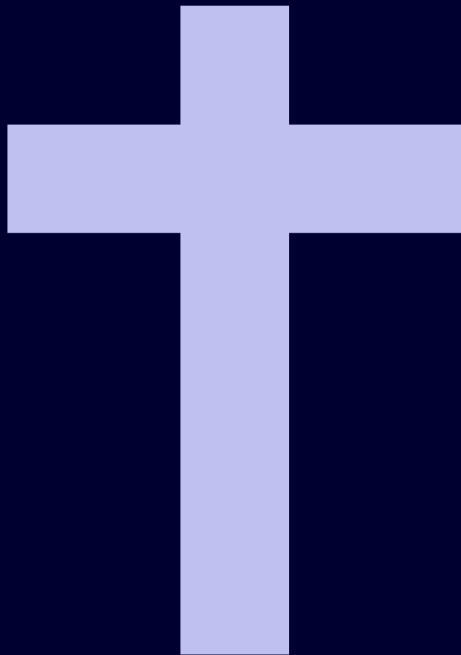

I Biblija ki Arli
romani čhib Srbija

Arli spoken in Balkans

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija **Arli spoken in Balkans**

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025
d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6

Contents

Matej	1
Marko	42
Luka	69
Jovan	113
Delja	144
Rimljanenđe	183
1. E Korinćanenđe	200
2. Korinćanenđe	216
Galatende	227
Efežanende	233
Filipljanenđe	239
Kološanende	243
1. Solunjanenđe	247
2. Solunjanenđe	251
1. Timotej	253
2. Timotej	258
Tit	262
Filemon	264
Jevrejende	265
Jakov	278
1. Petar	283
2. Petar	288
1. Jovan	291
2. Jovan	295
3. Jovan	296
Juda	297
Otkrivenje	299

O evandelje e Matejesoro

E Isusesere preci

(Lk 3,23–38)

¹ Akavai o spisko oto preci e Isuse Hristesere kovai potomko e Davidesoro hem potomko e Avraamesoro.

² E Avraamese bijandilo o Isaak.

E Isaakese bijandilo o Jakov.

E Jakovese bijandilo o Juda hem lesere phralja.

³ E Judase i Tamara bijanda e Farese hem e Zare.

E Faresese bijandilo o Esrom.

E Esromese bijandilo o Aram.

⁴ E Aramese bijandilo o Aminadav.

E Aminadavese bijandilo o Naason.

E Naasonese bijandilo o Salmon.

⁵ E Salmonese i Rahava bijanda e Vooze.

E Voozese i Ruta bijanda e Jovide.

E Jovidesese bijandilo o Jesej.

⁶ E Jesejese bijandilo o caro o David.

E Davidese e Urijasiri bivšo romni bijanda e Solomone.

⁷ E Solomonese bijandilo o Rovoam.

E Rovoamese bijandilo o Avija.

E Avijase bijandilo o Asaf.

⁸ E Asafese bijandilo o Josafat.

E Josafatese bijandilo o Joram.

E Joramese bijandilo o Ozija.

⁹ E Ozijase bijandilo o Joatam.

E Joatamese bijandilo o Ahaz.

E Ahazese bijandilo o Ezekija.

¹⁰ E Ezekijase bijandilo o Manasija.

E Manasijase bijandilo o Amos.

E Amosesese bijandilo o Josija.

¹¹ E Josijase bijandilo o Jehonija hem lesere phralja kad o Vavilonci osvojinde i Judeja hem cerde o Izraelci te džan ano Vavilon.

¹² Palo progonstvo ano Vavilon, e Jehonijase bijandilo o Salatiil.

E Salatiilese bijandilo o Zorovavel.

¹³ E Zorovavelese bijandilo o Avijud.

E Avijudese bijandilo o Eljakim.

E Eljakimese bijandilo o Azor.

¹⁴ E Azorese bijandilo o Sadok.

E Sadokese bijandilo o Ahim.

E Ahimese bijandilo o Elijud.

¹⁵ E Elijudese bijandilo o Eleazar.

E Eleazarese bijandilo o Matan.

E Matanese bijandilo o Jakov.

¹⁶ E Jakovese bijandilo o Josif, o rom e Marijakoro koja bijanda e Isuse vičime Hrist.

¹⁷ Adava značini dai ukupno dešu štar generacije taro Avraam di o caro o David, dešu štar generacije taro David di o progonstvo ano Vavilon hem dešu štar generacije taro progonstvo ano Vavilon di o Hrist.

O Josif prihvatin e Isuse sar ple čhave

(Lk 2,1–7)

¹⁸ Ače sar inele kad bijandilo o Isus o Hrist: Lesiri daj i Marija inele mangli e Josifese. Ali angleder so te len pe, dodžanda da ačhili khamni oto Sveto Duho.

¹⁹ Lakoro rom o Josif inele pravedno manuš, i adalese so na manglja te lađari la anglo manuša, tajno manglja te ačhaj la.

²⁰ I sar razmislini ine adalestar, zasuča. Ano suno alo lese o anđeo e Gospodesoro hem phenda lese: “Josife, čhaveja e Davidesereja, ma dara te le e Marija romnjaće! Adalese so o Sveto Duho čerđa la te akhari adale čhavore ano vodi.

²¹ Oj ka bijani čhave hem tu ka de le anav Isus* adalese so ka spasini ple narodo lengere grehendar.”

²² Sa adava ulo sar te pherđol okova so o Gospod vačerđa palo proroko:

²³ “Šunen! I čhaj ka ačhol khamni!

Ka bijani murše hem ka vičinen le Emanuel”

(so značini: “O Devel amencar”).

²⁴ Kad o Josif uštino oto sojba, čerđa sar so phenda lese o anđeo e Gospodesoro – lelja e Marija romnjaće.

²⁵ Na suča olaja sar romnjaja đikote na bijanda e čhave. A tegani ov dinda le anav Isus.

2

O mudraci priznajinena e čhavore e Isuse sar caro

¹ O Isus bijandilo ano gav Vitlejem ani regija Judeja zako e carosoro e Irodesoro

* **1:21** anav Isus značini: “O Gospod spasini.”

vreme. Ko adava vreme, nesave mudraci taro Istok resle ano Jerusalem

² hem lelje te raspučen pe: "Kaj o nevo bijando caro e Jevrejengoro? Dikhljam sar lesiri čereni ikljola ko istok i aljam te pera ko kočija anglo leste."

³ Kad šunđa adava o caro o Irod, but uznemirinda pe, a oleja hem sa o manuša ano Jerusalem.

⁴ Vičinda kora peste sa e jevrejengere šerutne sveštenikonen hem e učiteljen e Zakonestar hem pučlja len kaj o Hrist valjani te bijandol.

⁵ A on phende lese: "Ano Vitlejem ani Judeja, adalese so adahar o proroko pisinda:

⁶ 'Tu, Vitlejeme, ki phuv e Judejakiri,
na injan najtikoro maškaro legarutne
dizja e Judejakere,
adalese so ka ikljol tutar vladari
kova sar pastiri ka legari mle narodo,
e Izraelconen.' "

⁷ Tegani o Irod tajno vičinda kora peste e mudrakonen hem pučlja len kad tačno mothovđa pe i čereni.

⁸ I bičhalđa len ko Vitlejem vačerindoj: "Džan hem šukar raspučen tumen e čhavorestar. Kad ka arakhen le, aven te javinen maje te šaj hem me te avav te perav ko kočija anglo leste."

⁹ O mudraci šunde e caro hem džele. I otojekhvar, i čereni, sava dikhle sar ikljola ko istok, džala ine anglo lende sa đikote na terdini upreder o than kote inele o čhavoro.

¹⁰ Kad dikhle i čereni, zorale radujinde pe.

¹¹ Đerdinde ko čer hem dikhle e čhavore lesere dajaja e Marijaja i pele ko kočija anglo leste. Tegani ikalde pumare darija hem dinde le zlato, tamjan hem smirna.

¹² Palo adava, ko suno o Devel upozorinda len te na irinen pe palal koro Irod, i adalese avere dromeja irinde pe ki pumari phuv.

O Josif našela e Marijaja hem e čhavoreja ano Egipat

¹³ Kad o mudraci džele, o anđeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese hem

phenda lese: "Ušti, le e čhavore hem lesere daja hem našen ano Egipat. Ačhoven adari đikote na phenava tumende, adalese so o Irod ka rodel e čhavore te mudari le."

¹⁴ O Josif uštino hem adaja rat dželo ko Egipat e čhavoreja hem lesere dajaja.

¹⁵ I ačhile adari sa đi e Irodesoro meriba. Adaleja pherdilo okova so o Gospod phenda prekalo proroko:

"Taro Egipat vičindum mle čhave."

O Irod mudari e murše čhavoren ano Vitlejem

¹⁶ Kad o Irod dikhlja so o mudraci hovavde le, but holjanda hem bičhalđa e vojniconen ano Vitlejem hem ano sa o pašutne thana te mudaren sa e murše čhavoren đi o duj berš. Sa adava čerđa premalo vreme zako savo šunđa e mudrakonendar.

¹⁷ Tegani pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

¹⁸ "Ani diz Rama o glaso šundilo,
o kukiba hem o rojba baro;
Adava i Rahilja rovela ple čhaven
hem na mangela te utešini pe,
adalese so lakere čhave nane više
dživde."

O Josif irini pe e Isuseja hem e Marijaja ano Izrael

¹⁹ Kad o Irod mulo, o anđeo e Gospodesoro alo ko suno e Josifese ano Egipat

²⁰ hem phenda lese: "Ušti, le e čhavore hem lesere daja, i džan ki phuv Izrael, adalese so mule okola so mangle te mudaren e čhavore."

²¹ Ov uštino, lelja peja e čhavore hem lesere daja hem dželo ano Izrael.

²² Kad šunđa so e Irodesoro čhavo o Arhelaj ulo nevo vladari ani regija Judeja, darandilo te džal adari. Tegani ko suno o Devel upozorinda le te na džal adari, nego te džal ki regija Galileja.

²³ I džele hem živinde ani diz Nazaret. Adaleja pherdilo okova so phende o proroci e Mesijastar da ka vičini pe Nazarećanin.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isuse

(Mk 1,1–8; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 1,19–28)

¹ Ko adala dive o Jovan o Krstitelj lelja te propovedini ani pustinja e judejakiri

² vačerindoj: "Pokajinen tumen zako tumare grehija, adalese soi o carstvo e nebosoro paše!"

³ E Jovanestar vačerđa o proroko o Isaija kad prorokujinda:

"Ovi o glaso so vičini ani pustinja:

'Pripreminen o drom e Gospodese!

Ravnonen lese o droma!'" "

⁴ A adava Jovan akharda šėja oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljo avdin.

⁵ But manuša avena ine koro leste taro Jerusolim hem tari sa i regija Judeja hem taro sa o thana savei uzali len Jordan.

⁶ Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁷ Kad o Jovan dikhlja so but fariseja hem sadukeja avena te krstinen pe, phenda lende: "E sapengere čhavalen! Ko vačerđa tumende da šaj te našen tari e Devlesiri holi savi avela?"

⁸ Tumare žvوتهja mothoven da čače pokajinden tumen!

⁹ I ma mislinen dai dovoljno te phenen: 'Amaroi prasad o Avraam.' Phenava tumende da o Devel hem akale bendar šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

¹⁰ Ače o tover oto sudo e Devlesoroi već vazdime te činel o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka činel pe hem ka frdel pe ani jag.

¹¹ Me krstinava panjeja tumen kola kajinena tumen zako tumare grehija. Ali pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni i obuča te legarav. Ov ka krstini tumen Svetone Duhoja hem jagaja.

¹² Ano vas lese i lopata te čistini o gumno* plo hem te odvojini o div taro ljuške. O div ka čivel pese ki šupa, a

o ljuške ka tharel jagaja savi nikad na mudardola."

O Jovan krstini e Isuse

(Mk 1,9–11; Lk 3,21–22)

¹³ Tegani o Isus alo tari Galileja ki len Jordan te krstini le o Jovan.

¹⁴ A o Jovan na manglja hem phenda lese: "Tu man valjani te krstine, a tu aveja kora mande!"

¹⁵ A o Isus phenda lese: "Muk akana adava. Valjani amende te čera adahar te šaj pherdol sa soi pali pravedno volja e Devlesiri."

Tegani o Jovan pristaninda te krstini le.

¹⁶ I odmah palo adava so o Isus krstinda pe, iklilo taro pani. I dikh! O nebo phravdilo hem dikhlja e Devlesere Duho sar avela sar golubi hem huljela upro leste.

¹⁷ Tegani taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: "Akavai mlo Čhavo o volime. Oleja injum bahtalo!"

4

E Isuse ki pustinja kušini o beng

(Mk 1,12–13; Lk 4,1–13)

¹ Tegani o Duho legarda e Isuse ki pustinja te ovel iskušime e bengestar.

² Palo adava so postinda saranda dive hem saranda rača, bokhalilo.

³ Tegani alo koro leste o beng kova kušini hem phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barende te oven maro."

⁴ A o Isus phenda: "Pisimei ano Sveto lil: 'O manuš naka živini samo oto maro nego oto svako lafi savo ikljola taro muj e Devlesoro.'"

⁵ Tegani o beng legarda le ki Sveto diz Jerusolim, čivda le upro naj učo than e Hramesoro

⁶ hem phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele! Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut, te akharen tut ko vasta te na khuve tut preja ko bar.' "

* 3:12 *gumno* Akavai than kote čedela pe o div te odvojini pe taro ljuške (pleva).

⁷ A o Isus phenda lese: "Pisimei hem akava: 'Ma kušin e Gospode, te Devle.'"

⁸ Tegani o beng anda le upri but uči gora, mothovda lese sa o carstvija e phuvjakere hem lengiri slava

⁹ hem phenda lese: "Sa akava ka dav tut, te peljan ko kočija angla mande te slavine man!"

¹⁰ A o Isus phenda lese: "Dža mandar, Sotone! Adalese soi pisime: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kande!'"

¹¹ Tegani o beng cidinda pe olestar, a o andelja ale te kanden le.

*O Isus lela te propovedini
(Mk 1,14–15; Lk 4,14–15)*

¹² A kad o Isus šunda so e Jovane e Krstitelje phandle, irinda pe ki Galileja.

¹³ Ačhavda i diz Nazaret hem dželo te živini ani diz Kafarnaum, uzalo e Galilejakoro jezero, ko krajo oto plemija e Zavulonesere hem e Neftalimesere.

¹⁴ Adahar pherdilo okova so phenda o proroko o Isaija:

¹⁵ "Ani phuv e Zavulonesiri hem e Neftalimesiri,
uzalo jezero e Galilejakoro, tari aver strana oti len Jordan,
ani regija Galileja e avere nacijengiri,
¹⁶ o manuša kola živinde ani tomina dikhle baro svetlost;
o svetlost thabilo
upro okolende kola živinde ani senka e meribnasiri."

¹⁷ Otegani o Isus lelja te propovedini: "Pokajinen tumen zako tumare grehija, adalese soi paše o carstvo e nebosoro!"

*O Isus vičini ple prvone učenikonen
(Mk 1,16–20; Lk 5,1–11)*

¹⁸ Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galilejakoro jezero, dikhlja e duje phraljen, e Simone vičime Petar hem e Andreja, sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačhen.

¹⁹ I phenda lende: "Phiren pala mande hem me ka ćerav tumen te dolen manušen sar mačhen!"

²⁰ On odmah ačhavde pumare mreže hem dzele palo leste.

²¹ Kad dzele adathar hari po dur, o Isus dikhlja avere duje phraljen, e Jakove hem e Jovane, sar pumare dadeja e Zevedeja bešena ano čamco hem popravinena pumare mreže. O Isus vičinda hem olen.

²² I on otojekhvar ačhavde o čamco hem pumare dade hem dzele palo leste.

*O Isus sasljari e nambormen
(Lk 6,17–19)*

²³ O Isus džala ine maškari sa i Galilejaja hem sikaj e manušen ano lengere sinagoge, vaćerindoj o Šukar lafi oto carstvo e nebosoro hem saslarindoj e manušen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

²⁴ O glaso olestar šundilo ani sa i Sirija, i di adathar o manuša anena ine koro leste sa e nambormen oto razna nambormipa hem muke, e manušen ano kolende inele demonja, e manušen kolen inele epilepsija hem e nepokretnonen, a o Isus sasljari len ine.

²⁵ Palo leste dzele sa edobor manuša tari regija Galileja, taro Dekapolis, tari diz Jerusolim, tari regija Judeja hem tari aver strana oti len Jordan.

5

*O Isus sikaj ple učenikonen dai bahtale so verujinena ano leste
(Lk 6,20–23)*

¹ Kad o Isus dikhlja so but džene čedinde pe, uklinđa ki gora hem beštino te sikaj. Lesere učenici ale uzalo leste,

² i ov lelja te sikaj len, vaćerindoj:

³ "Bahtalei o čorore duhoja
adalese soi olengoro o carstvo e nebosoro!

⁴ Bahtalei okola kola tugujinena,
adalese so o Devel ka utešini len!

⁵ Bahtalei o krotka,
adalese so olende ka ačhol i phuv!

⁶ Bahtalei o bokhale hem o žedna zaki pravednost,
adalese so o Devel ka čaljari len!

⁷ Bahtalei o milosrdna,
adalese so o Devel ka mothoj lende milosrđe!

⁸ Bahtalei o manuša bimelale vilesere,
adalese so ka dikhen e Devle!

⁹ Bahtalei okola kola čerena mir, adalese so ka vičinen pe čhave e Devlesere!

¹⁰ Bahtalei o progonime zaki pravednost, adalese soi olengoro o carstvo e nebosoro!

¹¹ Bahtale injen kad zbog mande o manuša vredišina tumen, kad progoninena tumen hem kad hovavne vačerena protiv tumende!

¹² Radujinen tumen hem oven bahtale, adalese so bari nagrada adžiceri tumen ko nebo. Adalese so adahar progoninde e prorokonen kola inele angleder tumendar!”

O učenci valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere

(Mk 9,50; Lk 14,34–35)

¹³ O Isus phenda: “Tumen injen sar o lon e manušende ki phuv. Ali te o lon našalda plo londipe, soja ov ka londari pe? Esavko nane šukar nisose, sem te frdel pe avri, te gazinen le o manuša.

¹⁴ Tumen injen o svetlost e svetose. I diz savi upri gora našti te garaj pe.

¹⁵ Niko na tharela i svetiljka i te garaj la talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj svetlini sarijende kolai ano čher.

¹⁶ Adahar hem tumaro svetlost te svetlini e manušende te dikhen tumare šukar delja hem te slavinen tumare Dade kovai ano nebo.”

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁷ Tegani o Isus phenda: “Ma mislinen da aljum te činavav o zakoni e Mojsijasoro hem o lila e prorokonengere. Na aljum te činavav len, nego te pherav len.

¹⁸ Čače vačerava tumende, sa đikote ka oven o nebo hem i phuv, ni o najtikoro slovo, nijekh crtica, oto Zakoni naka nakhel đikote sa adava na ovela.

¹⁹ Adalese, ko phagela hem jekh oto najtikore naredbe, hem averen sikaj te čeren adahar, ka ovel najtikoro ano carstvo e nebosoro. A ko iceri o naredbe, hem averen sikaj te čeren adahar, ka ovel baro ano carstvo e nebosoro.

²⁰ Adalese vačerava tumende, na ovela li tumari pravednost po bari oti pravednost

e učiteljengiri e Zakonestar hem e farisejengiri, nisar naka šaj te đerdinen ano carstvo e nebosoro!”

O Isus sikaj e holjatar

²¹ I phenda: “Šunđen soi phendo ano Zakoni amare pradadende: ‘Ma mudar! Ko mudari, ka ovel krivo anglo sudo.’

²² A me phenava tumende: Ko holjani upro plo phral, ka ovel krivo anglo sudo. Ko vičini ple phrale ‘budalo’, ka ovel krivo anglo po baro sudo. A te vičinda le ‘Dilineja’, ka ovel krivo hem ka džal ano jagalo pakao.

²³ Adalese, te injan anglo žrtveniko ano Hram hem deja žrtva e Devlese i otjekhvar setineja tut da te phrale isi nešto protiv tute,

²⁴ ačhav te žrtva anglo žrtveniko, dža najangle mirin tut oleja i tegani ava hem de te žrtva e Devlese.

²⁵ So po sigate mirin tut te protivnikoja odrumal, pana sar na anda tut ko sudo. Te na čerđan adahar, ov šaj te del tut ko sudija, a o sudija te del tut ko manuš kova ka čhivel tut ano phandlipe.

²⁶ Vačerava će da čače naka ikljove adathar sa đikote na irineja đi i zadnjo para.”

O Isus dela nevo zakoni zaki preljuba

²⁷ I o Isus phenda: “Šunđen soi phendo ano Zakoni: ‘Ma čer preljuba!’

²⁸ A me phenava tumende: Sar ko dikhela avera đuvlja adahar da mangela te sovel olaja, već čerđa preljuba olaja pese ano vilo.

²⁹ Te ti desno jakh legari tut ano greh, ikal la hem frde la tutar. Adalese soi po šukar tuće te našale jekh deo te telostar nego sa to telo te ovel frdime ano pakao.

³⁰ Hem te to desno vas legari tut ano greh, čhin le hem frde le tutar. Adalese soi po šukar tuće te ačhave bizo jekh deo te telostar nego sa to telo te džal ko pakao.”

O Isus sikaj te na činaj pe o brak
(Mt 19,9; Mk 10,11–12; Lk 16,18)

³¹ I phenda: “Ano Zakoni inele da phendo: ‘Ko ačaj pla romnja, nek del la lil kote pisini so ačhavda la.’

³² A me phenava tumende: Svako kova ačhaj pla romnja, čivela la te cerel preljuba, sem te ačhavda la zbog lakiri preljuba. Hem svako kova lela romnja kola o rom muklja, cerela preljuba.”

O Isus sikaj te na hal pe sovli

³³ I o Isus phenda: “Šunđen soi hem akava phendo ano Zakoni amare pradadende: ‘Ma phag i sovli, nego cer okova saveše haljan sovli e Gospodese.’

³⁴ A me phenava tumende: Ma han sovli nisar! Ma han sovli ni e neboja, adalese soi e Devlesoro tron,

³⁵ ni e phuvjaja, adalese soi talo lesere pre, ni e Jeruslimeja, adalese soi adava i diz kaj o Devel vladini sar baro caro.

³⁶ Ma han sovli ni tumare šereja, adalese so čak nijekh bal našti te ceren te ovel parno ili kalo.

³⁷ Kad phenena: ‘Oja’, nek adava čače značini ‘oja’; kad phenena: ‘Na’, nek adava čače značini ‘na’. Sa so više phenena adalestar, avela e Bišukarestar.”

O Isus sikaj o manuš te na osvetini pe (Lk 6,29–30)

³⁸ I o Isus phenda: “Šunđen soi phendo ano Zakoni: ‘Jakh zaki jakh, dand zako dand!’

³⁹ A me phenava tumende: Ma suprotstavinen tumen e bišukare manušese! Te khuvda tut neko ki desno čam, irin lese hem i dujto!

⁴⁰ Te neko mangela te legari tut ko sudo hem te lel tutar o gad, de le hem o ogrtači.

⁴¹ Te e rimesere vojnici terinena tut te akhare lenđe i oprema jekh kilometari, akhar lenđe duj.

⁴² Te neko rodela tutar nešto, de le, hem ma irin to dumo okolese kova rodela tutar ko zajam.”

O Isus sikaj oto mangipe premalo neprijateljja

(Lk 6,27–28, 32–36)

⁴³ I phenda: “Šunđen soi phendo: ‘Volin te pašutne’, a mrzin te neprijatelje!

⁴⁴ A me phenava tumende: Volinen hem tumare neprijateljjen hem molinen tumen okolende kola progoninena tumen,

⁴⁵ sar te šaj mothoven da injen čhave tumare Dadesere kovai ano nebo. Ov cerela lesoro kham te ikljol upreder hem o bišukar hem o šukar manuša, hem bičhali bršim okolende kolai pravedna hem okolende kola nane pravedna.

⁴⁶ Adalese so, te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi nagrada šaj te adžiceren? Na li adahar cerena hem o carinici?

⁴⁷ Te pozdravinena samo tumare manušen, so cerena po šukar averendar? Adava cerena hem okola kola na džanen e Devlese.

⁴⁸ Adalese tumen oven savršena sar soi savršeno tumaro Dad kovai ano nebo.”

6

O Isus sikaj oto dejba e čororende

¹ O Isus phenda: “Pazinen! Ma ceren šukaripe anglo manuša, sar te dikhen tumen aver džene, adalese so, te cerden adahar, tumaro Dad kovai ano nebo naka del tumen nagrada.

² Adalese, kad deja e čororende, ma mothov adava javno. Adahar cerena e dujemujengere ano sinagoge hem ko droma sar te hvalinen len o manuša. Čače vačerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

³ Nego, kad deja e čororende, te na džanel to levo vas so cerela to desno.

⁴ De e čororende garandoj, a to Dad, kova dikhela soi cerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.”

O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen pe (Lk 11,2–4)

⁵ “Hem kad molinena tumen, ma oven sar e dujemujengere kola volinena te molinen pe ano sinagoge hem ko raskrsnice sar te dikhen len o manuša. Čače vačerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

⁶ Nego, kad molineja tut, đerdin korkoro tuće ki soba, phand o udar hem molin tut te Dadesere e Devlese kovai ano garavdipe, a to Dad, kova dikhela soi cerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.

⁷ Kad molinena tumen, ma vačeren but čuče lafija sar okola kola na džanen e

Devlese, adalese so mislinena da ka oven uslišime te vačerde but lafija.

⁸ Adalese, ma oven sar olende, adalese so tumaro Dad džanel so valjani tumende čak hem angleder so rodna lestar.

⁹ Adalese ađahar molinen:

‘Dade amareja, kova injan ano nebo, to sveto anav barjardo te ovel.

¹⁰ To carstvo te avel.

Ti volja te ovel,

sar soi ano nebo, ađahar te ovel hem ki phuv.

¹¹ De amen avdive o maro savo valjani amende svako dive

¹² hem oprostini amende amare grehija sar so hem amen oprostinaja okolende kola grešinde premala amende.

¹³ Hem cide amen taro iskušenje, hem oslobodin amen e Bišukarestar.

[Adalese soi to carstvo, to zoralipe hem ti slava zauvek.]’

¹⁴ Adalese so, te oprostinden avere manušende kad grešinena premala tumende, hem tumaro Dad, kovai ano nebo, ka oprostini tumende.

¹⁵ Ali te na oprostinden averende, ni tumaro Dad naka oprostini tumende tumare grehija.”

O Isus sikaj e učenikonen oto postiba

¹⁶ “Kad postinena, ma čeden tumare phova sar e dujemujengere, adalese so on čerena muja sar te oven dikhle averendar da postinena. Čače vačerava tumende, aver nagrada sem adaja naka dobinen.

¹⁷ Nego, kad postineja, harov te bala hem thov to muj,

¹⁸ te na dikhen o manuša so postineja, nego samo to Dad kovai ano garavdipe. Tegani to Dad, kova dikhela soi čerdo ano garavdipe, ka nagradini tut.”

O Isus vačeri e čačikane barvalipnastar (Lk 12,33–34; Lk 11,34–36)

¹⁹ “Ma čeden tumende barvalipe ki phuv, kote o moljci hem i rđa ka uništinen le, a o čora šaj te aven te čoren le.

²⁰ Nego, čeden tumende barvalipe ko nebo, kote ni o moljci ni i rđa naka šaj

uništinen le, a ni o čora našti te aven te čoren le.

²¹ Adalese so to vilo ka ovel adari kaj to barvalipe.

²² Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime,

²³ a kadi ti jakh bišukar, sai to telo ani tomina. Adalese, te o svetlost ana tute ovela tomina, savi bari adaja tomina ka ovel!”

Našti kande hem e Devle hem o barvalipe

(Lk 16,13)

²⁴ “Nijekh robo našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone, ili jekhesa ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe.”

O Devel brinini pe zako ple učenici

(Lk 12,22–34)

²⁵ “Adalese vačerava tumende: Ma oven zabrinuta zako tumaro dživdipe: ka ovel tumen li so te han ili so te pijen, ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven. Nane li o dživdipe po bitno e hajbnastar, a o telo e šejendar?

²⁶ Dikhen šukar e čirikljen! Ni sejinena ni čedena te čiven ano šupe, a palem parvari len tumaro Dad kovai ano nebo. A na li tumen više vredinena e čirikljendar?

²⁷ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dživdipe?

²⁸ Hem sose brininena tumen zako šaja? Dikhen šukar o divlja luluda sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šaja,

²⁹ a vačerava tumende da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuže šaja sar jekha olendar.

³⁰ Te o Devel ađahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumende ka del šaja, tikora verakere manušalen!

³¹ Adalese, ma oven zabrinuta hem ma vačeren: ‘So ka ha?’ ili ‘So ka pija?’ ili ‘So ka urjava?’

³² Adalese so adava rodna okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad kovai ano nebo džanel da valjani tumende sa adava.

³³ Nego, najangle roden o carstvo e Devlesoro hem lesiri pravednost, a sa adava so valjani tumende, ov ka del tumen!

³⁴ Adalese, ma brininen tumen zako tejsato dive; nek o tejsato dive brinini pe pese. Svako dive isi le dovoljno ple bišukaripa."

7

O Isus sikaj te na sudina averen

(Lk 6,37–38, 41–42)

¹ I o Isus phenda: "Ma sudinen hem naka sudini pe tumende!

² Adalese so, sar sudinena averende, adahar hem o Devel ka sudini tumende; hem sava meraja merinena, esavkaja ka merini tumende.

³ A sose dikheja i trunca ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴ Sar šaj te phene te phralese: 'Aš te ikalavtar i trunca oti jakh', a tut isi greda ani jakh?

⁵ Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i tegani šukar ka dikhe te ikale i trunca te phralesere jakhatar.

⁶ Ma den e đuklende okova soi sveto hem ma frden tumare biserja anglo bale. Adalese so o bale ka gazinen len, a o đukle ka irinen pe hem ka pharaven tumen ko kotora."

O Devel dela okolende kola rodona lestar

(Lk 11,9–13)

⁷ "Mangen hem ka del pe tumende! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumende!

⁸ Adalese so svako kova mangela, primini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

⁹ Ko tumendar pe čhavesse, kad ka rodel lestar ine maro, ka del le bar?

¹⁰ Ili kad ka rodel lestar ine mače, ka del le sape?

¹¹ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobar više tumaro Dad kovai ano nebo ka del šukar darija okolende kola rodona olestar.

¹² Adalese, sar so mangena avera te čeren tumende, adahar čeren tumen olende, adalese soi adava okova so sikaj o Zakoni e Mojsijasoro hem o Proroci."

Pharoi o drom savo legari ko nebo

(Lk 13,24)

¹³ I o Isus phenda: "Đerdinen maškaro tesno udar. Adalese so o bulo udar hem o bulo drom legarena ani propast, a isi but džene so džana oleja.

¹⁴ Buti tesno o udar hem o drom savo legari ano dživdiipe, a isi hari džene kola arakhena le."

E hovavne prorokonon nane šukar plodija

(Lk 6,43–44)

¹⁵ I phenda: "Arakhen tumen e hovavne prorokonendar. On avena kora tumende urjavde sar bakre, a andrali divlja ruva.

¹⁶ Palo lengere plodija ka pendžaren len. Na čedena pe o drakha oto kare, ni o smokve oto čičke.

¹⁷ Adahar, svako šukar kaš dela šukar plodija, a o bišukar kaš dela bišukar plodija.

¹⁸ O šukar kaš našti del bišukar plodija, ni o bišukar kaš našti del šukar plodija.

¹⁹ Svako kaš savo na dela šukar plodija, činela pe hem frdela pe ani jag.

²⁰ Adalese, e hovavne prorokonon ka pendžaren palo lengere plodija."

O carstvo e nebosoroiko zako poslušna učenci

(Lk 13,25–27)

²¹ "Ano carstvo e nebosoro naka đerdinen sare kola vačerenaja maje 'Gospode, Gospode', nego samo okola kola čerena i volja mle Dadesiri kovai ano nebo.

²² Ko adava dive kad ka ovel o sudo, but džene ka vačerenaja maje: 'Gospode, Gospode, na li amen tuće ano anav prorokujinđam, ispudinđam e demonen hem čerdam bare čudesija?'

²³ Tegani phravdeste ka phenav lende: 'Nikad na pendžardum tumen. Džan mandar, tumen kola phagena e Devlesoro zakoni!'"

O mudra manušai poslušna e Isusesere sikavibnase

(Lk 6,47–49)

²⁴ "Adalese, svako kova šunela akala mle lafija hem čerela len, ovi mudro sar o manuš kova čerela plo čher upro temelji oto bar.

²⁵ I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čher, ali o čher

na pelo, adalese soi čerdo upro temelji oto bar.

²⁶ Svako kova šunela akala mle lafija, a na čerela len, ovi sar o dilino manuš kova čerela plo čher upri pošik.

²⁷ I pelo o bršim, ale o panja, phudinde o barvalja hem khuvde adava čher, i adava čher pelo hem ulo bari ruševina.”

²⁸ Kad o Isus završinda ple vačeribnaja, o narodo inele zadivime lesere sikavibnaja,

²⁹ adalese so sikavda sar okova kole isi autoritet, a na sar lengere učitelja e Zakonestar.

8

O Isus sasljari e gubavco

(Mk 1,40–45; Lk 5,12–16)

¹ Sar o Isus huljela ine tari gora, baro narodo dželo palo leste.

² Otojekhvar alo koro leste nesavo gubavco, pelo ko kočija anglo leste hem phenda: “Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!”

³ I o Isus pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: “Mangava, ov sasljardo!”

I otojekhvar ulo sasljardo oti guba.

⁴ Tegani o Isus phenda lese: “Ma vačer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olenđe.”

O kapetani mothoj pli vera ano Isus

(Lk 7,1–10; Jn 4,43–54)

⁵ Kad o Isus đerdinda ki diz Kafarnaum, alo koro leste jekh kapetani e rimljanengoro, kova inele upreder šel vojnici, hem rodinda lestar pomoć

⁶ vačerindoj: “Gospode, mlo sluga pašljola čhere nepokretno hem ano bare dukha.”

⁷ O Isus phenda lese: “Ka avav te sasljarav le.”

⁸ A o kapetani phenda: “Gospode, na injum dostojno te đerdine maje ko čher. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sašto.

⁹ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesa vačerava: ‘Dža!’ – i ov džala. A averese vačerava: ‘Ava!’ – i ov avela. A mle slugase vačerava: ‘Čer adava!’ – i ov čerela.”

¹⁰ A o Isus kad šunđa adava, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda lende: “Čače vačerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.

¹¹ A vačerava tumende hem akava: but džene ka aven tari sa i phuv, taro istok hem taro zapad, hem ka oven uzalo astali e Avraameja, e Isaakeja hem e Jakoveja ki gozba ano carstvo e nebosoro.

¹² A okola kolende o carstvo pripadini ka oven frdime avri taro carstvo, ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.”

¹³ Tegani phenda e kapetanese: “Dža! Nek ovel adahar sar so verujinda!”

I ko adava momenti e kapetanesoro sluga saslilo.

O Isus sasljari bute nambormen hem opsednutimen

(Mk 1,29–34; Lk 4,38–41)

¹⁴ Kad o Isus alo e Petrese ko čher, dikhlja lesere sasuja sar pašljola namborme hem isi la bari jag.

¹⁵ I o Isus dolinda lakoro vas hem i jag muklja la, i oj uštini hem lelja te poslužini le.

¹⁶ Kad peli i rat, ande koro leste bute manušen ano kolende inele o demonja hem ov lafeja ispuđinda e duhen hem sasljarđa sa e nambormen.

¹⁷ Adahar pherdilo okova so phenda o proroko o Isaija:

“Ov lelja amare bizoralipa hem legarđa amare nambormipa.”

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Lk 9,57–62)

¹⁸ Kad o Isus dikhlja da but džene čedinde pe uzalo leste, naredinda ple učenikonende te nakhen ki aver strana oto jezero.

¹⁹ Tegani alo di leste jekh učitelj e Zakonestar hem phenda: “Učitelju, ka džav tuja kaj god tu džaja.”

²⁰ A o Isus phenda lese: “E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdija, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljavarav mlo šero.”

²¹ Aver učeniko phendā lese: “Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute.”

²² A o Isus phendā lese: “Phir pala mande hem muk o mule te parunen ple mulen.”

E Isuse šunena hem o barvalja hem o panja

(Mk 4,35–41; Lk 8,22–25)

²³ I kad o Isus đerdindā ano čamco, palo leste đerdinde hem lesere učenici.

²⁴ I otojekhvar upro jezero muklja pe jekh zorali barval da o čamco lelja te pherđol pani oto talasija, a o Isus sovela ine.

²⁵ O učenici ale uzalo leste hem džangavde le vačerindoj: “Gospode, spasin amen, meraja!”

²⁶ O Isus pučlja len: “Sose darana, tikora verakere manušalen?”

Tegani uštino, naredindā e barvaljaće hem e jezerose te ačhon, i ulo baro mir.

²⁷ A o manuša ule začudime hem pučle: “Kovai akava so đī o barvalja hem o jezero šunena le?”

O Isus ispuđini e demonen e duje manušendar

(Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

²⁸ I kad o Isus reslo ki aver strana oto jezero, ano krajo e Gadaresoro, iklile anglo leste duj manuša opsednutime demonencar kola avena ine taro grobija. Edobor inele nasilna da niko našti ine te nakhel adale dromeja.

²⁹ Otojekhvar vičinde: “So mangeja amendar, Čhaveja e Devlesereja? Akari li aljan te mučine amen angleder nego so valjani?”

³⁰ A po dur olendar jekh baro krdo oto bale hana ine.

³¹ O demonja molinde e Isuse: “Te ispuđindān amen, bičhal amen ano okova krdo oto bale.”

³² Ov phendā lende: “Džan!”

I on iklile e duje manušendar hem đerdinde ano bale. I sa o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile ano pani.

³³ A okola so arakhena ine e balen, našle hem dzele ki diz te vačeren e manušende

sa so ulo, hem adava so ulo e opsednuti-mencar.

³⁴ Tegani sa o manuša oti diz ale koro Isus. Kad dikhle le, lelje te molinen le te džal taro lengoro krajo.

9

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija
(Mk 2,1–12; Lk 5,17–26)

¹ O Isus đerdindā ano čamco, nakhino ki aver strana hem reslja pese ki diz.

² Adari nesave manuša koro leste ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

Kad o Isus dikhlja lengiri vera, phendā e nambormese: “Ma dara, mlo čhavo, oprostimei će te grehija!”

³ A nesave učitelja e Zakonestar vačerde ana pumende: “Akava hulini!”

⁴ O Isus džandā so mislinena, pa pučlja len: “Sose ađahar bišukar mislinena ano tumare vile?”

⁵ Soi po lokhe te phenel pe: ‘Oprostimei će te grehija’ ili te phenel pe: ‘Ušti hem phir’?

⁶ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostina o grehija.” Tegani phendā e manušese kova našti ine te phirel: “Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!”

⁷ I ov uštino hem dželo čhere.

⁸ Kad o narodo dikhlja adava, inele zadivime hem lelje te slavinen e Devle so e manušende dindā esavko autoritet.

O Isus alo zako grešnici
(Mk 2,13–17; Lk 5,27–32)

⁹ Sar džala ine adathar, o Isus dikhlja jekhe manuše palo anav Matej* sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, pa phendā lese: “Phir pala mande!” I o Matej uštino hem dželo palo leste.

¹⁰ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Matejesoro, but carinici hem av-era grešnici ale te han oleja hem lesere učenikonencar.

¹¹ Kad o fariseja dikhle adava, pučle lesere učenikonen: “Sose tumaro učitelj hała e carinikonencar hem avere grešnikonencar?”

* 9:9 Matej Ko Evandjelje e Markosoro hem e Lukasoro akava manuš vičini pe Levije.

¹² A o Isus šunđa adava, pa phenđa: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormende."

¹³ Nego, džan hem sikljovent so značini akava: 'Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven.'

Adalese so, na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen."

*E Isusesoroi sikaviba nevo
(Mk 2,18–22; Lk 5,33–39)*

¹⁴ Tegani e Jovanesere e Krstiteljesere učenici ale koro Isus hem pučle le: "Sar adava amen hem o fariseja postinaja, a te učenici na postinena?"

¹⁵ O Isus phenđa lende: "Tugujinena li e mladoženjasere amala kadi olencar o mladoženja? Na. Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani ka postinen."

¹⁶ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto fostani hem ka čerel po bari rupa.

¹⁷ Ni i nevi mol na chorela pe ano purane morča. Te čerđa pe ađahar, kad i mol ka zremoni, o morča ka pharavdon hem ka oven uništite, a i mol ka čhordol. Nego, i nevi mol chorela pe ano neve morča, i soduj ka oven arakhle."

*O Isus sasljar i e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja
(Mk 5,21–43; Lk 8,40–56)*

¹⁸ Sar o Isus vačeri ine adava, alo jekh vođa e sinagogakoro, pelo ko kočija anglo Isus hem phenđa: "Mli čhaj akana muli. Ali tu ava hem čhiv to vas upro late hem oj palem ka živini."

¹⁹ O Isus uštino hem ple učenikonencar dželo palo leste.

²⁰ I dikh, nesavi đuvli kolatar dešu duj berš thavdinđa rat nakhini oto palal e Isusese hem dolinđa pe upro lesere fostanesoro krajo,

²¹ adalese so phenđa ana peste: "Samo te dolav man upro lesoro fostani, ka ovav sasljadi."

²² O Isus irinđa pe, i kad dikhlja la, phenđa laće: "Ma đara, mli čhaj, ti vera sasljarđa tut."

I oj odmah saslili.

²³ Kad o Isus đerdinđa ko čher e sinagogakere vođasoro, dikhlja e manušen kola zbog i muli čhaj bašalena flaute hem averen kola galaminena.

²⁴ I phenđa lende: "Džan tumende! I čhajori na muli, nego sovela."

I on asandile lese.

²⁵ Kad o manuša inele ikalde avri, o Isus đerdinđa adari kaj inele i čhajori, dolinđa la oto vas hem oj uštini.

²⁶ I adava šundilo ko sa adava krajo.

O Isus sasljar i duje kororen

²⁷ Sar o Isus džala ine adathar, duj korore manuša dzele palo leste vičindoj: "Smilujin tut amende, Čhaveja Davidesereja!"

²⁸ Kad đerdinđa ano čher, ale anglo leste o korore, i o Isus pučlja len: "Verujinena li da me šaj te sasljarav tumen?"

A on phende: "Oja, Gospode!"

²⁹ Tegani čhivđa ple vasta upro lengere jača hem phenđa: "Nek ovel tumende sar so verujinena."

³⁰ I on lelje te dikhen. Tegani o Isus zorale upozorinđa len vačerindoj: "Nikase ma vačeren akalestar."

³¹ Ali on dzele hem vačerde olestar ko sa adava krajo.

O Isus sasljar i e manuše kova našti ine te vačeri

³² I sar on ikljona ine taro čher, nesave manuša ande anglo Isus jekhe manuše kova našti ine te vačeri, kova inele opsednutime demoneja.

³³ Kad o Isus ispudinđa e demone, o manuš lelja te vačeri. I o narodo inele zativime hem phende: "Nikad ađahar nešto na dikhljam ano Izrael!"

³⁴ A o fariseja vačereni ine: "E demonengere šerutnesere zoralipnaja ispudini e demonen!"

E Devlese valjanena učenici kola ka sikaven e manušen

³⁵ O Isus džala ine ko sa o dizja hem o gava hem sikaj e manušen ano lengere sinagoge, vačerindoj o šukar lafi e carstvostar hem sasljarindoj e manušen oto svako nambormipe hem bizoralipe.

³⁶ Kad dikhlja e narodo, ine lese pharo olende, adalese so inele uznemirime hem beshpomočna sar bakre bizo pastiri.

³⁷ Tegani phenda ple učenikonende: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden.

³⁸ Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli."

10

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mk 3,13–19; 6,7–13; Lk 6,12–16; 9,1–6)

¹ O Isus vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem dinda len autoritet upro bišukar duhija, te ispudinen len, hem te sasljaren svako nambormipe hem bizoralipe.

² A akavai o anava e dešu duje apostolengere:

Simon, vičime Petar,
Andreja, e Petresoro phral,
Jakov, e Zevedejesoru čhavo,
Jovan, e Jakovesoro phral,

³ Filip,
Vartolomej,
Toma,
Matej, o cariniko,
Jakov, e Alfejesoro čhavo,
Tadej,

⁴ Simon Zilot
hem Juda Iskariot, kova posle izdajinda e Isuse.

⁵ O Isus bičhalda akale dešu dujen vačerindo: "Ma džan koro manuša taro avera nacije hem ma đerdinen ki nisavi diz e samarijakiri,

⁶ nego najangle džan koro našalde bakre e izraelesere narodostar.

⁷ Džan hem vačeren lende dai o carstvo e nebosoro paše.

⁸ Sasljaren e nambormen hem e gubavonen, vazden e mulen hem ispudinen e demonen. Bizo pare priminden, bizo pare den.

⁹ Ma len tumencar zlatna, ni srebrna, ni bakarna kovanice ano tumare pojasija,

¹⁰ ni torba dromese, ni aver gad, ni buderi obuča, ni štapi, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

¹¹ Kad đerdinena ki nesavi diz ili gav, roden nekas ko ka primini tumen te ačhoven koro leste đikote na džana adathar.

¹² So đerdinena ko adava čher, vačeren: 'Mir akale čhereste'.

¹³ Te o čherutne priminde tumen, tumaro mir nek ačhol olencar. A te na priminde tumen, tumaro mir nek irini pe tumende.

¹⁴ Te neko na priminda tumen ili te na manglja te šunel tumare lafija, ikljoven taro adava čher ili tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare preNDAR sar znakō zako zoralo odbiba.

¹⁵ Čače, phenava tumende, ko dive oto baro sudo ka ovel po lokhe e manušende tari Sodoma hem Gomora negoli e manušende tari adaja diz."

O Isus vačeri e učenikonende da ka oven progonime

(Mk 13,9–13; Lk 21,12–17)

¹⁶ "Ače, bičhalava tumen sar bakren maškaro ruva. Adalese oven lukava sar o sapa, a birumime sar o golubija.

¹⁷ Arakhen tumen, adalese so o manuša ka legaren tumen ko sudo hem ka šibinen tumen pumende ano sinagoge.

¹⁸ Adalese so injen mle učenci, ka legaren tumen ko sudo anglo vladarija hem anglo carija. Adava ka ovel te šaj olende hem e manušende taro avera nacije te svedočinen mandar.

¹⁹ Kad on ka preden tumen, ma oven zabrinuta sar hem so te vačeren, adalese so tegani ka del pe tumende so te vačeren.

²⁰ Adalese so naka vačeren tumen, nego o Duho tumare nebeskone Dadesoro ka vačeri prekala tumende.

²¹ O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lende te oven mudarde.

²² Sare ka mrzinen tumen zbog mande. Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

²³ Kad ka len te progoninen tumen ani jekh diz, našen ki aver. Čače vačerava tumende, naka resen te čeren ano sa o dizja e Izraelesere okova sose injen bičhalde angleder so me, o Čhavo e manušesoru, ka avav.

²⁴ Nane o učeniko upreder o učitelji, ni o sluga upreder o gospodari.

²⁵ Dovoljnoi e učenikose te ulo sar lesoro učitelji, a e slugase te ulo sar lesoro gospodari. Te man, e domačine, vičinde 'Veelze-vul' – Sotoni – kobor više tumen, mle čherutnen, ka vičinen po bišukare anaven-car!"

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese

(Lk 12,2–7)

²⁶ "Adalese, ma daran olendar, adalese so sa soi garavdo, ka dičhol hem sa soi tajno, ka šundol.

²⁷ So vačerava tumende ani tomina, vačeren ko svetlost; hem so pohari vačerava tumende ko kan, vačeren taro krovija sare te šunen.

²⁸ Ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, a našti te mudaren hem i duša. Nego daran e Devlestar kova hem i duša hem o telo šaj te uništini ano pakao.

²⁹ Na biknena pe li duj čiriklja zaki samo jekh najtikori kovanica? A palem, nijekh olendar na perela ki phuv, a adava te na mukel tumaro Dad kovai ano nebo.

³⁰ A tumendei svako bal ko šero džendo.

³¹ Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša

(Lk 12,8–9)

³² "Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka priznajinav dai ov mlo.

³³ A svako kova anglo manuša odreknni pe mandar, hem me anglo mlo Dad, kovai ano nebo, ka odreknninav man olestar."

E Isusesoro lafi ka anel podela

(Lk 12,51–53; 14,26–27)

³⁴ "Ma te mislinen da aljum te anav mir ki phuv. Na aljum te anav mir, nego mači.

³⁵ Aljum te razdvojinav:

'e čhave lesere dadestar
e čhaja lakere dajatar
e borja lakere sasujatar.

³⁶ E manušese ka oven neprijateljja lesere čherutne.'

³⁷ Ko volini ple dade ili pla daja više nego man, nane dostojno te ovel mlo

učeniko. Ko volini ple čhave ili pla čhaja više nego man, nane dostojno te ovel mlo učeniko.

³⁸ Ko na lela plo krsto hem na džala pala mande, nane dostojno te ovel mlo učeniko.

³⁹ Ko arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le."

Nagrada okolende kola priminena e učenikonon

(Mk 9,41)

⁴⁰ "Ko primini tumen, man primini, a ko primini man, primini e Devle kova bičhalđa man.

⁴¹ Ko primini e proroko adalese soi proroko, proroko nagrada ka primini, hem ko primini e pravedniko adalese soi pravedno, pravedničko nagrada ka primini.

⁴² Ko dela hem samo jekh šudri čaša panjeja jekhesse akale najtikore manušendar te pijel adalese soi mlo učeniko, čače vačerava tumende da naka našali pli nagrada."

11

O Isus vačeri dai čače o Jovan proroko
(Lk 7,18–35)

¹ Kad o Isus završinda adaleja so dinđa uputstvija ple dešu duje učenikonende, dželo adathar te sikaj hem te propovedini ano dizja e galilejakere.

² A kad o Jovan o Krstitelj ano phandlipe šunđa adalestar so o Hrist čerela, bičhalđa ple učenikonon

³ te pučen le: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžićera avere?"

⁴ O Isus phenda lende: "Džan hem vačeren e Jovanese so šunena hem so dikhena:

⁵ o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci sasljovena, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vačeri pe o Šukar lafi.

⁶ Vačeren lese hem akava: bahtaloj okova kova na našali pli vera ana mande."

⁷ Kad e Jovanesere učenici džele, o Isus lelja te vačeri e narodose e Jovanestar: "So ikliljen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?"

⁸ Ili so ikiljen te dikhen? E manuše ano barvale šēja urjavde? Na! Okola soi urjavde ano barvale šēja bešena ano e carosere palate.

⁹ Ili so ikiljen te dikhen? E proroko? Oja, vačerava tumende, ovi po više oto proroko!

¹⁰ Ovi okova kolestar pisime ano Sveto lil:

‘Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.’

¹¹ Čače vačerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar e Krstiteljstar, a o najtikoro manuš ano carstvo e nebosoro po baroi olestar.

¹² Taro dive e Jovanesere kad lelja te propovedini i sa đi akana o carstvo e nebosoro trpini nasilje hem o nasilna manuša prelena le.

¹³ Adalese so sa o proroci hem o Zakoni prorokujinde e carstvostar đi o dive e Jovanesere.

¹⁴ Te mangljen te prihvatinen adava, ovi o Ilija kova valjanda te avel.

¹⁵ Kas isi kana, nek šunel!

¹⁶ A kasar te uporedinav akala generacija? Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vačerena jekh averese:

¹⁷ ‘Bašaldam tumende veselo, a na čhelden. Đilabdam tužno, a na runden!’

¹⁸ Ađahar, kad alo o Jovan, ni halja ni pilja sar avera, a phenena: ‘O demoni ano leste!’

¹⁹ A kad aljum me, o Čhavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: ‘Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!’ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe ko ple delja.”

O Isus ukorini e dizjen save na pokajinde pe

(Lk 10,13–15)

²⁰ Tegani o Isus lelja te ukorini e manušen taro dizja ano save ule but lesere čudesija so na pokajinde pe.

²¹ “Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškar manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka urjen pe ine ano šēja oto kanaj hem ka čhoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

²² Ali, vačerava tumende: e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumende.

²³ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li đi o nebo ka vazden tumen? Đi o than e mulengoro isi te peren. Adalese so, te oven ine čudesija maškar manuša tari Sodoma save ule maškara tumende, ka pokajinen pe ine hem i Sodoma ka ačhol ine đi avdive.

²⁴ Ali, vačerava tumende: e manušende tari Sodoma ka ovel po lokhe ko dive oto baro sudo negoli tumende.”

O Čhavo mothoj e Dade hem dela odmor (Lk 10,21–22)

²⁵ Tegani o Isus phenda: “Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavđan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovđan okolende kolai sar čhavore.

²⁶ Oja, Dade, čerđan adava adalese so ađahar mangljan.

²⁷ Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le.

²⁸ Aven kora mande sare kola injen umorna hem kola akharena pharipe, hem me ka ločharav tumen.

²⁹ Len o jaram mlo upra tumende hem sikljoen mandar, adalese so injum krotko hem ponizno ano vilo. Ađahar ka arakhen odmor tumare dušende.

³⁰ Adalese soi mlo jaram lokho hem mlo pharipe nane pharo.”

12

O Isus po baro hem oto savato

(Mk 2,23–28; Lk 6,1–5)

¹ Ko adava vreme o Isus ko jekh savato nakhino maškar njive, a lesere učenci

bokhalile hem lelje te čeden e đivesoro klaso hem te han le.

² Kad dikhle adava o fariseja, phende lese: "Dikh, te učenci čerena so palo Zakoni na tromal pe ko savato."

³ A o Isus phenda lende: "Na čitinden li ano Sveto lil so čerđa o David kad bokhalile ov hem okola so ine le oleja?"

⁴ Đerdinda ano čer e Devlesoro, hem ov hem okola so ine le oleja hale o posvetime maro savo na ine le muklo te han on, nego samo o sveštenici.

⁵ Ili, na čitinden li ano Zakoni so ko savato o sveštenici kandena ano Hram hem adahar phagena o Zakoni, a palem, nane kriva?

⁶ A me phenava tumende: Akatei neko po baro oto Hram!

⁷ Te džanen ine so značini: 'Po šukari maje te dikhav da injen milosrdna, nego te anen maje žrtven', naka osudinen ine akalen kola nane kriva.

⁸ Adalese so me, o Čavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro."

O Isus sasljari ko savato

(Mk 3,1–6; Lk 6,6–11)

⁹ I adathar o Isus dželo ki lengiri sinagoga.

¹⁰ A adari ine le jekh manuš kasoro vas ine le šuko. O fariseja rodinde zako so te tužinen e Isuse, i pučle le: "Tromal pe li ko savato te sasljari pe?"

¹¹ Ov phenda lende: "Ko tumendar naka dolel hem te ikali ple jekhe bakre te pelo ani rupa ko savato?"

¹² A kobor o manuš po but vredini e bakrestar! Adalese, ko savato tromal pe te čerel pe šukaripe."

¹³ Tegani phenda okole manušese: "Pružin to vas!" Ov ispružinda plo vas hem lesoro vas ulo sasto sar soi o dujto.

¹⁴ A o fariseja iklile hem lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O Isusi e Devlesoro birime sluga

¹⁵ A kad o Isus dodžanda adava, cidinda pe adathar. Palo leste dže le but džene hem ov sasljarda sa e nambormen maškar olende

¹⁶ hem upozorinda len te na vačeren averende koi ov.

¹⁷ Adaleja pherdilo adava so ine le vačero prekal o proroko Isaija:

¹⁸ "Ače o sluga mlo, kole birindum.

Mlo volime, ano kolestei mli duša bahtali.

Ka čhivav upro leste mle Duho

hem ov ka proglasini i pravda e naci-jende.

¹⁹ Naka čerel kavga ni ka vičini, naka šundol lesoro glas ko droma.

²⁰ Ni i gazime trska naka phagel, ni ka mudari i jag e memeljakiri savi samo so nane te mudardol sa đikote na čerela i pravda te pobe-dini.

²¹ Olese ano anav ka ovel i nada e naci-jen-giri!"

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mk 3,20–30; Lk 11,14–23; 12,10)

²² Tegani ande anglo Isus jekhe manuše opsednutime demoneja, kova našti ine te dikhel hem te vačeri. O Isus sasljarda le hem o manuš lelja te vačeri hem te dikhel.

²³ I sare kola dikhle adava ine le but zadivime hem pučle pe: "Te nane akava o Čavo e Davidesoro?"

²⁴ Kad šunde adava o fariseja, phende: "Akava ispudini e demonen e Veelzevulesere zoralipnaja, kovai e demonengoro šerutno."

²⁵ Ali o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Svako carstvo savoi ana peste podelime, ka ačhol pusto. I diz ili o čer savoi ana peste podelime ka perel.

²⁶ Te o Sotoni e Sotone ispudini, ovi ana peste podelime. Sar onda lesoro carstvo ka ačhol?

²⁷ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispudinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenci ispudinena len? Adalese on ka dokazinen tumende da na injen u pravu.

²⁸ Ali te me e Devlesere Duhoja ispudinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende.

²⁹ Ili, šaj li neko te đerdini ko čer e zorale manušesoro hem te čerel le, a angleder adalestar te na phandel le? Tegani ka šaj te čerel sa oto čer.

³⁰ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čorela.

³¹ Adalese vačerava tumende: e manuŝende ka šaj te ovel oprostime svako greh hem hula, ali naka ovel lende oprostime i hula upro Sveto Duho.

³² I te vačerda neko lafi protiv o Čhavo e manuŝesoro, ka šaj te ovel lese oprostime. Ali te vačerda protiv o Sveto Duho, naka ovel lese oprostime ni ko akava sveto ni ko okova savo avela.

*O kaš hem lesoro plod
(Lk 6,43–45)*

³³ Barjaren šukar kaš, i lesoro plod ka ovel šukar, ili barjaren bišukar kaš, i lesoro plod ka ovel bišukar, adalese so o kaš pendžari pe palo lesoro plod.

³⁴ E sapengere čhavalen! Sar šaj tumen kola injen bišukar te vačeren nešto šukar? Adalese so o muj vačeri okova sojai o vilo pherdo.

³⁵ E šukare manuŝestar ikljola šukaripe e šukaripnastar savoi ano leste, a e bišukare manuŝestar ikljola bišukaripe e bišukaripnastar savoi ano leste.

³⁶ Ali phenava tumende: o manuša ka odgovorinen ko dive oto baro sudo zako svako čučo lafi savo vačeren.

³⁷ Adalese so, palo te lafija ka ove opravdime ili osudime.”

*O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar
(Mk 8,11–12; Lk 11,29–32)*

³⁸ Tegani nesave učitelja e Zakonestar hem nesave fariseja phende e Isuses: “Učitelju, mangaja te dikha nesavo znako tutar sar dokaz da injan e Devlestar.”

³⁹ A o Isus phenda lende: “I bišukar hem i neverno generacija rodela znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

⁴⁰ Adalese so, sar so ‘o Jona trin dive hem trin rača inele ano vođi e bare mačhesoro’, adahar hem me, o Čhavo e manuŝesoro, trin dive hem trin rača ka ovav ani phuv.

⁴¹ Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinda, a akatei tumencar neko

po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!

⁴² Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinda ki južno phuv ka ušel protiv akaja generacija hem ka osudini la, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!”

*Kad o bišukar duho palem irini pe
(Lk 11,24–26)*

⁴³ “Kad o bišukar duho ikljola taro manuŝ, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le,

⁴⁴ vačeri: ‘Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.’ I irinda pe hem arakhlja o čher čučo, šulavdo hem namestime.

⁴⁵ Tegani džala hem lela peja efa avere duhen, po bišukaren pestar, i đerdinena ano adava manuŝ hem ačhovea adari. I ko kraj adale manuŝese ovela po bišukar nego angleder. Adahar ka ovel hem akala bišukara generacijaja.”

*E Isusesiri čačikani porodica
(Mk 3,31–35; Lk 8,19–21)*

⁴⁶ Sar o Isus pana vačeri ine e manuŝende, ale lesiri daj hem lesere phralja hem terdine avri mangindoj te vačeren oleja.

⁴⁷ I neko phenda lese: “Eče, ti daj hem te phralja terđovena avri. Mangena te vačeren tuja.”

⁴⁸ A o Isus phenda lese: “Koi mli daj hem koi mle phralja?”

⁴⁹ Tegani vasteja mothovđa nakoro ple učenci hem phenda: “Ače mli daj hem mle phralja.

⁵⁰ Adalese so, svako kova čerela i volja mle Dadesiri kovai ano nebo, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj.”

13

*O Isus vačeri i priča oto sejači
(Mk 4,1–9; Lk 8,4–8)*

¹ Ko adava dive o Isus iklilo taro čher hem dželo te bešel uzalo jezero te sikaj.

² Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese đerdinda ko čamco hem beštino, a o manuša terđona ine ki phuv uzalo jezero.

³ I but so vačerda lende ano priče, sar akaja:

“Šunen! Iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

⁵ A nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šučile, adalese so na ine len baro koreno.

⁷ A nesave pele maškaro kare, i o kare barile hem tasavde len.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv hem ande bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime.

⁹ Kas isi kana, nek šunen!”

*Sose o Isus vačeri ano priče
(Mk 4,10–12; Lk 8,9–10)*

¹⁰ E Isusesere učenici ale koro leste hem pučle le: “Sose vačereja e manušenje ano priče?”

¹¹ A ov phenda lende: “Adalese soi tumende dindo te džanen o tajne oto carstvo e nebosoro, a olende nane dindo.

¹² Adalese so, đijekhe kas isi džandipe, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le.

¹³ Adalese vačerava lende ano priče, adalese so anglo jača na dikhena hem anglo kana na šunena ni na haljovena.

¹⁴ Ađahar upro lende pherđola o proštvo e Isaijasoro:

‘Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljovent;
ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

¹⁵ Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,
phareste šunena kanencar
hem phandle pumare jača,
te na dikhen jačencar
hem te na šunen kanencar,
a vileja te na haljovent.
Adalese našti te irinen pe kora mande
te saslarav len.’

¹⁶ Ali blago tumare jačhende so dikhena hem blago tumare kanende so šunena.

¹⁷ Čače phenava tumende: But proroci hem pravednici edobor mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde.”

*Sostar vačeri i priča oto sejači
(Mk 4,13–20; Lk 8,11–15)*

¹⁸ “Šunen akana sostar vačeri pe ani priča oto sejači:

¹⁹ Svakonese kova šunela o lafi oto carstvo e nebosoro, a na haljola le, avela o Bišukar hem čorela lestar okova soi lese sejime ano vilo. Adavai o than ko drom ko savoi sejime o zrnja.

²⁰ A o than e barencar ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi hem odmah lela le radosno.

²¹ Ali, adalese so nane le baro koreno ana peste, na trajini but. Kad avela i nevolja ili o progonstvo zbog o lafi, ov odmah otperela oti vera.

²² A o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela o lafi, ali o brige akale dživdipnasere hem o zavodljivost e barvalipnasoro tasavena o lafi, i našti anel bijandipe.

²³ A i šukar phuv ki savi sejime o zrnja, adavai okova kova šunela hem haljovela o lafi. Ov čače anela bijandipe – šel puti, šovardeš puti ili trijanda puti više adalestar so inele sejime.”

Priča oto điv hem oto kukolj

²⁴ O Isus dinda len hem aver priča: “O carstvo e nebosoro i slično sar kad o manuš pese ki njiva sejinda o šukar seme.

²⁵ Ali, sar sare sovena ine, alo lesoro neprijatelj, sejinda kukolj maškaro điv hem dželo.

²⁶ A kad barilo o điv hem kad anđa bijandipe, dikhlilo hem o kukolj.

²⁷ O sluge ale koro domaćini hem pučle le: ‘Gospodarona, ini tu sejindan šukar seme tuće ki njiva? Kotar onda adava kukolj?’

²⁸ A ov phenda lende: ‘O neprijatelj adava čerđa.’

Tegani o sluge pučle le: ‘Mangeja li te dža te ikala o kukolj?’

²⁹ A ov phenda: 'Na, adalese so tumen ko ikaliba o kukolj šaj te ikalen hem o div.

³⁰ Muken soduj te barjon di ki žetva. I kad ka avel o vreme e čedibnasoro, ka phenav okolende kola čedena: Ikalen najangle o kukolj hem phanden le ko kupe te tharel pe, a o div čeden hem čhiven le maje ki šupa.'"

Priče oto zrno e gorušicakoro hem oto kvasco

(Mk 4,30–34; Lk 13,18–21)

³¹ O Isus dinda len hem aver priča: "O carstvo e nebosoroi slično e zrnose oti gorušica save o manuš lelja hem sejinda pese ki njiva.

³² Ovi čače najtikoro oto sa semenja, ali kad barjola ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, ovela kaš, i o čiriklja avena hem čerena gnezdija upro lesere granke."

³³ Phenda lende hem aver priča: "O carstvo e nebosoroi slično e kvascose save i đuvli lelja hem čhivda ano but baro čaro vareja, i ov čerda sa o humer te uštel."

³⁴ Sa adava o Isus vačerda e manušende ano priče. Na vačerda lende ništa bizo priče.

³⁵ Ađahar pherdilo okova soi vačerdo prekalo proroko:

"Mlo muj ka phravav ano priče, ka vačerav okova soi garavdo pana taro čeriba e svetosoro."

Sostar vačeri i priča oto div hem oto kukolj

³⁶ Tegani o Isus bičhalda e manušen čhere, i đerdinda ko čher. Lesere učenici ale koro leste hem phende: "Vačer amende sostar vačeri pe ani priča oto kukolj ki njiva."

³⁷ Ov phenda lende: "Okova kova sejinda o šukar semei o Čhavo e manušesoro,

³⁸ a i njivai o sveto. O šukar semei o čhave e carstvosere, a o kukolj o čhave e Bišukaresere.

³⁹ O neprijatelj kova sejinda o kukolj – adavai o beng. I žetva – adavai o kraj e svetosoro, a okola kola čedena – adalai o anđelja.

⁴⁰ Sar so o kukolj ikali pe hem tharela pe, ađahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro.

⁴¹ Me, o Čhavo e manušesoro, ka bičhalav mle anđelen te ikalen taro mlo carstvo sarijen kola čerena averen te grešinen hem kola čerena bišukaripe

⁴² hem ka frden len ani jagali peč, kote ka ovel baro rojba hem krciba e danden-goro tari dukh.

⁴³ Tegani o pravednici sar o kham ka sijajinen ano carstvo pumare Dadesoro. Kas isi kana, nek šunel!"

Priča oto garavdo blago

⁴⁴ "O carstvo e nebosoroi sar o blago garavdo ki njiva. Kad o manuš arakhi le, palem garaj le hem radosno džala te biknel sa so isi le hem činela adaja njiva."

Priča oto dragoceno biseri

⁴⁵ "Palem, o carstvo e nebosoroi sar kad o trgovco rodela šuže biserja.

⁴⁶ Kad arakhi jekh dragoceno biseri, džala hem biknela sa so isi le hem činela le."

Priča oti mreža zako mače

⁴⁷ "Palem, o carstvo e nebosoroi sar i mreža frdimi ano jezero ani savi dolinde pe mače oti svako vrsta.

⁴⁸ Kad i mreža pherdola, o manuša ikalena la ki phuv. Tegani bešena hem e šukare mačen čhivena ano čare, a e bišukaren frdena.

⁴⁹ Ađahar ka ovel hem ko kraj e svetosoro. Ka aven o anđelja hem ka ciden e bišukare manušen e pravednikonendar

⁵⁰ hem ka frden len ani jagali peč, kote ka ovel baro rojba hem krciba e danden-goro tari dukh.

⁵¹ Haliljen li sa adava?"

On phende: "Oja."

⁵² A ov phenda lende: "Adalese svako učitelj e Zakonestar kovai sikavdo oto carstvo e nebosoro – ovi sar o domačini kova pestar ikali hem o nevo hem o purano blago."

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret

(Mk 6,1–6; Lk 4,16–30)

⁵³ Kad o Isus vačerda sa adala priče, dželo adathar

⁵⁴ hem alo ko than kaj barilo. Adari ki sinagoga sikavda e manušen, a on divinde pe hem puče: "Kotar lese adaja mudrost hem zoralipe te čerel čudesija?"

⁵⁵ Nane li akava e kaštarutnesoro čhavo? Nane li lesiri daj i Marija, a lesere phralja o Jakov, o Josif, o Simon hem o Juda?

⁵⁶ Hem nane li sa lesere phenja akate amencar? Kotar lese onda sa adava?"

⁵⁷ I na mangle te prihvatinen le.

Tegani o Isus phenda lende: "E pro-rokose dela pe čast ano sa o thana, sem lese ano than kaj barilo hem lese ano čher."

⁵⁸ I na čerđa but čudesija adari adalese so e manušen na ine vera.

14

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoro (Mk 6,14–29; Lk 9,7–9)

¹ Ko adava vreme o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa e Isusese

² hem phenda ple slugende: "Adavai o Jovan o Krstitelj! Uštino taro mule hem adalese šaj te čerel adala čudesija!"

³⁻⁴ A o Irod phenda adava adalese so angleder dolinda e Jovane, phandlja le hem frdinda le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjaće e Irodijada, ple phralesere e Filipesere romnja.

⁵ Manglja te mudari e Jovane, ali darandilo e narodostar, adalese so dikhle e Jovane sar proroko.

⁶ Ali kad inele e Irodesoro bijando dive, e Irodijadakiri čhaj čhelda anglo gostija. Adava e Irodeso but inele šukar.

⁷ Adalese halja sovli te del la sa so ka mangel.

⁸ A i daj pherđa la te vačeri: "De man akate ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro."

⁹ E carose pelo žal, ali adalese so halja sovli anglo gostija naredinda te čeren pali lakiri volja,

¹⁰ i bičhalđa ple manušen te činen o šero e Jovanesoro ano phandlipe.

¹¹ I ande lesoro šero ko čaro hem dinde le e čhajaće, a oj legarđa le pla dajaće.

¹² I ale e Jovanesere učenici, lelje lesoro telo hem parunde le, i dzele te vačeren e Isusese so ulo.

*O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen
(Mk 6,33–44; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)*

¹³ Kad šunđa o Isus adava, dželo adathar čamcoja ko jekh čučo than, te ovel korkoro. Ali o manuša šunde adava hem taro dizja phirindoj dzele palo leste.

¹⁴ Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhlja bute manušen, pelo lese žal olende hem sasljarđa e nambormen maškar olende.

¹⁵ Kad lelja te perel i rat, nakhle di leste lesere učenici hem phende: "Ko akava than ništa nane, a već perela i rat. Te muke ine e manušen te šaj džan ko gava te činenfse hajbnase."

¹⁶ A o Isus phenda lende: "Na valjani te džan. Den len tumen nešto hajbnase."

¹⁷ On phende lese: "Akate isi amen samo pandž mare hem duj mače."

¹⁸ A ov phenda: "Anen maje adava akari."

¹⁹ I naredinda o manuša te bešen ki čar. Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačen, dikhlja nakoro nebo hem zahvalinda e Devlese zako hajba. Phaglja o mare hem dinda len ko ple učenici, a o učenici dinde len e manušende.

²⁰ I sare hale đikote na čalile. Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

²¹ A okola so hale inele di ko pandž hiljade murša, bizo te dženem pe o đuvlja hem o čhavo.

O Isus phirela upro pani (Mk 6,45–52; Jn 6,16–21)

²² I odmah palo adava o Isus terinda e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana oto jezero, đikote ov bičhali čhere e manušen.

²³ Kad bičhalđa čhere e manušen, uštino ki gora, korkoro, te molini pe. Kad peli i rat, ov pana inele adari, korkoro.

²⁴ A o čamco već inele dur e phuvjatar, hem lelje te khuyen le o talasija, adalese so nakoro leste phudinda i barval.

²⁵ Đi sar maškaro trin hem šov o sati prekali rat, o Isus alo nakoro učenici phirindoj upro jezero.

²⁶ Kad o učenici dikhle le sar phirela upro jezero, but darandile. Phende: "Adavai duho!" Hem oti dar lelje te vičinen.

²⁷ Ali o Isus odmah phenda lende: "Oven hrabra! Me injum. Ma daran!"

²⁸ Ko adava, o Petar phendā lese: "Gospode, te injan tu, naredin maje te avav kora tute upro pani!"

²⁹ I o Isus phendā lese: "Ava!"

O Petar iklilo taro čamco hem lelja te džal nakoro Isus phirindoj upro pani.

³⁰ Ali kad dikhlja kobor zorali i barval, darandilo hem lelja te properel ano pani, i vičinda: "Gospode, spasin man!"

³¹ O Isus odmah pružinda plo vas hem dolinda le, i phendā lese: "Tikora verakere manušeja, sose sumnjinda?"

³² I kad đerdinde ko čamco, i barval ačhili.

³³ A o učenici ano čamco pele ko kočija anglo Isus hem phende: "Tu čače injan o Čavo e Devlesoro!"

O Isus sasljari e nambormen ano Genisaret
(Mk 6,53–56)

³⁴ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri.

³⁵ A kad o manuša taro adava than pendžarde e Isuse, sarijende taro sa adava krajo vačerde so alo, i ande koro leste sa e nambormen.

³⁶ Molinena le ine te mukel len samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I ule saste sare kola dolinde pe.

15

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe
(Mk 7,1–13)

¹ Tegani nesave fariseja hem učitelja e Zakonestar taro Jerusalam ale koro Isus hem pučle le:

² "Sose te učenici phagena o adetija amare dadengere? Na thovena pumare vasta angleder o hajba!"

³ A o Isus pučlja len: "A sose tumen phagena e Devlesere naredbe zbog tumare adetija?"

⁴ Adalese so o Devel phendā: 'Poštujin te dade hem te daja' hem: 'Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.'

⁵ A tumen phenena: 'Ko vačeri e dadese ili e dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli da adava ka dav sar daro e Devlese,

⁶ adava manuš na valjani te mothoj poštuji ba ple dadese.' Adahar, zbog tumare adetija, ruminena e Devlesoro lafi.

⁷ Dujemujengere manušalen! Šukar o Isaija prorokujinda tumendar:

⁸ 'Akala manuša poštuji nena man samo mujeja,
a lengoroi vilo dur mandar.

⁹ Džabe poštuji nena man,
adalese so sikavena o manuškane naredbe sar dai mlo sikaviba."

O Isus sikaj so o manuša anglo Devel valjani te oven čista andral
(Mk 7,14–23)

¹⁰ O Isus vičinda kora peste e narodo hem phendā lende: "Šunen hem haljoven:

¹¹ Na meljari e manuše okova so đerdini lese ko muj, nego okova so ikljola taro lesoro muj – adava meljari e manuše."

¹² Tegani nakhle nakoro leste o učenici hem pučle le: "Džane li so o fariseja uvredinde pe kad šunde so phenda?"

¹³ A ov phendā lende: "Svako biljka sava na sadinda mlo Dad kovai ano nebo, ka ovel ikaldi taro koreno.

¹⁴ Muken tumen olendar! Oni korore hem vođe e kororende. A te o kororo legari e korore, soduj ka peren ki rupa."

¹⁵ O Petar phendā lese: "Vačer amende so mangljan te vačere adala pričaja."

¹⁶ A o Isus pučlja len: "Ni tumen li pana na haljovena?"

¹⁷ Na dikhena li da sa so đerdini ko muj, džala ko vođi hem frdela pe avri taro telo?

¹⁸ Ali, okova so ikljola taro muj, avela taro vilo, hem adava meljari e manuše.

¹⁹ Adalese so taro vilo avena o bišukar mislija, o mudariba, o preljuje, o blud, o čoriba, o hovavno svedočiba hem o hule.

²⁰ Adava meljari e manuše, a o hajba bithovde vastencar na meljari e manuše."

I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka
(Mk 7,24–30)

²¹ I tegani o Isus dželo tari Galileja hem cidinda pe ko krajo e tiresoro hem e sidonesoro.

²² I dikh, nesavi đuvli, Hanaanejka taro adava krajo, ali koro leste hem vičini ine:

“Smilujin tut maje, Gospode, Čhaveja Davidesereja! Mli čhaj but patini, adalese soi opsednutime demoneja.”

²³ Ali o Isus na phenda laće nijekh lafi. I lesere učenici nakhle di leste hem molinde le: “Vačer laće te džal, adalese so džala pala amende hem vičini!”

²⁴ A ov phenda: “Bičhaldo injum te pomožinav samo e Izraelesere našalde bakrende.”

²⁵ Ali oj nakhini di o Isus, peli ko kočija anglo leste hem phenda: “Gospode, pomožin maje!”

²⁶ O Isus phenda laće: “Nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende.”

²⁷ A oj phenda: “Oja, Gospode, adalese so hem o đuklore hana o troške save perena taro astali lengere gospodarengoro.”

²⁸ Tegani o Isus phenda laće: “Bari ti vera, đuvlije! Nek ovel sar so mangeja.”

I lakiri čhaj odmah saslili.

O Isus sasljar buten

²⁹ O Isus dželo adathar hem alo di E galilejakoro jezero. Tegani uklinda ki gora hem beštino adari te sikaj.

³⁰ I but manuša ale koro leste hem pumencar ande e bangen, e kororen, e sakatimen, okolen so našti ine te vačeren hem bute averen, i sidarena ine te čiven len anglo lesere pre, a ov sasljarđa len.

³¹ I o manuša inele zadivime so dikhle so okola so našti ine te vačeren da vačeren, o sakatime sasljovena, o bange phirena hem o korore dikhena, i lelje te slavinen e Izraelesere Devle.

O Isus parvari više oto štar hiljade manušen (Mk 8,1–10)

³² A o Isus vičinda kora peste ple učenikonen hem phenda lende: “Pharo maje akale manušende. Trin divei mancar, a nane len so te han. Nako te bičhalav len čhere bokhalen, te na peren odrumal.”

³³ O učenici pučle le: “Kaj te arakha dovoljno maro ko akava čučo than te da hajbnase sa edobor manušen?”

³⁴ I o Isus pučlja len: “Kobor mare isi tumen?”

On phende: “Efta mare hem hari mače.”

³⁵ I o Isus naredinda o narodo te bešel ki phuv.

³⁶ Tegani lelja o efta mare hem e mačhen, zahvalinda e Devlese, phaglja len hem dinda len ko učenici, a o učenici dinde len e manušende.

³⁷ Sare hale hem čalile, hem efta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

³⁸ A okola so hale inele štar hiljade murša, bizo te dženem pe o đuvlja hem o čhavore.

³⁹ I o Isus bičhalda e manušen čhere, đerdinda ko čamco hem dželo ko krajo e magadanesoro.

16

E verakere vođe rodena e Isusestar te dokažini pe

(Mk 8,11–13; Lk 12,54–56)

¹ I ale koro Isus nesave fariseja hem sadukeja hem iskušinde le ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

² A ov phenda lende: “Kad perela i rat, džanen te vačeren: ‘Ka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo.’

³ A ko sabale, vačeren: ‘Avdive naka ovel šužo vreme, adalese soi o nebo lolo hem oblačno.’ O izgled e nebosoro džanen te pendžaren, a na džanen te pendžaren o znakija e divengere ano save živinena!

⁴ I bišukar hem i neverno generacija rodela znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.”

I tegani ačhavđa len hem dželo.

O Isus upozorini upro sikaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro (Mk 8,14–21)

⁵ O učenici nakhine ki aver strana oto jezero, ali bisterde te legaren pumencar maro.

⁶ I o Isus phenda lende: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro!”

⁷ A o učenici lelje te vačeren maškara pumende: “Adava phenda adalese so na andam amencar maro.”

⁸ O Isus džanda adava hem phenda lende: “Tikora verakere manušalen, sose vačeren maškara tumende adalestar so nane tumen maro?”

⁹ Pana li na haljovena? Na setinena tumen li oto okola pandž mare zako pandž hiljade manuša hem kobor korpe čedinde adalestar so ačhilo?

¹⁰ A okola eŧta mare zako ŧtar hiljade manuša hem kobor bare korpe čedinde?

¹¹ Sar na haljovena da na vačerđum tumende e marestar, nego te arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem e sadukejengoro?"

¹² Tegani halile da o Isus na vačerđa lende te arakhen pe taro kvasco zako maro, nego taro sikaviba e farisejengoro hem e sadukejengoro.

*O Petar phenela dai o Isus o Hrist
(Mk 8,27–30; Lk 9,18–21)*

¹³ Kad o Isus alo ko krajo e Filipesere Cezarejakoro, pučlja ple učenikonen: "So phenena o manuša, ko injum me, o Čhavo e manušesoro?"

¹⁴ On phende lese: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o Ilija, a nesave avera da tu injan o Jeremija ili jekh oto avera proroci."

¹⁵ Tegani o Isus pučlja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

¹⁶ O Simon o Petar phenda: "Tu injan o Hrist, o Čhavo e dživde Devlesoro!"

¹⁷ O Isus phenda lese: "Bahtalo injan Simone, čhaveja e Jonasereja, adalese so adava na mothovđa će o manuš, nego mlo Dad, kovai ano nebo.

¹⁸ A me phenava će: Tu injan o Petar, hem ki adaja stena ka vazdav mli Khandiri, hem o udara e Hadesere naka šaj prelen la.

¹⁹ Ka dav tut o ključija e nebosere carstvostar, i sa so phandeja ki phuv, ka ovel phandlo ko nebo, hem sa so ka phrave ki phuv, ka ovel phravdo ko nebo."

²⁰ Tegani zorale naredinde e učenikonende te na vačeren nikase dai ov o Hrist.

O Isus vačeri ple meribnastar

²¹ Otegani o Isus lelja te mothoj e učenikonende so valjani te džal ko Jerusalim hem but te patini e starešinendar, e šerutne sveštenikonendar hem e učiteljendar e Zakonestar, hem te ovel mudardo hem o trito dive te uštel taro mule.

²² I o Petar cidinda le ki strana hem lelja te ukorini le vačerindoj: "Te na del o Devel, Gospode! Nikad naka ovel tuće adava!"

²³ A o Isus irinda pe nakoro leste hem phenda lese: "Dža mandar, Sotone! Terđoveja maje ko drom, adalese so na razmislineja devlikane, nego manuškane."

*Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mk 8,31–9,1; Lk 9,22–27)*

²⁴ Tegani o Isus phenda ple učenikonende: "Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

²⁵ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

²⁶ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe? So o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

²⁷ Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, sigate ka avav ani slava mle Dadesiri, mle anđelencar hem tegani ka irinav sarijende palo lengere delja.

²⁸ Čače vačerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren đikote na dikhena e Čhave e manušesere sar avela ple carstvoja."

17

*E Isusesiri slava mothovela pe ki gora
anglo trin učenici
(Mk 9,2–13; Lk 9,28–36)*

¹ Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem lesere phrale e Jovane hem uklinda olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore.

² Adari o Isus ulo averčhane anglo lende: lesoro muj sijajinda sar o kham, a lesere šeja ule parne sar o svetlost.

³ I otojekhvar iklile anglo lende o Mojsije hem o Ilija hem lelje te vačeren e Isuseja.

⁴ A o Petar phenda e Isusesere: "Gospode, šukari amende so injam akate. Te mangeja, ka ćerav akate trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase."

⁵ Sar vačeri ine adava, učarda len jekh sijajno oblako hem taro oblako šundilo

glaslo savo vačerda: "Akavai mlo Čhavo o volime. Oleja injum bahtalo. Ole šunen!"

⁶ Kad o učenici šunde adava, pele mujeja di phuv hem but darandile.

⁷ I o Isus alo di lende, čhivda ple vasta upro lende hem phenda lende: "Ušten hem ma daran!"

⁸ A kad vazdinde pumare šere, na dikhle nikas sem e Isuse.

⁹ I sar huljena ine tari gora, o Isus naredinda lende nikase te na vačeren so dikhle sa đikote ov, o Čhavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ O učenici pučle le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vačeren da prvo o Ilija valjani te avel?"

¹¹ A o Isus phenda lende: "Čače prvo o Ilija avela hem palem ka čhivel sa than thaneja.

¹² Ali phenava tumende: o Ilija već alo, ali on na pendžarde le, nego čerde oleja sar olende manglja pe. Adahar hem o Čhavo e manušesoro ka patini olendar."

¹³ Tegani o učenici halile so adava vačerda lende e Jovanestar e Krstiteljstar.

O Isus ikali e demone e čhavorestar (Mk 9,14–29; Lk 9,37–43)

¹⁴ Kad ale koro narodo, nakhlo di o Isus jekh manuš, pelo ko kočija anglo leste

¹⁵ hem phenda lese: "Gospode, smilujin tut mle čhavesse. Adalese so isi le epilepsija hem but mučini pe hem but puti perela ani jag hem ano pani.

¹⁶ Anđum le ko te učenici, ali on našti ine te sasljen le."

¹⁷ A o Isus phenda: "O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar? Pana kobor valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore akari!"

¹⁸ Tegani o Isus naredinda e demonese te ikljol e čhavorestar, hem iklilo, a o čhavoro ko adava momenti saslilo.

¹⁹ Tegani o učenici ale di o Isus, inele korkore, hem pučle le: "Sose amen našti ine te ispudina e demone?"

²⁰ A o Isus phenda lende: "Adalese so injen tikora verakere manuša. Čače vačerava tumende: te ovel tumen ine vera sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akala goraće: 'Nakh akatar adari', hem oj ka

nakhel ine. Hem ništa naka ovel tumende ine nemoguće.

²¹ [Ali, akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja hem postibnaja.]"

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar (Mk 9,30–32; Lk 9,43–45)

²² I kad čedinde pe ani Galileja, o Isus phenda ple učenikonende: "Me, o Čhavo e manušesoro, sigate ka ovav predime ano vasta e bišukare manušengere.

²³ Ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

I o učenici but rastužinde pe.

O Isus platini e hramesoro porez

²⁴ Kad resle ano Kafarnaum, ale koro Petar okola so čedena e hramesoro porez savo inele duj drahme, hem pučle le: "Tumaro li učitelj na platini e hramesoro porez?"

²⁵ O Petar phenda lende: "Platini!"

I kad o Petar đerdinda ko čher, o Isus angleder olestar lelja te vačeri hem pučlja le: "So mislineja, Simone, kastar e phuvjakere carija čedena i carina ili o porez? Pumare ili averengere čhavendar?"

²⁶ O Petar phenda: "Averengere čhavendar."

Tegani o Isus phenda: "Znači, o čhave na valjani te platinen.

²⁷ Ali, sar te na uvredina len, dža ko jezero hem frde i udica. Phrav o muj e prvone mačhesoro save ka dole hem andre ka arakhe jekh kovanica oto štar drahme. Le la hem platin lende o porez maje hem tuće."

18

O poniznai najbare ano carstvo e nebosoro (Mk 9,33–37; Lk 9,46–48)

¹ Tegani o učenici ale koro Isus hem pučle le: "Koi, onda, najbaro ano carstvo e nebosoro?"

² O Isus vičinda kora peste jekhe čhavore, čhivda le maškar olende

³ hem phenda: "Čače vačerava tumende, te na obratinden tumen hem te na uljen sar o čhavore, naka đerdinen ko carstvo e nebosoro.

⁴ Adalese, ano carstvo e nebosoroi n-jbaro okova kova ovela ponizno sar akava čhavoro.

⁵ I svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini.”

O Isus upozorini da o iskušnja ka aven (Mk 9,42–48; Lk 17,1–2)

⁶ “Te neko čerela jekhe akale najtikore manuendar, kola verujinena ana mande, te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel tasavdo ano hor e moresoro.

⁷ Jao e manuše o to sveto adalese so čerena te perel pe ano greh. O iskušnja mora te aven, ali jao e manušese prekala kaste avena!

⁸ Te to vas ili to pro legari tut ko greh, čin le hem frde le tutar. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime ili bango nego te oven tut soduj vasta ili pre, a te ove frdime ani večno jag.

⁹ Te ti jakh legari tut ko greh, ikal la hem frde la tutar. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe samo jekha jakhaja nego te oven tut soduj jača, a te ove frdime ano jagalo pakao.

¹⁰ Pazinen te na dikhen po tele nijekhe akale najtikore manuendar. Adalese so, vačerava tumende, lengere anđelja ko nebo stalno terđovena anglo mlo Dad, kovai ano nebo.

¹¹ [Adalese so me, o Čhavo e manušesoro, aljum te spasinav e našalden.]”

O Isus vačeri i priča oto našaldo bakro (Lk 15,3–7)

¹² “So mislinena: te nesave manuše isi šel bakre i jekh olendar našaldola, so ka čerel? Ka ačaj e enjavardešu enjen ko gore hem ka džal te rodel e našalde bakre.

¹³ I te arakhlja le, čače vačerava tumende, više ka radujini pe olese nego okole enjavardešu enjende save na našaldile.

¹⁴ Ađahar ni tumaro Dad, kovai ano nebo, na mangela nijekh akale najtikore manuendar te našaldol.”

Sar te čerel pe e vernikonencar kad čerena greh (Lk 17,3)

¹⁵ “Te to phral čerela greh premala tute, dža korkoro hem vačer lese ko so grešinda. Te šunđa tut, zadobinda te phrale.

¹⁶ Te na šunđa tut, legar tuja pana jekhe ili dujen, te šaj ‘palo svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvar.’

¹⁷ Te na mangela te šunel ni olen, vačer e khandirjače. A te na mangela te šunel ni e khandirja, dikh le sar okole kova na džanel e Devlese ili sar cariniko.

¹⁸ Čače vačerava tumende, sa so phandena ki phuv, ka ovel phandlo ano nebo, hem sa so phravena ki phuv, ka ovel phravdo ano nebo.

¹⁹ A vačerava tumende hem akava: sa so duj džene tumendar ki phuv sar jekh rodona, mlo Dad, kovai ano nebo, ka del len adava.

²⁰ Adalese so, kotei duj ili trin džene čedime ano mlo anav, me injum adari maškar olende.”

O Isus sikaj e učenikonen te oprostinen oto vilo

²¹ Tegani o Petar nakhlo đī o Isus hem pučlja le: “Gospode, kobor puti te oprostina mle phralese kova grešini premala mande? Đī efa puti?”

²² O Isus phenda lese: “Vačerava će, na efa puti, nego eftavardeš puti po efa!

²³ Ače sose: O carstvo e nebosoroi slično e carose kova odlučinda te rešini o računja ple slugencar.

²⁴ Kad lelja te džanel, ande anglo leste jekhe kova dugujini lese ine deš hiljade kese zlatoja.

²⁵ Adalese so na inole te irini lese adava, o caro naredinda adale sluga, lese romnja, e čhaven hem sa so inole te biknen hem ađahar te irini pe lese o dugo.

²⁶ Tegani o sluga pelo mujeja đī phuv anglo leste hem phenda: ‘Ov strpljivo mancar hem sa ka irinav će.’

²⁷ E carose pelo žal olese, oprostinda lese o dugo hem muklja le.

²⁸ Ali kad adava sluga iklilo, reslja jekhe ple amale, avere sluga, kova dugujini lese ine šel srebrna kovanice. Dolinda le hem lelja te tasavel le, vačerindoj: ‘Irin maje o dugo!’

²⁹ Tegani lesoro amal pelo mujeja đī phuv anglo leste hem molinda le,

vačerindoj: 'Ov strpljivo mancar hem ka irinav će.'

³⁰ Ali ov na manglja te adžiceri, nego dželo hem frdinđa ple amale ko phandlipe đikote na irini o dugo.

³¹ Kad lesere amala, o avera sluge, dikhle so ulo, but ine lenđe pharo, i džele hem vačerde e carose sa so ulo.

³² Tegani o caro vičinđa kora peste e sluga kase oprostinda o dugo hem phenda lese: 'Biškar slugo! Oprostindum će sa okova dugo, adalese so molindan man!'

³³ Na valjandān li hem tu te ove milosrdno te amalese sar so me injumle milosrdno tuće?'

³⁴ I o caro holjanda, i dinda le ko manuša kola ka mučinen le đikote na irini lese sa o dugo.

³⁵ Ađahar hem mlo Dad, kovai ano nebo, ka čerel tumencar te na oprostinden tumare phralese oto sa o vilo."

19

O Isus sikaj te na ačaj o rom pe romnja (Mk 10,1–12)

¹ I kad o Isus završinda ple vačeribnaja, dželo tari Galileja ko krajo e judejakoro ki aver strana oti len Jordan.

² Palo leste džele but džene hem ov adari sasljarda e nambormen maškaro lende.

³ I ale koro Isus nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i pučle le: "Tromal li o rom te ačaj pe romnja zako bilo so?"

⁴ Ov phenda lende: "Na čitinden li ano Sveto lil da ko anglunipe o Stvoritelj 'čerda murše hem đuvlja?'

⁵ Hem so phenda: 'Adalese o manuš ka ačaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo.'

⁶ Ađahar, on nane više duj, nego jekh telo. Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel čerda te oven jekh!"

⁷ Tegani on pučle le: "Sose onda o Mojsije naredinda o rom te del pe romnjaće lil oto rastaviba kad ačaj la?"

⁸ O Isus phenda lende: "O Mojsije mukulja tumende te šaj ačhaven tumare romnjen adalese so injen šerale, ali ko anglunipe na inele ađahar.

⁹ Ali me vačerava tumende: te neko ačaj pe romnja, sem zbog olakoro blud, i lela avera, čerela preljuba."

¹⁰ Tegani lesere učenici phende: "Tei ađahar maškaro rom hem i romni, onđai po škar te na ženini pe manuš."

¹¹ A o Isus phenda lende: "Našti adava tumaro lafi sare te prihvatinen, nego samo okola kolendei dindo.

¹² Adalese so isi manuša kola bijandile nesposobna zaki ženidba. Isi hem okola kolen o manuša čerde te oven nesposobna zaki ženidba. A isi hem okola kola, zbog o carstvo e nebosoro, korkore na mangena te ženinen pe. Ko šaj akava te prihvatin, nek prihvatin."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čavore (Mk 10,13–16; Lk 18,15–17)

¹³ Tegani o manuša ande anglo Isus pumare čavoren te čhivel ple vasta upro lende hem te molini pe, a o učenici braninde lende.

¹⁴ A o Isus phenda: "Muken e čavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e nebosoro!"

¹⁵ I čhivđa ple vasta upro lende hem blagoslovinda len, a palo adava dželo adathar.

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro (Mk 10,17–31; Lk 18,18–30)

¹⁶ I dikh, alo koro Isus nesavo manuš hem pučlja le: "Učitelju, savo škaripe valjani te čerav te ovel man o večno dživdipe?"

¹⁷ A o Isus phenda lese: "Sose pučēja man adalestar soi škar? Isi samo jekh kovai škar – o Devel! Ali te mangljan te đerdine ko dživdipe, ičer o naredbe!"

¹⁸ Ov pučlja: "Save?"

A o Isus phenda: "Akala: 'Ma mudar', 'Ma čer preljuba', 'Ma čor', 'Ma svedočin hovavne',

¹⁹ 'Poštujin te dade hem te daja' hem 'Volin te pašutne sar korkore tut.'"

²⁰ O terno manuš phenda lese: "Sa adava ičerđum. So valjani pana te čerav?"

²¹ O Isus phenda lese: "Te mangljan te ove savršeno, dža hem biknin so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut

barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande.”

²² A kad o terno manuŝ ŝunđa adava, ras-tužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²³ Tegani o Isus phenđa ple učenikonenđe: “Čače vačerava tumenđe, phareste o barvalo ka đerdini ko carstvo e nebosoro.

²⁴ I palem vačerava tumenđe: Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e su-vjakoro nego e barvalse te đerdini ko carstvo e Devlesoro.”

²⁵ Kad ŝunde adava, o učenici ule but začudime, i puće: “Ko onda šaj te ovel spasime?”

²⁶ O Isus dikhlja len šukar, i phenđa: “E manuŝenđe adava nane moguće, ali e Devlese sai moguće.”

²⁷ Tegani o Petar phenđa: “Ače, amen sa ačhavđam te dža pala tute. So, onda, ka dobina adalese?”

²⁸ A o Isus phenđa lende: “Čače vačerava tumenđe, ko nevo sveto, kad me, o Čhavo e manuŝesoro, ka bešav ko mlo slavno tron, tumen kola dželjlen pala mande ka bešen ko dešu duj tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraelesere.

²⁹ A svako kova zbog maje ačhavđa o čhera, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e dade, ili e daja, ili e romnja, ili e čhaven, ili o njive, ka dobini šel puti više hem ka nasledini o večno dživdipe.

³⁰ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

20

O Isus vačeri i priča savi mothoj e Devle-siri darežljivost

¹ “Adalese so, o carstvo e nebosoroj slično e domačinese kova rano sabale iklilo te rodel bučarnen te ćeren buti ano lesoro vinograd.

² Dogovorinđa pe e bučarnencar te del len po jekh denari, so inele plata zako jekh dive, i bičhalđa len pese ko vinograd.

³ Kad inele đī sar enja o sati, palem iklilo avri hem dikhlja averen sar terđovena ko trg bizi buti,

⁴ i phenđa lende: ‘Džan hem tumen ko mlo vinograd, a me ka platinav tumenđe pravedno.’

⁵ I on dže.

A ov palem iklilo đī sar ko dešu duj o sati, hem đī sar ko trin o sati, hem ćerđa isto ađahar.

⁶ Kad inele đī sar pandž o sati, palem iklilo hem arakhlja averen sar terđovena hem pučlja len: ‘Sose sa akava dive terđovena akate bizi buti?’

⁷ On phende lese: ‘Adalese so niko na dinda amen buti.’

A ov phenđa lende: ‘Džan hem tumen ko mlo vinograd.’

⁸ Kad peli i rat, o gospodari e vinogradesoro phenđa ple manuŝese kova ine-ele upreder o bučarne: ‘Vičin e bučarnen hem platin len počindoj oto okola kola ale zadnja, i đī okola kola ale prva.’

⁹ Ađahar ale o bučarne so lelje te ćeren buti ko pandž o sati, hem svako olendar priminđa po jekh denari.

¹⁰ Kad ale okola kola prva lelje te ćeren buti, mislinde da on ka priminen više, ali hem on priminde po jekh denari.

¹¹ Kad lelje o pare, lelje te buninen pe protiv o domačini vačerindoj:

¹² ‘Akala zadnja ćerde buti samo jekh sati, a tu platindan len kobor hem amen kola sa akava dive ćerđam phari buti hem thabiljam ko kham!’

¹³ A o domačini jekhese olendar phenđa: ‘Amala, me na hovavđum tut. Tu dogovorindan tut mancar te ćere buti zako jekh denari.

¹⁴ Le ti plata hem dža, a me akalese soi zadnjo mangava te dav edobor kobor hem tuće.

¹⁵ Nane li man pravo mle parencar te ćerav so me mangava? Ili tu injan ljubomorno so me injum šukar premalo lende?’

¹⁶ Ađahar okola kolai akana zadnja tegani ka oven prva, a okola kolen akate dikhena sar prvonen adari ka oven zadnja.”

O Isus trito puti vačeri ple meribnastar (Mk 10,32–34; Lk 18,31–34)

¹⁷ Sar džala ine nakoro Jerusolim, o Isus cidinda ki strana e dešu duje učenikonen hem odrumal phenđa lende:

¹⁸ “Ače, ukljaja nakoro Jerusolim. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba.

¹⁹ Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja te maren muj mancar, te šibinen man hem te čhiven man ko krsto. Ali o trito dive ka uštav taro mule.”

Najbaroi okova kova kandela
(Mk 10,35–45)

²⁰ Tegani i daj e Zevedejesere čhavengiri, ple čhavencar, ali koro Isus hem peli mujeja di phuv anglo leste te rodel lestar nešto.

²¹ O Isus pučlja la: “So mangeja?”

Oj phenda: “Vačer maje da mle soduj čhave ano to carstvo ka bešen jekh tuće oti desno strana, a jekh oti levo.”

²² A o Isus phenda: “Na džanen so rodna. Šaj li te pijen tari čaša savatar me ka pijav?”

On phende: “Šaj.”

²³ I ov phenda lende: “Čače ka pijen tari mli čaša e patnjaja. Ali nane mlo te vačerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolende mlo Dad spreminda len.”

²⁴ Kad šunde adava avera deš učenici, holjande upro duj phralja.

²⁵ Tegani o Isus vičinda len kora peste hem phenda: “Džanen da o vladarija avere nacijengere gospodarinena olencar hem o bare manuša vladinena upro lende.

²⁶ Ali ma te ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

²⁷ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel tumende robo.

²⁸ Sar so ni o Čhavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel, hem te del plo dživdipe sar otkup butende.”

O Isus sasljari duje korore manušen
(Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

²⁹ Sar o Isus hem lesere učenici ikljovena ine tari diz Jerihon, palo leste dže le but manuša.

³⁰ I dikh, duj korore manuša bešena ine uzalo drom, i kad šunde so o Isus nakhela,

vičinde: “Smilujin tut amende, Gospode, Čhaveja Davidesereja!”

³¹ But džene vičinde upro lende te trainen, ali on po zorale vičinde: “Smilujin tut amende, Gospode, Čhaveja Davidesereja!”

³² O Isus terdino, i vičinda len kora peste hem pučlja: “So mangena te ćerav tumende?”

³³ On phende lese: “Gospode, phrav amare jača te dikha.”

³⁴ E Isuseselo pelo žal olende, čhivda ple vasta upro lengere jača hem on otojekhvar šaj ine te dikhen, i dže le palo Isus.

21

O manuša ano Jerusolim dena čast e Isuseselo sar carose
(Mk 11,1–11; Lk 19,28–38; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzalo Jerusolim hem resle di o gav Vitfaga ki e Maslinakiri gora, bičhalda anglal duje učenikonen,

² vačerindoj lende: “Džan ko adava gav savoi angla tumende hem odmah ka arakhen hernja savi phandli hem uzalo late terne here. Phraven len hem anen len kora mande.

³ Te vačerda tumende neko nešto, phenen samo: ‘E Gospodeselo valjanena’, hem adava manuš odmah ka bičhali len.”

⁴ Adava ulo sar te pherdol okova so ine le vačerdo prekalo proroko:

⁵ “Vačeren e narodose taro Jerusolim:

‘Ače, avela tuće to Caro,
ponizno, bešindoj upro her,
upro terno her, o čhavo e hernjakoro.’”

⁶ O učenici dže le hem ćerde ađahar sar so phenda lende o Isus.

⁷ Ande e hernja hem e terne here, i čhivde pumare fostanja upro lende te šaj o Isus te bešel.

⁸ Sa edobor džene buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša činena ine o granke taro kašta hem buljarena len upro drom.

⁹ O manuša kola dže le anglo leste hem palo leste vičinena ine:

“Hosana e Davidesere Čhavesel!
‘Blagoslovime! okova kova avela ano anav
e Gospodesoro!’

Hosana e Devlese ko učipe!”

¹⁰ Kad đerdinda ano Jerusalam, sa o dizutne uzbudinde pe hem pučle: “Kovai akava?”

¹¹ A o narodo vačerđa: “Akavai o Isus, o proroko taro Nazaret oti Galileja.”

*O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mk 11,15–19; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)*

¹² O Isus đerdinda ano boro e Hramesoro hem ispudinda adathar sa okolen so biknena hem okolen so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹³ I phenda lenđe: “Pisime! ano Sveto lil: ‘O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva’, a tumen čerena olestar ‘than kote čedena pe o čora!’”

¹⁴ I ale koro Isus ano Hram o korore hem o bange manuša, hem ov sasljarđa len.

¹⁵ A kad o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar dikhle o čudesija save o Isus čerđa hem e čhavoren sar ano Hram vičinena: “Hosana e Davidesere Čhavesel!”, holjande

¹⁶ hem pučle le:

“Šuneja li so o čhavore vačerena?”

A o Isus phenda lenđe: “Šunava. Tumen li nikad na čitinden ano Sveto lil akava:

‘Taro muj e čhavorengoro hem e bebicengoro čerđan te avel će hvala?’”

¹⁷ Tegani ačhavđa len hem dželo taro Jerusalam ki Vitanija te sovel adari.

*E smokvakoro kaš šučilo pali e Isusesiri naredba
(Mk 11,12–14, 20–24)*

¹⁸ A ko sabale sar o Isus irini pe ine ko Jerusalam, bokhalilo.

¹⁹ Dikhlja uzalo drom e smokvakoro kaš hem alo uzalo leste, ali na arakhlja upro leste ništa sem listija. I phenda lese: “Nikad više te na ovel tut plod!”

I otojekhvar o kaš šučilo.

²⁰ Kad dikhle adava o učenici, začudinde pe hem pučle: “Sar adava e smokvakoro kaš otojekhvar šučilo?”

²¹ A o Isus phenda lenđe: “Čače vačerava tumenđe, te ine tumen vera hem te na sumnjinden, na samo da ka čeren adava so me čerđum e smokvaja nego hem ka šaj te vačeren akala goraće: ‘Ušti hem frde tut ano more!’ – hem ađahar ka ovel.

²² Hem sa so rodjena ani molitva, ka priminen te verujinden.”

*E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dinda autoritet e Isuse
(Mk 11,27–33; Lk 20,1–8)*

²³ O Isus dželo ko Hram. I sar sikaj ine adari e narodo, ale koro leste o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere hem pučle le: “Kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?”

²⁴ O Isus phenda lenđe: “Hem me tumen ka pučav nešto, i te phenden maje, hem me tumenđe ka phenav kotar maje pravo te čerav akava.

²⁵ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?”

A on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: “Te phendam ‘o Devel kovai ano nebo’, ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

²⁶ A te phendam ‘o manuša’, dar amen e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar proroko.”

²⁷ Adalese phende e Isusesel: “Na džanaja.” I ov phenda lenđe: “Ni me onda naka phenav tumenđe kotar maje pravo akava te čerav.”

I priča oto duj čhave kolen o dad bičhali ano vinograd

²⁸ Tegani o Isus pučlja len: “So mislinena akalestar: Nesave manuše inele duj čhave. Alo koro prvo hem phenda lese: ‘Mlo čhavo, dža hem čer buti avdive ano vinograd.’

²⁹ A ov phenda lese: ‘Nako’, ali palo adava predomislinđa pe, i dželo.

³⁰ Tegani o dad alo koro dujto čhavo hem phenda lese isto. A ov phenda lese: ‘Ka džav, gospodaron’, ali na dželo.

³¹ Kova akale dujendar čerđa e dadesiri volja?”

On phende: "O prvo."

O Isus phenda lende: "Čače vačera tumende, o carinici hem o bludnice angleder tumendar đerdinena ko carstvo e Devlesoro."

³² Adalese so o Jovan o Krstitelj alo te mothoj tumende o drom oto pravedno dživdipe, ali tumen na verujinden lese, a o carinici hem o bludnice verujinde lese. Čak hem kad dikhljen adava, na predomislinen tumen hem na verujinden lese."

*I priča oto bišukar vinogradarija
(Mk 12,1–12; Lk 20,9–19)*

³³ "Šunen aver priča: Nesavo domačini sadinda vinograd, ogradinda le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdinda e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ko drom."

³⁴ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa ple slugen koro vinogradarija te šaj len oto bijandipe e drakhakoro."

³⁵ Ali o vinogradarija dolinde lesere slugen, i jekhe marde, avere mudarde, a upro aver frdinde bara đikote na mulo."

³⁶ O gospodari palem bičhalđa avere slugen, više nego prvo puti, ali hem olencar čerde sar e prvonencar."

³⁷ Ko kraj bičhalđa lende ple čhave, vačerindoj: 'Mle čhave ka pošujinen.'

³⁸ Ali kad o vinogradarija dikhle e čhave, vačerde maškara pumende: 'Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem te la lesoro nasledstvo.'

³⁹ I dolinde le, frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le."

⁴⁰ O Isus tegani pučlja len: "So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarende kad ka avel?"

⁴¹ On phende lese: "Adale bišukare manušen ka mudari bizi milost, a o vinograd ka iznajmini avere vinogradarende kola ka den le o plodija kad ka avel o vreme zako adava."

⁴² O Isus pučlja len: "Tumen li nikad na čitinden ano Sveta lila:

'O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro.
Adava o Gospod čerđa

hem adava čerela amen te ova zadivime.'

⁴³ Adalese vačera tumende: ka lel pe tumendar o carstvo e Devlesoro hem ka del pe e manušenje kola ka mothoven lesere plodija."

⁴⁴ I svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

⁴⁵ Kad o šerutne sveštenici hem o fariseja šunde e Isusesere priče, halile so ov vačeri olendar,

⁴⁶ i mangle te dolen le. Ali darandile e narodostar, adalese so o manuša dikhle e Isuse sar proroko."

22

*Nesave prihvatina te aven e Devlese
ki gozba, a nesave na
(Lk 14,15–24)*

¹ O Isus palem lelja te vačeri lende ano priče:

² "O carstvo e nebošoro slično sar kad o caro čerela bijav ple čhave."

³ I bičhalđa ple slugen palo okola kolai vičime ko bijav, ali on na mangle te aven."

⁴ Palem bičhalđa avere slugen hem phenda: 'Vačeren e vičimende: Ače, o hajbai čerdo. Pekljam najšužo gurunano mas. Sai čerdo. Aven ko bijav.'

⁵ Ali on na dinde pažnja adalese, nego džele – jekh ki pli njiva, a aver pla bučaja,

⁶ a avera dolinde e carosere slugen, marde len hem mudarde len."

⁷ A o caro holjanda, i bičhalđa pla vojska hem mudarđa okolen kola mudarde lesere slugen hem tharđa lengiri diz."

⁸ Tegani phenda ple slugende: 'O bijavi spremime, ali o vičime na inele dostojna te aven."

⁹ Adalese ikljojen ko droma avri tari diz hem vičinen ko bijav đijekhe kas arakhena."

¹⁰ I adala sluge iklile ko droma hem čedinde sarijen kolen arakhle, hem e bišukaren hem e šukaren, i o than kote čerđa pe o bijav pherdilo gostonencar."

¹¹ Kad o caro đerdinda te dikhel e gostonen, dikhlja adari jekhe manuše kova na inele urjavdo ano e bijavesere šėja,

¹² i pučlja le: 'Amala, sar đerdindan akari, a na injan urjavdo ano e bijavesere šeja?' A ov samo trainda.

¹³ Tegani o caro phenda e slugende: 'Phanden lesere vasta hem lesere pre hem frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.'

¹⁴ Adalese soi but vičime, a hari birime."

O fariseja našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mk 12,13–17; Lk 20,20–26)

¹⁵ Tegani o fariseja džele hem dogovorinde pe sar hovavneste te dolen e Isuse ko lafi.

¹⁶ I bičhalde koro Isus pumare učenikonen e manušencar kola podržinena e Irode te pučen le:

"Učitelju, džanaja da vaćereja o čačipe hem na icereja nikasiri strana, adalese so na dikheja koi kova, nego čačimase sikaveja oto drom e Devlesoro.

¹⁷ Vaćer amende so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?"

¹⁸ A o Isus džanda lengere bišukar mislija, i phenda lende: "Sose mangena te dolen man ki zamka, dujemujengere manušalen?"

¹⁹ Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez."

On dinde le denari,

²⁰ a ov pučlja len: "Kasiri slika hem kasoroi anav ki kovanica?"

²¹ A on phende: "E carosoro."

Tegani o Isus phenda lende: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

²² Kad šunde adava, ule zadivime, i ačhavde le hem džele.

O sadukeja pučena e Isuse kako uštiba taro mule

(Mk 12,18–27; Lk 20,27–40)

²³ Adava dive ale koro Isus nesave sadukeja, kola vaćerena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁴ "Učitelju, o Mojsije phenda: 'Te nesavo ženime manuš merela, a na ačhavda pala peste čhaven, lesoro phral valjani te lel lesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.'

²⁵ Ađahar, koro amende inele efa phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavda pala peste čhaven, i lesiri romni uli romni e dujtone phralesiri.

²⁶ Ađahar hem mule o dujto hem o trito phral, hem ađahar sa o efa phralja.

²⁷ A palo lende sarijende muli hem i romni.

²⁸ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efa phralja?"

²⁹ A o Isus phenda lende: "Tumen hovavdiljen ko adava, adalese so na haljovena ni o Sveto lil ni e Devlesoro zoralipe.

³⁰ Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o anđelja ano nebo.

³¹ A kako uštiba taro mule, na čitinden li ano Sveto lil so o Devel phenda tumende:

³² 'Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' kola mule odavno? A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro."

³³ Kad o narodo šunda adava, ule zadivime lesere sikavibnaja.

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mk 12,28–34; Lk 10,25–28)

³⁴ I kad o fariseja šunde so o Isus traincerda e sadukejen, čedinde pe,

³⁵ i jekh olendar kova inele učitelj e zakonestar, sar te dolel e Isuse ki zamka, pučlja le:

³⁶ "Učitelju, savi najbari naredba ano zakoni e Mojsijasoro?"

³⁷ A o Isus phenda lese: "'Volin e Gospode te Devle sa te vileja, sa te dušaja hem sa te gođaja.'

³⁸ Adajai prvo hem najbari naredba.

³⁹ A i dujtoi slično akalaće: 'Volin te pašutne sar korkore tut.'

⁴⁰ Sa o naredbe oto Zakoni hem o lila e prorokonengere terđovena ko akala duj naredbe."

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mk 12,35–37; Lk 20,41–44)

⁴¹ A sar o fariseja pana inele čedime, o Isus pučlja len:

⁴² "So mislinena e Hristestar? Kasoroi ov čhavo?"

On phende lese: "E Davidesoro."

⁴³ A ov pučlja len: “A sose onda o David, ano Duho vičini e Hriste Gospod vačerindoj:

⁴⁴ ‘O Gospod phenda mle Gospodese:
Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
dikote na pašljarava te neprijateljnen
talo te pre’?

⁴⁵ Te o David vičini le ‘Gospode’, sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?”

⁴⁶ I niko na džanda so te phenel lese ko adala lafija. Taro adava dive nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

23

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

(Mk 12,38–40; Lk 11,37–52; 20,45–47)

¹ Tegani o Isus phenda e narodose hem ple učenikonende:

² “O učitelja e Zakonestar hem o fariseja beštine ko than e Mojsijasoro te tumačinen o Zakoni.

³ Adalese čeren hem ičeren tumen ko sa so vačerena tumende, ali ma čeren okova so on čerena. Adalese so on na čerena okova so vačerena.

⁴ Phandena o bare pharipa savei phare te akharen pe hem čivena len e manušenje ko piće, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen len.

⁵ Sa so čerena, čerena sar te dikhen len o manuša. Sar kad širinena pumare kutijice e lafencar taro Sveto lil ko čekati ili ko vasta hem čerena o dorikha save visinena lende oto šaja te oven po bare.

⁶ Volinena te bešen ko najšukar thana ko gozbe hem ko anglune thana ano sinagoge.

⁷ Volinena kad ko trgija pozdravinena len o manuša hem kad vičinena len ‘učitelju’.

⁸ Ali tumen ma te oven vičime ‘učitelj’, adalese so isi tumen samo jekh Učitelj, a tumen sare injen phralja.

⁹ I nijekhe ki phuv ma vičinen ‘dade’, adalese so isi tumen samo jekh Dad – okova kovai ano nebo.

¹⁰ Ma te oven vičime ‘vođa’, adalese so isi tumen samo jekh Vođa – o Hrist.

¹¹ A kovai najbaro maškara tumende, nek ovel tumende sluga.

¹² Ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime.

¹³ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so phandena anglo manuša o udar e nebosere carstvostar. Korkore na đerdinena ano leste, a na mukena te đerdinen ni okola kola mangena te đerdinen.

¹⁴ [Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Hana o imanje e udovicengoro hem čerena tumen da injen pobožna adahar so molinena bare molitve. Adalese po zorale ka oven kaznime.]

¹⁵ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so džana moreja hem phuvjaja sar te prelen jekhe manuše ani tumari vera, a kad prelana le, čerena le te ovel čhavo e pakaosoro, duj puti po bišukar tumendar.

¹⁶ Jao tumende, so injen korore vođe! Vačerena: ‘Te neko hala pe sovli e Hrameja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e hramesere zlatoja, phandloi adala sovljaja.’

¹⁷ Dilinalen hem kororalen! Soi po baro: o zlato ili o Hram savo čerela o zlato te ovel sveto?

¹⁸ Hem vačerena: ‘Te neko hala pe sovli e žrtvenikoja, adava na značini ništa. Ali te hala pe sovli e daroja savoji upro oleste, phandloi adala sovljaja.’

¹⁹ Kororalen! Soi po baro: o daro ili o žrtveniko savo čerela o daro te ovel sveto?

²⁰ Adalese, ko hala pe sovli e žrtvenikoja, hala pe sovli oleja hem sa okoleja soi upro leste.

²¹ Hem ko hala pe sovli e Hrameja, hala pe sovli oleja hem e Devleja kova bešela ano leste.

²² Hem ko hala pe sovli e neboja, hala pe sovli e Devlesere troneja hem e Devleja kova bešela upro leste.

²³ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oto kopar hem oto kim, a ačhavđen te čeren okova

soi najbitno ano Zakoni e Mojsijasoro: pravda, milosrđe hem vera. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

²⁴ Korore vođe injen! Cedinena o pani kad o komarco đerdini tumende ani čaša, a bidikhindoj, e kamila gutinena!

²⁵ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so kosena i šolja hem o čaro avrijal, a andral pherden len tumara pohlepaja hem adaleja so ugodinena korkore tumende.

²⁶ Kororeja farisejona! Najangle kos i čaša andral, i oj ka ovel čisto hem avrijal.

²⁷ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so injen sar o grobija makhle ano parno, save avrijal dičhona šuže, a andral pherde mulikane kokala hem svako melalipe.

²⁸ Ađahar hem tumen avrijal e manušende dičhona pravedna, a andral injen pherde licemerje hem bezakonje.

²⁹ Jao tumende, učiteljalen e Zakonestar hem farisejalen, dujemujengere manušalen! Adalese so čerena grobija e prorokonende hem ukrasinena o spomenici e pravednikonende,

³⁰ i vačeren: 'Te živina ine ko vreme amare pradađengoro, naka učestvujina ine olencar ko čoriba o rat e prorokonengoro.'

³¹ Korkore adaleja potvrdinena so injen potomci okolengere kola mudarena ine e prorokonon.

³² Čeren đī o krajo, onda, okova so tumare pradada počinde!

³³ Sapalen! E sapengere čhavalen! Sar ka našen adalestar te na oven osudime ko pakao?

³⁴ Adalese, ače, bičhalava tumende prorokonon, mudrakonon hem učiteljalen e Zakonestar. Nekas olendar ka mudaren hem ka čhiven ko krsto, a averen ka šibinen tumende ano sinagoge hem ka progoninen len tari diz ki diz.

³⁵ Ađahar upra tumende ka perel sa o pravedno rat savo čhordilo ki phuv, pana taro rat e Aveljesoro kova inele pravedno sa đī o rat e Zaharijasoro, e Varahijasere

čhavesoro, kole tumen o Jevreja mudarđen maškari svetinja ano hram hem o žrtveniko.

³⁶ Čače vačerava tumende, sa adava rat ka perel sar kazna upri akaja generacija."

E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalim

(Lk 13,34–35)

³⁷ "Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonon hem frdeja bara upro okola kolai tuče bičhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

³⁸ Ače, to čher ka ovel napustime!

³⁹ Adalese vačerava tumende da naka dikhen man više sa đikote na phenena: 'Blagoslovime! okova kova avela ano anav e Gospodesoro!'"

24

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje

(Mk 13,1–20; Lk 21,5–24)

¹ O Isus iklilo taro Hram, a sar džala ine adathar, ale đī leste lesere učenici te mothoven lese sari šukar čerdo o Hram.

² A ov phenda lende: "Dikhena li sa adava? Čače vačerava tumende, adalestar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo."

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, o učenici ale korkore đī leste hem pučle le: "Vačer amende, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako zako to aviba hem zako kraj e svetosoro?"

⁴ O Isus phenda lende: "Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁵ Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: 'Me injum o Hrist' hem buten ka hovaven.

⁶ A kad ka šunen zako mariba hem da vačeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁷ Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka ovel bokhalipe hem zemljotresija.

⁸ Ali sai adava samo o anglunipe e bi-jandipnasere mukengoro.

⁹ Tegani o manuša ka den tumen te oven mučime hem ka mudaren tumen. Sa o nacije ka mrzinen tumen zbog mande.

¹⁰ Tegani but džene ka otperen oti vera, jekh avere ka izdajinen hem ka mrzinen.

¹¹ Ka ikljon but hovavne proroci hem buten ka hovaven.

¹² Adalese so ka ovel baro bezakonje, butengoro mangipe ka šudrol.

¹³ Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

¹⁴ A akava šukar lafi e nebosere carstvostar ka vačeri pe ki sa i phuv sar svedočanstvo sa e nacijende, i tegani ka avel o kraj.

¹⁵ Ađahar, kad ka dikhen da o 'gadost savo anela uništenje', savestar vačerda o proroko o Danilo, terdola ko Sveto Hram (ko akava čitini, nek haljol),

¹⁶ tegani okola kola živinena ani e jude-jakiri regija nek našen ko gore.

¹⁷ Ko ka ovel upro čer, ma te huljel te lel nešto taro čer!

¹⁸ Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

¹⁹ Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive!

²⁰ Molinen tumen tumaro našiba te na ovel ko jevend ili ko savato,

²¹ adalese so tegani ka ovel bari nevolja, savi na inele taro anglunipe e svetosoro di akana, ni nikad palo adava naka ovel.

²² I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, niko naka spasini pe ine. Ali zbog okola kolen o Devel birinda, adala dive ka oven skratime."

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

(Mk 13,21–31; Lk 17,23–37; 21,25–33)

²³ "Te phenda tumende neko tegani: 'Ače akatei o Hrist', ili 'Eče adari', ma verujinen.

²⁴ Adalese so ka ikljon hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren bare znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

²⁵ Eče, vačerđum tumende angleder o vreme.

²⁶ Adalese, te vačerde tumende: 'Ečei ki pustinja', ma džan adari; ili 'Ačei ko garavde sobe', ma verujinen.

²⁷ Adalese so o mothojba mlo, e Manušesere Čhavesoro, ka ovel sar kad i munja činela taro istok hem dičhola di ko zapad.

²⁸ Adava ka ovel jasno ađahar sar kad o lešinarija čedena pe adari kaj isi mulo telo.

²⁹ A odmah palo nevolje adale divengere, 'O kham ka kaljol hem o masek naka sijajini, o čerenja ka peren taro nebo hem o zoralipa e nebosere ka oven potresime.'

³⁰ Tegani ko nebo ka mothoj pe o znako e Manušesere Čhavesoro. Tegani sa o plemija ki phuv zorale ka roven hem ka dikhen e Čhave e manušesere, sar avela upro oblaci e nebosere ano zoralipe hem ani bari slava.

³¹ Hem ka bičhali ple anđelen e trubencar savei glasna hem on ka čeden lesere birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro jekh krajo e nebosoro di ko aver."

O Isus vačeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vačerda lende

(Mk 13,28; Lk 21,29–30)

³² "A oti smokva sikljovent akava: Kad lakere granke zretonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

³³ Ađahar hem tumen kad dikhen da ovela sa adava, te džanen dai mlo aviba paše, dai anglo udar.

³⁴ Čače vačerava tumende, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³⁵ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mk 13,32–37; Lk 21,34–36; 17,26–27, 34–36; 12,39–46)

³⁶ "A niko na džanel adava dive hem adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o anđelja ko nebo ni o Čhavo. Džanel samo o Dad.

³⁷ Sar so inele ano vreme kad o Noje živinda, ađahar ka ovel hem kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

³⁸ Sar so ano adava vreme, angleder o baro pani, o manuša hana ine hem pijena,

lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje dërdinda ki barka,

³⁹ a on ništa na džande đikote na alo o baro pani hem na legarda sarijen – ađahar ka ovel hem kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

⁴⁰ Tegani duj džene ka oven ki njiva. Jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

⁴¹ Duj đuvlja ka čeren buti ano mlin. Jekha ka lel pe, a e dujtona ka ačaj pe.

⁴² Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ko savo dive ka avel tumaro Gospod.

⁴³ Ali akava te džanen: te džanel ine o domaćini ko savo sati prekali rat avela o čor, ka ovel ine džangalo hem naka mukel lese ine te dërdini ko čer te čorel.

⁴⁴ Adalese hem tumen oven spremna, adalese so o Čhavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

Kad ka avel, o Isus ka nagradini e vernonen, a ka kaznini e bišukare slugen (Lk 12,41–48)

⁴⁵ "O verno hem o mudro slugai okova kas o gospodari šaj te čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme.

⁴⁶ Blago adale slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela ađahar.

⁴⁷ Čače vačerava tumende, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁸ Ali tei adava sluga bišukar hem vačeri ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari',

⁴⁹ i lela te marel avere slugen, hem te hal hem te pijel e mate manušencar,

⁵⁰ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžićeri le,

⁵¹ ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro dujemujengere manuša, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh."

25

Priča oto pandž diline hem pandž mudra čhaja

¹ O Isus phenda: "Tegani o carstvo e nebosoro ka ovel sar kad o deš čhaja lelje pumare svetiljke hem iklile anglo mladoženja.

² Pandž olendar inele diline, a pandž mudra.

³ O diline čhaja lelje pumare svetiljke, ali na lelje pumencar ulje,

⁴ a o mudra čhaja lelje pumencar hem o svetiljke hem o ulje ano čare.

⁵ Adalese so o mladoženja harinda, sa e čajengere jača phandljona ine hem zasuce.

⁶ A ki ekvaš i rat šundilo: 'Ače o mladoženja! Ikljoven anglo leste!'

⁷ Tegani sa o čhaja uštine hem pripreminde pumare svetiljke.

⁸ A o diline čhaja phende e mudronende: 'Den amen hari oto tumaro ulje, adalese so amare svetiljke mudardona.'

⁹ Ali o mudra čhaja phende: 'Našti! Adalese so naka ovel dovoljno hem amende hem tumende. Po šukar ka ovel tumende te džan te činen tumende ulje koro okola so biknena.'

¹⁰ Ali kad dže te činen, reslo o mladoženja, i okola čhaja kola inele spremna dërdinde oleja ko than e bi-javesoro, hem o udar phandlilo.

¹¹ A palo adava ale hem okola avera čhaja vačerindoj: 'Gospodarona! Gospodarona, phrav amende!'

¹² A ov phenda lende: 'Čače vačerava tumende: Na pendžarava tumen.'

¹³ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen ni o dive ni o sati kad ka avav!"

O Isus vačeri i priča oto kese e zlatoja (Lk 19,11–27)

¹⁴ "Adalese so o carstvo e nebosoro sar kad jekh manuš ko džajba ko drom, vičinda ple slugen hem muklja lende ano vasta plo barvalipe.

¹⁵ Jekhese dinda pandž kese zlatoja, e dujtone duj, a e tritone jekh – svakonese dinda palo adava kobori sposobna, i dželo ko drom.

¹⁶ O sluga kase dinda pandž kese zlatoja odmah dželo, čerđa buti olencar hem zaradinda pana pandž kese zlatoja.

¹⁷ Ađahar hem okova kase dinda duj kese zlatoja zaradinda pana duj.

¹⁸ A o sluga kase dinda jekh kesa zlatoja dželo, handlja rupa ani phuv hem adari garavđa ple gospodaresere pare.

19 Palo but vreme o gospodari irinda pe hem rodinda e slugendar te mothoven lese so cerde adaleja so dinda len.

20 Okova kase dinda pandž kese zlatoja alo hem anda pana pandž vačerindoj: 'Gospodarona, dindan man pandž kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana pandž.'

21 O gospodari phenda lese: 'But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.'

22 Tegani alo okova kase dinda duj kese zlatoja hem phenda: 'Gospodarona, dindan man duj kese zlatoja, a me, ače, zaradindum pana duj.'

23 O gospodari phenda lese: 'But šukar! Tu injan šukar hem verno sluga. Injanle maje verno ko hari hem adalese ka čhivav tut te upravine ko but. Ava hem radujin tut te gospodareja.'

24 Tegani alo okova kase dinda jekh kesa zlatoja hem phenda: 'Gospodarona, džanav so injan pharo manuš. Čedeja kaj na sejindan hem čedeja kaj na sadindan.'

25 Adalese darandiljum, i dželjum hem garavdum ti kesa zlatoja ani phuv. Ače, le la.'

26 Ali o gospodari phenda lese: 'Tu injan bišukar hem lenjo sluga! Džane da čedava kaj na sejindum hem da čedava kaj na sadindum.'

27 Adalese valjandan te de mle pare ki kamata, i me irindoj čhere ka lav ine soi mlo hem ka ovel man ine zarada.

28 Adalese len olestar i kesa zlatoja hem den la okolese kas isi deš kese zlatoja.

29 Adalese so, svakone kas isi, ka del pe lese pana hem ka ovel le but, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.

30 Akale sluga kova nane korisno – frden le avri ani naj dur tomina, kote ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh.'"

E pravednikonen ka ovel večno dživdipe, a averen večna muke

31 "Kad me, o Čhavo e manušesoro ka avav ani slava hem mle anđelencar, ka bešav ko mlo slavno tron.

32 Tegani sa o nacije ka čeden pe angla mande, a me ka cidav jekhen averendar sar so o pastiri cidela e bakren e buznjendar.

33 E pravednikonen ka čhivav maje oti desno strana, a averen maje oti levo.

34 Tegani me, o caro, ka vačerav okolende oti desno strana: 'Aven, tumen kolen mlo Dad blagoslovinda, hem nasledinen o carstvo, savoi pripremimo tumende pana taro ceriba e svetosoro!

35 Adalese so, dinden man te hav kad injumle bokhalo, dinden man te pijav kad injumle žedno, leljen man sar gosto kad injumle abandija,

36 hem urjavden man kad injumle nango; injenle adathe te dikhen man kad injumle namborme hem aljen kora mande kad injumle ano phandlipe.'

37 Tegani o pravednici ka pučen man: 'Gospode, kad dikhljam tut bokhale hem dindam tut te ha, kad dikhljam tut žednone hem dindam tut te pije?

38 Kad dikhljam tut sar abandija hem leljam tut sar gosto, kad dikhljam tut nange hem urjavdam tut?

39 Hem kad dikhljam tut namborme hem ano phandlipe hem aljam te dikha tut?'

40 A me, o caro, ka phenav lende: 'Čače vačerava tumende, sa so cerden jekhese akale mle najtikore phraljendar, maje cerden!'

41 Tegani ka phenav okolende oti levo strana: 'Džan mandar, tumen kola injen prokleta, ani večno jag, savi pripremimo e bengese hem lesere anđelende!

42 Adalese so, injumle bokhalo, a tumen na dinden man te hav; injumle žedno, a tumen na dinden man te pijav.

43 Injumle abandija, a tumen na leljen man sar gosto; injumle nango, a tumen na urjavden man. Injumle namborme hem ano phandlipe, a tumen na aljen te dikhen man.'

44 Tegani hem on ka pučen: 'Gospode, kad dikhljam tut bokhale ili žednone, sar abandija ili nange, namborme ili ano phandlipe, a na pomožindam će?'

⁴⁵ A me ka phenav lende: 'Čače vačerava tumende, sa so na cerden jekhese akale najtikorendar, na cerden ni maje.'

⁴⁶ Adahar on ka džan ki večno kazna, a o pravedna ko večno dživdipe."

26

E jevrejengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse

(Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Jn 11,45-53)

¹ I kad o Isus završinda sa ple vačeribnaja, phenda ple učenikonende:

² "Džanena soi zako duj dive o prazniko Pasha. Tegani man, e Čhave e manušesere, ka den te ovav čivdo ko krsto."

³ Tegani o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere čedinde pe ko boro e prvosveštenikosoro kova vičinda pe Kajafa

⁴ hem dogovorinde pe ko hovavne te dolene Isuse hem te mudaren le.

⁵ I phende: "Naka čera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo."

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mk 14,3-9; Jn 12,1-8)

⁶ A o Isus inele ano gav Vitanija, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro.

⁷ I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja savo inele čerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje hem čorda le upro lesoro šero.

⁸ Kad o učenici dikhle adava, lelje te holjanen vačerindo: "Sose esavko bespotrebno čoriba?"

⁹ Bute parende šaj ine te biknel pe adava, a o pare te den pe e čororende."

¹⁰ A o Isus džanda sostar vačeren, i pučlja len: "Sose uznemirinena akala đuvlja? Oj čerđa maje šukaripe."

¹¹ Adalese so o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende, a me naka ovav uvek tumečar.

¹² Čorda akava mirisno ulje upra mande te pripremini mlo telo zako paruniba.

¹³ Čače vačerava tumende, kaj god ki sa i phuv ka vačeri pe akava šukar lafi, ka vačeri pe hem akalestar so oj čerđa, sar setiba olatar."

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse
(Mk 14,10-11; Lk 22,3-6)

¹⁴ Tegani jekh oto dešu duj apostolja – okova kova vičinda pe Juda Iskariot – dželo koro šerutne sveštenici

¹⁵ hem pučlja len: "Kobor ka den man pare te izdajinav tumende e Isuse?"

I on dinde le trijanda srebrna kovanice.

¹⁶ I otegani o Juda lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bičhali e učenikonen ko Jerusolim te pripreminen i Pasha

(Mk 14,12-16; Lk 22,7-13)

¹⁷ A ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro o učenici pučle e Isuse: "Kaj mangeja te čera će te ha e pashakoro hajba?"

¹⁸ A o Isus phenda lende: "Džan ki diz koro adava hem adava manuš hem vačeren lese: 'O učitelj vačeri: Mloi vreme paše. Kora tute ka slavinav i Pasha mle učenikonencar.'"

¹⁹ I o učenici čerde sar so phenda lende o Isus hem adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus džanel so o Juda ka izdajini le

(Mk 14,17-21; Lk 22,21-23; Jn 13,21-30)

²⁰ Kad peli i rat, o Isus čivđa pe uzalo astali ple dešu duje apostolencar.

²¹ I sar hana ine, o Isus phenda lende: "Čače vačerava tumende, jekh tumendar ka izdajini man!"

²² On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: "Te na injum me adava, Gospode?"

²³ A ov phenda lende: "Okova kova mančar macinda o maro ano čaro, ov ka izdajini man."

²⁴ Čače, o Čhavo e manušesoro valjani te merel sar so pisini ano Sveto lil, ali jao okole manušese kova ka izdajini le! Po šukar ka ovel lese te na ovel ine bijando!"

²⁵ A lesoro izdajniko o Juda pučlja: "Te na injum me adava, Učitelju?"

A o Isus phenda lese: "Adahari sar so phendan."

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar

(Mk 14,22–26; Lk 22,14–20; 1. Kor 11,23–25)

²⁶ Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese hem phaglja le, i dinda le e učenikonende, vačerindoj: "Len hem han! Akavai mlo telo."

²⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem dinda la olende, vačerindoj: "Pijen olatar sare!"

²⁸ Adalese so akavai mlo rat oto savez, savo chorela pe butende, zako oprostiba e grehengoro.

²⁹ I vačerava tumende da naka pijav više oti akaja mol sa di o dive kad ka pijav tumencar i nevi mol ano carstvo mle Dadesoro."

³⁰ Tegani dilabde psalmija, i dzele ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel da o Petar hem avera učenici ka ačhaven le

(Mk 14,27–31; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)

³¹ Tegani o Isus phenda lende: "Erat sare ka ačhaven man, adalese soi pisime ano Sveto lil:

'Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen taro stado.'

³² Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja."

³³ A o Petar phenda lese: "I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!"

³⁴ O Isus phenda lese: "Čače vačerava će, ki akaja rat, angleder so o bašno ka dilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

³⁵ O Petar phenda lese: "Naka ćerav adava, čak hem te valjandum te merav tuja."

I adahar vačerde sa o učenici.

O Isus molini pe ani Getsimanija

(Mk 14,32–42; Lk 22,39–46)

³⁶ Tegani o Isus dželo ple učenikonencar ko than vičime Getsimanija, i phenda lende: "Bešen akate đikote me džava adari hem molinav man."

³⁷ Peja lelja e Petre hem soduje čhaven e Zevedejseren. Pelo lese žal hem pharipe,

³⁸ i phenda lende: "Edobor injum žalosno da mlo vilo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen mancar."

³⁹ I dželo hari po dur, pelo mujeja di phuv hem molinda pe vačerindoj: "Dade mleja, te šaj, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

⁴⁰ Tegani irinda pe koro učenici hem arakhlja len sar sovena, i phenda e Petrese: "Ah, našti li ine nijekh sati džangale te pazinen mancar!"

⁴¹ Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušnje. O duho mangela te ćerel okova soi šukar, ali o teloi bizoralo."

⁴² I palo dujto puti dželo hem molinda pe vačerindoj: "Dade mleja, te našti te cide mandar akaja čaša e patnjaja, te na pijav olatar, nek ovel pali ti volja."

⁴³ I palem, kad irinda pe, arakhlja len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jača.

⁴⁴ Ov ačhavđa len hem palem dželo po dur, i trito puti molinda pe, vačerindoj ista lafija.

⁴⁵ Tegani irinda pe koro učenici hem phenda lende: "Pana li sovena hem odmorinena? Aće, alo o sati kad me, o Čavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere.

⁴⁶ Ušten! Hajde! Aće mlo izdajniko avela."

O Isus izdajime hem dolime

(Mk 14,43–50; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

⁴⁷ I sar pana o Isus vaćeri ine adava, alo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar, hem oleja but džene, e maćencar hem e kaštencar, kolen bičhalde o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere.

⁴⁸ A o Juda, lesoro izdajniko dinda len znako vačerindoj: "Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen."

⁴⁹ I odmah alo di o Isus hem phenda: "Zdravo, učitelju", hem čumudinda le ki čam.

⁵⁰ A o Isus phenda lese: "Amala, ćer okova saveše aljan."

Tegani o manuša ale, dolinde e Isuse hem phandle le.

⁵¹ I dikh, jekh okolendar kola inele e Isuseja dolinda pe ko mači, ikalda le hem khuvda oleja e prvosveštenikosere sluga hem chinda lesoro kan.

⁵² Tegani o Isus phenda lese: "Irin o mači olese ko than, adalese so sare kola dolena pe ko mači, oto mači ka meren."

⁵³ Tu li mislineja da me našti te rodav mle Dadestar te bičhali maje akana više oto dešu duj armije andelen?

⁵⁴ Ali te cerđum adava, sar ka pherđon o Sveta lila save vačerenena da valjani te ovel adahar?"

⁵⁵ Tegani phenda e manušenje: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko. Divencar ano Hram bešljum hem sikavđum e narodo, i na dolinden man."

⁵⁶ Ali, sa akava ulo sar te pherđol okova so mandar pisinde o proroci."

Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

E verakere hem e narodosere vođe rodена krivica upro Isus

(Mk 14,53–65; Lk 22,54–55, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵⁷ Okola kola dolinde e Isuse, legarde le koro prvosvešteniko o Kajafa, kora kaste čedinde pe o učitelja e Zakonestar hem o starešine.

⁵⁸ O Petar odural džala ine palo Isus sa di ko boro e prvosveštenikosoro, i đerdinda andre hem bešlo e slugencar te dikhel so ka ovel.

⁵⁹ A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rodена ine nesavo hovavno svedočiba protiv o Isus sar te šaj čeren te ovel mudardo,

⁶⁰ ali našti ine te arakhen le, iako ale but hovavne svedoci.

A ko kraj ale duj džene

⁶¹ hem phende: "Akava manuš phenda: 'Šaj te peravav o Hram e Devlesoro hem zako trin dive palem te vazdav le.'"

⁶² I o prvosvešteniko uštino hem pučlja e Isuse: "Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?"

⁶³ A o Isus trainda.

I o prvosvešteniko phenda lese: "Hava tut sovli upro dživdo Devel, phen amende tu li injan o Hrist, o Čavo e Devlesoro?"

⁶⁴ O Isus phenda: "Adahari sar so phenda. Ali vačerava tumende: Od akana ka dikhel man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzorage Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere."

⁶⁵ Tegani o prvosvešteniko pharavda ple šeja hem phenda: "Hulinda upro Devel! Na valjani amende više svedoci! Ače, akana šunden i hula!"

⁶⁶ So mislinena?"

A on phende: "Zaslužini te merel!"

⁶⁷ Tegani čungarde le ko muj hem khuvde le dumukhencar. A nesave khuvena le ine šamarke,

⁶⁸ vačerindoj: "Hriste, prorokujin amende ko khuvda tut!"

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mk 14,66–72; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18, 25–27)

⁶⁹ I sar o Petar bešela avri ano boro, ali nakoro leste jekh sluškinja hem phenda: "Hem tu injanle e Isuseja tari Galileja!"

⁷⁰ A o Petar anglo sarijende hovavda vačerindoj: "Na džanav sostar vačereja!"

⁷¹ Kad ikילו angli kapija, dikhlja le jekh aver sluškinja, i phenda okolende kola inele adari: "Akava inele e Isuseja e Nazarećanineja!"

⁷² O Petar palem hovavda hem pana halja sovli: "Na pendžarava adale manušel!"

⁷³ Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari ale nakoro Petar hem phende: "Tu čače injan jekh olendar! Izdajini tut to vačeriba!"

⁷⁴ Tegani o Petar lelja te vičini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: "Na pendžarava adale manušel!"

I odmah o bašno đilabđa.

⁷⁵ Tegani o Petar setinda pe e Isusesere lafendar: "Angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man." I ikילו taro boro hem zorage runda.

27

E Judasoro meriba

(Delja 1,18–19)

¹ Rano sabale, sa o šerutne sveštenici hem o starešine e jevrejengere dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

² Phandle le, i legarde le hem dinde le ko Pilat, ko upravniko e rimesoro.

³ Kad o Juda, olesoro izdajniko, dikhlja soi o Isus osudime ko meriba, pelo lese žal hem irinda o trijanda srebrna kovanice e šerutne sveštenikonende hem e starešinende,

⁴ vačerindoj: “Grešindum! Izdajindum e manuše kova nane krivo.”

On phende lese: “Nane adava amari briga. Adavai to stvaru.”

⁵ I o Juda frdinda o srebrna kovanice ano Hram, i dželo hem obesinda pe.

⁶ O šerutne sveštenici lelje o srebrna kovanice, vačerindoj: “Nane muklo te čhiva len ani blagajna e hramesiri, adalese so inele plata zako rat.”

⁷ Adalese dogovorinde pe olencar te činen e Čarutnesiri njiva, te ovel than kote ka parunen pe o abandije.

⁸ Adalese adaja njiva hem avdive vičini pe “Ratvali njiva.”

⁹ Ađahar pherdilo okova so phenda o proroko o Jeremija:

“Lelje o trijanda srebrna kovanice,
edobor proceninde le o Izraelci,

¹⁰ hem činde e Čarutnesiri njiva,
sar so o Gospod naredinda maje.”

E jevrejengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat

(Mk 15,2–5; Lk 23,3–5; Jn 18,33–38)

¹¹ A o Isus terdino anglo e rimesoro upravniko, kova pučlja le: “Tu li injan o caro e Jevrejengoro?”

A o Isus phenda: “Ađahari sar so pheneja.”

¹² O šerutne sveštenici hem o starešine tužinena ine e Isuse, a ov ništa na vačeri ine.

¹³ Tegani o Pilat pučlja le: “Tu li na šuneja so vačerena sa adava protiv tute?”

¹⁴ Ali o Isus nijekh lafi na vačerda lese, i o upravniko but začudinda pe.

O Pilat čerela e narodosiri volja ađahar so osudini e Isuse ko meriba

(Mk 15,6–15; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)

¹⁵ A e upravniko e Pilate inele adeti ko prazniko Pasha te mukel e narodose jekhe manuše taro phandlipe kole on mangle.

¹⁶ Ko adava vreme jekh e prešunde phandlendar inele o Varava.

¹⁷ Kad o narodo čedinda pe, o Pilat pučlja len: “Kas mangena te mukav tumende: e Varava ili e Isuse vičime Hrist?”

¹⁸ Adalese so džanda so e Isuse predinde tari zavist.

¹⁹ Sar o Pilat bešela ine ki stolica e sudosiri, reslo lese lafi lesere romnjatar: “Muk tut adale manušestar kovai nevino, adalese so erat ano suno but mučindum man zbog leste.”

²⁰ Ali o šerutne sveštenici hem o starešine pherde e narodo te roden o Varava te ovel muklo, a o Isus te ovel mudardo.

²¹ O upravniko pučlja len: “Kas akale dujendar mangena te mukav tumende?”
On phende: “E Varava!”

²² O Pilat pučlja len: “A so te čerav e Isuseja vičime Hrist?”

On sare vičinde: “Čhiv le ko krsto!”

²³ A ov phenda: “A savo bišukaripe čerda?”

Ali on pana po zorale vičinde: “Čhiv le ko krsto!”

²⁴ Kad o Pilat dikhlja da ništa na pomožini, nego da sa po bari pobuna ovela, lelja o pani hem anglo narodo thovda ple vasta, vačerindoj: “Me na injum krivo zako rat akale manušesoro – adavai tumaro stvaru!”

²⁵ A sa o narodo phenda: “Nek lesoro rat perel upro amende hem upro amare čhavende!”

²⁶ O Pilat tegani mukulja lende e Varava, a e Isuse dinda ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

O vojnici marena muj e Isuseja

(Mk 15,16–20; Jn 19,2–3)

²⁷ Tegani e upravnikosere vojnici legarde ki lesiri palata e Isuse, i uzalo leste čedinde sa i četa e vojnikonendar.

²⁸ Huljavde le hem čhivde upro leste lolo ogrtači.

²⁹ I čerde krana oto kare hem čhivde lese ko šero, a ko desno vas trska. Tegani pele ko kočija anglo leste, i lelje te maren muj oleja, vačerindoj: “Te ove sasto, e jevrejengere carona!”

³⁰ I chungarena le ine, hem lelje i trska hem khuvena le ine olaja ko šero.

³¹ I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o ogrtači, hem urjavde le lesere šeja, i legarde le te čiven le ko krsto.

E Isuse čhivena ko krsto

(Mk 15,21–32; Lk 23,26–43; Jn 19,17–27)

³² Iklindoj, resle jekhe manuše tari Kirinija palo anav Simon hem terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

³³ Kad resle di ko than vičime Golgota – so značini “Kokalo e šeresoro”,

³⁴ dinde e Isuse te pijel mol mešimi nesaveja so inele but ćerko, ali kad čhivda ano muj, na manglja te pijel la.

³⁵ I kad čhivde le ko krsto, frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende lesere šeja.

³⁶ I bešena ine adari te arakhen le.

³⁷ Upreder lesoro šero čhivde znako kote inele pisime lesiri krivica: AKAVAI O ISUS, O CARO E JEVRJENGORO .

³⁸ Tegani oleja čhivde ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

³⁹ A okola kola nakhena ine adale dromeja vređinena le ine. Mrdinena ine šerencar,

⁴⁰ vačerindoj: “Tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le zako trin dive, spasin tut! Hulji taro krsto te injan o Čhavo e Devlesoro!”

⁴¹ Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine, vačerindoj:

⁴² “Averen spasinda, a pes našti te spasin? Ovi o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto, i ka verujina ano leste.

⁴³ Nadini pe upro Devel! Nek o Devel akana spasin le te čače mangela le. Adalese so vačerda: ‘Me injum o Čhavo e Devlesoro.’”

⁴⁴ Ađahar da vređinena le ine hem o pobunjenici kola inele čhivde ko krsto oleja.

E Isusesoro meriba

(Mk 15,33–41; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

⁴⁵ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem ađahar inele trin saća.

⁴⁶ Kad inele di ko trin o sati, o Isus vičinda oto sa o glaso: “Eli, Eli, lema sabahtani?” (so značini: “Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavdan man?”)

⁴⁷ A kad adava šunde okola kola terdona ine adari, phende: “Vičini e proroko e Ilija.”

⁴⁸ I otojekhvar jekh olendar prastandilo, lelja o sunderi, čhivda le ani ušli mol, i čhivda le upri trska hem kaninda e Isuse te pijel.

⁴⁹ A avera phende: “Adžicer, te dikha ka avel li o Ilija te spasin le.”

⁵⁰ A o Isus palem vičinda oto sa o glaso, i muklja pli duša.

⁵¹ I otojekhvar e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele. I phuv tresinda pe hem o stene phadile.

⁵² O grobija phravdile hem uštine taro mule but manuša e Devlesere.

⁵³ Palo e Isusesoro uštiba taro mule on iklile taro grobija hem dzele ki sveto diz hem mothovde pe butende.

⁵⁴ A kad e rimesoro kapetani hem okola kola oleja arakhena ine e Isuse dikhle o zemljotres hem sa so ulo, but darandile hem phende: “Čače akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!”

⁵⁵ A adari inele hem but đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. On pana tari Galileja džana ine palo Isus hem kandena le.

⁵⁶ Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri hem e Josifesiri daj, hem i daj e Zevedejesere čhavengiri.

E Isusesoro paruniba

(Mk 15,42–47; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

⁵⁷ Kad peli i rat, alo jekh barvalo manuš tari diz Arimateja palo anav Josif, kova hem korkoro inele učeniko e Isusesoro.

⁵⁸ Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro, i o Pilat naredinda te den le.

⁵⁹ O Josif lelja o telo, pačarda le neve čaršaveja

⁶⁰ hem čhivda le ano plo nevo grobo savo inele ćerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandlja e bare bareja, i dželo.

⁶¹ A adari inele i Marija Magdalena hem i aver Marija kola bešena ine dikhindoj nakoro grobo.

O šerutne sveštenici hem o fariseja osigurinena o grobo

⁶² Tejsato dive, ko savato, o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe koro Pilat

⁶³ hem phende lese: "Gospodarona, setindam amen so okova hovavno kad inele dživdo phenda: 'Palo trin dive ka uštav taro mule'.

⁶⁴ Adalese naredin o grobo te ovel osigurime sa di ko trito dive, te na aven lesere učenici hem te čoren o telo, i te phenen e narodose: 'Uštino taro mule!' Te ulo ađahar, adava hovajba ka ovel po baro e prvonestar."

⁶⁵ O Pilat phenda lende: "Isi tumen stražarija. Džan hem osigurinen o grobo sar džanen."

⁶⁶ Tegani dže le hem osigurinde o grobo ađahar so zapečatinde o bar hem čivde stražaren.

28

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

¹ Palo savato, rano sabale ko prvo dive oto kurko, i Marija Magdalena hem i aver Marija ale te dikhen o grobo.

² Otojekhvar ulo baro zemljotres, adalese so o anđeo e Gospodesoro huljilo taro nebo, alo nakoro grobo, cidinda o bar hem beštino upro leste.

³ A ov sijajinda sar i munja hem lesere šeja inele parne sar o hiv.

⁴ A o stražarija oti dar lelje te tresinen hem ule sar mule.

⁵ Tegani o anđeo phenda e đuvljende: "Tumen ma daran! Džanav so rodna e Isuse kova inele čivdo ko krsto.

⁶ Ov nane akate; uštino taro mule, ađahar sar so phenda tumende. Aven hem dikhen o than kaj pašlilo,

⁷ i sigate džan hem vačeren lesere učenikonende: 'Uštino taro mule hem ače džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhen le.' Eče, vačerđum tumende."

⁸ I on ki sig dže le taro grobo hem ani dar, ali hem ani bari radost prastandile te vačeren adava lesere učenikonende.

⁹ Otojekhvar reslja len o Isus hem phenda lende: "Zdravo!"

A on ale nakoro leste, dolinde lesere pre hem pele ko kočija anglo leste.

¹⁰ Tegani o Isus phenda lende: "Ma daran. Džan hem vačeren mle phraljende te džan ki Galileja. Adari ka dikhen man."

O sveštenici dena pare e stražarende te hovaven

¹¹ I sar o đuvlja džana ine, nesave e stražarendar dže le ki diz hem vačerde e šerutne sveštenikonende sa so ulo.

¹² On čedinde pe e starešinencar hem dogovorinde pe te den but pare e vojnikonende.

¹³ Phende lende: "Vačeren: 'Sar amen sovaja ine, lesere učenici ale prekali rat hem čorde le.'

¹⁴ A te šunda zako adava o upravniko, amen ka vačera oleja hem ka pobrinina amen te na oven tumen problemija."

¹⁵ I on lelje o pare hem čerde sar so inele sikavde. I adaja priča vačerđa pe maškaro Jevreja sa di akava dive.

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o Šukar lafi

(Mk 16,14–18; Lk 24,36–49; Jn 20,19–23; Delja 1,6–8)

¹⁶ O dešujekh učenici dže le ki Galileja, ki gora ki savi o Isus bičhalđa len te džan.

¹⁷ I kad dikhle le, pele ko kočija anglo leste. Ali nesave sumnjinde.

¹⁸ Tegani o Isus alo nakoro lende hem phenda lende: "Dindi maje sa i vlast ko nebo hem ki phuv.

¹⁹ Adalese džan hem čeren e manušen oto sa o nacije te oven mle učenici, ađahar so ka krstinen len ano anav e Dadesoro hem e Čhavesoro hem e Svetone Duhosoro

²⁰ hem ađahar so ka sikaven len te ičeren sa so naredindum tumende. I ače, me injum tumencar ano sa o dive, di ko kraj e svetosoro."

O evandjelje e Markosoro

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isuse
(Mt 3,1–12; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 19–28)

¹ Akavai o anglunipe oto Šukar lafi e Isuse Hristestar, e Devlesere Čhaviestar.

² Sar soi pisime ano Sveto lil e pro-rokosoro e Isaijasoro:

“Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremini će o drom.

³ Ovi o glaso so vičini ani pustinja: ‘Pripreminen o drom e Gospodese! Ravnonen lese o droma!’”

⁴ I adahar alo o Jovan o Krstitelj. Ov živini ine ani pustinja hem propovedini ine e manuše da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lenđe oprostime o grehija.

⁵ But manuša avena ine koro leste tari sa i regija Judeja hem taro Jerusolim. Prizn-jinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁶ A e Jovanesere šėja inele čerde oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljo avdin.

⁷ Propovedinđa vačerindoj: “Pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni te teljovav o dorikha oti lesiri obuća te phravav.

⁸ Me krstinava tumen panjeja, a ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja.”

O Isus krstini pe hem o Devel potvrdini le
(Mt 3,13–17; Lk 3,21–22)

⁹ Ko adava vreme o Isus alo tari diz Nazaret oti regija Galileja hem o Jovan krstinđa le ani len Jordan.

¹⁰ I odmah palo adava so o Isus ikililo taro pani, dikhlja sar o nebo phravdola hem sar o Duho huljela upro leste sar golubi.

¹¹ A taro nebo šundilo o glaso e Devle-soro: “Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!”

E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13)

¹² I odmah o Duho bičhalđa e Isuse ki pustinja,

¹³ hem adari inele saranda dive, a o Sotoni kušini le ine. Adari inele maškaro divlja životinje, a o anđelja kandena le ine.

O Isus lela te propovedini
(Mt 4,12–17; Lk 4,14–15)

¹⁴ Palo adava so o Jovan inele čivdo ano phandlipe, o Isus dželo ki Galileja hem propovedinđa o Šukar lafi e Devlesoro.

¹⁵ Vačerđa: “Alo o vreme! Alo paše o carstvo e Devlesoro! Pokajinen tumen zako tumare grehija hem verujinen ano Šukar lafi!”

O Isus vičini ple prvone učenikonen
(Mt 4,18–22; Lk 5,1–11)

¹⁶ Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galile-jakoro jezero, dikhlja e Simone hem lesere phrale e Andreja sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačen.

¹⁷ I o Isus phenđa lenđe: “Phiren pala mande hem me ka čerav tumen te dolen manušen sar mačen!”

¹⁸ On odmah ačhavde pumare mreže hem dže palo leste.

¹⁹ Kad dže adathar hari po dur, o Isus dikhlja e Zevedejesere čhaven, e Jakove hem e Jovane, sar bešena ano čamco hem popravinena pumare mreže.

²⁰ O Isus odmah vičinđa len, hem on ačhavde ano čamco pumare dade e Zevedeje e manušencar kola čerena buti koro lenđe hem dže palo leste.

O Isus ispudini e demone e manušestar
(Lk 4,31–37)

²¹ Kad ale ano Kafarnaum, o Isus odmah ko savato đerdinđa ki sinagoga hem lelja te sikaj e manušen.

²² On inele zadivime lesere sikavibnaja, adalese so sikavđa sar okova kole isi au-toritet, a na sar o učitelja e Zakonestar.

²³ I otojekhvar ani lengiri sinagoga jekh manuš kova inele opsednutime biškare duhoja lelja te vičini:

24 “So mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro.”

25 A o Isus ukorinda le vačerindoj: “Phand to muj hem ikljov olestar!”

26 Tegani o bišukar duho zorale tresinda e manuše hem, vičindoj oto sa o glaso, iklilo olestar.

27 I sare but začudinde pe, i lelje maškar pumende te vačeren: “Savo li akava nevo sikaviba, hem adava ano autoritet? Ći e bišukare duhende naredini hem on šunena le!”

28 I o glaso e Isusestar sig šundilo ko sa o thana ani regija Galileja.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

(Mt 8,14–17; Lk 4,38–41)

29 I so iklile tari sinagoga, o Isus e Jakoveja hem e Jovaneja dželo ko čher e Simonesoro hem e Andrejasoro.

30 Adari e Simonesiri sasuj pašlili, adalese so ine la bari jag, i odmah phende adava e Isusese.

31 I o Isus alo uzalo late, dolinda lakoro vas hem vazdinda la. I jag muklja la, i oj lelja te poslužini len.

32 Kad peli i rat, kad o kham huljilo, ande koro leste sa e nambormen hem e manušen ano kolende inele o demonja.

33 Sa o dizutne čedinde pe anglo udar,

34 hem o Isus sasljarda buten kola inele namborme oto razna nambormipa. Is-pudinda hem bute demonen, ali na muklja lende te vačeren, adalese so džande koi ov.

O Isus propovedini ani regija Galileja

(Lk 4,42–44)

35 Rano sabale, sar pana inele tomina, o Isus uštino, iklilo taro čher hem dželo ko jekh čučo than, hem adari molini pe ine.

36 O Simon hem avera kola inele oleja lelje te roden le,

37 i kad arakhle le, phende lese: “Sare rodna tut!”

38 Ov phenda lende: “Hajde te dža hem avrethe, ko avera pašutne gava, hem adari te propovedinav, adalese so zako adava aljum.”

39 I ađahar džala ine maškar sa i Galileja hem propovedini ano lengere sinagoge hem ispuđini e demonen.

O Isus sasljari e gubavco

(Mt 8,1–4; Lk 5,12–16)

40 A jekh gubavco alo koro Isus, pelo ko kočija anglo leste hem phenda: “Te mangeja, šaj te sasljare man!”

41 E Isusese pelo žal, pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: “Mangava, ov sasljardo!”

42 Odmah i guba cidinda pe olestar hem ov ulo sasto.

43 O Isus odmah phenda lese te džal, ali zorale upozorinda le:

44 “Dikh nikase te na vačere akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende.”

45 Ali o manuš, samo so dželo adathar, lelja sarijende te vačeri so ulo lese, i o Isus našti ine više te đerdini javno ki bilo savi diz, nego ačhola ine avri ko čuče thana. A palem o manuša avena ine koro leste taro sa o strane.

2

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija

(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)

1 Nekobor dive palo adava, kad o Isus irinda pe ko Kafarnaum, ano čher kaj bešela ine, o manuša šunde dai ov adari.

2 I edobor džene čedinde pe adari da na inele više than čak ni anglo udar. A ov propovedini lende ine o Lafi e Devlesoro.

3 Tegani ale koro Isus štar manuša akharindoj jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

4 I sar taro narodo našti ine te aven anglo Isus, čerde rupa ko tavani upreder o than kote inele o Isus prekali savi mukle e namborme sa e nosiljkaja ki savi pašlilo.

5 Kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenda e nambormese: “Mlo čhavo, oprostimei će te grehija!”

6 A adari inele nesave učitelja e Zakones-tar kola ana pumende pučle pe:

7 “Sar šaj akava te vačeri ađahar? Ov hulini! Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?”

8 O Isus odmah džanda ano plo duho so on ađahar mislinena, i pučlja len: “Sose ađahar mislinena?”

⁹ Soi po lokhe te phenel pe e manușese kova naști te phirel: ‘Oprostimei će te grehija’ ili te phenel pe: ‘Uști, le ti nosiljka hem phir!’

¹⁰ Ka dokažinav tumenđe da man, e Čhave e manușesere, isi pravo ki phuv te oprostinav o grehija.” Tegani phenđa e manușese kova naști ine te phirel:

¹¹ “Tuće vačerava: uști, le ti nosiljka hem dža čhere!”

¹² I o manuș odmah uštino, lelja i nosiljka hem anglo sarijende iklilo avri.

Sare divinde pe hem lelje te slavinen e Devle, vačerindoj: “Nikad esavko nešto na dikhljam!”

O Isus vičini e Levije hem hala e grešnikonencar

(Mt 9,9–13; Lk 5,27–32)

¹³ I o Isus palem dželo uzalo jezero, a but manuša avena ine koro leste hem ov sikaj len ine.

¹⁴ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhlja e Levije, e Alfejesere čhave, sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenđa lese: “Phir pala mande!”

I ov uštino hem dželo palo leste.

¹⁵ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Levijesoro, but carinici hem avera grešnici hale maro oleja hem lesere učenikonencar, adalese so inele but esavke manuša kola džana ine palo Isus.

¹⁶ Kad nesave učitelja e Zakonestar kola inele fariseja dikhle so o Isus hala e grešnikonencar hem e carinikonencar, pučle lesere učenikonen: “Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?”

¹⁷ A o Isus šunđa adava, i phenđa lende: “E sastende na valjani doktori, nego e nambormende. Me na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen.”

E Isuse pučena zako post

(Mt 9,14–17; Lk 5,33–39)

¹⁸ E Jovanesere e Krstiteljesere učenici hem o fariseja postinena ine. Nesave manuša ale koro Isus hem pučle le: “Sar adava e Jovanesere učenici hem e farisejengere učenici postinena, a te učenici na postinena?”

¹⁹ O Isus phenđa lende: “Šaj li e mladoženjasere amala te postinen kadi olencar o mladoženja? Na. Đikotei o mladoženja olencar, naști te postinen.

²⁰ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen.

²¹ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto purano fostani hem ka čerel po bari rupa.

²² I niko na chorela i nevi mol ano purane morčha. Te čerđa pe ađahar, kad i mol ka zremoni, o morčha ka pharavdon hem ka oven uništite, a i mol ka chordol. Nego, i nevi mol chorela pe ano neve morčha.”

O Isus po baro hem oto savato

(Mt 12,1–8; Lk 6,1–5)

²³ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive, a lesere učenici odrumal lelje te čeden e đivesoro klaso.

²⁴ Tegani o fariseja pučle le: “Dikh! Sose te učenici čerena so palo zakoni na tromal pe ko savato?”

²⁵ A o Isus phenđa lende: “Nikad li na čitinden ano Sveto lil so čerđa o David kad na inole so te hal, kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?”

²⁶ Đerdinđa ano čher e Devlesoro, ano vreme e Avijataresoro e prvosveštenikosoro, halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda okolende so inele oleja te han.”

²⁷ I tegani phenđa lende: “O savato i čerdo zako manuș, a na o manuș zako savato.

²⁸ Ađahar, me, o Čhavo e manușesoro, injum gospodari hem e savatesoro.”

3

O Isus sasljari ko savato

(Mt 12,9–14; Lk 6,6–11)

¹ Kad o Isus palem đerdinđa ki sinagoga, adari inele jekh manuș kasoro vas inele šuko.

² Adari inele hem okola kola posmatri-nena ine e Isuse te dikhen na li ko savato ka sasljari le, sar te šaj tužinen le.

³ O Isus phenda e manușese kas inele šuko vas: "Ušti hem terđov ko maškar!"

⁴ I tegani pučlja len: "So tromal pe te čerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te mudari pe?"

A on trainde.

⁵ I dikhlja len holjame hem ine lese but phare zbog olengere steđime vile. I phenda e manușese: "Pružin to vas!"

Ov ispružinda plo vas hem lesoro vas ulo sasto.

⁶ Tegani o fariseja iklile hem odmah e manușencar kola podržinena e Irode lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O manuša avena taro but thana te dikhen e Isuse

⁷ O Isus ple učenikonencar cidinda pe adathar ko e Galilejakoro jezero, a palo leste džele but džene tari regija Galileja hem tari regija Judeja,

⁸ tari diz Jerusallim, tari regija Idumeja, tari aver strana oti len Jordan hem taro e dizjengere e Tiresere hem e Sidonesere pašutne thana. Sa adala manuša ale koro Isus, adalese so šunde so čerela ine čudesija.

⁹ Tegani o Isus phenda ple učenikonende te pripreminen lese o čamco, sar te na gurini pe o narodo ano leste.

¹⁰ Adava dive buten sasljarda, i but namborme manuša gurinena pe ine nakoro leste te dolon pe upro leste sar te šaj oven sasljarde.

¹¹ Kad dikhena le ine o manuša kola inele opsednutime e bišukare duhencar, perena ine anglo leste hem vičinen: "Tu injan o Čhavo e Devlesoro!"

¹² A ov zorale upozorini len ine te na vačeren averende koi ov.

O Isus birini dešu duje apostolen
(Mt 10,1–4; Lk 6,12–16)

¹³ Tegani dželo ki gora hem vičinda okolen kolen ov manglja, hem on ale koro leste.

¹⁴ Olendar birinda dešu dujen, kolen vičinda apostolja, te oven oleja, te bičhali len te propovedinen

¹⁵ hem te ovel len autoritet te ispuđinen e demonen.

¹⁶ A akavai o anava e dešu dujengere kolen birinda:

Simon, kole vičinda Petar,

¹⁷ Jakov, e Zevedejesoro čhavo, hem Jovan, e Jakovesoro phral, kolen vičinda Voanirges, so značini "Čhave e gromesere",

¹⁸ Andreja,

Filip,

Vartolomej,

Matej,

Toma,

Jakov, e Alfejesoro čhavo,

Tadej,

Simon Zilot

¹⁹ hem Juda Iskariot, kova posle izdajinda e Isuse.

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mt 12,22–32; Lk 11,14–23; 12,10)

²⁰ Tegani o Isus đerdinda ko jekh čher, a palem sa edobor džene čedinde pe da ov hem olesere učenici našti ine ni maro te han.

²¹ Kad e Isusesoro jeri šunda zako adava, ale palo leste te legaren le, adalese so mislinde da dilindilo.

²² A o učitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusallim vačeren: "Opsednutime i Veelzevuleja, e demonengere šerutneja, kasere zoralipnaja ispuđini e demonen."

²³ O Isus vičinda len uzala peste hem lelja te vačeri lende ano uporedbe: "Sose bi o Sotoni ispuđini e Sotone?"

²⁴ Tei nesavo carstvo ana peste podelime, adava carstvo našti te ačhol.

²⁵ Hem tei nesavo čher ana peste podelime, adava čher naka šaj te ačhol.

²⁶ I, te o Sotoni džala korkoro protiv peste hem tei ana peste podelime, ov našti te ačhol, nego alo lesoro kraj.

²⁷ Ali niko našti te đerdini ko čher e zorale manușesoro hem te čorel lestar, a angleder adalestar te na phandel le. Tegani ka šaj te čorel sa oto čher.

²⁸ Čače vačerava tumende: e manușende ka šaj te oven oprostime sa o grehija hem o hule,

²⁹ ali ko god hulini upro Sveto Duho nikad naka ovel lese oprostime, nego zako adava greh ka ovel zauvek krivo."

³⁰ Adava phenda adalese so nesave učitelja e Zakonestar vačereni ine dai ov opsednutime e bišukare duhoja.

E Isusesiri čačkani porodica
(Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)

³¹ Tegani e Isusesiri daj hem lesere phralja resle adari. Sar terđovena ine avri, bičhalde nekas koro leste te vičini le.

³² A uzalo leste bešena ine but džene, i phende lese: “Eče, ti daj hem te phralja terđovena avri hem mangena te dikhen tut.”

³³ A o Isus pučlja len: “Koi mli daj hem mle phralja?”

³⁴ Tegani dikhlja nakoro manuša kola bešena ine ko krugo uzalo leste hem phenda: “Ače, akalai mli daj hem mle phralja.

³⁵ Adalese so, svako kova čerela i volja e Devlesiri, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj.”

4

O Isus vačeri i priča oto sejači
(Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)

¹ O Isus palem lelja te sikaj e narodo uzalo jezero. Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese đerdinda ko čamco upro jezero hem beštino, a sa o manuša ačhile ki phuv uzalo jezero.

² I but so sikaj len ine ano priče.

I sikavda len adahar:

³ “Šunen! Jekhvar iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar sejini ine, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

⁵ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šučile, adalese so na ine len baro koreno.

⁷ A nesave pele maškaro kare. O kare barile hem tasavde len, i o zrnja na ande bijandipe.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv, lelje te ikljon, barile hem ande bijandipe – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više.”

⁹ Hem phenda: “Kas isi kana, nek šunen!”

Sose o Isus vačeri ano priče
(Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)

¹⁰ A kad ačhilo korkoro, okola so inele uzalo leste hem o dešu duj apostolja pučle le so manglja te vačeri adale pričencar.

¹¹ Ov phenda lende: “Tumendei dindo te džanen i tajna oto carstvo e Devlesoro, a averende, kolai avri, sa vačeri pe ano priče,

¹² sar te šaj:

‘Anglo jačha te na dikhen,
anglo kana te na šunen
ni te haljovent,
sar te na irinen pe kora mande,
i te ovel lende oprostime.’”

Sostar vačeri i priča oto sejači
(Mt 13,18–23; Lk 8,11–15)

¹³ Tegani o Isus pučlja len: “Sar na haljovena akaja priča? Sar onda ka haljovent avera priče?

¹⁴ O sejači sejini e Devlesoro lafi.

¹⁵ Nesavei manuša sar o drom ko savoi o Lafi sejime. Kad šunena le, odmah avela o Sotoni hem lela o Lafi savoi ano lende sejime.

¹⁶ Nesavei sar o than kote inele hari phuv upro bara ko savoi sejime o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno.

¹⁷ Ali, adalese so nane len baro koreno ana peste, na trajinena but. Kad avela i nevolja ili o progonstvo zbog o Lafi, odmah otperena oti vera.

¹⁸ Nesavei sar o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi,

¹⁹ ali o brige akale dživdipnasere, o zavodljivost e barvalipnasoro hem o avera požude tasavena o Lafi, i našti anel plod.

²⁰ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena hem lena o Lafi. On anena plod – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više.”

O Isus vačeri i priča oti svetiljka
(Lk 8,16–18)

²¹ I tegani o Isus pučlja len: “Kad anena andre i svetiljka, tumen li čivena la talo čaro ili talo than e pašljojb nasoro? Na! Nego čivena la ko than zaki svetiljka.

²² Adalese so, sa soi tajno, ka odkrijini pe, hem sa soi garavdo, ka ikljol ko svetlost.

²³ Te nekas isi kana, nek šunel!"

²⁴ Hem phenda lende akava: "Šunen šukar. Sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende hem buderi adalestar ka del pe tumende.

²⁵ Adalese so, svakone kas isi džandipe, ka del pe lese pana, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le."

O carstvo e Devlesoroi sar o seme savo korkoro barjola

²⁶ I phenda: "O carstvo e Devlesoroi slično sar kad o manuš sejini o seme ki phuv,

²⁷ i bilo te sovel ili te uštel, i rat hem o dive, o zrnja lena te ikljon hem barjona, a ov ni džanel sar.

²⁸ I phuv korkori pestar anela bijandipe: najangle i čar, palo adava o klaso, i ko kraj o klaso pherđola điveja.

²⁹ Kad o điv zretoni, o manuš odmah lela te čedel le, adalese so alo o vreme zako čediba."

Priča oto zrno e gorušicakoro

(Mt 13,31–35; Lk 13,18–19)

³⁰ Tegani o Isus phenda: "Soja te uporedina o carstvo e Devlesoro? Ili, sava pričaja te objasnina le?

³¹ Ovi sar o zrno oti gorušica savoi najtikoro oto sa o zrnja save sejinena pe ki phuv.

³² Ali, kad sejini pe, barjola hem ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, i mukela edobor bare granke da hem o čiriklja šaj te čeren gnezdija ano lesoro hlado."

³³ Ano but esavke priče vačeri lende ine e Devlesoro lafi, edobor kobor šaj ine te šunen,

³⁴ hem na vačerđa lende ništa bizo priče. A kad inele korkoro ple učenikonencar, tegani sa objasnini lende ine.

E Isuse šunena hem i barval hem o panja *(Mt 8,23–27; Lk 8,22–25)*

³⁵ I kad lelja te račol, o Isus phenda e učenikonende: "Te nakha ki aver strana oto jezero."

³⁶ I on ačhavde e narodo hem legarde pumencar e Isuse čamcoja ano savo već

inele. A palo lende džana ine hem avera manuša čamconencar.

³⁷ I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O talasija lelje te pheren o čamco panjeja edobor da samo so na ine te pheren le đī o muj.

³⁸ A o Isus ko paluno deo e čamcosoro sovela ine pašljindoj šereja ko jastuko.

Tegani o učenici džangavde le hem pučle le: "Učitelju, tuće li sa jekh so ka mera?"

³⁹ I o Isus uštino, naredinda e barvaljaće te ačhol hem phenda e jezerose: "Train! Smirin tut!" Hem i barval ačhili hem ulo baro mir.

⁴⁰ Tegani pučlja e učenikonen: "Sose injen edobor darutne? Pana li nane tumen vera?"

⁴¹ A on but darandile, i pučle jekh avere: "Kovai onda akava so đī o barvalja hem o jezero šunena le?"

5

O Isus ikali e bišukare duhen e manušestar *(Mt 8,28–34; Lk 8,26–39)*

¹ I resle ki dujto strana oto jezero, ko krajo e gerasakoro.

² I kad o Isus iklilo taro čamco, odmah nakoro leste, taro grobija, alo jekh manuš opsednutime bišukare duhoja.

³ Adava manuš živinda maškaro grobija hem niko našti ine više te phandel le, čak ni lanconencar.

⁴ But puti phandena ine lanconencar lesere vasta hem lesere pre, ali ov činela ine o lancija, a phagela o okovija taro pre, hem niko na inele edobor zoralo te šaj smirini le.

⁵ Bizo ačhojba, i dive i rat, maškaro grobija hem maškaro bregija vičini ine hem khuvela pe barencar.

⁶ Kad odural dikhla e Isuse, prastandilo hem pelo ko kočija anglo leste,

⁷ i vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devle-sereja? Hava tut sovli e Devleja te na mučine man!"

⁸ (Adalese so o Isus već naredinda e bišukare duhose te ikljol adale manušestar.)

⁹ Tegani o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

A ov phenda lese: "Vičinenana man Legija, adalese so but džene injam ano leste, sar vojska."

¹⁰ I zorale molinda e Isuse te na ispuđini len taro adava krajo.

¹¹ A adari ko brego inele jekh baro krdo oto bale save hana ine,

¹² i o bišukar duhija molinde e Isuse vačerindoj: "Bičhal amen ano okola bale, te đerdina ano lende."

¹³ I ov muklja lende, i o bišukar duhija iklile e manušestar hem đerdinde ano bale. I sa o krdo, đi ko duj hiljade bale, pras-tandile taro brego ano jezero hem taslile.

¹⁴ A okola so arakhena ine e balen našle hem vačerde adalestar e manušende ani diz hem ano gava, i o manuša ale te dikh-en so adava ulo.

¹⁵ Ale koro Isus hem dikhle e manuše ano koleste angleder inele vojska oto bišukar duhija sar urjavdo hem saste gođaja bešela adari, i darandile.

¹⁶ Okola so dikhle adava vačerde adale manušende sa so ulo e opsednutimeja hem e balencar.

¹⁷ Tegani on lelje te molinen e Isuse te džal taro lengoro krajo.

¹⁸ I sar o Isus đerdini ine ko čamco, o manuš ano koleste inele o bišukar duhija molinda le te džal oleja,

¹⁹ ali o Isus na muklja lese, nego phenda lese: "Dža čhere, te čerutnende, hem vačer lende sa so čerđa će o Gospod hem kobor inele će milosrdno."

²⁰ I o manuš dželo hem lelja te vačeri ano Dekapolis sa so čerđa lese o Isus. I sare divinde pe.

*O Isus saslari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja
(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)*

²¹ O Isus palem nakhino e čamcoja ki aver strana oto jezero. Uzalo leste čedinde pe but džene, a ov inele uzalo jezero.

²² Tegani alo jekh vođa e sinagogakoro palo anav Jair hem, kad dikhlja e Isuse, pelo mujeja đi phuv anglo lesere pre

²³ hem zorale molinda le: "Mli čhajori anglo meriba. Molinava tut, ava hem čhiv te vasta upro late, te sasljol hem te živini."

²⁴ I o Isus lelja te džal palo Jair, a palo leste dzele but džene, kola lelje te gurinen pe ano leste.

²⁵ Maškar olende inele hem jekh namborme đuvli kolatar dešu duj berš thavd-inda rat.

²⁶ But patinda ko doktorija hem sa so inola trošinda upro lende, ali so te ovel laće po šukar, olaće inele po bišukar.

²⁷ Kad šunđa e Isuse, nakhini maškaro narodo koro leste oto palal hem dolinda pe upro lesoro fostani,

²⁸ adalese so phenda ana peste: "Samo te dolav man upro lesere šeja, ka ovav sasljadi."

²⁹ I otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat hem oj osetinda ano telo soi sasljadi taro plo baro nambormipe.

³⁰ O Isus odmah osetinda so olestar iklilo zoralipe te saslari nekas, i irinda pe nakoro narodo hem pučlja: "Ko dolinda pe upro mle šeja?"

³¹ O učenci phende lese: "Dikheja sar o narodo gurini pe uzala tute, a tu pučeja ko dolinda pe upra tute!"

³² A o Isus lelja te rodel uzala peste te dikhel ko čerđa adava.

³³ Tegani adaja đuvli, tresindoj oti dar, adalese so džanda so ulo laće, ali hem peli mujeja đi phuv anglo leste hem vačerđa lese sa sar inele.

³⁴ A o Isus phenda laće: "Mli čhaj, ti vera sasljarđa tut. Dža ano mir hem ov sasti te bare nambormipastar!"

³⁵ Sar o Isus pana vačeri ine adava, ale nesave manuša taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, hem phende: "Ti čhaj muli. Sose više te mučine e učitelje?"

³⁶ Ali o Isus na dinda pažnja ko adava so phende, nego phenda e sinagogakere vođase: "Ma dara! Samo verujin!"

³⁷ I o Isus na muklja nikase te džal oleja, sem e Petrese, e Jakovese hem lesere phralese e Jovanese.

³⁸ Kad resle đi ko čher e sinagogakere vođasoro, o Isus dikhlja so o manuša galaminena, so sa glasoja rovena e čhajorja.

³⁹ I ov đerdinda hem phenda lende: "Sose galaminena? Sose rovena? I čhajori na muli, nego sovela."

⁴⁰ A on asandile lese, i ov ikalđa sarijen avri. Peja legarđa samo e čhajorjakere

dade hem e daja hem ple trine učenikonen, hem đerdindā adari kaj inele i čhajori.

⁴¹ I dolindā la oto vas hem phendā laće: “Talita kum!” (so znaćini: “Čhajorije, tuće vaćerava, ušti!”).

⁴² I odmah i čhajori uštini hem lelja te phirel, a on but inele začudime. Ola inele dešu duj berš.

⁴³ Tegani o Isus zorale naredindā lende te na vaćeren nikase so ulo hem phendā lende te den la te hal.

6

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret

(Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)

¹ Tegani o Isus dželo adathar hem alo ko than kaj barilo, a oleja ale hem lesere ućenici.

² Kad alo o savato, ov lelja te sikaj e manušen ani sinagoga. But džene kola šunde le divinde pe hem puće: “Kotar akalese adava? Savi adaja mudrost lese dindi? Sar šaj te ćerel esavke ćudesija ple vastencar?”

³ Ma ovi samo kaštarutno! Ovi o čhavo e Marijakoro, a phral e Jakovesoro, e Josesoro, e Judasoro hem e Simonesoro, hem lesere phenjai akate amencar.” I razoćarinde pe hem na mangle te prihvatinen le.

⁴ Tegani o Isus phendā lende: “E prorokose dela pe ćast ko sa o thana, sem lese ano than kaj barilo, maškari lesiri familija hem lese ano ćher.”

⁵ I adari našti ine te ćerel nijekh ćudo, sem so ćhivđa ple vasta upro nekobor namborme hem sasljarđa len.

⁶ I ćudindā pe so na ine len vera.

I o Isus džala ine ko pašutne gava hem sikaj e manušen.

O Isus bićhali e apostolen te vaćeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mt 10,1, 5–15; Lk 9,1–6)

⁷ I vićindā kora peste e dešu duje apostolen hem lelja te bićhali len po dujen. Dindā len autoritet upro bićukar duhija

⁸ hem naredindā lende, sem šapi, te na legaren pumencar ko drom ništa aver, ni maro, ni torba, ni bakarna kovanice ano pojasića,

⁹ nego te urjen pe sandale, hem te na legaren pumencar aver gad.

¹⁰ Hem phendā lende: “Kad đerdinena ko nesavo than, đikote na džana adathar, aćhoven ano jekh ćher.

¹¹ Te ko nesavo than na priminde tumen ili te na mangle te šunen tumen, ikljoven adathar hem tresinen i prašina tumare preñar, sar znako zako zoralo odbiba.”

¹² I o apostolja džele hem propovedinde da o manuša valjani te pokajinen pe.

¹³ Ispuđinde bute demonen, hem makhle uljeća bute nambormen hem sasljarde len.

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoru

(Mt 14,1–12; Lk 9,7–9)

¹⁴ I o caro o Irod šunđa e Isusese, adalese so lesoro anav ulo prešundo. Nesave manuša vaćerena ine: “Ovi o Jovan o Krstitelj. Uštino taro mule hem adalese šaj te ćerel adala ćudesija.”

¹⁵ Avera vaćerde: “Adavai o proroko o Ilića.” A avera vaćerde: “Ovi proroko sar so inele o proroci taro purano vreme.”

¹⁶ Ko adava, o Irod phendā: “Ovi o Jovan, kasoro šero me ćhindum. Ov uštino taro mule!”

¹⁷⁻¹⁸ Adalese so, korkoro o Irod angleder bićhalđa te dolen e Jovane hem te frden le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjaće e Irodijada, ple phralesere e Filipesere romnja, sava već lelja romnjaće.

¹⁹ I Irodijada adalese zamrzindā e Jovane hem manglja te mudari le, ali našti ine te ćerel adava

²⁰ adalese so o Irod darandilo e Jovanes-tar hem štitindā le adalese so džandā dai pravedno hem sveto manuš. Kad god o Irod šunela ine e Jovane, ovela ine but zbunime, a palem, mangela ine te šunel le.

²¹ A mothovđa pe šući prilika e Irodijadaće kad o Irod zako plo bijando dive ćerđa gozba zako ple bitna sluźbenici, zako e vojskakere narednici hem zako e galile-jakere šerutne.

²² Kad đerdindā e Irodijadakiri ćhaj ki gozba hem kad ćheldā anglo lende, adava but inele šukar e Irodese hem lesere gostonende.

I o caro phenda e čajaće: “Rode mandar sa so mangeja hem me adava ka dav tut.”

²³ Hem halja laće sovli: “Ka dav tut sa so ka mange, di ko ekvaš oto mlo carstvo.”

²⁴ I oj iklili hem pučlja pe daja: “So te mangav?”

A oj phenda: “O šero e Jovanesoro e Krstiteljesor.”

²⁵ I čhaj odmah siđarda koro caro hem phenda lese: “Mangava odmah te de man ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesor.”

²⁶ E carose but inele žao, ali zbog pli sovli anglo gostija na manglja te odbini la.

²⁷ Odmah naredinda e dželatese te džal hem te anel e Jovanesoro šero. Ov dželo, čhinda lesoro šero ano phandlipe

²⁸ hem anda le ko čaro, i dinda le e čajaće, a oj dinda le pe dajaće.

²⁹ Kad šunde adava e Jovanesere učenici, ale hem lelje lesoro telo, i čhivde le ano grobo.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)

³⁰ O apostolja irinde pe koro Isus hem vačerde lese sa so čerde hem sostar sikavde e manušen.

³¹ I o Isus phenda lende: “Te cida amen ko jekh čučo than, korkore, te odmorinen hari.” Adalese so but manuša avena ine hem džana, i na ine len vreme ni te han.

³² I on lelje korkore čamcoja te džan ko jekh čučo than.

³³ Ali, but džene dikhle len sar džana hem pendžarde len, i taro sa o pašutne dizja prastandile adari phuvjaja hem resle angleder olendar.

³⁴ Kad o Isus ikli taro čamco, dikhlja bute manušen hem ine lese pharo olende, adalese so inele sar bakre bizo pastiri, i lelja but so te sikaj len.

³⁵ I kad lelja te perel i rat, nakhle di leste lesere učenici hem phende: “Ko akava than ništa nane, a već perela i rat.

³⁶ Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne thana hem gava te činenfse nešto hajbnase.”

³⁷ A o Isus phenda lende: “Den len tumen nešto hajbnase!”

On pučle le: “Mangeja amendar te dža hem te čina mare zako dušel srebrna kovanice hem te da len te han?”

³⁸ A o Isus pučlja len: “Kobor mare isi tumen? Džan hem dikhlen.”

Kad dikhle, phende so isi len pandž mare hem duj mače.

³⁹ Tegani o Isus naredinda sare, ko kupe, te bešen ki zeleno čar.

⁴⁰ I on beštine ko kupe po šel hem po pinda.

⁴¹ Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačen, dikhlja nakoro nebo hem zahvalinda e Devlese zako hajba. Phaglja o mare hem dinda len ko ple učenici te podelinen len e manušenje. Adahar sar-ijende podelinda hem e duje mačen.

⁴² I sare hale đikote na čalile.

⁴³ Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto mare hem oto mače.

⁴⁴ A okola so hale inele pandž hiljade murša.

O Isus phirela upro pani

(Mt 14,22–33; Jn 6,16–21)

⁴⁵ I odmah palo adava o Isus terinda e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana, nakori diz Vitsaida, đikote ov bičhali čhere e manušen.

⁴⁶ Kad bičhalđa čhere e manušen, dželo ko brego te molini pe.

⁴⁷ Kasno ani rat, o čamco inele ko ekvaš o jezero, a o Isus inele ki phuv korkoro.

⁴⁸ Ov dikhlja e učenikonen sar phareste veslinena, adalese so nakoro lende phudinda i barval, i paše di maškaro trin hem šov o sati prekali rat alo nakoro lende phirindoj upro jezero. Ov valjanda te nakhel uzalo lende,

⁴⁹ ali kad dikhle le sar phirela upro jezero, lelje te vičinen, adalese so mislinde dai duho.

⁵⁰ Sare dikhle le hem tresinde oti dar, ali o Isus odmah phenda lende: “Oven hrabra! Me injum. Ma daran!”

⁵¹ Tegani đerdinda koro lende ko čamco hem i barval ačhili. A on inele but začudime,

⁵² adalese so na halile okova čudo so ulo e marenar, adalese so lengere vile inele steđime.

O Isus sasljari e nambormen ano Genisaret
(Mt 14,34–36)

⁵³ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri hem phandle o čamco.

⁵⁴ So iklile taro čamco, o manuša odmah pendžarde e Isuse,

⁵⁵ i prastandle maškaro sa adava krajo te vačeren averenđe so o Isus alo, i o manuša lelje ko nosiljke te anen e nambormen adari kaj šunde dai o Isus.

⁵⁶ I kaj god te đerdini ine – ko dizja, ko gava ili ko po tikore thana – čhivena ine e nambormen ko trgija hem molinena le ine te mukel lenđe samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I svako kova dolinda pe, saslilo.

7

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe
(Mt 15,1–9)

¹ Uzalo Isus čedinde pe o fariseja hem nesave učitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusalem.

² I dikhle nesaven lesere učenikonendar sar bithovde vastencar hana maro – so značini dai lengere vasta melale palo adeti e farisejengoro.

³ Adalese so, o Jevreja, a posebno o fariseja, na hana ine maro đikote na thovena pumare vasta đi o kunja, sar te ičeren o adeti pumare puranengoro.

⁴ Hem kad avena ine čhere taro pijac, na hana ine đikote šukar na thovena pe. A isi pana but adetija save ičerena, sar soi o thojba e čašengoro, e bokalengoro hem e čarengoro.

⁵ Adalese o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle e Isuse: “Sose te učenici na ičerena o adetija amare puranengere, nego melale vastencar hana maro?”

⁶ A o Isus phenđa lenđe: “Dujemujengere manušalen! Šukar tumendar prorokujinda o Isaija. Sar soi pisime ano Sveto lil:

‘Akala manuša poštujujina man samo mujeja,
a lengoroi vilo dur mandar.

⁷ Džabe poštujujina man,
adalese so sikavena o manuškane naredbe sar dai mlo sikaviba.’

⁸ Tumen ačhavđen e Devlesere naredbe, a ičerena o manuškane adetija.”

⁹ Hem phenđa lenđe: “Ko šukar način arakhljen te činaven e Devlesiri naredba sar te ičeren tumare adetija!

¹⁰ Adalese so o Mojsije phenđa: ‘Poštujin te dade hem te daja’ hem: ‘Ko dela armanja pe dade ili pe daja, nek ovel kaznime meribnaja.’

¹¹ A tumen vačerena: ‘O manuš šaj te phenel pe dadese ili pe dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav tut, već haljum sovli dai adava korbani, so značini daro e Devlese’,

¹² i ađahar na mukena lese ništa više te pomožini pe dadese ili pe dajaće.

¹³ Ađahar činavena e Devlesoro lafi tumare adetencar saven sikavena averen. Hem pana but so ađahar čerena.”

O bišukaripe e manušesoro meljari le anglo Devel
(Mt 15,10–20)

¹⁴ I o Isus palem vičinda kora peste e narodo hem phenđa lenđe: “Šunen man sare hem haljojen:

¹⁵ Ništa so od avrijal đerdini ano manuš našti te meljari le, nego okova so ikljola e manušestar – adava meljari e manuše.

¹⁶ [Te nekas isi kana, nek šunel!]

¹⁷ A kad cidinda pe e narodostar hem kad đerdinda ano čher, o učenici pučle le te objasnini lenđe adaja priča.

¹⁸ I ov pučlja len: “Ni tumen li na haljovena? Na haljovena li so e manuše našti te meljari ništa so od avrijal đerdini ano leste,

¹⁹ adalese so na đerdini lese ano vilo, nego ano vođi hem ikljola taro lesoro telo?”

(Ađahar sa soi hajbnase, o Isus proglasinda dai čisto.)

²⁰ Hem phenđa: “E manuše meljari okova so ikljola olestar.

²¹ Adalese so, andral, e manušesere vilestar, ikljona o bišukar mislija, o blud, o čoriba, o mudariba,

²² o preljuje, i pohlepa, o bišukaripe, o prevariba, i bilađ, i zavist, o bišukar

vačeriba averendar, o barikanipe hem o dilinipe.

²³ Sa adala bišukaripa ikljona andral hem meljarena e manuše.”

I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka

(Mt 15,21–28)

²⁴ Palo adava o Isus tari regija Galileja dželo ko krajo e tiresoro hem e sidonesoro, i ačhilo adari ano nesavo čher. Na manglja niko te džanel dai adari, ali našti ine te garaj pe

²⁵ adalese so odmah šunđa olese jekh đuvli kasiri čhajori inele opsednutime bišukare duhoja. Oj ali hem peli mujeja di phuv anglo lesere pre.

²⁶ Adaja đuvli inele Grkinja, bijandi ani e sirijakiri Fenicija. Molinda e Isuse te ispuđini e demone lakere čhajatar.

²⁷ O Isus phenđa laće: “Muk najangle o čhavore te han đikote na čaljona. Adalese so nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende.”

²⁸ A oj phenđa: “Oja, Gospode, ali hem o đuklore talo astali hana o troške save perena e čhavorendar.”

²⁹ Tegani o Isus phenđa laće: “Adalese so adahar phenđan, šaj te dža čhere. O demoni iklilo te čhajatar.”

³⁰ Kad i đuvli resli čhere, arakhlja e čhajorja sar ano mir pašljola ko than e pašljojbnasoro, a o demoni već iklilo ine olatar.

O Isus sasljari e manuše kova našti ine te šunel hem te vaćeri

³¹ Tegani o Isus dželo taro krajo e tiresoro, i prekalo Sidon reslo ko e Galilejakoro jezero, ko krajo e dekapolisesoro.

³² Adari ande koro Isus jekhe kašuke manuše kova hem phareste vaćeri ine hem molinde le te čhivel plo vas upro leste hem te sasljari le.

³³ I o Isus cidinda le ki strana e narodstar, čhivđa ple naja ano lesere kana, a palo adava čhungarđa ko ple naja hem pipinda lesiri čhib.

³⁴ I dikhlja nakoro nebo, zorale uzdahninda hem phenđa lese: “Efata!” – so znaćini “Phravđov!”

³⁵ I odmah phravdile e manušesere kana hem lesiri čhib, i lelja šukar te vaćeri.

³⁶ O Isus naredinda lenđe te na vaćeren adalestar nikase. Ali sa so više naredini lenđe ine te na vaćeren, on sa više vaćerena ine adalestar.

³⁷ I o manuša but divinena pe ine hem vaćerena: “Sa ćerela šukar – di o kašuke te šunen hem o lalore te vaćeren.”

8

O Isus parvari štar hiljade manušen

(Mt 15,32–39)

¹ Ko adava vreme palem čedinda pe baro narodo. I adalese so na ine len so te han, o Isus vićinda kora peste ple ućenikonen hem phenđa lenđe:

² “Pharo maje akale manušende. Tritro divei mancar, a nane len so te han.

³ Te bićhalđum len čhere bokhalen, ka peren odrumal, a nesave olendar ale odural.”

⁴ A o ućenici pućle le: “Kaj ko akava čučo than te arakha dovoljno maro zako sa akala manuša te čaljovent?”

⁵ I o Isus pućlja len: “Kobor mare isi tumen?”

A on phende: “Efta.”

⁶ Tegani naredinda o narodo te bešel ki phuv, lelja okola efta mare, zahvalinda e Devlese, phaglja len hem dinda len ko ple ućenici, hem on dinde len e manušende.

⁷ A olen inele hem nekobor tikore maće. O Isus zahvalinda hem olende, i phenđa e ućenikonende hem olen te pode-linen e manušende.

⁸ Sare hale hem čalile, hem efta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

⁹ A adari inele di ko štar hiljade manuša. I o Isus bićhalđa len čhere

¹⁰ hem odmah đerdinda ko čamco e ućenikonencar, i dželo ko krajo e dalmanutakoro.

O fariseja rodена e Isusestar te dokažini pe

(Mt 16,1–4)

¹¹ Tegani ale nesave fariseja hem lelje te raspravinen pe e Isuseja. Iskušinde le adahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹² A ov zorale uzdahninda, i phenđa: “Sose akaja generacija rodela mandar

znako? Čače phenava tumende: nisavo znako naka del pe laće.”

¹³ Tegani ačhavda len, palem đerdinda ko čamco hem nakhino ki aver strana oto jezero.

O uticaj e farisejengoro hem e carosoro e Irodesoro nane šukar
(Mt 16,5–12)

¹⁴ A o učenici bisterde te legaren pumen-car maro, i ano čamco inolen samo jekh maro.

¹⁵ I sar nakhena ine ki aver strana oto jezero, o Isus upozorinda len vačerindoj: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem taro kvasco e Irodesoro!”

¹⁶ A on maškara pumende vačerena ine: “Adava phenđa adalese so nane amen maro!”

¹⁷ O Isus džanda sostar vačerena, i pučlja len: “Sose vačerena adalestar so nane tumen maro? Pana li na haljovena hem na anena ki godi? Edobor li steđime tumare vile?”

¹⁸ Jača isi tumen, a na dikhena? Kana isi tumen, a na šunena? Hem sar na setinena tumen?

¹⁹ Kad phagljum o pandž mare zako pandž hiljade murša, kobor pherde korpe čedinden okolestar so ačhilo oto hajba?”

On phende: “Dešu duj.”

²⁰ “A kad phagljum o ehta mare zako štar hiljade murša, kobor bare korpe čedinden okolestar so ačhilo oto hajba?”

On phende: “Ehta.”

²¹ A ov pučlja len: “I pana li na haljovena?”

O Isus sasljari e korore ani Vitsaida

²² I kad resle ki Vitsaida, nesave manuša ande koro Isus jekhe korore manuše, i molinde le te čhivel ple vasta upro leste.

²³ O Isus dolinda e korore oto vas hem ikalđa le taro gav, čhungarđa lese ko jača hem čhivđa ple vasta upro leste.

I pučlja le: “Dikheja li nešto?”

²⁴ A o manuš lelja te dikhel, i phenđa: “Dikhava manušen, ali oni sar kašta save phirena!”

²⁵ I o Isus palem čhivđa ple vasta upro lesere jača, hem e manušese irinda pe o dikhiba hem sa šukar dikhlja.

²⁶ O Isus bičhalđa le čhere, vačerindoj: “Ma đerdin ko gav.”

O Petar phenela dai o Isus o Hrist
(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

²⁷ I o Isus hem lesere učenici dže ko gava uzali e Filipesiri Cezareja. Odrumal o Isus pučlja len: “So phenena o manuša, ko injum me?”

²⁸ On phende lese: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera da tu injan jekh oto avera proroci.”

²⁹ Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

O Petar phenđa: “Tu injan o Hrist!”

³⁰ I o Isus zorale upozorinda len nikase te na vačeren adava olestar.

O Isus vačeri ple meribnastar
(Mt 16,21–23; Lk 9,22)

³¹ I lelja te sikaj len vačerindoj: “Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

³² Phravdeste vačerđa lende adalestar, i o Petar cidinda le ki strana hem lelja te ukorini le.

³³ A o Isus, irinda pe, dikhlja ano učenici, i ukorinda e Petre hem phenđa: “Dža mandar, Sotone! Adalese so na razmislineja devlikane, nego manuškane.”

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mt 16,24–28; Lk 9,23–27)

³⁴ Tegani o Isus vičinda kora peste e narodo zajedno ple učenikonencar, i phenđa lende: “Ko mangela te ovel mlo učeniko, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

³⁵ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande hem zbog o Šukar lafi, ka spasini le.

³⁶ I so vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe?

³⁷ I so o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

³⁸ Adalese so, ko angli akaja neverno hem grešno generacija lađala mandar

hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani slava mle Dadesiri e svetone andelencar.”

9

¹ I o Isus phenda lende: “Čače vačerava tumende, isi nesave akalendar so terđona akate kola čače naka meren đikote na dikhena o carstvo e Devlesoro sar avela ano zoralipe.”

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)

² Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem e Jovane hem dželo olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore. Adari o Isus ulo averčhane anglo lende:

³ lesere šėja ule sjajna hem parne – edobor parne da nijekh manuš ki phuv naka šaj ine edobor te parnjari len.

⁴ I tegani iklipe anglo lende o Ilija hem o Mojsije hem lelje te vačeren e Isuseja.

⁵ I o Petar phenda e Isusesi: “Učitelju, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuče, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.”

⁶ (Na džanda so te vačeri, adalese so but darandile.)

⁷ Tegani iklipe jekh oblako savo učarda len hem taro oblako šundilo glaso savo vačerđa: “Akavai mlo Čhavo o volime! Ole šunen!”

⁸ I otojekhvar, kad dikhle uzala pumende, na dikhle više nikas sem e Isuse.

⁹ Sar huljena ine tari gora, o Isus naredinđa lende nikase te na vačeren so dikhle sa đikote ov, o Čhavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ I on nikase na vačerde adalestar, ali maškara pumende pučena pe ine upra soste mislinđa kad phenda da ka “ušet taro mule.”

¹¹ I o učenici puče le: “Sose onda o učitelja e Zakonestar vačeren da o Ilija valjani te avel angleder e Mesijastar?”

¹² O Isus phenda lende: “Čače prvo o Ilija avela hem palem ka čhivel sa than thaneja. A sosei onda pisime ano Sveto lil zako Čhavo e manušesoro da but ka patini hem da ka ovel odbacime?”

¹³ Ali phenava tumende: o Ilija već alo, ali čerde oleja sar olende manglja pe, sar soi pisime olestar.”

O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar

(Mt 17,14–20; Lk 9,37–43)

¹⁴ Kad o Isus hem o trin učenici irinde pe koro avera učenici, dikhle bute manušen uzalo lende hem nesave učiteljen e Zakonestar sar raspravinena pe olencar.

¹⁵ I so dikhle e Isuse sa adala manuša, but iznenadinde pe, i prastandile nakoro leste te pozdravinen le.

¹⁶ I o Isus pučlja len: “Sostar raspravinena olencar?”

¹⁷ A jekh manuš taro narodo phenda lese: “Učitelju, andum mle čhave te sasljare le. Ov našti te vačeri adalese soi opsednutime bišukare duhoja kova na mukela le te vačeri.

¹⁸ Kad prelela le, frdela le ki phuv, taro muj ikljola lestar pena, steđini pe danda hem kočini pe. Rodinđum te učenikonendar te ispuđinen le mle čhavestar, ali našti ine te čeren adava.”

¹⁹ A o Isus phenda lende: “O, biverakiri generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar? Pana kobor valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore kora mande!”

²⁰ I on ande e čhavore koro Isus. Kad o bišukar duho dikhlja e Isuse, odmah frdinđa e čhavore ano grčevija. Ov pelo ki phuv hem lelja te irini pe ko sa o strane, a taro muj lelja te ikljol lestar pena.

²¹ O Isus pučlja lesere dade: “Kobori već ov esavko?”

A o dad phenda: “Pana taro tikoripe.

²² Hem but puti frdela le ani jag ili ano pani te mudari le. Ali, te šaj nešto te čere, smilujin tut amende hem pomožin amende.”

²³ A o Isus phenda lese: “Te šaj? Sa šaj okolese kova verujini.”

²⁴ A e čhavoresoro dad odmah vičinda: “Verujinava! Pomožin maje više te verujinav!”

²⁵ Kad o Isus dikhlja so but manuša prastana nakoro lende, naredinđa e bišukare duhose: “Duhona so čereja e manušen te našti vačeren hem te našti šunen, naredinava će te ikljove olestar hem te na irine tut više ano leste!”

²⁶ I o bišukar duho vičinda, zorale tresinda e čhavore hem iklilo olestar. A o čhavoro ačhilo ki phuv sar mulo, i but džene phende da mulo.

²⁷ Ali o Isus dolinda le oto vas hem vazdinda le, hem o čhavoro terdino ko pre.

²⁸ Kad o Isus đerdinda ko čher, lesere učenici inele korkore oleja hem pučle le: "Sose amen našti ine te ispuđina e bišukare duho?"

²⁹ O Isus phenda lenđe: "Akaja vrsta ispuđini pe samo molitvaja."

*O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar
(Mt 17,22–23; Lk 9,43–45)*

³⁰ I o Isus hem lesere učenici dže taro adava krajo hem nakhine maškari regija Galileja. O Isus na manglja o manuša te džanen dai adari

³¹ adalese so manglja te sikaj samo ple učenikonen.

Phenda lenđe: "Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e bišukare manušengere. Ka mudaren man, ali palo trin dive ka uštav taro mule."

³² Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja, a darandile te pučen le adalestar.

*O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro
(Mt 18,1–5; Lk 9,46–48)*

³³ Kad o Isus hem lesere učenici ale ani diz Kafarnaum hem kad inele ano čher, o Isus pučlja len: "Sostar raspravinden odrumal?"

³⁴ A on trainde, adalese so odrumal raspravinde maškara pumende adalestar kovai olendar najbaro.

³⁵ Tegani o Isus beštino, vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem phenda lenđe: "Kova mangela te ovel prvo, valjani te ovel zadnjo maškaro sarijende hem te ovel sluga sarijende."

³⁶ Tegani lelja jekhe čhavore, čhivđa le maškar olende, zagrlinda le hem phenda lenđe:

³⁷ "Svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, na primini samo man, nego primini hem e Devle kova bičhalđa man."

*O Isus vačeri koi olese hem koi protiv oleste
(Lk 9,49–50)*

³⁸ O učeniko o Jovan phenda e Isuses: "Učitelju, dikhljam nesave manuše sar ano to anav ispuđini e demonen hem amen na mukljam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute."

³⁹ A o Isus phenda: "Muken le te čerel adava! Adalese so nijekh kova ano mlo anav čerela čudo našti odmah te vačeri bišukar mandar.

⁴⁰ Adalese so okova kova nane protiv amende, ovi amencar!

⁴¹ Adalese so, svako kova dela tumen di hem jekh čaša panjeja te pijen adalese so injen mle, e Hristesere, čače vačerava tumende da ka primini pli nagrada."

*O Isus upozorini te na legari pe ko iskušenje
(Mt 18,6–9; Lk 17,1–2)*

⁴² "Te neko čerela jekh akale tikorendar kola verujinena ana mande te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more.

⁴³ Hem te to vas legari tut ano greh, čhin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime nego te oven tut soduj vasta, a te dža ko pakao, ki jag savi nikad na mudardola,

⁴⁴ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudardola.]

⁴⁵ Te to pro legari tut ko greh, čhin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime nego te oven tut soduj pre, a te ove frdime ano pakao,

⁴⁶ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudardola.]

⁴⁷ Te ti jakh legari tut ko greh, ikal la. Po šukari će te đerdine ko carstvo e Devlesoro jekha jakhaja nego te oven tut soduj jača, a te ove frdime ano pakao

⁴⁸ kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudardola.

⁴⁹ Adalese so, svako ka ovel pročistime jagaja sar soi i žrtva pročistime loneja.

⁵⁰ Šukari o lon. Ali te našalđa plo londipe, soja ov ka lonđari pe? Nek ovel tumen lon ana tumende, hem oven ano mir jekh avereja!"

10

O Isus sikaj o rom hem i romni te na ačhaven pe

(Mt 19,1–12)

¹ I o Isus ikילו tari diz Kafarnaum, i dželo ko krajo e Judejakoro hem ki aver strana oti len Jordan. I palem alo koro leste but narodo, a ov lelja te sikaj len, sar so uvek ćerela ine.

² I ale nakoro leste nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i puće le: "Tromal li o rom te ačaj pe romnja?"

³ A ov pućlja len: "So naredinđa tumenđe o Mojsije?"

⁴ On phende: "O Mojsije muklja e manuśese pe romnjaće te del lil oto rastaviba hem te ačaj la."

⁵ A o Isus phenđa lenđe: "O Mojsije pisinđa tumenđe adaja naredba adalese so injen šerale.

⁶ Ali, ko anglunipe o Stvoritelj 'ćerđa murše hem đuvlja'.

⁷ 'Adalese o manuś ka ačaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja,

⁸ hem on duj ka oven jekh telo.' Adahar on nane više duj, nego jekh telo.

⁹ Adalese, o manuś te na rastavini okolen so o Devel ćerđa te oven jekh!"

¹⁰ Kad palem inele ano čher, o učenici puće le adalestar,

¹¹ a o Isus phenđa lenđe: "Svako kova ačaj pe romnja hem lela avera, ćerela preljuba premalo late.

¹² Hem te i romni ačaj pe rome hem lela avere, ćerela preljuba."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čavore

(Mt 19,13–15; Lk 18,15–17)

¹³ O manuša anena ine anglo Isus pumare čhavoren te čhivel ple vasta upro lende, a o učenici braninde lenđe.

¹⁴ Kad o Isus dikhlja adava, holjanđa hem phenđa lenđe: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lenđe, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e Devlesoro!"

¹⁵ Čaće vaćerava tumenđe, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čavoro, nikad naka đerdini ano leste."

¹⁶ Tegani zagrlinđa e čhavoren, čhivđa ple vasta upro lende hem blagoslovinđa len.

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mt 19,16–30; Lk 18,18–30)

¹⁷ Sar o Isus lela ine te džal ko drom, prastandilo nakoro leste jekh manuś, pelo ko kočija anglo leste hem pućlja le:

"Ućitelju šukareja, so valjani te ćerav te dobinav o večno dživdipe?"

¹⁸ A o Isus phenđa lese: "Sose vićineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

¹⁹ O naredbe džane: 'Ma mudar!', 'Ma ćer preljuba!', 'Ma čor!', 'Ma svedočin hovavne!', 'Ma prevarin', 'Poštujin te dade hem te daja!'"

²⁰ A ov phenđa: "Sa adava ićerava pana taro tikoripe."

²¹ O Isus dikhlja ano leste hem osetinđa mangipe olese, i phenđa lese: "Pana jekh ačhola tut te ćere: dža hem biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²² A kad o terno manuś šunđa adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²³ O Isus dikhlja ano učenici hem phenđa lenđe: "Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!"

²⁴ A o učenici čudinđe pe ko adava so phenđa.

A o Isus palem phenđa lenđe: "Mle čhavoralen, kobori pharo te đerdini pe ko carstvo e Devlesoro!"

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalse te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁶ A o učenici po više čudinđe pe, i lelje maškara pumende te pućen pe: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁷ O Isus dikhlja len šukar, i phenđa: "E manuśenđe adava nane moguće, ali na hem e Devlese. Adalese soi e Devlese sa moguće."

²⁸ O Petar lelja te vaćeri lese: "Aće, amen sa ačhavđam te dža pala tute."

²⁹ O Isus phenđa: "Čaće vaćerava tumenđe, svako kova ačhavđa plo čher, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e daja, ili e dade,

ili e čhaven, ili o njive zbog maje hem zbog o Šukar lafi,

³⁰ akana, ano akava vreme, ka primini šel puti više: čhera, phraljen, phenjen, dajen, čhaven hem njive – uzalo adava ka ovel hem progonime – a ko sveto savo avela, ka primini o večno dživdipe.

³¹ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

O Isus trito puti vačeri ple meribnastar (Mt 20,17–19; Lk 18,31–34)

³² Kad lelje te džan dromeja nakoro Jerusolim, o Isus džala ine anglo lende. O učenici inele začudime so džala ko Jerusolim, a okolen so džana ine palo lende uklindā i dar.

Tegani o Isus palem cidindā ki strana e dešu duje apostolen, i lelja te vačeri lende adalestar so ka ovel oleja:

³³ “Ače, đerdinaja ko Jerusolim. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba. Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja

³⁴ hem on ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibinen man hem ka mudaren man, a me palo trin dive ka uštav taro mule.”

Najbaroi okova kova kandela (Mt 20,20–28)

³⁵ Tegani uzalo Isus ale o Jakov hem o Jovan, e Zevedejesere čhave, hem phende lese: “Učitelju, mangaja te ćere amende so god ka roda tutar.”

³⁶ A ov pučlja len: “So mangena te ćerav tumende?”

³⁷ I on phende: “Muk amende, kad ka ove ani ti slava, te beša ko počasna thana uzala tute – jekh oti desno strana, a o dujto oti levo.”

³⁸ A o Isus phendā lende: “Na džanen so rodena. Šaj li te pijen tari čaša savatar me pijava ili te krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man?”

³⁹ A on phende lese: “Šaj.”

Tegani o Isus phendā: “Oja, ka patinen ađahar so ka pijen tari mli čaša hem so

ka krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man,

⁴⁰ ali nane mlo te vačerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolendei spremime.”

⁴¹ Kad šunde adava avera deš apostolja, holjande upro Jakov hem upro Jovan.

⁴² Tegani o Isus vičindā len kora peste hem phendā: “Džanen da okola kola pes dikhena sar vladaren avere nacijengere, gospodarinena olencar, hem lengere bare manuša vladinena upro lende.

⁴³ Ali, ma te ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

⁴⁴ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel sarijende robo.

⁴⁵ Adalese so ni o Čhavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel hem te del plo dživdipe sar otkup butende.”

O Isus sasljari e korore prosjako ano Jerihon

(Mt 20,29–34; Lk 18,35–43)

⁴⁶ I ađahar resle ani diz Jerihon. I sar o Isus ple učenikonencar hem bute narodoja ikljola ine taro Jerihon, uzalo drom bešela ine o kororo, o Vartimej (so značini “čhavo e Timejesoro”) hem prosini.

⁴⁷ Kad šundā so nakhela o Isus o Nazarećanin, vičindā: “Isuse, čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁸ But džene vičinde upro lese te traini, ali ov po zorale vičindā: “Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁹ O Isus terdino hem phendā: “Vičinen le.”

I on vičinde e korore vačerindoj: “Ma dara! Ušti, o Isus vičini tut!”

⁵⁰ A ov frdindā pestar plo ogrtači, ripindā ko pre hem alo koro Isus.

⁵¹ I o Isus pučlja le: “So mangeja te ćerav će?”

A o kororo phendā: “Učitelju, mangava te dikhav.”

⁵² A o Isus phendā lese: “Dža. Ti vera sasljarda tut.”

I o manuš otojekhvar dikhlja hem lelja te džal dromeja palo Isus.

11

O manuša ano Jerusalem dena čast e Isusesse sar carose

(Mt 21,1–11; Lk 19,28–40; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzali diz Jerusalem hem resle uzalo gava Vitfaga hem Vitanija ki e Maslinakiri gora, bičhalđa anglal duje učenikonen,

² vačerindoj lenđe: “Džan ko adava gav savoi angla tumende. I so ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³ Te neko pučlja tumen: ‘Sose ćerena adava?’, phenen lese: ‘E Gospodese valjani, ali sigate ka irini le palal.’”

⁴ I on džele hem arakhle e terne here phandle ko udar, avri ko drom, i phravde le.

⁵ A nesave manuša kola terdine adari pučle len: “Sose phravena e terne here?”

⁶ On phende lenđe ađahar sar so o Isus sikavđa len, i o manuša mukle len.

⁷ I ande e terne here anglo Isus. Čivde pumare fostanja upro her, i o Isus beštino upro leste.

⁸ But manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša buljarena ine o granke save čhinde ko polje.

⁹ O manuša kola džele anglo leste hem palo leste vičinena ine:

“ ‘Hosana!

Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’

¹⁰ Blagoslovimej o carstvo amare pradesoro e Davidesoro, savo avela!

‘Hosana e Devlese ko učipe!’ ”

¹¹ I o Isus đerdinđa ano Jerusalem, i dželo ko Hram hem sa dikhlja uzala peste. Ali, adalese so već lelja te perel i rat, lelja te džal ple dešu duje apostolencar ki Vitanija.

O Isus prokletini e smokvakere kašte

(Mt 21,18–19)

¹² Tejsato dive, kad iklile tari Vitanija, o Isus bokhalilo.

¹³ I odural dikhlja e smokvakere kašte savoi pherdo listija, i dželo nakoro leste sar te arakhi nešto upro leste. Ali, kad alo đī o kaš, na arakhlja upro leste ništa sem listija, adalese so na inele vreme zako bijandipe e smokvakoro.

¹⁴ Tegani phendā e kaštese: “Nikad više o manuša te na han to plod!”

A adava šunde hem lesere učenici.

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram

(Mt 21,12–17; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)

¹⁵ Kad resle ko Jerusalem, o Isus đerdinđa ano boro e Hramesoro hem lelja te ispuđini adathar okolen so biknena hem so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹⁶ Nikase na muklja maškaro boro e Hramesoro te akhari bilo so zako bikniba.

¹⁷ I lelja te sikaj len, vačerindoj: “Nane li pisime ano Sveto lil: ‘O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva zako sa o nacije?’ A tumen ćerđen olestar ‘than kote čedena pe o čora!’ ”

¹⁸ Kad šunde adava o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, lelje te roden sar te ćeren o Isus te ovel mudardo, adalese so darandile olestar so sa o narodo divinđa pe lesere sikavibnaja.

¹⁹ Kad peli i rat, o Isus hem lesere učenici iklile tari diz.

Prekali šuki smokva, o Isus sikaj e učenikonen te ovel len vera

(Mt 21,20–22)

²⁰ A sabale, sar nakhena ine o Isus hem lesere učenici, dikhle so okova kaš e smokvakoro taro koreno šučilo.

²¹ O Petar setinđa pe hem phendā e Isusesse: “Učitelju, dikh! Šučilo o kaš e smokvakoro save prokletinđan!”

²² O Isus phendā lenđe: “Nek ovel tumen vera ano Devel!

²³ Čaće vačerava tumende, te neko vaćeri akala goraće: ‘Ikal tut hem frde tut ano more!’, a na sumnjini ano plo vilo, nego verujini da ka ovel ađahar sar so vaćeri, ka ovel lese adava.

²⁴ Adalese vačerava tumende: zako sa so molinena hem so rodona, verujinen da ka priminen, i ka ovel tumende adava.

²⁵ Hem kad terđovena te molinen tumen, oprostinen te isi tumen nešto protiv

nekaste, te šaj hem tumaro Dad, kovai ano nebo, te oprostini tumare grehija.”

²⁶ [Ali, tumen te na oprostinden, ni tumende tumaro Dad, kovai ano nebo, naka oprostini tumare grehija.]

E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dinda autoritet e Isuse
(Mt 21,23–27; Lk 20,1–8)

²⁷ I palem o Isus hem lesere učenici ale ano Jerusolim.

Sar o Isus nakhela ine maškaro boro e Hramesoro, ale koro leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

²⁸ hem pučle le: “Kotar tuće autoritet te ćere akava? Ko dinda tut pravo?”

²⁹ O Isus phenda lenđe: “Hem me tumen ka pučav nešto, i te phenden maje, hem me tumende ka phenav kotar maje pravo te ćerav akava.

³⁰ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša? Phenen maje.”

³¹ I on raspravinde pe maškara pumende vaćerindoj: “Te phendām ‘o Devel kovai ano nebo’, ov ka pučel amen sose onda na verujindām lese.

³² A te phena ‘o manuša...?’” Ali darandile e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar čačikane proroko.

³³ Adalese phende e Isuses: “Na džanaja.”

I ov phenda lenđe: “Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te ćerav.”

12

I priča oto bišukar vinogradarija
(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)

¹ Tegani o Isus lelja te vaćeri lenđe ano priče, sar soi akaja: “Nesavo manuš sadinda vinograd, ogradinda le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdinda e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ki aver phuv.

² I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj lel plo deo oto bijandipe e drakhakoro.

³ Ali o vinogradarija dolinde le, marde le hem bičhalde le palal čuće vastencar.

⁴ Ov palem bičhalđa lenđe avere sluga, a on pharavde lesoro šero hem lađarde le.

⁵ Bičhalđa lenđe hem e tritone sluga, ali ole mudarde. Hem pana buten bičhalđa lenđe, a o vinogradarija jekhen marde, a averen mudarde.

⁶ Ačhilo lese samo pana jekh: lesoro volime čavo. Ko kraj bičhalđa hem ole, vaćerindoj: ‘Mle čhave ka pošujinen.’

⁷ Ali o vinogradarija vaćerde maškar pumende: ‘Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.’

⁸ I dolinde le, mudarde le hem frdinde le avri taro vinograd.

⁹ So mislinena, so ka ćerel o gospodari e vinogradesoro? Ka avel hem ka mudari adale vinogradaren, a o vinograd ka iznajmini averende.

¹⁰ Na čitinden li akava ano Sveto lil:

‘O bar savo odbacinde o zidarija ulo najbitno bar e čheresoro.

¹¹ Adava o Gospod ćerđa hem adava ćerela amen te ova zadivime’?”

¹² A e jevrejengere vođe dikhena ine sar te dolen e Isuse, adalese so džande da vaćerđa adaja priča protiv olende, ali darandile e narodostar. Adalese ačhavde le hem dzele.

O fariseja hem o irodovci našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi
(Mt 22,15–22; Lk 20,20–26)

¹³ I e jevrejengere vođe bičhalde koro Isus nesave farisejen hem e manušen kola podržinena e Irode te dolen e Isuse ko bišukar lafi.

¹⁴ On ale koro leste hem phende: “Učitelju, džanaja da vaćereja o čačipe hem na ićereja nikasiri strana, adalese so na dikheja koi kova, nego čačimase sikaveja o drom e Devlesoro. Vaćer amende so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te da o porez e rimesere carose ili na? Te platina ili na?”

¹⁵ A o Isus džanda soi on dujemujengere manuša, i phenda lenđe: “Sose iskušinena man? Anen maje te dikhav i kovanica savaja platinena o porez.”

¹⁶ On dinde le denari, a ov pučlja len: “Kasiri slika hem kasoroi anav ki kovanica?”

A on phende: “E carosoro.”

¹⁷ Tegani o Isus phenda lende: “Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese.”

I on inele but zadivime lesere vačeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)

¹⁸ Tegani ale koro Isus hem nesave sadukeja, kola vačereni da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

¹⁹ “Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te čerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁰ Inele ešta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

²¹ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven. Adahar ulo hem e tritoneja.

²² I nijekh oto ešta phralja na ačhavđa pala peste čhaven. Ko kraj muli hem i romni.

²³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o ešta phralja?”

²⁴ O Isus phenda lende: “Injen hovavde, adalese so na haljovena ni o Sveto lil ni e Devlesoro zoralipe.

²⁵ Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o anđelja ano nebo.

²⁶ A zako uštiba taro mule, na čitinden li ano Lil e Mojsijasoro kote pisini oto grmo savo ine thabljola, kad o Devel phenda e Mojsijase: ‘Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro’ kola mule odavno?”

²⁷ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. But hovavdiljen.”

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)

²⁸ Tegani alo jekh učitelj e Zakonestar, kova šunđa lengiri rasprava. Dikhlja so o Isus šukar phenda lende, i pučlja le: “Oto sa o naredbe, savi najbari?”

²⁹ O Isus phenda: “Akajai najbari: ‘Šun, Izraele! O Gospod, amaro Devel, samoi ov Gospod!’

³⁰ Volin e Gospode te Devle, sa te vileja, sa te dušaja, sa te gođaja hem sa te zoralipnaja.’

³¹ A i dujtoi: ‘Volin te pašutne sar korkore tut.’ Nane po bare naredbe akalendar.”

³² O učitelj e Zakonestar phenda: “Šukar phendan, učitelju. U pravu injan kad pheneja dai samo ov Gospod hem da nane avera sem leste.

³³ Te volini pe ole taro sa o vilo, tari sa i godi hem taro sa o zoralipe, hem te volini pe e pašutne sar korkore pes po bitnoi taro sa o žrtve paljenice hem taro avera žrtve.”

³⁴ I dikhindo so šukar vačeri, o Isus phenda lese: “Na injan dur taro carstvo e Devlesoro.”

I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar
(Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)

³⁵ Sar sikaj ine e manušen ano Hram, o Isus pučlja: “Sar šaj o učitelja e Zakonestar te vačeren dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?”

³⁶ Korkoro o David, ano Sveto Duho, phenda:

‘O Gospod phenda mle Gospodese:

Beš ko počasno than, oti mli desno strana, đikote na pašljarava te neprijateljnen talo te pre!’

³⁷ Korkoro o David vičini le ‘Gospode’. Sar šaj onda o Hrist te ovel samo lesoro čhavo?” A but džene oduševime šunena le ine.

O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e Zakonestar

(Mt 23,1–36; Lk 20,45–47)

³⁸ I sar sikaj len ine, o Isus phenda: “Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano

skupa fostanja, hem te pozdravinen len o manuša ko trgija.

³⁹ Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁰ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša.”

*I čorori udovica dela sa so isi la
(Lk 21,1–4)*

⁴¹ I o Isus beštino uzali e hramesiri kutija zako čediba hem lelja te dikhel sar o manuša čivena ano late pare. I but barvale manuša čivde but pare.

⁴² Ali hem jekh čorori udovica hem čivđa samo duj najtikore kovanice, save but hari vredinde.

⁴³ Tegani o Isus vičinda kora peste ple učenikonen hem phenda lende: “Čače vačerava tumende, akaja čorori udovica čivđa više sarjendar kola čivde pare ani kutija zako čediba.

⁴⁴ Adalese so sare on dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dinda sa so inola zako živiba.”

13

*O Hram ka ovel peravdo hem o znakija
oto bare nevolje*

(Mt 24,1–25; Lk 21,5–24)

¹ Sar o Isus ikljola ine taro Hram, jekh lesere učenikonendar phenda lese: “Učitelju, dikh! Soi bare bara hem soi šuže građevine!”

² A o Isus phenda lese: “Dikheja li akala bare građevine? Olendar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo.”

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, kotar šaj te dikhel pe o Hram, o Petar, o Jakov, o Jovan hem o Andreja inele korkore oleja hem pučle le:

⁴ “Vačer amende, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako da sa adava ka pherdol?”

⁵ I o Isus lelja te vačeri lende: “Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁶ But džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem buten ka hovaven.

⁷ A kad šunena da ovena mariba hem da vačeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁸ Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka oven zemljotresija, hem ka ovel bokhalipe. Adavai samo o anglunipe e bijandipnasere mukengoro.

⁹ A tumen arakhen tumen! Ka legaren tumen ko sudo hem ka maren tumen ano sinagoge. Ka terdoven anglo vladarija hem anglo carija adalese so injen mle učenici. Adava ka ovel te šaj svedočinen lende mandar.

¹⁰ O Šukar lafi najangle valjani te vačeri pe sa e nacijende.

¹¹ A kad ka dolen tumen te legaren tumen ko sudo, ma angleder brininen tumen so valjani te vačeren, nego tegani ka del pe tumende so te vačeren. Adalese so naka vačeren tumen, nego o Sveto Duho.

¹² O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka čeren lende te oven mudarde.

¹³ Sare ka mrzinen tumen adalese so injen mle učenici. Ali kova ačhola verno di o kraj, ka ovel spasime.

¹⁴ A kad ka dikhen da o ‘gadost savo anela uništenje’ terdola adari kaj nane lesoro than (ko akava čitini, nek haljol), tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

¹⁵ Ko ka ovel upro čher, ma te huljel te đerdini te lel nešto taro čher!

¹⁶ Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

¹⁷ Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive!

¹⁸ Molinen tumen o našiba te na ovel ko jevend,

¹⁹ adalese so adala dive ka ovel bari nevolja savi na inele taro anglunipe, kad o Devel čerđa i phuv, di akana, ni nikad palo adava naka ovel.

²⁰ I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, sare ka meren ine. Ali zbog o birime kolen o Devel birinda, odlučinda te skratini adala dive.

²¹ Te phenda tumende neko tegani: 'Ače akatei o Hrist', ili 'Eče adari', ma verujin.

²² Adalese so ka ikljoven hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

²³ A tumen arakhen tumen! Sa vačerđum tumende angleder o vreme."

O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba

(Mt 24,29–35; Lk 21,25–33)

²⁴ "A ko adala dive, palo adala nevolje,

'o kham ka kaljol

hem o masek naka sijajini,

²⁵ o čerenja ka peren taro nebo

hem o zoralipa e nebosere ka oven potresime'.

²⁶ Tegani o manuša ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblaci ano baro zoralipe hem ani slava.

²⁷ Hem tegani ka bičhalav mle andelen te čeden mle birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro krajo e phuvjakoro di o krajo e nebosoro.

²⁸ A oti smokva sikljoven akava: Kad lakere granke zretonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

²⁹ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai adava vreme paše, dai anglo udar.

³⁰ Čače vačerava tumende, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³¹ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba

(Mt 24,36–44)

³² "A niko na džanel adava dive ili adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o anđelja ko nebo ni o Čhavo. Džanel samo o Dad.

³³ Džangale pazinen, adalese so na džanen kad adava vreme ka avel.

³⁴ Adavai sar kad jekh manuš lela te džal ko drom: ačaj o čher, dela autoritet e slugende hem svakonese dela te čeren lesiri

buti, a e stražarese naredini džangale te pazini.

³⁵ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen kad o gospodari e čheresoro ka avel – angli rat, ki ekvaš i rat, anglo disljojba kad o bašne đilabena ili sabale –

³⁶ te na avel otojekhvar hem te arakhel tumen sar sovena.

³⁷ A adava so phenava tumende, phenava sarijende: džangale pazinen!"

14

E jevrejengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse

(Mt 26,1–5; Lk 22,1–2; Jn 11,47–53)

¹ Inele pana duj dive di i Pasha hem o Prazniko e bikvascone marengoro. O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakones-tar rodona ine ko hovavne te dolen e Isuse sar te čeren te ovel mudardo.

² Ali phende: "Naka čera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo."

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mt 26,6–13; Jn 12,1–8)

³ A o Isus inele ano gav Vitanija, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro. I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja, savo inele čerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje oto čisto nard, i phaglja o bokali hem čorda o ulje upro lesoro šero.

⁴ I nesave manuša kola inele adari lelje te holjanen, vačerindoj jekh averese: "Sose ađahar bespotrebno čorela pe o skupo miris?"

⁵ Adava ulje šaj ine te biknel pe zaki jekhe beršesiri plata, i o pare te den pe e čororende."

I holjame vičinde upro late.

⁶ Ali o Isus phenda: "Muken la! Sose uznemirinena la? Oj čerđa maje šukaripe.

⁷ Adalese so, o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende hem šaj te pomožinen lende kad god mangena, a me naka ovav uvek tumencar.

⁸ Oj čerđa so šaj ine. Angleder mahlja mlo telo, te pripremini man zako paruniba.

⁹ Čače vačerava tumende, kaj god, ki sa i phuv, ka vačeri pe o Šukar lafi, ka vačeri

pe hem akalestar so oj čerđa, sar setiba olatar.”

*O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse
(Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)*

¹⁰ Tegani o Juda Iskariot, jekh oto dešu duj apostolja, dželo koro šerutne sveštenici te dogovorini pe olencar te izdajini lenđe e Isuse.

¹¹ A on, kad šunde adava, ule radosna hem dinde lese pumaro lafi da ka den le pare, i ov lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

*O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha
(Mt 26,17–19; Lk 22,7–13)*

¹² Ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, kad činela pe bakrore zaki Pasha, o učenici pučle e Isuse: “Kaj mangeja te dža te čera će te ha e pashakoro hajba?”

¹³ I o Isus bičhalđa dujen ple učenikonendar vačerindoj lenđe: “Džan ki diz hem adari ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste.

¹⁴ Ko čher ko savo ka đerdini roden e domačine hem vačeren lese: ‘O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?’

¹⁵ I ov ka mothoj tumenđe i bari upruni soba savi već pripremime. Adari čeren amende zako hajba.”

¹⁶ I o učenici dže ki diz hem arakhle sa ađahar sar so phenđa lenđe o Isus, i adari čerde zako hajba e pashakoro.

*O Isus džanel so o Juda ka izdajini le
(Mt 26,20–25; Lk 22,21–23; Jn 13,21–30)*

¹⁷ Kad peli i rat, o Isus dželo adari ple dešu duje apostolencar.

¹⁸ I sar hana ine uzalo astali, o Isus phenđa lenđe: “Čače vačerava tumenđe, jekh tumendar, kova akana hala mancar, ka izdajini man!”

¹⁹ On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: “Te na injum me adava?”

²⁰ A ov phenđa lenđe: “Adavai jekh tumendar, e dešu duje apostolendar, kova mancar macini o maro ano čaro.

²¹ Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, valjani te merav sar so pisini ano Sveto lil, ali jao okole manušese kova ka izdajini man! Po šukar ka ovel lese ine te na ovel ine bijando!”

*O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar
(Mt 26,26–30; Lk 22,15–20; 1. Kor 11,23–25)*

²² Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese hem phaglja le, i dinda le e apostolende, vačerindoj: “Len! Akavai mlo telo.”

²³ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem dinda la olende, i sare pile olatar.

²⁴ I phenđa lenđe: “Akavai mlo rat, o rat oto savez, savo čorela pe butenđe.

²⁵ Čače vačerava tumenđe: naka pijav više mol sa đī o dive kad ka pijav i nevi mol ano carstvo e Devlesoro.”

²⁶ Tegani đilabde psalmija, i dže ki e Maslinakiri gora.

*O Isus džanel so o Petar hem o avera učenici ka ačhaven le
(Mt 26,31–35; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)*

²⁷ I o Isus phenđa lenđe: “Sare ka ačhaven man, adalese soi pisime ano Sveto lil:

‘Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen.’

²⁸ Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja.”

²⁹ A o Petar phenđa lese: “I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!”

³⁰ O Isus phenđa lese: “Čače vačerava će, pana ki akaja rat, angleder so o bašno duj puti ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man.”

³¹ Ali o Petar po zorale vačeri ine: “Naka čerav adava, čak hem te valjani te merav tuja!”

I ađahar vačerde sa o učenici.

*O Isus molini pe ani Getsimanija
(Mt 26,36–46; Lk 22,39–46)*

³² Tegani dže ko than vičime Getsimanija.

I o Isus phenđa ple učenikonende: “Bešen akate đikote me molinav man!”

³³ Peja lelja e Petre, e Jakove hem e Jovane.

Uklinđa le baro nemir hem pharipe,

³⁴ i phenđa lenđe: “Edobor injum žalosno da mlo vilo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen.”

³⁵ I dželo hari po dur, pelo mujeja di phuv hem molinda pe e Devlese, te šaj, te cidel lestar o pharo vreme savo adžiceri le.

³⁶ Phenđa: “Abba! Dade! Tu sa šaj. Cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli.”

³⁷ Tegani irinda pe koro učenici hem arakhlja len sar sovena, i phenđa e Petrese: “Simone, tu li soveja? Našti li ine nijekh sati džangale te pazine?”

³⁸ Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušenje. O duho mangela te čerel okova soi šukar, ali o teloi bizoralo.”

³⁹ I palem dželo hem molinda pe, vačerindoj ista lafija.

⁴⁰ I palem, kad irinda pe, arakhlja len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jača, i na džande so te phenen lese.

⁴¹ Kad o trito puti irinda pe, phenđa lenđe: “Pana li sovena hem odmorinena? Šukari više! Alo o sati! Ače, me, o Čhavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere.

⁴² Ušten! Hajde! Ače mlo izdajniko avela.”

O Isus izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

⁴³ I sar pana o Isus vačeri ine adava, reslo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar, hem oleja, e mačencar hem e kaštencar, but manuša kolen bičhalde o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine.

⁴⁴ A o Juda, lesoro izdajniko, pana angleder dinda len znako vačerindoj: “Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen hem legaren le tali straža.”

⁴⁵ I so alo di o Isus, phenđa: “Učitelju”, hem čumudinda le ki čham.

⁴⁶ Tegani o manuša dolinde le hem phandle le.

⁴⁷ A jekh okolendar, kola inele adari uzalo Isus, ikalđa o mači, hem khuvđa

oleja e prvosveštenikosere sluga hem čhinda lesoro kan.

⁴⁸ O Isus phenđa lenđe: “Mačencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko.

⁴⁹ Divencar injumle tumencar ano Hram hem sikavđum e narodo, ali na dolinden man. Ali adahar ulo sar te pherdol okova soi mandar pisime ano Sveto lil.”

⁵⁰ Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

⁵¹ A palo leste džala ine jekh terno čhavo, učardo skupone čaršaveja upro nango telo. Hem ole dolinde,

⁵² ali ov tegani muklja o čaršavi hem nango našlo olendar.

E verakere hem e narodosere vođe rodена krivica upro Isus

(Mt 26,57–68; Lk 22,54–56, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵³ I legarde e Isuse koro prvosvešteniko, i čedinde pe sa o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar.

⁵⁴ A o Petar odural džala ine palo Isus sa di ko boro e prvosveštenikosoro, i adari bešlo e slugencar hem tačola ine uzali jag.

⁵⁵ A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rodена ine nesavo svedočiba protiv o Isus sar te šaj čeren te ovel mudardo, ali našti ine te arakhen le.

⁵⁶ A but džene svedočinena ine hovavne protiv oleste, ali lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁵⁷ Tegani nesave svedoci uštine, i hovavne svedočinde protiv oleste vačerindoj:

⁵⁸ “Šundam le sar vačeri: ‘Ka peravav akava Hram savoi čerdo e manušengere vastencar, hem zako trin dive ka vazdav aver, savo naka ovel čerdo e manušengere vastencar.’”

⁵⁹ Ali ni adava lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁶⁰ Tegani o prvosvešteniko uštino, terdino ko maškar, hem pučlja e Isuse: “Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?”

⁶¹ A o Isus trainđa hem ništa na vačerđa. Tegani o prvosvešteniko pučlja le: “Tu li injan o Hrist, o Čhavo e Blagoslovime Devlesoro?”

⁶² O Isus phendā: “Oja, me injum. Hem ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzorage Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere.”

⁶³ Ko adava o prvosvešteniko pharavda ple šeja oti holi hem phendā: “Na valjani amende više svedoci!”

⁶⁴ Šunden sar hulinda upro Devel! So mislinena?”

I sarijengiri osuda inele da zaslužini te merel.

⁶⁵ Tegani nesave lelje te čhungaren le, te učaren lesere jača hem te khuven le dumukhencar, vačerindoj lese: “Prorokujin ko khuvda tut!”

Palo adava o sluge lelje e Isuse hem khuvena le ine šamarke.

O Petar odrekni pe e Isusestar

(Mt 26,69–75; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18,25–27)

⁶⁶ I sar o Petar inele tele ano boro, adari ali jekh sluškinja e prvosveštenikosiri.

⁶⁷ Oj dikhlja e Petre sar tačola uzali jag, i po šukar dikhlja ano leste hem phendā: “Hem tu injanle adale Nazarećanineja, e Isuseja!”

⁶⁸ A o Petar hovavda vačerindoj: “Ni džanava, ni haljovava sostar vaćereja!” I dželo nakori kapija e borosiri. A o bašno đilabda.

⁶⁹ Okoja sluškinja palem dikhlja le, i lelja te vaćeri okolende kola terđona ine adari: “Akavai manuš jekh olendar!”

⁷⁰ A o Petar palem hovavda da nane.

Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari phende e Petrese: “Tu čaće injan jekh olendar, adalese so hem tu injan Galilejco!”

⁷¹ A ov lelja te vićini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: “Na pendžarava adale manuše kastar vaćerena!”

⁷² I odmah, palo dujto puti, o bašno đilabda. Tegani o Petar setinda pe e lafendar save o Isus phendā lese: “Angleder so o bašno duj puti ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man.” I lelja zorale te rovel.

15

E jevrejengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat

(Mt 27,1–2, 11–14; Lk 23,1–5; Jn 18,28–38)

¹ Odmah sabale, o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar hem sa o sabor ande odluka, i phandle e Isuse, legarde le hem dinde le ko Pilat.

² I o Pilat pućlja le: “Tu li injan o caro e Jevrejengoro?”

A o Isus phendā: “Ađahari sar so pheneja.”

³ A o šerutne sveštenici lelje te tužinen le kako but so.

⁴ Tegani o Pilat palem pućlja le: “Tut li nane so te phene ko adava? Dikheja li kako so tut sa tužinena?”

⁵ Ali o Isus ništa na phendā, i o Pilat but začudinda pe.

O Pilat ćerela e narodosiri volja ađahar so osudini e Isuse ko meriba

(Mt 27,15–26; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)

⁶ A o Pilat ko prazniko Pasha mukela ine e narodose jekhe phandle Jevrejco kole on mangle.

⁷ Tegani ano phandlipe, e pobunjenikonencar kola mudarde ani pobuna, inele hem o manuš vićime Varava.

⁸ O narodo alo, i lelja te rodel e Pilates-tar, palo lesoro adeti, te mukel lenđe jekhe phandle.

⁹ A o Pilat pućlja len: “Mangena li te mukav tumende e jevrejengere caro?”

¹⁰ Adalese so džanda so o šerutne sveštenici e Isuse predinde tari zavist.

¹¹ Ali o šerutne sveštenici pherde e narodo te roden te mukel lenđe e Varava, umesto e Isuse.

¹² A o Pilat palem pućlja len: “A so mangena te ćerav akaleja kole vićinena caro e jevrejengoro?”

¹³ A on vićinde: “Čhiv le ko krsto!”

¹⁴ A o Pilat pućlja len: “A savo bišukaripe ćerda?”

Ali on pana po zorale vićinde: “Čhiv le ko krsto!”

¹⁵ I o Pilat, mangindoj te ćerel e narodosiri volja, muklja lenđe e Varava, a e

Isuse dinda ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čiven le ko krsto.

*O vojnici marena muj e Isuseja
(Mt 27,27–31; Jn 19,2–3)*

¹⁶ I o vojnici legarde e Isuse ki e Pilatesiri palata, ko Pretorijum, i čedinde sa i četa e vojniconendar.

¹⁷ Urjavde le ano lolo ogrtači, čerde kruna oto kare hem čivde lese ko šero,

¹⁸ i lelje te maren muj oleja vačerindoj: “Te ove sasto e jevrejengere carona!”

¹⁹ I khuvena le ine e trskaja ko šero, čhungarena le ine hem perena anglo leste ko kočija sar te čeren pe da slavinena le.

²⁰ I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o lolo ogrtači, hem urjavde le lesere šeja, i legarde le avri te čiven le ko krsto.

*E Isuse čivena ko krsto
(Mt 27,32–44; Lk 23,26–43; Jn 19,17–19)*

²¹ A jekhe manuše, e Simone tari Kirinija, e Aleksandresere hem e Rufesere dade, kova nakhela ine adathar irindoj taro polje, terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

²² I ande e Isuse ko than vičime Golgota – so značini “Kokalo e šeresoro.”

²³ I kaninde le mol mešime e smirnaja zbog o dukha, ali ov na manglja te pijel.

²⁴ I kad čivde le ko krsto, delinde maškara pumende lesere šeja ađahar so frdinde barbuti olende, te dikhen ko so ka lel.

²⁵ Kad čivde le ko krsto, inele enja o sati sabale.

²⁶ Upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime lesiri krivica: O CARO E JEJREJENGORO .

²⁷ Oleja čivde ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

²⁸ [Ađahar pherdilo okova so terđola ano Sveto lil: “Dikhle le sar jekhe zločinco.”]

²⁹ A okola kola nakhena ine adale dromeja vredinena le ine. Mrdinena ine šerencar, vačerindoj: “Ej, tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le zako trin dive,

³⁰ spasin tut! Hulji taro krsto!”

³¹ Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, zajedno e učiteljencar e Zakonestar, vačerindoj jekh averese: “Averen spasinda, a pes naši te spasini!”

³² Ovi o Hrist, o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto te dikha, i ka verujina ano leste.”

A vredinena le ine hem okola kola inele čivde ko krsto oleja.

*E Isusesoro meriba
(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)*

³³ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem ađahar inele trin saća.

³⁴ Ko trin o sati, o Isus vičinda oto sa o glaso: “Eloi, Eloi, lema sabahtani?” (so značini: “Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavđan man?”)

³⁵ Kad adava šunde nesave okolendar kola terđona ine adari, phende: “Dikh, vičini e Ilija.”

³⁶ A jekh olendar prastandilo hem čivda o sunderi ani ušli mol, čivda le upri trska, hem dinda e Isuseso te pijel, vačerindoj: “Adžiceren, te dikha ka avel li o Ilija te huljaj le!”

³⁷ A o Isus vičinda oto sa o glaso, i muklja pli duša.

³⁸ Tegani e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele.

³⁹ A kad o kapetani, kova terdino anglo Isus, dikhlja le sar mulo, phenda: “Čače akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!”

⁴⁰ A adari inele hem nesave đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija, e terne Jakovesiri hem e Josijasiri daj, hem i Saloma –

⁴¹ kola džana ine palo Isus kad inele ani Galileja hem kandena le ine, hem pana but avera đuvlja kola oleja ale ano Jerusalim.

*E Isusesoro paruniba
(Mt 27,57–61; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)*

⁴² Kad lelja te račol, adalese so inele Dive zako pripremiba – dive anglo savato,

⁴³ o Josif tari diz Arimateja, kova inele ugledno člano oto e jevrejengoro sabor, kova hem korkoro adžiceri ine o carstvo e Devlesoro, bizi dar đerdinda koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro.

⁴⁴ A o Pilat čudinđa pe so o Isus već mulo, i terinđa te vičinen koro leste e kapetane te pučel le čače li o Isus već mulo.

⁴⁵ Kad o kapetani phenđa so čače o Isus mulo, o Pilat naredinđa te den o telo e Isusesoro ko Josif.

⁴⁶ I o Josif činđa skupo čaršavi, huljavđa o telo e Isusesoro taro krsto, pačarda le čaršaveja hem čivđa le ano grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandlja e bare bareja.

⁴⁷ A i Marija Magdalena hem i Marija e Josijasiri daj dikhena ine kaj čivena lesoro telo.

16

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mt 28,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

¹ Kad nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri daj, hem i Saloma činde mirisija sar te šaj džan hem te makhen e Isusesoro telo.

² I rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o kham iklilo, lelje te džan ko grobo.

³ Odrumal pučena pe ine: “Ko ka cidel amende o bar taro udar e grobosoro?”

⁴ Ali kad resle, dikhle so o bar već inele cidime. A adava inele čače baro bar.

⁵ Kad đerdinde ko grobo, dikhle jekhe terne manuše ano parne šėja sar bešela oti desno strana, i darandile.

⁶ A ov phenđa lende: “Ma daran! Tumen rodna e Isuse e Nazarećanine, kova inele čivdo ko krsto. Ov uštino taro mule hem nane akate. Ače o than kaj pašjarde lesoro telo.

⁷ Nego, džan hem vačeren lesere učenikonende hem e Petrese: ‘Ov džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhlen le, sar so angleder phenđa tumende.’”

⁸ I o đuvlja iklile, i našle taro grobo, adalese so uklinđa len i dar hem lelje te tresinen. I nikase ništa na vačerde, adalese so darandile.*

(Po kratko završetak oto Evandjelje e Markosoro)

[Ali na nakhlo but i on sa adava vačerde e Petrese hem avere učenikonende. Palo

adava korkoro o Isus bičhalđa len taro istok di ko zapad te vačeren o sveto hem o nepropadljivo lafi te šaj o manuša zauvek te oven spasime. Amen.]

(Po baro završetak oto Evandjelje e Markosoro)

O Isus mothoj pe e učenikonende

(Mt 28,9–10; Jn 20,11–18; Lk 24,13–35)

⁹ [Rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o Isus uštino taro mule, najangle mothovđa pe e Marijaće e Magdalenaće, kolatar angleder ispudinđa ine efta demonen.

¹⁰ Oj dželi hem vačerđa adava okolende kola inele oleja, a kola tugujinena ine hem rovena.

¹¹ Kad on šunde dai o Isus dživdo hem so oj dikhlja le, na verujinde laće.

¹² Palo adava o Isus, ko aver obličje, mothovđa pe anglo duj džene olendar sar džana ine ko jekh gav.

¹³ On pendžarde e Isuse hem irinde pe te vačeren adava averende, ali ni olende na verujinde.

¹⁴ Palo adava, o Isus mothovđa pe anglo dešujekh učenici sar hana ine maro zajedno. I ukorinđa len so na inolen vera hem soi lengere vile stedime, adalese so na verujinde okolende kola dikhle le palo lesoro uštiba taro mule.

O Isus vačeri e učenikonende so valjani te čeren hem legardola ko nebo

(Mt 28,16–20; Lk 24,36–53; Jn 20,19–23; Delja 1,6–11)

¹⁵ I phenđa lende: “Džan ko sa o sveto hem propovedinen o Šukar lafi sarijende.

¹⁶ Ko poverujini hem krstini pe, ka ovel spasime, a ko na poverujini, ka ovel osudime.

¹⁷ A akala znakija ka pratinen okolen kola verujinena: ano mlo anav ka ispudinen e demonen; ka vačeren ano neve jezici;

¹⁸ te dolinde sapen vastencar, hem te pile nešto otrovno, ništa naka ovel lende; ka čiven pumare vasta upro namborme hem on ka sasljoven.”

* **16:8** Nesave purane rukopisija oto e Markosoro evandjelje završinena pe e oftone stihoja. Nekobor rukopisija isi len kratko završetak, a but rukopisija isi len po baro završetak hem nekobor rukopisija isi len soduj završeci (savei mothovde akate).

¹⁹ Kad phenda lende adava, o Gospod Isus legardilo ko nebo, hem beštino ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

²⁰ I o učenici dzele ko sa o thana te propovedinen, a o Gospod pomožinda lende hem potvrdini ine o Lafi znakonencar save pratinde le.]

O evandjelje e Lukasoro

Uvod

¹ Cenimeja Teofile, but džene lelje te pisenen oto događaja save ule maškar amende.

² On pisinde ađahar sar so vačerde amende okola kola taro anglunipe dikhle adala događaja hem kola inele sluge zako e Devlesoro lafi.

³ Ađahar hem me, palo adava so taro anglunipe šukar ispitujinđum sa adava, mangljum tuće sa palo redo te pisinav,

⁴ te šaj ove uverime dai čaće sa adava so injan sikavdo.

O anđeo phenela so ka bijandol o Jovan o Krstitelj

⁵ Kad o Irod inele caro ani Judeja, nesavo manuš palo anav Zaharija inele svešteniko e izraelconengoro, oto redo e Avijasoro. E Zaharijasiri romni da inele oto pleme e Aaronesoro. Lakoro anav inele Jelisaveta.

⁶ O Zaharija hem i Jelisaveta inele pravedna anglo Devel, adalese so živinde palo sa o naredbe hem o zakonja e Gospodesere.

⁷ Olen na ine čhave adalese so i Jelisaveta našti ine te ačhol khamni, a soduj džene već purandile.

⁸ Jekh dive kad e Zaharijasiri grupa oto sveštenici kandlja ano Hram, tegani hem o Zaharija čerela ine pli buti sar svešteniko anglo Devel.

⁹ Ov, palo adeti e sveštenikonengoro, barbuteja inele izabirime te đerdini ko Hram e Gospodesoro hem te kadini.

¹⁰ Sar o Zaharija kadini ine ano Hram, sa edobor narodo molini pe ine avri.

¹¹ A ano Hram e Zaharijase mothovđa pe o anđeo e Gospodesoro, kova terdino ki desno strana oto žrtveniko kotar kadinda pe.

¹² Kad o Zaharija dikhlja le, uznemirinda pe hem but darandilo.

¹³ A o anđeo phenda lese: "Ma dara, Zaharija! O Devel šunđa ti molitva. Ti romni i Jelisaveta ka bijani će čhave, i ka de le anav Jovan.

¹⁴ Ka ove but radosno zbog leste hem but džene ka radujinen pe so ov ka bijandol,

¹⁵ adalese so ka ovel baro manuš anglo Gospod. Nikad naka pijel mol hem ništa sostar šaj te mačol pe. Ka ovel pherdo e Svetone Duhoja pana pe dajaće ano vodi.

¹⁶ Bute Izraelconen ka irini anglo Gospod, anglo lengoro Devel.

¹⁷ Ka džal anglo Gospod sar glasniko ano duho hem ano zoralipe e prorokosoro e Ilijasoro. Ka mirini e daden lengere čhavencar hem okolen so na šunena ka irini nakori mudrost e pravednikonengiri. Ka pripremini e narodo te oven spremna zako e Gospodesoro aviba."

¹⁸ I o Zaharija pučlja e anđeo: "Sar me te džanav da čaće ka ovel adava so phendan? Me injum purano hem mli romni da beršali."

¹⁹ A o anđeo phenda lese: "Me injum o Gavriilo, o anđeo kova terdola anglo Devel. Ov bičhalđa man te vačerav tuja hem te anav će akava šukar lafi.

²⁰ I aće, ka ove laloro, naka šaj te vaćere sa di o dive kad adava ka ovel, adalese so na verujinđan mle lafende save ka pherdoven ano pravo vreme."

²¹ Sar o anđeo vaćeri ine e Zaharijaja, o narodo kova adžicerđa avri čudinda pe so o Zaharija edobor ačhilo ano Hram.

²² A kad o Zaharija iklilo, našti ine te vaćeri olencar. Čerela ine nesar te mothoj lende vastencar, ali ačhilo laloro. O manuš halile da ole ine vizija ano Hram.

²³ Kad pherdile o dive oti lesiri služba ano Hram, o Zaharija irinda pe čhere.

²⁴ Na nakhlo but, i lesiri romni i Jelisaveta ačhili khamni hem pandž masek na iklili avri taro čer. Phenda:

²⁵ "O Gospod čerđa te šaj ačhovav khamni. Akana mothovđa maje pli milost hem cidinda mli lađ anglo manuš."

O anđeo phenela e Marijaće so ka bijani e Isuse

²⁶ Kad i Jelisaveta inele šofto masek khamni, o Devel bičhalđa ple anđeo e Gavriilo ki diz Nazaret ani regija Galileja.

²⁷ Adari valjanda te legari o lafi e Marijaće koja pana inele čhaj. Oj inele mangli e muršese palo anav Josif, kova inele oto pleme e carosoro e Davidesoro.

²⁸ Kad alo o anđeo, phenda e Marijaće: "Radujin tut! O Gospodi tuja! Ovi but milostivno premala tute!"

²⁹ A i Marija but uznemirinđa pe zbog e anđeosere lafija, i pučlja pe so šaj te znaćini adava pozdrav.

³⁰ A o anđeo phenda laće: "Ma dara, Marije! O Devel mothovđa će pli milost!"

³¹ Aće, ka ačhove khamni hem ka bijane čhave, i ka de le anav Isus.

³² Ov ka ovel baro hem ka vićini pe Čhavo e Najbare Devlesoro. O Devel o Gospod ka del le o presto lesere pradadesoro e Davidesoro.

³³ Ka carujini upro pleme e Jakovesoro zauvek; zako lesoro carstvo naka ovel kraj."

³⁴ Tegani i Marija pučlja e anđeo: "Sar šaj te ovel adava kad me pana injum čaj?"

³⁵ A o anđeo phenda laće: "O Sveto Duho ka huljel upra tute hem o zoralipe e Najbare Devlesoro ka učhari tut. Adalese adava čhavo, kole ka bijane, ka ovel sveto hem ka vićini pe Čhavo e Devlesoro.

³⁶ Eće, ti bibi i Jelisaveta da, ko purane berša, ačhili khamni hem ka bijani murše. I oj, kolaće sare džande da našti te ačhol khamni, akanai šov masek khamni.

³⁷ Adalese so o Devel sa šaj te ćerel!"

³⁸ Tegani i Marija phenda: "Aće, sluškinja e Gospodesiri injum. Nek ovel maje palo to lafi."

I o anđeo dželo olatar.

I Marija džala te dikhel e Jelisaveta

³⁹ Adala dive i Marija spreminđa pe hem siđarđa ko bregalo krajo, ki jekh diz ani regija Judeja.

⁴⁰ Kad resli adari, đerdinđa ko čher e Zaharijasoro hem pozdravinđa e Jelisaveta.

⁴¹ I kad i Jelisaveta šunđa e Marijakoro pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinđa olaće ano vođi, a oj pherdili e Svetone Duhoja.

⁴² I bare glasvoja phenda e Marijaće: "Najblagoslovime injan maškaro đuvlja hem blagoslovime o čhavoro kole akhareja ano vođi!"

⁴³ Akavai bari čast maje so tu, mle Gospodesiri daj, aljan kora mande.

⁴⁴ Adalese so, kad šunđum to pozdrav, o čhavoro oti radost zorale mrdinđa maje ano vođi.

⁴⁵ Blago tuće so verujinđan da ka ovel adava so phenda će o Gospod!"

I Marija hvalini e Devle

⁴⁶ Tegani i Marija phenda:

"Mli duša barjari e Gospode;

⁴⁷ Mloi duho radosno ano Devel, ano mlo Spasitelj,

⁴⁸ so ulo milostivno upri poniznost ple sluškinjakiri.

I aće, od akana sa o generacije ka phenen da injum blagoslovime đuvli,

⁴⁹ adalese so bare šukaripa ćerđa maje o Zoralo Devel

kasoroi anav sveto!

⁵⁰ Ovi milostivno e manušenje tari generacija ki generacija kola darana olestar.

⁵¹ Ple zorale vasteja ćerđa bare buća; rasfrdinđa e manušen kolai barikane ano pumare vile.

⁵² Peravđa e vladaren taro lengoro prestolje, a vazdinđa e poniznonen.

⁵³ Čaljarda e bokhalen šukaripnaja, a čučen muklja e barvalen.

⁵⁴ Pomožinđa e Izraelconende, ple slugende.

Na bisterđa te ovel milostivno

⁵⁵ e Avraamese hem lesere potomkonende zauvek,

sar so dinđa plo lafi amare pradadende."

⁵⁶ I Marija ačhili e Jelisavetaja đī sar trin masek, i tegani irinđa pe čhere.

Bijandilo o Jovan o Krstitelj

⁵⁷ A kad alo o vreme i Jelisaveta te bijani, bijandja murše.

⁵⁸ Kad lakiri familija hem lakere komšije šunde so o Gospod mothovđa laće bari milost, radujinde pe olaja.

⁵⁹ A kad e čhavore inele ofto dive, koro Zaharija čedinde pe o manuša zako obreziba e čhavoresoro. I mangle te den le lesere dadesoro anav – Zaharija,

⁶⁰ ali i Jelisaveta phenda: "Na! Lesoro anav ka ovel Jovan!"

⁶¹ A on phende laće: "Niko te familijatar na vičini pe adahar."

⁶² I vastencar pučle e Zaharija savo anav mangela te del ple čhavo.

⁶³ Tegani o Zaharija rodinda te den le jekh tikori phal zako pisiba hem pisinda: "Lesoro anavi Jovan."

I sare začudinde pe.

⁶⁴ I otojekhvar e Zaharijasoro muj phravdilo hem šaj ine palem te vaćeri, i lelja te slavini e Devle.

⁶⁵ I uklinda i dar sa lengere komšijen. Ko sa o bregalo krajo e Judejakoro vaćerđa pe adalestar so ulo.

⁶⁶ I sare kola šunde adava, razmislinde adalestar hem phende: "Akava čhavoro isi te ovel baro manuš. Čaćei upro leste o vas e Gospodesoro."

O Zaharija prorokujini e Mesijastar hem e Jovanestar

⁶⁷ A o Zaharija, e Jovanesoro dad, pherdilo e Svetone Duhoja hem prorokujinda:

⁶⁸ "Slava e Gospodese e Izraelesere Devlese,
adalese so alo hem otkupinda ple narodo!

⁶⁹ Vazdinda amende e zorale Spasitelje oto pleme e carosoro e Davidesoro, ple slugasoro,

⁷⁰ sar so vaćerđa pana angleder prekalo muja ple svetone prorokongere.

⁷¹ Vazdinda amende zorale Spasitelje te spasini amen amare neprijateljendar hem sa e manušengere vastendar kola mrzinena amen.

⁷² Mothovđa milost amare prasadende hem ispuninda plo sveto savez,

⁷³ i sovli savi halja e Avraamese amare pradadese:

⁷⁴ so ka ikali amen amare neprijateljengere vastendar

te šaj služina lese bizi dar

⁷⁵ ani svetost hem ani pravednost anglo leste sa đikote injam dživde.

⁷⁶ A tu Jovane, mlo čhavo, ka ove pendžardo sar proroko e Najbare Devlesoro,

adalese so ka dža anglo Gospod te pripremine lese o drom.

⁷⁷ Ka sikave lesere narodo sar te pendžaren o spasenje

prekalo oprostiba lengere grehija

⁷⁸ zbog amare Devlesoro milosrdno vilo palo savo o svetlost odupral ka avel kora amende sar ikljojba e khamesoro,

⁷⁹ te svetlini okolende so bešena ani tomina hem ani senka e meribnasiri, te legari amen ko drom oto mir."

⁸⁰ A o čhavoro o Jovan barjola ine hem zoraljola ano duho. Kad barilo, živinda ani pustinja sa đikote na iklilo anglo Izraelci te propovedini.

2

O Isus bijandilo

(Mt 1,18–25)

¹ A ano adava vreme kad o Jovan bijandilo, e rimesoro caro o Avgust naredinda te ćerel pe popis oto sa o manuša ano carstvo.

² Adava inele prvo popis ćerdo sar o Kvirinije vladini ine ani Sirija.

³ I sa o manuša džele ko dizja kaj bešle ine lengere preci te prijavinen pe zako popis.

⁴ Adahar da o Josif, adalese so inele potomko e carosoro e Davidesoro, dželo tari diz Nazaret oti regija Galileja ko gav Vitlejem oti regija Judeja, kote o David bijandilo.

⁵ Dželo adari sar te prijavini pe zako popis pe verenicaja e Marijaja koja inele khamni.

⁶ I sar on inele ano Vitlejem, alo e Marijakoro vreme te bijani.

⁷ I bijanda ple prvone čhave. Paćarđa le hem pašljarda le ano jasle adalese so ki gostionica na inele than olende.

O anđelja vaćerena e pastirende so bijandilo o Spasitelj

⁸ Adaja rat paše uzalo Vitlejem inele ne-save pastirija kola arakhena ine pumare bakren ko polje.

⁹ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro terdino uzalo lende hem i slava e Gospodesiri osvetlinda len, i on but darandile.

¹⁰ A o anđeo phenda lende: "Ma daran! Ače, anava tumende šukar lafi oto baro bahtalipe savo ka ovel sa e manušende!"

¹¹ Avdive, ani e Davidesiri diz bijandilo tumende o Spasitelj kovai o Hrist o Gospod.

¹² A palo akava znako ka pendžaren le: ka arakhen e čhavore pačarde hem sar pašljola ano jasle."

¹³ Otojekhvar uzalo anđeo mothovđa pe bari vojska e anđelendar savi hvalinda e Devle vačerindoj:

¹⁴ "Slava ko učipe e Devlese, a ki phuv mir e manušende kolencar o Devel zadovoljno!"

¹⁵ I kad o anđelja irinde pe ko nebo, o pastirija phende jekh averese: "Hajde te dža di o Vitlejem hem te dikha adava so phenda amende o Gospod."

¹⁶ I džele sigate, hem arakhle e Marija, e Josife hem e čhavore sar pašljola ano jasle.

¹⁷ A kad dikhle e čhavore, vačerde averende sa so ine lende phendo e čhavorestar.

¹⁸ I inele zadivime sare kola šunde adava so o pastirija vačerde.

¹⁹ A i Marija sa adava garavđa pese ano vilo hem razmislinda adalestar.

²⁰ I o pastirija dželefse slavindoj hem hvalindoj e Devle zako sa okova so šunde hem so dikhle baš ađahar sar so ine lende phendo.

²¹ Kad nakhle ofto dive, kad e čhavore valjande te obrezinen, dinde le anav Isus – sar so vičinda le o anđeo angleder so i Marija ačhili khamni.

E Isuse anena ano Hram

²² Kad alo o vreme zako adeti i daj te očistini pe palo e Mojsijasoro zakoni, o Josif hem i Marija ande e Isuse ano Hram ko Jerusolim te preden le e Gospodese

²³ (sar soi pisime ano zakoni e Gospodesoro: "Svako murš prvenco te ovel posve-time e Gospodese")

²⁴ hem te den žrtva (sar soi phendo ano zakoni e Gospodesoro: "duj tikore golubija ili duj terne golubija").

O Simeon prorokujini

²⁵ A ano Jerusolim inele jekh manuš palo anav Simeon. Ov inele pravedno hem pobožno. Adžiceri ine te avel o Mesija te spasini e Izraelconen, hem o Sveto Duho inele upro leste.

²⁶ O Sveto Duho mothovđa lese da angleder so ka merel, ka dikhel e Gospodesere Mesija.

²⁷ I o Sveto Duho phenda lese te džal ko Hram, i ov dželo. Tegani o Josif hem i Marija ande e čhavore e Isuse ano Hram sar te čeren o adeti savoi palo Zakoni.

²⁸ Kad o Simeon dikhlja e čhavore e Isuse, lelja le ki angali hem hvalinda e Devle vačerindoj:

²⁹ "Gospode, akana šaj me, o sluga klo, te merav ano mir sar so phenda maje.

³⁰ Adalese so mle jača dikhle to spasenje, ³¹ savo spreminda anglo sa o nacije.

³² Akava spasenje ka ovel svetlost te mothoj tut avere nacijende hem ka anel slava te narodose, e Izraelconende."

³³ E Isusesoro dad hem i daj divinde pe adaleja so o Simeon vačerđa olestar.

³⁴ Tegani o Simeon blagoslovinda len hem phenda e Marijače, e Isusesere dajače: "Dikh, akavai čhavoro birime te čerel buten te peren hem te užten ano Izrael. Ovi odredime te ovel e Devlesoro znako, ali but džene ka odbacinen le.

³⁵ Adava ka ovel sar te mothoven pe bute manušengere garavde mislija. A o mači ka posaj ti duša."

I Ana zahvalini e Devlese zako Mesija

³⁶ A adari da inele i proročica i Ana, i čhaj e Fanuilesiri, oto pleme e Asiresoro. Oj inele ano purane berša. Efta berš živinda ple romeja,

³⁷ a palo adava živinda sar udovica di oftovardešu štarto berš. Stalno inele ano Hram, i dive i rat slavinda e Devle ano postiba hem ano moliba.

³⁸ I samo so o Simeon završinda ple vačeribnaja, i Ana nakhini di o Josif hem i Marija zahvalindoj e Devlese zako čhavoro. I lelja te vačeri e čhavorestar sarijende adari kola adžicerde upro Devel te otkupini o Jerusolim.

³⁹ Kad o Josif hem i Marija cerde sa soi palo zakoni e Gospodesoro, irinde pe ki pumari diz Nazaret ki Galileja.

⁴⁰ A o čhavoro barjola ine hem zoraljola. Pherđola ine mudrost hem i milost e Devlesiri inele upro leste.

O čhavoro o Isus vačeri e učiteljencar ano Hram

⁴¹ E Isusesoro dad hem i daj svako berš zako prazniko Pasha džana ine ki diz Jerusolim.

⁴² Kad e Isuse inele dešu duj berš, palo adeti, hem ov dželo olencar adari te slavini o prazniko.

⁴³ Kad nakhlo o prazniko, o Josif hem i Marija lelje te džanfse, a na džande so lengoro čhavo o Isus ačhilo ano Jerusolim.

⁴⁴ Sar mislinde dai o Isus maškaro manuša kola putujinde olencar, džeze jekh dive phirindoj, a onda lelje te roden le maškaro pumarende hem maškaro pendžarutne.

⁴⁵ I kad našti ine te arakhen le, irinde pe ko Jerusolim te roden le.

⁴⁶ I o trito dive arakhle le ano Hram sar bešela maškaro e verakere učitelja, sar šunela len hem pučela len.

⁴⁷ I sare kola šunde e Isuse, divinde pe zako lesoro džandipe hem zako lesere odgovorija.

⁴⁸ I kad dikhlja le lesoro dad hem lesiri daj, inele iznenadime. Lesiri daj phenda lese: "Mlo čhavo, vačer sose adava cerđan amende? To dad hem me but darandiljam hem rodindam tut!"

⁴⁹ A o Isus pučlja len: "Sose rodinden man? Na džanden li so valjani te ovav ano čher mle Dadesoro?"

⁵⁰ A i Marija hem o Josif na halile so o Isus manglja te phenel lenđe adaleja.

⁵¹ I palo adava, o Isus irinda pe olencar ko Nazaret hem ine lenđe poslušno. A lesiri daj garavđa pese ano vilo sa adava so ulo.

⁵² A o Isus ulo po mudro hem barjola ine ano telo, hem sa više barjola ine ano jača e Devlese hem e manušende.

3

O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isuse

(Mt 3,1–12; Mk 1,1–8; Jn 1,19–28)

¹ Kad o caro o Tiberija vladinda upro e Rimesoro carstvo dešupandžo berš, o Pontije Pilat vladinda ani Judeja, o Irod vladinda ani Galileja, a lesoro phral o Filip vladinda ani Itureja hem ani Trahonitada, o Lisanije vladinda ani Avilina,

² hem o Ana hem o Kajafa inele šerutne sveštenici, o lafi e Devlesoro alo e Zaharijasere čhaves e Jovanese ki pustinja.

³ I o Jovan dželo ko sa o krajo e lenjakoro Jordan te propovedini e manušende da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lenđe oprostime o grehija.

⁴ Sar so angleder pisinda o proroko o Isaija, o Jovan inele

"o glaso so vičini ani pustinja:

'Pripreminen o drom e Gospodese, ravnonen lese o droma!

⁵ Svako dolina te pherđol a svako planina hem brego te peren!

O bange droma te oven ispravime a o neravna droma te oven ravnome!

⁶ I sa o manuša ka dikhen e Devlesoro spasenje.'"

⁷ Akava o Jovan vačerđa butende kola iklike te krstini len: "E sapengere čhavalen! Ko vačerđa tumende da šaj te našen oti e Devlesiri holi savi avela?"

⁸ Tumare životeja mothoven da čače pokajinden tumen! I ma mislinen dai dovoljno te phenen: 'Amaroi prada o Avraam.' Phenava tumende da o Devel hem akale barendar šaj te vazdel čhaven e Avraamese.

⁹ Ače o tover oto sudo e Devlesoroj već vazdime te čineli o kašta ano koreno. I svako kaš savo na bijani šukar bijandipe ka čineli pe hem ka frdel pe ani jag."

¹⁰ A o narodo pučlja le: "So valjani te čera?"

¹¹ O Jovan phenda lende: "Kas isi duj gada, jekh valjani te del okolese kas nane. A kas isi hajbnase, te cerel isto adahar."

¹² Nesave carinici da ale te krstini len o Jovan, i pučle le: "Učitelju, so amen te čera?"

¹³ A ov phenda lende: "Ma roden bud-eri porez okolestar so o zakoni phenela tumende te roden."

¹⁴ I nesave vojnici da pučle e Jovane: "A so amen te čera?"

A ov phenda lende: "Nikastar ma len pare ki sila ili so ka tužinen len hovavne hem oven zadovoljna tumara plataja."

¹⁵ A o narodo adžicerda e Mesija hem sare pučle pe nane li o Jovan adava.

¹⁶ Adalese o Jovan phenda sarijende: "Me krstinava tumen panjeja, ali avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni o dorikha oti obuča te phravav. Ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja hem jagaja."

¹⁷ Ano vas lese i lopata te čistini o gumno plo hem te odvojini o điv taro ljuške. O điv ka čivel pese ki šupa, a o ljuške ka tharel jagaja savi nikad na mudardola."

¹⁸ Adahar, sar hem bute avere lafencar o Jovan vačerda lende o Šukar lafi.

¹⁹ A e vladare e Irode o Jovan ukorinda adalese so lelja romnjaće ple phralesere romnja e Irodijada hem zako but avera bišukar buča save čerda.

²⁰ Tegani o Irod čerda aver bišukaripe: čhivda e Jovane ko phandlipe.

O Jovan krstini e Isuse

(Mt 3,13–17; Mk 1,9–11)

²¹ Kad sa o manuša krstinde pe, krstinda pe hem o Isus. I tegani sar o Isus molini pe ine, phravdilo o nebo,

²² a o Sveto Duho huljilo upro leste ano oblik e golubesoro. A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: "Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!"

E Isusesoro poreklo

(Mt 1,1–17)

²³ O Isus počinda pli služba anglo narodo kad inole di ko trijanda berš. O narodo smatrinda dai o Isus čhavo e Josifesor.

O Josif inele čhavo e Ilijasoro.

²⁴ O Ilija inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesor.

O Levi je inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Janajesoro.

O Janaj inele čhavo e Josifesor.

²⁵ O Josif inele čhavo e Matatijesor.

O Matatije inele čhavo e Amosesoro.

O Amos inele čhavo e Naumesoro.

O Naum inele čhavo e Eslijasoro.

O Eslija inele čhavo e Nangejesoro.

²⁶ O Nangej inele čhavo e Maatesoro.

O Maat inele čhavo e Matatijesor.

O Matatije inele čhavo e Semeinesoro.

O Semein inele čhavo e Josihesor.

O Josih inele čhavo e Jodasoro.

²⁷ O Joda inele čhavo e Joannesoro.

O Joanan inele čhavo e Risasoro.

O Risa inele čhavo e Zorovavelesoro.

O Zorovavel inele čhavo e Salatiilesoro.

O Salatiil inele čhavo e Nirisoro.

²⁸ O Niri inele čhavo e Melhisoro.

O Melhi inele čhavo e Adisor.

O Adi inele čhavo e Kosamesoro.

O Kosam inele čhavo e Elmadamesoro.

²⁹ O Ir inele čhavo e Isusesoro.

O Isus inele čhavo e Eliezeresoro.

O Eliezer inele čhavo e Jorimesoro.

O Jorim inele čhavo e Matatesoro.

O Matat inele čhavo e Levijesor.

³⁰ O Levi je inele čhavo e Simeonesoro.

O Simeon inele čhavo e Judasoro.

O Juda inele čhavo e Josifesor.

O Josif inele čhavo e Jonamesoro.

O Jonam inele čhavo e Eliakimesoro.

³¹ O Eliakim inele čhavo e Melejasoro.

O Meleja inele čhavo e Menasoro.

O Mena inele čhavo e Matatasoro.

O Matata inele čhavo e Natanesor.

O Natan inele čhavo e Davidesoro.

³² O David inele čhavo e Jesejesoro.

O Jesej inele čhavo e Jovidesoro.

O Jovid inele čhavo e Voozesoro.

O Vooz inele čhavo e Salmonesor.

O Salmon inele čhavo e Naasonesor.

³³ O Naason inele čhavo e Aminadav-esoro.

O Aminadav inele čhavo e Adminesor.

O Admin inele čhavo e Arnisor.

O Arni inele čhavo e Esromesor.

O Esrom inele čhavo e Faresesor.

O Fares inele čhavo e Judasoro.

³⁴ O Juda inele čhavo e Jakovesoro.

O Jakov inele čhavo i Isaakesoro.

O Isaak inele čhavo e Avraamesoro.

O Avraam inele čhavo e Tarasoro.
 O Tara inele čhavo e Nahoresoro.
³⁵ O Nahor inele čhavo e Seruhesoro.
 O Seruh inele čhavo e Ragavesoro.
 O Ragav inele čhavo e Falekesoro.
 O Falek inele čhavo e Everesoro.
 O Ever inele čhavo e Salasoro.
³⁶ O Šala inele čhavo e Kainamesoro.
 O Kainam inele čhavo e Arfaksadesoro.
 O Arfaksad inele čhavo e Simesoro.
 O Sim inele čhavo e Nojesoro.
 O Noje inele čhavo e Lamehesoro.
³⁷ O Lameh inele čhavo e Matusalasoro.
 O Matusala inele čhavo e Enohesoro.
 O Enoh inele čhavo e Jaretesor.
 O Jaret inele čhavo e Malaleilesoro.
 O Malaleil inele čhavo e Kainamesoro.
³⁸ O Kainam inele čhavo e Enosesor.
 O Enos inele čhavo e Sitesoro.
 O Sit inele čhavo e Adamesoro.
 O Adam inele čhavo e Devlesoro.

4

E Isuse ki pustinja kušini o beng
 (Mt 4,1–11; Mk 1,12–13)

¹ A o Isus, pherdo e Svetone Duhoja, irinda pe tari len Jordan; i oto Duho inele legardo ki pustinja,

² kaj inele saranda dive iskušime e bengestar. I na halja ništa adala dive, a kad nakhle adala dive, tegani bokhalilo.

³ I o beng phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, vačer akale barese te ovel maro."

⁴ A o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'O manuš naka živini samo oto maro.'"

⁵ I o beng legarda le ko učo than hem otojekhvar mothovda lese sa o carstvija e phuvjakere,

⁶ i phenda lese: "Tuće ka dav sa akava zoralipe hem i slava olengiri adalese soi maje dindi, i dava la kase me mangava.

⁷ Adalese, te peljan ko kočija angla mande, sa ka ovel klo."

⁸ I o Isus phenda lese: "Pisimei ano Sveto lil: 'Per ko kočija samo anglo Gospod, to Devel, hem samo ole kandel!'"

⁹ I o beng anda le ko Jerusalm hem čhivda le upro naj učo than e Hramesoro hem phenda lese: "Te injan o Čhavo e Devlesoro, frde tut akatar tele!"

¹⁰ Adalese soi pisime:

'Ka naredini ple andelende te arakhen tut,
¹¹ te akharen tut ko vasta
 te na khuve tut preja ko bar.' "

¹² O Isus phenda lese: "Hem akavai phendo ano Sveto lil:

'Ma kušin e Gospode, te Devle.' "

¹³ I kad završinda svako kušnja, o beng cidinda pe olestar di nesavi aver prilika.

O Isus sikaj ani Galileja
 (Mt 4,12–17; Mk 1,14–15)

¹⁴ I o Isus irinda pe ki regija Galileja ano zoralipe e Duhosoro, i šundilo o glaso olestar ko sa o krajo.

¹⁵ I sikavda e manušen olende ano sinagoge hem inele pohvalime sarijendar.

E Isuse ispudinena taro Nazaret
 (Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)

¹⁶ I o Isus alo ki diz Nazaret kote barilo hem, palo plo adeti ko savato, đerdinda ki sinagoga. Uštino te čitini,

¹⁷ a ine lese dindo o lil e prorokosoro e Isaijasoro. Ov phravda o lil hem arakhlja o than kaj inele pisime:

¹⁸ "O Duhoi e Gospodesoro upra mande, adalese so pomazinda man te vačerav o šukar lafi e čororende. Bičhalda man te proglasinav e phandlende da ka oven oslobodime, e kororende da ka irini pe lende o dikhiba,

e mučimende da ka oven slobodna,
¹⁹ te proglasinav o adžicerdo berš oti e Gospodesiri milost."

²⁰ Tegani phandlja o lil, irinda le e slugaste, i beštino te sikaj. I sare ani sinagoga dikhle ano leste.

²¹ A o Isus lelja te vačeri lende: "Avdive pherdile akala lafija save šunden tumare kanencar."

²² I sare šukar vačerde olestar hem inele zadivime oto šukar lafija save iklile lesere mujestar, i vačerde: "Nane li ov e Josifesor čhavo?"

²³ A ov phenda lende: "Čače ka vačeren maje akaja poslovica: 'Doktore, saslar korkore tut!' So šundam so ulo ano Kafarnaum, čer hem akate, ano to than kaj bariljan."

²⁴ I phenda: "Čače, vačerava tumende, nijekh proroko nane prihvati me ano plo than kaj barilo."

²⁵ I čače, vačerava tumende, inele but udovice ano Izrael e Ilijase ano vreme, kad na pelo bršim trin berš hem šov masek i ulo baro bokhalipe ki sa i phuv.

²⁶ I nijekhače olendar na inele bičhaldo o Ilija sem e udovicače ki e abandijengiri diz Sarepta uzalo Sidon.

²⁷ I inele but gubavci ano Izrael ano vreme e prorokosoro e Jelisejesoro, i nijekh olendar na inele sasljado, sem o Neman o Sirijco."

²⁸ I sare ani sinagoga pherdile holi kad šunde adava.

²⁹ I uštine hem ispudinde le tari diz, i legarde le upre ko brego upro savo lengiri diz inele vazdime te šaj frden le odupral.

³⁰ Ali o Isus nakhino maškar olende hem dželo.

O Isus ispudini e demone e manušestar (Mk 1,21–28)

³¹ I o Isus huljilo ani e galilejakiri diz Kafarnaum, i sikavđa e manušen ko savato.

³² I on inele zadivime lesere sikavibnaja adalese so lesoro vačeriba inele ano autoritet.

³³ A adari, ani sinagoga, inele manuš opsednutime e demonesere bišukare duhoja hem oto sa o glaso vičinda:

³⁴ "Oh, so mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro."

³⁵ Tegani o Isus ukorinda le: "Phand to muj hem ikljov olestar!"

I o demoni frdinda le ki phuv anglo sarijende, iklilo olestar hem ni hari na dukhavđa le.

³⁶ I sare but začudinde pe hem vačerde jekh avereja ađahar: "Savo li vačeriba adava da ano autoritet hem ano zoralipe naredini e bišukare duhende te ikljon hem on ikljona?"

³⁷ I o glaso e Isusestar šundilo ko sa o pašutne thana.

O Isus sasljadi e Petresere sasuja hem bute averen (Mt 8,14–17; Mk 1,29–39)

³⁸ O Isus iklilo tari sinagoga hem dželo ko čher e Simonesoro. E Simonesere

sasuja inele bari jag. I on zamolinde le te sasljadi la.

³⁹ I o Isus terdino uzalo late, naredinda e jagače hem oj muklja la. I odmah uštini hem lelja te poslužini len.

⁴⁰ Kad o kham huljilo, sarijen kolen inele namborme manuša oto razna nambormipa, ande len koro Isus. A ov upra svakoneste olendar čivđa ple vasta hem sasljadi len.

⁴¹ A butendar da iklile o demonja vičindoj hem vačerindoj: "Tu injan o Čhavo e Devlesoro!"

O Isus pretinda len hem na muklja lende te vačeren adalese so džande dai ov o Hrist.

⁴² Kad dislilo, o Isus iklilo tari diz hem dželo ko jekh čučo than. I but džene rodinde le. Ale đi leste hem na muklena le ine te džalfse olendar.

⁴³ A ov phenda lende: "I ko avera dizja valjani te vačerav o šukar lafi oto carstvo e Devlesoro adalese so zako adava injum bičhaldo."

⁴⁴ I o Isus nastavinda te propovedini ano e judejakere sinagoge.

5

O Isus vičini e prvone učenikonen (Mt 4,18–22; Mk 1,16–20)

¹ A jekhvar but džene gurinde pe uzalo Isus te šunen o lafi e Devlesoro, a ov terdino uzalo e Galilejakoro jezero.

² I dikhlja duj čamcija uzalo jezero savendar iklile o manuša kola dolena mačhen adalese so thovena ine pumare mreže.

³ I đerdinda ano jekh čamco, kova inele e Simonesoro, i zamolinda le te cidel pe hari e phuvjatar, i bešindoj ano čamco, sikavđa e narodo.

⁴ A kad završinda o vačeriba, phenda e Simoneso: "Dža e čamcoja ko hor hem frden tumare mreže te šaj dolen mačhen."

⁵ A o Simon phenda: "Gospodarona, sa i rat trundindam amen i ništa na dolindam, ali te tu pheneja, ka frdav o mreže."

⁶ I kad čerde adava, dolinde sa edobor mačhen i lengere mreže lelje te pharavdon.

⁷ I vastencar mothovde pumare amalende, kola inele ko aver čamco, te aven te pomožinen lende. I on ale hem

pherde soduj čamcija edobor da lelje te pherdon pani.

⁸ A kad dikhlja adava o Simon o Petar, pelo ko kočija anglo Isus vačerindoj: "Dža mandar, Gospode, me injum grešno manuš!"

⁹ Adalese so i dar prelelja ole hem sarijen kola inele oleja zbog o baro doliba e mačengoro.

¹⁰ Adahar da i dar dolinda e Jakove hem e Jovane, e Zevedejesere čhaven, kola inele e Simonesere amala.

I o Isus phenda e Simonese: "Ma dara! Od akana manušen ka dole."

¹¹ I kad ikalde o čamcija upri phuv, ačhavde sa hem dzele palo leste.

O Isus sasljari e gubavco

(Mt 8,1–4; Mk 1,40–45)

¹² I jekhvar o Isus inele ki nesavi diz, i nekotar anglo leste iklilo manuš pherdo gubaja. So dikhlja e Isuse, pelo anglo leste mujeja di phuv hem molinda le vačerindoj: "Gospode, te mangeja, šaj te sasljare man!"

¹³ I o Isus pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: "Mangava, ov sasljardo!"

I otojekhvar i guba cidinda pe olestar.

¹⁴ Tegani naredinda lese: "Ma vačer nikase akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako sve-dočanstvo olende."

¹⁵ A o glaso e Isusestar šundola ine sa po dur, i but džene čedena pe ine te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa.

¹⁶ A ov cidela pe ine ko čuče thana hem molini pe.

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija

(Mt 9,1–8; Mk 2,1–12)

¹⁷ I jekh dive o Isus sikavđa ano jekh čher, a o fariseja hem o učitelja e Zakonestar, kola ale oto sa e galilejakere hem judejakere gava hem oto Jerusalm, beštine adathe. A o zoralipe e Gospodesoro inele upro Isus te sasljari.

¹⁸ I nesave manuša ande upri nosiljka jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini. Mangle te anen le andre hem te čiven le anglo Isus.

¹⁹ I adalese so taro narodo našti ine te arakhen kotar te anen le andre, uklinde upro čher, čerde rupa ko tavani hem adathar mukle le sa e nosiljkaja ko maškar anglo Isus.

²⁰ I kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenda: "Manušeja, oprostimei će te grehija!"

²¹ I o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle pe ana pumende: "Kovai akava so hulini? Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

²² A o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Sose adahar mislinena?"

²³ Soi po lokhe te phenel pe: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti hem phir'?

²⁴ Ka dokažinav tumende da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostina o grehija." Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel: "Tuće vačerava! Ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

²⁵ I o manuš odmah uštino anglo lende, lelja i nosiljka hem dželo čhere slavindoj e Devle.

²⁶ I sare začudinde pe, hvalinde e Devle, pherdile dar hem vačerde: "Avdive dikhljam bare čudesija!"

O Isus alo te vičini e grešnikonen ko pokajanje

(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)

²⁷ I palo adava, o Isus iklilo adathar hem dikhlja e cariniko palo anav Levije sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: "Phir pala mande!"

²⁸ I ov uštino, ačhavđa sa hem dželo palo leste.

²⁹ I o Levije spreminda lese baro hajba pese ano čher, hem adari inele but carinici hem avera kola beštine olencar uzalo astali.

³⁰ Tegani o fariseja hem lengere učitelja e Zakonestar lelje te buninen pe vačerindoj e Isusesere učenikonende: "Sose tumen hana hem pijena e carinikonencar hem avere grešnikonencar?"

³¹ I o Isus phenda lende: "E sastende na valjani doktori, nego e nambormende."

³² Me na aljum te vičinav ko pokajanje e pravednikonen, nego e grešnikonen."

*E Isusesoroi sikaviba nevo
(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)*

³³ A on phende lese: “E Jovanesere e Krstiteljesere učenici but postinena hem molinena, ađahar hem e farisejengere učenici, a te učenici hana hem pijena.”

³⁴ A o Isus phenda lenđe: “Sar šaj te terinen e mladoženjasere amalen te postinen kadi olencar o mladoženja?”

³⁵ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen.”

³⁶ I vačerda lenđe akaja uporedba: “Niko na sivela o kotor e neve fostanestar ko purano fostani sar te pherel i rupa; adalese so hem o nevo ka pharavdol, a ko purano naka avel o kotor e nevestar.

³⁷ I niko na chorela i nevi mol ano purane morča. Te čerda pe ađahar, kad i nevi mol ka zremoni, ka pharaj o morča hem ka chordol, a o morča ka oven uništije.

³⁸ Nego, i nevi mol valjani te chorel pe ano neve morča.

³⁹ I nijekh, kova pilja i purani mol, na mangela i nevi, adalese so vačeri: ‘do-voljnoi i purani’.”

6

*O Isus po baro hem oto savato
(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)*

¹ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive. A lesere učenici čedinde e đivesoro klaso, morde le vastencar hem hale.

² Tegani nesave fariseja phende: “Sose čerena adava so palo Zakoni na tromal pe ko savato?”

³ O Isus phenda lenđe: “Na čitinden li ano Sveto lıl adava so čerda o David kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?”

⁴ Đerdinda ano čher e Devlesoro, lelja hem halja o posvetime maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda le okolende so inele oleja te han.”

⁵ I phenda lenđe: “Me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari e savatesoro.”

*O Isus sasljari ko savato
(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)*

⁶ Ko aver savato, o Isus đerdinda ki sinagoga hem sikavda. I adari inele jekh manuš kasoro desno vas inele šuko.

⁷ Tegani o učitelja e Zakonestar hem o fariseja posmatrinena le ine te dikhen na li ko savato ka sasljari, sar te šaj tužinen le.

⁸ A ov džanda lengere mislija hem phenda e manušese kas inele šuko vas: “Ušti hem terđov ko maškar!”

I ov uštino hem terdino.

⁹ A o Isus phenda lenđe: “Te pučav tumen: so tromal pe te čerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te uništini pe?”

¹⁰ I dikhindo ano sarijende, phenda lese: “Pružin to vas!”

I ov čerda ađahar hem lesoro vas ulo sasto.

¹¹ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pherdile bari holi hem vačerde maškara pumende so šaj te čeren e Isuses.

*O Isus birini dešu duje apostolen
(Mt 10,1–15; Mk 3,13–19)*

¹² Adala dive, o Isus dželo ki gora te molini pe. I nakhavda sa i rat ani molitva e Devlese.

¹³ Kad dislilo, vičinda kora peste ple učenikonen hem birinda olendar dešu dujen, kolen vičinda apostolja:

¹⁴ e Simone kole vičinda Petar, hem lesere phrale e Andreja,

e Jakove

hem e Jovane,

e Filipe

hem e Vartolomeje,

¹⁵ e Mateje

hem e Toma,

e Jakove e Alfejesere čhave

hem e Simone kovai vičime Zilot,

¹⁶ e Juda e Jakovesere čhave, hem e Juda

e Iskariote, kova ulo izdajniko.

*O Isus sikaj oto bahtalipe hem oto phar-
ipe*

(Mt 4,23–5,12)

¹⁷ I o Isus huljindo olencar, terdino ko ravno than. A adari inele sa edobor lesere učenici hem but narodo taro but thana e judejakere, di hem tari diz Jerusalm, hem taro e tiresere hem e sidonesere pašutne thana savei uzalo more.

¹⁸ Ale te šunen le hem te oven sasljarde oto pumare nambormipa. A saslike hem okola kolen mučinde o bišukar duhija.

¹⁹ I sa o manuša rodinde te pipinen le adalese so baro zoralipe ikljola ine olestar hem sasljari sarijen.

²⁰ I o Isus dikhlja ano ple učenci, i lelja te vaćeri:

“Bahtale injen tumen o čorore,
adalese soi o carstvo e Devlesoro tumaro!

²¹ Bahtalei okola kolai akana bokhale,
adalese so o Devel ka čaljari tumen!

Bahtalei okola kola akana rovena,
adalese so ka asan!

²² Bahtale injen kad o manuša mrzinena tumen,
kad odbacinena tumen, uvredinena tumen
hem lađarena tumen da injen bišukar
adalese so verujinena ana mande,
ano Čavo e manušesoro!

²³ Tegani radujinen tumen hem ripinen oto bahtalipe, adalese so adžićeri tumen bari nagrada ko nebo! Adalese so, ađahar ćerena ine hem lengere pradada e prokonencar.

²⁴ Ali jao tumenđe e barvalenđe,
adalese so već lejten tumari uteha!

²⁵ Jao tumenđe kola akana injen čaljarde,
adalese so ka oven bokhale!
Jao tumenđe kola akana asana,
adalese so ka tugujinen hem ka roven!

²⁶ Jao tumenđe kad sa o manuša vaćerena šukar tumendar,
adalese so ađahar vaćerena ine hem lengere pradada e hovavne prokonendar.”

*Volinen tumare neprijatelj
(Mt 5,38–48; 7,12)*

²⁷ “A vaćerava tumenđe so šunena: Volinen tumare neprijatelj! Ćeren šukaripe okolende so mrzinena tumen!

²⁸ Blagoslovinen okolen so dena tumen armanja! Molinen tumen okolende so ćerena tumenđe bišukaripe!

²⁹ Okolese kova khuvela tut ki čham, irin hem aver čham. Okolese kova lela to ogrtači, ma zabranin te lel tutar hem o gad.

³⁰ De svakonese kova rodela tutar nešto, hem te neko lela okova soi klo, ma rode adava palal.

³¹ I sar so mangena avera te ćeren tumenđe, ađahar ćeren tumen olenđe.

³² Te volinena samo okolen kola tumen volinena, savi pohvala šaj te dobinen? Adalese so hem o grešnici volinena okolen kola olen volinena.

³³ Ađahar da, te ćerden šukaripe okolende kola tumenđe ćerena šukaripe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici ćerena ađahar.

³⁴ Te dinden ko zajam pare okolende kastar adžićerena te irinen tumenđe, savi pohvala šaj te dobinen? Hem o grešnici dena ko zajam jekh averese te šaj irini pe lenđe edobor.

³⁵ Nego, volinen tumare neprijatelj, ćeren lenđe šukaripe hem den len ko zajam bizo nisavo adžićeriba te irini pe tumenđe adava! I o Devel ka del tumen bari nagrada. I ka oven čhave e Najbaresere, adalese soi ov šukar hem premalo nezahvalna hem premalo bišukar.

³⁶ Oven milosrdna sar soi milosrdno tumaro Dad kovai ano nebo!”

*O Isus sikaj te na sudina averen
(Mt 7,1–6)*

³⁷ “Ma sudinen hem čaće naka sudini pe tumenđe! I ma osudinen hem čaće naka oven osudime! Oprostinen hem ka oprostini pe tumenđe!

³⁸ Den hem ka del pe tumenđe: mera šukar, pritiskime, tresime hem prepherdi ka čhivel pe tumenđe ki angali. Adalese so, sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumenđe.”

³⁹ I vaćerda lenđe akaja uporedba: “Šaj li o kororo te legari e korore? Na li soduj ka peren ki rupa?

⁴⁰ Nane o učeniko upreder o učitelj. I svako kovai sikavdo sa, ka ovel samo sar plo učitelj.

⁴¹ A sose dikheja i trunka ani jakh te phralesiri, a i greda ani ti jakh na primetineja?

⁴² Sar šaj te phene te phralese: ‘Phrala, aš te ikalavtar i trunka oti jakh’, a korkoro na dikheja i greda ani ti jakh? Dujemujengereja, najangle ikal i greda te jakhatar, i

tegani šukar ka dikhe te ikale i trunka te phralesere jakhatar.”

*So ikljola oto šukar hem oto bišukar vilo
(Mt 7,17–20; 12,37)*

⁴³ “Nijekh šukar kaš na dela bišukar plod, sar so nijekh bišukar kaš na dela šukar plod.

⁴⁴ Adalese so svako kaš pendžari pe palo lesoro plod. Sar so džanen, o smokve na čedena pe oto kare ni o drakha na čedena pe oti kupina.

⁴⁵ E šukare manuše isi šukaripe ano vilo, i ađahar, ple vilestar ikali šukaripe, a o bišukar manuš ple vilestar ikali bišukaripe. Adalese so e manušesoro muj vačeri adava sojai lesoro vilo pherdo.”

*E Isusesoroi sikaviba šukar temelji
(Mt 7,24–27)*

⁴⁶ “Sose vičineni man: ‘Gospode, Gospode!’, a na čerena okova so vačerava?

⁴⁷ Svako kova avela mande hem šunela mle lafija hem čerela len, ka mothovav tumende upra kastei:

⁴⁸ Ovi upro manuš kova čerindoj plo čer handlja hem čerđa hor, čerđa o temelji upro bar hem vazdinda o čer. I kad ale o panja, i len khuvđa ko adava čer, ali našti ine te potresini le adalese soi čerdo šukar.

⁴⁹ A okova kova šunđa mle lafija, a na čerđa len, ovi upro manuš kova čerđa plo čer ki phuv bizo temelji, ko savo khuvđa i len hem otojekhvar peravđa le, i oto čer uli bari ruševina.”

7

*E kapetanesiri zorali vera
(Mt 8,5–13; Jn 4,43–54)*

¹ A kad o Isus završinda plo vačeriba anglo narodo, đerdinda ki diz Kafarnaum.

² A jekhe rimljanengere kapetane, kova inele upreder šel vojnici, ine sluga kova inele namborme, anglo meriba, a ceninda le.

³ I kad o kapetani šunđa e Isuses, bičhalđa koro leste nesave jevrejengere starešinen te pučen le te šaj avel te sasljari lesere sluga.

⁴ A kad ale koro Isus, šukar zamolinde le vačerindoj: “Ov zaslužini te čere lese adava,

⁵ adalese so volini amare narodo, a čerđa amende hem sinagoga.”

⁶ I o Isus dželo olencar.

A kad inele paše uzalo čer, o kapetani bičhalđa lese ple amalen vačerindoj: “Gospode, ma mučin tut, adalese so na injum dostojno te đerdine maje ko čer.

⁷ Adalese na dikhljum man dostojno te avav đi tute. Nego samo naredin hem mlo sluga ka ovel sasto.

⁸ Adalese so hem me injum manuš talo autoritet, hem isi man vojnici teleder mande. I jekhesse vačerava: ‘Dža!’, i ov džala. A averese vačerava: ‘Ava!’, i ov avela. A mle slugase vačerava: ‘Čer adava!’, i ov čerela.”

⁹ A kad o Isus šunđa adava olestar, iznenadinda pe, irinda pe nakoro narodo kova džala ine palo leste hem phenda: “Vačerava tumende, na arakhljum nijekhe ano Izrael te ovel le esavki vera.”

¹⁰ I kad okola kola inele bičhalde irinde pe čhere, arakhle e sluga saste.

O Isus vazdela taro mule e udovicakere čhave

¹¹ Na but palo adava, o Isus dželo ki diz savi vičini pe Nain. Oleja dzele lesere učenici hem but narodo.

¹² A kad alo paše uzalo udar e dizjakoro, reslja e dizutnen sar legarena e mule čhave, kova inele jekhoru pe dajaće koja inele udovica. But dizutne džana ine e dajaja te parunen e čhave.

¹³ I kad dikhlja la o Gospod, pelo lese žal olaće hem phenda laće: “Ma rov!”

¹⁴ I alo paše hem dolinda pe upro nosilja, i tegani okola so akharde terdine.

A o Isus phenda: “Terneja, tuće vačerava, ušti!”

¹⁵ I o mulo beštino hem lelja te vačeri, i o Isus dinda le lesere dajaće.

¹⁶ Tegani sare darandile hem slavinde e Devle vačerindoj: “Baro proroko iklilo maškar amende!” hem: “O Devel alo te pomožini ple narodose!”

¹⁷ I adava šundilo ki sa i phuv e jevrejen-giri hem ko sa o pašutne thana.

*O Isus vačeri dai čaće o Jovan proroko
(Mt 11,2–19)*

¹⁸ I sa adava e Jovanese e Krstiteľ-jese vačerde lesere učenci. Tegani o Jovan vičinda kora peste nesave dujen ple učenikonendar

¹⁹ hem bičhalđa len koro Gospod Isus vačerindoj: "Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžičera avere?"

²⁰ I adala manuša ale koro Isus hem phende: "O Jovan o Krstitelj bičhalđa amen kora tute vačerindoj: 'Tu li injan adava kova valjani te avel ili te adžičera avere?' "

²¹ Baš tegani o Isus sasljarda buten oto nambormipa, oto pharipa hem oto biškar duhija, hem bute kororende dinda dikhiba.

²² Tegani o Isus phenda e Jovanesere učenikonende: "Džan hem vačeren e Jovanese so dikhljen hem so šunden: o korore dikhena, o bange phirena, o gubavci čistina pe, o kašuke šunena, o mule uštena, e čororende vačeri pe o Škar lafi.

²³ I bahtaloj okova kova na našali pli vera ana mande."

²⁴ Kad e Jovanesere manuša džele, o Isus lelja te vačeri e narodose e Jovanestar: "So ikiljen ki pustinja te dikhen? I trska sava phudela i barval?

²⁵ Ili so ikiljen te dikhen? E manuše ano barvale šej urjavde? Na! Okola ano skupa šej hem so živinena ano luksuz, eče tane ano palate.

²⁶ Ili so ikiljen te dikhen? E proroko? Oja, vačerava tumende, ovi po više oto proroko!

²⁷ Ovi okova kastar pisime ano Sveto lil:

'Ače, bičhalava mle glasniko angla tute, kova ka pripremi će o drom.'

²⁸ Vačerava tumende: maškar okolende kolai bijande e đuvljendar nijekh nane po baro e Jovanestar, a o najtikoro e Devlese ano carstvo po baroi olestar."

²⁹ I sa o manuša hem o carinici kola šunde adava, pendžarde dai e Devlesoro sikaviba čačikano, adaleja so krstinde pe e Jovanesere krstibnaja.

³⁰ A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar odbacinde o plan e Devlesoro pumende.

Oni adala so na mangle o Jovan te krstini len.

³¹ O Isus phenda: "Kasar akana te uporedinav e manušen oti akaja generacija? Kasei slična?

³² Sličnai e čhavorende kola bešena ko trg hem vačerena jekh averese:

'Bašalđam tumende veselo,
a na čhelđen!
Đilabđam tužno,
a na runden!'

³³ Adahar, kad alo o Jovan o Krstitelj, ni halja maro ni pilja mol, a phenena: 'O demoni ano leste!'

³⁴ A kad aljum me, o Čavo e manušesoro, hava hem pijava, a phenena: 'Eče manuš halano hem mato, amal e carinikonengoro hem e avere grešnikonegoro!'

³⁵ Ali i mudrost e Devlesiri dokažini pe sa lakere čhavendar."

*I grešnica pomazini e Isuse
(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9; Jn 12,1–8)*

³⁶ Nesavo farisej palo anav Simon vičinda e Isuse te avel te hal koro leste. Ov đerdinda e farisejese ko čher hem čivđa pe uzalo astali.

³⁷ I eče, adari ali i đuvli kolaće džanda pe dai grešnica ani diz, adalese so šunda da o Isus inele uzalo astali e farisejese ko čher, i anda miris ko čaro savo inele čerdo oto šužo bar.

³⁸ I terdindoj palo lesere pre, runda hem lelja te sampačeri lesere pre ple asvencar hem koslja len ple balencar. I tegani čumudinda lesere pre hem makhlja len miriseja.

³⁹ Kad adava dikhlja o farisej kova vičinda le, phenda ana peste: "Tei akava manuš proroko, ka džanel ine koi hem savi akaja đuvli koja pipini le – dai grešnica."

⁴⁰ A o Isus phenda lese: "Simone, isi man nešto te vačeraće."

A ov phenda: "Učitelju, vačer!"

⁴¹ I o Isus phenda: "Đuj džene inele dužnici nesave manušese kova dela pare ko zajam. Jekh dugujini lese panšel e rimljanengere denarija, a o dujto pinda.

⁴² Adalese so na ine len te irinen, ov oprostinda o dugo sodujende. Kova, onda, olendar više ka volini le?"

⁴³ O Simon phenda: "Mislinava da okova kase oprostinda više."

Tegani ov phenda lese: "Oja, šukar phendan."

⁴⁴ Irinda pe nakori đuvli, i phenda e Simonese: "Dikheja li akala đuvlja? Đerdindum tuće ko čher, pani mle prende na andan, a oj sampačerda mle pre ple asvençar hem koslja len ple balençar."

⁴⁵ Na pozdravindan man čumudipnaja, a oj, sar đerdindum na ačhavđa te čumudini mle pre.

⁴⁶ Na makhljan mlo šero uljeja, a oj makhlja mle pre miriseja.

⁴⁷ Adalese phenava će: But mangipe mothovđa, adalese soi laće oprostime but grehija. A hari mangipe mothoj okova kolesei oprostime hari grehija."

⁴⁸ A olaće phenda: "Oprostimei će te grehija."

⁴⁹ A o manuša kola inele uzalo astali lelje ana peste te vaćeren: "Kovai akava so šaj hem o grehija te oprotini?"

⁵⁰ Tegani o Isus phenda e đuvljaće: "Ti vera spasinda tut! Dža ano mir!"

8

O đuvlja kola džana ine palo Isus

¹ Palo adava, o Isus lelja te džal ko dizja hem ko gava vaćerindoj o Šukar lafi oto carstvo e Devlesoro. Oleja džele hem o dešu duj apostolja

² hem nesave đuvlja kola inele sasljarde oto bišukar duhija hem oto nambormipa: i Marija vičimi Magdalena, kolatar ikalđa efa demonen,

³ i Jovana, i romni e Irodesere up-ravnikosiri e Huzesiri, i Suzana hem but avera. Adala đuvlja pumare parençar kandle e Isuse hem lesere učenikonen.

O Isus vaćeri i priča oto sejači

(Mt 13,1–9; Mk 4,1–9)

⁴ Kad čedinda pe uzalo Isus baro narodo taro but dizja, ov vaćerđa lende jekh priča:

⁵ "Iklilo o sejači te sejini. I sar frdela ine o seme, nesave zrnja pele ko drom, inele gazime hem o čiriklja sa hale len.

⁶ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i kad barile, šučile adalese so na ine len pani.

⁷ I nesave pele maškaro kare, o kare barile olençar hem tasavde len.

⁸ I nesave pele ki šukar phuv, barile hem ande bijandipe šel puti više."

Kad vaćerđa adava, vičinda: "Kas isi kana, nek šunel!"

Sostar vaćeri i priča oto sejači

(Mt 13,10–23; Mk 4,10–20)

⁹ Tegani lesere učenici puće le so manglja te vaćeri adala pričaja.

¹⁰ A ov phenda: "Tumendei dindo te džanen o tajne oto carstvo e Devlesoro, a averende vaćerava ano priče, sar te šaj:

'anglo jača te na dikhen

hem anglo kana te na haljoven.'

¹¹ A akava i priča vaćeri: O semei o lafi e Devlesoro.

¹² Nesavei manuša sar o drom ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, avela o beng hem lela le lengere vilendar, sar te na poverujinen hem te na oven spasime.

¹³ A nesavei sar o than e barencar ko savo pele o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno, ali nane len koreno. On nesavo vreme verujinena, ali kad avela o iskušenje otperena.

¹⁴ A nesavei sar o than maškaro kare ko savo pele o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi, ali živinena ano brige, ano barvalipe hem ano zadovoljstvija e dživdipnasere, i ovena tasavde hem na anena šukar plod.

¹⁵ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola e šukare hem e bimelale vileja šunena o Lafi hem ićerena le sa đikote na anena šukar plod."

O Isus vaćeri i priča oti svetiljka

(Mk 4,21–25)

¹⁶ "Niko na tharela i svetiljka te učari la čareja ili te čivel la talo than e pašlojbnasoro, nego čivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

¹⁷ Adalese so, sa soi garavdo, ka dičhol; sa soi tajno, ka šundol.

¹⁸ Adalese pazinen sar šunena. Adalese so, kas isi, ka del pe lese pana, a kas nane,

ka lel pe lestar hem adava so mislini da isi le."

E Isusesiri čačikani porodica

(Mt 12,46–50; Mk 3,31–35)

¹⁹ A e Isusesiri daj hem lesere phralja avena ine nakoro leste, ali oto but narodo našti ine te aven di oleste.

²⁰ A neko phenda lese: "Ti daj hem te phralja terdona avri hem mangena te dikhen tut."

²¹ A o Isus phenda: "Akalai mli daj hem mle phralja – kola šunena hem čerena o lafi e Devlesoro."

E Isuse šunena hem i barval hem o panja

(Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)

²² I jekh dive o Isus phenda ple učenikonende: "Te nakha ki aver strana oto jezero!"

I đerdinde ano čamco hem pođinde.

²³ A sar plovina ine, o Isus zasuča. I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O čamco lelja te pherđol pani i arakhle pe ani opasnost.

²⁴ I o učenici ale uzalo Isus hem džangavde le vačerindoj: "Gospodarona, Gospodarona, meraja!"

I o Isus uštino, naredinđa e barvaljaće hem e talasende te ačhon, i ačhile hem ulo mir.

²⁵ Tegani pučlja e učenikonen: "Kaj tu mari vera?"

A on darandile hem začudime puće jekh avere: "Kova šaj te ovel akava so naredini e barvaljende hem e panjese, a on šunena le?"

O Isus ispuđini e demonen e manušestar

(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

²⁶ I resle ko krajo e gerasakoro savoi prekalo e Galilejakoro jezero.

²⁷ A kad o Isus iklilo ki phuv, reslja le nesavo manuš tari diz kova inele opsednutime demonencar. Sa edobor vreme inele nango hem na beštino ano čer, nego maskaro grobija.

²⁸ I kad dikhlja e Isuse, vrištinda, pelo anglo leste hem vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Molinava tut, ma mučin man!"

²⁹ (Adalese so o Isus već naredinđa e melale duhose te ikljol adale manušestar.

Angleder, di hem kad o stražarija pazinena le ine hem phandena le ko lancija hem ko okovija, o manuš phagela len ine hem o demoni legari le ine ko čuče thana.)

³⁰ A o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

I ov phenda: "Legija", adalese so but demonja đerdinde ano leste.

³¹ I zorale molinde le te na naredini lenđe te džan ki Beskrajno rupa.

³² A adari ko brego inele krdo oto bale save hana ine, i o demonja molinde e Isuse te mukel lenđe te đerdinen ano bale. I ov muklja lenđe.

³³ Tegani o demonja iklindoj e manušestar, đerdinde ano bale. I o bale prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

³⁴ I kad okola so arakhena ine e balen dikhle so ulo, našle hem vačerde adalestar e manušende ani diz hem ano gava.

³⁵ Tegani o manuša ale te dikhen so ulo. Ale koro Isus hem arakhle e manuše, kolestar iklile o demonja, sar urjavdo hem saste godaja bešela uzalo e Isusesere pre, i darandile.

³⁶ A okola so dikhle adava so ulo, vačerde averende sar o Isus sasljarđa e opsednutime manuše.

³⁷ I sa o narodo oto krajo e gerasakoro zamolinde e Isuse te džal olendar adalese so uklinda len bari dar. Tegani o Isus đerdinda ano čamco te irini pe palal.

³⁸ A o manuš, kolestar o Isus ikalđa e demonen, molinda e Isuse te džal oleja, ali o Isus bičhalđa le vačerindoj:

³⁹ "Irin tut te čhereste hem vačer sa so čerđa će o Devel."

I o manuš dželo maskari sa i diz hem vačerđa so čerđa lese o Isus.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja

(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰ A kad o Isus irinda pe ki aver strana oto jezero, but manuša inele radosna so dikhe le so avela, adalese so sare adžicerena le ine.

⁴¹ I dikh, alo o manuš palo anav Jair, kova inele vođa ani sinagoga. I perindoj anglo pre e Isusesere, phenda: "Molinava tut, ava maje ano čer."

⁴² Adalese so e Jairesiri jekhoru čaj, kola ine dešu duj berš, inele anglo meriba.

I sar o Isus džala ine palo Jair, o narodo gurini pe ano leste.

⁴³ A maškaro narodo inele jekh đuvli kolatar dešu duj berš thavdinda rat. Oj sa plo barvalipe dinda ko doktorija, ali nijekh našti ine te sasljadi la.

⁴⁴ Nakhini oto palal e Isusese hem dolinda pe upro lesere fostanesoro krajo hem otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat.

⁴⁵ I o Isus pučlja: "Ko dolinda pe upra mande?"

A kad svako olendar phende: "Na injum me", o Petar phenda: "Gospodarona, sar te džana kad but džene čedinde pe hem gurinena pe uzala tute."

⁴⁶ A o Isus phenda: "Neko namerno dolinda pe upra mande. Osetindum sar ikljola mandar o zoralipe."

⁴⁷ A i đuvli dikhlja so našti te garaj pe, tresindoj oti dar ali hem peli mujeja di phuv anglo leste hem vačerda anglo sa o manuša sose dolinda pe upro leste hem sar otojekhvar inele sasljadi.

⁴⁸ A o Isus phenda laće: "Mli čhaj, ti vera sasljadi tut. Dža ano mir!"

⁴⁹ Sar o Isus pana vaćeri ine adava, nesavo manuš taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vođasoro, alo hem phenda: "Jaire, ti čhaj muli. Ma više mućin e učitelje."

⁵⁰ A o Isus šunđa adava hem phenda e Jairese: "Ma dara! Samo verujin hem oj ka ovel sasljadi!"

⁵¹ I kad reslo ko čher, o Isus na muklja nikase te đerdini oleja, sem e Petrese, e Jovanese, e Jakovese hem e čhajorjakere dadese hem e dajaće.

⁵² A sare, kola već inele ano čher, runde hem tugujinde palo late.

A o Isus phenda: "Ma roven! Adalese so oj na muli, nego sovela."

⁵³ I on asandile lese adalese so džande so muli.

⁵⁴ A o Isus dželo hem dolinda la oto vas hem vićinda: "Čhajorije, ušti!"

⁵⁵ I lakoro duho irinda pe ano late, i otojekhvar uštini, a o Isus naredinda te den la nešto te hal.

⁵⁶ I lakoro dad hem lakiri daj inele but začudime, a o Isus naredinda lende te na vaćeren nikase so ulo.

9

O Isus bićhali e apostolen te vaćeren o evandjelje hem te sasljaren

(Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

¹ A o Isus vićinda e dešu duje apostolen hem dinda len zoralipe hem autoritet upro sa o demonja hem te sasljaren o nambormipa.

² I bićhalda len te propovedinen oto carstvo e Devlesoro hem te sasljaren e nambormen.

³ I phenda lende: "Ma legaren tumencar ništa ko drom: ni štapi, ni torba dromese, ni maro, ni pare, hem te na ovel tumen aver gad.

⁴ Sa đikote ačhove na ki nesavi diz, i đikote na džana adathar, bešen ano jekh čher.

⁵ Te na priminde tumen nesave dizutne, ikljoven tari adaja diz hem tresinen i prašina tumare prenda sar znako zako zoralo odbiba."

⁶ I on dzele taro gav ko gav, vaćerindoj o šukar lafi hem sasljarindoj e nambormen ko sa o thana.

O Irod zbunime

(Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

⁷ A o Irod, o vladari e Galilejakoro, šunđa sa so ulo i inele zbunime adalese so nesave vaćerde da o Jovan o Krstitelj uštino taro mule.

⁸ A avera vaćerde da o proroko o Ilija mothovda pe ki phuv, a nesave avera vaćerde da taro mule uštino nesavo proroko taro purano vreme.

⁹ A o Irod phenda: "Me čhindum e Jovanesoro šero. A kovai onda akava kastar sa adava šunava?"

I manglja te dikhel e Isuse.

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Jn 6,1–14)

¹⁰ I kad o apostolja irinde pe koro Isus, vaćerde lese sa so ćerde. I o Isus legarda len peja hem cidinda pe olencar nakori diz vićime Vitsaida te šaj oven korkore.

¹¹ Ali o narodo šunđa adava i dželo palo lende. A o Isus dodžaćerda len

šukar, vačerda lende oto carstvo e Devlesoro hem sasljarda okolen kase adava valjanda.

¹² A kad lelja te perel i rat, o dešu duj apostolja nakhle di o Isus hem phende lese: "Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne gava hem thana kote šaj te arakhen nešto hajbnase hem than sojb-nase. Adalese so injam akate ko čučo than kaj nane ništa."

¹³ A o Isus phenda lende: "Den len tumen nešto hajbnase!"

A on phende: "Ali isi amen samo pandž mare hem duj mače. Mangeja amendar te dža te čina hajbnase zako sa akava narodo?"

¹⁴ Adari inele di ko pandž hiljade murša. Tegani o Isus phenda ple učenikonende:

"Čhiven len te bešen ko kupe po pinda."

¹⁵ I on čerde adahar, hem čhivde sarijen te bešen.

¹⁶ O Isus lelja o pandž mare hem e duje mačen, dikhlja nakoro nebo, zahvalinda e Devlese zako hajba, phaglja len hem dinda ko učenici te podelinen len e manušen.

¹⁷ I sare hale dikote na čalile. A palo adava, dešu duj korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

O Petar phenela dai o Isus o Hrist
(Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

¹⁸ Jekhvar kad o Isus korkoro molinda pe, oleja inele lesere učenici. Ov pučlja len: "So phenena o manuša, ko injum me?"

¹⁹ A on phende: "Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera phenena da tu injan jekh oto avera proroci taro purano vreme kova uštino taro mule."

²⁰ Tegani o Isus pučlja len: "A so tumen phenena, ko injum me?"

O Petar phenda: "Tu injan o Hrist, kole o Devel bičhalda!"

O Isus vačeri ple meribnastar
(Mt 16,21–23; Mk 8,31–33)

²¹ A o Isus zorale naredinda e učenikonende te na vačeren nikase dai ov o Hrist.

²² I phenda: "Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o

šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakon-estar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule."

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mt 16,24–28; Mk 8,34–9,1)

²³ I o Isus phenda sarijende: "Ko mangela te džal pala mande, mora te ačaj pe ple dživdiptastar hem te lel plo krsto taro dive ko dive hem te phirel pala mande.

²⁴ Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdiptar, ka našali le, a ko našali plo dživdiptar zbog mande, ka spasini le.

²⁵ So vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali ili upropastini korkoro pes?

²⁶ Adalese ko lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olear kad ka avav ani mli slava hem ani slava e Dadesiri hem e svetone andelengiri.

²⁷ A čače vačerava tumende, isi nesave akate maškara tumende kola naka meren dikote na dikhena o carstvo e Devlesoro."

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici
(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

²⁸ Di sar ofto dive palo adava so phenda lende, o Isus lelja peja e Petre, e Jovane hem e Jakove i dželo ki gora te molini pe.

²⁹ I sar molini pe ine, lesoro muj ulo averčane hem lesere šeja ule but parne hem sjajna.

³⁰ I dih, nekotar iklile duj manuša hem lelje te vačeren oleja. Adala inele o Mojsije hem o Ilija.

³¹ On mothovde pe ano baro sjaj hem vačerde oleja e meribnastar savo adžiceri le ano Jerusolim.

³² A o Petar hem okola so inele oleja, zasuče. Kad uštine, dikhle e Isuse ano baro sjaj hem e duje manušen sar terđona oleja.

³³ I kad lelje o Mojsije hem o Ilija te ciden pe e Isusestar, o Petar phenda e Isuses: "Gospodarona, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuče, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase." Na džanda so vačeri.

³⁴ Sar vačeri ine adava, iklilo jekh oblako savo učarda len. A on, kad učarda len o oblako, darandile.

³⁵ I šundilo glaso taro oblako savo vačerda: "Akavai mlo Čhavo, kole bir-indum! Ole šunen!"

³⁶ I palo adava so šundilo o glaso, o učenici dikhle samo e Isuse korkore. I trainde, hem tegani pana nikase na vačerde adalestar so dikhle.

O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar
(Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)

³⁷ Tejsato dive, kad o Isus hem o trin učenici huljile tari gora, baro narodo alo te dikhel e Isuse.

³⁸ I dikh, nesavo manuš taro narodo lelja te vičini: "Učitelju, molinava tut te pomožine mle čhave, adalese soi maje jekhor!"

³⁹ O bišukar duho but puti prelela le hem otojekhvar vrištini; frdela le ano grčevija hem ikljola lestar pena taro muj; uništini le hem jedva ačaj le.

⁴⁰ I molindum te učenikonen te ispudinen e bišukare duho mle čhavestar, ali on našti ine te čeren adava."

⁴¹ A o Isus phenda: "O, biverakiri hem rumimi generacijo! Pana kobor valjani te ovav tumencar hem te trpinav tumen? Ana te čhave akari!"

⁴² I sar o čhavoro avela ine di o Isus, o demoni frdinda le ki phuv ano grčevija. A o Isus naredinda e bišukare duhose te cidel pe e čhavorestar, sasljarda e čhavore hem dinda le palal ko dad.

⁴³ Tegani sare inele začudime so dikhle e Devlesoro baro zoralipe.

O Isus dujto puti vačeri ple meribnastar
(Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

Sar sare čudinena pe ine zako adava so čerda o Isus, ov phenda ple učenikonende:

⁴⁴ "Šunen šukar akala lafija: Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e manušengere."

⁴⁵ Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vačeri adaleja. Adava inele olendar garavdo sar te na haljoen le, a darandile te pučen le so adaleja manglja te vačeri lende.

O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro
(Mt 18,1–5; Mk 9,33–37)

⁴⁶ A o učenici lelje maškara pumende te raspravinen kovai olendar najbaro.

⁴⁷ A o Isus džanda soi lende ki godi, lelja jekhe čhavore, čhivda le uzala peste,

⁴⁸ i phenda lende: "Svako kova primini akale čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, primini e Devle kova bičhalda man. Adalese so, ko maškara tumende pes dikhela sar najtikore, ovi najbaro."

Kova nane protiv tumende, ovi tumencar
(Mk 9,38–40)

⁴⁹ A o Jovan phenda e Isuses: "Gospodarona, dikhlijam nesave manuše sar ano to anav ispudini e demonen e manušendar. Amen na muklijam lese te čerel adava, adalese so na džala amencar pala tute."

⁵⁰ A o Isus phenda lese: "Muken le te čerel adava, adalese so okova kova nane protiv tumende, ovi tumencar!"

O Isus na mangela te uništini e Samarijanconen

⁵¹ A kad inele paše o dive e Isusesere te ovel vazdime ko nebo, ov zorale odlučinda te džal ko Jerusolim.

⁵² I bičhalda nesave glasnikonen angla peste. I on dzele hem đerdinde ko nesavo gav ani regija Samarija te pripreminen le e Isuses.

⁵³ Ali o gavutne na mangle e Isuse adalese so džande da džala ko Jerusolim.

⁵⁴ A dikhindoj adava o učenici o Jakov hem o Jovan, puče e Isuse: "Gospode, mangeja li te phena te huljel taro nebo i jag hem sa te tharel len?"

⁵⁵ A o Isus irinda pe hem ukorinda len.

⁵⁶ I ov hem lesere učenici dzele ko aver gav.

Nane lokho te ovel pe e Isusesoro učeniko
(Mt 8,19–22)

⁵⁷ I sar o učenici hem o Isus džana ine dromeja, nesavo manuš alo hem phenda e Isuses: "Ka džav tuja kaj god tu džaja."

⁵⁸ A o Isus phenda lese: "E lisicen isi jazbine hem e čirikljen gnezdiya, a man, e Čhave e manušesere nane kaj te pašljavar mlo šero."

⁵⁹ A avere manušese phenda: "Phir pala mande!"

A ov phenda: "Aš najangle, Gospode, te parunav mle dade, i ka džav pala tute."

⁶⁰ Tegani o Isus phenda lese: "Muk o mule te parunen ple mulen, a tu dža vačer oto carstvo e Devlesoro."

⁶¹ A aver manuš phenda: "Ka phirav pala tute, Gospode, ali aš najangle te džav te pozdravinav man mle čherutnencar."

⁶² A o Isus phenda lese: "Nijekh kova dolela pe upro plugo te orini i onda dikhela napalal, nane korisno zako carstvo e Devlesoro."

10

O Isus bičhali e eftavardešu duje učenikonen

¹ Palo adava, o Gospod Isus birinda avere eftavardešu duje učenikonen hem bičhalđa len duj po duj angla peste ko sa o dizja hem o thana ko save ov manglja te džal.

² Angleder so te džan, o Isus phenda lende: "I žetvai bari, a hari bučarne te čeden. Adalese, molinen e gospodare oti žetva te bičhali e bučarnen ki žetva pli."

³ Džan! Ače, bičhalava tumen sar bakroren maškaro ruva.

⁴ Ma legaren tumencar kesa e parencar, ni torba dromese, ni buderi obuča. I ma našalen tumaro vreme ađahar so ka terđoven te pozdravinen nekasar odrumal.

⁵ I kad đerdinena ko nesavo čer, prvo vačeren: 'Mir akale čhereste!'

⁶ Te adari bešela o manuš kova mangela mir, tegani o mir, saveše tumen molinena, ka ačhol oleja; a te na manglja mir, tumaro mir ka irini pe tumende.

⁷ Kad avena ko nesavo čer, ma palo adava nakhen ko avera čera. Ačhoven ko jekh than, han hem pijen adava so o čerutne ikalena angla tumende, adalese so o bučarno zaslužini pli plata.

⁸ I ki savi diz đerdinena, a o dizutne priminena tumen, han okova so ikalena angla tumende.

⁹ Sasljaren e nambormen adari hem vačeren sarijende: 'Alo tumende paše o carstvo e Devlesoro!'

¹⁰ A ki savi diz đerdinena, a o dizutne na priminena tumen, iklindoj ko glavna droma e dizjakere, vačeren:

¹¹ 'Hem i prašina tumara dizjakiri, savi dolinda pe ko amare pre, amen kosaja la sar znako zako zoralo odbiba. Ali te džanen da o carstvo e Devlesoro alo paše!'

¹² Vačerava tumende da ko dive oto baro sudo, po lokhe ka ovel e manušende tari Sodoma negoli e manušende tari adaja diz."

O Isus ukorini e dizjen save na poka-jinde pe

(Mt 11,20–24)

¹³ "Jao tumende, manušalen taro Horazin! Jao tumende, manušalen tari Vitsaida! Te oven ine čudesija maškaro manuša taro Tir hem taro Sidon save ule maškara tumende, pana angleder ka bešen ine ano šeja oto kanaj hem ka čoren pepeo upro pumare šere sar te mothoven da kajinena pe.

¹⁴ Ali e manušende taro Tir hem taro Sidon ka ovel po lokhe ko Sudo negoli tumende.

¹⁵ A tumen, manušalen taro Kafarnaum, na li di o nebo ka vazden tumen? Di o than e mulengoro isi te peren.

¹⁶ Tegani phenda e učenikonende: Ko šunela tumen, man šunela, a ko odbini tumen, man odbini. A ko odbini man, odbini e Devle kova bičhalđa man."

O eftavardešu duj učenici irinena pe koro Isus

¹⁷ Kad o eftavardešu duj učenici irinde pe oto drom radosna, phende e Isuses: "Gospode, hem o demonja pokorinena pe amende ano to anav!'"

¹⁸ A o Isus ko adava phenda lende: "Dikhljum e Sotone sar perela taro nebo sar munja.

¹⁹ Eče, dindum tumen vlast te gazinen upro sapa hem o škorpije hem upro sa o zoralipe e neprijateljeseo hem ništa naka ovel tumende.

²⁰ Ali ma edobor radujinen tumen zako adava so o bišukar duhija pokorinena pe tumende, nego više radujinen tumen adalese soi tumare anava zapisime ano nebo."

*O Isus hvalini e Dade
(Mt 11,25–27; 13,16–17)*

²¹ I tegani o Isus radujinda pe ano Sveto Duho hem phenda: "Hvalinava tut, Dade, Gospode e nebosoro hem e phuvjakoro, so garavdan akava okolendar kola pes dikhena sar mudronen hem džanden, a mothovdan okolende kolai sar čavore. Oja, Dade, džanav da čerđan adava adalese so ađahar mangljan.

²² Mlo Dad sa muklja maje ko vasta. Niko na džanel e Čhave, sem o Dad; hem niko na džanel e Dade, sem o Čhavo hem okola kolende o Čhavo mangela te mothoj le."

²³ Tegani irinda pe nakoro učenici hem samo olende phenda: "Blago e jačhende save dikhena adava so tumen dikhena!

²⁴ Vačerava tumende da but proroci hem carija mangle te dikhen akava so tumen dikhena, ali na dikhle; hem mangle te šunen okova so tumen šunena, ali na šunde!"

I priča oto šukar Samarijanco

²⁵ I dih, jekh dive sar o Isus sikaj ine, nesavo učitelj e Zakonestar uštino te pučel le nešto sar te iskušini le, i pučlja: "Učitelju, so valjani te čerav te dobinav o večno dživdipe?"

²⁶ A o Isus phenda lese: "Soi pisime ano e Mojsijasoro zakoni? So čitineja adari?"

²⁷ I ov phenda e Isusese:
"Volin e Gospode te Devle sa te vileja,
sa te dušaja, sa te zoralipnaja hem sa
te gođaja;
hem volin te pašutne sar korkore tut."

²⁸ Tegani o Isus phenda lese: "Šukar phendan. Čer ađahar hem ka živine."

²⁹ Ali o učitelj e Zakonestar manglja te opravdini pe i pučlja e Isuse: "A koi mlo pašutno?"

³⁰ A ko adava, o Isus phenda lese akaja priča: "Nesave manuše, sar huljela ine tari diz Jerusolim ki diz Jerihon, dolinde o čora. On lelje lestar sa, di o šeja. Zorale marde le, i dzele, a o manuš pašlilo ko drom hem na džanda pese.

³¹ Na nakhlo but, i nekotar adale dromeja sar huljela ine nesavo svešteniko, dikhlja adale manuše hem nakhino oti aver strana.

³² Ađahar da nesavo levit: alo di adava than kote o manuš pašljola, dikhlja le i nakhino oti aver strana adale dromesiri.

³³ A inele nesavo Samarijanco savo džala ine adale dromeja. Kad reslja di ko than kote o manuš pašljola, dikhlja le, i pelo lese žal olese.

³⁴ Tegani o Samarijanco alo di o manuš, čorda ulje hem mol upro lesere rane te kosel len hem pačarda len. I čivda le upro plo her hem legarda le ki gostionica, i adari brininda pe olestar.

³⁵ Tejsato dive o Samarijanco ikalđa duj srebrna kovanice hem dinda ko manuš kasiri inele i gostionica hem phenda lese: 'Brinin tut akale manušestar, i sa so ka trošine buderi, ka irinav će kad ka irinav oto drom.'"

³⁶ Tegani o Isus pučlja e učitelje e Zakonestar: "So tu pheneja? Kova akale trindenar mothovda pe sar pašutno okolese kole dolinde o čora?"

³⁷ A ov phenda: "Okova kova mothovda lese milosrđe."

Tegani o Isus phenda lese: "Oja, hem tu dža hem čer ađahar!"

O Isus kori Marta hem i Marija

³⁸ I sar o Isus hem lesere učenici džana ine dromeja nakoro Jerusolim, đerdinde ko nesavo gav. Adari živinda nesavi đuvli palo anav Marta. Oj priminda len kora peste ko čher.

³⁹ Ola inele phen palo anav Marija, koja beštini uzalo e Gospodesere e Isusesere pre hem šunda lesoro lafi.

⁴⁰ A i Marta sa ki sig dikhela ine te kandel, i ali uzalo Isus hem pučlja le: "Gospode, tu li na dikheja adava so mli phen muklja man korkora te kandav? Phen laće te pomožini maje."

⁴¹ A o Gospod phenda laće: "Marto, Marto! Brinineja tut hem uznemirineja tut zako but so,

⁴² a samo jekh valjani. I Marija izabirinda okova soi po šukar, i adava naka lel pe latar."

11

*O Isus sikaj e učenikonen sar te molinen
pe
(Mt 6,9–15; 7,7–11)*

¹ I kad jekhvar o Isus završinda e molitvaja, jekh lesere učenikonendar phenda lese: "Gospode, sikav amen te molina sar so o Jovan o Krstitelj sikavda ple učenikonen."

² Tegani o Isus phenda lende: "Kad molinena, vačeren:

'Dade, to sveto anav barjardo te ovel!

To carstvo te avel!

³ De amen avdive o maro savo valjani amende svako dive!

⁴ Oprostin amende amare grehija sar so hem amen oprostinaja svakonese kova grešinda premala amende!

Hem cide amen taro iskušenje!' "

⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Zamislinen da ki ekvaš i rat džana koro tumaro amal te phenen lese: 'Amala, te de man trin mare, i ka irinav će.

⁶ Mlo amal alo oto drom kora mande, a nane man so te ikalav anglo leste!'

⁷ A ov od andral te phenel: 'Ma uzne-mirin man! O udarai phandle, a mle čhavore već pašile mancar hem sovena. Našti akana te uštav te dav tut!'

⁸ Vačerava tumende: te na uštino te del le adalese soi lesoro amal, ka uštel hem ka del le sa so valjani adalese so lesere amale nane lađ te ovel uporno.

⁹ Vačerava tumende: Mangen hem ka del pe tumende! Roden hem ka arakhen! Khuven hem ka phravel pe tumende!

¹⁰ Adalese so svako kova mangela, pri-mini; hem kova rodela, arakhi; hem kova khuvela, ka ovel lese phravdo.

¹¹ A kova dad tumendar: kad lesoro čhavo ka rodel lestar ine mače, ka del le sape?

¹² Ili kad ka rodel jaro, ka del le škorpija?

¹³ Kad tumen, kola injen bišukar, džanen te den šukar darija tumare čhavende, kobar više tumaro Dad taro nebo ka del e Svetone Duho okolende kola rodена olear."

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mt 12,22–30; Mk 3,20–27)

¹⁴ I jekh dive o Isus ispuđinda e demone kova čerela ine jekhe manuše te naši

vačeri. Kad iklilo o demoni, o manuš lelja te vačeri. I o narodo inele zadivime,

¹⁵ ali nesave olendar vačerde: "E Veelzevulesere, e demonengere šerutnesere, zoralipnaja ispuđini e demonen!"

¹⁶ A avera iskušinde e Isuse ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹⁷ Ali o Isus džanda lengere mislija, i phenda lende: "Svako carstvo savoi ana peste podelime ka properel, hem o čher ano savo nane sloga ka perel.

¹⁸ Tei e Sotonesoro carstvo ana peste podelime, sar onda pana trajini? Akava vačerava adalese so tumen phenena da e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen.

¹⁹ A te me e Veelzevulesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, kasere zoralipnaja tumare učenici ispuđinena len? Adalese on ka dokažinen tumende da na injen u pravu.

²⁰ Ali te me e Devlesere zoralipnaja ispuđinava e demonen, onda o carstvo e Devlesoro alo maškara tumende."

²¹ O Isus phenda hem akava: "Kad okova kovai zoralo hem naoružime pazini plo čher, lesoro barvalipei osigurime.

²² Ali kad avela o po zoralo lestar, ka pobedini le hem ka lel lestar o oružje upro savo inole nada hem ka delini plencar adava so lelja e bizoralestar.

²³ Ko nane mancar, ovi protiv mande. I ko na čedela mancar, ov čhorela."

Kad o bišukar duho palem irini pe
(Mt 12,43–45)

²⁴ Tegani o Isus phenda: "Kad o bišukar duho ikljola taro manuš, džala ko šuke thana rodindoj kote šaj te odmorini. Kad na arakhi le, vačeri: 'Ka irinav man ko čher kotar ikliljum.'

²⁵ I irinda pe hem arakhlja o čher šulavdo hem namestime.

²⁶ Tegani džala hem lela efa avere duhen po bišukaren pestar hem đerdinena ano adava manuš hem ačhovena adari. I ko kraj adale manuše ovela po bišukar nego angleder."

Blagoslovime i o poslušna e Devlese

²⁷ I sar o Isus vačeri ine adava, nesavi đuvli oto narodo vičinda: "Bahtali i đuvli

koja akharda tut ano vodi hem dinda tut čuči!"

²⁸ A o Isus phenda: "Po bahtalei okola so šunena o lafi e Devlesoro hem čerena le!"

O Isus po baroi e Jonastar hem e Solomonestar

(Mt 12,38–42; Mk 8,12)

²⁹ Sar čedela pe ine po baro narodo, o Isus lelja te vačeri: "Akajai generacija bišukar. Rodela mandar znako, ali nisavo znako naka del pe laće sem adava so inele e prorokose e Jonase.

³⁰ Sar so adava so ulo e Jonaja inele znako e manuše kola živinde ki diz Niniva, adahar hem so ka ovel mancar, e Čhaveja e manušesereja, ka ovel znako akala generacijaće.

³¹ Ko dive oto baro sudo, i carica koja angleder vladinda ki južno phuv ka uštel hem ka osudini e manušen oti akaja generacija, adalese so tari durutni phuv ali te šunel e Solomonesiri mudrost, a akatei tumencar neko po baro e Solomonestar, a tumen na mangena te šunen!

³² Ko dive oto baro sudo, o manuša kola živinde ani purani diz Niniva ka ušten protiv akaja generacija hem ka osudinen la, adalese so on pokajinde pe kad o Jona propovedinda, a akatei tumencar neko po baro e Jonastar, a tumen pana na pokajinden tumen!"

E Isusesoroi sikaviba svetlost e manuše

(Mt 5,15; 6,22–23)

³³ "Niko na tharela i svetiljka hem te čhivel la ko garavdo than ili talo čaro, nego čhivela la ko than zaki svetiljka te šaj dikhen o svetlost okola kola đerdinena.

³⁴ Ti jakhi sar svetiljka te telose. Kadi ti jakh šukar, sai to telo osvetlime. A kadi ti jakh bišukar, hem to teloi ani tomina.

³⁵ Adalese, pazin da o svetlost so mislineja dai ana tute nane tomina.

³⁶ Tei sa to telo pherdo oto svetlost, bizo jekh deo oti tomina, tegani sa to dživdipe ka ovel osvetlime sar kad i svetiljka osvetlini tut ple svetloja."

O Isus kritikujini e verakere vođen soi pobožna samo od avrijal

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷ Kad o Isus vačerda adava, nesavo farisej vičinda le te hal maro koro leste. I o Isus đerdinda lese ko čher hem čhivda pe uzalo astali.

³⁸ A o farisej dikhindoj adava, čudinda pe so o Isus, palo adeti, na thovda ple vasta angleder o hajba.

³⁹ A o Gospod Isus phenda lese: "Oja, tumen o fariseja kosena i šolja hem o čaro od avrijal, a pherden len tumara pohlepaja hem bišukaripnaja.

⁴⁰ Hulavonalen! Nane li o Devel okova kova čerda e manuše, kova džanel le hem od avrijal hem od andral?

⁴¹ Nego, den e čororende sar milostinja okova so isi tumen andre, hem sa ka ovel tumende čisto.

⁴² Ali jao tumende e farisejende so dena e Devlese desetak oto začinja: oti nana, oti ruta hem oto sa o povrće, a ačhavden te čeren averende okova soi pravedno hem te volinen e Devle. Valjani te den o desetak, ali na troman te bistren te čeren adava soi po bitno.

⁴³ Jao tumende e farisejende so volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem so volinena kad o manuša, pherde poštujiba premala tumende, pozdravinena tumen ko trgija.

⁴⁴ Jao tumende adalese so injen sar o bioznačime grobija upra savende o manuša phirena, a na džanen."

⁴⁵ Tegani nesavo oto učitelja e Zakonestar phenda e Isuses: "Učitelju, tu hem amen vredineja adale lafencar."

⁴⁶ A o Isus phenda: "Jao hem tumende, učiteljalen e Zakonestar! Čhivena upro manuša pharipa but phare te akharen adahar so dena len pravilja save našti te ičeren, a ni najeja na mangena te mrdinen te pomožinen lende te akharen adava pharipe.

⁴⁷ Jao tumende, adalese so vazdena spomenici e prorokonende kolen tumare pradada mudarde.

⁴⁸ Adaleja mothovena da odobrinena adava so čerde tumare pradada: on mudarde len, a tumen vazdena lende spomenici.

⁴⁹ Adalese o Devel mudro vačerda tumendar: "Ka bičhalav lende prorokonen

hem apostolen. Nekas olendar ka mudaren, a nekas ka progoninen.'

⁵⁰ Akala generacijatar ka rodel pe o rat sa e prorokonengoro savo thavdinda pana taro ceriba e svetosoro,

⁵¹ pana taro rat e Aveljesoro sa di o rat e Zaharijasoro, kova inele mudardo maskaro zrtveniko hem i svetinja ano Hram. Oja, vacerava tumende, akaja generacija ka ovel osudime zako adava rat so thavdinda!

⁵² Jao tumende, uciteljalen e Zakonestar! Adalese so e narodostar garavden o kljucoto dzandipe. Korkore na derdinden, a na mukljen te derdinen ni okola kola mangle te derdinen."

⁵³ I kad o Isus ikילו adathar, o ucitelja e Zakonestar hem o fariseja ani bari holi lelje te protivinen pe hem te pucen le but so.

⁵⁴ On dikhle te dolen le ko bisukar lafi sar te šaj optuzinen le.

12

O Isus vaceri ple učenikonende te na oven dujemujengere

¹ I kad cedinde pe nekobor hiljade manuša, edobor dzene inele da jekh avere gazinde, o Isus prvo lelja te vaceri ple učenikonende: "Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro, te na oven dujemujengere sar soi on.

² Sa soi garavdo, ka otkrijini pe; sa soi tajno, ka šundol.

³ Adalese, sa so vacerden ani tomina, ka šundol ano svetlost; hem so pohari vacerden ko kan ano sobe, ka vaceri pe taro krovija sare te šunen."

O učenici na valjani te daran, adalese soi dragocena e Devlese

(Mt 10,28–31)

⁴ "Ali phenava tumende, amalalen: ma daran okolendar kola šaj te mudaren samo o telo, adalese so više adalestar naka šaj te ceren tumende.

⁵ A ka phenav tumende kastar te daran: te daran taro Devel kas palo mudariba isi zoralipe te frdel ano pakao. Oja, vacerava tumende, olearar te daran!

⁶ Na biknena pe li pandž čiriklja zako samo duj najtikore kovanice? A palem nijekh olendar nane bisterdi anglo Devel.

⁷ A tumendei hem svako bal ko šero džendo. Adalese, ma daran! E Devlese injen po dragocena negoli but čiriklja!"

O učenici valjani te priznajinen e Isuse anglo manuša

(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸ "A vacerava tumende: Svako kova anglo manuša ka priznajini dai mlo, me, o Čhavo e manušesoro, anglo anđelja e Devlesere ka priznajinav dai ov mlo.

⁹ A te odrekninda pe neko mandar anglo manuša, hem me ka odrekninav man olearar anglo anđelja e Devlesere.

¹⁰ I te vacerda neko lafi protiv o Čhavo e manušesoro, ka ovel lese oprostime; ali naka ovel oprostime okolese kova hulini upro Sveto Duho.

¹¹ A kad ka anen tumen anglo sudo ko sinagoge, anglo vladarija hem o vlastija, ma oven zabrinuta sar hem soja te branimen tumen, so te vaceren!

¹² Adalese so tegani o Sveto Duho ka sikaj tumen so te vaceren."

I priča e bigođakere barvale manušestar

¹³ Tegani neko oto narodo phenda e Isuses: "Ucitelju, vacer mle phralese te podelini mancar o nasledstvo."

¹⁴ A o Isus phenda lese: "Manušeja, ko čhivda man te ovav sudija ili delioco upra tumende?"

¹⁵ Tegani phenda sarijende: "Arakhen tumen hem ciden tumen tari pohlepa. I sa edobor barvalipe te ovel e manuše, lesoro dživdipe na avela oto adava so isi le."

¹⁶ Tegani o Isus phenda lende akaja priča: "Nesave barvale manušesiri phuv bijanda but.

¹⁷ I ov mislinda pe ana peste: 'So te cerav? Nane man edobor baro than kote te čhivav mli zetva.'

¹⁸ I phenda: 'Akava ka cerav! Ka peravav mle purane šupe hem ka vazdav po bare, i adathe ka čhivav sa o div hem avera šukaripa.

¹⁹ Tegani ka vacerav mla dušace: Isi tut baro barvalipe bute beršende. Odmorin, ha, pi hem uživin!"

²⁰ Ali o Devel phenda lese: 'Hulavona! Akaja rat ka mere! A sa adava so spremindan, kasoro ka ovel?'

²¹ Adahari okolese kova pese cedela barvalipe, a cororoi anglo Devel."

O Devel brinini pe zako ple učenici
(Mt 6,25–34)

²² Tegani o Isus phenda ple učenikonende: "Adalese vacerava tumende: ma oven zabrinuta zako tumaro dzivdipe: ka ovel tumen li so te han; ni zako tumaro telo: ka ovel tumen li so te urjaven.

²³ Adalese soi o dzivdipe po bitno e hajbnastar hem tumaroi telo po bitno e sejendar.

²⁴ Dikhen e gavranen! Ni sejineni ni cedena, nane len ni šupa kote te čhiven o div, a palem o Devel parvari len. A tumen injen e Devlese po vredna e čirikljendar!

²⁵ A kova tumendar šaj adaleja so brinini pe te produžini hari plo dzivdipe?

²⁶ Znači te našti ni adava najhari te čeren, sose onda brininena tumen zako bilo so aver?

²⁷ Dikhen o divlja luluda sar barjona. Na čerena buti, niti sivenafse šėja, a vacerava tumende da ni o caro o Solomon, kova inele but barvalo, na inole edobor šuže šėja sar jekha olendar.

²⁸ Te o Devel adahar šukar urjavela o biljke ko polje savei avdive adathe, a već tejsa frdena pe ani jag, kobor li više tumende ka del šėja, tikora verakere manušalen!

²⁹ Tumen ma oven zabrinuta zako adava so ka han hem so ka pijen,

³⁰ adalese so adava rodna okola kola na džanen e Devlese. Tumaro Dad, o Devel, džanel da valjani tumende sa adava.

³¹ Nego roden o carstvo e Devlesoro, a ov ka del tumen sa adava so valjani tumende!

³² Ma daran, mlo tikoro stado! Tumare Dadesiri volja inele te del tumen o carstvo.

³³ Bikninen so isi tumen hem o pare den e cororende! Čeren tumende kese zako pare save na properena hem barvalipe ko nebo savo nikad na tikorini. Niko naka šaj te avel adari te čorel tumaro barvalipe hem nijekh moljco naka uništini le.

³⁴ Adalese so tumaro vilo ka ovel adari kaj tumaro barvalipe."

Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba
(Mt 24,45–51)

³⁵ O Isus ple učenikonende phenda hem akava: "Oven spremna, urjavde zaki buti hem tumare svetiljke te oven tharde,

³⁶ sar sluge kola adžicerena ple gospodare te irini pe čhere taro bijav. Kad irini pe o gospodari hem kad khuvela ko udar, o slugei spremna te phraven lese.

³⁷ Blago okole slugende kolen o gospodari, kad ka avel, ka arakhi len sar adžicerena le džangale! Čače, vacerava tumende, ov, o gospodari, ka phandel pe i kecelja, ka bešljačeri len te han hem ka kandel len.

³⁸ Blago e slugende kolen o gospodari ka arakhi džangalen čak hem te alo ki ekvaš i rat ili anglo disljajba.

³⁹ Ali akava te džanen: te džanel ine o domaćini ko savo sati avela o čor, naka mukel lese ine te đerdini ko čer te čorel.

⁴⁰ Hem tumen oven spremna, adalese so o Čavo e manušesoro ka avel tegani kad na nadinena tumen!"

⁴¹ Tegani o Petar pučlja e Isuse: "Gospode, vacereja li akaja priča samo amende e učenikonende ili sarijende?"

⁴² O Gospod Isus phenda: "Kovai, onda, verno hem mudro upravniko kas o gospodari ka čhivel upreder ple sluge te del len hajba ko vreme?"

⁴³ Blago okole slugase kas lesoro gospodari, kad ka avel, ka arakhi sar čerela adahar.

⁴⁴ Čače vacerava tumende, upreder sa o barvalipe plo ka čhivel le sar upravniko.

⁴⁵ A te vacerda adava sluga ana peste: 'Naka avel pana mlo gospodari' i lela te marel avere slugen, hem te hal, te pijel hem te mačol,

⁴⁶ lesoro gospodari ka avel ano okova dive hem okova sati kad naka adžiceri le, ka čhinel le ko ekvaš hem ka čhivel le maškaro nevernici.

⁴⁷ A okova sluga kova džanda i volja ple gospodaresiri, a na inele spremno ili na čerda pali e gospodaresiri volja, but mariba ka hal.

⁴⁸ A okova kova na džanda e gospodaresiri volja, a čerda nešto zako so zaslužini kazna, hari mariba ka hal. Kasei dindo

but, but ka rodel pe lestar. Kasei poverime but, više ka rodel pe lestar.”

E Isusesoro lafi ka anel podela
(Mt 10,34–36)

⁴⁹ Tegani o Isus phenda: “Aljum te frdav jag e sudosiri ki phuv. So bi mangava ine več te ovel thardi!”

⁵⁰ A valjani te nakhavav e patibnasoro krstiba. But maje pharo đikote adava na završini pe!

⁵¹ Mislinena da aljum te anav mir ki phuv? Na. Aljum te ćerav o manuša te ciden pe jekh averestar.

⁵² Adalese od akana, oto pandž ćherutne, trin ka oven ki mli strana, a duj ki aver ili duj ki mli strana, a trin ki aver.

⁵³ Ka uštel o dad upro ćhavo hem o ćhavo upro dad, i daj upri ćhaj hem i ćhaj upri daj, i sasuj upri bori hem i bori upri sasuj.”

Valjani te pendžaren o znakija e vremesere
(Mt 16,2–3; 5,25–26)

⁵⁴ Tegani o Isus vaćerđa e narodose: “Kad dikhena da o oblaci avena taro zapad, tegani phenena da ka perel bršim, i ćaće perela.

⁵⁵ Kad phudela i barval taro jug, phenena da ka ovel tatipe, i ovela.

⁵⁶ Dujemujengere manušalen! Džanen te pendžaren o izgled e phuvjakoro hem e nebosoro; sar onda na džanen te pendžaren o znakija akale vremesere?

⁵⁷ Tumen korkore valjani te pendžaren okova soi ispravno.

⁵⁸ Te neko legari tut ko sudo te tužini tut adalese so na irinđan lese o pare, odrumal de sa tutar te mirine tut oleja angleder nego so resena adari. Te na ćerđan ađahar, ov šaj te vucini tut anglo sudija, a o sudija ka del tut ko manuš kova ka ćhivel tut ano phandlipe.

⁵⁹ Vaćerava će da ćaće naka ikljove adathar sa đikote na irineja đi i zadnjo para.”

13

Sare valjani te pokajinen pe zako pumare grehija

¹ Ano adava vreme nesave manuša phende e Isuseso so o Pilat, o upravniko

e rimesoro, naredinđa nesave Galilejci te oven mudarde sar anena ine žrtve ano Hram.

² A o Isus phenda lende: “Tumen li mislinena da adala Galilejci, adalese so ađahar mudardile, inele po grešna sa avere Galilejconendar?”

³ Na! Ali te na pokajinđen tumen, sarijen tumen ka adžićeri propast!

⁴ Ili okola dešu ofto upro kolende peli i kula ano Siloam hem mudarđa len, tumen li mislinena da on inele po bare grešnici sa e manušendar kola živinena ano Jerusolim?

⁵ Na! Ali te na pokajinđen tumen, sarijen tumen ka adžićeri propast!”

I priča oto kaš bizo plod

⁶ Tegani o Isus vaćerđa lende akaja priča: “Inele nesave manuše smokva sadime pese ano vinograd, i alo te rodel lakoro plod, ali ništa na arakhlja.

⁷ Tegani phenda e vinogradarese: ‘Aće, trin berš sar avava te rodav plod upri akaja smokva, ali na arakhava le. Čhin la! Sose te šućari i phuv?’

⁸ A ov phenda: ‘Gospodarona, aćhav la pana akava berš. Ka handav okolo late hem ka frdav laće đubrivo,

⁹ i šaj đi berše ka anel plod. A te na bijandā, ka ćhine la.’ ”

O Isus sasljar ko savato e đuvlja koja inele grbavo

¹⁰ I jekh savato sar o Isus sikaj ine ani jekh sinagoga,

¹¹ adari inele nesavi đuvli kola o bišukar duho ćerela ine te ovel namborme. Oj inele grbavo dešu ofto berš hem nisar našti ine te ispravini pe.

¹² Kad o Isus dikhlja la, vićinđa la kora peste hem phenda laće: “Đuvlije, oslobodimi injan taro to nambormipe!”

¹³ I ćhivđa ple vasta upro late, a oj oto-jekhvar ispravinđa pe hem lelja te slavini e Devle.

¹⁴ Tegani e sinagogakoro vođa, holjame so o Isus sasljarđa ko savato, phenda e narodose: “Isi šov dive ano kurko ko save šaj te ćerel pe buti! Ko adala dive aven hem oven sasljarde, a na ko savato!”

¹⁵ A o Gospod Isus phenda lese: “Dujemujengere injen! Tumen li ko savato na

phravena tumare guruve ili tumare here taro jasle te legaren le te pijel pani?

¹⁶ A akajai đuvli oto pleme e Avraame-soro kola o Sotoni ičerđa phandlja dešu ofto berš. Oj li na valjani te ovel phravdi taro akala lancija e nambormipasere ko savato?"

¹⁷ Kad phenda adava, lađandile sare kola inele protiv leste, a sa avera manuša radujinde pe zako sa o šukar delja save o Isus čerđa.

O carstvo e Devlesoroi sar o tikoro seme savo ovela baro kaš
(Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸ Tegani o Isus phenda: "Savesei slično o carstvo e Devlesoro? Soja te uporedinav le?"

¹⁹ Sličnoi e semese oti gorušica save o manuš lelja hem frdiŋda pese ki bašta. Ov barilo hem ulo kaš, hem o čiriklja čerde gnezdija upro lesere granke."

O carstvo e Devlesoroi sar o kvasco savo čerela o humer te uštel

²⁰ I palem phenda: "Soja te uporedinav o carstvo e Devlesoro?"

²¹ Sličnoi e kvascose save i đuvli lelja hem čivđa ano but baro čaro vareja, i ov čerđa sa o humer te uštel."

Den sa tumendar te đerdinen ano carstvo e Devlesoro
(Mt 7,13–14, 21–23)

²² I sar o Isus džala ine ple dromeja đi ko Jerusalm, nakhela ine ko dizja hem ko gava hem sikaj e narodo.

²³ I neko pučlja le: "Gospode, samo li hari manuša ka oven spasime?"

A o Isus phenda lende:

²⁴ "Den sa tumendar te đerdinen maškaro tesno udar e nebosoro adalese so but džene, vačerava tumende, ka roden te đerdinen, ali naka šaj.

²⁵ Kad o domačini ka uštel hem ka phandel o udar, ka ovel kasno. Tegani ka terđoven avri hem ka khuven ko udar vačerindoj: 'Gospodarona, phrav amende!' Ali ov ka phenel tumende: 'Na džanav tumen kotar injen.'

²⁶ Tegani ka phenen: 'Haljam hem piljam tuja, hem tu sikavđan ko amare dizjengere droma.'

²⁷ A ov ka phenel: 'Na džanav tumen kotar injen. Ciden tumen mandar, sare tumen kola čerena bišukaripe!'

²⁸ Tegani ka ovel baro rojba hem krciba e dandengoro tari dukh kad ka dikhen e Avraame, e Isaake, e Jakove hem sa e prorokonon ano carstvo e Devlesoro, a tumen frdime avri.

²⁹ O manuša ka aven taro istok hem taro zapad, taro sever hem taro jug hem ka čhiven pe uzalo astali ki gozba ano carstvo e Devlesoro.

³⁰ Ače, okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva."

E Isusesei phare zako manuša taro Jerusalm
(Mt 23,37–39)

³¹ I tegani nesave fariseja ale koro Isus hem phende lese: "Dža akatar ko nesavo aver than, adalese so o caro o Irod mangela te mudari tut."

³² O Isus phenda lende: "Džan hem vačeren adala lisicaće: 'Ka ispuđinav e demonen hem ka sasljavar avdive hem tejsa, a ko trito dive završinava mli buti.'

³³ Ali avdive, tejsa hem prektejsa valjani te džav mle dromeja, adalese so izgledini dai o Jerusalm than kote sa o proroci valjani te oven mudarde.

³⁴ Jerusalime, Jerusalime, tu savo mudareja e prorokonon hem frdeja bara upro okola kolai tuće bičhalde! But puti mangljum te čedav te manušen sar i khani ple piličken talo ple phaka, ali tumen na mangljen!

³⁵ Ače, to čher ka ovel napustime! I vačerava tumende da čaće naka dikhen man đikote na phenena: 'Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!' "

14

O Isus anglo fariseja sasljari e namborme ko savato

¹ I ko jekh savato, o Isus inele vičime ko čher nesave farisejengere vođasoro te halmaro, i dželo. Sare so inele adari, šukar ine posmatrinena le,

² adalese so anglo leste inele nesavo namborme manuŝ kasere vasta hem o pre inele pherde pani.

³ I o Isus pučlja e učiteljen e Zakonestar hem e farisejen: "Palo e Mojsijasoro zakoni, tromal pe li te sasljari pe ko savato ili na?"

⁴ A on ništa na phende. Tegani o Isus čivđa plo vas upro namborme manuŝ, sasljarda le hem muklja le te džal.

⁵ A olende phenda: "So mislinena tumaro čhavo ili tumaro guruh ko savato perela ano bunari, na li sigate ka ikalen le ine adathar?"

⁶ I na ine len so te phenen ko adava.

O Isus sikaj oti poniznost

⁷ Kad o Isus dikhlja sar o gostija kola ale te han rodenafse najšukar thana bešbnase, phenda lende akaja priča:

⁸ "Kad injan vičime nekase ko bijav, ma beš ko najšukar than, adalese so šaj maškaro vičime isi nesavo manuŝ kovai po baro tutar.

⁹ Tegani okova so vičinda tut ka phenel će: 'De to than akalese.' Tegani ka ove lađardo, i ka dža te dole o zadnjo than.

¹⁰ Nego, kad injan vičime, dža hem beš ko zadnjo than. Kad ka dikhel tut okova so vičinda tut ka phenel će: 'Amala, ava beš ko po šukar than!' Tegani sa o gostija ka dikhen kobor injan pošujime.

¹¹ Adalese, ko pes povazdela, ka ovel peravdo; a ko ponizini pe, ka ovel povazdime."

¹² Tegani o Isus phenda okolese so vičinda le: "Kad vičineja gostonen ko ručko ili ki večera, ma vičin samo te amalen, te phraljen, te familija, hem te barvale komšijen. Te vičindan olen, hem on tut ka vičinen ko hajba kora pumende sar te irinen će.

¹³ Nego, kad vičineja ko hajba, vičin e čororen, e sakatimen, e bangen hem e kororen.

¹⁴ Tegani ka ove blagoslovime, adalese so olen nane sar te irinen će. A o Devel ka irini će tegani kad ka vazdel taro mule e pravednikonen."

I priča oti bari gozba (Mt 22,1–10)

¹⁵ Kad adava šunđa jekh okolendar so beštine uzalo astali, phenda e Isuses: "Bahtaloj okova kova ka hal maro ano carstvo e Devlesoro!"

¹⁶ A ko adava, o Isus phenda lese: "Nesavo manuŝ čerđa bari gozba hem vičinda bute manušen.

¹⁷ I kad sa inele čerdo hajbnase, bičhalđa ple sluga te phenel e vičimende: 'Sai akana spremno. Aven!'

¹⁸ Ali jekh pala avereste lelje te phenen lese sose našti te aven. O prvo phenda lese: 'Čindum njiva i valjani te džav te dikhav la. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.'

¹⁹ O dujto phenda: 'Samo so čindum deše guruven i džava te dikhav sar ka orinen. Molinava tut, vačer te gospodarese da adalese našti te avav.'

²⁰ O trito phenda: 'Samo so ženindum man i adalese našti te avav.'

²¹ I o sluga irinda pe hem phenda sa adava ple gospodarese. Tegani o gospodari holjanda i phenda ple slugase: 'Sidar, ikljov ko droma e dizjakere hem ko trgija i ana akari e čororen, e sakatimen, e kororen hem e bangen.'

²² Kad o sluga čerđa adava, phenda: 'Gospodarona, čerdum adahar sar so naredindan, ali pana isi thana.'

²³ I o gospodari phenda lese: 'Ikljov avri tari diz ko droma hem ko staze hem terin e manušen te aven te ovel pherdo mlo čer.

²⁴ Vačerava tumende da nijekh okole manuŝendar kola inele vičime naka hal ki mli gozba.'"

E Isusesere učenici valjani te trpinen zbog olese

(Mt 10,37–38)

²⁵ I but manuša džana ine dromeja palo Isus. Ov irinda pe nakoro lende hem phenda lende:

²⁶ "Te neko mangela te ovel mlo učeniko, valjani te volini man but više nego ple dade hem pla daja, pla romnja hem ple čhaven, ple phraljen hem ple phenjen, više nego plo dživdipe. Te na čerđa adahar, našti te ovel mlo učeniko.

²⁷ Ko na akhari plo krsto hem na džala pala mande, našti te ovel mlo učeniko.

²⁸ Adalese so, ko tumendar ka lel ine te vazdel kula, a angleder adalestar te na bešel te računini o troško te dikhel ka šaj li te završini la?

²⁹ Te samo čhivđa o temelji, i na ačhola le pare te završini di o kraj, sare kola ka dikhen adava ka asan lese

³⁰ hem ka phenen: 'Akava manuš lelja te vazdel kula, a našti ine te završini la!'

³¹ Ili, kova caro kad džala te arakhi pe ko mariba avere caronencar, angleder adalestar na bešela te razmislini šukar ka šaj li ple deše hiljadencar te marel pe adaleja kova avela protiv leste ple biše hiljadencar?

³² Te našti, ka bičhali ple manušen koro aver caro, sar pana na alo paše, te pučen le savei o uslovija zako mir.

³³ Ađahar da svako tumendar kova na mukela sa so isi le, našti te ovel mlo učeniko."

*O učenici valjani te ačhoven verna sledbenici e Isusesere
(Mt 5,13; Mk 9,50)*

³⁴ Tegani o Isus phenđa: "Šukari o lon. Ali te našalđa plo londipe, soja ov ka londari pe?

³⁵ Esavko nane šukar ni zaki phuv ni zako đubrivo, nego frdela pe. Kas isi kana te šunel, nek šunel!"

15

*I priča oto našaldo bakro
(Mt 18,12–14)*

¹ But carinici hem prešunde grešnici čedena pe ine uzalo Isus te šunen le.

² A o fariseja hem o učitelja e Zakonestar lelje te gundinen vačerindoj: "Akava primini kora peste e grešnikonen hem hala olencar."

³ Adalese o Isus phenđa lenđe akaja priča:

⁴ "Te nekas tumendar isi šel bakre i jekh olendar našaldilo, so ka čerel? Ka ačhaj e enjavardešu enjen ko polje hem ka džal te rodel e našalde bakre sa đikote na arakhi le.

⁵ I kad ka arakhi le, ka radujini pe, ka čhivel le ko piče

⁶ hem ka legari le čhere. Tegani ka vičini ple amalen hem ple komšijen kora peste

hem ka phenel lenđe: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum mle našalde bakre.'

⁷ Vačerava tumenđe, ađahar da ano nebo ka ovel po bari radost zako jekh grešniko kad pokajini pe nego li zako enjavardešu enja pravednici kolende na valjani pokajanje."

I priča oti našaldi kovanica

⁸ O Isus phenđa hem akava: "Ili te nesava đuvlja isi deš srebrna kovanice, i jekh našali, so ka čerel? Ka tharel i svetiljka, ka šulaj o čher hem šukar ka rodel i kovanica đikote na arakhi la.

⁹ I kad ka arakhi la, ka vičini ple amalinjen hem ple komšiken kora peste hem ka phenel lenđe: 'Radujinen tumen mancar! Arakhljum i kovanica savi našaldum.'

¹⁰ Ađahar, vačerava tumenđe, ovela radost maškaro anđelja e Devlesere zako jekh grešniko kova pokajini pe."

I priča oto našaldo čhavo

¹¹ I o Isus phenđa: "Jekhe manuše ine duj čhave.

¹² I o tikneder čhavo phenđa ple dadese: 'Dade, de man akana o deo te barvalipnastar so pripadini maje.' I ađahar o dad podelinda lenđe plo barvalipe.

¹³ I palo nekobor dive o tikneder čhavo čedinda sa so inole, dželo ki durutni phuv hem adari halja sa plo barvalipe ađahar so živinda dilikane.

¹⁴ Kad trošinda sa o pare, ulo baro bokhalipe ani adaja phuv i tegani na inole so te hal.

¹⁵ I dželo te čerel buti koro jekh manuš kova živinda adari. Adava manuš bičhalđa le pese ko polje te arakhi balen.

¹⁶ O čhavo edobor inele bokhalo da manglja te hal adava so hana o bale, ali niko na dinda le čak ni adava.

¹⁷ A kad lelja te razmislini šukar, phenđa ana peste: Mle dadesere bučarnen isi da buderi hajbnase, a me akate merava bokhatar!

¹⁸ Ka uštav hem ka irinav man koro mlo dad hem ka phenav lese: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute!

¹⁹ Na injum dostojno akana te vičinav man to čhavo. Molinava tut, le man sar jekhe bučarne te čerav buti kora tute.'

²⁰ I uštino hem lelja te džal koro plo dad. Pana sar inele dur, lesoro dad dikhlja le sar avela, pelo lese žal, prastandilo nakoro leste, zagrlinda le hem čumudinda le.

²¹ Tegani o čhavo phenda: 'Dade, grešindum anglo Devel hem angla tute! Na injum dostojno akana te vičnav man to čhavo.'

²² A o dad phenda ple slugende: 'Sig anen o najšužo ogrtači hem urjaven le! Čhiven lese i angrustik ko naj hem o sandale ko pre!

²³ Anen okole thuljarde telco te čhinen, te ha hem te veselina amen,

²⁴ adalese so akava mlo čhavo inele mulo, a akana oživinda, inele našaldo, a akanai arakhlo.' I lelje te veselinen pe.

²⁵ A lesoro phureder čhavo čerela ine buti ki njiva. I ko iriba, sar avela ine paše uzalo čher, šunda bašaliba hem čheliba.

²⁶ Tegani vičinda jekhe sluga te pučel le so ulo adava.

²⁷ O sluga phenda lese: 'To phral irinda pe čhere. To dad čhinda e thuljarde telco adalese so dikhlja le dživde hem saste.'

²⁸ I o phureder čhavo holjanda hem na manglja te đerdini ko čher. Tegani lesoro dad iklilo hem molinda le te đerdini.

²⁹ A ov phenda ple dadese: 'Ače, sa edobor berša sar robo kandava tut hem nikad na phagljam to lafi, a nijekhvar na dindan man ni buzore te šaj mle amalencar te veselinav man.

³⁰ A kad alo akava to čhavo, kova halja to barvalipe e kurvencar, tu čhinda lese thuljarde telco.'

³¹ A lesoro dad phenda lese: 'Mlo čhavo, tu stalno injan mancar. I sa soi mlo – kloj.'

³² Ali, valjandam adahar te veselina amen hem te radujina amen adalese so akava, to phral, inele mulo, a akana oživinda; inele našaldo, a akanai arakhlo!''

16

I priča oto nepošteno upravniko

¹ O Isus ple učenikonende vačerda: "Jekhe barvale manuše ine upravniko kole tužinde da halja lesoro barvalipe.

² I o barvalo vičinda le hem phenda lese: 'So šunava tutar adava? Ana maje o spisko te dikhav so čerđan mle parencar adalese

so našti više te čere buti kora mande sar upravniko!'

³ Tegani o upravniko phenda ana peste: 'So ka čerav kad mlo gospodari ka cidel man tari buti? Na injum edobor zoralo te handav, a lađava te prosinav.

⁴ Džanav so te čerav te šaj o manuša priminen man pumende ano čera kad ka ovav cidime tari buti.'

⁵ I vičinda sa ple gospodaresere dužnikonen, i pučlja e prvone: 'Kobor aveja mle gospodarese?'

⁶ A ov phenda: 'Šel burija uljeja.'

Tegani o upravniko phenda lese: 'Sidar le to lil kaj pisime kobor aveja lese hem čhiv da aveja lese pinda.'

⁷ I pučlja avere: 'A tu kobor aveja mle gospodarese?'

A ov phenda: 'Šel burija điveja.' I olese da phenda o upravniko: 'Le to lil hem čhiv da aveja lese oftovardeš.'

⁸ I o gospodari pohvalinda e nepoštenone upravniko so inele džando hem so adahar postupinda. Akava mothoj dai o manuša akale svetosere po džande ko postupci premalo okolende kolai slična olende, nego o manuša e svetlosere.

⁹ Vačerava tumende: čeren tumende amalen adahar so ka pomožinen lende akala phuvjakere barvalipnaja, te šaj, kad ka nakhel adava barvalipe, te oven primime ano večna čera.

¹⁰ Kovai verno ano najtikore buća, ov ka ovel verno hem ano najbare; a kova nane pravedno ano najtikore buća, ov naka ovel pravedno hem ano najbare.

¹¹ Te na injen verna ano akala phuvjakoro barvalipe, ko ka mukel tumende ano vasta o čačikano barvalipe?

¹² Te na injenle verna ano averesoro barvalipe, ko ka del tumen tumaro?

¹³ Nijekh sluga našti kandel duje gospodaren. Ili ka mrzini jekhe, a ka volini e dujtone; ili jekhesa ka ovel poslušno, a e dujtone naka podnosini. Našti kanden hem e Devle hem o barvalipe."

¹⁴ Sa adava, so vačerda o Isus, šunde o fariseja kola but volinde pare, i asandile lese.

¹⁵ A o Isus phenda lende: "Tumen in-jen adala so čerena tumen pravedna anglo manuša, ali o Devel džanel tumare vile. Okova soi but vredno e manušende, adavai gadno e Devlese."

O lafi e Devlesoro isi le trajno autoritet

¹⁶ Tegani o Isus phenda: "O Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere sikavena ine e manušen di o aviba e Jovanesoro, a od tegani propovedini pe o šukar lafi taro carstvo e Devlesoro hem svako nasilno đerdini ano leste."

¹⁷ A palem, po lokhe o nebo hem i phuv te nakhen, negoli jekh slovo oto Zakoni te properel.

¹⁸ Jekh primer: Ko tumendar ačaj pla romnja hem lela avera, čerela preljuba. Hem ko lela romnja kola o rom muklja, isto čerela preljuba."

Priča oto barvalo manuš hem oto Lazar

¹⁹ O Isus phenda: "Inele nesavo barvalo manuš kova urjela pe ine sa ano najšuže šejja hem taro dive ko dive hala ine sa najšukar habinja."

²⁰ Angli lesiri kapija sa ano čirevija pašljola ine nesavo čororo manuš palo anav Lazar.

²¹ Ov but manglja te čaljari pe e troškendar save perena ine taro astali e barvalesoro. Čak hem o đukle avena ine hem ližinena lesere čirevija."

²² Kad mulo o čororo, o anđelja legarde le e Avraamese ki angali. I o barvalo da mulo hem inele parume."

²³ I ano than e mulengoro, ano bare muke, o barvalo vazdinda ple jača hem odural dikhlja e Avraame hem e Lazare lese ani angali."

²⁴ Tegani vičinda: 'Dade Avraame, smilujin tut maje hem bičal e Lazare te čhivel samo hari plo naj ano pani hem te avel te šudari mli čhib, adalese so but injum mučime ani akaja jag.'

²⁵ A o Avraam phenda: 'Mlo čhavo, setin tut da primindan to šukaripe tuće ko dživdipe, a o Lazar plo bišukaripe. A akanai e Lazarese šukar akate, a tu mučineja tut.'

²⁶ Sem adava, isi bari provalija maškar amende hem tumende i te manglja neko

te nakhel akatar kora tumende ili adathar kora amende, naka šaj.'

²⁷ A o barvalo phenda: 'Onda molinava tut, dade Avraame, bičal e Lazare mle dadese ko čher.'

²⁸ Adari isi man pandž phralja. Nek o Lazar upozorini len, te na aven hem on ko akava than e mukengoro.'

²⁹ A o Avraam phenda: 'Isi len o Zakoni e Mojsijasoro hem o Lila e prorokonengere. Nek šunen olen!'

³⁰ A ov phenda: 'Nane adava dovoljno, dade Avraame! Ali te alo lende neko taro mule, ka obratinen pe.'

³¹ I o Avraam phenda lese: 'Te na šunde adava so pisinda o Mojsije hem o proroci, naka šunen ni te neko uštino taro mule.' "

17

O učenici valjanena te oven verna sluge e Devlesere

(Mt 18,6–7, 21–22; Mk 9,42)

¹ O Isus phenda ple učenikonende: "O iskušnja mora te aven, ali jao okolese prekala kaste avena."

² Olese ka ovel ine po šukar ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more, nego te čerel jekh akale tikorendar te perel ano greh."

³ Arakhen tumen! Te to phral grešini, ukorin le, i te pokajinda pe, oprostini lese."

⁴ I te ehta puti ko dive grešini premala tute hem ehta puti avela kora tute hem vačeri će: 'Kajinav man', oprostini lese."

⁵ O apostolja phende e Gospodese: "De amen po bari vera!"

⁶ A o Gospod phenda: "Te isi tumen vera tikori sar zrno oti gorušica, ka phenen ine akale kaštese: 'Ikal tut taro koreno hem sadin tut ano more!' I ka šunel tumen ine."

⁷ Te phena da nekas tumendar isi sluga kova handela ili arakhi e bakren. I kad ov irini pe tari njiva, ko tumendar ka phenel lese: 'Siđar ava akari hem beš te ha maro?'

⁸ Na li, umesto adava, ka phenen lese: 'Čer maje te hav, phand tut i kecelja hem kande man đikote hava hem pijava, a palo adava tu ka ha hem ka pije?'

⁹ Valjani li o gospodari te zahvalini e slugase so čerđa adava so ine lese naredime? Na."

¹⁰ Ađahar hem tumen, kad čerena sa so naredinđa tumenđe o Devel, vačeren: 'Amen injam sluge kolende na valjani te zahvalini pe! Čerđam samo soi amari buti!' "

O Isus sasljari deše gubavconen

¹¹ I sar o Isus džala ine nakori diz Jerusolim, nakhino maškari regija Samar-ija hem i regija Galileja.

¹² I sar đerdini ine ko nesavo gav, nakoro leste ale deš gubavci kola terdine po dur olestar

¹³ hem vičinde: "Isuse, Gospodarona, smilujin tut amende!"

¹⁴ Kad dikhlja len o Isus, phenđa lenđe: "Džan hem mothoven tumen e sveštenikonende!"

I sar džana ine dromeja, saslile tari guba.

¹⁵ I jekh olendar kad dikhlja so saslilo, irinđa pe koro Isus slavindoj e Devle oto sa o glaso.

¹⁶ Pelo anglo lesere pre mujeja di phuv, zahvalindoj lese. A ov inele Samarijanco.

¹⁷ Tegani o Isus pučlja: "Na li deš saslile? A kaj pana okola enja?"

¹⁸ Nijekh li olendar na aračhilo te irini pe hem te slavini e Devle, sem akava jekh kova čak nane ni Jevrejco?"

¹⁹ I phenđa e manušese: "Ušti hem dža! Ti vera spasinda tut!"

O aviba e Devlesere carstvosoro (Mt 24,23–28, 37–41)

²⁰ Jekh dive o fariseja pučle e Isuse kad ka avel o carstvo e Devlesoro. O Isus phenđa lenđe: "O carstvo e Devlesoro na avela e znakonencar saven ka šaj te dikhen pe.

²¹ Naka šaj te phenel pe: 'Ače akatei!' ili 'Eče adari!' Adalese soi o carstvo e Devlesoro maškara tumende!"

²² Tegani phenđa ple učenikonende: "Avela o vreme kad ka mangel te dikhen samo jekh dive e Manušesere Čhavesoro, ali naka šaj te dikhen le.

²³ O manuša ka phenen tumenđe: 'Eče adari!' ili 'Ače akatei!' Ali ma džan adari hem ma prastan palo lende!

²⁴ Adalese so o aviba e Manušesere Čhavesoro ko lesoro dive ka ovel sar kad i

munja čhinela taro jekh krajo e nebosoro, a svetlini ko dujto.

²⁵ Ali angleder adalestar valjani but te patini hem te ovel odbacime akala generacijatar.

²⁶ Hem sar so inele ano vreme kad o Noje živinđa, ađahar ka ovel hem ano vreme kad me, o Čhavo e manušesoro, ka avav.

²⁷ O manuša hana ine hem pijena, lena pe hem dena pe sa di o dive kad o Noje đerdinda ki barka. Tegani alo o baro pani hem tasavđa sarijen.

²⁸ Ađahar da inele ano vreme kad o Lot živinđa. O manuša ani diz Sodoma hana ine hem pijena, činena hem biknena, sadinena hem vazdena čhera.

²⁹ A ko dive kad o Lot ikililo tari Sodoma, odupral sar bršim peli jag hem sumpor hem mudarđa sarijen.

³⁰ Ađahar ka ovel hem ko dive kad o Čhavo e manušesoro ka mothoj pe.

³¹ Ko adava dive, ko ka ovel upro čher, a lesere stvarija ano čher, ma te huljel te lel len. Ađahar da, ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere palo ple stvarija.

³² Setinen tumen so ulo e Lotesere rom-njaja!

³³ Ko dikhela te arakhi plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande, ka arakhi le.

³⁴ Vačerava tumenđe: ki adaja rat duj džene ka pašljon ani jekh soba; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

³⁵ Duj đuvlja zajedno ka čeren hajbnase; jekha ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.

³⁶ [Duj murša ka čeren buti ki njiva; jekhe ka lel pe, a e dujtone ka ačaj pe.]

³⁷ I on pučle e Isuse: "Kaj, Gospode?"

A ov phenđa lenđe: "Kaj isi mulo telo, adari čedena pe o lešinarija."

18

I priča oti udovica koja inele istrajno

¹ Tegani o Isus vačerđa ple učenikonende priča da uvek valjani te molinen pe hem te na odustajinen.

² Phenđa: "Inele nesavo sudija ani jekh diz. Na darandilo e Devlestar hem na ačhilo lese di o manuša.

³ A inele hem nesavi udovica ani adaja diz. Oj stalno avela ine koro leste hem molini le: 'De man pravda anglo okova kova tužini man!'

⁴ Ov jekh vreme na manglja te pomožini laće. Ali kad nakhlo nesavo vreme, phenđa korkoro pese: 'Iako na darava e Devlestar hem na ačhilo maje di o manuša,

⁵ ka dav pravda akala udovicaće, adalese so stalno avela kora mande, i te na avel više te dosadini man!'

⁶ Tegani o Gospod Isus phenđa: "Šunen šukar so phenđa o nepravdedno sudija!

⁷ O Devel li naka del pravda ple izabiri-mende kola rat hem dive molinena le? Ov li ka ačaj len te adžiceren?

⁸ Vačerava tumende, ka del len pravda, hem adava sigate. Ali kad me, o Čhavo e manušesoro, ka irinav, ka arakhav li vera ki phuv?"

I priča oto farisej hem oto cariniko

⁹ Tegani o Isus vačerđa akaja priča okolende kola mislinde dai pravedna, a averen dikhle sar po tikoren pumendar:

¹⁰ "Duj manuša dzele ko Hram te molinen pe: jekh inele farisej, a o dujto cariniko.

¹¹ O farisej, terdindoj, molinda ana peste adahar: 'Devla, hvala će so na injum sar avera manuša: čora, nepravdedna, preljub-nici ili sar akava cariniko.

¹² Postinava duj puti ano kurko hem dava desetak oto sa so zaradinava.'

¹³ A o cariniko, terdindoj odural, na manglja ni te dikhel nakoro nebo, nego khuvela pe ine ko gruda oti tuga hem vaćeri: 'Devla, smilujin tut maje, e grešnikose!'

¹⁴ Vačerava tumende: akava cariniko irinda pe čhere opravdime anglo Devel, a na o farisej! Adalese so ko pes povazdela, ka ovel pravdo; a ko ponizini pe ka ovel povazdime."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavo

(Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

¹⁵ O manuša anena ine anglo Isus pumare tikore čhavoren te čhivel ple vasta upro lende. I kad o ućenici dikhle adava, braninde lende.

¹⁶ Ali o Isus vićinda len angla peste vaćerindoj e ućenikonende: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkende pripadini o carstvo e Devlesoro!

¹⁷ Čaće vaćerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čhavo, naka đerdini ano leste."

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

¹⁸ I nesavo šerutno e jevrejengoro pućlja e Isuse: "Ućitelju šukareja, so valjani te ćerav te dobinav o većno dživdipe?"

¹⁹ A o Isus phenđa lese: "Sose vićineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

²⁰ O naredbe džane: 'Ma ćer preljuba!', 'Ma mudar!', 'Ma čor!', 'Ma svedoćin hov-avne!', 'Poštujin te dade hem te daja!'

²¹ Tegani o šerutno phenđa: "Sa adava ićerava pana taro tikoripe."

²² Ko adava, o Isus phenđa lese: "Pana jekh aćhola tut te ćere: biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande."

²³ A ov kad šunđa adava, rastužisalo adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

²⁴ A kad dikhlja le o Isus sar rastužisalo, phenđa: "Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro."

²⁶ A o manuša kola šunde adava, phende: "Ko onda šaj te ovel spasime?"

²⁷ A o Isus phenđa lende: "So nane moguće e manušende, moguće e Devlese."

²⁸ O Petar phenđa: "Aće, amen sa aćhavđam te dža pala tute."

²⁹ A o Isus phenđa lende: "Čaće vaćerava tumende, svako kova aćhavđa plo čher, ili e romnja, ili e phraljen, ili e dade hem e daja, ili e čhaven zbog o carstvo e Devlesoro,

³⁰ ka primini po više ko akava sveto adalestar so aćhavđa hem ka primini o većno dživdipe ko sveto savo avela."

O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar *(Mt 20,17–19; Mk 10,32–34)*

³¹ O Isus cidinda pe e dešu duje apostolencar ki strana hem phenda lende: "Ače, džaja nakoro Jerusolim. Adari ka pherdol sa adava so o proroci pisinde ano Sveto lil mandar, e Manušesere Čhaviestar.

³² Ka den man ko manuša kola nane Jevreja. On ka maren muj mancar, ka vredinen man hem ka chungaren man.

³³ Ka šibinen man hem ka mudaren man, ali o trito dive ka uštav taro mule."

³⁴ O učenici na halile ništa adalestar so o Isus vačerda lende. O značenje adale lafengoro inele garavdo olendar, i na džande sostar o Isus vačeri.

O Isus saslari e korore prosjako (Mt 20,29–34; Mk 10,46–52)

³⁵ Kad o Isus alo paše uzali diz Jerihon, uzalo drom bešela ine nesavo kororo manuš hem prosini.

³⁶ Kad o kororo manuš šunđa sar o narodo nakhela, raspučlja pe soi adava.

³⁷ I phende lese so o Isus o Nazarećanin nakhela.

³⁸ Tegani o kororo vičinda: "Isuse, Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

³⁹ A o manuša kola phirde anglo Isus vičinde upro leste te traini, ali ov pana po zorale vičinda: "Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!"

⁴⁰ Tegani o Isus terdino hem naredinda te anen e korore anglo leste. I kad ande le, o Isus pučlja le:

⁴¹ "So mangeja te ćerav će?"

A o kororo phenda: "Gospode, mangava te dikhav."

⁴² I o Isus phenda lese: "Dikh! Ti vera sasljarđa tut."

⁴³ I otojekhvar o kororo šaj ine te dikhel hem lelja te džal palo Isus slavindoj e Devle. I sa o manuša kola dikhle adava zahvalinde e Devlese.

19

O Isus džala koro Zakej o cariniko

¹ O Isus đerdinda ani diz Jerihon. I sar nakhela ine maškari diz,

² alo nesavo manuš palo anav Zakej te dikhel le. O Zakej inele jekh taro šerutne e carinikonengere ani diz hem inele barvalo.

³ Ov pokušinda te dikhel koi adava o Isus, ali našti ine taro narodo adalese so inele pretičkoro.

⁴ Adalese prastandilo po anglal hem uklinda upro e smokvakoro kaš te šaj dikhel e Isuse adalese so džanda da valjani te nakhel adathar.

⁵ A kad o Isus reslo adari, dikhlja upre hem phenda lese: "Zakej, hulji sigate! Avdive valjani te ovav ano to čher."

⁶ I o Zakej huljilo sigate hem radosno priminda le pese ano čher.

⁷ Sa o manuša kola dikhle adava, lelje te gundinen, vačerindoj: "Dželo koro grešniko te bešel."

⁸ A o Zakej terdino hem phenda e Gospodese e Isuses: "Ače, Gospode, ekvaš oto barvalipe mlo ka dav e čororende, a te nekas hovavđum, ka irinav lese štar puti više."

⁹ A ko adava, o Isus phenda lese: "Avdive alo o spasenje ano akava čher, adalese soi hem akava manuš potomko e Avraamesoro.

¹⁰ Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, aljum te rodav hem te spasinav e našalden!"

I priča oto poverime pare (Mt 25,14–30)

¹¹ I sar but manuša šunena ine e Isuse, ov vačerda lende hem akaja priča, adalese so inele paše uzalo Jerusolim, a on mislinde da o carstvo e Devlesoro otojekhvar ka mothoj pe.

¹² Phenda: "Inele jekh ugledno manuš kova spremisalo te džal ki durutni phuv te ovel čhivdo zako caro, a palo adava te irini pe čhere.

¹³ I vičinda ple deše slugen, dinda len po ekvaš kilo srebro hem phenda lende: 'Zaradinen maje adahar so ka ćeren buti adaleja đikote na avava.' I dželo ko drom.

¹⁴ A o manuša oti lesiri phuv mrzinde le, i bičalde pumare manušen adari kaj ov dželo te phenen: 'Na mangaja akale te ovel amaro caro.'

¹⁵ Kad o ugledno manuš irinda pe sar caro, naredinda te vičinen koro leste okole slugen, kolende dinda pare, te dikhel ko-bor zaradinde lese.

16 O prvo sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dindān man, čerđum deš puti više.'

17 I ov phenda lese: 'But šukar. Tu injan šukar sluga! Adalese so injanle maje verno ko najhari, ka dav tut te vladine upro deš dizja!'

18 O dujto sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, oto adava so dindān man, čerđum pandž puti više.'

19 I lese phenda: 'Ka dav tut te vladine upro pandž dizja!'

20 O trito sluga alo vačerindoj: 'Gospodarona, ače to srebro savo dindān man. Garavđum le ano jekh kotor e šejengoro.'

21 Čerđum adahar adalese so darandiljum tutar so injan strogo manuš. Leja okova so nane klo hem čedeja kaj na sejindān.'

22 A ov phenda lese: 'Tu injan bišukar sluga! Palo te lafija ka sudinav tut. Te džandān so injum strogo manuš, da lava okova so nane mlo hem čedava so na sejindum,

23 sose onda na dindān mle pare ki kamata? Ďi akana ka ovel man ine više pare save ka lav ine avindoj čhere.'

24 Tegani phenda okolende kola terdine uzalo leste: 'Len akale slugastar o srebro hem den le okolese kas isi deš puti edobor!'

25 A on phende lese: 'Ali, gospodarona, ole već isi pandž kilja srebro.'

26 Ov phenda: 'Dikhena da svakone kas isi, ka del pe lese pana, a okole kas nane ka lel pe lestar hem adava so isi le.'

27 A okole mle neprijatelj, so na mangle te ovav lengoro caro, anen akari hem čhinen len angla mande!'

O manuša ano Jerusolim dena čast e Isuses sar carose

(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Jn 12,12–19)

28 I kad vačerda lende adava, o Isus nastavinda plo drom nakoro Jerusolim.

29 Kad alo paše uzalo gava Vitfaga hem Vitanija, uzali gora vičimi e Maslinakiri, bičhalđa duje učenikonen

30 vačerindoj: "Džan ko adava gav savoi angla tumende. I kad ka đerdinen, ka arakhen phandle terne here upro saveste

pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

31 Te neko pučlja tumen: 'Sose phravena le?', phenen lese: 'E Gospodese valjani.' "

32 On dže le hem arakhle adahar sar so phenda lende o Isus.

33 I sar phravena ine e terne here, o manuša, kasoro ine le o terno her, pučle len: "Sose phravena e terne here?"

34 A on phende: "E Gospodese valjani."

35 I ande e here anglo Isus. Čhivde pumare fostanja upro her hem bešljarde e Isuse upro leste.

36 I sar džala ine anglal bešindoj upro her, o manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste.

37 A kad alo paše uzalo than kotar huljela pe ine tari e Maslinakiri gora, sa o učenici so ine le adari lelje radosno hem oto sa o glaso te slavinen e Devle zako sa o čudesija save dikhle,

38 vačerindoj:

"Blagoslovime o Caro

kova avela ano anav e Gospodesoro!

Nek ovel mir ano nebo

hem slava e Devlese ko učipe!"

39 Tegani nesave fariseja, kola ine le maškaro lende, phende e Isuses: "Učitelju, phen te učenikonende te na vačeren adava."

40 A o Isus phenda lende: "Phenava tumende, te traінде on, o bara ka vičinen."

E Isusesi phare zako Jerusolim

41 I kad o Isus alo paše uzalo Jerusolim, dikhindoj i diz, runda laće

42 vačerindoj: "Oh, te džane ine avdive hem tu so anela će mir! Ali adavai akana garavdo te jačendar.

43 Ka aven o dive kad te neprijatelja ka čhiven će barikade, ka opkolinen tut hem taro sa o strane ka pritiskinen tut.

44 Ka uništinen hem tut hem te dizutnen. Naka ačhaven ni bar upro bar adalese so na pendžardān o vreme kad o Devel alo te spasini tut."

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram
(Mt 21,12–17; Mk 11,15–19; Jn 13–22)

⁴⁵ Kad o Isus alo ano Jerusolim, đerdinda ano boro e hramesoro hem lelja te ispu-dini adathar okolen so biknena.

⁴⁶ Phenda lende: "Pisimei ano Sveto lil: 'O čher mlo ka ovel čher zaki molitva', a tumen čerden olestar 'than kote čedena pe o čora!'"

⁴⁷ I taro dive ko dive, o Isus sikavđa e manušen ano boro e hramesoro. A o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar zajedno e jevrejengere starešinencar rodona ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo,

⁴⁸ ali na arakhle sar adava te čeren, adalese so sa o manuša pažljivo šunena ine lesoro sikaviba.

20

E Jevrejengere vođe na prihvatina e Isusesoro autoritet

(Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

¹ I jekhvar sar o Isus sikaj ine e manušen ano boro e Hramesoro hem vačeri lende ine o Šukar lafi, ale uzalo leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

² hem pučle le: "Vačer amende kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?"

³ O Isus phenda lende: "Hem me tumen ka pučav nešto. Vačeren maje:

⁴ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša?"

⁵ A on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: "Te phendam 'o Devel kovai ano nebo', ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

⁶ A te phendam 'o manuša', sa o manuša ka mudaren amen barencar, adalese soi uverime da o Jovan inele proroko."

⁷ Adalese phende e Isuse: "Na džanaja ko dinda pravo e Jovane."

⁸ I o Isus phenda lende: "Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te čerav."

I priča oto bišukar vinogradarija

(Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

⁹ Tegani o Isus lelja te vačeri e narodose akaja priča: "Nesavo manuš sadinda vinograd, iznajminda le nesave

vinogradarende hem dželo ko drom ko but vreme.

¹⁰ I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj den le oto bijandipe e drakhakoro. Ali o vinogradarija marde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹¹ I o gospodari bičhalđa avere sluga. Ali on hem ole marde, lađarde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

¹² I palem o gospodari bičhalđa koro lende hem e tritone sluga. A on čerde le ko rata hem frdinde le avri taro vinograd.

¹³ Tegani o gospodari oto vinograd phenda: "So te čerav? Ka bičhalav lende mle volime čhave. Šaj ole ka pošujinen."

¹⁴ Ali kad o vinogradarija dikhle le, vačerde maškara pumende: "Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo."

¹⁵ I frdinde le avri taro vinograd hem mudarde le.

So mislinena, so ka čerel o gospodari adale vinogradarende?

¹⁶ Ka avel hem ka mudari len, a o vinograd ka iznajmini averende."

I okola kola šunde adaja priča, phende: "Te na del o Devel adava te ovel!"

¹⁷ A o Isus dikhlja ano lende hem phenda: "A so onda značini adava soi pisime ano Sveto lil:

'O bar savo odbacinde o zidarija ulo najbitno bar e čheresoro'?"

¹⁸ Svako kova perela upro adava bar, ka phagel pe, a te pelo adava bar upra nekaste, ka zgnječini le."

¹⁹ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici mangle tegani te dolen e Isuse, adalese so džande da akaja priča vačeri olendar, ali darandile e narodostar.

E verakere vođe našti te dolen e Isuse ko bišukar lafi

(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰ A o učitelja e Zakonestar hem o šerutne sveštenici posmatrinena ine e Isuse. Bičhalde koro leste špijunen, kola čerde pe dai iskrena, sar te dolen le ko bišukar lafi i te šaj preden le ko upravniko e rimesoro te osudini le.

²¹ I o špijunja pučle e Isuse: "Učitelju, džanaja da vaćereja hem sikaveja šukar hem na dikheja kovai kova, nego čaćimase sikaveja oto drom e Devlesoro."

²² Valjani li amen o Jevreja te platina o porez e rimesere carose ili na?"

²³ A o Isus džanda so on mangle te prevarinen le i phenda lende:

²⁴ "Mothoven maje i kovanica savaja platinena o porez. Kasiri slika hem kasoro anav isi la?"

A on phende: "E carosoro."

²⁵ Tegani o Isus phenda lende: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

²⁶ I ađahar o špijunja našti ine te arakhen ništa bišukar ano okova so o Isus vaćerđa i traінде adalese so inele zadivime lesere vaćeribnaja.

O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule

(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷ I ale koro Isus nesave sadukeja kola vaćerena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

²⁸ "Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te ćerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro."

²⁹ Ađahar, inele ehta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

³⁰ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo.

³¹ Tegani o trito phral lelja adala romnja i mulo hem ađahar sa o ehta phralja. I nijekh olendar na ačhavđa čhaven pala peste.

³² Ko kraj muli hem i romni.

³³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o ehta phralja?"

³⁴ O Isus phenda lende: "O manuša ko akava sveto lena pe hem dena pe."

³⁵ A okola kolen o Devel smatrini dai dostojna te oven vazdime taro mule hem te živinen ko sveto savo avela, ni ka len pe ni ka den pe.

³⁶ Adalese so našti više ni te meren: ka oven sar o anđelja. Oni čhave e Devlesere, adalese so o Devel ka vazdel len taro mule.

³⁷ A da o mule uštena, mothovđa hem o Mojsije ano Sveto lil kote pisini oto grmo savo ine thabljola. Adathe ov zako Gospod phenela dai 'Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' iako on tegani inele mule.

³⁸ A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. Adalese soi on e Devlese pana dživde."

³⁹ Nesave učitelja e Zakonestar phende e Isuseso: "Učitelju, šukar vaćerđan!"

⁴⁰ I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar (Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)

⁴¹ Tegani o Isus pučlja okolen so šunena le ine: "Sar šaj te vaćeri pe dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?"

⁴² A korkoro o David phenela ano lil oto Psalmija:

'O Gospod phenda mle Gospodese:

Beš ko počasno than, oti mli desno strana,

⁴³ đikote na pašljara te neprijateljen talo te pre!"

⁴⁴ Te o David vićini le 'Gospode', sar onda o Hrist šaj te ovel samo lesoro čhavo?"

O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e Zakonestar

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)

⁴⁵ Tegani anglo sa o manuša, o Isus phenda ple učenikonende:

⁴⁶ "Arakhen tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena te phiren urjavde ano bare fostanja hem o manuša, ano baro poštujiba, te pozdravinen len ko trgija. Volinena te bešen ko anglune thana ano sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe."

⁴⁷ Hana o imanje e udovicengoro hem ćerena pe dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On ka oven po zorale kaznime nego avera manuša."

21

*I čorori udovica dela sa so isi la
(Mk 12,41–44)*

¹ Na nakhlo but palo adava, o Isus vazd-inda plo šero hem dikhlja sar o barvale manuša čhivena pumare pare ani e hrame-siri kutija zako čediba.

² Adahar dikhlja hem jekha čorora udovica sar čhivela samo duj najtikore kovanice.

³ Tegani phenda: “Čače vačerava tumende, akaja čorori udovica čhivđa više sarijendar.

⁴ Adalese so sare akala dinde oto buđeri so isi len, a oj, kojai čorori, dinda sa so inola zako živiba.”

*O Hram ka ovel peravdo hem o znakija
oto bare nevolje*

(Mt 24,1–14; Mk 13,1–13)

⁵ I sar nesave učenci vačerena ine adalestar sari o Hram šukar ukrasime šuže bare barencar hem e daronencar savei posvetime e Devlese, o Isus phenda:

⁶ “Ka avel o dive kad oto sa akava so dikhena naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo.”

⁷ I on pučle e Isuse: “Učitelju, kad adava ka ovel? Savo znako ka mothoj amende da ka ovel adava?”

⁸ A o Isus phenda: “Dikhen te na oven hovavde. Adalese so but džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem: ‘Alo paše o kraj akale vreme-soro.’ Ma džan palo lende!

⁹ A kad šunena zako mariba hem zako pobune, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali nane odmah o kraj.”

¹⁰ Tegani phenda lende: “Jekh nacija ka uštel upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo.

¹¹ Ko but thana ka oven bare zemljotresija, bokhalipe hem zaraze. Ka mothoven pe čudesna znakija ko nebo savendar o manuša ka daran.

¹² Ali angleder so sa adava te ovel, ka dolen tumen hem ka progoninen tumen, ka legaren tumen ko sudo ano sinagoge hem ko phandlipe, ka legaren tumen anglo carija hem anglo vladarija, hem sa adava zbog mande.

¹³ Adava ka ovel tumende te šaj sve-dočinen lende mandar.

¹⁴ Adalese zapamtinen: ma pripreminen tumen angleder save lafencar ka braninen tumen.

¹⁵ Adalese so me ka dav tumen mudrost hem lafija ko save nijekh tumaro protivniko naka šaj te irini lafi.

¹⁶ A ka izdajinen tumen čak hem tumare dada hem o đaja, tumare phralja, tumari familija hem tumare amala; hem nesaven tumendar ka mudaren.

¹⁷ I sare ka mrzinen tumen zbog mande,

¹⁸ ali nijekh bal tumare šerestar naka perel.

¹⁹ Adaleja so ka ačhoven verna, ka dobi-nen o večno dživdipe.”

*O Isus vačeri so o Jerusalem ka ovel
uništije*

(Mt 24,15–21; Mk 13,14–19)

²⁰ O Isus phenda hem akava: “I kad ka dikhen sar o Jerusalem opkolime e vojskendar, te džanen da alo lesoro vreme te ovel uništije.

²¹ Tegani okola kola živinena ani e jude-jakiri regija nek našen ko gore. Okola kola živinena ano Jerusalem nek ikljon avri, a kolai ko polje, te na đerdinen ani diz.

²² Adalese so adala ka oven o dive oti e Devlesiri kazna, te pherdol sa soi pisime ano Sveto lil.

²³ Jao e khamnjende hem okolende kola dena čuči ko adala dive! Adalese so bari nevolja ka ovel upri phuv hem e Devlesiri holi ka perel upro akava narodo.

²⁴ Nesave olendar ka oven mudarde mačeja, a avera ka oven legarde ko ropstvo maškaro sa o nacije. O Jerusalem ka ovel gazime e manušendar oto avera nacije sa đikote na nakhela lengoro vreme.”

*O znakija save ka mothoven e Isusesoro
aviba*

(Mt 24,23–35; Mk 13,21–31)

²⁵ O Isus phenda hem akava: “I ka oven čudna znakija ko kham, ko masek hem ko čerenja, a ki phuv o nacije naka džanen so te čeren oti dar zbog adava so o more ka čerel glasna zvukija hem bare talasija.

²⁶ O manuša ka meren oti dar hem oto adžiceriba o bišukaripe savo avela ki phuv,

adalese so o zoralipa e nebosere ka oven potresime.

²⁷ Tegani sare ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblako ano zoralipe hem ani bari slava.

²⁸ A kad sa adava ka počini te ovel, terđoven ko pre bizi dar hem vazden tumare šere adalese soi paše tumaro spasenje.”

O Isus vačeri e učenikonende te pratinen o znakija savendar vačerđa lende

(Mt 24,32; Mk 13,28)

²⁹ Tegani o Isus phenđa lende akaja priča: “Dikhen i smokva ili bilo savo aver kaš.

³⁰ Kad dikhena da ikljona listija upro leste, korkore džanen dai paše o linaj.

³¹ Ađahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai o carstvo e Devlesoro paše.

³² Čače vačerava tumende, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³³ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

O Isus sikaj e učenikonen te oven uvek spremna zako olesoro aviba

(Mt 24,36–51; Mk 13,32–37)

³⁴ I o Isus phenđa lende: “Arakhen tumen te na oven zaokupirime pibnaja, mačojbnaja hem akale dživdipnasere brigencar i te resel tumen otojekhvar adava dive.

³⁵ Adalese so adava dive ka avel sar zamka upro sa o manuša ki phuv.

³⁶ Adalese oven džangale hem stalno molinen te šaj nakhaven sa adava so valjani te ovel hem te terđoven anglo Čhavo e manušesoro.”

³⁷ Diveja o Isus sikaj ine ano Hram, a račaja ikljola ine tari diz hem džala te nakhaj i rat ki gora vičimi e Maslinakiri.

³⁸ I sa o manuša rano sabaleja džana ine ko Hram te šunen le.

22

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

(Mt 26,1–5, 14–16; Mk 14,1–2, 10–11; Jn 11,45–53)

¹ Avela ine paše o Prazniko e bikvascone marengoro, savo vičini pe Pasha.

² O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodna ine sar te čeren o Isus te ovel mudardo, ali darandile e narodostar.

³ Tegani o Sotoni đerdinda ano Juda vičime Iskariot kova inele jekh oto dešu duj apostolja e Isusesere.

⁴ Ov dželo koro šerutne sveštenici hem koro narednici e hramesere stražakere hem dogovorinda pe olencar sar te predel lende e Isuse.

⁵ On ule radosna hem phende e Judase da ka den le pare.

⁶ I ov pristaninda. I ađahar lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse kad naka ovel narodo uzalo leste.

O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusolim te pripreminen i Pasha

(Mt 26,17–25; Mk 14,12–21; Jn 13,21–30)

⁷ Kad alo o prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, ko savo valjanda te žrtvujini pe bakrore zaki Pasha,

⁸ o Isus phenđa e Petrese hem e Jovanese: “Džan hem čeren amende te ha e pashakoro hajba.”

⁹ A on phende lese: “Kaj mangeja te čera le?”

¹⁰ Ov phenđa lende: “Šunen. So ka đerdinen ki diz, ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste. Ko čer ko savo ka đerdini

¹¹ roden e domačine hem vačeren lese: ‘O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?’

¹² I ov ka mothoj tumende i bari upruni soba savi već pripremimo. Adari čeren amende zako hajba.”

¹³ I on dzele hem arakhle sa ađahar sar so phenđa lende o Isus i adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar

(Mt 26,26–30; Mk 14,22–26; 1. Kor 11,23–25)

¹⁴ I kad alo o vreme, o Isus čhivđa pe uzalo astali ple apostolencar.

¹⁵ I phenđa lende: “Edobor mangljum te hav akaja Pasha tumencar angleder so ka patinav.

¹⁶ Adalese so, vačerava tumende, naka hav la više dikote lakoro čačikano značenje na pherđola ano carstvo e Devlesoro.”

¹⁷ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem phenda e apostolende: “Len akaja mol hem podelinen la maskara tumende.

¹⁸ Adalese so, vačerava tumende, naka pijav više mol dikote o carstvo e Devlesoro na avela.”

¹⁹ I lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda le e apostolende vačerindo: “Akavai mlo telo savo dela pe zako tumende. Čeren akava te setinen tumen mandar.”

²⁰ Adahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenda: “Akaja čaša e moljaja nevoi savez ano mlo rat savo chorela pe tumende.

²¹ Ali ače, o manuš kova ka izdajini man mancar uzalo astali.

²² Adalese so, me, o Čavo e manušesoro, valjani te merav sar soi odredime, ali jao okole manušese kova ka izdajini man!”

²³ I o apostolja lelje te pučen pe maskara pumende kova olendar šaj te ovel adava so ka čerel adahar nešto.

Najbaroi okova kova kandela

²⁴ I o učenici lelje te raspravinen pe kovai olendar najbaro.

²⁵ A o Isus phenda lende: “Avere naci-jengere carija vladinena upro lende hem o vladarija lengere pumen vičinena ‘manuša kola čerena šukaripe’.

²⁶ Ali tumen ma oven esavke! Nego, o najbaro maskar tumende nek ovel sar najtikoro, a o vođa nek ovel sar sluga.

²⁷ A kovai po baro? Okova kovai uzalo astali ili okova kova kandela le? Na li okova kovai uzalo astali? A me maskara tumende injum sar okova kova kandela.

²⁸ Tumen injen adala kola ačhile mancar ano mle iskušnja.

²⁹ I me dava tumen te vladinen ano carstvo, sar so mlo Dad dinda man:

³⁰ te han hem te pijen maje uzalo astali ano carstvo mlo, hem te bešen ko tronja te sudinen upro dešu duj plemija e Izraele-sere.”

O Isus vačeri so o Petar ka odreknini pe olestar

(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Jn 13,36–38)

³¹ O Isus phenda: “Simone, Simone, ače o Sotoni rodinda e Devlestar te iskušini tumen sar kad neko chorela o div maskari sita.

³² Ali me molindum tuće te na našale ti vera. Adalese, kad palem ka irine tut mande, zorjar te phraljen.”

³³ A ov phenda lese: “Gospode, injum spremno te džav tuja hem ko phandlipe hem ko meriba.”

³⁴ A o Isus phenda: “Vačerava će, Petre, o bašno naka dilabi avdive dikote trin puti naka hovave da na pendžareja man.”

³⁵ I phenda e apostolende: “Kad bičaldum tumen ko drom bizo kese e parencar, bizo torbe hem bizi buderi obuća, na li falinda tumende nešto?”

A on phende: “Ništa.”

³⁶ Tegani o Isus phenda lende: “Ali akana kas isi kesa e parencar, nek lel la! Adahar hem i torba! A kas nane mači, nek biknel plo ogrtači hem nek činelfse jekh.

³⁷ Adalese so, vačerava tumende, valjani te pherđol adava soi mandar pisime ano Sveto lil:

‘Dikhle le sar jekhe zločinco.’

Čače, pherđola sa soi pisime mandar.”

³⁸ A on phende: “Gospode, ače isi amen duj mačija!”

A ov phenda: “Šukari!”

O Isus molini pe ki e Maslinakiri gora (Mt 26,36–46; Mk 14,32–42)

³⁹ I iklindo adathar, palo plo adeti, dželo ki e Maslinakiri gora. Oleja dzele hem lesere učenici.

⁴⁰ I kad resle adari, phenda lende: “Molinen tumen te na peren ano iskušnje!”

⁴¹ I cidinda pe olendar, edobor kobor šaj te frdel pe o bar, pelo ko kočija hem molinda pe e Devlese,

⁴² vačerindo: “Dade! Te mangeja, cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli.”

⁴³ Tegani o anđeo mothovđa pe lese taro nebo hem hrabrinda le.

⁴⁴ A kad inele ani po bari patnja, po zorale molinda pe. Lesoro znoj ulo sar kapke oto rat save perena ine upri phuv.*

⁴⁵ I pali molitva uštino, alo di ple učenici hem arakhlja len sar sovena adalese so inele umorna oto tugujiba.

⁴⁶ Tegani pučlja len: "Sose sovena? Ušten hem molinen tumen te na peren ano iskušenje!"

O Isus izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Jn 18,3–11)

⁴⁷ Sar pana o Isus vačeri ine adava, ale nakoro leste but manuša kolen anda o Juda kova inele jekh oto dešu duj apostolja. Ov alo koro Isus te čumudini le ki čham.

⁴⁸ A o Isus pučlja le: "Judo, čumudipnaja li izdajineja e Čhave e manušesere?"

⁴⁹ Kad o učenici kola inele adari dikhle da o Isus ka ovel dolime, pučle le: "Gospode, te napadina len li mačencar?"

⁵⁰ I jekh olendar khuvđa mačēja e prvosveštenikosere sluga hem činda lesoro desno kan.

⁵¹ A o Isus phenda ple učenikonende: "Ačhaven tumen adalestar!" I čhivđa plo vas upro lesoro kan hem sasljarda le.

⁵² Tegani phenda okolende so ale te dolen le, e šerutne sveštenikonende, e narednikonende e hramesere stražakere hem e starešinende: "Mačencar hem kaštencar aljen pala mande sar palo pobunjeniko.

⁵³ Divencar injumle tumencar ano Hram, i na dolinden man. Ali akavai tumaro vreme hem o zoralipe e tominakoro vladini."

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,57–58, 69–75; Mk 14,53–54, 66–72; Jn 18,12–18, 25–27)

⁵⁴ I dolinde e Isuse hem adathar legarde le ko čher e prvosveštenikosoro. A o Petar odural džala ine palo lende.

⁵⁵ Kad tharde jag ko maškar e borosoro hem beštine uzalo late, hem o Petar beštino olencar.

⁵⁶ I nesavi sluškinja dikhlja le sar bešela uzali jag, i dikhlja po šukar ano leste hem phenda: "I akava inele oleja!"

⁵⁷ A o Petar hovavđa vačerindo: "Đuvlije, na pendžarava le!"

⁵⁸ Na nakhlo but palo adava, dikhlja le nesavo aver manuš hem phenda: "I tu injan jekh olendar!"

A o Petar phenda: "Manušeja, na injum!"

⁵⁹ I kad nakhlo di sar jekh sati, aver nesavo uporno tvrdinda: "Čače akava inele oleja, adalese soi hem ov Galilejco!"

⁶⁰ A o Petar phenda: "Manušeja, na džanav sostar vačereja!"

I odmah, sar pana vačeri ine, o bašno đilabđa.

⁶¹ Tegani o Gospod Isus irinda pe hem dikhlja ano Petar, a o Petar setinda pe lesere lafendar: "Vačerava će, Petre, angleder so o bašno avdive ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

⁶² I o Petar ikילו taro boro hem zorale runđa.

O čuvarija marena muj e Isuseja

(Mt 26,67–68; Mk 14,65)

⁶³ O čuvarija lelje te maren muj e Isuseja hem te maren le.

⁶⁴ Učharde lesere jača hem phende lese: "Prorokujin ko khuvđa tut!"

⁶⁵ I bute avere lafencar vredinena ine e Isuse.

E verakere hem e narodosere vođe rodna krivica upro Isus

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Jn 18,19–24)

⁶⁶ Kad dislilo, čedinde pe o starešine e jevrejengere, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, ande e Isuse pumende ko sabor, ko Sinedrion,

⁶⁷ hem phende lese: "Te injan tu o Hrist, phen amende!" A ov phenda lende:

"Te phenđum tumende, naka verujinen;

⁶⁸ a te pučljum tumen, naka odgovorinen.

⁶⁹ Ali od akana me, o Čhavo e manušesoro, ka bešav ko počasno than, oti desno strana oto zoralipe e Devlesoro."

⁷⁰ A on sare pučle e Isuse: "Znači tu injan o Čhavo e Devlesoro?"

A ov phenda lende: "Ađahari sar so phenena: Me injum."

* 22:44 Ano nesave grčka rukopisija nane o 43. hem o 44. stih.

⁷¹ Tegani on phende: "Na valjani amende viš avera svedoci. Sare amen šundam da korkoro pes osudinda!"

23

E jevrejengere vođe optužinena e Isuse ko Pilat

(Mt 27,1–2, 11–14; Mk 15,1–5; Jn 18,28–38)

¹ Tegani sare kola inele ko sabor uštine hem legarde e Isuse koro Pilat, koro up-ravniko e rimesoro,

² hem lelje te vačeren protiv oleste: "Akale manuše arakhljam sar zavodini amare narodo hem vačeri lenđe te na platinen o porez e carose, a pese vačeri dai o Hrist, o caro."

³ Tegani o Pilat pučlja e Isuse: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

⁴ Tegani o Pilat phenda e šerutne sveštenikonende hem e narodose: "Na arakhava nisavi krivica upro akava manuš!"

⁵ Ali on na ačhavde te vičinen: "Ple sikay-ibnaja vazdela pobuna maškaro manuša ki sa i phuv e Jevrejengiri. Lelja te čerel adava ani regija Galileja hem alo čak đi akate ani diz Jerusalem!"

O Isus anglo Irod

⁶ A kad o Pilat šunđa adava, pučlja len nane li o Isus Galilejco.

⁷ I kad phende lese dai o Isus Galilejco, o Pilat bičhalđa le koro Irod, kova vladinda ani Galileja. A baš adala dive o Irod inele ano Jerusalem.

⁸ Kad o Irod dikhlja e Isuse, but inele radosno adalese so pana angleder manglja te dikhel le adalese so but šunđa olestar hem nadinda pe da o Isus ka čerel nesavo čudo anglo leste.

⁹ But so pučlja le, ali o Isus ništa na phenda lese.

¹⁰ A adari terđona ine o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar vačerindoj zorale protiv o Isus.

¹¹ A o Irod hem lesere vojnici ponizinde e Isuse hem marde muj oleja. Urjavde le ano carikano fostani hem tegani o Irod bičhalđa le palal koro Pilat.

¹² Angleder o Irod hem o Pilat na inele ano šukar odnosija, a adava dive ule amala.

O Pilat osudini e Isuse ko meriba

(Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Jn 18,39–19,16)

¹³ A o Pilat vičinda kora peste e šerutne sveštenikonen, e vođen hem e narodo,

¹⁴ i phenda lenđe: "Anden kora mande akale manuše vačerindoj da vazdela pobuna maškaro narodo. Ače, angla tumende pučljum le adalestar, ali na arakhljum nisavi krivica zaki savi tumen optužinena le.

¹⁵ A ni o Irod na arakhlja upro leste krivica i adalese bičhalđa le palal kora amende. Akava manuš na čerđa ništa so zaslužini meriba.

¹⁶ Adalese samo ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le."

¹⁷ [A valjanda zako prazniko, palo adeti, te mukel lenđe jekhe phandle manuše.]

¹⁸ Ko adava sare so inele adari vičinde: "Mudar adale manuše, a muk amende e Varava!"

¹⁹ (O Varava inele phandlo adalese so učestvujinda ani pobuna savi inele ano Jerusalem hem adalese so mudarđa nekas.)

²⁰ A o Pilat, adalese so manglja te mukel e Isuse, palem vačerđa olenkar,

²¹ ali on vičinde: "Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!"

²² A o Pilat palo trito puti phenda lenđe: "A savo bišukaripe čerđa akava manuš? Na dikhava sose valjani te merel. Ka naredinav te šibinen le, i ka mukav le."

²³ Ali on na ačhavde te vičinen oto sa o glaso rodindoj te čhivel e Isuse ko krsto. I lengoro vičiba inele sa po zoralo.

²⁴ I adalese o Pilat odlučinda te del len adava so mangena.

²⁵ Muklja okole kole mangle, kova inele phandlo zbog i pobuna hem zbog o mudariba, a e Isuse dinda ko vojnici te čeren oleja adava so o narodo manglja.

E Isuse čhivena ko krsto

(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Jn 19,17–27)

²⁶ Sar o vojnici legarena ine e Isuse, dolinde nesave Simone tari Kirinija sar

avela ine taro polje. Čhivde o krsto upro leste hem terinde le te akhari le palo Isus.

²⁷ Palo Isus dželo baro narodo maškaro kolende inele hem o đuvlja kola runde hem žalinde le.

²⁸ Ali o Isus irinda pe nakoro lende hem phenda lende: "Đuvljen taro Jerusalem, ma roven pala mande, nego roven pala tumende hem tumare čhavende.

²⁹ Adalese so, ače, avena o dive kad o manuša ka vačeren: 'Bahtalei o đuvlja kolai bizo čhave, kola na bijande hem na dinde čuči.'

³⁰ Tegani

'ka phenen e planinende: Peren upra amende!
hem e bregonende: Učharen amen!'

³¹ Adalese so, te ađahar čerela pe mancar kova injum sar jekh sapano kaš, sigurno po biškar ka čerel pe e manušenar kolai sar o šuke kašta."

³² A e Isuseja inele legarde pana duje zločinconen te oven mudarde.

³³ I kad resle ko than vičime Kokalo e šeresoro, o vojnici čhivde ko krsto e Isuse hem čhivde adale zločinconen ko avera krstija: jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

³⁴ O Isus phenda: "Dade, oprostini lende, adalese so na džanen so čerena!"

Tegani o vojnici frdinde barbuti hem ađahar delinde maškara pumende e Isusesere šeja.

³⁵ O narodo terdino adari te dikhelfse, a e jevrejengere vođe marde muj e Isuseja vačerindoj: "Averen spasinda; akana nek spasini korkoro pes tei čače ov o Hrist e Devlesoro, lesoro Izabirime!"

³⁶ Hem o vojnici marde muj e Isuseja. Ale uzalo leste hem kaninde le ušli mol,

³⁷ vačerindoj: "Te injan o caro e jevrejengoro, spasin tut!"

³⁸ A upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime: AKAVAI O CARO E JEVREJENGORO .

³⁹ Jekh okole zločinconendar vredinda e Isuse vačerindoj: "Te injan o Hrist, sose na spasineja tut hem amen?"

⁴⁰ A o dujto zločinco ukorinda adale so vredinda e Isuse: "Sar na daraja e

Devlestar? Hem tu injan ađahar osudime sar soi ov.

⁴¹ Amen pravedno injam kaznime zbog amare biškar buća, a ov na čerđa nisavo biškaripe."

⁴² Tegani phenda: "Isuse, setin tut mandar kad ka ave ano to carstvo."

⁴³ A o Isus phenda lese: "Čače vačerava će, avdive ka ove mancar ano raj!"

E Isusesoro meriba

(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Jn 19,28–30)

⁴⁴ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem ađahar inele trin saća,

⁴⁵ adalese so o kham kalilo. A e hrame-siri zavesa pharavdili ko ekvaš.

⁴⁶ A o Isus vičinda oto sa o glaso: "Dade, tuće ano vasta mukava o duho mlo!" Kad phenda adava, muklja pli duša.

⁴⁷ A kad e rimesoro kapetani dikhlja so ulo, lelja te slavini e Devle, vačerindoj: "Čače akava manuš inele pravedniko!"

⁴⁸ But manuša kola čedinde pe adari te dikhenfse, irindoj čhere khuvena pe ine ko gruda adalese so ine lende žao.

⁴⁹ A sa e Isusesere amala, di o đuvlja kola phirde palo leste pana tari Galileja, odural terdine hem dikhle sa adava.

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Jn 19,38–42)

⁵⁰⁻⁵¹ A inele jekh manuš palo anav Josif tari Arimateja, diz ani Judeja. Ov inele škar hem pravedno manuš kova adžičeri ine o carstvo e Devlesoro. Iako inele člano oto e jevrejengoro sabor, na složinda pe adaleja so inele odlučime te roden o Isus te ovel mudardo.

⁵² Ov dželo koro Pilat hem rodinda te den le o telo e Isusesoro.

⁵³ Tegani huljavda e Isusesoro telo taro krsto, pačarda le čaršaveja hem čhivda le ano grobo savo inele čerdo ano bar, ano savo pana niko na inele čhivdo.

⁵⁴ Adava dive inele Dive zako pripremiba zako savato savo samo so na ine te avel.

⁵⁵ A o đuvlja, kola ale e Isuseja tari Galileja, dzele e Josifeja hem dikhle sar e Isusesoro telo inele čhivdo ano grobo.

⁵⁶ I irinde pe adari kaj bešena ine hem spreminde o mirisija hem o mastija saven-car te makhen e Isusesoro telo. Ali ko savato odmorinde pe poštujindoj i naredba oto Zakoni e Mojsijasoro.

24

*E Isusesoro uštiba taro mule
(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Jn 20,1–10)*

¹ Rano sabale, ko prvo dive oto kurko, o đuvlja ale ko grobo hem ande o mirisija save spreminde.

² I dikhle dai cidime o bar savo inele anglo udar e grobosoro.

³ Đerdinde andre, ali na arakhle o telo Gospodesoro e Isusesoro.

⁴ I sar terđona ine adari zbunime, oto-jekhvar iklile anglo lende duj manuša ano sjajna šeja.

⁵ O đuvlja but darandile hem peravde pumare šere nakori phuv,

a on phende lenđe: "Sose rodена e dživde maškaro mule?"

⁶ Ov nane akate. Uštino taro mule! Setinen tumen so vačerđa tumenđe dok pana inele ani Galileja:

⁷ 'Me, o Čavo e manušesoro, valjani te ovav dindo ano vasta e grešnone manušengere, te ovav čivdo ko krsto, ali o trito dive ka uštav.' "

⁸ Tegani on setinde pe da o Isus phenđa lenđe adava.

⁹ I irinde pe taro grobo palal ki diz te vačeren adava e dešujekhe apostolende hem sarijenđe averenđe.

¹⁰ Adala đuvlja inele i Marija Magdalena, i Jovana, i Marija e Jakovesiri daj, hem av-
era. I on sa adava vačerde e apostolende,

¹¹ ali o apostolja na verujinde lenđe, adalese so mislinde da sa adava izmislinde.

¹² A o Petar uštino hem prastandilo di o grobo. Telilo hem dikhlja samo o čaršavi saveja e Isusesoro telo inele pačardo. I irinđa pe palal pučindoj pes so ulo adava.

*O Isus mothoj pe duje učenikonenđe ko drom nakoro Emaus
(Mk 16,12–13)*

¹³ Adava dive duj oto e Isusesere sledbenici džana ine ko gav Emaus, dur taro Jerusolim dešujekh kilometarija.

¹⁴ Odrumal vačerena ine maškara pumende adalestar so ulo adala dive.

¹⁵ I sar vačerena ine ađahar, korkoro o Isus alo uzalo lende hem lelja te phirel olencar.

¹⁶ Ali olenđe na inele muklo te pendžaren le.

¹⁷ O Isus pučlja len: "Sostar vačerena maškara tumende phirindoj?"

Tegani on terdine, a ko lengere muja dičhili žalost.

¹⁸ Jekh olendar, palo anav Kleopa, phenđa lese: "Sar so dičhola, tu injan jedino abandija ano Jerusolim kova na džanel so ulo adari akala dive."

¹⁹ O Isus pučlja len: "So ulo?"

I on phende lese: "Adava so ulo e Isuseja e Nazarećanineja. Ov inele proroko zoralo ano lafija hem ano delja anglo Devel hem anglo sa o narodo.

²⁰ Ali amare šerutne sveštenici hem amare avera vođe dinde le te ovel osudime ko meriba hem čivde le ko krsto.

²¹ Amen nadindam amen dai ov adava kova ka otkupini e Izraelesere narodo. A ače, tritoi dive sar ulo sa adava.

²² Hem pana zbuninde amen nesave amare đuvlja. Rano sabale dzele ko grobo,

²³ ali na arakhle e Isusesoro telo adari. Ale hem phende amende da dikhle anđelen kola vačerde lenđe dai o Isus dživdo.

²⁴ Tegani nesave amendar dzele ko grobo hem arakhle ađahar sar so phende o đuvlja. Ali na dikhle e Isuse."

²⁵ Tegani o Isus phenđa lenđe: "O, sar na haljovena? Sosei tumenđe pharo te verujinen sa adava so o proroci vačerde?"

²⁶ On prorokujinde da o Hrist valjani te nakhel sa adala patnje angleder so đerdini pese ani slava."

²⁷ I tegani lelja te objasnini lenđe soi e Hristestar pisime ano Sveta lila, počindoj e Mojsijasere lilendar hem ano sa e pro-rokonengere lila.

²⁸ Sar avena ine paše uzalo gav Emaus, o Isus čerđa pe da mangela te džal po dur.

²⁹ Ali on terinde le te ačhol vačerindoj: "Ačhov amencar, adalese so lela te perel i rat!"

I o Isus đerdinđa ano čher hem ačhilo olencar.

³⁰ Kad inele olencar uzalo astali, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese, phaglja le hem dinda len.

³¹ Tegani phravdile lengere jacha hem pendzarde le dai ov o Isus, ali ov otojekhvar na inele više anglo lende.

³² Tegani phende jekh averese: "Na ine amen li sar jag ano vile dok vačerda amen-car odrumal hem objasninda amende o Sveta lila?"

³³ I odmah uštine hem irinde pe ko Jerusalm. Adari arakhle sar bešena zajedno o dešujekh apostolja hem avera sledbenici e Isusesere

³⁴ kola phende lende: "O Gospod čače uštino taro mule hem mothovda pe e Simonese!"

³⁵ Tegani o duj manuša vačerde lende sa so ulo ko drom nakoro Emaus hem sar pendzarde e Isuse kad phaglja o maro.

O Isus mothoj pe e učenikonende

(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Jn 20,19–23; Delja 1,6–8)

³⁶ Sar pana vačerena ine adalestar, o Isus otojekhvar terdino maškar olende hem phenda lende: "Mir tumencar!"

³⁷ A on but darandile, adalese so mislinde da dikhena duho.

³⁸ Tegani o Isus phenda lende: "Sose darana? Hem sose isi tumen sumnje ano vile?"

³⁹ Dikhen mle vasta hem mle pre! Me injum! Pipinen man hem ka dikhen! E duho nane telo hem kokala sar so dikhena da man isi!"

⁴⁰ Vačerindoj adava, mothovda lende ple vasta hem o pre.

⁴¹ On edobor inele radosna hem začudime da našti ine te verujinen. Tegani o Isus pučlja len: "Isi tumen li nešto hajbnase?"

⁴² I on dinde le kotor oto peko mačo.

⁴³ Ov lelja hem halja le anglo lende.

⁴⁴ Tegani o Isus phenda lende: "Akavai o lafija save vačerđum tumende dok injumle tumencar: da valjani te pherđol sa soi pisime mandar ano Zakoni e Mojsijasoro, ano Lila e prorokonengere hem ano Psalmija."

⁴⁵ Tegani phravda lengere jacha te haljoen o Sveta lila,

⁴⁶ i phenda lende: "Adahari zapisime: O Hrist ka patini hem o trito dive ka ušel taro mule,

⁴⁷ hem ano leso ro anav ka propovedini pe o pokajanje hem oprostiba e grehengoro sa e nacijende, počindoj taro Jerusalm.

⁴⁸ Tumen injen svedoci adalestar.

⁴⁹ A me ka bičhalav tumende e Svetone Duho, sar so mlo Dad obečinda. Ali ačhoven ani diz đikote o zoralipe e Devlestar naka huljel upra tumende."

E Isusesoro uštiba ko nebo

(Mk 16,19–20; Delja 1,9–11)

⁵⁰ Tegani o Isus legarda ple učenikonen paše uzali Vitanija, i vazdinda ple vasta hem blagoslovinda len.

⁵¹ I sar blagoslovini len ine, cidinda pe olendar hem legardilo ko nebo.

⁵² A on pele ko kočija anglo leste, i ani bari radost irinde pe ano Jerusalm.

⁵³ I stalno džana ine ko Hram te hvalinen e Devle.

O evandjelje e Jovanesoro

O Lafi e Devlesoro o Isus Hrist

- 1 Ko anglunipe inele o Lafi,
hem o Lafi inele e Devleja,
hem o Lafi inele o Devel.
- 2 Ov ko anglunipe inele e Devleja.
- 3 Prekalo lestei čerdo sa so postojini,
hem bizo lesoro ništa nane čerdo.
- 4 Ano leste inele o dživdipe
hem adava dživdipe inele svetlost e
manušende.
- 5 Adava svetlost svetlini ani tomina
hem i tomina na prelelja le.
- 6 Inele jekh manuš vičime Jovan
Krstitelj, kole o Devel bičhalđa
- 7 te svedočini e svetlostar, te šaj prekalo
leste sare te poverujinen.
- 8 Korkoro o Jovan na inele svetlost, nego
inele svedoko kova vačerđa e svetlostar.
- 9 A okova kovai e čačipnasoro svetlost, so
osvetlini svakone manuše, alo ko sveto.
- 10 Ov inele ko sveto
hem o sveto prekalo leste inele čerdo,
ali o sveto na pendžarđa le.
- 11 Alo ani pli phuv,
ali olesere manuša na priminde le.
- 12 A sarijende kola priminde le,
kola verujinena ano lesoro anav,
dinda pravo te oven e Devlesere
čhave.
- 13 On nane bijande ni prirodno,
ni oti volja e telosiri,
ni oti volja e muršesiri, nego oto Devel.
- 14 I o Lafi ulo manuš hem alo te živini
maškar amende.
Amen dikhljam lesiri slava,
i slava e jekhore Čhavesiri kova alo e
Dadestar.
Ov inele pherdo milost hem čačipe.

15 (O Jovan svedočinda olesar vičindoj:
“Akavai adava kolestar vačerđum: Pala
mande avela neko kovai po baro mandar,
adalese so postojinda angleder mandar.”)

16 Taro pherdipe oti olesiri milost sare
primindam milost pali milost.

17 Adalese soi o Zakoni dindo prekalo
Mojsije, a i milost hem o čačipe ale prekalo
Isus Hrist.

18 E Devle niko nikad na dikhlja, ali o
jekhoro Čhavo, kovai hem korkoro Devel
hem kovai e Dadese najpaše, ov mothovđa
le.

O Jovan o Krstitelj pripremini e manušen e Hristese

(Mt 3,1–12; Mk 1,2–8; Lk 3,15–17)

19 Akava inele e Jovanesoro sve-
dočanstvo kad o šerutne Jevreja taro
Jerusalim bičhalde nesave sveštenikonen
hem e Leviten te pučen e Jovane: “Ko injan
tu?”

20 O Jovan phravdeste phenda lenđe:
“Me na injum o Hrist.”

21 I on pučle le: “A kova injan onda? Na
li injan o proroko o Ilija?”

Ov phenda: “Na injum.”

Tegani pučle le: “Na li injan o Proroko
kole adžičeraja?”

Ov phenda: “Na.”

22 Tegani phende lese: “Phen amende
onda kova tu injan, te šaj vačera okolende
kola bičhalde amen. So ka phene tutar?”

23 A o Jovan phenda lenđe palo lafija e
prorokosere e Isaijasere:

“Me injum ‘o glaso so vičini ani pustinja:
Ravnonen o drom e Gospodese!’ ”

24 A nesave oto bičhalde inele fariseja.

25 On pučle le: “Sose onda krstineja te na
injan o Hrist, ni o Ilija, ni o Proroko?”

26 O Jovan phenda lenđe: “Me krsti-
nava panjeja, ali akate maškara tumende
terđola neko kas tumen na pendžarena.

27 Pala mande avela ov, kase na in-
jum dostojno ni o dorikha oti obuča te
phravav.”

28 Adava ulo ani Vitanija, tari istočno
strana oti len Jordan, kote o Jovan krstini
ine.

O Jovan svedočini dai o Isus o Hrist

29 Tejsa dive o Jovan dikhlja e Isuse
sar avela nakoro leste, i phenda: “Ače o

Bakroro e Devlesoro kova cidela o grehija e svetosere!

³⁰ Akavai adava kastar me vačerđum: 'Pala mande avela manuš kovai po baro mandar, adalese so postojinda angleder mandar.'

³¹ Me na džandum dai ov adava, ali aljum te krstinav panjeja te šaj ov te ovel mothovdo e izraelesere manušende."

³² I o Jovan ađahar svedočinda: "Dikhljum e Svetone Duho sar huljela taro nebo sar golubi hem ačhola upro leste.

³³ Me na džandum dai ov adava, ali kad o Devel bičhalda man te krstinav panjeja, phenda maje: 'Kad ka dikhe e manuše upra kaste huljela o Sveto Duho hem ačhola upro leste, ka džane dai ov adava kova krstini Svetone Duhoja.'

³⁴ I me dikhljum adava hem adalese svedočinava dai ov o Čhavo e Devlesoro."

E Isusesere prva učenic

³⁵ Tejsa dive o Jovan palem inele adari ple duje učenikonencar.

³⁶ Dikhindoj e Isuse sar nakhela, phenda: "Ače o Bakroro e Devlesoro!"

³⁷ Kad o duj učenici šunde adava, lelje te džan palo Isus.

³⁸ O Isus irinda pe hem dikhlja len sar džana palo leste, i pučlja len: "So man-gena?"

On phende lese: "Rabi" (so značini: Učitelju), "kaj bešeja?"

³⁹ Ov phenda lende: "Aven hem ka dikhen."

Hem ađahar dzele oleja di o than kaj bešela ine hem adava dive ačhile koro leste. A tegani inele di ko štar o sati prekalo dive.

⁴⁰ Jekh e duje učenikonendar kola šunde so o Jovan phenda hem dzele palo Isus inele o Andreja, o phral e Simonesoro e Petresoro.

⁴¹ I najangle arakhlja ple phrale e Simone hem phenda lese: "Arakhljam e Mesija" (so značini: e Hriste).

⁴² I anda le koro Isus.

O Isus dikhlja le hem phenda lese: "Tu injan o Simon, e Jovanesoro čhavo. Ka vičine tut Kifa" (so značini: Petar—"stena").

⁴³ Tejsa dive o Isus odlučina te džal ki regija Galileja, i arakhlja e Filipe hem phenda lese: "Phir pala mande!"

⁴⁴ O Filip inele tari Vitsaida, tari e Andrejasiri hem e Petresiri diz.

⁴⁵ O Filip arakhlja e Natanailo, hem phenda lese: "Arakhljam e Mesija, okole kastar pisinde o Mojsije ano Zakoni hem o Proroci. Adavai o Isus tari diz Nazaret, e Josifesoru čhavo."

⁴⁶ O Natanail pučlja le: "Šaj li taro Nazaret te avel nešto šukar?"

A o Filip phenda lese: "Ava hem dikh."

⁴⁷ O Isus dikhlja e Natanailo sar avela nakoro leste, i phenda averende olestar: "Ače čačikano Izraelco, kora kaste nane hovajba."

⁴⁸ A o Natanail pučlja le: "Kotar džane man?"

O Isus phenda lese: "Dikhljum tut pana kad injanle talo kaš e smokvakoro, angleder so o Filip vičina tut."

⁴⁹ Tegani o Natanail phenda lese: "Rabi, tu injan o Čhavo e Devlesoro! Tu injan o Caro e Izraelesoro!"

⁵⁰ O Isus pučlja le: "Tu li verujineja samo adalese so phendum će so dikhljum tut talo kaš e smokvakoro? Ka dikhe hem po bare stvarija akalendar."

⁵¹ Tegani phenda: "Čače, čače vačerava tumende: ka dikhen o nebo phravdo hem sar o anđelja e Devlesere ukljena hem huljena upro Čhavo e manušesoru."

2

O Isus čerela o pani ani mol

¹ Ko trito dive inele bijav ano gav Kana ani regija Galileja. Adari inele e Isusesiri daj,

² a ko bijav inele vičime hem o Isus hem lesere učenici.

³ Kad na ačhili više mol ko bijav, e Isuses phenda lesiri daj: "Nane len više mol."

⁴ O Isus phenda laće: "So isi man adaleja, đuvlije? Mlo vreme pana na alo."

⁵ Lesiri daj phenda e slugende: "Čeren sa so vačeri tumende!"

⁶ Adari inele šov bare bokalija oto bar, a ko svako bokali resela ine taro oftovardeš di ko šelu biš litarja. O Jevreja koristinena len ine zako pumaro adeti e thojbnasoro.

⁷ O Isus phenda e slugende: "Pheren panjeja o bokalijsa", hem on pherde len di o muj.

⁸ Kad cerde adava, phenda lende: "Akana dolen hari hem legaren e manusese kovai odgovorno zaki gozba." I on cerde adahar.

⁹ Adava manush probinda o pani savo ulo mol, i adalese so na dzanda kotari adaja mol – iako dzande o sluge kola dolinde pani – vicinda e mladozenja

¹⁰ hem phenda lese: "Svako manush prvo ikali i suzi mol, a kad o gostija macona, ikali i mol savi nane edobor suzi. A tu garavdan i najsuzi mol sa di akana."

¹¹ Adahar o Isus plo prvo chudesno znako cerda ani Kana e Galilejakiri, hem mothovda pli slava, i lesere uchenici verujinde ano leste.

¹² Palo bijav o Isus, pe dajaja, ple phraljencar hem ple uchenikonencar, huljilo ani diz Kafarnaum. Adari achile nekobor dive.

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram (Mt 21,12–13; Mk 11,15–17; Lk 19,45–46)

¹³ Avela ine pase e jevrejengoro prazniko Pasha, i o Isus dzelo ko Jerusalem.

¹⁴ Ano boro e Hramesoro o Isus arakhlja manushen sar biknena guruven, bakren hem goluben. Arakhlja hem okolen so menjinena o pare sar besena adari.

¹⁵ I cerda bic oto dorikha hem sarijen kola biknena, sa e bakrencar hem e guruvenar, ikalda taro Hram. Rasfrdinda o pare okolengere so menjinena len ine, hem preirinda lengere astalja.

¹⁶ Okolende kola biknena goluben phenda: "Legaren adava akatar! Ma ceren pijaca mle Dadesere cherestar!"

¹⁷ Lesere uchenici setinde pe soi pisime ano Sveto lil:

"O mangipe zako to cher ka thabljol ana mande sar jag."

¹⁸ Tegani e jevrejengere vode puclje e Isuse: "Save chudesnone znakoja ka dokažine amende da isi tut pravo te cere sa akava?"

¹⁹ O Isus phenda lende: "Peraven akava Hram hem me palem ka vazdav le zako trin dive."

²⁰ A on phende: "Sarandu šov berš valjanda te cerel pe akava Hram, a tu ka vazde le zako trin dive?"

²¹ Ali o Hram savestar o Isus vacerda inele lesoro telo.

²² Kad ustino taro mule, lesere uchenici setinde pe so phenda adava, i poverujinde ano Sveta lila hem ano lafija save o Isus vacerda.

²³ A sa dikote inele ano Jerusalem zako prazniko Pasha, but dzene dikhle o chudesna znakija save cerela ine hem poverujinde ano leste.

²⁴ Ali korkoro o Isus na verujinda lende, adalese so dzanda sarijen.

²⁵ Niko na valjanda te vaceri lese savoi o manush, adalese so ov korkoro dzanda soi ano manush.

3

O Isus hem o Nikodim

¹ A maskaro fariseja inele jekh manush palo anav Nikodim, kova inele jekh oto vode e jevrejengere.

² Jekh rat dzelo koro Isus hem phenda lese: "Rabi, dzanaja da e Devlestar injan bichaldo sar ucitelj, adalese so nijekh nashi te cerel esavke chudesna znakija save tu cereja te o Devel nane oleja."

³ O Isus phenda lese: "Čače, čače vacerava ce, te o manush palem na bijandola, naka šaj te dikhel o carstvo e Devlesoro."

⁴ O Nikodim puclja le: "Sar šaj o manush palem te bijandol kadi purano? Nashi, valjda, dujto puti te derdini ple dajace ano vodi hem palem te bijandol!"

⁵ O Isus phenda lese: "Čače, čače vacerava ce, te o manush na bijandola oto pani hem oto Duho, naka šaj te derdini ko carstvo e Devlesoro."

⁶ Okova soi bijando oto telo, teloi, a soi bijando oto Duho, duhoi.

⁷ Ma chudin tut so phendum ce so valjani palem te bijandoven.

⁸ I barval phudela kaj mangela; šuneja la, ali na dzane kotar avela ni kaj dzala. Adahari svakoneja kovai bijando oto Duho."

⁹ A o Nikodim puclja le: "Sar šaj adava te ovel?"

¹⁰ A o Isus phendā lese: "Tu injan cenime učitelj ano Izrael, a adava na džane!

¹¹ Čače, čače vačerava će: vačeraja okova so džanaja hem svedočinaja zako okova so dikhljam, ali tumen na prihvatinena amaro svedočanstvo.

¹² Vačerđum tumende oto stvarija save ovena ki phuv, i tumen na verujinena. Sar ka verujinen te vačerđum tumende oto stvarija save ovena ko nebo?

¹³ Niko na uštino ko nebo sem o Čhavo e manušesoro kova taro nebo huljilo.

¹⁴ Hem sar so o Mojsije ani pustinja vazdinđa ko štapi e sape oti bronza, ađahar valjani te ovel vazdime hem o Čhavo e manušesoro,

¹⁵ te šaj svako kova verujini ano leste te ovel le večno dživdipe."

¹⁶ Adalese so, o Devel edobor volinđa e manušen taro sveto da dindā ple jekhore Čhave, da svako kova verujini ano leste te na merel, nego te ovel le večno dživdipe.

¹⁷ O Devel na bičhalđa ple Čhave ko sveto te osudini e manušen, nego o manuša te oven spasime prekalo leste.

¹⁸ Ko verujini ano leste, nane osudime, a ko na verujini, ovi već osudime, adalese so na poverujinđa ano anav e Devlesere jekhore Čhavesoro.

¹⁹ A akavai i osuda: o svetlost alo ko sveto, ali o manuša volinde i tomina umesto o svetlost, adalese so lengere delja inele bišukar.

²⁰ Ko god ćerela bišukaripe, mrzini o svetlost hem na ikljola ko svetlost, te na dičhon lesere delja.

²¹ A okova kova živini palo čačipe, ikljola ko svetlost, te dičhol soi lesere delja ćerde ano zoralipe e Devlesoro.

O Jovan palem vaćeri dai o Isus o Hrist

²² Palo adava o Isus dželo ple učenikonencar ko gavutno deo e Judejakoro. Adari inele olenar nesavo vreme hem krstini ine.

²³ A hem o Jovan krstini ine ano than Enon, paše uzalo gav Salim, adalese so adari inele but pani, a o manuša avena ine koro leste te krstini len.

²⁴ Adava inele angleder so e Jovane frdinde ano phandlipe.

²⁵ A maškaro e Jovanesere učenici hem nesavo aver Jevrejco uli rasprava zako adeti e thojbnasoro.

²⁶ I adala učenici ale koro Jovan hem phende lese: "Rabi, okova so inele tuja tari aver strana oti len Jordan, okova kastar tu svedočinđan, eće krstini hem sa edobor manuša džana koro leste."

²⁷ A o Jovan phendā: "O manuš šaj te primini samo okova soi lese dindo e Devlestar kovai ano nebo.

²⁸ Korkore injen maje svedoci so phendūm da me na injum o Hrist, nego da injum bičhaldo anglo leste.

²⁹ O mladoženjai okova kasiri i nevesta. A o najšukar amal e mladoženjasoro, kova adžićeri te šunel da o mladoženja avela, radosnoi but kad šunela e mladoženjasoro glaso. I adajai radost mli, hem akana uli pherdi.

³⁰ Ov valjani te ovel sa po baro, a me sa po tikoro."

³¹ Okova kova avela odupral, ovi upreder sarijende, a okova kovai tari phuv, ovi e phuvjakoro hem vaćeri taro stvarija e phuvjakere. Okova kova avela taro nebo, ovi upreder sarijende.

³² Ov svedočini zako okova so dikhlja hem šunđa, ali niko na prihvatinini lesoro svedočanstvo.

³³ A ko prihvatinini lesoro svedočanstvo, potvrdini dai o Devel čačikano.

³⁴ Okova kas o Devel bičhalđa, vaćeri e Devlesere lafija, adalese so o Devel dindā le pherdeste e Duho.

³⁵ O Dad volini e Čhave hem sa muklja lese ano vasta.

³⁶ Svako kova verujini ano Čhavo, isi le večno dživdipe, a kova nane poslušno e Čhave, naka ovel le večno dživdipe, nego upro leste ačhola e Devlesiri holi.

4

O Isus hem i Samarijanka

¹ Kad o Isus dodžandā so o fariseja šunde so ov ćerela hem krstini više učenikonen nego o Jovan,

² – iako korkoro o Isus na krstindā, nego lesere učenici –

³ dželo tari regija Judeja hem irindā pe ani regija Galileja.

⁴ Morandilo te nakhel maškari regija Samarija.

⁵ Alo di e samarijakoro gav savo vičini pe Sihar, paše uzalo imanje savo o Jakov dinda ple čhave e Josifese.

⁶ Adari inele e Jakovesoro bunari, i o Isus, umorno oto but phiriba, beštino uzalo leste. Inele paše di ko dešu duj o sati diveste.

⁷ I kad jekh Samarijanka ali te dolel pani, o Isus phenda laće: "De man te pijav."

⁸ (Tegani o Isus inele korkoro, adalese so lesere učenici dzele ko gav te činen hajbnase.)

⁹ A i Samarijanka phenda lese: "Sar adava tu kova injan Jevrejco rodeja mandar e Samarijankatar te dav tut pani?" (Adalese so o Jevreja na mešinde pe e Samarijanconencar).

¹⁰ O Isus phenda laće: "Te džane ine savo daro e Devle isi tuće hem kova injum me so rodava tutar te de man te pijav, ka rode mandar ine hem me ka dav tut o dživdo pani."

¹¹ I đuvli phenda lese: "Gospodarona, nane tut ni soja te dolel pani, a o bunari but hor. Kotar će onda adava dživdo pani?"

¹² Tu li mislineja da injan po baro amare pradadestar e Jakovestar, kova dinda amen akava bunari hem savestar pilja ov hem lesere čhave hem lesiri stoka?"

¹³ O Isus phenda laće: "Svako kova pijela akava pani, palem ka ovel žedno,

¹⁴ a kova pijela o pani savo me ka dav le, nikad više naka ovel žedno. O pani savo ka dav le ka ovel ano leste izvor e panjesoro savo dela večno dživdipe."

¹⁵ Tegani i đuvli phenda lese: "Gospodarona, molinava tut, de man adava pani te na ovav više žedno hem te na avav više akate te dolav pani!"

¹⁶ O Isus phenda laće: "Dža vičin te rome hem ava palem akari."

¹⁷ I đuvli phenda lese: "Nane man rom."

Tegani o Isus phenda laće: "Šukar phendan so nane tut rom,

¹⁸ adalese so ine tut pandž roma, a akava kasar akana injan nane to rom. Čaće šukar phendan."

¹⁹ A i đuvli phenda lese: "Gospodarona, dikhava da injan proroko.

²⁰ Amare pradada slavinde e Devle ki akaja gora, a tumen o Jevreja phenena da e Devle valjani te slavini pe ano Jerusolim."

²¹ A o Isus phenda laće: "Đuvlije, verujin maje, avela o vreme kad naka slavinen e Dade samo akate ili ano Jerusolim.

²² Tumen o Samarijanci na džanen kas slavinena, a amen o Jevreja džanaja kas slavinaja, adalese so o spasenje avela prekalo Jevreja.

²³ Ali avela o vreme – hem već alo – kad o čakikane slavljenici ka slavinen e Dade ano duho hem ano čačipe. Esavke slavljenikonen o Dad rodela.

²⁴ O Develi duho, hem okola kola slavinena le, valjani te slavinen le ano duho hem ano čačipe."

²⁵ A i đuvli phenda lese: "Džanav da o Mesija (vičime Hrist) ka avel. Kad ka avel ov, sa ka objasnini amende."

²⁶ Tegani o Isus phenda laće: "Me injum adava, kova vačerava tuja."

²⁷ I ko adava momenti ale lesere učenici hem inele začudime so o Isus vačeri e đuvljaja. Ali nijekh na pučlja le: "So mangeja olatar?" ili: "Sose vačereja olaja?"

²⁸ Tegani i đuvli ačhavđa plo bokali uzalo bunari, i dželi ko gav hem phenda e manušende:

²⁹ "Aven te dikhen e manuše kova phenda maje sa so ćerđum. Te nane ov o Hrist?"

³⁰ I o manuša iklile taro gav hem lelje te džan nakoro Isus.

³¹ Sar ovela ine adava, o učenici molinena ine e Isuse vačerindo: "Rabi, ha maro!"

³² A ov phenda lende: "Man isi te hav hajba zako savo tumen na džanen."

³³ Tegani o učenici phende jekh averese: "Te na anda lese neko nešto te hal?"

³⁴ O Isus phenda lende: "O hajbai mlo te ćerav i volja Okolesiri kova bičhalđa man hem te ćerav di o kraj i buti savi dinda man.

³⁵ Na li tumen phenena: 'Pana štar masek di o čediba i žetva?' Aće, vačerava tumende: phraven tumare jača hem dikhen o njive – spremnai zako čediba.

³⁶ Okova kova čedela već primini i plata hem čedela o bijandipe zako večno dživdipe, te šaj hem o sejači te radujini pe zajedno okoleja kova čedela.

³⁷ Ađahar pherđola okova vačeriba: 'Jekh sejini, a o dujto čedela.'

³⁸ Me bičaldum tumen te čeden adari kaj na čerđen buti. Avera čerde phari buti, a tumen čedinđen o plodija save iklile oti lengiri buti."

³⁹ But Samarijanci taro adava gav poverujinde ano Isus zbog o lafija e đuvljakere koja svedočinđa: "Ov phenda maje sa so čerđum!"

⁴⁰ A kad o Samarijanci ale koro Isus, zamolinde le te ačhol koro lende, hem ov ačhilo adari duj dive.

⁴¹ Hem pana but manuša poverujinde ano leste zbog lesere lafija.

⁴² Tegani o manuša taro gav phende e đuvljaće: "Akana više na verujinaja zbog adava so tu vačerđan, nego so korkore šundam, hem džanaja soi ov čaće o Spasitelji e svetosoro."

O Isus sasljari e službenikosere čhave (Mt 8,5–13; Lk 7,1–10)

⁴³ Palo adala duj dive, o Isus dželo adathar ki Galileja.

⁴⁴ (Korkoro o Isus tvrdinđa da o proroko nane cenime ano plo than kaj barilo.)

⁴⁵ Kad reslo ki Galileja, o Galilejci priminde le šukar, samo adalese so dikhle o čudesija save čerđa ano Jerusalem zako prazniko Pasha, adalese so hem on inele adari.

⁴⁶ I ađahar o Isus palem alo ani Kana e Galilejakiri, kaj čerđa ine o pani ani mol. A inele jekh službeniko e carosoro kasoro čhavo pašljola ine namborme ani diz Kafarnaum.

⁴⁷ Kad šunđa so o Isus alo tari Judeja ki Galileja, alo koro leste hem zamolinđa le te avel ano Kafarnaum hem te sasljari lesere čhave kovai anglo meriba.

⁴⁸ Tegani o Isus phenda lese: "Tumen đikote na dikhena znakija hem čudesija, na verujinena."

⁴⁹ O službeniko phenda lese: "Gospodarona, molinava tut, ava sar pana na mulo mlo čhavo!"

⁵⁰ O Isus phenda lese: "Dža, to čhavo ka živini."

O manuš poverujinđa ano adava so o Isus phenda lese hem dželo.

⁵¹ A odrumal resle le lesere sluge hem phende lese dai lesoro čhavo dživdo.

⁵² Ov pučlja len kad lesere čhavesse lelja te ovel po šukar, a on phende lese: "I jag mukulja le erati ko jekh o sati diveste."

⁵³ Tegani e čhavesoro dad setinđa pe so baš ko adava sati o Isus phenda lese: "To čhavo ka živini."

I ov hem sa lesere čherutne poverujinde ano Isus.

⁵⁴ Adava inele dujto čudesno znako savo o Isus čerđa ani Galileja. Čerđa le kad alo tari Judeja.

5

O Isus ko savato sasljari e manuše kova našti te phirel

¹ Palo adava o Isus dželo ko Jerusalem zako e jevrejengoro prazniko.

² A ano Jerusalem, uzali e Bakrengiri kapija, inele bazeni savo ko jevrejski vičini pe Vitezda. Adari inele pandž phravde terase učarde krovonencar.

³ Adari pašljona ine but namborme manuša: korore, bange hem paralizujime. [On adžicerena ine te čeren pe talasija ano pani,

⁴ adalese so ponekad avela ine o anđeo e Gospodesoro ko bazeni te čerel talasija. I kova manuš prvo đerdini ano bazeni kad ovena o talasija, sasljola ine taro bilo savo nambormipe savo inole.]*

⁵ A adari inele hem jekh manuš kova trijandu ofto berš inele namborme.

⁶ Kad o Isus dikhlja le sar pašljola hem adalese so džanda kobori berš namborme, pučlja le: "Mangeja li te ove sasljardo?"

⁷ Tegani o namborme manuš phenda e Isusesse: "Gospodarona, nane man niko te pomožini maje te đerdinav ano bazeni kad ovena o talasija. A dok me resava, nekoi već adari angleder mande."

* 5:4 O po purane rukopisija nane len o zadnjo deo oto trito stih hem celo štarto stih.

⁸ O Isus phenđa lese: "Ušti, le ti nosiljka hem phir!"

⁹ I otojekhvar o manuš saslilo, vazdinda pli nosiljka hem lelja te phirel.

A adava dive inele savato,

¹⁰ i adalese e jevrejengere vođe phende e sasljarde manušese: "Avdivei savato! Na tromaš te akhare ti nosiljka!"

¹¹ A ov phenđa lenđe: "Okova kova sasljarđa man phenđa maje: 'Le ti nosiljka hem phir!' "

¹² On pučle le: "Kovai adava manuš so phenđa će: 'Le ti nosiljka hem phir!'?"

¹³ Ali o sasljarđo manuš na džandā kova inele adava, adalese so o Isus cidinda pe maškaro but manuša kola inele adari.

¹⁴ Palo adava o Isus arakhlja le ko boro e Hramesoro, i phenđa lese: "Eče, sasto injan. Ma grešin više, te na arakhi tut nešto po bišukar."

¹⁵ Tegani o sasljarđo manuš dželo hem phenđa e jevrejengere vođenđe dai o Isus adava kova sasljarđa le.

O Isus phenela dai ov e Devlesoro Čhavo

¹⁶ Adalese so o Isus sasljarđa e manuše ko savato, e jevrejengere vođe lelje te progoninen le.

¹⁷ A o Isus phenđa lenđe: "Mlo Dad stalno ćerela buti, a ađahar hem me."

¹⁸ Adalese so phenđa adava, e jevrejengere vođe po više mangle te mudaren le, adalese so na samo so phaglja o zakoni zako savato nego hem so phenđa dai o Devel lesoro Dad – adaleja phenđa dai ov hem o Devel jednaka.

¹⁹ A o Isus phenđa lenđe: "Čače, čače vačerava tumenđe: O Čhavo korkoro pestar našti ništa te ćerel. Ćerela samo okova so dikhela so o Dad ćerela. Sa so ćerela o Dad, isto adava ćerela hem o Čhavo.

²⁰ Adalese so, o Dad volini e Čhave hem mothoj lese sa so ćerela. A ka mothoj lese hem po bare buća nego soi o sasljariba akale manušesoro, i tumen ka čudinen tumen.

²¹ Adalese so, sar so o Dad vazdela e mulen hem dela len dživdipe, ađahar hem o Čhavo dela dživdipe kase ov mangela.

²² Adalese so, o Dad na sudini nikase, nego dinda vlast e Čhave se te sudini sar-ijende,

²³ te šaj sare pošujinen e Čhave sar so pošujinena e Dade. Ko na pošujini e Čhave, na pošujini ni e Dade, kova bičhalđa le.

²⁴ Čače, čače vačerava tumenđe: Svako kova šunela mle lafija hem verujini Okolese kova bičhalđa man, isi le večno dživdipe hem naka ovel osudime, nego nakhino taro meriba ko dživdipe.

²⁵ Čače, čače vačerava tumenđe: Avela o vreme, hem već alo, kad o mule ka šunen o glaso e Devlesere Čhavesoro hem, kola ka šunen le, ka oven palem dživde.

²⁶ Sar so e Dade isi dživdipe ana peste, ađahar hem ple Čhave dinda te ovel le dživdipe ana peste,

²⁷ hem dinda le vlast te sudini, adalese soi ov o Čhavo e manušesoro.

²⁸ Ma čudinen tumen adalese. Adalese so avela o vreme kad sare kolai ano grobija ka šunen lesoro glaso

²⁹ hem ka ikljon, okola kola ćerde šukaripe, ka ušten te živinen večno, a okola kola ćerde bišukaripe, ka ušten te oven osudime.

³⁰ Me korkoro mandar našti ništa te ćerav, nego sudinava ađahar sar so šunava e Dade star. A mloi sudo pravedno, adalese so na rodava te ovel mli volja, nego i volja Okolesiri kova bičhalđa man."

Svedočanstvija e Isusestar

³¹ "Te me korkoro mandar svedočinava, mlo svedočiba nane dovoljno.

³² Ali aver neko svedočini mandar, hem džanav dai dovoljno o svedočiba savo dinda mandar.

³³ Tumen bičhalđen tumare manušen koro Jovan o Krstitelj, a lesoro svedočiba mandar čačikano.

³⁴ Nane da maje valjani manuškano svedočiba, nego akava phendūm tumenđe e Jovanestar sar te šaj oven spasime.

³⁵ O Jovan inele svetiljka savi thabljola hem svetlini, a tumen mangljen samo ne-savo vreme te uživinen ano lesoro svetlost.

³⁶ A isi man svedočanstvo po baro taro e Jovanesoro – o buća save ćerava. O Dad dinda man te ćerav len hem on svedočinena adalestar da o Dad bičhalđa man.

³⁷ A hem korkoro o Dad, kova bičhalđa man, svedočinđa mandar. Tumen nikad na šunden lesoro glaslo ni na dikhljen lesoro muj,

³⁸ a ni lesoro Lafi na živini ana tumende, adalese so na verujinena maje, okolese kole ov bičhalđa.

³⁹ Pažljivo sikljovena o Sveta lila, adalese so mislinena da ano lende isi tumen večno dživdipe, a on svedočinena mandar.

⁴⁰ A tumen palem na mangena te aven kora mande te ovel tumen večno dživdipe.

⁴¹ Na prihvatinava pohvala e manušendar.

⁴² Ali me pendžarava tumen hem džanav da ana tumende nane mangipe premalo Devel.

⁴³ Me aljum ano anav mle Dadesoro, a tumen na prihvatinena man. Ali, te alo neko aver ano plo anav, ole ka prihvatinen!

⁴⁴ A sar hem ka verujinen maje kad prihvatinena pohvala jekh averestar, a na rodona pohvala e jekhe Devlestar?

⁴⁵ Ma mislinen da me ka tužinav tumen anglo Dad. Tumen ka tužini o Mojsije, upra kaste nadinena tumen.

⁴⁶ Adalese so, te verujinen ine e Mojsijase, ka verujinen ine hem maje, adalese so ov mandar pisinđa.

⁴⁷ A kad na verujinena ano adava so ov pisinđa, sar ka verujinen mle lafende?"

6

O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Lk 9,10–17)

¹ Palo adava o Isus irinđa pe ki Galileja hem dželo ki istočno strana oto e Galilejakoro jezero (vičime hem: e Tiberijakoro jezero),

² a palo leste džele but manuša, adalese so dikhle o čudesna znakija save čerđa sasljarindoj e nambormen.

³ O Isus uklinđa ki gora hem bešlo ple učenikonencar.

⁴ (A avela ine paše i Pasha, e jevrejengoro prazniko.)

⁵ I kad o Isus vazdinđa plo šero te dikhel, dikhlja but narodo sar avela nakoro leste, i pučlja e Filipe: "Kaj šaj te čina maro sa akale manušende te han?"

⁶ Adava o Isus pučlja e Filipe sar te čivel le ko test, adalese so već džandža so ka čerel.

⁷ A o Filip phenđa lese: "Ni dušel srebrna kovanice naka ovel ine dovoljno te čina sarijende te han barem hari."

⁸ A aver oto lesere učenici – o Andreja, o phral e Simonesoro e Petresoro – phenđa e Isusese:

⁹ "Akatei jekh čavoro kas isi pandž mare oto ječam hem duj tikore mače. Ali adava nane ništa zako sa edobor manuša."

¹⁰ O Isus phenđa: "Čhiven e manušen te bešen."

A ko adava than inele but čar, hem tegani di ko pandž hiljade murša beše.

¹¹ Tegani o Isus lelja okola mare, zahvalinđa e Devlese, i dinđa len e manušende kola beše, a adahar čerđa hem e mačhencar. I sare hale edobor kobor mangle.

¹² Kad sare čalile, o Isus phenđa ple učenikonende: "Čeden sa okolestar so ačhilo oto hajba, te na frdel pe ništa."

¹³ I on čedinde sa adava so ačhilo oto pandž mare oto ječam save o manuša hale, hem adaleja pherde dešu duj korpe.

¹⁴ Kad o manuša dikhle o čudesno znako savo o Isus čerđa, phende: "Akavai čače o Proroko savo valjani te avel ko sveto!"

¹⁵ A o Isus džandža so on inele spremna ki zor te čhiven le te ovel lengoro caro, i palem cidinđa pe ki gora, korkoro.

O Isus phirela upro pani

(Mt 14,22–27; Mk 6,45–52)

¹⁶ Kad lelja te račol, lesere učenici huljile di ko jezero,

¹⁷ đerdinde ko čamco hem lelje te džan prekalo jezero, nakori diz Kafarnaum. Već peli i rat, a o Isus pana na alo ine koro lende.

¹⁸ I lelja te phudel jekh zorali barval hem upro jezero vazdinde pe o talasija.

¹⁹ Kad veslinde sar pandž di ko šov kilometarija, dikhle e Isuse sar phirela upro pani hem avela nakoro čamco, hem darandile.

²⁰ A o Isus phenđa lende: "Me injum. Ma daran!"

²¹ Tegani on lelje le peja ano čamco, i o čamco otojekhvar inele ki phuv nakori savi plovinde.

O Isusi sar o maro savo dela dživdipe

²² Tejsato dive o manuša kola ačhile ki aver strana oto jezero setinde pe so adari inele samo jekh čamco hem da o Isus na đerdinda ano čamco ple učenikonencar, nego da on dže kore.

²³ A nesave čamcija tari diz Tiberijada resle paše uzalo than kaj o Gospod zahvalinda e Devlese zako maro hem dinda len te han.

²⁴ Kad o manuša dikhle da adari nane ni o Isus ni lesere učenici, čhivde pe ano čamcija hem dže ko Kafarnaum te roden le.

²⁵ A kad arakhle le ki aver strana oto jezero, pučle le: "Učitelju, kad aljan akari?"

²⁶ O Isus phenda lenđe: "Čače, čače vačerava tumende, tumen na rodna man adalese so haliljen o čudesna znakija, nego adalese so haljen o maro hem čaliljen.

²⁷ Čeren buti, ali na zako hajba savo nakhela, nego zako hajba savo trajini zako večno dživdipe, a adava ka dav tumen me, o Čavo e manušesoro, adalese so o Devel o Dad dinda man vlast zako adava."

²⁸ Tegani pučle le: "So valjani te čera sar te šaj čera o buća save o Devel rodela amendar?"

²⁹ A o Isus phenda lenđe: "Akavai i buti savi o Devel rodela tumendar te čeren: te verujinen ano okoleste kole ov bičhalđa."

³⁰ Tegani pučle le: "Savo, onda, čudesno znako tu ka mothove amende, te šaj dikha hem te verujina će? So ka čere?"

³¹ Amare pradada ani pustinja hale o maro vičime mana, sar soi pisime ano Sveta lila: 'Dinda len maro taro nebo te han.'

³² O Isus phenda lenđe: "Čače, čače vačerava tumende, na dinda tumen o Mojsije maro taro nebo, nego mlo Dad. Hem akana dela tumen e čačipnasoro maro taro nebo.

³³ Adalese so, e Devlesoro maro okova kova huljela taro nebo hem dela dživdipe e svetose."

³⁴ Tegani phende lese: "Gospode, de amen uvek adava maro."

³⁵ A o Isus phenda lenđe: "Me injum o maro savo dela dživdipe. Ko avela kora mande, naka ovel bokhalo, hem ko verujini ana mande, nikad naka ovel žedno.

³⁶ Ali, sar so phendum tumende, dikhljen man, a palem na verujinena.

³⁷ Sarijen kolen mlo Dad dela man, ka aven kora mande hem esavken nikad naka ispudinav.

³⁸ Adalese so me na huljiljum taro nebo te čerav mli volja, nego i volja Okolesiri kova bičhalđa man.

³⁹ A akajai i volja Okolesiri kova bičhalđa man: te na našalav nijekhe okolendar kolen dinda man, nego te vazdav len taro mule ko Poslednjo dive.

⁴⁰ Adalese soi akaja i volja mle Dadesiri: svako kova dikhela e Čhave hem verujini ano leste, te ovel le večno dživdipe hem me te vazdav le taro mule ko Poslednjo dive."

⁴¹ Tegani o Jevreja lelje te gundinen protiv o Isus adalese so phenda: "Me injum o maro savo huljilo taro nebo."

⁴² Hem vačereni ine: "Nane li akava o Isus, e Josifesoro čavo? Amen džanaja lesere dade hem e daja. A sar akana vačeri: 'Huljiljum taro nebo?'"

⁴³ A o Isus phenda lenđe: "Ma gundinen maškara tumende!

⁴⁴ Nijekh našti te avel kora mande te o Dad kova bičhalđa man na privucini le, a me ole ka vazdav taro mule ko Poslednjo dive.

⁴⁵ Sar so pisinde o Proroci: 'Sare ka oven sikavde e Devlestar.' Svako kova šunda e Dade hem siklilo olestar, avela kora mande.

⁴⁶ Niko na dikhlja e Dade sem okoleste kova alo olestar – ov dikhlja e Dade.

⁴⁷ Čače, čače vačerava tumende: Svako kova verujini ana mande, isi le večno dživdipe.

⁴⁸ Me injum o maro savo dela dživdipe.

⁴⁹ Tumare pradada hale mana ki pustinja, ali sare mule.

⁵⁰ Ali akava maro savo huljela taro nebo esavkoi da ko hala lestar na merela.

⁵¹ Me injum o dživdo maro savo huljilo taro nebo. Ko ka hal akava maro, večno ka živini. Akavai maro mlo telo, savo ka dav te šaj o manuša taro sveto živinen."

⁵² Tegani o Jevreja lelje zorale te raspravinen pe maškara pumende, pučindoj: "Sar akava manuš šaj te del amen plo telo te ha?"

⁵³ A o Isus phenda lende: "Čače, čače vačerava tumende: Te na hana o telo e Manušesere Čhavesoro hem te na pijena lesoro rat, nane tumen dživdipe ana tumende.

⁵⁴ Ko hala mlo telo hem pijela mlo rat, isi le večno dživdipe hem me ka vazdav le taro mule ko Poslednjo dive.

⁵⁵ Adalese soi mlo telo čačikano hajba hem mlo rat čačikano piba.

⁵⁶ Okova kova hala mlo telo hem pijela mlo rat, ačhola ana mande hem me ano leste.

⁵⁷ Sar so man bičhalda o dživdo Dad, hem me živinava zbog o Dad, adahar hem okova kova hala man ka živini zbog mande.

⁵⁸ Me injum adava maro savo huljilo taro nebo, a na sar okova savo hale tumare pradada ani pustinja hem mule. Ko hala akava maro, večno ka živini."

⁵⁹ O Isus sa akava vačerda sikavindoj e manušen ani sinagoga ano Kafarnaum.

Zbog e Isusesoro sikaviba, but učenici cidena pe olestar

⁶⁰ But lesere učenici, kad šunde adava, phende: "Adalai but phare lafija. Ko šaj te prihvatin len?"

⁶¹ A o Isus korkoro pestar džanda da lesere učenici gundinena zbog olesere lafija, i phenda lende: "Akava li sikaviba čerela tumen te odustajinen?"

⁶² A so onda ka phenen te dikhljen man, e Čhave e manušesere, sar džava upre ko nebo, adari kaj injumle angleder?"

⁶³ O Duho dela dživdipe, a o telo ništa na dela. O lafija save me phendum tumende, oni duho hem dživdipe.

⁶⁴ A palem isi nesave maškara tumende kola na verujinena." O Isus phenda adava adalese so pana oto početak džanda kolai adala so naka verujinen ano leste hem kovai adava so ka izdajini le.

⁶⁵ Hem phenda: "Adalese phendum tumende da nijekh našti te avel kora mande te nane lese dindo e Dadestar."

⁶⁶ Tegani but lesere učenici cidinde pe olestar hem na dzele više palo leste.

⁶⁷ I o Isus pučlja e dešu duje učenikonen: "Na li hem tumen mangena te džan mandar?"

⁶⁸ A o Simon o Petar phenda lese: "Gospode, kaste te dža? Te lafija dena večno dživdipe,

⁶⁹ hem amen poverujindam hem džanaja da tu injan o Svecu e Devlesoro."

⁷⁰ A o Isus phenda lende: "Na li me birindum tumen e dešu dujen? A palem, jekhi tumendar beng!"

⁷¹ Adava vačerda e Judastar, e Simone-sere e Iskariotesere čhavestar, jekhestar e dešu duje učenikonendar, kova ka izdajini le.

7

E Isuses na verujinena ni lesere phralja

¹ Palo adava o Isus džala ine maškari regija Galileja. Na manglja te džal ki regija Judeja, adalese so e jevrejengere vođe adari mangle te mudaren le.

² A avela ine paše e jevrejengoro Prazniko Senica,

³ i e Isusesere phralja phende lese: "Ikljov akatar hem dža ki Judeja, te šaj dikhen te učenici o čudesija save čereja.

⁴ Adalese so, nijekh kova mangela te ovel pendžarutno, na garaj pe. Kad već čereja esavke čudesija, mothov tut e svetose."

⁵ Adalese so čak ni lesere phralja na verujinde ano leste.

⁶ A o Isus phenda lende: "Mlo vreme pana na alo, a tumen šaj te džan kad god mangena.

⁷ O sveto našti te mrzini tumen, ali man mrzini, adalese so svedočinava protiv olete, dai lesere delja bišukar.

⁸ Džan tumen zako prazniko, a me pana na džava adari, adalese so mlo vreme pana na alo."

⁹ Adava phenda lende hem ačhilo ani Galileja.

O Isus sikaj ano Hram

¹⁰ A kad lesere phralja dzele te slavinen o prazniko, dželo hem ov, ali na javno, nego garandoj.

¹¹ A e jevrejengere vođe zako prazniko roinde le hem pučle: "Kaj okova?"

¹² Maškaro narodo but vačerda pe olestar. Nesave vačerena ine: "Ovi šukar manuš", dok avera nesave vačerena: "Nane, prevarini e narodo."

13 Ali nijekh na vačerda olestar javno, adalese so darandile e jevrejengere vođendar.

14 A ko ekvaš o prazniko, o Isus dželo ko Hram hem lelja te sikaj e narodo.

15 Kad šunde le, e jevrejengere vođe začudinde pe, i pučle pe: "Sar akava edobor šukar džanel o Sveta lila, a nikad na inele sikavdo?"

16 A o Isus phenda lende: "Mlo sikaviba na avela mandar, nego Okolestar kova bičhalđa man.

17 Ko mangela te čerel e Devlesiri volja, ka džanel avela li akava sikaviba Olestar ili me vačerava korkoro mandar.

18 Ko vačeri korkoro pestar, pese rodela slava. A ko rodela slava okolese kova bičhalđa le, vačeri o čačipe hem koro leste nane hovajba.

19 Na li o Mojsije dinda tumen o Zakoni? A palem nijekh tumendar na čerela palo Zakoni! Sose mangena te mudaren man?"

20 O manuša phende: "Ana tute isi demoni! Ko mangela te mudari tut?"

21 A o Isus phenda lende: "Čerđum jekh čudo hem sare divinena tumen.

22 O Mojsije dinda tumen o obreziba hem adalese tumen e čhavore obrezinena čak hem ko savato. Iako adava na avela e Mojsijastar, nego pana e pradađendar.

23 I, te o manuš šaj te ovel obrezime ko savato, sar te na ovel phago e Mojsijasoro zakoni, sose edobor holjanena upra mande so ko savato sasljardum sa o telo e manušesoro?

24 Ma sudinen palo spoljašnjost, nego sudinen pravedno."

Ano Jerusalem na verujinena dai o Isus o Hrist

25 Tegani nesave manuša taro Jerusalem vačerde: "Nane li akava okova kole dikhena te mudaren?"

26 A ače, ov javno vačeri hem niko lafi na phenela lese. Te na halile amare šerutne dai ov čače o Hrist?

27 Ali amen džanaja kotari ov, a kad o Hrist ka avel, niko naka džanel kotari."

28 I sar o Isus sikaj ine ano Hram, vičinda: "Oja, pendžarena man! Hem džanen kotar injum! Na aljum korkoro mandar. Ali, čačikanoi Okova kova bičhalđa man, kole tumen na pendžarena.

29 A me pendžarava le, adalese so me injum olestar hem Ov bičhalđa man."

30 Tegani on mangle te dolen le, ali niko na čivđa plo vas upro leste, adalese so lesoro vreme pana na alo.

31 A but džene taro narodo poverujinde ano leste, i phende: "O Hrist li, kad ka avel, ka čerel više čudesna znakija nego so čerđa len akava?"

O Isus vačeri so ka irini pe ko Devel

32 O fariseja šunde so o manuša adava garandoj vačereni e Isusestar, i on hem o šerutne sveštenici bičhalde nesave stražaren te dolen le.

33 Tegani o Isus phenda: "Pana hari ka ovav tumencar, a onda ka irinav man Okolesti kova bičhalđa man.

34 Ka roden man, ali naka arakhen man, hem tumen našti te aven adari kaj me ka ovav."

35 Tegani e jevrejengere vođe vačerde maškara pumende: "Kaj adava ov mislini te džal, a te našti amen te arakha le? Na li mislini te džal koro Jevreja kolai rasejime maškaro Grci hem te sikaj e Grkonen?"

36 So manglja te vačeri adaleja kad phenda: 'Ka roden man, ali naka arakhen man', hem: 'Tumen našti te aven adari kaj me ka ovav'?"

O Devel ka del e Svetone Duho okolende kola verujinena ano Isus

37 Kad inele o zadnjo hem o najbitno dive e praznikosoro, o Isus uštino ko pre hem vičindoj phenda: "Tei neko žedno, nek avel mande hem nek pijel!

38 Ko verujini ana mande, sar so vačeri o Sveto lil, olestar ka thavden o lenja e dživde panjesoro."

39 A o Isus adava vačerda e Svetone Duhostar, kole valjande te priminen okola kola verujinena ano leste. Adalese so, tegani o Sveto Duho pana na inele dindo, adalese so o Isus pana na irinda pe pese ani slava.

Nesave verujinena dai o Isus o Hrist, a nesave na

40 Kad šunde akala lafija, but džene taro narodo phende: "Akavai čače o Proroko kole adžiceraja."

41 A avera phende: "Akavai o Hrist."

A, palem, nesave avera phende: "Nane. O Hrist li ka avel tari Galileja?"

⁴² Na pisini li ano Sveto lil da o Hrist ka avel taro e Davidesoro potomstvo hem taro Vitlejem, taro gav kotari o David?"

⁴³ I ađahar zbog o Isus uli podela ano narodo.

⁴⁴ A nesave čak mangle te dolen le, ali niko na čivđa plo vas upro leste.

E jevrejengere vođe na verujinena dai o Isus proroko

⁴⁵ I o stražarija irinde pe koro šerutne sveštenici hem koro fariseja, a on pučle len: "Sose na anđen e Isuse?"

⁴⁶ A o stražarija phende: "Niko nikad ađahar na vačerđa sar adava manuš."

⁴⁷ A o fariseja phende lende: "Hem tumen li prevarinđa?"

⁴⁸ Na li neko e šerutnendar ili e farisejen-dar poverujinđa ano leste? Na.

⁴⁹ Nego, akavai narodo proketo, adalese so na pendžari o Zakoni!"

⁵⁰ Tegani o Nikodim, okova kova angleder inele koro Isus, kovai jekh olendar, pučlja len:

⁵¹ "Amaro li Zakoni mukela amende te osudina e manuše angleder nego so šunaja le hem dikhaja so čerđa?"

⁵² A on phende lese: "Te na injan hem tu tari Galileja? Rode ano Sveto lil hem ka dikhe da nijekh proroko na avela tari Galileja!"

⁵³ [I tegani sare džeľefse čhere.

8

I đuvli dolime ani preljuba

¹ A o Isus dželo ki e Maslinakiri gora,

² i rano sabale palem alo ano Hram. I sare čedinde pe uzalo leste, a ov beštino hem lelja te sikaj len.

³ A o učitelja e Zakonestar hem o fariseja ande koro Isus jekha đuvlja koja inele dolimi ani preljuba. Čivde la ko maškar,

⁴ hem phende lese: "Učitelju, akajai đuvli dolimi kad čerđa preljuba.

⁵ Ano e Mojsijasoro zakoni terđola da esavka valjani te mudara ađahar so ka

frda bara upro late. A so tu pheneja ko adava?"

⁶ On adava pučle le te iskušinen le, sar te ovel len zako sose te optužinen le.

A o Isus telilo hem lelja te pisini najeja ki phuv.

⁷ Ali, adalese so na ačhavde te pučen le adava, ov ispravinda pe, i phenda lende: "Kovai tumendar bizo greh, prvo nek frdel bar upro late."

⁸ Hem palem telilo hem pisinda ki phuv.

⁹ Kad on šunde adava, jekh po jekh lelje te ciden pe adathar, počindoj e najphured-erendar. I ađahar ačhile samo o Isus hem i đuvli koja terdini ko maškar.

¹⁰ Tegani o Isus ispravinda pe hem pučlja la: "Đuvlije, kaj akala? Nijekh li olendar na osudinđa tut?"

¹¹ A oj phenda lese: "Nijekh, gospo-darona."

Tegani o Isus phenda laće: "Ni me na osudinava tut. Dža, hem od akana ma grešin više!"]*

O Isusi o svetlost savo legari ko dživdipe

¹² Tegani o Isus palem phenda e manušende: "Me injum o svetlost e svetose. Ko džala pala mande, nikad naka phirel ani tomina, nego ka ovel le svetlost e dživdipnasoro."

¹³ Tegani o fariseja phende lese: "Tu korkoro tutar svedočineja. To svedočiba nane dovoljno."

¹⁴ O Isus phenda lende: "Čak hem te svedočinava korkoro mandar, mloi vačeriba dovoljno, adalese so džanav kotar aljum hem kaj džava. A tumen na džanen ni kotar aljum ni kaj džava.

¹⁵ Tumen sudinena telesno, a me na sudinava nikas.

¹⁶ A hem te sudindum, mloi sudo čačikano, adalese so na injum korkoro, negoi mancar o Dad kova bičhalđa man.

¹⁷ Čak hem ano tumaro Zakoni pisini dai o svedočiba dovoljno te duj svedoci vačerena isto.

¹⁸ Me svedočinava korkoro mandar, a mandar svedočini hem o Dad, kova bičhalđa man."

¹⁹ A o fariseja pučle le: "Kaj to dad?"

* **8:11** Ano najpurane rukopisija na terđona o stihija 7,53-8,11.

O Isus phenda lende: "Tumen na džanen ni man ni mle Dade. Te džanen ine ko injum me, ka džanen ine hem mle Dade."

²⁰ Sa adava o Isus vačerda uzalo kutije zako čediba o pare sar sikaj ine e manušen ano Hram, hem niko na dolinda le, adalese so lesoro vreme pana na alo.

O Jevreja pučena e Isuse koi ov

²¹ O Isus palem phenda lende: "Me džava, a tumen ka roden man, hem ka meren ano tumaro greh. Kaj me džava, tumen našti te aven."

²² Tegani e jevrejengere vođe phende: "Na li akava mangela te mudari pe kad phenela: 'Kaj me džava, tumen našti te aven?'"

²³ A o Isus phenda lende: "Tumen injen telal, a me injum upral. Tumen injen taro akava sveto, a me na injum taro akava sveto."

²⁴ Adalese phendum tumende da ka meren ano tumare grehija. Te na verujinden da Me Injum, ka meren ano tumare grehija."

²⁵ On puče le: "Ko injan tu?"

A o Isus phenda lende: "Me injum okova so pana taro anglunipe vačerava tumende da injum."

²⁶ Isi man but so te vačerav tumendar ki tumari osuda. Okova kova bičhalda man čakikanoi hem me e syetose vačerava samo okova so olestar šundum."

²⁷ On na halile da vačeri lende e Dadestar.

²⁸ Adalese o Isus phenda lende: "Kad ka vazden e Čhave e manušesere, tegani ka džanen da Me Injum hem da ništa na čerava korkoro mandar, nego da vačerava okova so sikavda man o Dad."

²⁹ A okova kova bičhalda man, ovi mancar. Na ačhavda man korkore, adalese so uvek čerava okova soi lese šukar."

³⁰ I sar vačeri ine adava, but džene poverujinde ano leste.

E Isusesoro sikaviba anela oslobođenje

³¹ Tegani o Isus phenda e Jevrejende kola poverujinde ano leste: "Te ičerena tumen ko mlo sikaviba, čače injen mle učenici."

³² Ka pendžaren o čačipe, hem o čačipe ka oslobodini tumen."

³³ A on phende lese: "Amen injam e Avraamesere potomci, hem nikad na injamle nikasere robija. Sar šaj te phene: 'Ka oven slobodna?'"

³⁴ O Isus phenda lende: "Čače, čače phenava tumende, svako kova čerela greh, ovi robo e grehese."

³⁵ E robo nane than ani familija zauvek, a e čhave isi zauvek."

³⁶ Adalese, te o Čhavo oslobodini tumen, čače ka oven slobodna."

³⁷ Džanav da injen e Avraamesere potomci, a palem, tumen mangena te mudaren man, adalese so ana tumende nane than mle lafese."

³⁸ Me vačerava tumende okova so dikhljum koro mlo Dad, ali tumen čerena okova so šunden tumare dadestar."

³⁹ On phende lese: "Amaroi dad o Avraam."

A o Isus phenda lende: "Te oven ine e Avraamesere čhave, ka čeren ine okova so ov čerda."

⁴⁰ Ali tumen akana mangena te mudaren man, e manuše kova vačerda tumende o čačipe savo šunda e Devlestar. O Avraam na čerda adahar."

⁴¹ Tumen čerena okova so čerela hem tumaro dad."

A on phende lese: "Amen na injam bijande tari preljuba. Jekh dad isi amen, adavai o Devel!"

E bengesere čhavei okola kola na lena e Isusesoro sikaviba

⁴² A o Isus phenda lende: "Te ovel ine o Devel tumaro dad, ka volinen man ine, adalese so me aljum taro Devel hem akana injum akate. Na aljum korkoro mandar, nego ov bičhalda man."

⁴³ Sose na haljovena okova so vačerava tumende? Adalese so našti te prihvatinen mlo lafi."

⁴⁴ Tumaro dad o beng hem mangena te čeren palo tumare dadesere želje. Ovi taro anglunipe ubica hem na ičerda pe ko čačipe, adalese so ano leste nane čačipe. Kad hovaj, ov mothoj plo pravo muj, adalese soi hovavno hem dad e hovajbna-soro."

⁴⁵ A adalese so vačerava tumende o čačipe, tumen na verujinena maje."

⁴⁶ Kova tumendar šaj te dokažini mlo greh? Te vačerava tumende o čačipe, sose na verujinena maje?

⁴⁷ Kovai e Devlestar, šunela e Devlesere lafija. Tumen na šunena len adalese so na injen e Devlestar.”

O Isus postojinda angleder nego so o Avraam bijandilo

⁴⁸ O Jevreja phende lese: “Na li amen šukar phendam da tu injan Samarijanco hem da injan opsednutime demoneja?”

⁴⁹ O Isus phenda lende: “Na injum me opsednutime demoneja, nego me pošujinava mle Dade, a tumen man na pošujinena.

⁵⁰ Me na rodava slava maje – isi neko ko rodela la maje hem ko sudini.

⁵¹ Čače, čače vačerava tumende: ko ičeri pe ko mle lafija, nikad naka dikhel o meriba.”

⁵² A o Jevreja phende lese: “Akana džanaja da injan opsednutime demoneja. O Avraam mulo, a adahar hem o proroci, a tu vačereja: ‘Ko ičeri pe ko mle lafija, nikad naka dikhel o meriba.’

⁵³ Na injan valjda po baro amare dadestar e Avraamestar, kova mulo. A hem o proroci da mule. Ko mislineja da tu injan?”

⁵⁴ O Isus phenda lende: “Te me korkore man proslavinava, mli slava nane ništa. Man proslavini mlo Dad, kolese tumen vačerena dai tumaro Devel.

⁵⁵ Tumen na džanen le, ali me džanav le. Te phenav da na džanav le, ka ovav ine hovavno sar tumen. Ali me džanav le hem ičerava man ko lesoro lafi.

⁵⁶ Tumaro dad o Avraam but radujinda pe so ka dikhel o dive oto mlo aviba. Dikhlija le hem but radujinda pe.”

⁵⁷ Tegani o Jevreja phende lese: “Nane tut ni pinda berš, a pheneja da dikhlijan e Avraame!”

⁵⁸ O Isus phenda lende: “Čače, čače vačerava tumende: angleder nego so o Avraam bijandilo, Me Injum!”

⁵⁹ Tegani on lelje bara te frden upro leste, ali o Isus garavda pe olendar hem iklilo taro Hram.

9

O Isus sasljari e manuše kova bijandilo kororo

¹ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhlija e manuše kova inele kororo taro bijandipe.

² A lesere učenici pučle le: “Učitelju, sose akava manuš bijandilo kororo? Adalese so ov čerda greh ili lesoro dad hem i daj?”

³ A o Isus phenda: “Nane kororo adalese so grešinda ov ili lesoro dad ili i daj. Ov bijando kororo te šaj upro leste mothoj pe o delja e Devlesere zoralipnastar.

⁴ Sari dive, valjani te čera o delja Okolesere kova bičhalda man. Avela i rat, kad niko našti te čerel buti.

⁵ Sar injum ko sveto, me injum svetlost e svetose.”

⁶ Kad adava phenda, čungarda ki phuv hem oto čungar čerda čik, i adala čikaja makhlija e kororesere jača.

⁷ Tegani o Isus phenda lese: “Dža thov to muj ko bazeni Siloam.” (Siloam značini “Bičhaldo”).

I o manuš dželo, thovda plo muj hem irinda pe čhere dikhindoj.

⁸ A lesere komšije hem okola kola angleder džande le sar prosjako, pučle pe: “Nane li akava okova kova bešela ine hem prosini?”

⁹ Nesave phende: “Ovi adava”, a avera phende: “Nane, nego samo ličini upro leste.”

A ov phenda: “Me injum.”

¹⁰ Tegani on pučle le: “Sar phravdile te jača?”

¹¹ A ov phenda: “O manuš kova vičini pe Isus, čerda čik hem olaja makhlija mle jača, hem phenda maje: ‘Dža ko Siloam hem thov to muj.’ I me dželjum, thovdum mlo muj hem leljum te dikhav.”

¹² On pučle le: “Kaj akana adava manuš?”

A ov phenda lende: “Na džanav.”

O fariseja ispitujinena e sasljarde

¹³ Tegani e manuše kova angleder inele kororo ande koro fariseja.

¹⁴ A adava dive kad o Isus čerda i čik hem phravda e kororesere jača inele savato.

¹⁵ Adalese hem o fariseja pučle le sar phravdile lesere jača.

A ov phenda lende: "Makhlja mle jača e čikaja, me thovđum mlo muj hem akana dikhava."

¹⁶ Tegani nesave fariseja phende: "Adava manuš nane e Devlestar, adalese so čerela buti ko savato."

A avera phende: "Sar šaj o grešniko te čerel esavke čudesna znakija?"

Hem adahar maškaro fariseja uli podela.

¹⁷ I palem phende e kororese: "Adava manuš phravđa te jača. So tu mislineja olestar?"

A ov phenda: "Ovi proroko."

¹⁸ Ali e jevrejengere vođe na verujinde da o manuš inele kororo hem da phravdile lesere jača sa đikote na vičinde lesere dade hem e daja.

¹⁹ I pučle len: "Akava li tumaro čhavo kolese phenena da bijandilo kororo? Sar onda akana dikhela?"

²⁰ A lesoro dad hem i daj phende: "Džanaja dai akava amaro čhavo hem da bijandilo kororo."

²¹ Ali, sar onda akana dikhela hem ko phravđa lesere jača, na džanaja. Ole pučen. Ovi beršalo hem šaj te vačeri korkoro pese."

²² Lesoro dad hem i daj phende adava, adalese so darandile e jevrejengere vođendar, adalese so e jevrejengere vođe već odlučiinde ine tari sinagoga te ikalen đijekhe kova priznajini e Isuse sar Hriste.

²³ Adalese lesoro dad hem i daj phende: "Ovi beršalo. Ole pučen!"

²⁴ Tegani pana jekhvar vičinde e manuše kova inele kororo, i phende lese: "Obećin anglo Devel da ka vačere o čačipe! Amen džanaja dai adava manuš grešniko."

²⁵ A ov phenda lende: "Me na džanav da li ov grešniko. Džanav samo da injumle kororo, a akana dikhava."

²⁶ A on palem pučle le: "So čerđa će? Sar phravđa te jača?"

²⁷ A ov phenda lende: "Adava već phendum tumende, ali na šunđen man. Sose palem mangena adava te šunen? Na li hem tumen mangena te oven lesere učenici?"

²⁸ Tegani on lelje te vređinen le hem phende lese: "Tu injan lesoro učeniko, a amen injam e Mojsijasere učenici."

²⁹ Amen džanaja da o Devel vačerđa e Mojsijase, a akalese na džanaja ni kotari."

³⁰ A o sasljardo manuš phenda lende: "Čačei čudno akava! Tumen na džanen kotari, a ov phravđa mle jača."

³¹ Džanaja da o Devel na šunela e grešnonen, ali šunela okolen kolai pobožna hem kola čerena lesiri volja.

³² Niko nikad na šunđa da neko phravđa o jača e manušesere kova bijandilo kororo.

³³ Te na ovel ine e Devlestar, naka šaj ine ništa te čerel."

³⁴ A on phende lese: "Tu kova bijandiljan sa ano grehija arakhljan amen te sikaven!" Hem frdinde le tari sinagoga.

O duhovno kororipe

³⁵ O Isus šunđa so e sasljarde manuše frdinde tari sinagoga, i arakhlja le hem pučlja le: "Verujineja li ano Čhavo e manušesoro?"

³⁶ A ov phenda lese: "Phen maje koi ov, Gospode, te šaj verujinav ano leste."

³⁷ O Isus phenda lese: "Već dikhljan le. Adavai okova kova vačeri tuja."

³⁸ Tegani ov phenda: "Verujinava, Gospode." I pelo ko kočija anglo Isus.

³⁹ O Isus phenda lese: "Me aljum ko akava sveto te šaj e svetose ovel sudime, te šaj dikhen okola kola na dikhena hem te ačhoven korore okola kola mislinena da dikhena."

⁴⁰ Nesave fariseja kola inele oleja šunde adava, i pučle le: "Te na injam hem amen korore?"

⁴¹ A o Isus phenda lende: "Te priznajinen ine da injen korore, naka oven ine kriva zako greh. Ali, adalese so phenena da dikhena, tumari krivica ačhola upra tumende."

10

O Isusi o šukar pastiri

¹ "Čače, čače vačerava tumende, ko na đerdini ko udar kotei ogradime e bakrende, nego preskočindoj đerdini, ovi čor hem razbojniko."

² A ko đerdini ko udar, ovi e bakrengoro pastiri.

³ Olese o stražari phravela o udar, a o bakre šunena lesoro glaso. Ov ple bakren vičini palo anav hem ikali len avri.

⁴ Kad ikali sa ple bakren, džala anglo lende, a o bakre džana palo leste, adalese so pendžarena lesoro glaso.

⁵ Naka džan palo abandija, nego ka našen olestar, adalese so na pendžarena o glaso e abandijasoro.”

⁶ O Isus vačerđa lende adaja priča, ali on na halile so manglja te phenel lende adaleja.

⁷ Adalese o Isus palem vačerđa lende: “Čače, čače, vačerava tumende, me injum o udar e bakrende.

⁸ Sare kola ale angleder mande, oni čora hem razbojnici, ali o bakre na šunde len.

⁹ Me injum o udar. Ko đerdini prekala mande, ka ovel spasime. Ka đerdini hem ka ikljol hem ka arakhi hajbnase.

¹⁰ O čor avela samo te čorel, te mudari hem te uništini. Me aljum e manušen te ovel dživdipe, hem adava dživdipe ano izobilje.

¹¹ Me injum o šukar pastiri. O šukar pastiri dela plo dživdipe zako bakre.

¹² A o manuš kovai platime te pazini e bakren – adalese so nane pastiri hem o bakre nane olesere – kad dikhela e ruve sar avela, ačaj e bakren hem našela. A o ruv napadini e bakren hem čerela len te našen ko sa o strane.

¹³ Adalese soi samo platime manuš, olese na ačhilo di o bakre.

¹⁴ Me injum o šukar pastiri. Me pendžarava mle bakren hem mle bakre pendžarena man,

¹⁵ adahar sar so o Dad pendžari man hem sar so me pendžarava e Dade. Me dava mlo dživdipe zako bakre.

¹⁶ Isi man hem avera bakre, kola nane taro akava stado; hem olen valjani te anav. Hem on ka šunen mlo glaso, i ka ovel jekh stado jekhe pastireja.

¹⁷ Adalese mlo Dad volini man, so dava mlo dživdipe – te šaj palem te lav le.

¹⁸ Niko na lela le mandar, nego me korkoro mandar dava le. Isi man vlast te dav le hem isi man vlast palem te lav le. Adaja naredba primindum mle Dade star.”

¹⁹ Zbog akala lafija maškaro Jevreja palem uli podela.

²⁰ But Jevreja phende: “Ovi opsednutime demoneja hem dilindilo. Sose šunena le?”

²¹ A avera phende: “Adava nane o lafija e manušesere kovai opsednutime demoneja. Šaj li o demoni te phavel e kororengere jača?”

O Isus vačeri dai ov e Devlesoro Čhavo

²² Tegani ano Jerusalem slavinda pe o prazniko Hanuka, o posvećenje e Hrame-soro. Inele jevend.

²³ O Isus nakhela ine maškari phravdi terasa e Solomonesiri ano Hram.

²⁴ A e jevrejengere vođe okružinde le hem phende lese: “Đikote ka garave amendar ko tu injan? Te injan o Hrist, phen amende phravdeste!”

²⁵ A o Isus phenđa lende: “Već phenđum tumende angleder, ali tumen na verujinena. O delja save čerava ano anav mle Dadesoro – on svedočinena mandar.

²⁶ Ali tumen na verujinena, adalese so na injen mle bakre.

²⁷ Mle bakre šunena mlo glaso hem me pendžarava len, hem on džana pala mande.

²⁸ Me dava len večno dživdipe hem on nikad naka meren. Niko naka čorel len mle vastendar.

²⁹ Mlo Dad, kova dinda man len, po baroi sarijendar, hem niko našti te čorel len mle Dadesere vastendar.

³⁰ Me hem o Dad jekh injam.”

³¹ Tegani e jevrejengere vođe palem mangle te mudaren le hem lelje bara sar te frden upro leste,

³² a o Isus phenđa lende: “Mothovđum tumende but šukar delja e Dade star. Zako save olendar mangena te mudaren man barencar?”

³³ A o Jevreja phende lese: “Na mangaja te mudara tut barencar zako šukar delja, nego so hulineja upro Devel. Tu injan samo manuš, a pheneja da injan Devel!”

³⁴ O Isus phenđa lende: “Nane li pisime tumende ano zakoni: ‘Me phenđum: tumen injen develja’?

³⁵ Te o Devel e manušen kolende alo o lafi e Devlesoro vičinda develja – a o Sveto lil našti te promenini pe –

³⁶ sar onda šaj okolese kole o Dad posvetinda hem bičhalđa ko sveto te phenen: 'Hulineja', adalese so phendum da injum o Čavo e Devlesoro?

³⁷ Te na čerava o delja mle Dadesere, ma verujinen maje.

³⁸ Ali te čerava len, sa hem te na verujinen maje, verujinen olende, te džanen dai o Dad ana mande hem me ano Dad."

³⁹ Tegani on palem mangle te dolen le, ali ov našlo lende taro vasta.

⁴⁰ O Isus palem nakhlo ki aver strana oti len Jordan, ko than kaj o Jovan angleder krstini ine, hem ačhilo adari.

⁴¹ A but manuša ale koro leste hem vačereni ine: "O Jovan na čerđa nijekh čudesno znako, ali čače inele sa so phenđa akale manušestar."

⁴² Hem but džene adari poverujinde ano Isus.

11

E Lazaresoro meriba

¹ Nesavo manuš palo anav Lazar inele namborme. Ov inele tari Vitanija, taro gav kaj živinde i Marija hem lakiri phen i Marta.

² I Marija inele okoja đuvli koja čorda o miris upro e Gospodesere pre hem koslja len ple balencar. O Lazar, kova inele namborme, inele lakoro phral.

³ Adalese o phenja bičhalde lafi e Isuse: "Gospode, ače, namborme to volime amal."

⁴ Kad o Isus šunđa adava, phenđa: "Akava nambormipe naka završini pe meribnaja, nego ka ovel e Devlese ki slava, te šaj prekalo adava proslavini pe o Čavo e Devlesoro."

⁵ A o Isus volinda e Marta, lakere phenja hem e Lazare.

⁶ I kad šunđa dai o Lazar namborme, ačhilo pana duj dive adari kaj inele,

⁷ i tegani phenđa ple učenikonende: "Hajde palem ki Judeja."

⁸ A o učenici phende lese: "Učitelju, na li e jevrejengere vođe angleder nekobor dive mangle te mudaren tut barencar, a tu palem mangeja te dža adari?"

⁹ O Isus phenđa lende: "Nane li e dive dešu duj saća? Ko phirela diveja, na perela, adalese so dikhela o svetlost akale svetosoro."

¹⁰ Ali, ko phirela račaja, ka perel, adalese so nane svetlost ano leste."

¹¹ Palo adala lafija, phenđa hem akava: "Amaro amal o Lazar zasuča, ali me džava te vazdav le."

¹² A o učenici phende lese: "Gospode, te zasuča, ka sasljol."

¹³ Ali o Isus vačerđa lende e Lazaresere meribnastar, a on mislinde da vačeri da o Lazar sovela.

¹⁴ Tegani o Isus phravdeste phenđa lende: "O Lazar mulo."

¹⁵ Zbog tumende radujinav man so na injumle adari, te šaj verujinen. Ali, hajde akana koro leste."

¹⁶ Tegani o Toma vičime Blizanco phenđa avere učenikonende: "Hajde hem amen te mera e Isuseja."

O Isusi o uštiba taro mule hem o dživdipe

¹⁷ Kad o Isus reslja adari, dodžanda dai o Lazar štar dive već ano grobo.

¹⁸ A i Vitanijai taro Jerusalem dur đi sar trin kilometarija,

¹⁹ i but Jevreja adathar ale ki Marta hem ki Marija te tešinen len zbog lengoro phral.

²⁰ Kad i Marta šunđa da o Isus avela, lelja te džal nakoro leste, a i Marija ačhili čhere.

²¹ Tegani i Marta phenđa e Isuse: "Gospode, te ove ine akate, mlo phral naka merel ine."

²² Ali me hem akana džanav da o Devel ka del tut sa so rodeja lestar."

²³ O Isus phenđa laće: "To phral ka uštel taro mule!"

²⁴ A i Marta phenđa lese: "Džanav da ka uštel taro mule tegani kad sare ka ušten taro mule ko Poslednjo dive."

²⁵ O Isus phenđa laće: "Me injum o uštiba taro mule hem o dživdipe. Ko verujini ana mande, čak hem te merel, ka živini."

²⁶ Hem svako kova živini hem verujini ana mande, nikad naka merel. Verujineja li ano adava?"

²⁷ A oj phenđa lese: "Oja, Gospode! Verujinava da tu injan o Hrist, o Čavo e Devlesoro, kova valjanda te avel ko sveto."

²⁸ Kad phendā adava, dželi hem vičindā pla phenja e Marija hem pohari phendā laće: "Akatei o učitelj hem rodela tut."

²⁹ Kad i Marija šundā adava, sig uštini hem dželi nakoro leste.

³⁰ A o Isus pana na đerdindā ano gav, nego pana inele adari kaj i Marta reslja le.

³¹ A kad o Jevreja kola inele e Marijaja ano čher hem tešinde la, dikhle da ki sig uštini hem iklili, lelje te džan palo late, mislindoj da džala ko grobo te rovel adari.

³² Kad i Marija resli adari kaj inele o Isus hem kad dikhlja le, peli anglo lesere pre hem phendā lese: "Gospode, te ove ine akate, mlo phral naka merel ine."

³³ Kad o Isus dikhlja ola hem e Jevrejen kola ale olaja sar rovena, pelo lese žal hem ine lese but pharo,

³⁴ i pučlja len: "Kaj čivđen le?" On phende lese: "Gospode, ava hem dikh."

³⁵ A o Isus lelja te rovel.

³⁶ Tegani o Jevreja phende: "Dikh kobor volindā le!"

³⁷ Ali nesave olendar phende: "Našti ine li ov, kova e kororesere jača phravđa, te čerel akava manuš te na merel?"

O Isus vazdela taro mule e Lazare

³⁸ I e Isusese palem ine but pharo, i dželo ko grobo. Adava inele i pečina ko savakoro udar inele pašljardo o bar.

³⁹ O Isus phendā: "Ciden o bar."

A i Marta, i phen e mulesiri, phendā lese: "Gospode, već khandela, adalese soi štarto dive sari ano grobo."

⁴⁰ O Isus pučlja la: "Na li phendūm će da ka dikhe e Devlesiri slava te verujindān?"

⁴¹ Tegani cidinde o bar, a o Isus dikhlja nakoro nebo hem phendā: "Dade, hvala će so šundān man.

⁴² Džanav da tu uvek šuneja man, ali akava vačerđum zbog o manuša kola akate terđovena, te poverujinen da tu bičaldān man."

⁴³ Kad phendā adava, vičindā oto sa o glaso: "Lazare, ikljov!"

⁴⁴ I o mulo ikliło. Lesere vasta hem o pre inele pačarde zavojencar, a leso ro muj inele pačardo maramicaja.

A o Isus phendā lende: "Huljaven lestar adava hem muken le te džal!"

O šerutne sveštenici hem o fariseja mangena te dolen e Isuse

(Mt 26,1–5; Mk 14,1–2; Lk 22,1–2)

⁴⁵ Tegani but Jevreja, kola ale kori Marija hem dikhle so o Isus čerđa, poverujinde ano leste.

⁴⁶ Ali nesave olendar džele koro fariseja hem vačerde lende okova so o Isus čerđa.

⁴⁷ Tegani o šerutne sveštenici hem o fariseja čedinde pe ko sabor, i phende: "So te čera? Adava manuš čerela but čudesna znakija.

⁴⁸ Te mukljām lese te čerel ađahar sa o manuša ka poverujinen ano leste. Tegani ka aven o Rimljanja hem ka uništinen amaro Hram hem amare narodo."

⁴⁹ A jekh olendar, o Kajafa, kova adava berš inele prvosvešteniko, phendā lende: "Tumen ništa na džanen!"

⁵⁰ Na haljovena dai tumende po šukar jekh manuš te merel zako narodo, nego sa o narodo te properel."

⁵¹ O Kajafa na phendā adava korkoro pestar, nego, adalese so adava berš inele prvosvešteniko, prorokujindā da o Isus ka merel zako sa o narodo e Jevrejengoro.

⁵² Hem na samo zako adava narodo, nego hem te bi čedela sa e Devlesere rasejime čhaven.

⁵³ Ađahar adava dive e jevrejengere vođe dogovorinde pe te mudaren e Isuse.

⁵⁴ Adalese o Isus na tromandilo te phirel javno maškaro e jevrejengere vođe, nego adathar dželo paše uzali pustinja, ano gav Efrem, hem adari inele ple učenikonencar.

⁵⁵ A inele paše e jevrejengoro prazniko Pasha hem but Jevreja taro avera dizja hem gava ale ko Jerusalem te očistinen pe angleder i Pasha.

⁵⁶ Rodinde e Isuse hem, terdindoj ano Hram pučle jekh avere: "So mislinena, ka avel li ki Pasha?"

⁵⁷ A o šerutne sveštenici hem o fariseja već dinde naredba, ko ka dodžanel kaj o Isus te vačeren lende, te šaj dolen le.

12

O Isus pomazime ani Vitanija

(Mt 26,6–13; Mk 14,3–9)

¹ Šov dive angleder o prazniko Pasha, o Isus dželo ki Vitanija, kaj inele o Lazar, kole vazdinda taro mule.

² Adari spreminde lese večera. I Marta poslužini ine, a o Lazar inele maškaro okolende kola e Isuseja inele uzalo astali.

³ Tegani i Marija lelja ekvaš litar oto but skupo mirisno ulje savoi čerdo oto čisto nard, makhlja e Isusesere pre hem koslja len ple balencar. Hem sa o čher mirišinda ano ulje.

⁴ A jekh oto e Isusesere učenici, o Juda Iskariot, kova posle ka izdajini e Isuse, phenda:

⁵ "Sose akava mirisno ulje na bikninda pe zako trišel srebrna kovanice, a o pare te den pe e čororende?"

⁶ Ov na phenda adava adalese so ačhilo lese zako čorore, nego adalese so inele čor: oleste inele o zajednička pare, hem adathar čorela ine pese.

⁷ Tegani o Isus phenda: "Muk la! Adava čerđa te pripremini man zako paruniba.

⁸ Maškara tumende uvek ka oven čorore manuša, ali me naka ovav uvek tumencar."

O šerutne sveštenici mangena te mudaren e Lazare

⁹ But Jevreja dodžande dai o Isus ki Vitanija hem dže adari, ali na dže samo zbog o Isus, nego hem zbog o Lazar, kole o Isus vazdinda taro mule.

¹⁰ A o šerutne sveštenici odlučinde te mudaren hem e Lazare,

¹¹ adalese so zbog oleste but Jevreja džana ine palo Isus hem verujinena ano leste.

O Isus đerdini ko Jerusalem sar caro

(Mt 21,1–11; Mk 11,1–11; Lk 19,28–40)

¹² Tejsato dive but manuša ale ko prazniko, i kad šunde da o Isus avela ko Jerusalem,

¹³ lelje granke oti palma hem iklile anglo leste, vičindoj:

"Hosana!

Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!

Blagoslovimej o Caro e Izraelesoro!"

¹⁴ A o Isus arakhlja jekhe terne here hem beštino upro leste, sar soi pisime ano Sveto lil:

¹⁵ "Ma dara, Jerusalime!

Ače, to Caro avela bešindoj upro terno her."

¹⁶ Lesere učenici tegani na halile akava, ali kad o Isus legardilo ani slava, setinde pe so adava inele pisime olestar hem da baš adahar čerde lese.

¹⁷ A o manuša kola inele e Isuseja kad vičinda e Lazare taro grobo hem vazdinda le taro mule, svedočinde adalestar averende.

¹⁸ Adalese sa edobor manuša iklile anglo leste, so šunde dai ov adava kova čerđa adava čudesno znako.

¹⁹ Tegani o fariseja phende jekh averese: "Dikhena da našti ništa te čera! Sa o sveto dželo palo leste!"

O Isus vaćeri ple meribnastar

²⁰ A maškaro manuša kola ale ko prazniko te slavinen e Devle inele hem Grci.

²¹ On ale koro Filip, kova inele tari Vitsaida ani Galileja, hem zamolinde le, vaćerindoj: "Gospodarona, amen mangaja te dikha e Isuse."

²² O Filip dželo hem phenda adava e Andrejase, i on duj dže hem phende adava e Isusesere.

²³ A o Isus phenda lende: "Alo o vreme te proslavini pe o Čhavo e manušesoro.

²⁴ Čače, čače vaćerava tumende: te e đivesoro zrno na perela ki phuv hem na merela, ačhola korkoro. A te merela, anela but bijandipe.

²⁵ Ko volini plo dživdipe, ka našali le, a ko mrzini plo dživdipe ko akava sveto, ka arakhi le zako večno dživdipe.

²⁶ Ko služini maje, mora te phirel pala mande. Kaj injum me, adari ka ovel hem mlo sluga. Mlo Dad ka mothoj čast okolese kova služini maje.

²⁷ Mli dušai akana uznemirime. So te phenav? 'Dade, spasin man adalestar so adžićeri man'? Na, adalese so me hem aljum zako adava.

²⁸ Dade, proslavin to anav!"

Tegani taro nebo šundilo glaso: "Proslavinđum hem palem ka proslavinav!"

²⁹ Kad o narodo kova adari terdino šunđa adava, phenđa da grmindā. A avera phende da o anđeo vačerđa lese adava.

³⁰ O Isus phenđa lenđe: "Akava glaso na šundilo zbog mande, nego zbog tumende.

³¹ Akanai o vreme te sudini pe akale svetose. Akana o vladari akale svetosoro ka ovel frdime avri.

³² A me, kad ka ovav vazdime tari phuv, sa e manušen ka cidav nakora mande."

³³ Adava phenđa sar te mothoj savo meriba adžičeri le.

³⁴ Tegani o narodo phenđa lese: "Šunđam taro Zakoni da o Hrist ka živini zauvek. Sar onda vačereja da o Čhavo e manušesoro valjani te merel? Kovai adava 'Čhavo e manušesoro'?"

³⁵ A o Isus phenđa lenđe: "O svetlost samo pana hari ka ovel maškar tumende. Phiren sar isi tumen svetlost, te na prelel tumen i tomina. Adalese so, ko phirela ki tomina, na džanel kaj džala.

³⁶ Sar isi tumen svetlost, verujinen ano svetlost, te oven čhave e svetlosere."

Kad phenđa adava, dželo hem garavđa pe olendar.

O Jevreja na verujinena ano Isus

³⁷ Iako o Isus edobor čudesna znakija čerđa anglo lende, on palem na verujinde lese.

³⁸ A sa adava inele sar te pherđol okova so vačerđa o proroko Isaija:

"Gospode, ko poverujinda amare lafende hem kase mothovđa pe o zoralo vas e Gospodesoro?"

³⁹ Adalese našti ine te poverujinen, adalese so o Isaija phenđa hem akava:

⁴⁰ "O Devel korjarđa lengere jača,
hem steđinda lengere vile,
jačencar te na dikhen
hem vileja te na haljoen,
hem te na irinen pe,
te sasljarav len."

⁴¹ O Isaija adava phenđa, adalese so dikhla e Isusesiri slava hem vačerđa olestar.

⁴² A čak hem but vođe e jevrejengere verujinde ano leste, ali na mangle te priznajinen zbog o fariseja, sar te na oven ikalde oti sinagoga.

⁴³ Adalese so, više volinde o manuša te hvalinen len nego o Devel.

⁴⁴ A o Isus vičinda oto sa o glaso: "Ko verujini ana mande, na verujini samo ana mande, nego hem ano Okoleste kova bičhalđa man.

⁴⁵ Hem ko dikhela man, dikhela hem Okole kova bičhalđa man.

⁴⁶ Me injum o Svetlost savo alo ko sveto, da svako kova verujini ana mande te na ačhol ani tomina.

⁴⁷ Ko šunela mle lafija, a na čerela len, me na sudinava lese. Adalese so, me na aljum te sudinav e svetose, nego te spasinav o sveto.

⁴⁸ Ko odbacini man hem na prihvatinu mle lafija, isi le lesoro sudija: o Lafi savo vačerđum ka sudini lese ko Poslednjo dive.

⁴⁹ Adalese so, me na vačerđum korkoro mandar, nego korkoro mlo Dad, kova bičhalđa man, naredinda maje so te phenav hem so te vačerav.

⁵⁰ A me džanav da olesere naredbe dena večno dživdipe. Me vačerava samo okova so mlo Dad phenđa maje te vačerav."

13

O Isus thovela e učenikonengere pre

¹ Angleder o prazniko Pasha, o Isus džanda so alo lesoro vreme te džal taro akava sveto koro Dad. Tegani o Isus đi o kraj mothovđa kobor volini okolen kola inele olesere ko akava sveto.

² O Isus hem lesere učenici hana ine zajedno i večera. O beng e Judase e Iskarjotese, e Simonesere čhave, već čhivđa ano vilo te izdajini e Isuse.

³ A o Isus džanda so o Dad dinda lese sa i vlast; džanda da e Devlestar alo hem da ko Devel ka džal.

⁴ Uštino oti večera hem huljavđa plo ogrtači, i lelja o peškiri hem phandlja le pese ko maškar.

⁵ Tegani čhorda pani ano lavori hem lelja te thovel e učenikonengere pre hem

te kosel len peškireja saveja phandlja po maškar.

⁶ Kad alo di o Simon Petar, ov phenda lese: "Gospode, tu li ka thove mle pre?"

⁷ O Isus phenda lese: "Tu akana na haljoveja so me cerava, ali jekh dive ka haljove."

⁸ A o Petar phenda lese: "Tu nikad naka thove mle pre!"

A o Isus phenda lese: "Te na thovdum te pre, našti te ove jekh mle učenikonendar."

⁹ Tegani o Simon Petar phenda lese: "Gospode, ma onda thov samo mle pre, nego hem mle vasta hem mlo šero!"

¹⁰ A o Isus phenda lese: "Okolese kovai nandardo valjani te thoven pe samo o pre, adalese soi već čisto. Hem tumen injen čista, ali na sare."

¹¹ Džanda ko ka izdajini le, i adalese phenda: "Na injen sare čista."

¹² Kad thovda lengere pre, lelja plo ogrtači hem palem čivda pe uzalo astali, hem pučlja len: "Haljovena li so cerdum tumende?"

¹³ Tumen man vičinena Učitelju hem Gospode, hem šukar phenena, adalese so me adava injum.

¹⁴ I te me, o Gospod hem o Učitelj, thovdum tumare pre, onda valjani hem tumen te thoven o pre jekh averese.

¹⁵ Dindum tumen primer, hem tumen te ceren adahar sar so me cerdum tumende.

¹⁶ Čače, čače vačerava tumende: o sluga nane po baro ple gospodarestar, ni o bičhaldo okolestar kova bičhalda le.

¹⁷ Adalese so džanen akava, blago tumende te adahar cerden."

O Isus vačeri ple učenikonende da jekh olendar ka izdajini le

(Mt 26,20–25; Mk 14,17–21; Lk 22,21–23)

¹⁸ "Na vačerava sarijendar tumendar. Me džanav okolen kaš birindum. Ali mora te pherdol okova soi pisime ano Sveto lil: 'Okova kova mancar hala maro, irinda pe protiv mande.'

¹⁹ Vačerava tumende akana, angleder nego so te ovel, da kad ka ovel, te poverujinen da Me injum.

²⁰ Čače, čače vačerava tumende: ko primini okole kole me bičhalava, man primini, a ko primini man, primini Okole kova bičhalda man."

²¹ Kad phenda adava, lesoro duho ine ele but uznemirime, i tegani phravdeste phenda lende: "Čače, čače vačerava tumende: jekh tumendar ka izdajini man."

²² Tegani o učenici dikhle jekh avere, adalese so na džande kastar o Isus vačeri.

²³ Jekh e učenikonendar – okova kas o Isus but volinda – inele odmah uzalo Isus,

²⁴ i o Simon Petar dinda le znako te pučel e Isuse kastar vačeri.

²⁵ Adahar adava učeniko pašljarda pe nakoro Isus hem pučlja le: "Kovai adava, Gospode?"

²⁶ A o Isus phenda lese: "Okova kase ka dav o maro savo ka macinav ano čaro."

Tegani lelja o kotor maro, macinda le hem dinda le e Judase, e Simonesere Iskarjotesere čhavesese.

²⁷ I samo so o Juda halja o maro, đerdinda ano leste o Sotoni.

Tegani o Isus phenda lese: "Adava so mangeja te cere, cer po sig."

²⁸ Ali niko e učenikonendar kola inele uzalo astali na halilo sose phenda lese adava.

²⁹ Adalese so ko Juda inele o zajednička pare, nesave mislinde da o Isus phenda lese te džal hem te činel nešto hajbnase zako prazniko ili te del nešto e čororende.

³⁰ Palo adava so o Juda halja o maro, odmah iklilo avri. A inele rat.

O Isus dela ple učenikonende nevi naredba

³¹ Kad o Juda iklilo, o Isus phenda: "Akanai proslavime o Čavo e manušesoro hem o Devel proslavinda pe ano leste.

³² Te o Devel proslavinda pe ano leste, hem o Devel ole ka proslavini ana peste, hem ka proslavini le odmah.

³³ Mle čhavoralen, pana hari injum tumencar. Ka roden man, ali, sar so phendum e jevrejengere vođende: 'Kaj me džava, tumen našti te aven', adahar adava hem tumende phenava.

³⁴ Nevi naredba dava tumen – te volinen jekh avere. Sar so me volindum tumen, adahar hem tumen volinen jekh avere.

³⁵ Palo akava sare ka džanen da injen mle učenici: te ine tumen mangipe jekh averese."

O Isus vaćeri so o Petar ka odreknini pe olestar

(Mt 26,31–35; Mk 14,27–31; Lk 22,31–34)

³⁶ O Simon Petar pučlja le: "Gospode kaj džaja?"

A o Isus phenda lese: "Kaj me džava, tu akana našti te ave pala mande. Ali ka ave posle."

³⁷ O Petar pučlja le: "Gospode, sose našti te džav tuja akana? Spremno injum mlo dživdipe te dav tuće!"

³⁸ A o Isus pučlja le: "To dživdipe te de maje? Čače, čače vaćerava će, angleder so o bašno ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

14

O Isusi o drom đi ko Dad

¹ I o Isus phenda: "Ma te uznemirinen pe tumare vile. Verujinen ano Devel hem verujinen ana mande.

² Ano čher mle Dadesoro isi but thana bešibnase. Te na ovel ine adahar, naka phenav tumende ine: 'Džava te pripreminav tumende than.'

³ A kad ka džav hem kad ka pripreminav tumende than, ka avav palem hem ka lav tumen mancar, te oven hem tumen adari kaj me injum.

⁴ A tumen džanena o drom kaj me džava."

⁵ O Toma phenda lese: "Gospode, na džanaja kaj džaja. Sar onda šaj te džana o drom?"

⁶ A o Isus phenda lese: "Me injum o Drom, o Čačipe hem o Dživdipe. Nijekh na avela koro Dad, sem prekala mande.

⁷ Te pendžarden man, ka pendžaren hem mle Dade. Od akana pendžarena le, hem dikhljen le."

⁸ O Filip phenda lese: "Gospode, mothov amende e Dade, hem adava ka ovel amende dovoljno."

⁹ O Isus phenda lese: "Edobor vreme injum tumencar, a tu man, Filipe, pana na pendžareja! Ko dikhlja man, dikhlja hem

e Dade. Sar šaj te phene: 'Mothov amende e Dade'?"

¹⁰ Tu li na verujineja da me injum ano Dad hem dai o Dad ana mande? O lafija save vaćerava tumende na vaćerava korrkoro mandar, nego o Dad, kova živini ana mande, ćerela ple delja prekala mande.

¹¹ Verujinen maje da injum ano Dad hem dai o Dad ana mande. A te na verujinena maje, verujinen zbog o delja save ćerava.

¹² Čače, čače vaćerava tumende: ko verujini ana mande, ka ćerel o delja save me ćerava. Ka ćerel hem po bare, adalese so me džava koro Dad.

¹³ Hem sa so ka roden ano mlo anav, me ka ćerav adava, te šaj o Dad proslavini pe ano Čhavo.

¹⁴ Sa so ka roden ano mlo anav, me ka ćerav."

O Isus vaćeri da ka bičhali e Svetone Duho

¹⁵ "Te volinena man, ka ićeren mle naredbe.

¹⁶ A me ka molinav e Dade hem ov ka del tumen avere Zastupniko, te ovel tumencar zauvek:

¹⁷ e Duho e čačipnasere, kole o sveto našti primini, adalese so na dikhela le hem na pendžarela le. Tumen pendžarena le, adalese soi tumencar hem ka ovel ana tumende.

¹⁸ Naka ačhavav tumen sar čhavoren bizo dad hem bizi daj. Palem ka avav kora tumende.

¹⁹ Pana hari, hem o sveto više naka dikhel man, ali tumen ka dikhen man. Adalese so me živinava, hem tumen ka živinen.

²⁰ Adava dive ka haljovent da me injum ano mlo Dad hem da tumen injen ana mande, a me ana tumende.

²¹ Ko prihvatinini mle naredbe hem ićeri len, ov volini man, a ko volini man, ole ka volini hem mlo Dad. A hem me ka volinav le hem ka mothovav man lese."

²² O Juda (na o Iskariot) pučlja le: "Gospode, sar adava da ka mothove tut amende, a na e svetose?"

²³ O Isus phenda lese: "Te neko volini man, ka ićeri mlo Lafi, hem mlo Dad ka volini le. Mlo Dad hem me ka ava koro leste hem ka ačhova koro leste.

²⁴ Ko na volini man, na íceri mlo Lafi. A o Lafi savo šunena nane mlo, nego avela e Dadeštar, kova bičhalđa man.

²⁵ Adava phendum tumende akana, sar pana injum tumencar.

²⁶ A o Zastupniko, o Sveto Duho, kole o Dad ka bičhalí te zastupini man, ka sikaj tumen sa hem ka podsetini tumen ko sa so phendum tumende.

²⁷ Ačhavava tumende mir, mlo mir dava tumen. Ali, na dava tumen ole ađahar sar o sveto so dela. Ma te uznemirinen pe tumare vile hem ma te daran.

²⁸ Šunden man so phendum: 'Džava hem ka irinav man kora tumende.' Te volinena man, ka radujinen tumen ine so džava koro Dad, adalese soi o Dad po baro mandar.

²⁹ Adava phendum tumende akana, angleder nego so ka ovel, te verujinen kad ka ovel adava.

³⁰ Naka vačerav pana but tumencar, adalese so avela o vladari akale svetosoro. Ole nane vlast upra mande,

³¹ ali sar te šaj o sveto dodžanel da me volinava e Dade, čerava ađahar sar so o Dad naredinđa maje.

Ušten, hajde akatar!"

15

O Isus – o čačikano čokot

¹ "Me injum o čačikano čokot, a mloi Dad o vinogradari.

² Ov činela đijekh loza upra mande savi na anela bijandipe, a čistini đijekha savi anela bijandipe, sar te del više bijandipe.

³ A tumen injen već čista zbog o lafi savo vačerđum tumende.

⁴ Ačhoven ana mande hem me ka ačhovav ana tumende. Sar so i loza našti te anel bijandipe korkori pestar te na ačhili upro čokot, ađahar ni tumen našti te anen bijandipe te na ačhiljen ana mande.

⁵ Me injum o čokot, a tumen o loze. Ko ačhola ana mande hem me ano leste, ov anela but bijandipe, adalese so bizo mande našti ništa te čeren.

⁶ Te neko na ačhola ana mande, frdela pe avri sar i čindi loza hem šučola, a esavken čedena hem frdena len ani jag, i tharena len.

⁷ Te ačhona ana mande hem te mle lafija ačhona ana tumende, roden okova so mangena hem ka dobinen.

⁸ Akavai ki slava mle Dadesiri: te anen but bijandipe hem te oven mle učenici.

⁹ Sar so o Dad volinđa man, ađahar hem me tumen volinđum. Ačhoven ano mlo mangipe.

¹⁰ Te ícerđen tumen ko mle naredbe, ka ačhoven ano mlo mangipe, sar so hem me ícerđum man ko naredbe mle Dadesere, i ačhovava ano lesoro mangipe.

¹¹ Akava phendum tumende te šaj mli radost ovel ana tumende hem te šaj tumari radost ovel pherdi.

¹² Akavai mli naredba: volinen jekh avere sar so me volinđum tumen.

¹³ Nane po baro mangipe adalestar nego kad neko dela plo dživdipe ple amalende.

¹⁴ A tumen injen mle amala te čerđen okova so naredinava tumende.

¹⁵ Na vičinava tumen više sluge, adalese so o sluga na džanel so čerela lesoro gospodari. Akana vičinava tumen amala, adalese so mothovđum tumende sa so phenda maje mlo Dad.

¹⁶ Na birinđen tumen man, nego me tumen birinđum hem čivđum tumen te džan hem te anen bijandipe, hem tumaro bijandipe te ačhol, hem te šaj o Dad te del tumen sa so ka roden ano mlo anav.

¹⁷ Akava naredinava tumende: Volinen jekh avere!"

O sveto mrzini e Isusesere učenikonen

¹⁸ "Te o sveto mrzini tumen, džanen da man mrzinđa angleder tumendar.

¹⁹ Te oven ine akale svetostar, o sveto ka volini tumen ine. Ali, adalese so na injen akale svetostar, nego me izabirinđum tumen olestar, zbog adalese o sveto mrzini tumen.

²⁰ Setinen tumen mle lafendar so phendum tumende: 'O sluga nane po baro ple gospodarestar.' Te man progoninde, ka progoninen hem tumen. Te ícerde pe ko mlo Lafi, ka íceren pe hem ko tumaro.

²¹ A sa adava ka čeren protiv tumende zbog mlo anav, adalese so na džanen Okole kova man bičhalđa.

²² Te na avav hem te na vačerav lenđe ine, naka oven ine kriva zako greh. Ali akana nane len izgovor zako pumaro greh.

²³ Ko mrzini man, mrzini hem mle Dade.

²⁴ Te na ćerav ine delja maškar olende save niko aver na ćerđa, naka oven ine kriva zako greh. A on dikhle o delja save ćerđum, a palem zamrzinde hem man hem mle Dade.

²⁵ Ali, valjani te pherđol okova soi pisime ano lengoro Zakoni: 'Mrzinde man bizo razlog.'

²⁶ A kad ka avel o Zastupniko, kole ka bičhalav tumende e Dadestar – o Duho e čačipnasoro kova avela e Dadestar – ov ka svedočini mandar.

²⁷ A hem tumen ka svedočinen, adalese so taro početak injen mancar."

16

¹ I o Isus phenda: "Adava phendum tumende te na otperen oti vera.

² Ka ikalen tumen oti sinagoga, a ka avel o vreme kad, svako kova ka mudari tumen, ka mislini da adaleja služini e Devlese.

³ A adava ka ćeren adalese so na pendžarena ni mle Dade ni man.

⁴ Adava vačerđum tumende, kad ka avel adava vreme, te setinen tumen mle lafendar. Na vačerđum tumende akava ko početak, adalese so injumle tumencar."

O Isus vaćeri e Svetone Duhostar

⁵ "Ali akana džava Okolesti kova bičhalđa man, a nijekh tumendar na pućela man: 'Kaj džaja?'

⁶ Nego, adalese so adava phendum tumende, i žal pherđa tumare vile.

⁷ Ali vaćerava tumende o čačipe: po šukari tumende me te džav. Adalese so, te na dželjum, naka avel tumende o Zastupniko. Ali te dželjum, ka bičhalav le tumende.

⁸ A kad ov ka avel, ka mothoj e manušenje soi čaće o greh, i pravednost hem o sudo.

⁹ So tićini pe oto greh, adalese so na verujinena ana mande.

¹⁰ So tićini pe oti pravednost, adalese so džava koro Dad hem naka dikhen man više.

¹¹ So tićini pe oto sudo, adalese soi o vladari akale svetosoro već osudime.

¹² Pana but so isi man te phenav tumende, ali adava naka šaj ine akana te akharen.

¹³ Ali, kad ka avel ov, o Duho e čačipnasoro, ka legari tumen ano sa o čačipe. Ov naka vaćeri korkoro pestar, nego ka vaćeri samo okova so šunela, hem ka vaćeri tumende okova so ka ovel.

¹⁴ Ov ka proslavini man, adalese so mandar ka primini hem tumende ka vaćeri.

¹⁵ Sa so isi mle Dade, mloi. Adalese phendum tumende da mandar ka primini hem tumende ka vaćeri.

¹⁶ Pana hari, hem naka dikhen man više, a onda pana hari, i ka dikhen man."

I žalost ka irini pe ani radost

¹⁷ Tegani nesave lesere učenikonendar pućle jekh avere: "Soi adava so phenela amende: 'Pana hari, hem naka dikhen man, a onda pana hari, i ka dikhen man', hem: 'Adalese so džava koro Dad?'"

¹⁸ I phende: "So mislini adaleja kad phenela: 'Pana hari'? Na džanaja sostar vaćeri."

¹⁹ A o Isus džanda so mangle te pućen le, hem phenda lenđe: "Pućena tumen maškara tumende so znaćini adava so phendum: 'Pana hari, hem naka dikhen man, a onda pana hari, i ka dikhen man'?"

²⁰ Čaće, čaće vaćerava tumende: Ka roven hem ka tugujinen, a o sveto ka radujini pe. Ka oven žalosna, ali tumari žalost ka irini pe ani radost.

²¹ Ano dukhai i đuvli kad bijani, adalese so alo lakoro vreme, ali kad bijandola o čavoro, radosnoi adalese so anda e čavore ko sveto, i bistrela upro pharipa save nakhavđa.

²² Adahar hem tumen akana injen žalosna, ali me palem ka dikhav tumen hem tumare vile ka radujinen pe, hem niko naka šaj te lel tumendar adaja radost.

²³ Hem adava dive ništa više naka pućen man. Čaće, čaće vaćerava tumende: sa so ka roden mle Dadestar ano mlo anav, ka del tumen.

²⁴ Đi akana ništa na rodinden ano mlo anav. Roden hem ka dobinen – te šaj tumari radost ovel pherdi."

O Isus pobediđa e sveto

²⁵ "Akava vačerđum tumende ano priće. Avela o vreme kad više naka vaćerav tumende ano priće, nego phravdeste ka vaćerav tumende e Dadestar.

²⁶ Adava dive ka roden e Dade star maje ano anav. Na phenava tumende da me ka molinav mle Dade tumende,

²⁷ adalese so hem korkoro o Dad volini tumen adalese so tumen volinden man hem poverujinden da aljum e Devlestar.

²⁸ E Dade star inkliljum hem aljum ko sveto. Akana ačhavava o sveto hem džava mle Dade star.

²⁹ Tegani lesere učenici phende: "Ače, akana vačereja amende phravdeste, bizo te vačere ano priče.

³⁰ Akana džanaja da sa džane hem na valjani neko te pučel tut nešto, adalese so sa angleder džane. Adalese verujinaja da aljan e Devlestar."

³¹ A o Isus phenda lende: "Akana li verujinena?

³² Ače, avela o vreme – hem već alo – kad sare ka našen svako pese ki strana, a man ka ačhaven korkore. Ali me na injum korkoro, adalese soi o Dad mancar.

³³ Akava phendum tumende te šaj ovel tumen mir ana mande. Ano sveto ka ovel tumen nevolja, ali tumen oven zorale – me pobedindum e sveto."

17

O Isus molini pese

¹ Kad sa adava o Isus vačerđa, vazdinda plo šero nakoro nebo, hem phenda: "Dade, alo o vreme. Proslavin te Čhave, sar te šaj o Čhavo proslavini tut.

² Adalese so, tu dindan le vlast upreder svako manuš te del večno dživdipe sarijende kolen tu dindan le.

³ A akavai o večno dživdipe: te pendžaren tut, e jekhe čakikane Devle, hem e Isuse Hriste, kole tu bičaldan.

⁴ Me tut proslavindum ki phuv adahar so zavrsindum i buti savi dindan man te čerav.

⁵ A akana tu proslavin man kora tute, Dade, esavka slavaja savi ine man kora tute angleder nego so o sveto inele čerdo."

O Isus molini e učenikonende

⁶ "Mothovdum to anav e manušende kolen dindan man taro akava sveto. On inele kle hem tu dindan len maje hem on ičerpe pe ko to Lafi.

⁷ Akana džanen da sa so dindan man avela tutar.

⁸ Adalese so, dindum len o lafija save tu dindan maje hem on prihvatinde len hem čače halile da me aljum tutar, hem poverujinde da tu bičaldan man.

⁹ Olende molinava. Na molinava zako sveto, nego zako okola kolen dindan man, adalese soi on kle.

¹⁰ Sa soi mlo, kloj, hem sa soi klo, mloi, a me injum proslavime prekalo lende.

¹¹ Me na injum više ano sveto, ali oni ano sveto, a me avava kora tute. Svetona Dade, arakh len te anaveja, save dindan maje, te oven jekh sar so amen injam jekh.

¹² Đikote injumle olencar, arakhljum len e anaveja save dindan man. Arakhljum len hem nijekh olendar na propelo, sem okolestar kovai osudime ki propast, sar te pherdol o Sveto lil.

¹³ A akana avava kora tute, ali akava vačerava sar pana injum ko sveto, sar te šaj te ovel len ana pumende o pherdipe oti mli radost.

¹⁴ Dindum len to Lafi, a o sveto zamrzinda len, adalese so on nane oto sveto, sar so hem me na injum oto sveto.

¹⁵ Na molinava te le len taro sveto, nego te arakhe len e Bišukarestar.

¹⁶ On nane oto sveto, sar so hem me na injum oto sveto.

¹⁷ Posvetin len te čakipnaja; o čakipei to Lafi.

¹⁸ Sar so tu man bičaldan ano sveto, adahar hem me len bičaldum ano sveto

¹⁹ hem korkore man posvetinava zako olende, hem on te oven posvetime čakipnaja."

O Isus molini pe sarijende kola verujinena

²⁰ "Ali, na molinava samo lende, nego hem okolende kola prekalo olengoro lafi ka poverujinen ana mande,

²¹ te šaj sare oven jekh. Sar so injan tu, Dade, ana mande hem me ana tute, adahar hem on nek oven jekh ana amende, te šaj o sveto te poverujini da tu bičaldan man.

²² Me dindum len i slava savi tu man dindan, te oven jekh sar so amen injam jekh

²³ – me ano lende, a tu ana mande – te oven savršena ano jedinstvo, te šaj o sveto džanel da tu bičaldan man hem da len volindan sar so volindan man.

²⁴ Dade, mangava okola kolen dindan man te oven mancar adari kaj me injum hem te dikhen mli slava, savi dindan man adalese so volindan man angleder nego so o sveto inele čerdo.

²⁵ Pravednona Dade, iako o sveto na pendžari tut, me pendžarava tut, hem akala džanen da tu bičaldan man.

²⁶ Mothovđum lende to anav hem pana ka mothovav le, te šaj o mangipe saveja tu volindan man ovel ano lende, hem me ano lende."

18

O Isus ovela izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Lk 22,47–53)

¹ Kad završinda i molitva, o Isus dželo ple učenikonencar ki aver strana oto potok Kedron. Adari inele jekh vrt ko savo ov hem lesere učenici đerdinde.

² A o izdajniko o Juda džanda zako adava than adalese so o Isus but puti arakhi pe ine adari ple učenikonencar.

³ I o Juda alo adari hem anda peja četa e rimesere vojniconendar hem e hramesere stražaren, kolen bičalde o šerutne sveštenici hem o fariseja. Pumencar legarde baklje, svetiljke hem oružje.

⁴ A o Isus, adalese so džanda sa so ka ovel oleja, iklilo hem pučlja len: "Kas rodena?"

⁵ On phende lese: "E Isuse taro Nazaret!"

A ov phenda lende: "Me injum."

Olencar terdino hem o Juda, lesoro izdajniko.

⁶ A kad phenda lende: "Me injum", cidinde pe napalal hem pele ki phuv.

⁷ Tegani o Isus palem pučlja len: "Kas rodena?"

A on phende lese: "E Isuse taro Nazaret."

⁸ O Isus phenda lende: "Phendum tumende: Me injum. I, adalese so man rodena, muken akalen te džan."

⁹ Adava phenda sar te pherdol okova so angleder phenda: "Na našaldum nijekhe okolendar kolen dindan man."

¹⁰ A e Simone Petre inele mači, i ikalda le, khuvda e prvosveštenikosere sluga hem čhinda lesoro desno kan. E slugasoro anav inele Malho.

¹¹ O Isus phenda e Petrese: "Irin o mači ano korice! Sar te na pijav oti čaša e patnjaja savi dinda man mlo Dad?"

E Isuse anena anglo prvosvešteniko

(Mt 26,57–58; Mk 14,53–54; Lk 22,54)

¹² Tegani i četa, olakoro naredniko hem e hramesere stražarija dolinde e Isuse hem phandle le.

¹³ Najangle legarde le koro Ana e Kajafasoro sastro. O Kajafa inele prvosvešteniko adava berš.

¹⁴ A o Kajafa inele adava kova savetu-jinda e jevrejengere vođen dai po šukar jekh manuš te merel zako sa o narodo.

O Petar prvo puti odreknini pe e Isuses-tar

(Mt 26,69–70; Mk 14,66–68; Lk 22,55–57)

¹⁵ Palo Isus pođinde o Simon Petar hem pana jekh učeniko. Adale učeniko o prvosvešteniko džanda, i ov e Isuseja đerdinda ko boro e prvosveštenikosoro,

¹⁶ a o Petar ačhilo avri angli kapija. Tegani iklilo okova dujto učeniko, kole o prvosvešteniko džanda, vačerda e sluškinjaja koja pazini ine anglo udar, i anda e Petre andre.

¹⁷ Tegani adaja sluškinja pučlja e Petre: "Na li hem tu injan jekh akale manušesere učeniconendar?"

O Petar phenda: "Na injum."

¹⁸ A o sluge hem o stražarija tharde jag hem terdine adari te tačon, adalese so inele šil, i adahar hem o Petar terdino olencar hem tačola ine.

O prvosvešteniko o Ana ispitujini e Isuse

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Lk 22,66–71)

¹⁹ A zako adava vreme o prvosvešteniko ispitujini ine e Isuse lesere učeniconendar hem lesere sikavibnastar.

²⁰ O Isus phenda lese: "Me javno vačerđum e manušende. Uvek sikavđum ani sinagoga hem ano Hram, kaj sa o Jevreja čedena pe, hem ništa na vačerđum garandoj.

²¹ Sose man pučėja? Puč okolen kola šunde so vačerđum lende. On džanen so vačerđum."

²² Kad phenda adava, khuvda le šamarka jekh sluga kova adari terdino

hem phenda: "Ađahar li vaćeri pe e prvosveštenikoja?"

²³ O Isus phenda lese: "Te phendum nešto pogrešno, dokažin dai adava pogrešno. Ali te phendum nešto šukar, sose khuveja man?"

²⁴ Tegani o Ana, phandle, bičhalđa le koro prvosvešteniko Kajafa.

O Petar dujto hem trito puti odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,71–75; Mk 14,69–72; Lk 22,58–62)

²⁵ Sar o Simon Petar terđola hem tačola ine, pućle le: "Te na injan hem tu jekh olesere učenikonendar?"

A ov hovavđa: "Na injum."

²⁶ Jekh sluga e prvosveštenikosoro – o rođako okolesoro kasoro kan o Petar činda – phenda: "Na li dikhljum tut oleja ano vrt?"

²⁷ A o Petar palem hovavđa hem odmah o bašno đilabđa.

O Isus anglo e rimesoro upravniko o Pilat

(Mt 27,1–2, 11–31; Mk 15,1–20; Lk 23,1–25)

²⁸ Rano sabale e Isuse legarde taro e Kajafasoro čher ki palata e Pilatesiri. E jevrejengere vođe na đerdinde ki palata, sar te na oven nečista palo pumaro adeti, adalese so mangle te han i pashalno večera.

²⁹ Adalese o Pilat ikילו anglo lende hem pućlja len: "Zako so optužinena akale manuše?"

³⁰ A on phende lese: "Te na ovel ine krivo akava manuš, amen naka preda le ine tute."

³¹ Tegani o Pilat phenda lende: "Len le tumen, i sudinen lese palo tumaro zakoni."

A o Jevreja phende lese: "Amen na tromaja nikas te mudara."

³² Akava ulo sar te pherđol okova so o Isus phenda e meribnastar saveja valjanda te merel.

³³ O Pilat tegani palem đerdinda ki palata, vićinda e Isuse, hem pućlja le: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

³⁴ A o Isus phenda: "Vaćereja li adava korkoro tutar, ili avera vaćerde će mandar?"

³⁵ O Pilat phenda: "Me li injum Jevrejco? To narodo hem o šerutne sveštenici predinde tut mande. So ćerđan?"

³⁶ O Isus phenda lese: "Mlo carstvo nane akale svetostar. Te ovel ine mlo carstvo akale svetostar, mle sluge ka maren pe ine te na ovav predime e jevrejengere vođende. Ali mlo carstvo nane akatar."

³⁷ Tegani o Pilat phenda: "Znaći, tu injan caro!"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja: Injum caro. Me akalese bi-jandiljum hem akalese aljum ko sveto: te svedočinav zako čačipe. Svako kovai oto čačipe, šunela mlo glaso."

³⁸ A o Pilat pućlja le: "Soi o čačipe?"

Kad adava phenda, o Pilat palem ikילו anglo e jevrejengere vođe, i phenda lende: "Na arakhava nisavi krivica upro leste."

³⁹ Ali tumen isi jekh adeti zaki Pasha te mukav tumende jekhe phandle. Mangena li te mukav tumende e jevrejengere caro?"

⁴⁰ A on vićinde: "Na ole, nego e Varava!"

A o Varava inele razbojniko.

19

O Isus osudime ko meriba

¹ Tegani o Pilat naredinda te šibinen e Isuse.

² O vojnici ćerde lese kruna oto kare hem čhive la lese ko šero, hem urjavde le lolo ogrtači.

³ Tegani lelje te aven nakoro leste hem te phenen lese: "Te ove sasto, e jevrejengere carona!" Hem khuvena le ine šamarke.

⁴ O Pilat palem ikילו avri, hem phenda e narodose: "Aće, ikalava le avri angla tumende, ali te džanen da na arakhljum nisavi krivica upro leste."

⁵ Tegani o Isus ikילו avri, e krunaja oto kare ko šero hem ano lolo ogrtači, a o Pilat phenda: "Dikhen e manuše!"

⁶ Kad o šerutne sveštenici hem o stražarija dikhle le, vićinde: "Čhiv le ko krsto! Čhiv le ko krsto!" A o Pilat phenda lende: "Len le tumen, i čhiven le ko krsto, adalese so me na arakhljum nisavi krivica upro leste."

⁷ A e jevrejengere vođe phende lese: "Amen isi Zakoni, hem palo adava Zakoni ov mora te merel, adalese so tvrdinda dai e Devlesoro Čhavo!"

⁸ Kad o Pilat adava šunđa, po više darandilo,

⁹ i palem đerdinđa ki palata hem pučlja e Isuse: "Kotar injan?"

Ali o Isus ništa na phenđa.

¹⁰ Tegani o Pilat phenđa lese: "Maje li na mangeja te phene? Na džaneja li da isi man vlast te mukav tut hem vlast te čhivav tut ko krsto?"

¹¹ O Isus phenđa lese: "Naka ovel tut ine nisavi vlast upra mande, te na ovel će ine dindi e Devlestar. Adalesei po baro greh okolesoro kova predinđa man tute."

¹² Otegani o Pilat po više dikhlja te mukel le.

Ali e jevrejengere vođe vičinde: "Te mukljan akale, na injan e rimesere carosoro amal! Ko pese phenela dai caro, protivini pe e carose!"

¹³ Kad šunđa adava, o Pilat ikalđa e Isuse avri hem beštino ki stolica e sudosiri, ko than savo vičini pe Ploča oto bar – jevrejski: Gavata.

¹⁴ A adava inele Dive oti priprema zaki Pasha, paše uzalo dešu duj o sati diveste.

O Pilat phenđa e Jevrejende: "Ače tumaro caro!"

¹⁵ A o Jevreja vičinde: "Mudar le! Mudar le! Čhiv le ko krsto!"

A o Pilat pučlja len: "Tumare li caro te čhivav ko krsto?"

A o šerutne sveštenici phende lese: "Amen nane aver caro sem e rimesoro caro!"

¹⁶ Tegani o Pilat predinđa e Isuse ko vojnici te čhiven le ko krsto, i on lelje le hem legarde le.

E Isuse čhivena ko krsto

(Mt 27,32–44; Mk 15,21–32; Lk 23,26–43)

¹⁷ Akharindoj plo krsto, o Isus alo ko than vičime Kokalo e šeresoro – savo ko jevrejski vičini pe: "Golgota" –

¹⁸ kaj čhivde le ko krsto. A oleja čhivde ko krsto pana dujen – jekhe oti jekh strana, avere oti dujto, a o Isus ko maškar.

¹⁹ O Pilat dinda te čhivel pe ko krsto jekh natpis ko savo pisinda akava: O ISUS O NAZAREĆANIN, O CARO E JEVREJENGORO.

²⁰ But Jevreja čitinde adava natpis, adalese so o than kaj o Isus inele čhivdo ko

krsto inele paše uzali diz. A inele pisime ki jevrejsko, latinsko hem grčko čhib.

²¹ O šerutne sveštenici e jevrejengere phende e Pilatese: "Ma pisin: 'caro e jevrejengoro', nego da ov phenđa dai caro e jevrejengoro."

²² A o Pilat phenđa lende: "So pisindum – pisindum."

²³ Kad čhivde e Isuse ko krsto, o vojnici lelje lesere šėja hem podelinde len ko štar kotora – svakone vojnike po jekh kotor. Lelje hem lesoro gad, savo na inele sivdo, adalese so odupral di tele inele pletime sar jekh kotor.

²⁴ Tegani o vojnici phende jekh averese: "Hajde te na pharava o gad, nego te frda o barbuti olese, te dikha kasoro ka ovel." Adava ulo sar te pherđol okova soi pisime ano Sveto lil:

"Mle šėja delinde maškara pumende hem frdinde o barbuti mle gadese."

I o vojnici ađahar hem ćerde.

²⁵ A uzalo e Isusesoro krsto terđovena ine e Isusesiri daj, lakiri phen, i Marija e Klopesiri romni hem i Marija Magdalena.

²⁶ Kad o Isus dikhlja pla daja hem uzalo late e učeniko kole but volinda, phenđa laće: "Đuvlije, ače tuće čhavo."

²⁷ A e učenikose phenđa: "Ače tuće daj." Hem otegani o učeniko lelja la peste.

E Isusesoro meriba

(Mt 27,45–56; Mk 15,33–41; Lk 23,44–49)

²⁸ Palo adava, o Isus džanda da pherdilo sa so valjanda te ovel. A sar te pherđol o Sveto lil, phenđa hem akava: "Žedno injum."

²⁹ A adari inele jekh čaro pherdo ušlja moljaja, i čhivde o sunderi ani ušli mol, čhivde le upri e isopesiri trska hem vazdinde le nakoro e Isusesoro muj.

³⁰ Kad o Isus čhivđa ano muj i mol, phenđa: "Završime!" Tegani peravđa plo šero hem muklja pli duša.

³¹ Adalese so inele Dive zako pripremiba zako savato, e jevrejengere vođe zamolinde e Pilate te phagen pe o pre e manušengere kolai ko krsto, sar po sig te

meren, i te na ačhoven lengere telija ko krsto prekalo savato. Adalese so ko adava savato inele baro prazniko.

³² I o vojnici ale hem phagle o pre e duje manušengere kola ine čivde ko krsto e Isuseja, prvo jekhesere, onda e dujtonesere.

³³ A kad ale di o Isus, dikhle dai več mulo, i na phagle lesere pre,

³⁴ nego jekh vojniko kopljeja posavda le ko rebrija. Hem odmah adathar thavd-inda rat hem pani.

³⁵ Zako akava svedočini okova kova adava dikhlja hem lesoroi svedočanstvo čačikano, hem ov džanela da vačeri o čačipe, i svedočini te šaj hem tumen poverujinen.

³⁶ Akava ulo sar te pherđol okova soi pisime ano Sveto lil: "Nijekh kokalo naka ovel lese phago."

³⁷ A ko aver than ano Sveto lil pisini: "Ka dikhen okole kole posavde."

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57–61; Mk 15,42–47; Lk 23,50–56)

³⁸ Palo adava o Josif tari Arimateja zamolinda e Pilate te mukel lese te lel e Isusesoro telo. O Josif inele e Isusesoro učeniko, ali na javno, adalese so darandilo e jevrejengere vođendar. O Pilat muklja lese adava, i ov alo hem legarda o telo.

³⁹ A alo hem o Nikodim – okova kova angleder alo ine koro Isus prekali rat. Ov anda peja di sar trijanda kilja mirisija, mešavina oti smirna hem aloja.

⁴⁰ Tegani lelje e Isusesoro telo hem pačarde le čaršaveja ko savo inele o mirisija, palo adeti e jevrejengoro zako paruniba.

⁴¹ A uzalo than kaj o Isus inele čivdo ko krsto, inele jekh vrt. Ano adava vrt inele jekh nevo grobo ano savo pana niko na inele parume.

⁴² Adalese so inele e jevrejengoro Dive zako pripremiba zako savato, hem adalese so o grobo inele paše, čivde e Isusesoro telo ano leste.

20

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mt 28,1–10; Mk 16,1–8; Lk 24,1–12)

¹ Rano sabale ko prvo dive oto kurko, sar pana inele tomina i Marija Magdalena ali ko grobo hem dikhlja dai o bar cidime taro ulaz e grobosoro,

² i prastandoj dželi koro Simon Petar hem koro aver učeniko, kole o Isus but volinda, hem phenda lende: "Legarde e Gospode taro grobo hem na džanaja kaj čivde le!"

³ Tegani o Petar hem okova aver učeniko iklile hem lelje te džan nakoro grobo.

⁴ Soduj džene prastandile zajedno, ali okova dujto učeniko inele po brzo taro Petar hem prvo reslo ko grobo.

⁵ Telilo hem dikhlja o čaršavija save adari inele pašljarde, ali na đerdinda.

⁶ Tegani palo leste reslja o Simon Petar, i đerdinda ko grobo hem dikhlja o čaršavija save adari inele pašljarde.

⁷ A i maramica savi inele e Isuseso ko šero na inele zajedno e čaršavencar, nego inele ki aver strana pačardi ko jekh than.

⁸ Tegani đerdinda hem okova aver učeniko, okova kova prvo reslo di o grobo, dikhlja hem poverujinda.

⁹ Adalese so, on pana na halile soi pisime ano Sveto lil – da o Isus valjani te uštel taro mule.

¹⁰ Palo adava o učenici irinde pe pumarende.

O Isus mothoj pe e Marijaće e Magdale- naće

(Mk 16,9–11)

¹¹ A i Marija terđola ine avri ko grobo hem rovela. Hem sar rovela ine, telili

¹² hem dikhlja duje anđelen ko parno sar bešena adari kaj inele e Isusesoro telo – jekh ko than kaj inele lesoro šero, a o dujto ko than kaj inele lesere pre.

¹³ A o anđelja pučle la: "Đuvlije, sose roveja?"

A oj phenda lende: "Legarde mle Gospode, hem na džanav kaj čivde le."

¹⁴ Kad adava phenda, irinda pe hem dikhlja e Isuse sar terđola, ali na džanda dai ov adava.

¹⁵ A o Isus pučlja la: "Đuvlije, sose roveja? Kas rodeja?"

A oj, mislindoj dai adava o manuš kova čerela buti ano vrt, phenda lese: "Gospodarona, ako tu legardan le, phen maje kaj čhivdan le, hem me ka lav le."

¹⁶ Tegani o Isus phenda laće: "Marije!"

Oj irinda pe nakoro leste, hem ko jevrejski phenda lese: "Rabuni!" – so značini "Učitelju."

¹⁷ A o Isus phenda laće: "Ma zadržin man, adalese so pana na dželjum upre, koro Dad. Nego, dža koro mle phralja, hem phen lende: 'Džava upre, koro mlo Dad hem tumaro Dad, koro mlo Devel hem tumaro Devel.'"

¹⁸ Hem i Marija Magdalena dželi hem phenda e učenikonende: "Dikhljum e Gospode!"

Hem vačerda lende okova so o Isus phenda laće.

O Isus mothoj pe e učenikonende

(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Lk 24,36–49)

¹⁹ Ki adaja rat ko prvo dive oto kurko, kad o učenici inele zajedno, a o udara phandle adalese so darandile taro e jevrejengere šerutne, o Isus alo hem terdino maškaro lende, i phenda lende: "Mir tumencar."

²⁰ Kad adava phenda, mothovda lende o ožiljci ko ple vasta hem ple rebrija, a o učenici inele radosna so dikhle e Gospode.

²¹ Tegani o Isus palem phenda lende: "Mir tumencar. Sar so mlo Dad bičhalđa man, adahar hem me bičhalava tumen."

²² Vačerindoj adava, phudinda ano lende hem phenda lende: "Priminen e Svetone Duho."

²³ Kase oprostineni o grehija, oprostimei lende, a kase na oprostineni, nane lende oprostime."

O Isus mothoj pe anglo Toma

²⁴ A o Toma vičime Blizanco, jekh e dešu duje učenikonendar, na inele olencar kad o Isus alo.

²⁵ Avera učenici phende lese: "Dikhljam e Gospode!"

A ov phenda lende: "Dikote na dikhava o ožiljci e ekserendar olese ko vasta hem na čhivava mlo naj ko than kaj inele o ekserija hem na čhivava mlo vas lese ko rebrija, na verujinava."

²⁶ Palo ofto dive, o učenici palem čedinde pe zajedno andre ano čher, a olencar inele hem o Toma.

Iako o udara inele phandle, o Isus đerdinda, hem terdino maškaro lende, i phenda: "Mir tumencar."

²⁷ Tegani phenda e Tomase: "Čhiv to naj akate hem dikh mle vasta. Pružin to vas, i čhiv maje ko rebrija. Hem ma više sumnjin, nego verujin."

²⁸ A o Toma tegani phenda lese: "Mlo Gospod hem mlo Devel!"

²⁹ A o Isus phenda lese: "Adalese so dikhljan man, poverujindan. Blago okolende kola na dikhle, a poverujinde."

³⁰ O Isus anglo ple učenici čerda pana but avera čudesna znakija save nane pisime ani akaja knjiga.

³¹ Ali akavai pisime te verujinen dai o Isus o Hrist, o Čhavo e Devlesoro, hem te šaj, verujindoj, ovel tumen dživdipe ano lesoro anav.

21

O Isus mothoj pe e eftane učenikonende

¹ Palo adava o Isus palem mothovda pe ple učenikonende ko e Tiberijakoro jezero. A mothovda pe adahar:

² O Simon Petar, o Toma vičime Blizanco, o Natanailo tari Kana e Galilejakiri, e Zevedejesere čhave hem duj avera učenici inele zajedno.

³ O Simon Petar phenda lende: "Džava te dolav mačhen."

A on phende lese: "Hem amen ka dža tuja."

I džele hem đerdinde ano čamco, ali adaja rat na dolinde ništa.

⁴ A rano sabale, o Isus terdino ki obala, ali o učenici na džande dai ov adava.

⁵ O Isus pučlja len: "Amalalen, dolinden li nešto?"

A on phende lese: "Na."

⁶ A o Isus phenda lende: "Frden i mreža ki desno strana oto čamco, hem ka dolen e mačhen." I on frdinde i mreža hem edobor dolinde mačhen da našti ine te ikalen i mreža taro pani.

⁷ Tegani okova učeniko kole o Isus but volinda, phenda e Petrese: "Adavai o Gospod!"

Kad šunđa dai adava o Gospod, o Simon Petar phandlja pe o ogrtači ko maškar, adalese so inele nango, hem ripiŋđa ano jezero.

⁸ A avera učenici čamcoja ale di i obala, vucindoj i mreža e mačencar, adalese so na inele dur oti obala – di sar šel metarija.

⁹ Kad iklile ki obala, dikhle i jag savi inele već thardi hem upro late mače hem maro.

¹⁰ O Isus phenđa lende: “Anen nekobore mačen adalendar save dolinđen.”

¹¹ Tegani o Simon Petar uklilo ko čamco hem ki obala ikalđa i mreža, pherdi bare mačencar – šelu pindu trin mače. Ali, iako inele edobor but, i mreža na phar-avdili.

¹² A o Isus phenđa lende: “Aven hem han doručko.”

Hem nijekh e učenikonendar na tro-mandilo te pučel le: “Ko injan tu?,” adalese so džande dai adava o Gospod.

¹³ Tegani o Isus lelja o maro hem dinda len, a isto ađahar hem e mačen.

¹⁴ Adava inele trito puti da o Isus moth-ovđa pe ple učenikonende sar uštino taro mule.

O Isus hem o Petar

¹⁵ Kad hale maro, o Isus pučlja e Simone Petre: “Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li više nego akala?”

O Petar phenđa lese: “Oja, Gospode, tu džane da volinava tut.”

A o Isus phenđa lese: “Parvar mle bakroren.”

¹⁶ Tegani o Isus dujto puti pučlja le: “Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li?”

A o Petar palem phenđa lese: “Oja, Gospode, tu džane da volinava tut.”

A o Isus phenđa lese: “Arakh mle bakren.”

¹⁷ Tegani o Isus trito puti pučlja le: “Simone, čhaveja e Jovanesereja, volineja man li?”

A o Petar rastužinda pe so o Isus trito puti pučlja le: “Volineja man li?” I phenđa lese: “Gospode, tu džane sa, hem džane da volinava tut.”

A o Isus phenđa lese: “Parvar mle bakren.

¹⁸ Čače, čače vačerava će: kad injanle terno, korkoro phandeja tut ine to po-jas hem džaja kaj mangeja. Ali kad ka purandove, ka širine te vasta, i avera ka phanden tut hem ka legaren tut kaj na mangeja.”

¹⁹ O Isus adava phenđa sar te mothoj save meribnaja o Petar ka proslavini e Devle. Tegani phenđa lese: “Phir pala mande.”

O učeniko kole o Isus volinda

²⁰ O Petar irinda pe hem dikhlja okole učeniko kole o Isus but volinda sar phirela palo lende, okova kova zaki večera pašjarđa pe nakoro Isus hem pučlja le: “Gospode, ko ka izdajini tut?”

²¹ Kad o Petar dikhlja le, pučlja e Isuse: “Gospode, a so ka ovel akaleja?”

²² A o Isus phenđa lese: “Te me mangava ov te ačhol dživdo đikote na irinav man, so isi tut adaleja? Tu phir pala mande.”

²³ Ađahar maškaro phralja šundilo da adava učeniko naka merel. Ali o Isus na phenđa da ov naka merel, nego: “Te me mangava te ačhol dživdo đikote na irinav man, so isi tut adaleja?”

²⁴ Adava učeniko svedočini zako sa akava hem ov sa akava pisinda, hem amen džanaja dai lesoro svedočanstvo čakikano.

²⁵ Ali, isi pana but so o Isus ćerđa hem te ovel ine sa palo redo pisime, mislinava da sa adala knjige naka resen ine ni ko sa o sveto!

O delja e Apostolengere

O obećanje zako Sveto Duho

¹ Cenimeja Teofile, ko mlo prvo lil pis-inđum oto sa so o Isus lelja te čerel hem te sikaj

² sa đī o dive kad legardilo ko nebo. Angleder so legardilo ko nebo, prekalo Sveto Duho dinda naredbe e apostolende kolen birinda.

³ Mothovđa pe lende palo plo meriba hem dinda len but dokazija dai dživdo. Saranda dive mothovđa pe lende hem vačerđa lende oto carstvo e Devlesoro.

⁴ I jekhvar, sar pana inele zajedno olen-car, naredinda lende: “Ma ciden tumen taro Jerusalem, nego adžićeren upro daro savo mlo Dad obećinda, savestar mandar šunden.

⁵ Adalese so, o Jovan krstinda panjeja, a tumen zako nekobor dive ka oven krstime e Svetone Duhoja.”

O Isus legardola ko nebo

⁶ Tegani o apostolja čedinde pe uzalo leste hem pučle le: “Gospode, ka obnove li akana o carstvo e Izraelesoro?”

⁷ A ov phenda lende: “Nane dindo tumende te džanen o vremenja ili o dive save o Dad odredinda ani pli vlast.

⁸ Ali, ka priminen o zoralipe kad o Sveto Duho ka huljel upra tumende hem ka oven mle svedoci ano Jerusalem, ani sa i regija Judeja hem i regija Samarija, hem sa đī ko krajo e phuvjakoro.”

⁹ I kad phenda adava, legardilo upre ko nebo anglo lengere jačha, a jekh oblako učarda le hem našti ine više te dikhen le.

¹⁰ I sar dikhena ine nakoro nebo sar ov džala, otojekhvar duj murša ano parne šėja terdine uzalo lende

¹¹ hem phende lende: “Manušalen tari Galileja, sose terđovena hem dikhena ko nebo? Akava Isus kova lelja pe tumen-dar ko nebo, adahar hem ka irini sar so dikhljen da džala ko nebo.”

O Matija ovela apostoli e Judase ko than

¹² Tegani on irinde pe ko Jerusalem tari gora savi vičini pe e Maslinakiri, a taro Jerusalem inele dur đī sar jekh kilometari.

¹³ Kad resle ani diz, uštine ki upruni soba kaj bešena ine: o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andreja, o Filip, o Toma, o Vartolomej, o Matej, o Jakov (e Alfejesoro čhavo), o Simon Zilot, hem o Juda (e Jakovesoro čhavo).

¹⁴ Sare on bizo ačhojba sar jekh molinde pe e đuvljencar hem e Marijaja, e Isusesere dajaja, hem lesere phraljencar.

¹⁵ I ko adala dive o Petar uštino maškaro učenici – a o narodo savo inele čedime ine paše uzalo šelu biš džene – hem phenda lende:

¹⁶ “Muršalen, phraljalen, valjanda te pherđol o Lil ano savo but angleder o Sveto Duho prekalo muj e carosoro e Davidesoro vačerđa e Judastar, kova predvodinda okolen kola dolinde e Isuse.

¹⁷ Adalese so o Juda inele jekh amendar hem amencar inele ani akaja služba.”

¹⁸ (E parencar save o Juda lelja zako plo bišukar delo činda pe i njiva. Adari pelo šereja tele, lesoro telo pharilo ko maškar hem sa lesere porja iklile.

¹⁹ Adava džanen sa o dizutne e Jerusalmesere, hem adaja njiva pese ki čhib vičinde Akeldamah – so značini: “Ratvali njiva.”)

²⁰ “Adalese soi pisime ano Lil e psalmen-goro:

‘Nek ovel pusto lesoro čher
hem nijekh te na bešel ano leste’

hem:

‘Nek olesiri služba lel neko aver.’

²¹ Adalese, valjani, jekh akale manušendar kola inele amencar sa o vreme đikote o Gospod Isus živinda maškar amende

²² – počindoj e Jovanesere krstibnastar hem sa đī o dive kad amendar legardilo ko nebo – zajedno amencar te ovel svedoko lesere uštibnastar taro mule.”

²³ Tegani predložinde dujen: e Josife vičime Varsava (pendžarutne hem sar Just) hem e Matija,

²⁴ i molinde pe, vačerindoj: "Gospode, tu džane sarijengere vile. Mothov amende kole akale dujendar birindan

²⁵ te prelel sar apostoli akaja služba, sava o Juda ačhavđa – sar te džal kaj lesoro than."

²⁶ I frdinde o barbuti olenđe hem o barbuti pelo ko Matija. Adahar ov upelo maškaro apostolja sar dešu dujto.

2

O aviba e Svetone Duhosoro

¹ Kad alo o prazniko o Pentekost, o pindato dive palo prazniko Pasha, sare inele zajedno ko jekh than.

² Otojekhvar taro nebo šundilo nesavo zvuk, sar kad phudela i zorali barval, hem pherđa sa o čher ano savo on inele.

³ I dikhle nešto sar jagale jezici, save delinde pe hem huljile upro svako olen-dar.

⁴ Hem sare pherdile e Svetone Duhoja hem lelje te vačeren ano avera jezici sar so dela len ine o Duho te vačeren.

⁵ A ko adava vreme ano Jerusolim inele o pobožna Jevreja kola ale taro svako narodo ki phuv.

⁶ Kad šunde adava zvuk, o narodo čedinđa pe hem inele zbunime, adalese so svako olendar šunđa e učenikonen sar vačeren a olesere čibjaja.

⁷ Divinde pe hem čudinde pe, vačerindoj: "Dikh, nane li sa akala kola vačeren a Galilejci?"

⁸ Sar onda svako amendar šunela len pese ki čib savi vačeri pe adari kotar injam?

⁹ Maškar amende isi Parćanja, Međanja hem Elamcija, manuša tari Mesopotamija, Judeja, Kapadokija, Ponta, Tikori Azija,

¹⁰ Frigija, Pamfilija, Egipat hem taro thana e Libijakere uzali Kirina, hem okola kola ale taro Rim,

¹¹ (zajedno o Jevreja hem okola kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri), o Krićanja hem o Arapija. Sare amen šunaja len sar ko amare čibja vačeren a oto e Devlesere bare delja!"

¹² I sare zadivime hem zbunime, pučena ine jekh avere: "So akava znaćini?"

¹³ A avera marde muj, vačerindoj: "But pile gudli mol!"

E Petresoro propovediba

¹⁴ Tegani o Petar, e dešujekhe apostolencar, terdino anglo lende, hem glasno phenđa lende: "Phraljalen Jevrejalen, hem sare tumen kola bešena ko Jerusolim, šunen mle lafija! Te džanen akava:

¹⁵ Akala manuša nane mate, sar so tumen mislinena, adalese soi pana enja o sati sabale.

¹⁶ Nego, akavai adava sostar vačerđa o proroko o Joil:

¹⁷ 'Ko poslednja dive – phenela o Devel – ka čorav mle Duho upro sa o manuša, hem tumare čhave hem čaja ka prorokujinen,

hem tumare terne čhaven ka ovel vizije,

hem tumare purane ka dikhen sune.

¹⁸ A hem upro mle sluge hem sluškinje adala dive ka čorav mle Duho, hem on ka prorokujinen.

¹⁹ Ka mothovav čudesija upre ko nebo hem znakija tele ki phuv – rat, jag hem oblaci oto dim.

²⁰ O kham ka čerel pe ani tomina, a o masek ano rat angleder nego so avela o baro hem o slavno Dive e Gospodesoro.

²¹ Hem svako kova ka vićini o anav e Gospodesoro, ka ovel spasime.'

²² Izraelconalen, šunen akala lafija: o Isus taro Nazaret inele manuša kole o Devel potvrdinđa angla tumende prekalo zorale delja, čudesija hem znakija save čerđa prekalo leste, kad inele maškar tumende. Adava hem korkore tumen džanen.

²³ Ali o Devel džanđa so ka ovel, hem olesoro angleder čerdo plan pherdilo kad o Isus inele predime tumende. Tumen, prekalo vasta e biedevlesere manušengere, kovinđen le ko krsto hem mudarđen le.

²⁴ Ali, o Devel vazdinđa le taro mule, hem oslobodinđa le taro e meribnasere muke, adalese so našti ine o meriba te ićeri le ani pli vlast.

²⁵ A o caro o David lestar vačeri:

'Uvek dikhljum e Gospode angla mande.
 Ovi maje oti desno strana, i adalese
 naka ovav peravdo.
²⁶ Adalesei mlo vilo bahtalo hem mli čhib
 slavini e Devle oti radost,
 di hem mlo telo ka živini ani nada,
²⁷ adalese so naka ačhave mli duša ano
 than e mulengoro,
 ni naka muke te Svecosoro telo te
 čirnjol.
²⁸ Mothovđan maje e dživdipnasere droma,
 ka phere man bahtalipnaja ani ti
 prisutnost.'

²⁹ Phraljalen, sigurno injum ko akava
 so phenava tumende zako amaro prasad
 o David: ov mulo hem inele parume, a
 lesoro grobo maškara amende sa di akava
 dive.

³⁰ Ali, adalese so ov inele proroko hem
 džanda da o Devel obećinda lese adahar so
 halja lese sovli da jekhe lesere potomko-
 nendar ka čhivel lese ko than sar caro.

³¹ Ov angleder dikhlja adava so valjani
 te ovel, i vačerda e Hristesere uštibnastar
 taro mule:

'Na inele ačhavdo ano than e mulengoro,
 ni lesoro telo na čirnilo.'

³² O Devel akale Isuse vazdinda
 taro mule, a sare amen injam svedoci
 adalestar.

³³ Adalese so o Devel vazdinda le ko
 počasno than, tari pli desno strana, e
 Dadestar priminda e obećime Svetone
 Duho hem dinda akava so akana tumen
 dikhena hem šunena.

³⁴ Adalese so, o David na legardilo ko
 nebo, a palem, phenda:

'O Gospod phenda mle Gospodese:
 Beš oti mli desno strana

³⁵ đikote na pašlarava te neprijatelj
 talo te pre.'

³⁶ Adalese sa e izraelesoro narodo škar
 te džanel da akale Isuse, kole tumen
 čhivden ko krsto, o Devel čerda te ovel hem
 Gospod hem Hrist."

³⁷ Kad adava šunde, but dukhandilo len
 ano vilo, hem pučle e Petre hem avere
 apostolen: "So valjani te čera, phraljalen?"

³⁸ A o Petar phenda lende: "Pokaji-
 nen tumen hem svako tumendar te krs-
 tini pe ano anav e Isuse Hristesoro zako
 oprostiba tumare grehengoro, hem ka
 priminen e Svetone Duho sar daro.

³⁹ Adalese so, adavai obećanje tumende
 hem tumare čhavende hem sarijende kola
 živinena dur akatar, kolen amaro Gospod
 o Devel vičini kora peste."

⁴⁰ Hem pana bute avere lafencar sve-
 dočini lende ine hem upozorini len: "Spasi-
 nen tumen tari kazna savi avela upri
 akaja rumimi generacija."

⁴¹ Tegani krstinde pe okola kola pri-
 vatinde lesere lafija. Adahar adava dive di
 sar trin hiljade manuša pridružinde pe e
 učenikonende.

O dživdipe e prvone vernikonengoro

⁴² On posvetinena pe ine ko sikaviba e
 apostolengoro, ko zajedništvo, ko phagiba
 o maro hem ko molitve.

⁴³ A i dar prelelja svakone manuše,
 adalese so but znakija hem čudesija inele
 čerde prekalo apostolja.

⁴⁴ A sa o vernici inele zajedno hem sa
 ine lende zajedničko.

⁴⁵ Biknena ine pumare phuvja hem
 okova so inolen hem delinena ine o pare
 svakonese edobor kobor valjanda lese.

⁴⁶ Svako dive bizo ačhojba hem sar jekh
 čedena pe ine ano Hram. Ko pumare čera
 phagena ine o maro hem hana zajedno
 bahtale hem čačikane vileja.

⁴⁷ Hvalinena ine e Devle hem sa o
 manuša mangena len ine. A o Gospod
 svako dive barjari ine o broj e spasimen-
 dar.

3

O saslariba e manušesoro kova našti te phirel

¹ Jekhvar sar o Petar hem o Jovan džana
 ine ko Hram ki molitva, ko trin o sati,

² nesave manuša akharena ine e
 manuše kova našti ine te phirel pana taro
 bijandipe. Svako dive čhivena le ine uzali
 kapija e Hramesiri savi vičini pe Šuži, te
 prosini okolendar kola đerdinena ko Hram.

³ Kad dikhlja e Petre hem e Jovane sar mangena te đerdinen ko Hram, rodinđa lendar pare.

⁴ A o Petar, zajedno e Jovaneja, šukar dikhlja ano leste hem phenđa lese: "Dikh amen!"

⁵ Hem ov dikhlja ano lende, adžicerindo da ka den le nešto.

⁶ A o Petar phenđa lese: "Nane man ni srebro, ni zlato, ali dava tut okova so isi man: ano anav e Isusesoro e Hristesoro taro Nazaret, ušti hem phir!"

⁷ I dolinđa e manuše oto desno vas hem vazdinđa le. I otojekhvar lesere pre hem o čanga ule zorjarde,

⁸ i ov ripinđa ko pre hem lelja te phirel. Tegani olencar đerdinđa ko Hram, phirindo, ripindo hem hvalindo e Devle.

⁹ Kad sa o manuša dikhle le sar phirela hem sar hvalini e Devle,

¹⁰ pendžarde le dai ov okova kova bešela ine hem prosini angli e Hramesiri kapija vičimi Šuži. Adalese inele but začudime hem zadivime zako okova so ulo oleja.

O Petar propovedini ano Hram

¹¹ Sar o sasljardo manuš na cidela pe ine e Petrestar hem e Jovanestar, sa o narodo inele začudime hem prastandilo koro lende ko trem savoi vičime e Solomonesoro.

¹² Kad o Petar dikhlja adava, phenđa e narodose: "Izraelconalen, sose akava čudini tumen? Sose adahar dikhena ana amende sar te phene da amen amare zorlipnaja ili zbog amari pobožnost čerđam akava manuš te phirel?"

¹³ O Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro, o Devel amare pradaengoro, proslavinđa ple sluga e Isuse, kole tumen dinđen te ovel mudardo hem odrekninđen tumen olestar anglo Pilat iako ov odlučinđa te mukel le.

¹⁴ Odrekninđen tumen e Svecostar hem e Pravednikostar, a rodinđen te mukel pe tumende e ubica.

¹⁵ Mudarden okole kolestar avela o dživdipe, ali o Devel vazdinđa le taro mule, saseve amen injam svedoci.

¹⁶ Pali vera ano e Isusesoro anav akava manuš, kole pendžarena hem dikhena, ulo sasto. I vera ano lesoro anav anda

o pherdo sastipe akale manušese anglo tumende sarijende.

¹⁷ A akana, phraljalen, džanav da tumen, sar hem tumare vođe, čerden adahar adalese so na džanden.

¹⁸ Ali o Devel adahar pherđa okova so prekalo sa o proroci angleder vačerđa – da lesoro Hrist ka patini.

¹⁹ Adalese, pokajinen tumen hem obratinen tumen te kosen pe tumare grehija,

²⁰ te šaj e Gospodestar avel o vreme zako nevo zoralipe hem te bičhali tumende e Isuse, kole već birinđa te ovel Hrist.

²¹ Ov valjani te ačhol ko nebo sa đikote na avela o vreme o Devel te obnovini sa, sar so angleder obečinđa prekalo ple sveta proroci.

²² Adalese so, o Mojsije phenđa: 'O Gospod, tumaro Devel, ka vazdel tumende tumare narodostar proroko sar mande. Šunen le šukar ko sa so ka vačeri tumende!

²³ A svako kova naka šunel adale proroko, ka ovel cidime e Devlesere narodostar hem uništíme.'

²⁴ Hem sa o proroci kola vačerde, počindo taro Samuilo, vačerde zako akala dive.

²⁵ Tumen injen naslednici oto obećanje savo o Devel dinđa prekalo proroci hem učestvujinena ano savez savo o Devel phandlja tumare pradadencar. Ov phenđa e Avraamese: 'Prekalo to potomstvo ka oven blagoslovime sa o nacije ki phuv.'

²⁶ Kad o Devel vazdinđa ple sluga e Isuse, najangle tumende bičhalđa le, te blagoslovini tumen – te šaj svakone tumendar irini tumare bišukare dromendar."

4

O Petar hem o Jovan anglo sudo e jevrejengoro

¹ Sar o Petar hem o Jovan pana vačereni ine e narodose, ale uzalo lende o sveštenici, o naredniko e hramesere stražakoro hem o sadukeja.

² On inele but uznemirime so o Petar hem o Jovan sikavena ine e manušen hem so, palo e Isusesoro primer, vačereni ine oto uštiba taro mule,

³ i dolinde len hem čivde len ko phandipe di aver dive, adalese so več inele rat.

⁴ Ali but okolendar kola šunde o Lafi poverujinde, i o broj e muršengoro barilo sar di ko pandž hiljade.

⁵ Tejsa dive ko Jerusalem čedinde pe e jevrejengere šrutne, o starešine hem o učitelja e Zakonestar,

⁶ o prvosvešteniko o Ana, o Kajafa, o Jovan, o Aleksandar hem avera tari porodica e šrutne sveštenikonengiri.

⁷ On čivde e Petre hem e Jovane angla pumende, i lelje te ispitujinen len: "Save zoralipnaja ili save anaveja sasljarđen e manuše?"

⁸ Tegani o Petar, pherdo e Svetone Duhoja, phenda lende: "E narodosere šrutnalen hem starešinalen!"

⁹ Te amende avdive sudini pe adalese so čerđam šukaripe e namborme manušese, savejai ov sasljardo,

¹⁰ onda te džanen sare tumen hem sa e izraelesoro narodo: akava manuš terđola angla tumende sasto, adalese soi sasljardo ano anav e Isuse Hristesoro taro Nazaret, kole tumen čivđen ko krsto, a kole o Devel vazdinđa taro mule.

¹¹ O Isusi o

'bar savo tumen o zidarija odbacinden, a savo ulo najbitno bar e čheresoro.'

¹² Hem nane spasenje ano nijekh aver anav, adalese so e manušende nane dindo nijekh aver anav teleder o nebo saveja valjani te ova spasime."

¹³ Kad dikhle so o Petar hem o Jovan na darana hem kad halile dai on obična manuša kola nane sikavde, začudinde pe. Džande da on inele e Isuseja,

¹⁴ ali, so dikhle e sasljarde manuše sar terđola olencar, na ine len so te phenen lende.

¹⁵ Tegani naredinde e Petrese hem e Jovanese te ikljon taro sabor, a on lelje te dogovorinen pe maškara pumende,

¹⁶ vačerindoj: "So te čera akale manušencar? Sa o manuša taro Jerusalem džanen da prekalo lende inele čerdo baro čudo hem amen našti te vačera da na inele ađahar.

¹⁷ Ali, te na širini pe akava više maškaro narodo, ka pretina len te na vačeren više nikase ano adava anav."

¹⁸ Tegani vičinde len, i naredinde lende nisar te na vačeren hem te na sikaven više ano anav e Isusesoro.

¹⁹ Ali o Petar hem o Jovan phende lende: "Tumen korkore dikhen soi ispravno anglo Devel, te ova poslušna tumende ili e Devlese.

²⁰ A amen našti te na vačera okolestar so dikhjam hem so šundam."

²¹ I on pana jekhvar pretinde len hem mukle len. Našti ine te arakhen sar te kazninen len adalese so sa o narodo slavinda e Devle zako okova so ulo.

²² Adalese so, o manuš kova inele čudesno sasljardo inole više oto saranda berš.

O učenci molinena pe zaki hrabrost

²³ Kad o Petar hem o Jovan inele mukle, džele koro pumarende hem vačerde lende adalestar so o šrutne sveštenici hem o starešine phende lende.

²⁴ Kad on šunde adava, vazdinde pumaro glaso sar jekh hem molinde pe e Devlese akale lafencar: "O, Gospodarona, tu kova čerđan o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende,

²⁵ tu e Svetone Duhoja, prekalo muj te slugasoro e Davidesoro, amare pradadesoro, phendan:

'Sose o avera nacije buninena pe, hem sose o narodija džabe planirinenena zavere?'

²⁶ O carija e phuvjakere uštena te džan ko mariba, hem o vladarija čedena pe zajedno hem džana protiv o Gospod hem protiv lesoro Pomazaniko.'

²⁷ Čače, o caro o Irod hem o vladari o Pontije Pilat ani akaja diz čedinde pe zajedno e avere nacijencar hem e Izraelesere narodoja protiv to sveto sluga o Isus, kole tu pomazindan,

²⁸ te čeren ađahar sar so tu angleder odredindan pali ti volja hem palo to zoralipe.

²⁹ A akana, Gospode, dikh lengere pret-nje hem de amende, te slugende, to Lafi te vačera ani bari hrabrost.

³⁰ Pružin to vas, te ovel saslariba, znakija hem čudesija ano anav te svetone slugasoro e Isusesoro.”

³¹ Kad završinde i molitva, o than kote inele tresinda hem sare pherdile e Svetone Duhoja, i lelje hrabro te vačeren e Devlesoro lafi.

O vernici živinena sar jekh

³² Sa o vernici inele jekh vileja hem dušaja. Nijekh na vačerda dai nešto oto lesoro barvalipe samo olesoro, nego sa adava ine lende zajedničko.

³³ O apostolja bare zoralipnaja sve-dočinena ine e Gospodesere e Isusesere uštibnastar taro mule, a e Devlesiri bari milost inele upro sarijende olende.

³⁴ Nikase olendar ništa na falinda, adalese so okola kolen inele phuv ili čera, biknena len ine

³⁵ hem anena o pare koro apostolja. Adalestar delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanda lese.

³⁶ Ađahar hem nesavo Leviti palo anav Josif, taro Kipar, kole o apostolja vičinde Varnava (so značini da inele manuš kova ohrabrini),

³⁷ bikninda pli njiva, a o pare anda koro apostolja.

5

O Ananija hem i Sapphira hovavena

¹ A nesavo manuš kova vičinda pe Ananija pla romnjaja e Sappiraja bikninda pli phuv,

² i dogovorinda pe pla romnjaja te ačaj pesa nešto oto pare, a okova so ačhilo anda koro apostolja.

³ Tegani o Petar phenda lese: “Ananija, sose o Sotoni pherda to vilo te hovave e Svetone Duho hem garavdan tuće nešto oto pare adalestar so bikninda i njiva?”

⁴ Na inele li ti njiva angleder so bikninda la? A kad bikninda la, našti li ine te čere e parencar so tu mangeja? Sose ano to vilo odlučinda te čere akava? Tu na hovavdan e manušen, nego e Devle.”

⁵ Kad o Ananija šunđa adala lafija, ačhilo ko than mulo, a bari dar uklinda sarijen kola adava šunde.

⁶ Nesave terne uštine hem pačarde lesoro telo, i ikalde le hem parunde le.

⁷ Ći sar palo trin saća ali e Ananijasiri romni, a na džanda ništa adalestar so ulo.

⁸ I o Petar pučlja la: “Vačer maje, bikninda li i njiva zako edobor pare?”

A oj phenda lese: “Oja, zako edobor pare.”

⁹ Tegani o Petar phenda laće: “Sose dogovorinda tumen te iskušinen e Gospodesere Duho? Aće, anglo udar terdovena okola kola parunde te rome, a hem tut ka ikalen.”

¹⁰ I odmah i đuvli ko than ačhili muli anglo leste. Tegani đerdinde o terne hem arakhle la mulja, i ikalde la hem parunde la uzalo lakoro rom.

¹¹ I bari dar uklinda sa e khandirja hem sarijen kola šunde adava.

O apostolja sasljarena buten

¹² Prekalo apostolja ovena ine but znakija hem čudesija maškaro narodo. Sa o vernici sar jekh čedena pe ine ko trem e Solomonesoro.

¹³ Nijekh aver na tromandilo te pridružini pe lende, ali o narodo but hvalinda len.

¹⁴ A palem, inele sa više murša hem đuvlja kola poverujinde ano Gospod hem ule deo e vernikonendar.

¹⁵ Kad o Petar nakhela ine, o manuša ikalena ine pumare nambormen ko droma. Čivena len ine ko than e pašlojbnasoro hem ko nosiljke te šaj barem lesiri senka perel upro lende.

¹⁶ A but manuša avena ine hem taro dizja savei uzalo Jerusalem. Anena ine e nambormen hem e opsednutimen e bišukare duhencar, i sare ovena ine saslarde.

O anđeo e Devlesoro ikali e apostolen taro phandlipe

¹⁷ Tegani o prvosvešteniko hem sa okola so inele oleja – oti stranka e sadukejengiri – ule but ljubomorna,

¹⁸ i dolinde e apostolen hem frdinde len ano javno phandlipe.

¹⁹ Ali kad peli i rat, o anđeo e Gospodesoro phravđa o udar e phandlipnasoro, i ikalđa len hem phenda:

²⁰ "Džan ko Hram, terđoven anglo narodo hem vaćeren lende sa akale neve dživdipnastar."

²¹ I on šunde le, i rano sabaleja đerdinde ko Hram hem lelje te sikaven e narodo. Kad ale o prvosvešteniko hem okola so ine oleja, čedinde e manušen oto sabor, sa e izraelesere starešinen, i naredinde te anel pe taro phandlipe e apostolen.

²² Ali, kad o stražarija resle ko phandlipe, na arakhle len adari, i irinde pe hem phende:

²³ "O udar e phandlipnasoro ine le šukar phandlo, a o stražarija terdine anglo udar. Ali, kad phravđam o udar, na arakhljam nikas andre."

²⁴ Kad šunde adava o naredniko e hramesere stražakoro hem o šerutne sveštenici, ule zbunime hem puće pe so šaj te ovel adava.

²⁵ Tegani neko alo hem phenda lende: "Eće okola manuša kolen frdinđen ano phandlipe terđovena ano Hram hem sikavena e narodo!"

²⁶ Tegani o naredniko ple stražarencar dželo hem anđa len, ali na zorjaja, adalese so darandile o narodo te na frden bara upro lende.

²⁷ Kad ande len, čivde len anglo sabor, a o prvosvešteniko lelja te ispituji len:

²⁸ "Na li zorale naredinđam tumende te na sikaven e narodo ano adava anav? A palem tumen sa o Jerusalem pherđen tumare sikavibnaja hem mangena upro amende te perel o rat adale manušesoro."

²⁹ A o Petar hem o avera apostolja phende: "E Devlese više valjani te ova poslušna nego e manušenje."

³⁰ O Devel amare pradadengoro vazdinđa taro mule e Isuse, kole tumen čivđen ko krsto hem mudarđen.

³¹ Ole o Devel uzvisinđa hem čivđa le pese ki desno strana sar Vođa hem Spasitelje, te šaj o Izrael te pokajini pe hem te oven lese oprostime o grehija.

³² Amen injam svedoci adalestar, sar hem o Sveto Duho, kole o Devel dinda okolende kolai lese poslušna."

³³ Kad o manuša oto sabor šunde adava, but holjande hem mangle te mudaren le.

³⁴ Ali tegani ko sabor uštino nesavo farisej palo anav Gamalilo, o učitelj e Zakonestar kole sa o narodo ceninđa. Ov naredinđa te ikalen hari avri e apostolen,

³⁵ i phenda: "Izraelconalen, šukar razmislinen so ka ćeren akale manušencar.

³⁶ Adalese so, angleder nesavo vreme iklilo o Tevda kova vaćerđa korkoro pese dai neko hem nešto, i verujinde lese đī sar štaršel manuša. Ali ov ine le mudardo, a sa okola kola dže le palo leste naše, i adahar adalestar ništa na ulo.

³⁷ Palo leste, zako vreme oto popis e manušengoro, iklilo o Juda o Galilejco hem pherđa e narodo te vazden buna. Hem ov ine le mudardo, a sa okola kola dže le palo leste naše.

³⁸ Adalese akana vaćerava tumende te vazden tumare vasta akale manušendar hem te muken len. Adalese so, te lengoro plan hem o delo avela e manušendar, ka properel.

³⁹ A, te lengoro sikaviba avela e Devlestar, onda naka šaj te zaustavinen len, nego ka mothoven tumen sar okola kola marena pe e Devleja."

I o manuša oto sabor šunde le.

⁴⁰ Tegani vičinde e apostolen te aven palem andre hem naredinde te šibinen len. Palo adava naredinde lende te na propovedinen ano anav e Isusesoro, i muke len.

⁴¹ O apostolja iklile taro sabor radosna adalese so o Devel dikhlja len dai dostojna te trpinen i lađ zbog o anav e Isusesoro.

⁴² I syako dive ano Hram hem ano čera bizo ačhojba sikavena ine e narodo hem propovedinena o Šukar lafi dai o Isus o Hrist.

6

O eŧta đakonja

¹ Adala dive, sar o broj e ućenikonengoro sa više barjola ine, o grčka Jevreja lelje te žalinen pe upro domaća Jevreja, adalese so lengere udovice ine le zanemarime kad svako dive delini pe ine hajbnase.

² Tegani o dešu duj apostolja vičinde kora pumende sa e ućenikonen, i phende: "Nane šukar amen te zanemarina o propovediba

o lafi e Devlesoro sar te raspodelina o hajba.

³ Adalese, phraljaljen, arakhen maškara tumende ehta manušen ko šukar glaso, kolai pherde Duhoja hem džandipnaja. Olen ka čhiva te čeren akaja služba,

⁴ a amen ka posvetina amen zaki molitva hem zako vačeriba o lafi.”

⁵ Adava predlog inele šukar sa e čedimende, i birinde e Stefane, e manuše kova inele pherdo veraja hem e Svetone Duhoja, e Filipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene hem e Nikola tari diz Antiohija, kova angleder obratinda pe ki vera e jevrejengiri.

⁶ Adale ehta manušen ande anglo apostolja, kola molinde pe hem čhivde pumare vasta upro lende.

⁷ Adahar e Devlesoro lafi širinda pe. O broj e učenikonengoro ano Jerusalem but barilo, a maškaro lende inele hem but sveštenici e jevrejengere kola prihvatinde i vera.

O sveštenici e jevrejengere dolena e Stefane

⁸ A o Stefan, o manuš pherdo milost hem zoralipe, čerela ine bare čudesija hem znakija maškaro narodo.

⁹ Ali, uštine nesave tari Sinagoga e oslobodimengiri (adahar inele vičime) – o Jevreja tari Kirina, tari Aleksandrija, hem nesave tari Kilikija hem tari Tikori Azija, hem lelje te raspravinen pe e Stefaneja.

¹⁰ A adalese so našti ine te suprotstavinen pe e džandipnase hem e Duhose saveja o Stefan vačerda,

¹¹ pherde nesave manušen te phenen: “Šundam le sar vačeri bišukar lafija e Mojsijastar hem e Devlestar.”

¹² Adahar vazdinde pobuna maškaro narodo, maškaro starešine hem maškaro učitelja e Zakonestar, i on otojekhvar ale, dolinde le hem ande le anglo sabor.

¹³ Adari ande hem e hovavne svedoken kola phende: “Akava manuš bizo ačhojba vačeri protiv o sveto Hram hem protiv o Zakoni.

¹⁴ Šundam le sar vačeri da o Isus kovai tari Nazaret ka uništini akava Hram hem ka menjini o adetija save predinda amende o Mojsije.”

¹⁵ A sare kola beše ko sabor zadikhle pe ano Stefan hem dikhle dai lesoro muj sar o muj e andeosoro.

7

E Stefanesoro propovediba anglo sabor

¹ Tegani o prvosvešteniko pučlja e Stefane: “Čače li adava so vačereni protiv tute?”

² A ov phenda: “Phraljaljen hem dadalen, šunen man! O Slavno Devel mothovda pe amare pradadese e Avraamese sar pana inele ani Mesopotamija, angleder so dželo te živini ano Haran.

³ O Devel phenda lese: ‘Ačhav ti phuv hem te familija hem dža ki phuv savi me ka mothovav će.’

⁴ I o Avraam tegani ačhavda i phuv e haldejconengiri hem dželo te živini ano Haran. Kad mulo lesoro dad, o Devel adathar anda le te živini ki akaja phuv kaj tumen akana živinena.

⁵ I na dinda le nijekh najtikoro kotor oti phuv ano nasledstvo, nego dinda le plo lafi da ka del adaja phuv ano nasledstvo olese hem lesere potomstvose palo leste, iako e Avraame pana na ine čhave.

⁶ O Devel phenda lese adahar: ‘Te čhave ka oven abandije ki averengiri phuv. Adari ka robujinen hem ka mučinen len šaršel berš.’

⁷ O Devel phenda hem akava: ‘Ali me ka sudinav adale narodose kase on ka robujinen, a palo adava ka ikljovent adathar hem ka služinen man ko akava than.’

⁸ Tegani o Devel dinda e Avraamese savez, savesoroi znako o obreziba. I adahar e Avraamese bijandilo o Isaak kole ko oftoto dive obrezinda. E Isaakese bijandilo o Jakov, a e Jakovese o dešu duj bare dada.

⁹ O bare dada inele ljubomorna upro pumaro phral o Josif, i bikninde le sar robo ano Egipat. Ali o Devel inele oleja

¹⁰ hem ikalđa le taro sa olesere nevolje. Dinda le džandipe hem čerda o faraon, o caro ano Egipat, te mislini olear šukar. O faraon čhivda le te ovel upravniko upro Egipat hem upri sa lesiri palata.

¹¹ Tegani ano sa o Egipat hem ano Hanaan ulo bokhalipe hem bare nevolje,

i amare pradada našti ine te arakhen habnase.

¹² Kad o Jakov šunđa da ano Egipt isi ðiv, bičhalđa adari amare pradaden prvo puti.

¹³ A kad o dujto puti dzele adari, o Josif phenđa ple phraljenđe koi ov, i o faraon dodžanđa zaki e Josifesiri porodica.

¹⁴ Tegani o Josif bičhalđa palo plo dad o Jakov hem pali sa pli familija te aven ko Egipt – ukupno inele eftavardešu pandž dzene.

¹⁵ Ađahar o Jakov dželo ko Egipt kaj mulo ov hem amare pradada.

¹⁶ Olengere telija inele legarde ano Si-hem hem inele čivde ano grobo savo o Avraam ano Sihem činđa e Emoresere čhavendar zaki odredime cena.

¹⁷ Sar alo paše o vreme te pherđol o dindo lafi save o Devel dinđa e Avraamese, amaro narodo ano Egipt sa više barjola ine,

¹⁸ sa đikote ano Egipt na lelja te vladini aver caro kova na džanđa e Josifese.

¹⁹ Ov lukavo ćerđa amare narodoja: mučinđa amare pradaden hem ki zor čivđa len te ačhaven avri pumare čhavoren, kola samo so bijandile, te meren.

²⁰ Ko adava vreme bijandilo o Mojsije. Ov inele posebno čavoro anglo Devel. Trin masek inele arakhlo ple dadese ano čher.

²¹ A kad ačhavde le avri, e faraonesiri čaj lelja le hem arakhlja le sar ple čhave.

²² O Mojsije inele barjardo ani sa i mudrost e Egipatesiri hem inele zoralo ano lafija hem ano delja.

²³ Kad pherđa saranda berš, alo lese ki godi te džal te dikhel ple phraljen e Izraelconen.

²⁴ Kad dikhlja sar jekh Egipcánin mučini jekhe Izraelco, ov lelja te branini le, hem osvetinđa le ađahar so mudarđa e Egipcánine.

²⁵ Mislinđa da lesere phralja ka haljojen da o Devel prekalo leste bičhali oslobođenje, ali on adava na halile.

²⁶ Tejsato dive arakhlja duje Izraelconen sar marena pe. Ov dikhlja te mirini

len vaćerindoj: ‘Manušalen, tumen in-jen phralja! Sose ćerena bišukaripe jekh averese?’

²⁷ A jekh olendar kova lelja te marel pe ple pašutneja, gurinđa e Mojsija hem phenđa lese: ‘Ko tut čivđa te ove vladari hem sudija upreder amende?’

²⁸ Na li mangeja hem man te mudare sar so erati mudarđan okole Egipcánine?’

²⁹ Kad o Mojsije šunđa adava, našlo taro Egipt hem dželo sar abandija te živini ki phuv Midijan, kaj bijandile lese duj čhave.

³⁰ Saranda berš palo adava, mothovđa pe lese o anđeo ki pustinja paše uzali gora Sinaj, ani jag upro grm savo thabljola ine.

³¹ I dikhindoj adava, o Mojsije inele zadivime adaleja. Ali sar avela ine nakoro grm te dikhel po šukar, šunđa o glaso e Gospodesoro:

³² ‘Me injum o Devel te prasadengoro, Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro.’ O Mojsije tresinđa oti dar i na tromandilo te vazdel po šero te dikhel.

³³ Tegani o Gospod phenđa lese: ‘Huljav o sandale te prenar, adalese so terđoveja ki sveto phuv.

³⁴ Čaće dikhljum o nevolje mle narodose ano Egipt hem šunđum sar jecinena, i adalese huljiljum te oslobodinav len. Hajde akana! Ka bičhalav tut ko Egipt!’

³⁵ Adale Mojsija – kole odbacinde vaćerindoj: ‘Ko tut čivđa te ove vladari hem sudija?’ – ole o Devel, prekalo anđeo kova mothovđa pe lese ko grmo, bičhalđa te ovel hem vladari hem izbavitelji.

³⁶ I ov ikalđa len adathar, ćerindoj čudesija hem znakija ano Egipt, ko Lolo more hem saranda berša ki pustinja.

³⁷ Adavai okova Mojsije kova phenđa e Izraelconenđe: ‘O Devel tumare manušendar ka vazdel tumenđe proroko sar mande.’

³⁸ O Mojsije adava kova inele e ćedime narodoja ki pustinja, e anđeoja kova vaćerđa lese ki gora Sinaj hem amare pradadencar. Ov priminđa o dživde lafija te predel len amende.

³⁹ Ali amare pradada na mangle te šunen le, nego odbacinde le hem pumare vileja irinde pe ano Egipt.

⁴⁰ Phende e Aaronese: 'Čer amende devlen kola ka džan angla amende, adalese so na džana so ulo okole Mojsijaja kova ikalđa amen taro Egipat.'

⁴¹ I ko adala dive čerde idole ano oblik e telcosoro, dinde lese žrtva hem slavinde zako adava so čerde pumare vastencar.

⁴² Tegani o Devel irinđa pe olendar hem mukulja len te slavinen o kham, o masek hem o čerenja ko nebo, sar soi pisime ano Lil e prorokonengoro:

'Maje li dinden

žrtven hem darija

saranda berš ani pustinja,

o manušalen e Izraelesere?

⁴³ Na, nego akharden e Molohovesoro šatori

hem i čereni tumare devlesiri e Refanesiri,

e idolen save čerden

te slavinen len!

Adalese ka bičhalav tumen ano progonstvo',

po dur taro Vavilon.

⁴⁴ Ki pustinja amare pradaden inele šatori oto svedočanstvo, savo inele čerdo adahar sar so naredinđa Okova kova phenđa e Mojsijase te čerel le palo nacrt savo dikhlija.

⁴⁵ Amare pradada priminde le hem, legarde e Isuse Navinestar, ande le ani phuv e manušengiri kola na džande e Devlese kolen Devel ispudinđa adathar anglo lende. O šatori ačhilo adari sa di o vreme e carosoro e Davidesoro.

⁴⁶ O David arakhlja milost anglo Devel, hem rodinđa lestar te šaj te vazdel čer e Jakovesere Devlese.

⁴⁷ Ali o Solomon inele adava kova vazdinđa lese čer.

⁴⁸ Ali, o Najbaro Devel na bešela ano čera savei čerde e manušengere vastencar, sar so phenela hem o proroko:

⁴⁹ 'O Gospod vačeri:

O neboi mlo presto,

a i phuv than kote čivava mle pre.

Savo čer tumen šaj te vazden maje?

Ili kaj o than mle odmoribnasoro?

⁵⁰ Na čerđa li mlo vas sa akava?

⁵¹ Tumen injen šerale manuša! Tumare vile hem o kana pana nane obrezime. Uvek protivinena tumen e Svetone Duhose! Ista injen sar tumare pradada!

⁵² Isi li proroko kole tumare pradada na progoninde? Mudarde di hem okolen so angleder vačerde oto aviba e Pravedikosoro, kole tumen akana izdajinden hem mudarden.

⁵³ Tumen prekalo anđelja priminden o Zakoni, ali na injenle lese poslušna."

E Stefane mudarena barencar

⁵⁴ Kad šunde adava o šerutne e jevrejengere, but holjande upro leste, hem lelje te krcinen dandencar.

⁵⁵ Tegani o Stefan, pherdo e Svetone Duhoja, dikhlija nakoro nebo hem dikhlija e Devlesiri slava hem e Isuse sar terđola e Devlese oti desno strana.

⁵⁶ Tegani phenđa: "Ače, dikhava o nebo phravdo hem e Čhave e manušesere sar terđola e Devlese oti desno strana."

⁵⁷ A ko adava on lelje te vičinen oto sa o glaso, phandle pumare kana hem sare sar jekh uštine upro leste.

⁵⁸ Ikalde le tari diz avri i lelje te frden bara upro leste. A o svedoci mukle pumare ogrtačija uzalo pre e ternesere kova vičinđa pe Savle.

⁵⁹ I sar frdena ine bara upro leste, o Stefan vičinđa: "Gospode Isuse, primin mle duho!"

⁶⁰ Tegani pelo ko kočija hem vičinđa oto sa o glaso: "Gospode, ma računin lende akava greh!"

I kad phenđa adava, mulo.

8

I Khandiri ovela progonime

¹ A o Savle odobrinda e Stefanosoro mudariba. I taro adava dive počinda baro progonstvo upri Khandiri ano Jerusalim, i sa o vernici, sem o apostolja, rasejinde pe ko thana e judejakere hem e samarijakere.

² Nesave pobožna manuša parunde e Stefane hem but runde le.

³ A o Savle lelja te uništini i Khandiri. Džala ine oto čer ko čer, ki zor ikali e muršen hem e đuvljen hem čivela len ine ko phandlepe.

O Filip vaćeri oto Hrist ani regija Samarija

⁴ Okola kola inele rasejime, propovedinena ine o Lafi kaj god džana.

⁵ Ađahar o Filip huljilo ani jekh diz e samarijakiri hem propovedinđa lende e Hristestar.

⁶ O narodo sare sar jekh šukar šunde lesere lafija hem dikhle o znakija save ćerđa.

⁷ Adalese so, o bišukar duhija vičindoj zorale ikljovena ine bute manušendar kola inele opsednutime, a sasljovena ine hem but manuša kola našti ine te phiren hem kola inele paralizujime.

⁸ Tegani uli bari radost ki adaja diz.

⁹ A ki adaja diz već nesavo vreme o manuš palo anav Simon ćerela ine mađije savencar o narodo ani Samarija inele zadivime. Vaćeri ine pestar dai baro manuš,

¹⁰ hem sare, oto najtikoro đī o najbaro, šukar šuneđa le ine hem vaćerena: "Akava manuš čaćei e Devlesoro zoralipe, savo vićini pe Baro."

¹¹ Džana ine palo leste, adalese so već but vreme zadivini len ine ple mađijencar.

¹² Ali kad poverujinde e Filipese, kova propovedinđa o Šukar lafi e Devlesere carstvostar hem e Isuse Hristesere anavestar, krstinde pe hem o murša hem o đuvlja.

¹³ Hem korkoro o Simon poverujinđa hem krstinda pe, hem stalno inele uzalo Filip. Ov inele oduševime dikhindoj o znakija hem o bare ćudesija save ule.

¹⁴ Kad o apostolja ano Jerusalem šunde da o manuša tari Samarija prihvatinde e Devlesoro lafi, bičhalde adari e Petre hem e Jovane.

¹⁵ Kad on resle, molinde pe lende te priminen e Svetone Duho,

¹⁶ adalese so o Sveto Duho pana na huljinđa upro nijekheste olendar, adalese so samo inele krstime ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

¹⁷ Tegani o apostolja, o Petar hem o Jovan, čivde pumare vasta upro lende, hem on priminde e Svetone Duho.

¹⁸ Kad o Simon dikhlja so o manuša priminena e Svetone Duho ađahar so

o apostolja čivena pumare vasta upro lende, ov e apostolende manglja te del pare

¹⁹ vaćerindoj: "Den hem maje adava zoralipe te šaj svako upra kaste ka čivav mle vasta primini e Svetone Duho."

²⁰ A o Petar phenđa lese: "Nek te pare zajedno tuja properen so mislinđan da e parencar šaj te čine e Devlesoro daro.

²¹ Tut ki akaja služba nane pravo adalese so to vilo nane šukar anglo Devel.

²² Adalese pokajin tut zako to bišukaripe hem molin tut e Gospodese hem šaj ka oprostini će so ano to vilo ine esavki misao.

²³ Adalese so, dikhava tut da injan pherdo gorčina hem da injan phandlo ano greh."

²⁴ A o Simon phenđa: "Molinen tumen e Gospodese maje te na arakhi man ništa adalestar so phendēn."

²⁵ Palo adava so svedoćinde hem so mothovde lende o lafi e Gospodesoro, irinde pe ano Jerusalem, hem odrumal vaćerde o Šukar lafi ko but gava e Samarijakere.

O Filip hem o Etiopljaninco

²⁶ Tegani o anđeo e Gospodesoro phenđa e Filipese: "Spremin tut, i dža nakoro jug ko drom savo maškari pustinja legari taro Jerusalem natele ki Gaza."

²⁷ O Filip spreminda pe hem dželo. Baš tegani rešlja nesave manuše tari Etiopija, evnuho, kova inele baro manuš e caricakoro e Kandakoro, zadužime zako sa olakoro barvalipe. Ov inele ano Jerusalem te slavini e Devle.

²⁸ Irindoj čhere taro Jerusalem beštino pese ani kočija hem citinda o Lil e prorokosoro e Isaijasoro.

²⁹ Tegani o Duho phenđa e Filipese: "Dža nakori kočija hem ov paše uzalo late!"

³⁰ O Filip prastandilo uzali kočija, i kad šunđa da o Etiopljaninco citini taro Lil e prorokosoro e Isaijasoro, pućlja le: "Haljoveja li adava so citineja?"

³¹ A o Etiopljaninco phenđa lese: "Sar šaj te haljovav kad nane ko te objasnini maje adava?" I vićinda e Filipe te ukljel hem te bešel oleja.

³² A ko adava than ko Lil savo o Etiopljaninco čitinda, pisinda akava:

“Legarde le sar bakre ko činiba,
hem sar so o bakroro traini
anglo okola so muravena le,
adahar ni ov na phravda plo muj.

³³ Inele ponizime hem na sudinde lese pravedno.

Niko naka vačeri lesere potomkonendar,
adalese so lelja pe lesoro dživdipe tari phuv.”

³⁴ A o evnuho pučlja e Filipe: “Phen maje, molinava tut, kastar adava o pro-roko vačeri? Pestar ili nekastar aver-estar?”

³⁵ Tegani o Filip, počindoj oto isto Lil, lelja te vačeri lese o Šukar lafi e Isusestar.

³⁶ I sar džana ine dromeja adahar, resle di ko nesavo pani, i o evnuho phenda: “Ače pani! So šaj te ačaj man adalestar te ovav krstime?”

³⁷ [A o Filip phenda lese: “Šaj te krstine tut – te verujineja sa te vileja.”

A o evnuho phenda: “Verujinava dai o Isus Hrist e Devlesoro Čhavo.”]*

³⁸ Tegani naredinda i kočija te ačhol, hem soduj džene, o Filip hem o evnuho, huljinde di ko pani, i o Filip krstinda le.

³⁹ A kad iklile taro pani, o Duho e Gospodesoro otojekhvar lelja e Filipe, hem o evnuho više na dikhlja le, nego dželo ple dromeja radosno.

⁴⁰ A o Filip arakhlja pe ani diz Azot, i propovedini ine o Šukar lafi ko sa o dizja maškaro save nakhino sa đikote na reslo ani Cezareja.

9

Sar o Savle obratinda pe (Delja 22,6–16; 26,12–18)

¹ A o Savle, pana holjame pretini ine da ka mudari sa e Gospodesere učenikonen. Adalese dželo koro prvosvešteniko

² hem rodinda lestar lila zako sinagoge ano Damask kote ka pisini da šaj, te arakhlja okolen kola džana palo Drom e

Gospodesoro, muršen ili đuvljen, phandlen te anel len ko Jerusalem.

³ Kad alo paše uzalo Damask, otojekhvar svetlinda taro nebo jekh zoralo svetlost upro leste.

⁴ I ov pelo ki phuv hem šunda glaso savo vačeri lese: “Savle! Savle! Sose progonineja man?”

⁵ A ov pučlja: “Ko injan tu, Gospode?”

A o glaso phenda lese: “Me injum o Isus, kole tu progonineja.

⁶ A akana ušti hem đerdin ki diz hem adari ka phenel pe će so valjani te čere.”

⁷ A o manuša kola džana ine palo Savle ačhile bizo lafi, adalese so šunde o glaso, ali nikas na dikhle.

⁸ Kad o Savle uštino tari phuv, phravda ple jača, ali ništa našti ine te dikhel, i adalese dolinde le oto vas hem legarde le ano Damask.

⁹ Trin dive našti ine te dikhel hem ništa ni halja ni pilja.

¹⁰ A ano Damask inele nesavo učeniko palo anav Ananija. O Gospod ani vizija phenda lese: “Ananija!”

A ov phenda: “Adathe injum, Gospode.”

¹¹ O Gospod phenda lese: “Dža e Judase ko čer – ki ulica savi vičini pe Pravo, hem rode e Savle taro Tars. Ov akana molini pe.

¹² Ov ani vizija dikhlja manuše palo anav Ananija sar đerdini hem čhivela ple vasta upro leste te šaj dikhel.”

¹³ A o Ananija phenda lese: “Gospode, šundum butendar da akava manuš čerda but bišukaripa te svetone manušende ano Jerusalem.

¹⁴ Di hem akate isi le vlast oto šerutne sveštenici te phandel svakone kova verujini ano to anav.”

¹⁵ Ali o Gospod phenda lese: “Dža, adalese so me birindum le prekalo leste te šunen maje avera nacije, o carija hem o narodo e Izraelesoro.

¹⁶ Me ka mothovav lese kobor valjani te trpini zako mlo anav.”

¹⁷ I o Ananija dželo, đerdinda ano čer hem čhivda ple vasta upro leste hem phenda lese: “Phrala Savle! O Gospod Isus, kova mothovda pe će ko to drom

* 8:37 Nesave purane rukopisija nane len akava stih.

nakari, bičhalđa man te šaj dikhe hem te pherđove e Svetone Duhoja.”

¹⁸ I otojekhvar lesere jačendar pele nešto sar ljuske, i ov dikhlja. Tegani uštino hem krstinda pe.

¹⁹ I halja hem irinda po zoralipe.

Nekobor dive inele e učenikonencar ano Damask,

²⁰ hem odmah lelja ko sinagoge te propovedini dai o Isus o Čavo e Devlesoro.

O Savle propovedini e Isusestar

²¹ I sare kola šunde le, inele začudime, hem pučle pe: “Nane li akava okova so ano Jerusalem mudari ine okolen so verujinena ano Isus? Na alo li akate te phandel len hem te legari len koro šerutne sveštenici?”

²² Ali o Savle ovela ine sa po zoralo ano propovediba, dokažindoj e Jevrejende kola živinde ano Damask dai o Isus o Hrist, i ačaj len ine bizo lafi.

²³ I kad nakhle but dive, o Jevreja dogovorinde pe te mudaren le,

²⁴ ali o Savle dodžandā zako lengoro plan. O Jevreja hem dive hem rat pazinena ine ko udar e dizjakere, sar te mudaren le,

²⁵ ali lesere učenici jekh rat legarde le hem mukle le prekalo duvari e dizjakoro ani bari korpa.

²⁶ Kad o Savle alo ko Jerusalem, manglja te ovel zajedno e učenikonencar, ali sare darandile lestar, adalese so na verujinde dai čače učeniko.

²⁷ Ali o Varnava pomožinda lese hem legarda le koro apostolja, i vačerđa lende sar o Savle kad inele ko drom dikhlja e Gospode hem da o Gospod vačerđa lese, hem sar ano Damask bizi dar propovedinda e Isusese ko anav.

²⁸ Adahar o Savle ačhilo olencar, i dželo maškaro Jerusalem hem bizi dar propovedinda e Gospodese ko anav.

²⁹ Vačeri ine hem raspravini pe e Jevrejencar kola vačerenā ine grčki, ali on dikhle te mudaren le.

³⁰ Kad o vernici šunde zako adava, legarde le ki Cezareja hem adathar bičhalde le ko Tars.

³¹ Adahar i Khandiri ani sa i Judeja, ani Galileja hem ani Samarija inele ano mir. Ovela ine zorali, živindoj ani dar e Gospodestar, hem o broj e vernikonengoro barjola ine palo hrabriba e Svetone Duhostar.

O Enej ovela sasljardo

³² A sar o Petar nakhela ine maškaro adala regije, alo hem koro verna manuša kola živinde ki Lida.

³³ Adari arakhlja nesave manuše palo anav Enej, kova ofto berš pašljola ine ki postelja nepokretno.

³⁴ I o Petar phenda lese: “Enej, o Isus Hrist sasljari tut! Ušti hem namestin to than e pašljobjnasoro!”

Hem ov otojekhvar uštino.

³⁵ Kad dikhle e Eneja sare kola živinde ki Lida hem ko Saron, obratinde pe e Gospodese.

O Petar vazdela e Tavita taro mule

³⁶ A ki diz Jopa živinda jekh učenica palo anav Tavita – so značini “Srna”, koja uvek čerđa ine šukar delja hem pomožinda e čororende.

³⁷ I ko adala dive oj namborsalili hem muli. Nandarde la hem čivde la ki upruni soba.

³⁸ Ali kad šunde o učenici dai o Petar ani Lida savi paše uzali Jopa, bičhalde koro leste duje manušen te phenen lese: “Molinaja tut odmah te ave amende!”

³⁹ O Petar uštino hem dželo olencar, a kad reslja, legarde le ki upruni soba. Sa o udovice terdine uzalo leste, rune hem mothovde lese o fostanja hem o šeja save i Tavita sivđa kad inele dživdi.

⁴⁰ Tegani o Petar sarijen bičhalđa avri, i pelo ko kočija hem molinda pe.

Tegani irinda pe nakoro mulo telo hem phenda: “Tavito, ušti!”

Oj phravđa ple jača, dikhlja e Petre hem beštini.

⁴¹ Ov dinda la plo vas hem vazdinda la, i vičinda e vernikonen hem e udovicen, hem mothovđa la olende dai dživdi.

⁴² I adava šundilo ki sa i Jopa, i but džene poverujinde ano Gospod.

⁴³ A o Petar ačhilo ki Jopa nesavo vreme koro nesavo Simon kova inele kočari.

10

O Kornelije bičhali ple manušen palo Petar

¹ A ki Cezareja živinda jekh manuș palo anav Kornelije, kova inele e rimesoro kapetani upreder ŝel vojnici oti četa vičimi e Italijakiri.

² Ov inele pobožno hem darala ine e Devlestar, a ađahar hem sa lesere čherutne. Dela ine but milostinja e čorore Jevrejende hem stalno molini pe ine e Devlese.

³ Jekh dive, đi sar ko trin o sati diveste, jasno dikhlja ani vizija e Devlesere anđeo sar alo koro leste hem phenda: "Kornelije!"

⁴ O Kornelije dikhlja ano leste hem ki dar pučlja le: "Vačer, Gospode?"

A o anđeo phenda lese: "O Devel na bisterđa upra tute adalese so prihvatinda te molitve hem te milostinje sar žrtva.

⁵ Akana, bičhal te manušen ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

⁶ Ovi gosto nesave Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čher uzalo more."

⁷ Kad o anđeo kova vačerđa lese dželo, o Kornelije vičinda ple duje slugen hem jekhe pobožnone vojniko kova kandlja le,

⁸ i vačerđa lende sa hem bičhalđa len ki Jopa.

E Petresiri vizija

⁹ Tejsato dive đi sar ko ekvaš o dive, sar on džana ine dromeja hem avena paše nakori diz, o Petar uklinđa upro čher te molini pe.

¹⁰ I bokhalilo hem manglja te hal, ali sar čerena lese ine nešto hajbnase, ov dikhlja vizija.

¹¹ Dikhlja phravdo nebo hem sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv.

¹² Ano leste inele sa vrste e životinjendar saven isi štar pre, okolendar so lazinena phuvjaja hem e čirikljendar.

¹³ Tegani nesavo glaso phenda lese: "Ušti, Petre, čhin hem ha!"

¹⁴ A o Petar phenda: "Nisar, Gospode! Adalese so nikad na haljum ništa soi palo amaro zakoni pogano hem nečisto."

¹⁵ A o glaso palem phenda lese: "Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerđa te ovel čisto!"

¹⁶ I ađahar ulo trin puti, i onda o platno vazdinda pe ko nebo.

E Kornelijesere manuša koro Petar

¹⁷ A sar o Petar pana čudini pe ine so šaj te ovel i vizija savi dikhlja, o manuša kolen o Kornelije bičhalđa raspučle pe kaj e Simonesoro čher i već inele angli kapija

¹⁸ hem vičinde hem pučle adathe li bešela o Simon kovai vičime Petar.

¹⁹ Sar o Petar pana razmislini ine oti vizija, o Sveto Duho phenda lese: "Eče, trin manuša rodена tut.

²⁰ Ušti, hulji hem dža olencar bizo te misline tut, adalese so me bičhalđum len."

²¹ Tegani o Petar huljilo koro manuša hem phenda: "Ače, me injum adava kole rodена. Sose aljen?"

²² A on phende: "Bičhalđa amen e rimesoro kapetani o Kornelije, o pravedno manuș kova darala e Devlestar, kole ceni-nena sa o Jevreja. Olese o sveto anđeo phenda te vičini tut pese ko čher, te šunel so isi tut te phene lese."

²³ Tegani o Petar vičinda len andre hem ugostinda len.

O Petar propovedini ano čher e Kornelijesoro

I tejsato dive o Petar spreminda pe hem dželo olencar, a oleja dzele hem nesave phralja tari Jopa.

²⁴ Aver dive reslja ki Cezareja. A o Kornelije adžičerđa len, i vičinda pla familija hem ple paše amalen.

²⁵ Kad o Petar đerdinda ko čher, o Kornelije iklilo anglo leste, pelo uzalo lesere pre hem pokloninda pe lese.

²⁶ O Petar vazdinda le vačerindoj: "Ušti! Hem me injum samo manuș."

²⁷ I vačerindoj oleja, o Petar đerdinda hem arakhlja bute čedime manušen.

²⁸ Tegani o Petar phenda lende: "Tumen džanen da nane muklo e Jevrejcosе te družini pe nekasar tari aver nacija ili te đerdini lese ko čher. Ali, o Devel maje mothovđa da nijekhe manuše na valjani te dikhav sar poganone ili nečistone."

²⁹ Adalese, kad injumle vičime, aljum bizo te mislinav man. A akana phenen maje sose vičinđan man?”

³⁰ A o Kornelije phenda lese: “Angleder štar dive, baš ko akava vreme, ko trin o sati prekalo dive, molindum man maje ano čher, i otojekhvar terdino angla mande nesavo manuš ano sjajna šeja

³¹ hem phenda maje: ‘Kornelije, o Devel šunda ti molitva hem dikhlja te milostinje e čororende.

³² Adalese bičhal nekas ki Jopa hem vičin e Simone kovai vičime Petar. Ovi gosto e Simonesoro e kožaresoro, kasoro čher uzalo more.’

³³ Adalese odmah bičhalđum pala tute, a tu šukar čerđan so aljan. Akana sare amen injam akate anglo Devel te šuna sa so naredinđa će o Gospod.”

³⁴ Tegani o Petar lelja te vačeri: “Čače akana dikhava da o Devel na čerela razlika maškaro manuša,

³⁵ nego da taro svako narodo prihvatinu okole kova lestar darala hem kova čerela okova soi pravedno.

³⁶ O Devel bičhalđa o Lafi e Izraelconende, adahar so mothovđa o Šukar lafi oto mir prekalo Isus Hrist – kovai Gospod sarijende.

³⁷ Tumen džanen so ulo ki sa i Judeja, počindoj oti Galileja, palo krstiba savo o Jovan propovedinđa.

³⁸ Džanen zako Isus taro Nazaret, kole o Devel pomazinđa e Svetone Duhoja hem e zoralipnaja. Ov dželo taro than ko than hem čerđa šukaripe, saslarindoj sa okolen kola inele tali vlast e bengesiri, adalese so o Devel inele oleja.

³⁹ Amen injam svedoci zako sa adava so čerđa ano Jerusalim hem ani sa i phuv e Jevrejengiri. On mudarde le adahar so čhivde le ko krsto,

⁴⁰ ali o Devel o trito dive vazdinđa le taro mule hem čerđa te mothoj pe amende,

⁴¹ ali na sa e narodose, nego samo e svedokonende kolen o Devel angleder birinđa. Adala injam amen kola haljam hem piljam oleja palo lesoro uštiba taro mule.

⁴² Ov naredinđa amende te propovedina e narodose hem te svedočina da ole o Devel odredinđa te ovel sudija e dživdende hem e mulende.

⁴³ Olestar svedočinena sa o proroci, da svako kova verujini ano leste, prekalo lesoro anav primini oprostiba zako grehija.”

O Sveto Duho huljela upro manuša kola nane Jevreja

⁴⁴ Sar pana o Petar vačeri ine, o Sveto Duho huljilo upro sarijende kola šunde lesoro vačeriba.

⁴⁵ A e jevrejengere vernici kola ale e Petreja, inele but zadivime so o Devel hem e manušende taro avera nacije dinda sar daro e Svetone Duho,

⁴⁶ adalese so šunde len sar vačerenano avera jezici hem barjarena e Devle.

Tegani o Petar phenda:

⁴⁷ “Šaj li neko te zabranini akalende te oven krstimo ano pani? Hem on priminde e Svetone Duho sar so hem amen.”

⁴⁸ Tegani naredinđa te krstinen pe ano anav e Isuse Hristesoro. Palo adava on zamolinde e Petre te ačhol olencar pana nekobor dive.

11

O Petar dela izveštaj e khandirjaće ko Jerusalim

¹ O apostolja hem o phralja ki sa i Judeja šunde so hem o manuša taro avera nacije priminde e Devlesoro lafi.

² A kad o Petar alo ko Jerusalim, nesave oto obrezime vernici lelje te kritikujinen le

³ vačerindoj: “Đerdindan ko čher e manušengoro kola nane obrezime hem haljan olencar!”

⁴ Tegani o Petar redaja lelja te vačeri lende sa so ulo:

⁵ “Injumle ki diz Jopa hem molindum man. Sar molinav man ine, dikhljum vizija. Dikhljum sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv taro nebo hem avela di mande.

⁶ Zadikhljum man ano adava hem dikhljum ano leste životinjen saven isi štar pre, divlja zverija, okolen so lazinena phuvjaja hem e čirikljen.

⁷ Tegani šundum glaso savo phenda maje: ‘Ušti, Petre, čhin hem ha!’

⁸ A me phendum: 'Nisar, Gospode! Adalese so nikad na čivdum ano muj ništa soi palo amaro zakoni pogano ili nečisto.'

⁹ A o glaso odupral palem phendā maje: 'Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerđa te ovel čisto!'

¹⁰ I adahar ulo trin puti, i onda sa adava palem vazdinda pe ko nebo.

¹¹ I ko adava momenti trin manuša, kola inele bičhalde kora mande tari Cezareja, terdine anglo čher ano savo injamle.

¹² A o Sveto Duho phendā maje te džav olencar bizo te mislinav man. Mancar pođinde hem akala šov phralja, i đerdindam ko čher adale manušesoro.

¹³ Ov phendā amende so dikhlja e andeo sar terđola ano lesoro čher hem vačeri: 'Bičhal nekas ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.'

¹⁴ Ov ka vačeri će o lafija palo save ka ove spasime tu hem sa te čerutne.'

¹⁵ I kad leljum te vačerav lende, o Sveto Duho huljilo upro lende adahar sar so huljilo upra amende ano početak.

¹⁶ Tegani setindum man so o Gospod phendā: 'O Jovan krstinda panjeja, a tumen ka oven krstime e Svetone Duhoja.'

¹⁷ I te o Devel dinda len isto daro savo amen dinda kad poverujindam ano Gospod Isus Hrist, ko injum me te sprečinar e Devle ko adava?"

¹⁸ A kad šunde adava, smirinde pe hem lelje te slavinen e Devle vačerindoj: "Znači o Devel hem kako manuša taro avera nacije dinda te obratinen pe hem te ovel len večno dživdipe!"

I khandiri ki Antiohija

¹⁹ A kako adava vreme o vernici kola inele rasejime zbog o progonstvo savo lelja te ovel kad o Stefan inele mudardo, resle sa di Fenikija, Kipar hem Antiohija. On na propovedinde e Devlesoro lafi nikase sem e Jevrejende.

²⁰ A nesave olendar inele Kipranja hem Kirinci. I kad resle ki Antiohija, on vačerde hem e Grkonende, mothovindoj lende o šukar lafi e Gospodestar e Isusestar.

²¹ O vas e Gospodesoro inele olencar, i but manuša poverujinde hem obratinde pe e Gospodese.

²² Adalestar šundilo di ki khandiri ano Jerusolim, i bičhalde e Varnava ki Antiohija.

²³ Kad reslja adari hem kad dikhlja i milost e Devlesiri ko delo, ulo radosno hem lelja sarijen olen te ohrabrini te ačhoven verna e Gospodese sa pumare vileja,

²⁴ adalese so o Varnava inele šukar manuš, pherdo e Svetone Duhoja hem veraja. I but džene lelje te verujinen ano Gospod.

²⁵ Palo adava o Varnava dželo ko Tars te rodel e Savle.

²⁶ Kad arakhlja le, anda le ki Antiohija. Adari berš dive čedena pe ine e khandirjaja hem sikavena ine bute manušen. Najangle ki Antiohija o učenici inele vičime "hrišćanja".

²⁷ Adala dive ki Antiohija ale nesave proroci taro Jerusolim.

²⁸ Jekh olendar, palo anav Agav, uštino hem pherdo e Duhoja prorokujinda da ka ovel baro bokhalipe ko sa e rimesoro carstvo. (Adava hem ulo kako vreme e carosoro e Klaudijasoro).

²⁹ O učenici odlučinde te pomožinen e phraljende ki Judeja, adahar so ka bičhalen lende sar kas kobor isi.

³⁰ Adahar hem čerde, i bičhalde o pare e starešinende palo Varnava hem o Savle.

12

O Irod Agripa progonini e vernikonen

¹ Ko adava vreme o caro o Irod lelja te mučini nesave manušen oti Khandiri.

² Adahar e mačēja mudarda e Jovanesere phrale, e Jakove.

³ Kad o caro dikhlja dai adava šukar e jevrejengere šerutnende, naredinda te dole hem e Petre. Adava ulo kako Prazniko e bikvascone marengoro.

⁴ A kad dolinda le, frdinda le ko phandlipe. Naredinda te pazinen le štar straže po štar vojnici. O Irod manglja pali Pasha te ikali le anglo narodo te ovel lese sudime.

⁵ Sar e Petre pazinena ine ano phandlipe, i khandiri zorale molinda e Devle olese.

E Petresoro čudesno iklojba taro phandlipe

⁶ Angleder jekh rat nego so o Irod man-
glja te ikali e Petre anglo narodo, o Petar,
phandlo duje lanconencar, suća maškaro
duj vojnici, a o stražarija anglo udar pazi-
nena ine o phandlipe.

⁷ Otojekhvar o anđeo e Gospodesoro
mothovđa pe hem ulo baro svetlost ki
čelija kaj inele o Petar.

O anđeo gurinđa e Petre ko rebrija hem
džangavđa le vačerindoj: "Hajde, sig ušti!"

I o lancija e Petresere vastendar pele.

⁸ Palo adava o anđeo palem phenda lese:
"Phand tut o pojas hem čhiv će o sandale!"

I o Petar čerđa adahar.

Tegani o anđeo phenda lese: "Uri tut o
ogrtači hem phir pala mande!"

⁹ I o Petar ikילו hem dželo palo leste, ali
na džanda dai čačimase adava so čerela ine
o anđeo, nego mislinđa da dikhela vizija.

¹⁰ Nakhle maškari prvo hem i dujto
straža, i resle di ki sastrenali kapija savi
legari ki diz. Oj korkori phravdili anglo
lende hem on ikילו. Kad nakhle jekh ulica,
o anđeo otojekhvar dželo olestar.

¹¹ Tegani o Petar halilo so ulo hem
phenda: "Akana čače džanav da o Gospod
bičhalđa ple anđeo hem spasinđa man e
Irodesere vastendar hem oto sa so e jevre-
jengoro narodo adžicerđa te ovel mancar."

¹² Kad adava halilo, dželo di o čher e
Marijakoro, i daj e Jovanesiri kovai vičime
Marko, kote but džene čedinde pe te moli-
nen pe.

¹³ Kad o Petar khuvđa ko udar e kapi-
jakoro, i sluškinja palo anav Roda dželi te
dikhel koi adava.

¹⁴ Kad pendžarda e Petresoro glaso, oti
zorali radost na phravđa lese o udar, nego
prastandili andre hem vačerđa da o Petar
terđola angli kapija.

¹⁵ A on phende laće: "Tu na injan sasti!"
A sar oj na ačhavđa te vačeri dai adava
čače, on phende: "Adavai lesoro anđeo!"

¹⁶ A o Petar na ačhavđa te khuvel. I kad
phravde o udar hem kad dikhle le, inele
but zadivime.

¹⁷ A o Petar e vasteja mothovđa lende
te trainen, i palo adava vačerđa lende sar
o Gospod ikalđa le taro phandlipe, hem
phenda: "Javinen e Jakovese hem avere
phraljende zako akava."

Palo adava ikילו hem dželo ko aver
than.

¹⁸ Kad dislilo, uli bari pobuna maškaro
vojnici zbog adava so ulo e Petreja.

¹⁹ O Irod naredinđa te roden le, ali
našti ine te arakhen le. Kad ispitujinđa e
stražaren, naredinđa te mudaren len. Palo
adava o Irod dželo tari Judeja ki Cezareja,
i adari ačhilo nesavo vreme.

E Irodesoro meriba

²⁰ A caro o Irod inele but holjame upro
Tirćanja hem upro Sidoncija. I on čedinde
pe zajedno hem ale koro leste te dikhlen
le. Adalese so pridobinde e carosere
pomoćniko e Vlasta, zamolinde e Irode
zako mir, adalese so lengiri phuv anela ine
hajbnase tari e carosiri phuv.

²¹ Ko dogovorime dive, o Irod urđa pe
ple carikane šeja, beštino pese ko presto
hem vačerđa anglo narodo.

²² A o narodo vičinda: "Akavai o glaso e
devlesoro, a na e manušesoro!"

²³ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro
khuvđa e Irode, adalese so na dinda slava
e Devlese. Halje le o čirme hem mulo.

²⁴ A o lafi e Devlesoro širini pe ine hem o
broj e vernikonengoro barjola.

²⁵ A o Varnava hem o Savle, kad
završinde pumari buti, irinde pe taro
Jerusalim ki Antiohija, a pumencar ande
e Jovane vičime Marko.

13

O Varnava hem o Savle ovena bičhalde ki misija

¹ Ani khandiri ani Antiohija inele akala
proroci hem učitelja: o Varnava, o Simeon
vičime Niger, o Lukija tari Kirina, o Man-
ain, kova barilo e vladareja e Irodeja, hem
o Savle.

² I sar jekhvar slavinena ine e Gospode
hem postinena, o Sveto Duho phenda:
"Ciden maje akana e Varnava hem e Savle
zaki buti ki savi me vičindum len."

³ Tegani on, palo postiba hem moliba,
čhivde pumare vasta upro lende hem
bičhalde len ko drom.

O apostolja propovedinena ko Kipar

⁴ A o Savle hem o Varnava, bičhalde
e Svetone Duhostar, dzele ki Selevkija, i
adathar otplovinde ko Kipar.

⁵ Kad resle ki Salamina, mothovde e Devlesoro lafi ano e jevrejengere sinagoge, a o Jovan vičime Marko inele lengoro pomočniko.

⁶ I sar nakhena ine maškaro sa o ostrvo, resle di ko Paf. Adari resle nesave vračare hem hovavne proroko, Jevreje palo anav Varisus Elima.

⁷ Ov inele amal e upravnikosoro e Sergije Pavlesoro, kova inele mudro manuš. Ov vičinda kora peste e Varnava hem e Savle hem rodinda olendar te šunel e Devlesoro lafi.

⁸ Ali, olende protivinda pe o Elima, o vračari (adavai prevod lesere anavesoro), mangindo te cidel e upravniko oti vera.

⁹ Tegani o Savle, kovai vičime hem Pavle, pherdo e Svetone Duhoja, dikhlja ano Elima

¹⁰ hem phenda lese: "Čhaveja e benge-sereja hem neprijateljona zako sa soi pravedno! Pherdo injan oto svako lukavstvo hem hovajba! Đikote više ka bandare o prava droma e Gospodesere?"

¹¹ Ače, akana e Gospodesoro vas uštela protiv tute: ka koroljove hem nesavo vreme naka dikhe o kham."

I otojekhvar i tomina hem o kalipe pele upro leste, i ov lelja te vrtini pe ko krugo rodindo kas te dolel oto vas.

¹² Kad o upravniko dikhlja adava so ulo, poverujinda hem inele zadivime e Gospodesere sikavibnaja.

O Pavle hem o Varnava ani Antiohija e Pisidijakiri

¹³ O Pavle hem okola so inele oleja otplovinde taro Paf hem resle ki Perga ani Pamfilija. Adari o Jovan vičime Marko ačhavda len hem irinda pe ano Jerusalem.

¹⁴ A on tari Perga lelje te džan po dur. Kad resle ki Antiohija e Pisidijakiri, ko savato đerdinde ki sinagoga hem beštine.

¹⁵ Palo čitiba taro Zakoni hem o Proroci, e sinagogakere vođe bičhalde lende akava lafi: "Phraljalen, te isi tumen nesavo lafi te ohrabrinen e narodo, vačeren."

¹⁶ Tegani o Pavle uštino, dinda znako e vasteja te trainen hem lelja te vačeri: "Izraelconalen hem tumen avera kola darana e Devlestar, šunen:

¹⁷ O Devel akale narodosoro, e Izraele-soro, birinda amare pradaden hem čerda amare narodo te ovel baro zako vreme kad inele ano Egipat sar abandije, i ple zorale vasteja ikalda le adathar.

¹⁸ Đi sar saranda berš trpinda len ani pustinja.

¹⁹ I kad ano Hanaan uništinda eftane naroden, lengiri phuv dinda e Izraelconende ano nasledstvo.

²⁰ Sa adava ulo ano di sar štaršelu pinda berš. Palo adava o Devel dinda len sudi-jen, sa di ko proroko o Samuilo.

²¹ Tegani rodinde caro hem o Devel dinda len e Saule, e čhave e Kisesere, e manuše taro pleme e Venijaminesoro. Ov vladinda saranda berš.

²² Kad o Devel cidinda e Saule, čhivda lende e Davide sar caro, kolese korkoro vačerda: 'Arakhljum e Davide, e Jesejesere čhave, e manuše palo mlo vilo, kova ka čerel sa okova so mangava.'

²³ Taro e Davidesoro potomstvo o Devel, palo plo obećanje, vazdinda e Izraelese e Spasitelje e Isuse.

²⁴ Angleder so o Isus alo, o Jovan o Krstitelj propovedinda sa e izraelesere narodose da valjani te pokajinen pe hem te krstinen pe.

²⁵ Kad o Jovan čerda okova so valjanda, phenda lende: 'Na injum me adava kova tumen mislinena. Ali, ače, ov avela pala mande. Me na injum dostojno ni o dorikha oti lesiri obuća te phravav.'

²⁶ Phraljalen, e Avraamesere čhavalen hem tumen taro avera nacije so darana e Devlestar, amendei bičhaldo akava Lafi oto spasenje.

²⁷ Adalese so o dizutne taro Jerusalem hem lengere šerutne na pendžarde e Isuse, nego osudinde le. Adahar pherde o lafija e prorokonengere save svako savato čitinen a na haljovena len.

²⁸ Iako na arakhle nisavi krivica zaki savi zaslužini meriba, rodinde e Pilatestar te mudari le.

²⁹ A kad čerde sa so olestar inele pisime, huljavde le taro krsto hem čhivde le ko grobo.

³⁰ Ali o Devel vazdinda le taro mule,

³¹ i ov but dive mothovda pe okolende kola oleja ale tari regija Galileja ko

Jerusalim, a kolai akana lesere svedoci anglo e izraelesoro narodo.

³² Amen vačeraja tumende o Šukar lafi: o obećanje savo o Devel dinda amare pradadende,

³³ pherđa le upro amare čhavende, adaleja so vazdinda e Isuse taro mule, sar soi pisime ano dujto psalam:

‘Tu injan mlo Čavo,
avdive uljum tuće Dad.’

³⁴ A adalestar so o Devel vazdinda le taro mule, nikad lesoro telo te na čirnjol ano grobo, phenda ađahar:

‘Ka dav tumen o sveta hem o sigurna blagoslovija save obećindum e Davidese.’

³⁵ Ađahar hem ko aver than vaćeri:

‘Tu naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.’

³⁶ Akate na vaćeri pe e Davidestar, adalese so ov kandlja ple narodose pali e Devlesiri volja hem palo adava mulo hem inele parume, a lesoro telo čirnilo ano grobo.

³⁷ Akate vaćeri pe nekastar averestar – kole o Devel vazdinda taro mule hem kasoro telo na čirnilo.

³⁸ Adalese, phraljaljen, te džanen da prekalo Isus mothoj pe tumende o oprostiba e grehengoro. Hem oto sa ano so našti ine te opravdinen tumen e Mojsijasere zakoneja,

³⁹ e Isuseja opravdini pe svako kova verujini.

⁴⁰ Adalese, pazinen te na resel tumen okova so o Devel phenda prekalo proroci:

⁴¹ ‘Dikhen, tumen so marena muj, čudinen tumen hem oven uništije, adalese so ka čerav nešto ano tumare dive saveše naka verujinen ine te neko vaćeri le ine tumende.’ ”

⁴² Sar o Pavle hem o Varnava ikljovena ine tari sinagoga, zamolinde len hem aver savato te vaćeren adalestar.

⁴³ Kad o sastanak završinda pe, but Jevreja hem o pobožna manuša kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri dže palo Pavle hem palo Varnava, kola vaćerena ine olencar hem hrabrinena len te oven istrajna ano živiba pali milost e Devlesiri.

⁴⁴ Aver savato čedinde pe skoro sa o manuša tari diz, te šunen o lafi e Gospodesoro.

⁴⁵ Ali, kad o Jevreja dikhle adava so čedinde pe but manuša, pherdile ljubomora, i lelje te džan protiv e Pavlesere lafija hem vrediñena le ine.

⁴⁶ A o Pavle hem o Varnava bizi dar phende lende: “Valjanda o lafi e Devlesoro najangle te ovel tumende e Jevrejende mothovdo. Ali, adalese so tumen na mangena le hem na dikhena tumen sar dostojna zako večno dživdipe, akana irinaja amen nakoro manuša taro avera nacije.

⁴⁷ Adalese so, ađahar o Gospod naredinda amende:

‘Čivdum tut te ove svetlost e manušende taro avera nacije,
te ane o spasenje ko sa o thana e phuvjakere.’ ”

⁴⁸ Kad o manuša taro avera nacije šunde adava, lelje te radujinen pe hem te slavinen e Gospodesoro lafi, i poverujinde sare kola inele odredime zako večno dživdipe.

⁴⁹ A o lafi e Gospodesoro širini pe ine ko sa adava krajo.

⁵⁰ Ali o Jevreja tegani vazdinde pobuna maškaro ugledna hem pobožna đuvlja hem o šerutne e dizjakere, i lelje te progoninen e Pavle hem e Varnava hem ispudinde len taro pumaro krajo.

⁵¹ A on tresinde i prašina pumare prenda sar znako zako zoralo odbiba, i dže ko Ikonijum.

⁵² A o učenici inele pherde bahtalipnaja hem e Svetone Duhoja.

14

O Pavle hem o Varnava ano Ikonijum

¹ Sar so hem ko avera thana, hem ano Ikonijum o Pavle hem o Varnava đerdinde ki sinagoga e jevrejengiri. Ađahar vaćerde

e Isusestar da poverujinde but Jevreja hem Grci.

² A o Jevreja kola na poverujinde, pobuninde e manušen taro avera nacije hem pherde len te džan protiv o phralja.

³ Adalese o Pavle hem o Varnava ačhile adari pana but dive hem bizi dar vačerde e Gospodestar, kova potvrdini ine o Lafi oti pli milost adahar so dinda len te čeren znakija hem čudesija.

⁴ A maškaro manuša tari adaja diz uli podela: nesave inele ki strana e jevrejen-giri, a avera ki strana e apostolengiri.

⁵ A nesave manuša taro avera nacije hem taro Jevreja, zajedno pumare šerutnencar, odlučinde te čeren lende bišukaripe hem te frden bara upro lende sar te mudaren len.

⁶ Kad o Pavle hem o Varnava šunde zako adava, našle ki regija Likaonija, ko dizja Listra hem ki Derva hem ko lengoro krajo,

⁷ hem adari propovedinena ine o Šukar lafi.

O Pavle hem o Varnava ki Listra hem ki Derva

⁸ Ki Listra bešela ine nesavo manuš kova našti ine te phirel; ov nikad na phirda, adalese so pana taro bijandiba inele nepokretno.

⁹ Sar šunela ine e Pavle sar propovedini, o Pavle šukar dikhlja ano leste, hem adalese so dikhlja da isi le vera te ovel sasljardo,

¹⁰ bare glasoja phenda lese: "Ušti tuće ko pre!"

I o manuš ripinda ko pre hem lelja te phirel.

¹¹ Kad o narodo dikhlja so o Pavle čerđa, vičinde ki čhib e likaonijakiri: "O develja ule sar manuša hem huljile maškar amende!"

¹² E Varnava lelje te vičinen Zevs, a e Pavle Hermes, adalese so o Pavle inele glavno govorniko.

¹³ A o svešteniko e Zevsesere hramesoro, savo inele odmah uzali diz, anda e guruven hem o vencija anglo udar e dizjakoro, i manglja zajedno e narodoja te del žrtva e apostolende.

¹⁴ Kad šunde adava o apostolja o Varnava hem o Pavle, pharavde pumare šeja

upra pumende adalese so na složinde pe adaleja, i džele maškaro narodo vičindoj:

¹⁵ "Manušalen, so čerena adava? Hem amen samo injam manuša sar tumen. Amen propovedinaja tumende o Šukar lafi, te ciden tumen taro akala beskorisna stvarija hem te irinen tumen e dživde Devlese, kova čerđa o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende.

¹⁶ O Devel ani prošlost muklja sa e naroden te džan pumare dromeja,

¹⁷ ali nikad na ačhavđa tumen bizo svedočanstvo pestar: ov čerela tumende šukaripe, dela tumen o bršim taro nebo hem e i žetva kadi lakoro vreme, čaljari tumen hajbnaja hem pherela tumare vile bahtalipnaja."

¹⁸ Vačerindoj adava, jedva činavde e narodo te na den lende žrtva.

¹⁹ Tegani ale nesave Jevreja tari Antiohija hem taro Ikonijum hem pherde e narodo, i gađinde barencar e Pavle hem ikalde le avri tari diz, adalese so mislinde dai mulo.

²⁰ Ali kad o učenici čedinde pe uzalo leste, ov uštino hem irinda pe ani diz, a tejsato dive dželo e Varnavaja ki Derva.

E Pavlesoro hem e Varnavasoro iriba ki e Sirijakiri Antiohija

²¹ Kad vačerde o Šukar lafi ki adaja diz hem kad čerde bute učenikonen, irinde pe ki Listra, ko Ikonijum hem ki Antiohija.

²² Adari zorjarde e učenikonen hem hrabrinde len te ačhoven ani vera. Vačerde lende: "Ano carstvo e Devlesoro valjani te đerdina prekalo but nevolje."

²³ Ki svako khandiri čhivde lende starešinen, i molibnaja hem postibnaja, poverinde len e Gospodese, ana kaste verujinde.

²⁴ Palo adava nakhine maškari Pisidija hem resle ki Pamfilija.

²⁵ Kad vačerde e Devlesoro lafi ki Perga, džele ki Atalija.

²⁶ Adathar otplovinde ki Antiohija, kaj angleder inele poverime zaki milost e Devlesiri zaki služba savi čerde.

²⁷ Kad resle, čedinde i khandiri hem vačerde lende oto sa so o Devel čerđa prekalo lende, hem sar hem e manušende

taro avera nacije phravđa o udar e ver-akere.

²⁸ I adari ačhile but vreme e učenikonencar.

15

O apostolja čedena pe ano Jerusalem

¹ A nesave manuša ale tari Judeja, i lelje te sikaven e phraljen: "Te na obrezinđen tumen palo e Mojsijasoro adeti, našti te oven spasime."

² I kad e Pavle hem e Varnava ine bari rasprava hem debata olencar, inele odredime o Pavle hem o Varnava hem pana nesave phralja, zbog akaja rasprava, te džan ko Jerusalem koro apostolja hem koro starešine.

³ Ađahar i khandiri bičhalđa len ko drom, a on, nakhindoj maškari Fenikija hem i Samarija, sa detaljno vačerena ine oto obratiba e manušengoro kola nane Jevreja, hem adaleja ande bari radost sa e phraljende.

⁴ Kad resle ko Jerusalem, priminde len i khandiri, o apostolja hem o starešine, a on vačerde lende sa so o Devel ćerđa prekal olende.

⁵ Ali uštine nesave vernici e farisejendar, i phende: "Okola kola nane Jevreja valjani te obrezinen pe hem valjani te naredini pe lende te iceren pe ko e Mojsijasoro zakoni."

⁶ O apostolja hem o starešine čedinde pe te vačeren adalestar.

⁷ Pali bari rasprava, o Petar uštino hem phenda lende: "Phraljalen, tumen džanen da pana taro anglune dive o Devel birinda man maškaro tumende te šaj o manuša taro avera nacije mle mujestar te šunen o Šukar lafi hem te poverujinen.

⁸ Hem o Devel, kova pendžari o vile, potvrdinda da prihvatinda len ađahar so dinda len e Svetone Duho sar hem amen.

⁹ Ov na ćerđa nisavi razlika maškar olende hem amende, adalese so hem olen-gere vile očistinda prekali vera.

¹⁰ Sose, onda, akana iskušinena e Devle ađahar so čhivena jaram e učenikonende savo našti ine te akhara ni amen ni amare pradada?

¹¹ Ali amen verujinaja da injam spasime pali milost e Gospodesiri e Isusesiri isto ađahar sar soi hem on."

¹² Tegani sare trainde, i lelje te šunen e Varnava hem e Pavle kola vačerde save sa znakija hem čudesija o Devel ćerđa prekal olende maškaro avera nacije.

¹³ Kad završinde, o Jakov phenda: "Phraljalen, šunen man.

¹⁴ O Simon Petar phenda da o Devel najangle dikhlja maškaro avera nacije te birini pese narodo.

¹⁵ A adaleja složinena pe hem o lafija e prorokonengere, sar soi pisime:

¹⁶ 'Palo adava ka irinav man
hem palem ka vazdav o peravdo šatori
e Davidesoro;
tari ruševina ka vazdav le hem ka
obnovinav le,

¹⁷ te šaj hem avera manuša te roden e
Gospode,
hem sa o nacije kolen vičindum te
oven mle,
vačeri o Gospod kova adava ćerela.

¹⁸ A adavai pendžarutno taro but angleder
vreme.'

¹⁹ Adalese me dikhava da na valjani te čhiva pharipe upro okola kola nane Jevreja kola obratinena pe e Devlese,

²⁰ nego te pisini pe lende te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, adalese soi nečisto, te ciden pe taro blud, te na han o mas e tasavde životinjengoro ano savo isi rat hem te na pijen o rat e životinjengoro.

²¹ Adalese so adala zakonja e Mojsijasere pana taro anglune vremenja propovedinena pe ani svako diz hem svako savato čitinena pe ano sinagoge."

E apostolengoro lil e vernikonende taro avera nacije

²² Tegani o apostolja hem o starešine sa e khandirjaja odlučinde te birinen maškara pumende manušen kolen ka bičhalen e Pavleja hem e Varnavaja ki Antiohija. Ađahar birinde e Juda kola vičinde Varsava hem e Sila, kola inele vođe maškaro vernici.

²³ Palo lende bičhalde akava lil:

Amen, o apostolja hem o starešine, tumare phralja, pozdravinaja sa e phraljen taro avera nacije, ki Antiohija, ki Sirija hem ki Kilikija.

²⁴ Šundam da nesave manuša amen-dar ale tumende, iako amen na bičhalđam len, hem zbuninde tumen pumare lafencar hem uznemirinde tumen.

²⁵ Adalese amen sare sar jekh odlučindam te birina nesave manušen hem te bičhala len kora tumende zajedno amare volime phraljencar, e Varnavaja hem e Pavleja.

²⁶ Adavai manuša kola pumaro dživdipe rizikujinde zbog amaro Gospod Isus Hrist.

²⁷ Adalese bičhalaja e Juda hem e Sila, te vačeren tumende isto sa akava.

²⁸ Adalese so, zajedno e Svetone Duhoja, odlučindam te na čhiva tumende aver pharipe, sem akalestar so valjani:

²⁹ te na han o hajba savoi žrtvuime e idolende, te na pijen o rat e životinjengoro hem te na han o mas e tasavde životinjengoro ano savo isi rat, hem te ciden pe taro blud. Šukar ka čeren te ičeren a tumen po dur sa akalestar.

Oven pozdravime.

³⁰ I kad inele bičhalde ko drom, dže le ki Antiohija kote čedinde e vernikonen hem dinde len o lil.

³¹ Kad on čitinde o lil, radujinde pe zako ohrabrenje.

³² A o Juda hem o Sila, kola hem korkore inele proroci, bute lafencar ohrabrinde hem zorjarde e phraljen ani vera.

³³ Palo nesavo vreme so inele adari, o vernici ano mir bičhalde len palal okolende kola bičhalde len.

³⁴ [Ali o Sila odlučinda te ačhol adari.]

³⁵ A o Pavle hem o Varnava ačhile ki Antiohija. Zajedno bute averencar sikavena ine e narodo hem propovedinena o lafi e Gospodesoro.

O Pavle hem o Varnava odvojinena pe

³⁶ Palo nesavo vreme o Pavle phenda e Varnavase: "Hajde te irina men hem te dikha e phraljen ko sa o dizja ko save

propovedindam o lafi e Gospodesoro, te dikha sari."

³⁷ A o Varnava manglja te legaren pumencar hem e Jovane vičime Marko,

³⁸ ali o Pavle mislinda da nane šukar pumencar te legaren okole kova ačhavđa len ine ki Pamfilija hem na nastavinda olencar i buti.

³⁹ I edobor zorale na složinde pe da cidinde pe jekh averestar: o Varnava lelja e Marko hem otplovinda ko Kipar,

⁴⁰ a o Pavle izabirinda e Sila. I kad o phralja poverinde le ki milost e Gospodesiri, dželo.

⁴¹ I nakhela ine maškari Sirija hem i Kilikija hem zorjari o khandirja.

16

O Timotej džala ko drom e Pavleja hem e Silaja

¹ O Pavle alo ki Derva i onda ki Listra, kaj živinda o učeniko palo anav Timotej. Ov inele čhavo e Jevrejkakoro koja inele vernica, a lesoro dad na inele Jevrejco.

² O phralja ani Listra hem ano Ikonijum šukar vačerde olestar.

³ O Pavle manglja te legari le peja ko drom, i adalese obrezinda le sar te prihvatinen le o Jevreja kola živinde ko adala thana, adalese so sare džande da lesoro dad na inele Jevrejco.

⁴ Nakhindoj maškaro dizja, vačerena ine o odluke save ande o apostolja hem o starešine ano Jerusalem ko save valjande o manuša te ičeren pe.

⁵ I adahar o khandirja ovena ine zorale ani vera hem barjola ine lengoro broj taro dive ko dive.

O Pavle vičime te džal ki Makedonija

⁶ A on nakhine maškari regija Frigija hem Galatija, adalese so o Sveto Duho na muklja lende te propovedinen e Devlesoro lafi ani Tikori Azija.

⁷ Kad resle ki granica e Mizijakiri, mangle te đerdinen ki Vitinija, ali o Duho e Isusesoro na muklja lende.

⁸ I adahar nakhine uzali Mizija hem ale ki diz Troada.

⁹ I prekali rat e Pavle inele vizija: sar nesavo Makedonco terdino hem molinda

le: "Ava ki Makedonija hem pomožin amende!"

¹⁰ Palo adava so ine le vizija, amen dikhlijam po sig te dža ki Makedonija, adalese so injamle uverime da o Devel vičinda amen te mothova lende o Šukar lafi.

E Lidijkoro obratiba

¹¹ Tari Troada plovindam pravo ko Samotrak, a tejsato dive ko Neapolj,

¹² a adathar ko Filipe, savo inele e rimesiri kolonija hem bari diz oto adava deo oti Makedonija. Ki adaja diz ačhiljam nekobor dive.

¹³ Ko savato ikliljam taro e dizjakoro udar nakori len, kaj pretpostavindam da isi than kaj čedena pe o manuša te molinen pe. Adari bešljam hem leljam te vačera e đuvljencar kola čedinde pe adari.

¹⁴ A šunđa amen hem jekh pobožno đuvli palo anav Lidija tari diz Tijatira koja biknela ine o skupa lole šeja. O Gospod phravđa lakoro vilo te šunel šukar okova so o Pavle vačerđa.

¹⁵ A kad oj hem lakere čerutne krstinde pe, oj molinda amen vačerindoj: "Te mislinena da verujinava ano Gospod, aven hem ačhoven maje ano čer."

I ađahar ubedinda amen te ačhova koro late.

O Pavle hem o Sila ano phandlipe

¹⁶ Jekhvar sar džaja ine ko than kaj čedena pe o manuša te molinen pe, reslja amen jekh ropkinja. Oj inele opsednutime bišukare duhoja kova čerela la te džanel so ka ovel, i ađahar so dikhlijari anela ine bari zarada ple gospodarende.

¹⁷ Oj džala ine palo Pavle hem pala amende, vičindoj: "Akalai manuša sluge e Najbare Devlesere! On mothovena tumende o drom e spasibnasoro!"

¹⁸ I ađahar čerela ine but dive, i kad e Pavlese alo di o nak, irinda pe hem phenda e duhose: "Naredinava će ko anav e Isuse Hristesoro te ikljove olatar!"

I o duho odmah iklilo olatar.

¹⁹ A kad lakere gospodarija dikhle da našalde i nada zaki pumari zarada, dolinde e Pavle hem e Sila hem vucinde len ko trg e dizjakoro anglo vladarija.

²⁰ I kad ande len anglo upravnici, phende: "Akala manuša, kolai Jevreja, anena nemir ani amari diz,

²¹ hem propovedinena o adetija save amen, o Rimljanja, na tromaja te prihvatinata ni te ičera."

²² Tegani o narodo uštino protiv o Pavle hem o Sila, a o upravnici pharavde o šeja upro lende hem naredinde te šibinen len.

²³ Kad zorale šibinde len, frdinde len ano phandlipe hem naredinde e stražarese šukar te arakhi len.

²⁴ Kad o stražari dobinda esavki naredba, ov frdinda len ano maškarutno than e phandlipnasoro, a lengere pre phandlja ađahar so čivđa len ano phalja.

²⁵ I di sar ki ekvaš i rat, o Pavle hem o Sila molinde pe hem đilabde e Devlese, a o phandle manuša šunena len ine.

²⁶ Otojekhvar ulo edobor zoralo zemljotres, da sa o temelja e phandlipnasere tresinde. Odmah phravdile sa o udara hem sarijendar phravdile o lancija.

²⁷ Kad o stražari uštino taro sojba, i kad dikhlija da o udara e phandlipnasere phravde, lelja plo mači hem manglja te mudari pe, adalese so mislinda da o phandle manuša našle.

²⁸ Ali, o Pavle oto sa o glaso vičinda: "Ma čer korkoro tuće bišukaripe! Sare akate injam!"

²⁹ Tegani o stražari rodinda svetlost, prastandilo hem tresindoj oti dar pelo ko kočija anglo Pavle hem anglo Sila.

³⁰ Tegani ikalđa len taro phandlipe hem pučlja len: "Phenen maje, cenime manušalen, so valjani te čerav te ovav spasime?"

³¹ A on phende lese: "Verujin ano Gospod Isus, i ka ove spasime hem tu hem te čerutne."

³² Tegani lese hem lesere čerutnende mothovde o Lafi e Gospodesoro.

³³ Ko adava isto sati adala račakoro o stražari legarda e Pavle hem e Sila hem thovđa lengere rane, a odmah palo adava krstinde pe hem ov hem lesere čerutne.

³⁴ Tegani anda len pese ano čer hem dinda len te han, hem radujinda pe ple čerutnencar so poverujinde ano Devel.

³⁵ Kad dislilo, o upravnici bičhalde pumare službenikonen te phenen e stražarese te mukel e Pavle hem e Sila.

³⁶ Tegani o stražari phenda e Pavlese: "O upravnici phende maje te mukav tumen. Adalese akana ikljoven hem džan ano mir."

³⁷ A o Pavle phenda lende: "Marde amen anglo sa o manuša, bizo sudiba, iako injam e rimesere dizutne, hem frdinde amen ko phandlipe, a akana mangena garandoj te ikalen amen! Na! Nego, nek on korkore aven hem nek ikalen amen."

³⁸ O službenici vačerde adava e upravnikonende, i kad šunde dai o Pavle hem o Sila dizutne e Rimesere, darandile,

³⁹ i ale, izvininde pe hem ikalde len molindoj len te džan tari diz.

⁴⁰ Kad iklile taro phandlipe, o Pavle hem o Sila dže e Lidijaće ano čher, dikhle pe e vernikonencar, ohrabrinde len, i dže adathar.

17

O Pavle hem o Sila propovedinena ano Solun

¹ Kad nakhle o Pavle hem o Sila maškaro dizja Amfipolj hem Apolonija, resle ko Solun, kote inele e jevrejengiri sinagoga.

² O Pavle, palo plo adeti đerdinda ki sinagoga, hem trin kurče ko savato raspravinda e Jevrejencar oto Sveta lila.

³ Objasnini lende ine hem dokažini lende: "O Hrist valjanda te patini hem te uštel taro mule. A adavaj o Isus kolestar me vačerava tumende, ovi o Hrist."

⁴ Nesave olendar inele uverime hem pridružinde pe e Pavlese hem e Silase. Obratinde pe hem but pobožna Grci hem but ugledna džuvlja.

⁵ Ali avera Jevreja inele ljubomorna i čedinde e bišukare manušen taro trg hem terinde len te vazden pobuna ani diz. I ale anglo e Jasonesoro čher hem rodinde lestar te ikali e Pavle hem e Sila te sudini pe lende.

⁶ A kad na arakhle len, vucinde e Jassone hem pana nesave phraljen anglo e dizjakere šerutne, vičindoj: "Hem akate ale okola kola vazdinde pobuna ano sa o carstvo,

⁷ a o Jason priminda len pese ano čher! Sare on čerena protiv e carosere naredbe, adalese so vačerena da postojini aver caro – o Isus!"

⁸ Kad o narodo hem e dizjakere šerutne šunde adava, uznemirinde pe.

⁹ Ali kad oto Jason hem oto avera lelje pare sar garancija, mukle len.

O Pavle hem o Sila propovedinena ani Verija

¹⁰ Samo so peli i rat, o phralja bičhalde e Pavle hem e Sila ki diz Verija. Kad resle adari, lelje te džan ani e jevrejengiri sinagoga.

¹¹ Adari o Jevreja inele but po phravde zako Lafi nego okola ko Solun, i šukar priminde e Devlesoro lafi. Svako dive rodinde ano Sveta lila te dikhlen čače li adahar sar so vačeri o Pavle.

¹² I adahar but džene olendar poverujinde, hem but ugledna Grkinje hem Grci.

¹³ A kad o Jevreja taro Solun šunde so o Pavle hem ki Verija mothoj e Devlesoro lafi, ale, hem adari uznemirinde hem pobuninde sa e narodo.

¹⁴ Tegani o phralja odmah bičhalde e Pavle nakoro more, a o Sila hem o Timotej ačhile ani Verija.

¹⁵ A okola so dže e Pavleja legarde le ki diz Atina. I irinde pe ki Verija primindoj i naredba e Pavlestar zako Sila hem zako Timotej te džan so po sig oleste.

O Pavle vačeri e Devlestar ani Atina

¹⁶ Sar o Pavle adžičeri ine e Sila hem e Timoteje ani Atina, inele uznemirime ano duho kad dikhlja dai i diz pherdi idolja.

¹⁷ I e Jevrejencar hem e pobožnone Grkonencar raspravini ine ani sinagoga, a svako dive raspravini ine hem ko trg okolencar kola ovena ine adari.

¹⁸ Adahar e Pavleja lelje te raspravinen hem nesave filozofija – o epikurejci hem o stoici.

Nesave phende: "So akava brbljini, so mangela te phenel?"

A avera phende: "Sagod vačeri avere devlendar" – adalese so o Pavle propovedini ine o šukar lafi e Isusestar hem e uštibnastar taro mule.

¹⁹ Tegani dolinde le hem ande le ko Areopag, ko čediba e dizjakere šerutnengoro, i

phende lese: “Šaj li te džana savoi adava nevo sikaviba savo tu sikaveja?”

²⁰ Šunaja so vaćereja nesave stvarija savei čudna amende, i mangaja te džana so šaj te ovel adava.”

²¹ A sa o manuša tari Atina hem o abandije kola živinde maškar olende trošinena ine sa pumaro vreme ko vaćeriba hem ko šuniba nešto nevo.

²² Tegani o Pavle terdino ko maškar oto Areopag, i phenđa: “Manušalen tari Atina, palo sa akava, dikhava da injen but religiozna.

²³ Adalese so, sar nakhava ine i diz hem sar dikhava ine tumare svetinje, arakhljum hem jekh žrtveniko, ko savo pisini: ‘E Bipendžarutne Devlese.’ Me vaćerava tumende adale Devlestar kole tumen pošujinena, ali na pendžarena.

²⁴ Adava Devel ćerđa o sveto hem sa soi ano leste. Ovi gospodari e nebosoro hem e phuvjakoro hem adalese na bešela ano hramija savei ćerde e manuškane vasteja,

²⁵ hem na valjani lese ništa e manušestar te ćerel olese. Adalese so, ovi adava kova sarijende dela dživdipe, o dah hem sa aver.

²⁶ Jekhe manušestar ćerđa sa e narodo te pheren sa i phuv, angleder odredindoj o vremenja hem o thana kaj ka bešen.

²⁷ O Devel ćerđa adava sar te šaj o manuša roden le, sar te šaj nesar dole le hem te arakhen le, iako ov nane dur nijekhestar amendar.

²⁸ ‘Adalese so, ano leste živinaja, mrdinaja hem postojinaja’ – sar so phende hem nesave tumare pesnici: ‘Amen injam lesoro potomstvo.’

²⁹ I adalese so injam e Devlesoro potomstvo, na valjani te mislina dai o Devel slično e kipse oto zlato, srebro ili bar – dai nešto so o manuš zamislinda hem ćerđa ple vastencar.

³⁰ Angleder kad o manuša na džande e Devlese, ov na dikhja ko adava, ali akana naredini sa e manušenje ko svako than te pokajinen pe.

³¹ Adalese so o Devel odredinda o dive kad pravedno ka sudini e svetose prekalo manuš kole odredinda hem kolestar sarijende dinda dokazija adahar so vazdinda le taro mule.”

³² Kad šunde zako ušiba taro mule, nesave lelje te maren muj, a avera phende: “Adalestar ka šuna tut aver puti.”

³³ I o Pavle dželo olendar.

³⁴ A palem, nesave manuša olendar pridružinde pe lese hem poverujinde. Maškar olende inele o Dionisije – jekh e šerutnendar oto Areopag, i đuvli palo anav Damara hem avera.

18

O Pavle ano Korint

¹ Palo adava o Pavle dželo tari Atina ko Korint.

² Adari arakhlja nesave Jevrejco palo anav Akila, kova inele taro Pont. Na nakhino but vreme sar pla romnjaja e Priskilaja alo tari Italija, adalese so e rimesoro caro o Klaudije naredinda sa o Jevreja te džan taro Rim. O Pavle dželo koro lende,

³ a adalese so ćerde isto buti – ćerde šatorija – ačhilo koro lende te ćerel buti olencar.

⁴ A svako savato raspravini ine ani sinagoga, mangindoj te uverini e Jevrejen hem e Grkonen.

⁵ Kad o Sila hem o Timotej resle tari Makedonija, o Pavle posvetinda pe samo zako vaćeriba e Devlesoro lafi, svedočindoj e Jevrejende dai o Isus o Hrist.

⁶ Ali, adalese so on protivinde pe lese hem vrediinde le, ov tresinda i prašina ple šejendar sar znako zako zoralo odbiba hem phenđa lende: “Korkore injen kriva zaki tumari propast. Me injum čisto adalestar. Od akana džava koro manuša taro avera nacije.”

⁷ Hem dželo adathar, i đerdinda ko čher jekhe manušesoro palo anav Titije Just kova na inele Jevrejco, a slavinda e Devle, kasoro čher inele odmah uzali sinagoga.

⁸ A o Krisp, o vođa e sinagogakoro, poverujinda ano Gospod sa ple čerutnencar. A poverujinde hem krstinde pe hem but manuša taro Korint kola šunde le.

⁹ Jekh rat o Gospod phenđa e Pavlese ki vizija: “Ma dara, nego vaćer hem ma te traine.

¹⁰ Adalese so, me injum tuja hem niko našti te napadini tut hem te ćerel će

bišukaripe, adalese so isi man but manuša ki akaja diz.”

¹¹ Ađahar o Pavle adari ačhilo berš tekvaš, sikavindoj e manušen e Devlesere lafestar.

¹² A kad o Galion inele upravniko ki Ahaja, o Jevreja sar jekh lelje te džan protiv o Pavle, i ikalde le anglo sudo,

¹³ vačerindoj: “Akava manuš pherela e manušen te slavinen e Devle ađahar sar so nane muklo palo Zakoni.”

¹⁴ A kad o Pavle manglja te phenel nešto, o Galion phenda e Jevrejende: “O Jevrejalen, te ovel ine nesavo prekršaj ili bišukar buti, ka ovel man ine sose te šunav tumen.

¹⁵ Ali, adalese soi akala rasprave zako lafi, zako anava hem zako tumaro zakoni, rešinen adava korkore. Me na mangava te ovav sudija ko adava.”

¹⁶ Hem ispudinda len tari sudnica.

¹⁷ Tegani on sare dolinde e Sostene, e vođa e sinagogakere, i lelje te maren le anglo sudo. A o Galion ništa na phenda ko adava.

O Pavle irini pe ki Antiohija e Sirijakiri

¹⁸ O Pavle ačhilo adari pana but dive, a palo adava pozdravinda pe e phraljencar, i e Priskilaja hem e Akileja otplovinda ki Sirija. Ki Kenhreja šišinda pe, adalese so čerđa zavet.

¹⁹ Kad resle ano Efes, ov ačhavđa len hem korkoro đerdinda ki sinagoga hem lelja te raspravini e Jevrejencar.

²⁰ On zamolinde le te ačhol pana nesavo vreme, ali ov na manglja,

²¹ nego pozdravinda pe olencar vačerindoj: “Ka irinav man tumende, te dinda o Devel.”

I otplovinda taro Efes.

²² Kad reslja ani Cezareja, dželo upre ko Jerusalem hem pozdravinda i khandiri, i dželo ki Antiohija.

²³ Nesavo vreme inele adari i dželo adathar. Onda dželo taro than ko than maškari regija Galatija hem Frigija hem zorjari ine sa e učenikonen.

²⁴ A ano Efes reslja nesavo Jevrejco palo anav Apolos, kovai bijando ki Aleksandrija. Ov džanda šukar te vačeri hem šukar džanda o Sveta lila.

²⁵ Ov inele sikavdo e Gospodesere dromestar hem gorljivo vačeri ine hem čačikane sikaj e Isusestar, iako džanda samo zako e Jovanesoro krstiba.

²⁶ Ov lelja bizi dar te vačeri ki sinagoga, i kad šunde le i Priskila hem o Akila, vičinde le kora pumende hem po šukar objasninde lese e Devlesoro drom.

²⁷ A adalese so o Apolos manglja te džal ki Ahaja, o phralja ohrabrinde le hem pisinde e učenikonende te priminen le. Kad reslja adari, but inele ko pomoć okolende kola poverujinde pali milost,

²⁸ adalese so zorale pobedini ine e Jevrejen ko javna rasprave, dokažindoj lende prekalo Sveta lila dai o Isus o Hrist.

19

O Pavle propovedini ano Efes

¹ Sar o Apolos inele ano Korint, o Pavle nakhino maškari upruni phuv hem reslja ano Efes.

Adari arakhlja nesave učenikonen,

² i pučlja len: “Priminden li e Svetone Duho kad poverujinden?”

A on phende lese: “Ni na šundam da isi Sveto Duho.”

³ A o Pavle pučlja len: “Save, onda, krstibnaja krstinden tumen?”

On phende lese: “E Jovanesere krstibnaja.”

⁴ A o Pavle phenda lende: “O Jovan krstinda e krstibnaja oto pokajanje. Ov vačerđa e izraelesere narodose te verujinen ano okova kova avela palo leste – ano Isus.”

⁵ Kad šunde adava, krstinde pe ano anav e Gospodesoro e Isusesoro,

⁶ a kad o Pavle čivđa ple vasta upro lende, o Sveto Duho huljinda upro lende hem lelje te vačeren ano avera jezici hem te prorokujinen.

⁷ On zajedno inele di sar dešu duj murša.

⁸ Tegani o Pavle trin masek džala ine ki sinagoga hem vačeri bizi dar. Raspravini ine olencar hem ubedini len e Devlesere carstvostar.

⁹ Ali, sar nesave olendar inele šerale hem neposlušna hem anglo sarijende vačereni ine bišukar e Gospodesere dromestar, o Pavle dželo olendar. I

lelja peja e učenikonen hem svako dive raspravini ine ani učionica nesave Tirane-siri.

¹⁰ Adava inele duj berš, i sa o dizutne e Tikora Azijakere, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, šunde o lafi e Gospodesoro.

E Skevasere čhave pokušinena te ispudinen e demonen

¹¹ O Devel prekalo Pavle ćerđa bare čudesija.

¹² Adahar da di hem o maramice hem o pojasija save ov pipinđa legarena ine e nambormende, hem on ovena ine sasljarde pumare nambormipastar, a o bišukar duhija ikljona ine olendar.

¹³ A nesave Jevreja kola džana ine taro than ko than hem ispudinena e bišukare duhen pokušinde upro opsednutime manuša te vičinen o anav e Gospodesoro e Isusesoro, vačerindoj: “Ano anav e Isusesoro kole o Pavle propovedini, naredinava tumende te ikljoen!”

¹⁴ Adava ćerena ine efa džene kola inele e Skevasere čhave, kova inele e jevrejengoro šerutno svešteniko.

¹⁵ Ali o bišukar duho phenđa lende: “E Isuse džanav, a hem e Pavlese šundum, ali kola tumen injen?”

¹⁶ Hem o manuš ano koleste inele o bišukar duho ripinđa upro lende, i sarijen marda hem edobor khuvđa len da taro adava čher našle nange hem ratvale.

¹⁷ Adava šunde sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, kola živinde ano Efes hem sarijen uklinđa i dar, i o anav e Gospodesoro e Isusesoro više barjarđa pe.

¹⁸ But okolendar kola poverujinde avena ine hem phravdeste priznajinena pumare bišukar delja.

¹⁹ But okolendar kola ćerena ine mađije čedinde pumare lila hem anglo sarijende tharde len. Kad računinde kobor vredinena o lila, iklilo da vredinde pinda hiljade srebrna kovanice.

²⁰ Adahar e Gospodesoro Lafi zorale širinda pe hem ulo po zoralo.

Pobuna ano Efes

²¹ Palo sa adava, o Pavle ano Duho odlučinda te nakhel maškari Makedonija hem i Ahaja, hem te džal ko Jerusalem,

i phenđa: “Palo adava so ka ovav adari, moram te dikhav hem o Rim.”

²² Tegani bičhalđa ki Makedonija ple duje pomoćnikonen, e Timoteje hem e Eraste, a ov korkoro ačhilo pana hari ki Tikori Azija.

²³ Ko adava vreme uli bari pobuna protiv o Drom e Gospodesoro.

²⁴ Adalese so nesavo kovači palo anav Dimitrije ćerela ine oto srebro tikore hramija e Artemidakere hem adaleja anela ine bari zarada e zanatlijende.

²⁵ Ov čedinda olen hem okolen kola ćerde slično buti, i phenđa: “Manušalen, tumen džanen da šukar zaradinaja akala bućaja.

²⁶ Ali, dikhena hem šunena so akava Pavle ubedinđa hem prelelja bute narodo, na samo ano Efes nego hem skoro ani sa i Tikori Azija, vačerindoj da nane develja okola kolai ćerde manuškane vastencar.

²⁷ Isi opasnost na samo amaro zanati te šundol ko bišukar glaso nego hem o hram e bara develinjakoro e Artemidakoro te našali plo značaj hem te našali plo baripe i Artemida kola slavini sa i Tikori Azija hem sa o sveto.”

²⁸ Kad on šunde adava, uklinđa len bari holi, i vičinde: “Bari i Artemida taro Efes!”

²⁹ Tegani uli pobuna ani sa i diz, i sare zajedno prastandile ano pozorište hem vucinde pumencar e Makedonconen e Gaje hem e Aristarhe, kola putujinena ine e Pavleja.

³⁰ O Pavle manglja te ikljol anglo narodo, ali o učenici na dinde le.

³¹ Di hem nesave lesere amala, e Tikora azijakere šerutnendar, bičhalde lese poruka, molindoj le te na džal ko pozorište.

³² A ano pozorište nesave vičinde jekh, a avera aver, adalese so sare inele zbunime – but olendar ni džande sose čedinde pe.

³³ O Jevreja gurinde e Aleksandre te ikljol anglal, hem lelje te sikaven le so te vaćeri. Ov dinda znako vasteja te trainen, mangindoj te branini pe anglo narodo.

³⁴ Ali, kad dikhle dai ov Jevrejco, sare ko jekh glaso, di sar duj saća vičinde: “Bari i Artemida taro Efes!”

³⁵ Tegani e dizjakoro pisari smirinda e narodo hem phenđa lende: “Manušalen taro Efes! Isi li manuš kova na džanel

dai i diz Efes čuvari e bara Artemidakere hramesoro hem lakere kipesoro savo pelo taro nebo?

³⁶ Adalese so sare složinena pe adaleja, valjani te smirinen tumen hem te na čeren ništa ki sig.

³⁷ Adalese so, anđen akale manušen akari iako na čorde o hram ni vredinde amara develinja.

³⁸ Adalese, te mangle o Dimitrije hem o zanatlje kolai oleja te tužinen nekas, o suđai phravde, a adathei hem o upravnici – i nek tužinen pe.

³⁹ A te mangena nešto više, adava mora te rešini pe angli zakonito skupština.

⁴⁰ Adalese so, pretini amen i opasnost te ova optužime zaki pobuna hem kako sa avdive so ulo, a nane amen nijekh razlog saveja šaj te opravdina akala neredija.”

⁴¹ Hem, kad phenda adava, bičalda e čedime manušen čere.

20

O Pavle ki Makedonija hem ki Grčko

¹ Kad i pobuna nakhli, o Pavle vičinda kora peste e učenikonen hem ohrabrinda len. I pozdravinda pe olencar hem dželo ki Makedonija.

² Nakhindoj maškaro adava krajo bute lafencar hrabrinda e manušen. Adahar reslja ki Grčko

³ hem adari ačhilo trin masek. Ali kad valjanda te otplovini ki Sirija, dodžanda so o Jevreja čivde lese zamka i adalese odlučinda te irini pe prekali Makedonija.

⁴ Oleja dzele: o Sopater, o čhavo e Piresoro tari Verija, o Aristarh hem o Sekund taro Solun, o Gaj tari Derva hem o Timotej, o Tihik hem o Trofim tari Tikori Azija.

⁵ On dzele angleder amendar hem adžicerde amen ani Troada.

⁶ Palo prazniko e Bikvascone marengoro dželjam e čamcoja taro Filipi hem pandž dive palo adava resljam len ki Troada, kaj ačhiljam eфта dive.

O Pavle vazdela e Evtihe taro mule

⁷ Ko prvo dive oto kurko, čedindam amen ki Gospodnjo večera, a o Pavle propovedini lende ine. I adalese so manglja aver dive te putujini, propovedinda sa di ki ekvaš i rat.

⁸ Ki upruni soba kote čedindam amen, inele but svetiljke.

⁹ A nesavo terno manuš palo anav Evtih bešela ine ko prozori. I adalese so o Pavle pherdo vačerda, ole ukljela le ine zoralo sojba. Kad prelelja le o sojba, ov pelo taro trito sprati, a kad lelje te vazden le, već inele mulo.

¹⁰ O Pavle huljilo, pašlilo upro leste, zagrlinda le hem phenda: “Ma daran, dživdoi akana.”

¹¹ Palo adava irinda pe upre, delinda i Gospodnjo večera hem halja maro olen-car. Hem pana pherdo vačerda lende – sa di sabale. I palo adava, dželo ko drom.

¹² A e terne čhave legarde čere dživde, hem sare inele ohrabrime zbog adava.

O Pavle oprostini pe e starešinencar taro Efes

¹³ A amen angleder đerdindam ano brodo hem otplovindam ko Asos. Adathar valjandam te legara e Pavle amencar. Ov adahar manglja, adalese so di ko Asos manglja te džal korkoro phirindoj.

¹⁴ Kad arakhljam amen oleja ano Asos, leljam le amencar ano brodo hem dželjam ki Mitilina.

¹⁵ Tejsato dive otplovindam adathar hem resljam paše uzalo Hios. Aver dive resljam ko Samos, a aver dive resljam ko Milit.

¹⁶ A o Pavle odlučinda te na terdol ko Efes, sar te na ačhol but ani Tikori Azija. Sidarda, te šaj ine, resel ko Jerusalem di ko prazniko Pentekost.

¹⁷ A taro Milit bičalda ple manušen ko Efes palo e khandirjakere starešine.

¹⁸ Kad ale koro leste, o Pavle phenda lende: “Tumen džanen sar me živindum sa o vreme đikote injumle tumencar, taro prvo dive kad resljum ki Tikori Azija.

¹⁹ Služindum e Gospodese ani sa i poniznost hem ano asva hem ano iskušnja save resle man zbog e jevrejengere zamke.

²⁰ Sa vačerđum tumende hem sikavđum tumen soi korisno tumende, javno hem ko čhera.

²¹ Upozorinava ine hem e Jevrejen hem averen te irinen pe ko Devel hem te verujinen ano amaro Gospod Isus.

²² Akana, ače, adalese so o Duho terini man, džava ko Jerusalam, a so ka arakhi man adari, na džanav.

²³ Samo džanav da ki svako diz o Sveto Duho upozorini man ine hem vačeri da adžicerena man okovija hem nevolje.

²⁴ Ali maje ni hari na ačhilo zako mlo dživdipe, samo te završinav mli trka hem i služba savi primindum e Gospodestar e Isusestar – te svedočinav zako Šukar lafi oti e Devlesiri milost.

²⁵ Akana, ače, džanav da niko tumen-dar maškaro kolende injumle, đikote putujindum hem propovedindum o carstvo e Devlesoro, više naka dikhel man.

²⁶ Adalese akava dive jasno vačerava tumende da na injum krivo nikasere merib-nase,

²⁷ adalese so vačerđum tumende sa i volja e Devlesiri.

²⁸ Arakhen tumen hem sa e Devlesoro stado upro saveste o Sveto Duho čhivđa tumen sar nadglednikonen. Oven pastirija e Devlesere khandirjakere, sava ov platinda ple rateja.

²⁹ Džanav da palo mlo džajba ka đerdinen maškara tumende o opasna ruva, kola naka štedinen o stado.

³⁰ Čak hem maškara tumende korkorende ka aračhoven manuša kola ka bandaren o čačipe sar te šaj pala pumende te ciden učeníkonen.

³¹ Adalese džangale pazinen! Setinen tumen so trin berš, rat hem dive, na ačhavđum, sa asvencar, te opomeninav svakonese tumendar.

³² A akana poverinava tumen e Devlese hem e Lafese oti lesiri milost savo šaj te barjari tumen hem te del tumen nasledstvo maškaro sarijende kolai posvetime.

³³ Nikad na mangljum averesoro srebro, zlato ili šeja.

³⁴ Korkore džanen da mle vastencar čerđum buti zako okova so valjanda maje, hem zako okova so valjanda okolende kola inele mancar.

³⁵ Ko sa dindum tumen primer: da adahar valjani te trudinen tumen hem te pomožinen e bizzoralende, adahar so ka setinen tumen ko lafija save korkoro o Gospod Isus phenda: 'Po blagoslovime te del pe, nego te lel pe.' "

³⁶ I, kad adava phenda, pelo ko kočija hem sarijencar olencar molinda pe.

³⁷ Tegani sare lelje zorale te roven, te grlinen hem te čumudinen e Pavle.

³⁸ Najviše dukhandilo len okova so phenda lende da više nikad naka dikhen le. Palo adava ispratinde le ko brodo.

21

E Pavlesoro putujiba ko Jerusalam

¹ Kad oprostindam amen olencar, otplovindam. I plovindoj pravo resljam ko ostrvo Kos, a tejsato dive resljam ko ostrvo Rodos, i adathar ki diz Patara.

² Adari arakhljam brodo savo džala đ i Fenikija, i đerdindam ano leste hem dželjam.

³ Kad dikhljam o Kipar, nakhavđam le tari levo strana e brodosiri hem dželjam nakori Sirija. Terdinjam ki diz Tir, adalese so adari valjanda te huljaj pe o pharipe taro brodo.

⁴ Adari arakhljam e učeníkonen, i olencar ačhiljam ehta dive. A olende o Duho mothovđa so adžiceri e Pavle, i vačerde lese te na džal ko Jerusalam.

⁵ Kad nakhle adala ehta dive, dželjam adathar hem putujindam, a on sare, pe romnjencar hem pe čhavencar, ispratinde amen đ avri oti diz. Ki obala peljam ko kočija hem molindam amen.

⁶ Kad oprostindam amen jekh averendar, amen đerdindam ko brodo, a on irinde pe čhere.

⁷ Adahar otplovindam taro Tir ki diz Ptolemaida. Adari pozdravindam e phraljen hem ačhiljam jekh dive olencar.

⁸ Tejsato dive putujindoj resljam ki diz Cezareja. Adari aljam ko čher e Filipesoro – o evandelist, kova inele jekh oto ehta izabirime ano Jerusalam te oven pomoćnici, hem ačhiljam koro leste.

⁹ A ole inele štar bidinde čhaja, kola prorokujinde.

¹⁰ Ačhiljam adari duže vreme, a onda tari Judeja reslo nesavo proroko palo anav Agav.

¹¹ Ov alo uzalo amende, lelja e Pavlesoro kaiši, i phandlja ple pre hem ple vasta hem phenda: "Akava vačeri o Sveto Duho:

‘Ađahar o Jevreja ko Jerusalem ka phanden e manuše kasoroi akava kaiši hem ka preden le ko vasta e manuše kola nane Jevreja.’”

¹² Kad adava šundam, leljam hem amen hem o manuša kola živinde adari te molina e Pavle te na džal ko Jerusalem.

¹³ Tegani o Pavle phenda: “So ćerena adava? Roven hem phagena mlo vilo. Me injum spremno na samo te ovav phandlo, nego hem te merav ano Jerusalem zako anav e Gospodesoro e Isusesoro.”

¹⁴ I adalese so našti ine te ubedina le, mukljam le vaćerindoj: “Nek ovel e Gospodesiri volja.”

¹⁵ Palo adala dive spremindam amen hem dželjam ko Jerusalem.

¹⁶ A amencar dzele hem nesave ućenici tari Cezareja, i legarde amen koro Mnason, kova inele taro Kipar, jekh oto anglune ućenici, te ova lesere gostija.

¹⁷ Kad resljam ano Jerusalem, o phralja šukar priminde amen.

¹⁸ Tejsato dive o Pavle dželo amencar koro Jakov, kaj ćedinde pe hem sa o starešine.

¹⁹ O Pavle pozdravinda len hem jekh po jekh stvaru vaćerđa lende so o Devel ćerđa prekali lesiri služba maškaro manuša taro avera nacije.

²⁰ Kad on šunde adava, lelje te slavinen e Devle, i phende e Pavlese: “Dikh phrala, kobor hiljade Jevreja isi kola poverujinde hem sare on zorale ićerena o Zakoni.

²¹ A on šunde zako tuće so sa e Jevrejen kolai maškaro manuša taro avera nacije sikaveja te aćhaven e Mojsijasoro Zakoni, vaćerindoj lende te na obrezinen pumare ćhaven hem te na živinen palo adetija.

²² So te ćera akana? Sigurno ka šunen so aljan.

²³ Adalese ćer ađahar sar vaćeraja će: Isi amen štar manuša kola zavetujinde pe e Devlese.

²⁴ Le olen, ćer o adeti e čistibnasoro zajedno olencar hem platin zako olende, te šaj muraven pumare šere. Tegani sare ka džanen da nane čaće okova so šunde tutar, nego da hem tu ićereja o Zakoni hem živineja palo leste.

²⁵ A zako manuša taro avera nacije kola poverujinde, amen bićhalđam lende lil kote pisini adalestar so odlučindam: te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, te na han o mas e tasavde životinjengoro hem ano savo isi rat hem te ciden pe taro blud.”

E Pavle dolena

²⁶ Tejsato dive o Pavle lelja peja okole manušen, i zajedno olencar ćerđa o adeti e čistibnasoro. Tegani đerdinda ko Hram hem mothovđa da o dive lengere čistibnastar ka nakhen kad svakonese olendar ka del pe žrtva.

²⁷ A sar adala ehta dive završinena pe ine, dikhle le ko Hram nesave Jevreja tari Tikori Azija, i pherde e narodo protiv olesti hem dolinde le,

²⁸ vićindoj: “Izraelconalen, pomožinen! Akavai adava kova ko sa o thana sikaj sa e manušen protiv amaro narodo, protiv amaro zakoni hem protiv akava than! Ći hem okolen kola nane Jevreja anda ano Hram hem meljarđa akava sveto than!”

²⁹ (Adalese so, angleder adaleste, dikhle e Trofime taro Efes e Pavleja ani diz, i mislinde da o Pavle anda le ano Hram.)

³⁰ Sa i diz ućtini hem o manuša prasandile taro sa o strane, dolinde e Pavle, i holjame ikalde le taro Hram. I odmah phandle o udar e Hramesoro.

³¹ Sar on dikhena ine te mudaren le, alo o glaso Ći ko šerutno naredniko e rimesere ćetakoro dai sa o Jerusalem uzbunime.

³² Ov odmah lelja e vojniconen hem e kapetanen, i prastandilo Ći olende. I kad o Jevreja dikhle e naredniko hem e vojniconen, na khuvde više e Pavle.

³³ O naredniko alo uzalo Pavle, dolinda le hem naredinda e vojniconende te phanden le duje lanconencar, i pućlja: “Kovai akava manuš hem so ćerđa?”

³⁴ A taro narodo nesave vićinde jekh, a avera aver. I o naredniko na halilo ništa oti galama, hem adalese naredinda te legaren e Pavle ki kasarna.

³⁵ Kad o Pavle reslja Ći o stepenice, o narodo edobor inele nasilno, da o vojnici morandile te akharen le.

³⁶ But narodo džala ine palo lende, vićindoj: “Mudar le!”

O Pavle branini pe anglo narodo

³⁷ Kad valjande te legaren e Pavle ani kasarna, ov pučlja e naredniko: "Tromam li nešto te phenav će?" A o naredniko pučlja le: "Tu li džaneja grčki?"

³⁸ Onda tu na injan okova Egipćanin kova angleder nekobor dive vazdinda buna hem ki pustinja peja legarda štar hiljade pobunjenikonen?"

³⁹ A o Pavle phenda lese: "Me injum Jevrejco taro Tars oti Kilikija, dizutno e pendžarutna dizjakoro. Molinava tut, muk maje te vačerav nešto e narodose."

⁴⁰ Kad o naredniko muklja lese, o Pavle terdino ko stepenice hem e narodose dinda znako vasteja da mangela te vačeri, i sare trainde. Tegani ov lelja te vačeri ko jevrejski:

22

¹ "Phraljalen hem dadalen, šunen akana so isi man te phenav tumende ki mli odbrana."

² Kad šunde sar vačeri lende ki čhib e jevrejengiri, uli po bari tišina.

I o Pavle phenda lende:

³ "Me injum Jevrejco, bijando ano Tars oti Kilikija, ali bariljum akate ano Jerusalem. Injumle e Gamalilesoro učeniko hem ov škar sikavda man o Zakoni amare pradadengoro. Zorale služindum e Devlese sar hem sare tumen avdive.

⁴ Akale Dromesere sledbenikonen di ko meriba progonindum. E muršen hem e đuvljen ko lancija phandava ine hem čhivava len ano phandlipe.

⁵ Adava šaj te potvrdini o prvosvešteniko hem sa o starešine. Olendar resle maje lila save dinde man vlast te džav ko Damask palo phralja, i dželjum te dolav okolen kola inele adari hem phandlen te anav len ko Jerusalem te oven kaznime."

*O Pavle vačeri sar obratinda pe
(Delja 9,1–19; 26,12–18)*

⁶ "Ali, sar džava ine dromeja hem avava paše uzalo Damask, ko ekvaš o dive, otojkhvar zoralo svetlost taro nebo sijajinda uzala mande.

⁷ Peljum ki phuv hem šundum o glaso savo vačeri maje: 'Savle, Savle, sose progonineja man?'

⁸ Me pučljum: 'Ko injan tu, Gospode?' A ov phenda maje: 'Me injum o Isus taro Nazaret kole tu progonineja.'

⁹ O manuša kola inele mancar dikhle o svetlost, ali na halile o glaso okolesoro kova vačerda maje.

¹⁰ Tegani pučljum: 'So te ćerav, Gospode?' A o Gospod phenda maje: 'Ušti hem dža ko Damask. Adari ka vačeri pe će sa soi tuće odredime te ćere.'

¹¹ Oto zoralo svetlost koroliljum, i okola so inele mancar legarde man oto vas, i ađahar đerdindum ko Damask.

¹² A nesavo Ananija, manuš kovai pobožno palo Zakoni hem pošujime sa adale thanesere Jevrejendar,

¹³ alo kora mande, terdino uzala mande hem phenda maje: 'Phrala Savle, dikh akana!' I otojkhvar irinda pe mlo dikhiba hem dikhljum ole.

¹⁴ Ov phenda maje: 'O Devel amare pradadengoro birinda tut te pendžare lesiri volja, te dikhe e Pravedniko hem te šune o glaso taro lesoro muj.

¹⁵ Adalese so, tu ka ove olese anglo sa o manuša svedoko zako okova so dikhljan hem so šundān.

¹⁶ A akana, so adžićereja? Ušti hem krstin tut, hem thov tut taro te grehija, vičindoj e Gospodesoro anav.'

¹⁷ Kad irindum man ko Jerusalem hem molindum man ano Hram, ine man vizija

¹⁸ hem dikhljum e Gospode sar vačeri maje: 'Sidar, hem odmah dža taro Jerusalem, adalese so naka prihvatinen to svedočanstvo mandar.'

¹⁹ A me phendum lese: 'Gospode, on džanen da džava ine tari sinagoga ki sinagoga te frdav ano phandlipe hem te marav okolen kola verujinena ana tute.

²⁰ Hem kad čhordilo o rat te svedokosoro e Stefanosoro, hem me adari injumle, odobrindum hem pazindum o ogrtačija okolengere kola mudarena le ine.'

²¹ A ov phenda maje: 'Dža! Ka bičhalav tut dur – ko avera nacije.'"

O Pavle phenela dai e rimesoro dizutno

²² O manuša šunde le sa di akava lafi, a onda vičinde: "Mudar le! Esavko manuš na zaslužini te živini!"

²³ Sar on vičinena ine, frdinde pumen-dar pumare ogrtačija hem vazdinde prašina ano vazduho,

²⁴ o naredniko naredinđa te legaren e Pavle ki kasarna, te šibinen le hem te ispitujinen le, sar te dodžanel sose ađahar vičinde upro leste.

²⁵ Ali, kad phandle le kaišencar sar te šibinen le, o Pavle pučlja e kapetane kova terdino adari: "Troman li te šibinen e rimesere dizutne kolese pana nane sudime?"

²⁶ Kad šunđa o kapetani adava, dželo uzalo naredniko hem phenđa lese: "So adava mangeja te čere? Akavai manuš e rimesoro dizutno."

²⁷ Tegani o naredniko dželo uzalo Pavle hem pučlja le: "Phen maje, čače li tu injan e rimesoro dizutno?"

A o Pavle phenđa: "Oja."

²⁸ O naredniko phenđa lese: "Me but pare dindum sar te ovav e rimesoro dizutno."

A o Pavle phenđa lese: "Me bijandiljum sar dizutno e rimesoro."

²⁹ Hem odmah lestar cidinde pe okola kola valjande te šibinen le. A o naredniko darandilo kad dodžanda soi o Pavle, kole ov phandlja, e rimesoro dizutno.

O Pavle anglo sabor

³⁰ Tejsato dive o naredniko oslobodinđa e Pavle, a adalese so manglja šukar te dodžanel zako so o Jevreja optužinena le, naredinđa e šerutne sveštenikonende hem zako sa o sabor te čeden pe, i anda e Pavle hem čivđa le anglo lende.

23

¹ O Pavle dikhlja ano manuša oto sabor hem phenđa lende: "Phraljalen, me sa di akava dive anglo Devel živindum ani čisto savest."

² Ko adava o prvosvešteniko o Ananija naredinđa okolende kola terdine uzalo leste te khuven e Pavle ko muj.

³ A o Pavle phenđa lese: "Tut ka khuvel o Devel, dujemujengereja – duvarona makhlo ano parno! Tu bešljan akate te sudine maje palo Zakoni, a isto adava Zakoni phageja adaleja so naredineja te khuven man!"

⁴ A okola so terdine adari, phende: "Sar tromaš te vredine e Devlesere prvosvešteniko!"

⁵ A o Pavle phenđa lende: "Na džandum, phraljalen, dai ov prvosvešteniko. Adalese soi pisime ano Sveto lil: 'Ma vačer bišukar te narodosere šerutnestar.'"

⁶ Tegani o Pavle, adalese so halilo dai nesave olendar sadukeja, a avera fariseja, vičinđa ko sabor: "Phraljalen, me injum farisej, čhavo e farisejesoro! Sudini pe maje adalese so isi man nada ko uštiba taro mule!"

⁷ So phenđa adava, uli rasprava maškaro fariseja hem o sadukeja, i ađahar o čedime podelinde pe.

⁸ Adalese so, o sadukeja vačerena ine da nane uštiba taro mule, ni anđelja, ni duhija, a o fariseja vačerena ine da sa adava isi.

⁹ I ađahar uli bari galama, a nesave učitelja e Zakonestar tari e farisejengiri stranka uštine, i lelje zorale te protivinen pe, vačerindoj: "Na arakhaja da akava manuš čerđa nesavo bišukaripe. A so te o duho ili o anđeo vačerđa lese?"

¹⁰ Ađahar uli edobor bari rasprava, da o naredniko darandilo te na pharaven e Pavle ko ekvaš, i naredinđa e vojnikonende te huljen maškaro manuša, te ikalen e Pavle hem te legaren le ki kasarna.

¹¹ A ki aver rat o Gospod terdino anglo Pavle hem phenđa: "Ma dara! Adalese so, sar so mandar svedočinđan ano Jerusalem, ađahar valjani te svedočine hem ano Rim."

O Jevreja dogovorinena pe sar te mudaren e Pavle

¹² Kad dislilo, o Jevreja planirinde zamka hem hale sovli da naka han hem naka pijen đikote na mudarena e Pavle.

¹³ Inele prekalo saranda džene kola planirinde adaja zamka.

¹⁴ On dže koro šerutne sveštenici hem koro starešine hem phende lende: "Bari sovli haljam da ništa naka čhiva ano muj đikote na mudaraja e Pavle."

¹⁵ Adalese akana tumen hem o sabor roden e narednikostar te anel le tumende, sar te šaj bađim po šukar te ispitujinen lesoro slučaj, a amen injam spremna te mudara le angleder so ka resel akari."

¹⁶ Ali e Pavlesere phenjakoro čhavo šunđa zaki adaja zamka, i dželo, đerdinđa ki kasarna hem phenđa adava e Pavlese.

¹⁷ O Pavle vičinđa kora peste jekhe kapetane hem phenđa lese: "Legar akale terne koro naredniko, adalese so isi le nešto te phenel lese."

¹⁸ O kapetani lelja le peja hem legarda le koro naredniko hem phenđa: "O Pavle, o phandlo, vičinđa man kora peste hem zamolinđa man te anav će akale terne, adalese so isi le nešto te phenel će."

¹⁹ O naredniko dolinđa e terne oto vas, cidinđa le ki strana hem pučlja le: "So isi tut te phene maje?"

²⁰ A ov phenđa lese: "O Jevreja dogov-orinde pe te zamolinen tut tejsa te ane e Pavle ko sabor, sar te šaj bađim po šukar te ispitujinen lesoro slučaj."

²¹ Ali tu ma čer adava! Adalese so ka adžiceren le ki zamka više oto saranda manuša, kola hale sovli da naka han hem naka pijen sa đikote na mudarena le. Oni već spremna hem samo adžicerena tu te pristanine."

²² Tegani o naredniko muklja e terne te džalfse hem naredinđa lese: "Nikase ma te vačere so phendan maje adava."

E Pavle bičhalena ki Cezareja

²³ Tegani o naredniko vičinđa ple duje kapetane hem phenđa: "Spreminen dušel vojniconen, eftavardešen ko grasta hem dušelen kopljenar te džan ko enja o sati erat ki Cezareja."

²⁴ Spreminen e grasten saven ka jašini o Pavle hem legaren le dživde hem saste koro upravniko o Feliks."

²⁵ Ov palo adava pisinđa akava lil:

²⁶ "Me, o Klaudije Lisija, pozdravinava e cenime upravniko e Felikse."

²⁷ Akale manuše dolinde o Jevreja hem mangle te mudaren le, ali me aljum mle vojniconencar hem spasinđum le adalese so dodžanđum dai ov e rimesoro dizutno."

²⁸ Mangljum te džanav kako so optužinena le, i legarđum le ko lengoro sabor."

²⁹ I dikhljum da tužinena le kako nesave buća taro lengoro zakoni hem da nane krivo kako ništa so zaslužini meriba ili phandlipe."

³⁰ A kad šunđum da planirinde zamka te mudaren le, odmah bičhalđum le kora tute, a okolende kola optužinena le phenđum te phenen tuće kako so optužinena le."

³¹ I o vojnici, pali naredba, lelje e Pavle hem prekali rat legarde le ki diz Antipatrída."

³² Tejsato dive mukle e vojniconen ko grasta te džan oleja po dur, a on irinde pe ki kasarna."

³³ Kad resle ki Cezareja, dinde e upravnikose o lil hem ande e Pavle anglo leste."

³⁴ O upravniko čitinda o lil, i pučlja e Pavle tari savi ov regija."

Kad šunđa dai tari Kilikija,

³⁵ phenđa: "Ka šunav to slučaj kad ka resen okola kola optužinena tut." I naredinđa te pazinen le ani palata e Irodesiri."

24

O Pavle anglo Feliks

¹ Palo pandž dive, resle ani Cezareja o prvosvešteniko o Ananija hem nekobor starešine nesave advokateja palo anav Tertul, i vačerde e upravnikose o optužbe protiv o Pavle."

² Kad vičinde e Pavle te đerdini, o Tertul lelja te vačeri i optužba anglo upravniko: "Cenimeja Felikse, tu injan zaslužno so živinaja ano baro mir hem ano napredak savo ulo pali ti briga kako šukaripe e nardo-

dose, ³ hem amen adava ko sa o načinja hem ko sa o thana bare zahvalibnaja priznajinaja."

⁴ Ali, sar te na dosadinav tut više, ka zamolinav tut ano to šukaripe ukratko te šune amen."

⁵ Dikhaja dai akava manuš zaraza. Ov anela pobune maškaro Jevreja ko sa o carstvo hem ovi vođa zaki e nazarejakiri sekta."

⁶ Čak manglja hem o Hram te poganini, ali amen dolinđam le. [Mangljum te sudina lese palo amaro Zakoni,

⁷ ali o naredniko o Lisija alo e bara vojskaja hem ki zor lelja le amendar,

⁸ naredindoj okolende so optužinena le te aven angla tute.] Te ispitujinđan le, ka šaj hem korkoro olestar te dodžane sa okova zako sose optužinaja le.”

⁹ A o Jevreja složinde pe oleja, potvrdindoj dai sa adava čače.

¹⁰ Kad o upravniko dinda znako e Pavlese te vačeri, ov phenda: “Džanav da but berša injan sudija akale narodose, adalese maje šukar so ka braninav man angla tute.

¹¹ Šaj te proverine da nane više oto dešu duj dive sar resljum ano Jerusalem te slavinav e Devle.

¹² Na arakhle man da ano Hram nekasar raspravinava man, ni da pobuninava e narodo ano sinagoge ili ani diz,

¹³ hem on našti te dokažinen će okova zako sose akana optužinena man.

¹⁴ Ali, akava ka priznajinav će: Amare pradadengere Devlese služinava palo akava Drom, saveše on vačerenai dai sekta. Verujinava ano sa okova soi palo Zakoni hem okova soi pisime ano lila e Prorokonengere.

¹⁵ Hem man isi nada ano Devel, sar so hem korkoren akalen isi – da ka ušten taro mule hem o pravedna hem o nepravredna.

¹⁶ Adalese uvek trudinav man te ovel man čisto savest anglo Devel hem anglo manuša.

¹⁷ A palo but berša aljum ano Jerusalem te anav milostinja mle narodose hem te dav žrtve.

¹⁸ I sar završindum o adeti e čistibnasoro, on arakhle man ano Hram. Ali na inele čedime manuša uzala mande hem na inele nisavi galama.

¹⁹ Adala inele nesave Jevreja tari Tikori Azija. On valjani te terđoven angla tute hem te vačeren pumare optužbe, te nešto isi len protiv mande.

²⁰ Ili, akala akate nek vačeren korkore savi krivica arakhle upra mande kad terdinjum anglo sabor,

²¹ sem te nane adava okova so vičindum kad terdinjum maškaro lende: “Tumen maje avdive sudinena zbog o uštiba taro mule’.”

²² Tegani o Feliks, kova šukar pendžarda adava so o manuša vičinenai ine “Drom”, ačhavđa o sudiba zako nesavo aver dive

vačerindoj: “Kad ka avel o naredniko o Lisija, ka rešinav tumaro slučaj.”

²³ I naredinda e kapetanese e Pavle te arakhi i straža, ali te del pe lese nesavi slo-boda hem te na braninen nikase olesere manušendar te brininen pe olestar.

²⁴ Palo nekobor dive, o Feliks alo pe romnjaja e Drusilaja, koja inele Jevrejka, i bičhalđa te anen e Pavle. Šundā le sar vačeri oti vera ano Isus Hrist,

²⁵ ali kad o Pavle lelja te vačeri oti pravednost, oti samokontrola hem oto sudo savo avela, e Felikse dolinda i dar, i phenda lese: “Akana dža, a kad ka arakhav vreme, ka vičinav tut.”

²⁶ Ali uzalo adava, nadinda pe da o Pavle ka del le pare. Adalese but puti vičini le ine hem vačeri oleja.

²⁷ I palo duj berš, e Felikse nasledinda o Porkije Fest. A o Feliks, adalese so manglja te ugodini e Jevrejende, ačhavđa e Pavle ano phandlipe.

25

O Pavle anglo Fest

¹ Trin dive palo adava so prelelja i vlast upri provincija, o Fest dželo tari Cezareja upre ko Jerusalem.

² Adari o šerutne sveštenici hem e jevrejengere šerutne phende lese zako so optužinena e Pavle, hem zamolinde le

³ te čerel lende usluga hem te naredini te anen e Pavle ko Jerusalem, adalese so planirinde zamka ko ekvaš drom te mudaren le.

⁴ Ali o Fest phenda lende dai o Pavle ano phandlipe ani Cezareja hem da pana hari hem ov korkoro ka džal adari.

⁵ Tegani phenda lende: “Nek nesave tumare vođendar aven mancar, hem nek optužinen e manuše tei krivo zako nešto.”

⁶ Palo adava so inele olenkar ofto di o deš dive, irinda pe ki Cezareja. Tejsato dive beštino ki stolica e sudosiri hem naredinda te anen e Pavle.

⁷ Kad o Pavle reslja, e jevrejengere šerutne kola ale taro Jerusalem okružinde le hem lelje te vačeren phare optužbe protiv olete, save našti ine te dokažinen.

⁸ A o Pavle braninđa pe vačerindoj: “Na čerđum ništa soi protiv o Zakoni e jevrejengoro, ni protiv o Hram, ni protiv o caro.”

⁹ Ali o Fest, adalese so manglja te ugodini e Jevrejende, pučlja le: “Mangeja li te dža ko Jerusalem, adari te sudini pe će angla mande zako akava?”

¹⁰ A o Pavle phenđa lese: “Na. Terđovava anglo e rimesere carosoro sudo, hem akate valjani te sudini pe maje. E Jevrejende na čerđum nijekh bišukaripe, sar so hem tu šukar džane adava.

¹¹ Te injum krivo hem te čerđum nešto so zaslužini meriba, na našava oto meriba. Ali, te akala manuša akate bizo razlog krivinena man, niko našti te del man olende ko vasta. Mangava te sudini pe maje anglo e rimesoro caro.”

¹² O Fest tegani savetujinđa pe ple manušencar, i phenđa e Pavlese: “Mangljan te dža anglo e rimesoro caro, anglo leste hem ka dža.”

O Pavle anglo e jevrejengoro caro o Agripa

¹³ Palo nekobor dive, ani Cezareja resle o caro o Agripa hem i Vernika te posetinen e Feste.

¹⁴ Adalese so adari beštine više dive, o Fest vačerđa e carose o slučaj e Pavlestar: “Akatei nesavo manuš kole o Feliks ačhavđa ano phandlipe.

¹⁵ Kad injumle ano Jerusalem, adari optužinde le o šerutne sveštenici hem e jevrejengere šerutne hem rodinde te ovel osudime.

¹⁶ Me phendum lende da koro Rimljanja nane o adeti nekas te osudini pe angleder nego so ov, o optužime, na terđola anglo okola kola optužinena le hem na dobini prilika te branini pe taro optužbe.

¹⁷ Adalese, kad sare on mancar ale akari, me odmah tejsato dive, bizo odložiba, bešljum ki stolica e sudosiri hem naredindum te anen adale manuše.

¹⁸ O manuša kola optužinena le okružinde le, ali na optužinde le zako nijekh bišukaripe savo me očekujindum,

¹⁹ nego on oleja raspravinde pe oti lengiri vera hem oto nesavo Isus, kova mulo, kolese o Pavle tvrdini dai dživdo.

²⁰ Me našti ine te haljovav adaja rasprava maškaro lende, i pučljum e Pavle da li mangela te džal ko Jerusalem, i adari te sudini pe lese zako adava.

²¹ Ali, adalese so o Pavle rodinđa te arakha le di o vreme kad o baro caro e Rimesoro ka sudini lese, naredindum te ovel arakhlo ano phandlipe dikote na bičhalava le koro leste.”

²² Tegani o Agripa phenđa e Festese: “Hem korkoro me mangava te šunav adale manuše.”

A o Fest phenđa lese: “Ka šune le tejsa.”

²³ Tejsato dive o Agripa hem i Vernika ale ani svečano ceremonija e glavnone narednikonencar hem e dizjakere prešunde manušencar hem đerdinde ki sala, a o Fest naredinđa te anen e Pavle.

²⁴ Tegani o Fest phenđa lese: “Carona Agripa, hem sare tumen kola injen akate, dikhen akale manuše. Zbog oleste ale kora mande sa o Jevreja taro Jerusalem hem akatar, vičindoj zorale da ov više na valjani te živini.

²⁵ Ali me na arakhljum da ov čerđa nešto so zaslužini meriba, a adalese so ov korkoro manglja te sudini lese o baro caro e Rimesoro, odlučindum te bičhalav le koro leste.

²⁶ Adalese so nane man ništa određeno so te pisinav olear mle gospodarese, ikaldum le angla tumende – najangle angla tute, carona Agripa – te šaj ovel man palo akava ispitujiba so te pisinav.

²⁷ Adalese so nane smisla te bičhalav e phandle koro e rimesoro caro, a te na pisinav zako soi adava manuš optužime.”

26

O Pavle branini pe anglo Agripa

¹ Tegani o Agripa phenđa e Pavlese: “Akana šaj te vačere ani ti odbrana.”

O Pavle vazdinđa plo vas hem lelja te vačeri:

² “Carona Agripa, bahtalo injum adalese so avdive angla tute ka braninav man taro sa zako so o Jevreja optužinena man,

³ najviše adalese so tu but šukar džane sa o adetija e jevrejengere hem o verovanja ko save na složinena pe. Adalese molinava tut te šune man strpljivo.

⁴ Sa o Jevreja džanen sar taro tikoripe živindum maškaro mlo narodo hem ano Jerusolim.

⁵ Džanen man oto angleder hem šaj, te mangena, te svedočinen da me sar farisej živindum palo zahtevija oti najstrogo grupa amara verakiri.

⁶ A akana sudini pe maje zbog mli nada ano obećanje savo o Devel dinda amare pradadende.

⁷ Hem amare dešu duj plemija nadinena pe da adava obećanje ka pherdol hem taro sa o vilo služinena e Devle dive hem rat. Zbog adaja nada, carona, o Jevreja optužinena man.

⁸ Sose mislinena da e Devlese nane moguće te vazdel e mulen?

⁹ Hem me mislindum da valjani zorale te džav protiv o anav e Isusesoro taro Nazaret.

¹⁰ Aće so ćerđum ano Jerusolim: bute svetone manušen frdindum ano phandlipe kad o šerutne sveštenici dinde man vlast. A kad mudarde len, me složindum man adaleja.

¹¹ Hem ko sa o sinagoge but puti mučibnaja terindum len te hulinen upro Isus. Edobor injumle holjame upro lende da progonindum len hem ano dizja e abandijengere.”

*O Pavle vaćeri oto plo obratiba
(Delja 9,1–19; 22,6–16)*

¹² “Ađahar me, kad dobindum vlast hem kad mukle maje o šerutne sveštenici, leljum te džav ko Damask.

¹³ I ko ekvaš o dive, carona, sar džava ine dromeja, dikhljum svetlost taro nebo, savo po zorale taro kham sijajinda upra mande hem okolende kola džele mancar.

¹⁴ Sare peljam ki phuv, a me šundum glaso savo ki e jevrejengiri čhib vaćerđa maje: ‘Savle, Savle, sose progonineja man? Pharoi te borine tut protiv mli volja!’

¹⁵ Me pučljum le: ‘Ko injan tu, Gospode?’

A o Gospod phendā maje: ‘Me injum o Isus, kole tu progonineja.

¹⁶ A akana ušti hem terđov ko pre. Mothovđum man tuće sar te čhivav tut te ove mlo sluga hem svedoko akalestar so

dikhljan mandar hem okolestar so pana ka mothovav će.

¹⁷ Me ka spasinav tut te narodostar hem e manušendar taro avera nacije, kolende bičhalava tut.

¹⁸ Tu ka phrave lengere jača te irinen pe tari tomina ko svetlost, tari vlast e Sotonesiri ko Devel, te šaj priminen oprostiba e grehengoro hem than maškar okolende kolai posvetime veraja ana mande.’

¹⁹ Adalese, carona Agripa, na injumle neposlušno e nebosere vizijaće.

²⁰ Najangle propovedindum e manušende ano Damask, onda okolende ano Jerusolim hem ani sa e judejakiri phuv, i e manušende taro avera nacije – te pokajinen pe hem te irinen pe ko Devel hem te ćeren šukar delja savencar ka mothoven da pokajinde pe.

²¹ Adalese o Jevreja dolinde man ano Hram hem mangle te mudaren man.

²² Ali, o Devel arakhlja man sa đī akava dive, te terđovav akate hem te svedočinav hem e čororende hem e barvalende. Me na vaćerava ništa aver sem okova so o Proroci hem o Mojsije phende da ka ovel:

²³ da o Hrist ka patini hem, sar prvo kova uštino taro mule, ka mothoj o svetlost e Jevrejende hem avere nacijende.”

²⁴ Sar o Pavle branini pe ine akale lafencar, o Fest zorale vičinda: “Pavle, tu na injan sasto! Oto baro džandipe dilindiljan.”

²⁵ A o Pavle phendā lese: “Me na injum dilino, cenimeja Feste, nego vaćerava čačikane hem razumna lafija.

²⁶ O caro o Agripa šukar džanel sa akava hem adalese me phravdeste vaćerava lese. Džanav dai lese sa akala stvarija pendžarutne, adalese so sa adava na ulo ko nesavo garavdo than.

²⁷ Carona Agripa, verujineja li e prokonende? Džanav da verujineja.”

²⁸ Tegani o Agripa phendā e Pavlese: “Pana hari hem ka ubedine man te ovav hrišćanin!”

²⁹ A o Pavle phendā: “Pana hari ili but, me molinava e Devle na samo tu nego hem sare kola avdive šunena man te oven sar me, ali bizo akala lancija.”

³⁰ Tegani uštine o caro, o upravniko, i Vernika hem okola kola olencar beštine,

³¹ i, kad iklile, vačerde maškara pumende: "Akava manuš na čerela ništa so zaslužini meriba ili phandlipe."

³² A o Agripa phenda e Festese: "Te na rodel ine e rimesoro caro te sudini lese, ka šaj ine te ovel muklo."

27

O Pavle plovini ko Rim

¹ Kad inele odlučime te otplovina ki Italija, e Pavle hem nesave avere phandlen dinde jekhe kapetaneste palo anav Julije oti četa e rimesere carosiri.

² Đerdindam ko nesavo brodo kova alo taro Adramit, savo džala ine nakori Tikori Azija, hem otplovindam. A amencar inele o Aristarh, o Makedonco taro Solun.

³ Tejsato dive resljam ko Sidon. A o Julije, kova e Pavleja inele sar amal, muklja lese te džal koro ple amala, te den le sa so valjani lese.

⁴ Kad dželjam adathar, plovindam severno oto Kipar, sar te na phudel i barval nakoro amende.

⁵ Kad plovindam prekalo more uzali Kilikija hem i Pamfilija, resljam ki diz Mira ani Likija.

⁶ Adari o kapetani arakhlja nesavo brodo tari Aleksandrija savo džala ine ki Italija, i čivda amen ano leste.

⁷ Divencar plovindam pohari hem jedva nesar resljam paše uzali Knid. Adalese so i barval na muklja amende te icera amaro pravco, plovindam uzali Salmona, tari južno strana oto Krit.

⁸ Phareste plovindam uzali obala hem nesar resljam di ko than vičime "Šukar Terđojbnase", paše uzali diz Laseja.

⁹ But vreme našaldam hem o ploviba ulo opasno, i adalese so hem o post e Jevrejen-goro već nakhlo, o Pavle upozorinda len:

¹⁰ "Manušalen, dikhava da amaro ploviba ka ovel opasno hem da ka ovel bari šteta, na samo zako pharipe hem zako brodo, nego hem zako amaro dživdiipe."

¹¹ Ali o kapetani više verujinda e manušese kova upravinda e brodoja hem e manušese kasoro brodo inele nego e Pavlesere lafende.

¹² Adalese so o than kote o brodiya terđovena na inele šukar zako nakhaviba o

jevend, više džene odlučinde te otplovinen adathar hem, te šaj, te resen di ko Feniks kaj ka nakhaven o jevend. O Feniks inele luka ko Krit savi inele irime nakoro jugozapad hem severozapad.

I zorali barval upro more

¹³ Kad phudinda tikori barval taro jug, mislindoj da ka ovel adahar sar so planirinde, vazdinde o sidro hem plovinde paše uzali obala e Kritesiri.

¹⁴ Ali na nakhlo but palo adava, i taro Krit lelja te phudel jekh zorali barval vičime "Severoistočno barval".

¹⁵ Kad i barval dolinda o brodo savo našti ine te džal protiv olate, amen mukljam te legari amen.

¹⁶ Sar plovinaja ine tari južno strana oto tikoro ostrvo vičime Klauda, jedva nesar vazdindam o čamco zako spasiba.

¹⁷ Kad vazdinde le, e šelencar phandle o brodo hem steđinde le te na phađol. Adalese so darandile te na zaglavinen pe ko pošikalo than talo pani uzali Libija, mukle o sidro, hem adahar i barval legarda len.

¹⁸ Adalese so i zorali barval zorale dolinda amen, tejsato dive lelje te frden o pharipe taro brodo,

¹⁹ a o trito dive frdinde čak hem o alati e brodosoro.

²⁰ Sar ni o kham ni o čerenja na iklile but dive, a i zorali barval marela amen ine, našaldam svako nada da ka spasina amen.

²¹ Nakhino but sar na halja pe maro.

Tegani o Pavle terdino anglo lende hem phenda lende: "Manušalen, valjanden te šunen man hem te na dža taro Krit. Adahar naka dolel amen ine akaja nevolja hem i šteta.

²² Ali akana vačerava tumende te ohrabrinen tumen, adalese so nijekh tumendar naka našali plo dživdiipe, samo o brodo ka ovel našaldo.

²³ Prekali rat terdino angla mande o andeo e Devlesoro kolese me preperava hem služinava

²⁴ hem phenda maje: 'Ma dara, Pavle. Tu valjani te terđove ko sudo anglo caro ano Rim. Hem, ače, o Devel ka arakhi sarijen kola plovinena tuja.'

²⁵ Adalese, ohrabrinen tumen, adalese so verujinava e Devlese da ka ovel ađahar sar so phenda maje.

²⁶ Ali mora te zaglavina amen ko nesavo ostrvo.”

O brodo phadola

²⁷ Ki dešu štarto rat sar i barval legari amen ine upro Sredozemno more, ki ekvaš i rat o mornarija mislinde dai i obala paše,

²⁸ i merinde o hor e panjesoro hem dikhle da isi paše uzalo saranda metarija. Na nakhlo but palo adava, i palem merinde hem dikhle dai o hor e panjesoro paše uzalo trijanda metarija.

²⁹ Adalese so darandiljam te na khuva ko nesave stene, mukle o štar sidrija taro paluno deo e brodosoro hem molinde pe te disljol.

³⁰ A o mornarija mangle te našen taro brodo i lelje te muken o čamco ko pani vačerindoj bađim da mangena te muken o sidrija od anglal,

³¹ a o Pavle phenda e kapetanese hem e vojniconende: “Te na ačhile akala manuša ko brodo, tumen naka spasinen tumen.”

³² Tegani o vojnici čhinde o šele save ičerde o čamco hem mukle le te perel.

³³ Angleder so te disljol, o Pavle lelja te molini len te han nešto vačerindoj: “Avdivei dešu štarto dive sar nakhavena adžicerindoj hem bizo hajba – ništa na čhivden ano muj.

³⁴ Adalese molinava tumen te han, te mangena te preživinen. A nijekhese tumendar naka perel nijekh bal oto šero.”

³⁵ Kad adava phenda, lelja o maro hem anglo sarijende zahvalinda e Devlese, i phaglja le hem lelja te hal.

³⁶ Tegani sare ohrabrinde pe hem lelje te han.

³⁷ A ko brodo injamle dušelu eftavardešu šov džene.

³⁸ Kad čalile, lelje te ločharen o brodo frdindoj o điv ano more.

³⁹ Kad dislilo, na pendžarde i obala, ali dikhle nesavo zaliv e plažaja, i odlučiinde, te šaj ine, adari te uplovinen e brodoja.

⁴⁰ Phravde o sidrija hem mukle len ano more, a ko adava momenti mukle o kormilja ano pani, vazdinde o angluno jedro

nakori barval hem lelje te plovinen đi ki plaža.

⁴¹ Ali o brodo alo upro pošikalo than talo pani hem ačhilo adathe. O angluno deo zaglavinda pe hem naši ine te mrdini, a o paluno deo lelja te phadol oto zorale talasija.

⁴² Tegani o vojnici mangle te mudaren e phandlen, sar te na našel neko olendar plivindoj.

⁴³ Ali o kapetani manglja te spasini e Pavle, hem na dinda e vojniconende te čeren adava. Ov naredinda okolende kola džanen te plivinen prva te ripinen ano pani hem te ikljoven ki obala,

⁴⁴ a avera te ičeren pe upro phalja ili upro nešto so ačhilo oto brodo. Ađahar sare dživde iklile ki obala.

28

O Pavle ki Malta

¹ Kad ađahar spasinda amen, dodžandam da adava ostrvo vičini pe Malta.

² O manuša kola živinena adari inele but šukar premalo amende. Šukar priminde amen hem tharde i jag, adalese so lelja te perel bršim hem inele šil.

³ A kad o Pavle čedinda kupa oto granke hem kad čhivda la ki jag, taro granke iklilo o sap, adalese so inele tato, hem dolinda pe lese ko vas.

⁴ Kad o manuša kola živinena adari dikhle sar o sap visini lese taro vas, phende jekh averese: “Akavai manuš sigurno ubica. Spasinda pe oto more, ali i develin palo anav Pravda na mukela lese te živini.”

⁵ A o Pavle tresinda ple vastestar e sape ki jag hem ništa na ulo lese.

⁶ A on sare adžicerde te šuvljol ili otjekhvar te perel mulo. Ali kad, palo adava so but adžicerde, dikhle da e Pavlese ništa nane, promeninde pumaro misliba olestar hem lelje te vačeren dai ov devel.

⁷ A paše uzalo adava than inele o imanje e šerutnesoro oto ostrvo, kova vičinda pe Publije. Ov priminda amen pese ko čer hem trin dive šukar ugostinda amen.

⁸ A e Publijesoro dad pašljola ine, adalese so ine le bari jag hem bare dukha ano vodi.

O Pavle đerdindā koro leste, molindā pe, i čhivdā ple vasta upro leste hem sasljardā le.

⁹ Palo adava lelje te aven hem avera namborme manuša taro ostrvo, hem inele sasljarde.

¹⁰ Zbog adava ko but načinja mothovde da pošujinena amen, hem kad leljam te dža adale thanestar on dinde amen sa okova so valjandā amende.

O Pavle resela ko Rim

¹¹ Palo trin masek, đerdindā ko nesavo brodo savo inele tari Aleksandrija hem savo nakhavdā o jevend ko ostrvo. A tari angluni strana ole ine znako e devlengoro e blizanconengoro.

¹² Ađahar resljam ki diz Sirakuza, kote ačhljam trin dive.

¹³ Adathar plovindā hem resljam ki diz Regijum. Tejsato dive phudindā i barval taro jug, i za duj dive resljam ki diz Puteole.

¹⁴ Adari arakhljam nesave phraljen, kola zamolinde amen te ačhova koro lende ehta dive. I ađahar resljam hem ko Rim:

¹⁵ Kad o phralja so živinde ano Rim šunde so avaja, iklile te resen pe amencar đī ko Trg Api hem đī ko than Trin Gostionice. Kad o Pavle dikhlja len, zahvalindā e Devlese hem ohrabrindā pe.

¹⁶ Kad đerdindā ko Rim, e Pavlese mukle te živini korkoro, jekhe vojnikoja kova pazindā le.

O Pavle propovedini e Isusestar ano Rim

¹⁷ Palo trin dive, o Pavle vičindā e jevrejengere vođen, i, kad čedinde pe, phendā lende: "Phraljalen, iako ništa na ćerđum protiv amaro narodo ni protiv o ade-tija amare prasadengere, ano Jerusalem injumle dolime hem predime e Rimljandende.

¹⁸ On ispitujinde man hem mangle te muken man, adalese so na injumle krivo nisose so zaslužini meriba.

¹⁹ Ali o Jevreja protivinde pe, i me morandiljum te rodav te sudini pe maje anglo e rimesoro caro, a na sar te šaj optužinav mle narodo.

²⁰ Adalese zamolindūm tumen te aven te vačerav tumencar, adalese so zbog mli

vera ani nada e Izraelesiri injum phandlo akale lanconencar."

²¹ A on phende lese: "Na primindā nisavo lil tutar tari Judeja, hem nijekh e phraljendar kola ale adathar na javindā ili na phendā nešto bišukar tutar.

²² Ali, amen mangaja tutar te šuna so mislineja, adalese so džanaja da protiv akaja sekta ko sa o thana vačeri pe."

²³ I ađahar odredinde jekh dive, hem ko than kaj bešela ine o Pavle ale više olen-dar. Ov taro sabale đī račate vačeri lende ine hem svedočini e Devlesere carstvostar, hem uverini len taro e Mojsijasoro zakoni hem taro Proroci ano sa okova so odnosini pe upro Isus.

²⁴ Nesave inele uverime ano adava so o Pavle phendā, a avera na verujinde.

²⁵ I sar našti ine te složinen pe maškara pumende, lelje te džanfse kad o Pavle phendā lende pana akava: "Šukar o Sveto Duho phendā prekalo proroko o Isaija tumare prasadende:

²⁶ 'Dža ko akava narodo hem phen:

Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljovent;
ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

²⁷ Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,

pharestē šunena kanencar
hem phandle pumare jačha,
te na dikhen jačhencar

hem te na šunen kanencar,
a vileja te na haljovent.

Adalese našti te irinen pe kora mande te sasljarav len.'

²⁸ Adalese, te džanen dai akava spasenje e Devlesoro bičhaldo e manušende taro avera nacije, hem on ka prihvatinen le."

²⁹ [A kad phendā adava, o Jevreja dže le ani bari rasprava maškara pumende.]

³⁰ O Pavle duj pherde berša ačhilo ano plo iznajmime čer. Adari primindā sarijen kola avena ine koro leste.

³¹ Propovedini ine e Devlesere carstvostar hem sikaj ine oto Gospod Isus Hrist phravdeste, hem niko na sprečindā le te ćerel adava.

O lil e Rimljanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava tumende me o Pavle, o sluga e Isuse Hristesoro, e Devlestar vičime sar apostoli hem odvojime te propovedinav o evandjelje,

² savo o Devel angleder obećinda prekalo ple proroci ano Sveta lila.

³ Adavai o evandjelje lesere Čavestar, kovai palo telo potomko e carosoro e Davidesoro,

⁴ a palo Duho kova posvetini hem uštibnaja taro mule inele mothovdo sar Čavo e Devlesoro ano sa o zoralipe. Ovi o Isus Hrist, amaro Gospod.

⁵ Prekalo leste amen dobindam i milost te ova apostolja, te šaj olese ano anav te vičina e manušen taro sa o nacije te verujinen ano leste hem te oven lese poslušna.

⁶ Maškaro lende hem tumen injen vičime te pripadinen e Isuse Hristese.

⁷ Pisinava sarijende ano Rim, kolen o Devel volini hem kolen vičinda te oven olesere manuša:

Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri želja te džal ko Rim

⁸ Angleder sa, zahvalinava mle Devlese prekalo Isus Hrist kako sarijende tumende, adalese so tumare veratar vačeri pe ano sa o sveto.

⁹ O Devel, kolese služinava ano mlo duho, propovedindoj o Šukar lafi lesere Čavestar, svedoko maje da uvek molinava kako tumende.

¹⁰ Stalno molinava zaki prilika, tei e Devlesiri volja, nesar te avav tumende.

¹¹ Adalese so, edobor mangava te dikhav tumen te šaj delinav tumencar nesavo duhovno daro te zoraljoen –

¹² te ohrabrina jekh avere ani zajedničko vera.

¹³ Mangava te džanen phraljalen, da but puti mangljum te avav tumende, hem maškara tumende te čedav nesavo plod ani vera sar so čedindum hem maškaro

manuša taro avera nacije, ali sa di akana injumle sprečime te avav.

¹⁴ Dužno injum te propovedinav kako civilizovana hem kako necivilizovana, kako mudra hem kako nerazumna.

¹⁵ Adalese but mangava te propovedinav o evandjelje hem tumende ano Rim.

O zoralipe oto evandjelje

¹⁶ Me na lađava oto evandjelje, adalese soi ov e Devlesoro zoralipe kako spasenje svakonese kova verujini – najangle kako Jevreja, a onda hem kako avera narodija.

¹⁷ Adalese so ano evandjelje mothoj pe i pravednost e Devlesiri, savi primini pe veraja, hem samo veraja, sar soi pisime ano Sveto lil: “O pravedniko ka živini pali vera.”

O greh e manušengoro

¹⁸ Taro nebo mothoj pe e Devlesiri holi protiv svako bezbožnost hem nepravednost e manušengiri kola pumare nepravednodne dživdipnaja sprečineni te dičhol o čačipe e Devlestar.

¹⁹ Adalese so, okova so e Devlestar šaj džanel pe, adavai olenđe već pendžarutno – o Devel adava mothovđa lende.

²⁰ A o večno zoralipe hem o božanstvo e Devlesoro i osobine save naši te dikhen pe, ali pana taro čeriba e svetosoro jasno šaj te dikhen pe ano okova so o Devel stvorinda, i adalese e manušen nane izgovor.

²¹ Adalese so, iako džande kako Devel, na dinde le čast hem hvala sar Devlese, nego lengoro misliba ulo uzaludno, a lengoro nerazumno vilo prelelja i tomina.

²² Iako tvrdinde dai mudra, ule nerazumna.

²³ I zameninde i slava e Devlesiri, kova nikad na merela, kako idolja savei čerde te ličinen upro manuš kova merela, upro čiriklja, upro životinje saven isi štar pre hem upro okola so lazinena phuvjaja.

²⁴ Adalese o Devel predinda len lengere vilengere požudende, te oven nečista, te čeren lađarutne stvariija jekh averese.

²⁵ On zameninde e Devlesoro čačipe kako hovajba, i slavinena hem služinena okolese soi stvorime, a na e Stvoriteljese, kole valjani zauvek te slavini pe. Amen.

²⁶ Adalese o Devel predindā len lengere lađarutne požudende. Ađahar lengere đuvlja o prirodno polno odnos zameninde okoleja savo nane prirodno.

²⁷ Isto ađahar hem o murša ačhavde o prirodno polno odnos e đuvljencar, hem thabile ani pumari grešno požuda jekh palo avereste. Ađahar o murša e muršencar ćerena lađarutne stvariija hem adaleja priminde i zaslužiime kazna zako pumaro perverzno živiba.

²⁸ I adalese so na dikhle dai vredno o čačikano pendžariba e Devle, o Devel predindā len lengere bezvrednone mislende, te ćeren okova so na džala ano redo.

²⁹ Oni pherde oti svako nepravednost, pokvarenost, pohlepa, bišukaripe, zavist, mudariba, kavga, prevara, zlonamernost. Oni ogovaračija,

³⁰ vaćerena bišukar jekh averestar, mrzinena e Devle, nasilna, umislime, barikane, izmislinena bišukaripe, nepokorna pumare dadese hem e dajaće,

³¹ nerazumna, nepoverljiva, bezosećajna hem nemilosrdna.

³² Iako džanen zaki e Devlesiri pravedno naredba da zasluženena meriba okola kola adava ćerena, on na samo da adava ćerena nego hem ohrabrinena averen te ćeren adava.

2

E Devlesoro pravedno sudo

¹ Adalese nane tut izgovor, manušeja kova sudineja, ko god tu te ove. Adalese so, adaleja so sudineja averese, korkoro tuće sudineja, adalese so hem tu kova sudineja ćereja isto adava.

² A amen džanaja da o Devel pravedno sudini okolen kola ađahar ćerena.

³ Tu li mislineja, manušeja kova sudineja okolende kola ćerena esavke stvariija, a tu korkoro ćereja ađahar, da ka naše e Devlesere sudostar?

⁴ Ili šaj dikheja po tele e Devlesoro baro šukaripe, lesoro podnosiba hem lesiri strpljivost? Na haljoveja li da o Devel šukaripnaja mangela te anel tut ko pokajanje?

⁵ Ali, adalese so injan šeralo hem so isi tut vilo savo na kajini pe, čhiveja upra tute

i holi zako Dive e holjakoro, kad ka mothoj pe e Devlesoro pravedno sudo.

⁶ O Devel svakonese ka irini palo lesere delja.

⁷ Okolende kola istrajno ćerena šukaripe rodindoj i slava, i čast hem o bimeripe, ka del večno dživdipe.

⁸ A okolen kolai sebična hem nane poslušna e čačipnase, a poslušnai e nepravdaće, ka resel e Devlesiri but bari holi.

⁹ I nevolja hem o pharipe ka resel sarijen kola ćerena bišukaripe, prvo e Jevrejen, a onda hem e avere naroden.

¹⁰ A slava, čast hem mir e Devlestar sarijende kola ćerena šukaripe, prvo e Jevrejende, a onda hem avere narodende.

¹¹ Adalese so o Devel na dikhela koi kova.

¹² Adalese so okola kola bizo Zakoni grešinde, bizo Zakoni hem ka properen. A okolende kola grešinde, a ine len o Zakoni, palo Zakoni hem ka ovel lende sudime.

¹³ Adalese so, anglo Devel nane pravedna okola kola šunena o Zakoni, nego ka oven opravdime okola kola ćerena palo Zakoni.

¹⁴ Adalese so kad o manuša taro av-era nacije kolen nane o Zakoni, prirodno ćerena okova so o Zakoni rodela, ondai on, iako nane len o Zakoni, korkore pumende zakoni.

¹⁵ On ađahar mothovena dai ano lengere vile zapisime okova so rodela o Zakoni. Adava svedočini hem lengiri savest hem lengere mislija save ponekad optuženena len, a ponekad čak braninena len.

¹⁶ Adava ka dičhol ko dive kad o Devel prekalo Hrist Isus ka sudini okova soi garavdo ano manuša, premalo mlo evandelje savo propovedinava.

O Jevreja hem o Zakoni

¹⁷ A tu pheneja da injan Jevrejco hem da čhiveja to pouzdanje ano Zakoni. Hvalineja tut e Devleja

¹⁸ hem džaneja lesiri volja, a taro Zakoni sikliljan soi ispravno.

¹⁹ Injan uverime da injan vođa e korende, svetlost okolende kolai ani tom-ina,

²⁰ okova kova sikaj e nerazumnonen, učitelj e čhavorenđe, adalese so ano Zakoni tut isi sa o džandipe hem o čačipe.

²¹ Znači tu, kova averen sikaveja, korkoro tut na sikaveja? Propovedineja te na čorel pe, a tu korkoro čoreja?

²² Vačereja te na čerel pe preljuba, a tu korkoro čereja preljuba? Gadinena pe će o idolja, a tu korkoro čoreja lengere hramija?

²³ Hvalineja tut e Zakoneja, a phageja adava isto Zakoni hem adaleja lađareja e Devle.

²⁴ Sar soi hem pisime ano Sveto lil: "Zbog tumende maškaro avera nacije vredini pe o anav e Devlesoro."

²⁵ O obreziba isi le vrednost te ičereja o Zakoni. Ali, te phageja o Zakoni, oveja sar okova kova nane obrezime.

²⁶ A te okova kova nane obrezime ičeri o odredbe e Zakonesere, sar o Devel naka uračunini le maškaro obrezime?

²⁷ Ađahar okova kova nane telesno obrezime, a ičeri o Zakoni, ka sudini tuće kova phageja o Zakoni, iako isi tut o pisime Zakoni hem o obreziba.

²⁸ Adalese so, nane Jevrejco okova kova ađahar samo dičhola, niti o pravo obreziba nane telesno stvaru.

²⁹ Nego, pravo Jevrejcoi okova kovai adava andral, a pravo obreziba ovela ano vilo palo Duho, a na palo pisime Zakoni. Esavko na dobini pohvala e manušendar, nego e Devlestar.

3

E Devlesiri vernost

¹ Savi, onda, prednost isi e Jevrejen? Ili isi li nesavi korist oto obreziba?

² Bari korist ano sa! Najanglei e Jevrejende poverime e Devlesere lafiya.

³ A so te nesave olendar inele neverna? O Devel li zbog adava naka ovel više verno?

⁴ Na, nisar! Iakoi svako manuš hovavno, o Develi adava kovai verno ano ple obećanja, sar soi pisime ano Sveto lil:

"Ka mothove tut pravedno ano sa so ka vaćere, hem ka pobedine kad ka ove sudime."

⁵ A te amari nepravednost mothoj e Devlesiri pravednost, so ka phena ko adava? Dai o Devel nepravedno kad ikali pli holi upra amende? Manušikane akava pučava.

⁶ Na, nisar! Sar onda o Devel ka sudini ine pravedno e svetose?

⁷ Ali, te mlo hovajba služini te mothoj pe o izobilje oto e Devlesoro čačipe zaki olesiri slava, sose onda pana sudini pe maje sar grešnikose?

⁸ Hem sose te na phena: "Hajde te čera bišukaripe sar te šaj avel o šukaripe?" Sar so nesave vaćerena bišukar hem tvrdinena da amen ađahar vaćeraja. Adalese ka oven pravedno osudime!

⁹ So, onda? Isi li amen e Jevrejen nesavi prednost upreder avera? Na, nisar! Adalese so, već phendām dai sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, tali vlast e grehesiri.

Nijekh nane pravedno

¹⁰ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Nane nijekh pravedno, nijekh;

¹¹ nijekh nane kova razumini, nane nijekh kova rodela e Devle.

¹² Sare cidinde pe e Devlestar, sare zajedno ule beskorisna.

Nane nijekh kova čerela šukaripe, nane nijekh.

¹³ Lengoroi grlo sar o phravdo grobo, lengiri čhib hovaj.

E sapesoroi otrov lende ko vošta.

¹⁴ Lengerei muja pherde armanja hem gorčina.

¹⁵ Lengere pre siđarena te mudaren,

¹⁶ kaj god džana, anena uništenje hem beda,

¹⁷ a o drom oto mir na pendžarena.

¹⁸ Nane len nisavi dar oto Devel."

¹⁹ Džanaja da sa so o Zakoni vaćeri, vaćeri okolende kolai talo Zakoni, te šaj svako muj te phandljol hem te šaj sa o sveto te terđol anglo sudo e Devlesoro.

²⁰ Adalese anglo leste nijekh naka opravdini pe palo ićeriba o Zakoni, adalese so o Zakoni anela e manuše đi ko pendžariba dai grešno.

I pravednost avela prekali vera

²¹ Ali akana mothovđa pe e Devlesiri pravednost bizo Zakoni, savatar sve-dočinena o Zakoni hem o Proroci.

²² Opravdime injam anglo Devel prekali vera ano Isus Hrist. Adava odnosini pe upro sarijende kola verujinena adalese so nane razlika maškaro manuša.

²³ Adalese so, sare grešinde hem našalde i slava e Devlesiri,

²⁴ ali opravdimei pali lesiri milost prekalo otkupljenje savoi ano Hrist Isus. Adavai e Devlesoro daro.

²⁵ O Devel odredinda e Hriste ple rateja te ovel žrtva zako pomirenje savo primini pe veraja. Adava ćerđa te mothoj pli pravednost. Adalese so, ov ani pli strpljivost na kazninda o grehija savei ćerde angleder,

²⁶ a adava ćerđa sar te mothoj pli pravednost ano akava vreme, te šaj mothoj dai ov korkoro pravedno hem te opravdini okole kova verujini ano Isus.

²⁷ Šaj li onda, korkore amencar te hvalina amen? Našti! Palo savo zakoni? Palo zakoni savo rodela delja? Na, nego palo zakoni savo rodela vera.

²⁸ Adalese amen smatrinaja dai o manuš opravdime pali vera, a na palo ićeriba o Zakoni.

²⁹ O Devel li samo e Jevrejende Devel? Nane li ov Devel hem avere narodende? Oja, hem avere narodende isto.

³⁰ I adalese soi samo jekh Devel, kova prekali vera ka opravdini e obrezimen, ov prekali adaja isto vera ka opravdini hem okolen kola nane obrezime.

³¹ Amen li veraja činavaja o Zakoni? Na, nisar! Nego, amen veraja podržinaja o Zakoni.

4

O Avraam opravdime veraja

¹ So, onda, te phena da otkrijinda o Avraam, amaro pradžad palo telo?

² Adalese so, tei o Avraam opravdime palo ple delja, isi le soja te hvalini pe, ali na anglo Devel.

³ Adalese so o Sveto lil phenela: "O Avraam poverujinda e Devlese hem adava ine lese uračunime ani pravednost."

⁴ Okova kova ćerela buti, na dobini pli plata sar daro, nego zaradini adava so dobini.

⁵ A okolese kova na ćerela buti, a verujini ano Devel kova opravdini e biedevlesere manuše, i vera uračunini pe ani pravednost.

⁶ Adahar hem o David vaćeri dai bahtalo o manuš kase o Devel uračunini i pravednost bizo te lel ano obzir lesere delja:

⁷ "Bahtalei okola kaserei prestupija oprostime

hem o grehija učarde.

⁸ Bahtaloi o manuš kase o Gospod na uračunini o greh."

⁹ Akava li bahtalipe samo zako obrezime ili hem zako okola kola nane obrezime? Adalese so, phendām dai i vera e Avraamese uračunime ani pravednost.

¹⁰ A kad adava ine lese uračunime? Kad inele obrezime ili kad na inele obrezime? Adava na inele palo obreziba, nego angleder o obreziba.

¹¹ Ov priminda o znako oto obreziba sar pečati oti pravednost sava dobinda veraja pana kad na inele obrezime. Adaleja o Avraam ulo dad sarijengoro kola verujinena, a kola nane obrezime, te šaj hem olende adava te uračunini pe ani pravednost.

¹² Ovi hem dad e obrezimengoro, okolengoro kola nane samo obrezime nego hem phirena dromeja oti vera amare dadesiri e Avraamesiri, savi ole ine kad pana na inele obrezime.

E Devlesoro obećanje primini pe veraja

¹³ Adalese so, o obećanje e Avraamese, ili lesere potomstvose, da ka ovel nasledniko e svetosoro, nane dindo palo ićeriba o Zakoni, nego pali pravednost savi avela oti vera.

¹⁴ Adalese so, tei o naslednici okola kola ićerena o Zakoni, onda i vera nane vredno, a o obećanji uzaludno.

¹⁵ Adalese so, o Zakoni peja akhari e Devlesiri holi, a kaj nane Zakoni, adari nane ni phagiba o Zakoni.

¹⁶ Adalese o obećanje terdola upri vera, te šaj o manuša prihvatinen le sar daro oti e Devlesiri milost, hem te šaj vredini zakosa o potomstvo, na samo zakookola kola ićerena o Zakoni, nego hem zakookola kolen isi vera sar e Avraamesiri. Ovi sarijende amende dad.

¹⁷ Sar soi pisime ano Sveto lil: "Ćerđum tut te ove dad bute narodengoro" – anglo Devel, ano kova poverujinda, kova vazdela e mulen hem pali kasiri naredba oto ništa ovela nešto.

¹⁸ O Avraam verujinda hem nadinda pe hem tegani kad na inele sose te nadini pe. Ađahar ulo dad bute narodengoro, adalese so o Sveto lil ađahar phenela: "Edobor baro ka ovel to potomstvo."

¹⁹ O Avraam džanda da nakhlo lesoro vreme kad šaj ine te oven le čhave adalese so ine le paše di o šel berš hem džanda so i Sara našti ine te bijani, ali lesiri vera na peli.

²⁰ Ov na sumnjinda ano e Devlesoro obećanje, nego zoralilo ani vera hem dinda slava e Devlese.

²¹ Inele pherdeste uverime da o Devel šaj te ćerel okova so obećinda.

²² Adalese i vera ine lese uračunime ani pravednost.

²³ A o lafija: "ine lese uračunime", na inele pisime samo olese,

²⁴ nego hem amende kolende ka uračunini pe, kola verujinaja ano Okoleste kova taro mule vazdinda e Isuse, amare Gospode.

²⁵ O Isus inele dindo te merel zakomare prestupija, a uštino taro mule zakomaro opravdanje.

5

Opravdime prekali vera

¹ I adalese, akana kad injam opravdime prekali vera, isi amen mir e Devleja prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

² Zbog amari vera ano Hrist šaj te ava ani milost e Devlesiri ani savi akana živinaja, hem hvalinaja amen ani nada da ka učestvujina ani slava e Devlesiri.

³ Hem na samo adava, nego hvalinaja amen hem e nevoljencar adalese so džanaja da ano nevolje sikljovaja te ova strpljiva.

⁴ Ani adaja strpljivost o Devel zorjari amaro karakteri, a adalestar bijandola i nada.

⁵ Adaja nada na lađari amen, adalese so o Devel čorda plo mangipe ano amare vile prekalo Sveto Duho, kovai amende dindo.

⁶ Adalese so, ano pravo vreme, pana sar injamle bizorale, o Hrist mulo zakomende – biedevlesere manušende.

⁷ Pharoi da neko ka del plo dživdipe sar te spasini avere manuše, čak hem adava manuš te ovel pravedno. Iako šaj isi neko ko bi dela plo dživdipe zakobut šukar manuš.

⁸ Ali, o Devel plo mangipe amende mothoj ađahar: pana sar injamle grešnici, o Hrist mulo zakomende.

⁹ Kobor više akana, adalese so injam opravdime lesere rateja, ka spasina amen oti holi e Devlesiri prekalo leste.

¹⁰ Adalese so, te injamle izmirime e Devleja lesere Čhavesere meribnaja, pana sar injamle lesere neprijatelja, kobor više akana ka ova spasime lesere Čhavesere dživdipnaja, akana kad injam izmirime!

¹¹ Hem na samo adava, nego hem hvalinaja amen ano Devel prekalo amaro Gospod Isus Hrist, prekala kaste akana injam izmirime e Devleja.

O Adam hem o Hrist

¹² Adalese, sar so o greh đerdinda ano sveto prekalo jekh manuš, a prekalo greh o meriba, ađahar o meriba reslja sa e manušen, adalese so sare grešinde.

¹³ O greh ano sveto inele angleder o Zakoni, ali o greh nikase na računini pe kad nane zakoni.

¹⁴ A palem, o meriba vladinda taro Adam di o Mojsije hem upro okolende kola na grešinde ko isto način sar o Adam, kovai slika Okolesiri kova valjanda te avel.

¹⁵ Ali i milost nane sar o prestup. Adalese so, te but džene mule zbog o prestup jekhe manušesoro, kobor više upro butende čordili i milost e Devlesiri

hem o daro savo alo prekali milost jekhe manušesiri, e Isuse Hristesiri.

¹⁶ Hem adava daro nane isto sar okova savo alo prekalo okolestes kova grešinda. Adalese so, palo jekh prestup ali i osuda, a o milosno daro alo palo but prestupija hem anda opravdanje.

¹⁷ Adalese so, te zbog o prestup jekhe manušesoro o meriba vladinda prekalo adava jekh manuš, kobor više okola kola priminena izobilje oti milost hem daro oti pravednost ka vladinen ano dživdipe prekalo jekh manuš, prekalo Isus Hrist!

¹⁸ I, sar so sa o manuša inele osudime zbog o prestup jekhe manušesoro, ađahar hem zbog jekh pravedno delo jekhe manušesoro sa o manuša ka oven opravdime hem ka ovel len dživdipe.

¹⁹ Adalese so, sar so palo neposlušnost jekhe manušesoro but džene ule grešna, ađahar hem pali poslušnost jekhe manušesiri but džene ka oven pravedna.

²⁰ O Zakoni alo te barjon o grehija. Ali, kaj barilo o greh, i milost barili po više,

²¹ te šaj, sar so o greh vladinda prekalo meriba, ađahar i milost e Devlesiri vladini prekali pravednost savi legari ano večno dživdipe prekalo Isus Hrist amaro Gospod.

6

Mule zako greh – dživde ano Hrist

¹ So onda ka phena? Valjani li te ačhova ano greh sar te barjol i milost e Devlesiri?

² Na, nisar! Sar šaj amen kola muljam zako greh pana te živina ano leste?

³ Ili, na džanen li da sare amen kola injam krstime ano Hrist Isus injam krstime ano lesoro meriba?

⁴ Adalese, prekalo krstiba zajedno oleja injam parume ano lesoro meriba, te šaj hem amen, sar so o Hrist e Dadesere slavaja vazdime taro mule, živina neve dživdipnaja.

⁵ Adalese so, kad uljam jekh oleja ano meriba sar olesoro, isto ađahar ka ova jekh oleja ano uštiba taro mule sar olesoro.

⁶ Akava džanaja: amaro purano manuš čhivdoi ko krsto e Hristeja te šaj amaro grešno telo ovel uništite, te na ova više robija e grehese.

⁷ Adalese so, okova kovai mulo, oslobodime i oto greh.

⁸ I, te muljam e Hristeja, verujinaja da hem ka živina oleja.

⁹ Adalese so džanaja da o Hrist, kova uštino taro mule, više naka merel – o meriba više nane le vlast upro leste.

¹⁰ Meribnaja saveja mulo, mulo jekhvar hem zauvek sar te phagel o zoralipe e grehesoro; a o dživdipe savo akana živini, živini zako Devel.

¹¹ Ađahar hem tumen dikhen tumen da injen mule zako greh, a dživde zako Devel ano Hrist Isus.

¹² Adalese o greh na tromal više te vladini ano tumaro telo savo merela, i te pokorinen tumen lesere požudende.

¹³ Ma den tumare udovija zako greh sar alatija zaki nepravda, nego den tumen zako Devel sar okola kola uštine taro mule hem tumare udovija den zako Devel sar alatija zaki pravednost.

¹⁴ Adalese so, o greh naka ovel le vlast upra tumende, adalese so na injen talo Zakoni, nego tali milost e Devlesiri.

Robija zaki pravednost

¹⁵ So te ćera? Te grešina adalese so na injam talo Zakoni, nego tali milost e Devlesiri? Na, nisar!

¹⁶ Na džanen li da injen robija okolesere kase pokorinena tumen, okolesere kase sar robija predena tumen te oven lese pokorna – bilo zako greh, so legari ano meriba, bilo zaki poslušnost, so legari ani pravednost.

¹⁷ Ali, hvala e Devlese so, iako injenle robija zako greh, sa vileja pokorinden tumen zako adava sikaviba saveše predinden tumen.

¹⁸ Oslobodime injen oto greh hem uljen robija zaki pravednost.

¹⁹ Koristinava svakodnevna primerija ano vačeriba zbog o bizoralipe tumare telosoro. Sar so nekad predinden tumare udovija te služinen zaki nečistota hem zako bezakonje, ađahar akana preden tumare udovija te služinen zaki pravednost, so legari ani svetost.

²⁰ Adalese so, kad injenle robija zako greh, injenle slobodna oti pravednost.

²¹ I savi korist ine tumen adalestar savestar avdive lađana? Konačnoi rezultat adalestar o meriba.

²² Ali, akana kad injen oslobodime oto greh hem kad uljen robija e Devlesere, i korist savi isi tumen legari ani svetost, a konačnoi rezultat adalestar o večno dživdipe.

²³ Adalese soi i plata zako greh meriba, a daro e Devleseroi večno dživdipe ano amaro Gospod Hrist Isus.

7

Slobodna oto Zakoni

¹ Ili, na džanen li, phraljalen – vačerava okolende kola džanen o Zakoni – da o Zakoni isi le vlast upro manuš samo đikotei dživdo?

² Ađahari hem i dindi đuvli, palo Zakoni, phandli zako plo rom đikotei ov dživdo. Ali, te lakoro rom merela, slobodnoi taro Zakoni saveja inele phandli zako plo rom.

³ Adalese, te dželi avereja đikotei lakoro rom dživdo, ka vičini pe preljubnica. Ali, te lakoro rom merela, slobodnoi taro Zakoni hem nane preljubnica te lelja avere.

⁴ Ađahar hem tumen, mle phraljalen, prekalo telo e Hristesoro muljen zako Zakoni te pripadinen averese, Okolese kova uštino taro mule, hem te ova plodonosna zako Devel.

⁵ Adalese so, đikote živinđam palo telo, o bišukar požude save inele izazivime e Zakoneja vladinde ano amare udovija, a o plod adalestar inele meriba.

⁶ Ali, akana injam slobodna oto Zakoni adalese so muljam zako adava saveja injamle phandle. Akana služinaja e Devlese ko nevo način e Duhostar, a na ko purano način palo pisime Zakoni.

O Zakoni hem o greh

⁷ So onda ka phena? Dai o Zakoni greh? Na, nisar! A palem, me naka džanav ine soi greh te na ovel ine o Zakoni. Adalese so, naka džanav ine soi požuda te na phenel ine o Zakoni: “Ma mang okova so nane klo!”

⁸ A o greh iskoristinđa i prilika hem prekali adaja naredba ana mande izazivinđa svako vrsta oti požuda. Adalese so, o grehi bizo Zakoni mulo.

⁹ Nekad živinđum bizo Zakoni, a kad ali i naredba, o greh oživinđa,

¹⁰ a me muljum. I ađahar i naredba, savi valjanda te anel maje dživdipe, anda maje meriba.

¹¹ Adalese so, o greh iskoristinđa i prilika hem e naredbaja prevarinđa man hem mudarđa man.

¹² Adalese, o Zakoni sveto hem i naredbai sveto, pravedno hem šukar.

¹³ Značini li da adava soi šukar anda maje meriba? Na, nisar! A palem, o greh te mothoj pe dai greh, ov prekalo adava soi šukar anda meriba, hem ađahar o greh prekalo naredbe te mothoj pe dai pherdeste grešno.

¹⁴ Džanaja dai o Zakoni duhovno, a da me injum telesno, biknime sar robo e grehese.

¹⁵ Na haljovava so čerava, adalese so na čerava okova so mangava, nego čerava okova so mrzinava.

¹⁶ A te čerava okova so na mangava, značini da slažinav man dai o Zakoni šukar.

¹⁷ A palem, adava na čerava više me, nego o greh savo živini ana mande.

¹⁸ Adalese džanav da ana mande – ano mlo telo – na živini ništa šukar. Adalese so, isi man želja te čerav okova soi šukar, ali na injum ano stanje te čerav adava.

¹⁹ Adalese so, na čerava o šukar, savo mangava, nego o bišukar, savo na mangava.

²⁰ Ali, te čerava okova so na mangava, onda adava na čerava me, nego o greh savo živini ana mande.

²¹ Ađahar arakhljum akava zakoni: kad mangava te čerav šukar, adathei odmah o bišukar.

²² Ano mlo vilo injum oduševime e Devlesere Zakoneja,

²³ ali dikhava da ano mle udovija delujini aver zakoni, savo marela pe protiv o zakoni mla gođakoro hem phandela man e grehesere zakoneja savoi ano mle udovija.

²⁴ Kobor jedno injum me! Ko ka oslobodini man akale telostar savo merela?

²⁵ Hvala e Devlese, kova oslobodini man prekalo amaro Gospod Isus Hrist! Ađahar me mla gođaja služinava e Devlesere Zakonese, a mle teloja e grehesere zakonese.

8

Dživdipe ano Duho

¹ Adalese akana nane osuda okolende kolai ano Hrist Isus,

² adalese so o zakoni e Duhosoro savo anela dživdipe ano Hrist Isus oslobodinda man oto zakoni e grehesoro hem e meribnasoro.

³ Adalese so, okova so o Zakoni naši ine te čerel, zbog o bizoralipe e telosoro, čerđa o Devel ađahar so bičhalđa ple Čhave ano obličje e grešnone telosoro te ovel žrtva zako greh. Hem ađahar osudinda o greh ano telo,

⁴ te šaj o pravedno zahtev e Zakonesoro pherđol ana amende kola na živinaja palo telo, nego palo Duho.

⁵ Adalese so, okola kola živinena palo telo, mislinena ko okova soi telesno, a okola kola živinena palo Duho, mislinena ko okova soi duhovno.

⁶ Adalese so, i godi legardi teloja anela meriba, a i godi legardi Duhoja anela dživdipe hem mir.

⁷ Adalese so, kadi i godi legardi teloja, oj džala protiv o Devel, adalese so nane pokorno e Devlesere Zakonese, niti nane sposobno te čerel adava.

⁸ Ađahar, okola kolai legarde teloja naši te ugodinen e Devlese.

⁹ Ali, tumen na injen legarde teloja, nego Duhoja, te čače e Devlesoro Duho živini ana tumende. Te nekas nane e Hristesoro Duho, na pripadini e Hristese.

¹⁰ A tei o Hrist ana tumende, o teloi mulo zbog o greh, ali o Duho dela tumen dživdipe adalese so injen opravdime anglo Devel.

¹¹ A te e Devlesoro Duho, kova vazdinda e Isuse taro mule, živini ana tumende, onda o isto Devel kova e Hriste vazdinda taro mule, prekalo Duho kova živini ana tumende, ka oživini hem tumare telija save merena.

¹² Adalese, phraljaljen, na injam dužna e telose te živina palo leste.

¹³ Adalese so, te živinena palo telo, mora hem te meren. Ali, te e Duhoja mudarena tumare telesna delja, ka živinen.

¹⁴ Adalese so, okola kolen legari e Devlesoro Duho, oni e Devlesere čhave.

¹⁵ Adalese so, e Duho kole priminden na legari tumen ano ropstvo sar te šaj palem živinen ani dar, nego čerđa tumen te oven e Devlesere čhave hem prekalo leste vičinaja: "Abba, Dade!"

¹⁶ Korkoro o Duho svedočini zajedno amare duhoja da injam e Devlesere čhave.

¹⁷ I, te injam čhave, onda injam hem naslednici – naslednici e Devlesere hem zajedno naslednici e Hristeja, te čače e Hristeja patinaja, te šaj učestvujina ani lesiri slava.

O Sveto Duho anela sloboda hem slava

¹⁸ Smatrinava da amare patnje save isi amen akana naši ni te uporedini pe e slavaja savi ka mothoj pe amende.

¹⁹ Adalese so, sa so o Devel stvorinda željno adžiceri te mothoj pe i slava e Devlesere čhavengiri.

²⁰ Adalese so, sa soi stvorime ulo bezvredno, na amara voljaja, nego e Devlesere voljaja, ani nada

²¹ da ani slavno sloboda e Devlesere čhavengiri hem sa adava ka primini oslobodenje oto ropstvo savo legari ani propast.

²² Džanaja da sa soi stvorime e Devlestar uzdišini hem mučini pe sa di akana, sar i đuvli anglo bijaniba.

²³ Hem na samo okova soi stvorime, nego hem amen kola isi amen e Duho sar prvo daro e Devlesoro, isto uzdišinaja adžicerindoj o Devel pherdeste te usvojini amen, te otkupini amare telija.

²⁴ Adalese so, ani adaja nada injam spasime. A i nada savi dičhola nane nada, adalese so niko na nadini pe okolese so već dikhela.

²⁵ Ali, te nadinaja amen okolese so na dikhaja, onda adava strpljivo adžiceraja.

²⁶ Isto ađahar hem o Duho amende pomožini ano amare bizoralipa. Amen na džanaja zako so valjani te molina, ali korkoro o Duho molini zako amende ano uzdisaja save lafencar naši te opisinen pe.

²⁷ A Okova kova ispitujini o vile džanel so o Duho mangela, adalese so o Duho pali volja e Devlesiri molini zako e Devlesere manuša.

²⁸ Džanaja da sa džala ko šukar okolende kola volinena e Devle, okolende kolen ov vičinda palo plo plan.

²⁹ Adalese so, okolen kolen o Devel angleder džanda, adalen hem predodredinđa te oven menjime premali slika lesere Čhavesiri, sar te šaj lesoro Čhavo ovel prvenco maškaro but phralja.

³⁰ A okolen kolen predodredinđa, adalen hem vičinda. A kolen vičinda, adalen hem opravdinđa. A kolen opravdinđa, adalen hem proslavinđa.

O mangipe e Devlesoro ano Hrist Isus

³¹ So onda te phena ko sa akava? Tei o Devel amencar, ko šaj protiv amende?

³² Ov, kova čak ni ple Čhave na poštedinđa, nego dinda le te merel zakosarijenđe amende, sigurno ka del amen hem sa aver zajedno oleja.

³³ Ko šaj te optužini okolen kolen izabirinđa o Devel? Niko! O Develi adava kova opravdini len.

³⁴ Ko ka osudini len? Niko! Adalese so o Hrist Isus kova mulo, hem soi po bitno, kova inele vazdime taro mule bešela ko počasno than oti desno strana e Devlesiri hem molini pe zakos amende.

³⁵ Ko ka cidel amen e Hristesere mangipnastar? I nevolja, o pharipe, o progonstvo, i bokh, o čororipe, i opasnost ili o meriba?

³⁶ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Zbog tuće mudarena amen svako dive, dikhena amen sar bakren zakos činiba.”

³⁷ Ali, ano sa adava zorale pobedinaja prekalo Okolestekova zavolinda amen.

³⁸ Adalese so, uverime injum da ni o meriba, ni o dživdipe, ni o anđelja, ni o poglavarstvija, ni i sadašnjost, ni i budućnost, niti bilo savo zoralipe,

³⁹ ni o učipe ni o hor, ni bilo so aver soi stvorime, našti te ciden amen e Devlesere mangipnastar savoi ano amaro Gospod Hrist Isus.

9

E Devlesoro izbor

¹ Vačerava o čačipecano Hrist, na hovavava, svedokoi maje mli savestano Sveto Duho:

² mli žalost bari hem beskrajno dukh isi man ano vilo.

³ Adalese so, zakos mli phralja, kolai mli familija palo telo, ka mangav ine me te ovav proklete hem cidime oto Hrist, kad bi šaj ine adava te spasini len.

⁴ Oni o Izraelci. Olen o Devel usvojinda, te oven lesere čhave. Olende o Devel mothovđa pli slava, hem dinda len o savezija, o Zakoni, o način sar te služinen lese hem o obećanja.

⁵ Olengeri hem o pradada o Avraam, o Isaak hem o Jakov, a olendar, palo telo, avela hem o Hrist, kovai Devel upreder sa. Olese slava zauvek! Amen.

⁶ Ali, adava na znaćini da o Devel na ićerđa plo obećanje. Adalese so nane sare kolai palo bijandipe Izraelci, prava Izraelci,

⁷ niti e Avraamesere čačikane čhave sare kolai lesoro potomstvo, nego: “To potomstvo ka računini pe prekalo Isaak.”

⁸ Adava znaćini da nane e Devlesere čhave sare kolai e Avraamesere potomci palo telo. Samoi o čhave oto obećanje e Devlesere čhave.

⁹ A akavai o lafi oto obećanje: “Ka avav aver berš ko akava vreme, hem e Sara ka ovel čhavo.”

¹⁰ Hem na samo oj. Ko isto način i Reveka akharda blizanconen amare pradadestar e Isaakestar.

¹¹ A angleder so o čhave bijandile hem angleder so šaj ine te čeren nešto šukar ili bišukar – sar te ačhol ko zoralipe e Devlesoro plan oto izabiriba,

¹² savo na zavisini oto delja, nego Okolestarkova dela o poziv – ine olaćephendo: “O phureder ka služini e tiknedere.”

¹³ Sar soi pisime ano Sveto lil: “E Jakove zavolindum, a e Isave zamrzindum.”

¹⁴ So onda te phena? Dai o Devel o nepravedno? Na, nisar!

¹⁵ Adalese so, ov e Mojsijase phenda: “Ka smilujinav man kase me mangava te smilujinav man hem ka mothovav milosrđe kase me mangava te mothovav milosrđe.”

¹⁶ I adalese na zavisini ništa oti amari želja ili oto amaro trud, nego e Devlestar kova smilujini pe.

¹⁷ Adalese so, o Devel ano Sveto lil phenela e faraonese: “Adalese čivdum tut

te ove vladari, sar te šaj mothovav mlo zoralipe prekala tute hem mlo anav te šundol ki sa i phuv.”

¹⁸ I adalese, smilujini pe kase ov mangela, hem steđini o vile okolengere kase ov mangela.

¹⁹ Neko šaj ka pučel man: “Sose onda o Devel pana krivini amen? Ko šaj te suprotstavini pe zaki lesiri volja?”

²⁰ Ali, ko injan tu, manušeja, te raspravi-nen tut e Devleja? Šaj li okova soi stvorime te phenel ple stvoriteljese: “Sose ađahar ćerđan man?”

²¹ Nane li pravo okole kova ćerela buti e glinaja oti isto glina te ćerel jekh čaro zaki čast, a aver zaki ladž?

²² A so te o Devel, mangindoj te mothoj pli holi hem plo zoralipe, ani bari strpljivost trpinda okolen upro kolende inele holjame hem kola inele pripremimo zaki propast?

²³ Ov adava ćerđa sar te mothoj o bar-valipe oti pli slava upro okolende kolende mothoj milosrđe, kolen angleder pripremi-nda zaki slava.

²⁴ Adala injam amen, kolen o Devel vičinda na samo e Jevrejendar, nego hem e manušendar taro avera nacije.

²⁵ Sar so o Devel phenela ano lil e prorokosoro e Osijasoro:

“E manušen kola nane mlo narodo ka proglasinav dai mlo narodo
hem okola koja nane volime, dai
volime.”

²⁶ Hem:

“Ko adava than kaj ine lende phendo:
‘Tumen na injen mlo narodo’,
ka oven proglasimo dai ‘čhave e dživde
Devlesere.’”

²⁷ A o proroko o Isaija phenda e Izraelstar:

“Iako isi Izraelci edobor, sar pošik ano
more,
samo tikoro broj olendar ka spasini
pe.

²⁸ Adalese so, o Gospod ka ćerel e phuvjaja okova so phenda, hem sigate adava ka ćerel.”

²⁹ Hem sar so o Isaija prorokujinda:

“Te na ačaj amende ine potomstvo
o Gospod kovai upreder o vojske,
ka ova ine sar i Sodoma,
hem ka ličina ine upri Gomora.”

I nevera e Izraelesiri

³⁰ So onda te phena? Da o manuša taro avera nacije, kola na trudinde pe zaki pravednost, priminde i pravednost – i pravednost savi avela oti vera.

³¹ A o Izraelci, kola edobor trudinde pe zaki pravednost palo ićeriba o Zakoni na uspinde ano adava.

³² Sose? Adalese so na trudinde pe te oven pravedna pali vera, nego palo pumare delja. Ađahar zapninde ko bar ko savo o manuša zapninen.

³³ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Ače, ko Sion čhivava
bar ko savo ka zapninen hem stena
savi ka ćerel len te peren.
Ali, okova kova ano leste poverujini,
naka lađal.”

10

¹ Phraljalen, okova so taro sa o vilo mangava hem soi mli molitva e Devlese zako Izraelci adavai te oven spasime.

² Adalese so me svedočinava zako olende da taro sa o vilo mangena te služinen e Devlese, ali nane len o čakikano haljojba.

³ I adalese so na pendžarde i pravednost savi avela e Devlestar, mangle te uspostavinen pumari, hem ađahar na pokorinde pe zaki pravednost savi avela e Devlestar.

⁴ Adalese so o Hrist dovršinda o Zakoni te šaj ovel opravdime svako kova verujini ano leste.

⁵ Oti pravednost savi avela oto Zakoni, o Mojsije pisini: “Ko ićeri o naredbe e Zakonesere, ano lende ka arakhi dživdipe.”

⁶ A oti pravednost savi avela oti vera phenela ađahar: “Ma phen ano to vilo: ‘Ko

ka uštel ko nebo?' – so značini: 'Ko ka anel e Hriste taro Nebo ki phuv?' "

⁷ Ili: " 'Ko ka huljel ano than e mulen-goro' – so značini: 'Ko ka huljel te anel e Hriste taro mule?'"

⁸ Nego, so phenela? "O lafi e Devlesoroi će paše, ano to muj hem ano to vilo." Adavai o Lafi oti vera savi propovedinaja:

⁹ te priznajineja te mujeja dai o Isus Gospod hem vileja verujineja da o Devel vazdinda le taro mule, ka ove spasime.

¹⁰ Adalese so, vileja verujini pe zako opravdanje, a mujeja priznajini pe zako spasenje.

¹¹ Adalese o Sveto lil vačeri: "Ko god poverujini ano leste, naka ladžal."

¹² Adalese so, nane razlika maškaro Jevrejco hem okova kova nane Jevrejco; adalese soi o Gospod jekh hem ovi isto zako sa o manuša; ov barvale blagoslovini sarijen kola vičinen a lesoro anav.

¹³ Adalese so, "Svako kova vičini o anav e Gospodesoro, ka ovel spasime."

¹⁴ Ali, sar te vičinen Okole ana kaste na verujinena? A sar te verujinen ano Okova kastar na šunde? Hem sar te šunen bizo propovedniko?

¹⁵ A sar neko te propovedini e manušende te nane bičhaldo? Sar soi pisime ano Sveto lil: "Soi šuže o pre okolengere kola legarena o Šukar lafi."

¹⁶ Ali, na prihvatinde sare o Šukar lafi, adalese so o Isaija phenela: "Gospode, ko poverujinda amare lafese?"

¹⁷ I vera avela prekalo šuniba, a o šuniba prekalo propovediba e Hristestar.

¹⁸ A me pučava: O manuša li na šunde? Oja, šunde! Adalese so:

"Lengoro glaso šundilo ki sa i phuv
hem lengere lafija resle di ko kraj e
svetosoro."

¹⁹ Hem pučava: O Izraelci li na halile? Oja, halile. Najangle o Devel prekalo Mojsije phenela:

"Ka ćerav tumen te oven ljubomorna
narodoja kova nane narodo,
ka holjanćerav tumen narodoja kova
nane razumno."

²⁰ E Devlese ano anav, o Isaija bizi dar phenela:

"Arakhle man okola kola na rodinde man.
Mothovđum man okolende kola na
puće maje."

²¹ A zako Izrael phenela:

"Celo dive pružindum mle vasta premalo
lende,
ali oni neposlušna hem šerale."

11

O Devel na odbacinda ple narodo

¹ Adalese, pučava: o Devel li odbacinda ple narodo? Na, nisar! Hem me injum Izraelco, e Avraamesoro potomko taro pleme e Venijaminesoro.

² O Devel na odbacinda ple narodo, save izabirinda angleder. Ili na džanen li so phenela o proroko o Ilija ano Sveto lil, kad žalinda pe e Devlese protiv o Izrael? Phenda:

³ "Gospode, mudarde sa te prorokonem hem peravde sa te žrtvenici. Samo me ačhiljum, a hem man mangena te mudaren."

⁴ I so o Devel phenda lese? "Ačhavđum maje ehta hiljade manušen kola na pele ko kočija anglo Vaal."

⁵ Adahari hem ano akava vreme: o Devel izabirinda tikori grupa oto manuša pali pli milost.

⁶ Pa te izabirinda len pali pli milost, onda adava nane zbog olengere delja. Inače, i milost e Devlesiri naka ovel više ine milost.

⁷ So onda? O Izraelci na dobinde okova so rodinde. Adava dobinde okola kolen o Devel izabirinda maškar olende, a averengere vile ule stedime.

⁸ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"O Devel dinda len duho savo ćerela len
zorale te soven,
jačhencar te na dikhen,
hem kanencar te na šunen,
sa di ko avdisutno dive."

⁹ A o David phenela:

“Nek lengiri gozba ovel lende zamka hem klopka,
nek peren hem nek oven kaznime.

¹⁰ Nek koroljoven te na dikhen,
a tu pharipnaja bandar lengere dume zauvek.”

O spasenje avere narodengoro

¹¹ A me pučava: On li pele ano greh sar te na ušten više? Na, nisar. Nego, zbog olengoro prestup o spasenje alo hem avere narodende hem čerđa e Jevrejen te oven ljubomorna.

¹² I, te olengoro prestup značini barvalipe zako sveto, a lengoro periba barvalipe zako avera narodija, kobor više barvalipe ka anel adava kad o pherdo broj oto Jevreja ka prihvatinini o spasenje!

¹³ A tumende kola na injen Jevreja, phenava: sar apostoli zako avera narodija hvalinava mli služba,

¹⁴ te šaj nesar čerav mle narodo te oven ljubomorna hem ađahar te spasinav nesaven olendar.

¹⁵ Adalese so, kad o Devel odbacinda len, pomirinda pe avere narodencar. So, onda, ka značini kad o Devel palem ka prihvatinini len te na uštiba taro mule?

¹⁶ Tei o prvo kotor oto humer posvetime e Devlese, ondai hem sa o humer sveto; tei o koreno sveto, svetai hem o granke.

¹⁷ I, tei nesave granke phage, a tu sar granka oti divljo maslina injan spojime maškar olende hem akana olencar delineja o koreno hem o sokija oti maslina,

¹⁸ ma hvalin tut anglo phage granke. A te hvalinda tut, setin tut da tu na akhareja o koreno, nego o koreno tut.

¹⁹ Tu ka phene: “O grankei phage sar te šaj me čivav man olende ko than.”

²⁰ Čače, oni phage adalese so na verujinde, a tu terdoveja olende ko than zbog ti vera. Samo, ma te ove barikano zbog adava, nego te dara.

²¹ Adalese so, te o Devel na poštedinda o prirodna granke, naka poštedini ni tut.

²² Adalese, dikh e Devlesoro šukaripe hem lesiri strogoća. Ovi strogo premalo okola kola otpele, ali šukari premala tute te ačhiljan ano lesoro šukaripe. A te ačhavdan te verujine, hem tu ka ove čindo.

²³ A hem on o Izraelci kola na ačhovea ani nevera ka oven palem spojime ko kaš, adalese so o Devel šaj te čerel adava.

²⁴ I te tu, kova pali priroda injan granka oti divljo maslina, injan čindo oto klo kaš hem injan spojime ko sadime kaš oti maslina, so nane prirodno, kobor po lokhe ka ovel zako prirodna granke te oven spojime ko pumaro kaš.

O Izrael ka ovel spasime

²⁵ Phraljalen, mangava te džanen akaja tajna sar te na mislinen da sa džanen. Nesave Izraelci ule šerale hem ka ačhoven ađahar sa đikote o pherdo broj oto avera narodija na đerdini ano narodo e Devlesoro.

²⁶ I ađahar ka spasini pe sa o Izrael, sar soi pisime ano Sveto lil:

“O Spasitelj! ka avel taro Sion;
ka cidel svako bezbožnost e
Jakovesere potomkonendar.

²⁷ Hem akavai mlo savez olencar
kad ka cidav lengere grehija.”

²⁸ Adalese so o Jevreja odbinde o evandjelje, ule neprijatelja e Devlesere zbog tumari korist, ali palem o Devel volini len adalese so izabirinda lengere pradaden.

²⁹ Adalese so, o Devel na menjini pli odluka kad dela darija hem pozivija.

³⁰ Sar so tumen nekad injenle neposlušna e Devlese, a akana zbog olengiri neposlušnost priminden milosrđe e Devlestar,

³¹ ađahar hem on akana, ule neposlušna e Devlese zbog tumende, te šaj hem on te priminen milosrđe e Devlestar.

³² Adalese so o Devel sa e manušen phandlja ani neposlušnost te šaj sarijende mothoj plo milosrđe.

Slava e Devlese

³³ O, kobori baro e Devlesoro barvalipe, i mudrost hem o džandipe! Lesere odluke niko našti te objasnini hem lesere droma niko našti te haljol!

³⁴ Adalese so, ko pendžari i godi e Devlesiri?
Ili ko inele lesoro savetniko?

³⁵ Ili ko dinda le nešto,
i ov onda te dugujini lese?

³⁶ Adalese so, sa avela olestar, hem sai
čerdo prekalo leste hem zako olese. Olese
nek ovel slava zauvek! Amen.

12

Sar o vernici valjani te živinen

¹ Adalese molinava tumen, phraljalén,
palo milosrđe savo mothovđa amende o
Devel, te anen tumare telija sar dživdi
žrtva, sveto hem ugodno e Devlese. Adavai
pravo način sar te služini pe e Devlese.

² Ma prilagodinen tumen akale svetose,
nego muken e Devlese te menjini tumen
ađahar so ka del tumen nevo razmisliba, te
šaj džanen soi lesiri volja, soi šukar, ugodno
hem savršeno.

³ Pali milost savi o Devel dinda man,
vačerava svakonese tumendar: Ma misli-
nen tumendar bolje nego so valjani te mis-
linen, nego mislinen tumendar trezveno,
pali mera oti vera savi o Devel odredinda
svakonese tumendar.

⁴ Adalese so, sar so isi amen but udovija
ano jekh telo, a sa o udovija nane len isto
uloga,

⁵ ađahar hem amen, iako injam but,
injam jekh telo ano Hrist, hem sare pri-
padinaja jekh averese.

⁶ Ađahar, isi amen različita darija pali
milost savi primindam e Devlestar. Kas isi
daro te prorokujini, nek koristini le pali
mera oti pli vera.

⁷ Kas isi daro te kandel, nek kandel; kas
isi daro te sikaj, nek sikaj;

⁸ kas isi daro te utešini, nek utešini; kas
isi daro te del, nek ovel darežljivo; kas isi
daro te upravini, nek upravini odgovorno;
kas isi daro te mothoj milosrđe, nek čerel
adava radosno.

⁹ O mangipe nek ovel čačikano, a na
dujemujengoro. Mrzinen o bišukaripe,
zorale ičeren tumen ko okova soi šukar.

¹⁰ Volinen jekh avere sar phraljen,
poštujinen jekh avere više nego tumen.

¹¹ Ma oven lenja, nego revno hem
gorljivo služinen e Gospodese.

¹² Zbog i nada savi isi tumen, oven
radosna, kad injen ano nevolje, oven str-
pljiva, a ani molitva oven istrajna.

¹³ Delinen okova so isi tumen e Devle-
sere manušencar kolai ani potreba, hem
oven gostoljubiva.

¹⁴ Blagoslovinen okolen kola progoni-
nena tumen, blagoslovinen, a ma den
armanja.

¹⁵ Radujinen tumen okolencar kola
radujinena pe, roven okolencar kola
rovena.

¹⁶ Oven složna maškara tumende; ma
oven barikane, nego družinen tumen oko-
lencar kolen avera dikhena da hari vredi-
nena. Ma mislinen da sa džanen!

¹⁷ Nikase ma irinen bišukaripe zako
bišukaripe. Dikhen te čeren okova soi šukar
anglo jača sa e manušende.

¹⁸ Te šaj – kobori di tumende – živinen
ano mir sa e manušencar.

¹⁹ Ma osvetinen tumen korkore, mle
manglalen, nego ačhaven than e Devlesere
holjaće. Adalese so ano Sveto lil pisini: “I
osvetai mli, me ka irinav lende” – vačeri o
Gospod.

²⁰ Umesto adava:

“Tei to neprijatelj bokhalo, de le te hal,
hem tei žedno, de le te pijel.

Adalese so, te čerđan ađahar,
ka chore lese jagalo žaro upro šero – ka
lađare le.”

²¹ Ma muk o bišukaripe te pobedini tut,
nego tu pobedin o bišukaripe šukaripnaja.

13

Te pokorinen tumen zaki vlast

¹ Nek svako manuš pokorini pe zako
e phuvjakere vlastija. Adalese so ni-
jekh vlast na postojini bizo e Devlesoro
dopuštenje. Hem okola kola vladinena, i
vlast dobinde e Devlestar.

² Adalese, ko protivini pe zaki vlast,
protivini pe okolese so o Devel postavinda,
a okola kola protivinena pe ka anen osuda
upra pumende.

³ Okola kola čerena soi šukar, na valjani
te daran oti vlast. Oti vlast valjani te
daran okola kola čerena bišukaripe. Te na
mangeja te dara oti vlast, čer šukar hem i
vlast ka hvalini tut.

⁴ Adalese so, i vlast služini e Devlese zako
to šukaripe. Ali te čereja bišukaripe, valjani

te dara, adalese so i vlast na akhari o mači džabe. I vlasti e Devlesiri sluga, osvetniko kova ikali e Devlesiri holi upro okolende kola čerena bišukaripe.

⁵ Adalese valjani te pokorinen tumen zako vlastija, na samo sar te našen oti e Devlesiri holi, nego hem zbog i čisto savest.

⁶ Adalese hem platinena o porezija. Okola kola vladinena e Devleserei službenici hem posvetinde pumaro vreme zako vladiba.

⁷ Den svakonese okova so dugujinena: kase porez – porez; kase carina – carina; kase poštujiba – poštujiba; kase čast – čast.

O mangipe premalo phralja

⁸ Nikase ništa ma oven dužna, sem te volinen jekh avere. Adalese so okova kova volini avere, pherđa e Devlesoro Zakoni.

⁹ Adalese so o naredbe: “Ma čer preljuba, ma mudar, ma čor, ma mang okova so nane klo”, hem bilo savi aver, pripadinena ani akaja jekh: “Volin te pašutne sar korkore tut.”

¹⁰ Okova kova volini averen, naka čerel lende bišukaripe. Adalesei o mangipe adava savo pherela e Devlesoro Zakoni.

O dive e Hristesoroi paše

¹¹ Čeren akava, adalese so džanen ano savo vreme živinaja. Alo o vreme te ušten taro sojba, adalese soi amende akana o spasenje po paše nego tegani kad poverujindam.

¹² I rat nakhela, a o divei paše. Adalese, te frda amendar o delja e tominakere hem te urjava e svetlosiri oprema zako mariba.

¹³ Te živina pristojno sar so dolikujini e manušende kola živinena ano svetlost e divesoro – bizo divlja veselja hem mačojba, bizo blud hem nemoralno živiba, bizi kavga hem ljubomora!

¹⁴ Umesto adava, urjaven tumen ano Gospod Isus Hrist hem ma mislinen ko adava sar te udovoljinen e telosere požudende.

14

O bazorale hem o zorale ani vera

¹ Prihvatinen okolen kolai bazorale ani vera, ali na adalese sar te raspravinen tumen olencar adalese so averčhane mislinena.

² Neko verujini da tromal sa te hal, a o bazoralo ani vera hala samo povrće.

³ Okova kova hala sa, na valjani te mislini dai bolje okolestar kova na hala sa, ali ni okova kova na hala sa, na valjani te osudini okole kova hala sa, adalese so o Devel prihvatinda sodujen.

⁴ Ko injan tu te osudine averesere sluga? Ovi odgovorno ple gospodaresere kova ka odlučini da li ka ovel opravdime ili na. I ka ovel opravdime adalese so o Gospod šaj te opravdini le.

⁵ Neko smatrini dai nesave dive po bitna oto avera dive, a nekasei sa o dive jednaka. Samo, nek svako ovel potpuno uverime ano okova so mislini.

⁶ Ko mislini dai nesavo dive posebno, adava čerela zbog o Gospod. Ko hala sa, hala zbog o Gospod, adalese so zahvalini e Devlese, a ko na hala sa, na hala zbog o Gospod hem zahvalini e Devlese.

⁷ Adalese so, niko amendar na živini korkoro pese hem niko na merela korkoro pese.

⁸ Te živinaja, zako Gospod živinaja, hem te meraja, zako Gospod meraja. Znači, bilo te živina ili te mera, pripadinaja e Gospodese.

⁹ Adalese o Hrist mulo hem oživinda sar te šaj ovel Gospod hem e mulende hem e dživdende.

¹⁰ I adalese, ko injan tu te osudine te phrale? Ili, sose mislineja da injan po šukar te phralestar? Sare ka terđova anglo sudo e Devlesoro.

¹¹ Adalese soi pisime ano Sveto lil:

“Hava sovli upro mlo dživdipe – vaćeri o Gospod –
svako koč ka perel angla mande,
hem svako čhib ka priznajini e Devle.”

¹² I adalese, svako amendar ka del računi e Devlese.

¹³ Adalese ma te osudina više jekh avere, nego najangle odlučinen te na čeren ništa so šaj e phrale te legari te perel ili te grešini.

¹⁴ Džanav hem injum uverime ano Gospod Isus da nisavo hajba nane nečisto korkoro pestar. Nego te neko dikhela dai nešto nečisto, samoi olese nečisto.

¹⁵ Tei to phral ožalostime zbog nešto so tu haja, adava značini da na postupineja palo mangipe. Ma upropastin te hajbnaja okole zako kase o Hrist mulo.

¹⁶ Adalese, ma muk okova zako so džane dai šukar te šundol ko bišukar glaso.

¹⁷ Adalese so, o carstvo e Devlesoro nane ano hajba hem ano piba, nego ani pravednost, ano mir hem ani radost ano Sveto Duho.

¹⁸ Adalese so, okova kova ađahar služini e Hristese, ugodnoi e Devlese hem pošujime e manušendar.

¹⁹ Adalese trudinaja amen te ćera okova so legari ano mir hem ano izgradiba jekh avere.

²⁰ Ma uništin e Devlesoro delo zbog o hajba. Sa o hajbai čisto, ali nane šukar te neko hala nešto so avere ka legari ano greh.

²¹ Šukari te na hal pe o mas hem te na pijel pe i mol hem te na ćere ništa so šaj te legari te phrale ano greh.

²² Okova so verujineja, ićer tuće adava anglo Devel. Blago okolese kova korkoro pes na osudini zako okova ano soi uverime.

²³ A ko hala ani sumnja, pes osudini, adalese so adava na ćerela palo okova ano soi uverime. A sa so na ćerela pe palo uverenje, adavai greh.

15

Ugodinen averende, a na korkore tumende

¹ Amen o zorale ani vera dužna injam te pomožina e bizoralen ano lengere bizoralipa, a na te ugodina amende.

² Svako amendar nek ugodini ple pašutnese zako lesoro šukaripe hem izgradiba ani vera.

³ Adalese so, ni o Hrist na ugodinda pese, nego sar soi pisime ano Sveto lil: "Upra mande pele o uvrede okolengere kola vrediinde tut."

⁴ A sa soi ani prošlost pisime, pisimei amende zako sikaviba, te šaj prekali strpljivost hem i uteha save dela o Sveto lil, ovel amen nada.

⁵ A o Devel, kova dela strpljivost hem uteha, nek del tumen te oven složna

maškara tumende, sledindoj o primer e Hriste Isusesoro.

⁶ Ađahar sare zajedno šaj, jekhe glasoja te den slava e Devlese hem e Dadese amare Gospodesere e Isuse Hristesere.

⁷ Adalese prihvatinen jekh avere, sar so o Hrist prihvatinđa tumen ki slava e Devlese.

⁸ Adalese so, phenava: O Hrist ulo sluga e obrezimende, te mothoj dai o Devel verno, te potvrdini o obećanja savei dinde e pradadende

⁹ te šaj hem o manuša taro avera nacije te slavinen e Devle zbog olesoro milosrđe, sar soi pisime ano Sveto lil:

"Adalese ka hvalinav tut maškaro manuša taro avera nacije
hem ka đilabav zahvalna đilja te anavese."

¹⁰ Hem pana phenela:

"Veselenen tumen, manušalen taro avera nacije, olesere narodoja."

¹¹ Hem palem:

"Hvalinen e Gospode, sa o manuša taro avera nacije;
nek sa o narodija slavinen le."

¹² Hem palem o Isaija phenela:

"Ka avel o potomko e Jesejesoro,
okova kova ka uštel te vladini upro manuša taro avera nacije;
ano leste o manuša taro avera nacije ka čiven pumari nada."

¹³ Nek o Devel, kastar avela i nada, pherel tumare vile svakone radujibnaja hem mireja ani vera. Ađahar tumari nada stalno ka barjol palo zoralipe e Svetone Duhosoro.

O Pavle vaćeri oti pli služba

¹⁴ Mle phraljalen, me injum uverime da tumen injen pherde šukaripe, pherde svakone džandipnaja, sposobna te sikaven jekh avere.

¹⁵ A palem, odlučnije pisinava tumende, te podsetinav tumen upro nesave stvari, adalese soi maje dindi milost e Devlestar

¹⁶ te ovav sluga e Hriste Isusesoro maškaro manuša taro avera nacije. Me služinava sar svešteniko propovedindoj e Devlesoro evanđelje, te šaj o manuša taro avera nacije oven e Devlese sar prihvatime žrtva, posvetime e Svetone Duhoja.

¹⁷ Adalese ponosno injum ano Hrist Isus upro stvari save tičinena pe e Devlestar.

¹⁸ Adalese so, na osudinav man te vačerav nesostar so o Hrist na čerđa prekala mande. Prekalo mle lafija hem delja čerđa e naroden oto avera nacije te oven poslušna e Devlese,

¹⁹ zbog o zoralipe oto čudesna hem bare znakija save dikhle hem zbog o zoralipe e Devlesere Duhosoro. Adahar oto Jerusalem, i sa di ki Ilirika propovedindum e Hristesoro evanđelje.

²⁰ Ali uvek trudindum man te na moth-ovav o evanđelje adari kaj o Hrist već pendžarutno, sar te na gradinav ko avere-soro temelji.

²¹ Nego sar soi pisime ano Sveto lil:

“Ka dikhen okola kolende nane vačerdo, ka haljojen okola kola olese na šunde.”

E Pavlesiri namera te posetini o Rim

²² Zbog adava but puti injumle sprečime te avav tumende.

²³ Ali akana završindum mli buti ko akala regije, a već beršencar but mangava te avav tumende.

²⁴ Planirinava te avav tumende kad ka džav ko drom zaki Španija hem te uživnav ano tumaro društvo. Nadinav man da palo adava tumen ka pomožinen maje zako mlo drom.

²⁵ A akana džava ko Jerusalem, adari te služinav e Devlesere manušende.

²⁶ Adalese so o khandirja ani Makedonija hem ani Ahaja phravde vileja odlučinde te čeden prilog zako čorore maškaro e Devlesere manuša ano Jerusalem.

²⁷ Oja, on korkore odlučinde te čeden prilog, a hem dužna lende adava. Adalese so, te o manuša taro avera nacije ule učesnici ano lengere duhovna

blagoslovija, dužnai te pomožinen lende hem ano lengere materijalna blagoslovija.

²⁸ Adalese, kad ka čerav adava hem kad ka ovav sigurno da priminde o pare savei lende čedime, ka pođinav ki Španija hem odrumal ka avav kora tumende.

²⁹ A džanav hem, kad ka avav kora tumende, da ka anav tumende pherdo blagoslov e Hristesoro.

³⁰ Molinava tumen, phraljalen, ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem ano mangipe e Duhosoro te oven mancar zajedno ani borba molindoj e Devle zako maje.

³¹ Molinen tumen o Devel te spasini man e nevernikonendar ani Judeja hem mlo služiba ano Jerusalem te ovel prihvatime e Devlesere manušendar.

³² I te šaj onda, tei e Devlesiri volja, avav tumende ani radost hem te odmorinav man zajedno tumencar.

³³ Nek o Devel, kova dela mir, ovel sarijencar tumencar. Amen.

16

E Pavlesere završna pozdravija hem uputstvija

¹ Preporučinava tumende amara phenja e Fiva, koja služini ani khandiri ani Kenhreja.

² Priminen la ano Gospod, adahar sar so dolikujini e Devlesere manušende. Pomožinen laće ano sa so ka valjani laće tumendar, adalese so oj pomožinda butende, a hem maje.

³ Pozdravinen e Priska hem e Akile, mle saradnikonen ano Hrist Isus.

⁴ On reskirinde pumaro dživdipe sar te spasinen mlo. Na zahvalinava lende samo me nego hem sa o khandirja maškaro avera nacije.

⁵ Pozdravinen hem i khandiri savi čedela pe ano lengoro čer. Pozdravinen mle volime amale e Epenete, kova prvo tari Tikori Azija poverujinda ano Hrist.

⁶ Pozdravinen e Marija, koja but trudinda pe zako tumende.

⁷ Pozdravinen e Andronike hem e Junija, kolai Jevreja sar me hem kola

inele mancar ano phandlipe. Oni najugledna maškaro apostolja, hem on poverujinde ano Hrist angleder mande.

⁸ Pozdravinen hem mle volime amale ano Gospod, e Ampilijate.

⁹ Pozdravinen e Urbane, mle saradniko ani služba zako Hrist hem mle volime amale e Stahija.

¹⁰ Pozdravinen e Apelije, kovai iskušime hem dokažime ani služba zako Hrist. Pozdravinen e Aristovulesere čerutnen.

¹¹ Pozdravinen e Irodione, kovai Jevrejco sar me. Pozdravinen hem e Narkisere čerutnen kolai ano Gospod.

¹² Pozdravinen e Trifena hem e Trifoza, kola trudinena pe zako Gospod. Pozdravinen mle mangla amalinja e Persida, koja but trudinda pe zako Gospod.

¹³ Pozdravinen e Rufe, e izabirime ano Gospod. Pozdravinen hem lesere daja, koja hem maje inele sar daj.

¹⁴ Pozdravinen e Asinkrite, e Flegonte, e Ermije, e Patrove, e Erme hem e phraljen kolai olencar.

¹⁵ Pozdravinen hem e Filologe hem e Julija, e Nireje hem lesere phenja, e Olimpe, hem sa e Devlesere manušen kolai olencar.

¹⁶ Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja. Pozdravinena tumen sa e Hristesere khandirja.

¹⁷ Molinava tumen, phraljalen, te obratilen pažnja upro okola kola anena podele hem kola čerena tumen te otperen oti vera, protivindoj e sikavibnase saveja tumen injan sikavde. Adalese ciden tumen esavkendar!

¹⁸ Esavke manuša na služinena amare Gospodese e Hristese, nego služinena pumare vodese, adalese so on ple gudle lafencar hem šukare vačeribnaja zavodinena o vile e birumime manušengere.

¹⁹ Ša o vernici šunde zaki tumari poslušnost e Devlese. Adalese radujinav man zbog tumende, ali mangava te oven mudra zako šukaripe, a birumime zako bišukaripe.

²⁰ A o Devel, kova dela mir, sigate ka zdrobini e Sotone talo tumare pre.

I milost amare Gospodesiri e Isusesiri tumencar.

²¹ Pozdravini tumen o Timotej, mlo saradniko, hem o Lukije, o Jason hem o Sosipitar, kolai Jevreja sar me.

²² Pozdravinava tumen ano Gospod me, o Tertije, kova pisinava akava lil umesto o Pavle.

²³ Pozdravini tumen o Gaj, kaste bešava hem kora kaste čedela pe i khandiri.

Pozdravini tumen o Erast, e dizjakoro blagajniko, hem o phral o Kvart.

²⁴ [I milost e Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumencar sarijencar! Amen.]

Slava e Devlese

²⁵ A slava e Devlese! Ov šaj te zorjari tumen palo mlo evanđelje hem propovediba e Isuse Hristestar, palo otkrivenje e tajnatar savi inele but vreme garavdi,

²⁶ a akanai mothovdi hem vačerdi prekalo lila e prorokonengere pali naredba e večnone Devlesiri, te šaj sa o narodija oven poslušna e Devlese zbog i vera ano leste.

²⁷ E jekhe mudrone Devlese, prekalo Isus Hrist, nek ovel slava zauvek! Amen.

O prvo lil e Korinćanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, pali e Devlesiri volja vičime te ovav apostoli e Hriste Isusesoro, hem o phral o Sosten,

² pisinaja e Devlesere khandirjaće ano Korint, okolende kolai posvetime ano Hrist Isus hem vičime te oven e Devlesere manuša zajedno sarijencar kola ko svako than vičinena o anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, kovai hem lengoro Gospod hem amaro:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Zahvalnost e Devlese

⁴ Uvek zahvalinava mle Devlese zako tumende, zbog olesiri milost savi tumende dindi ano Hrist Isus.

⁵ Adalese so prekalo leste barvaliljen ano sa – ano svako lafi hem ano svako džandipe.

⁶ Ađahar hem o svedočanstvo e Hristestar učvrstinda pe maškar tumende,

⁷ i adalese na falini tumende nijekh duhovno daro, dok željno adžicerena te ovel mothovdo amaro Gospod Isus Hrist.

⁸ Ov di o kraj ka učvrstini tumen, te oven bizi mana ko dive kad ka avel amaro Gospod o Isus Hrist.

⁹ Verno o Devel kova vičinda tumen ano zajedništvo ple Čaveja, e Isuse Hristeja, amare Gospodeja.

Podele ani khandiri

¹⁰ Molinava tumen, phraljaljen, ano anav amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, sare te složinen tumen ano vačeriba hem te na oven podele maškara tumende, nego te oven savršeno ujedinime ano jekh misao hem ani jekh svrha.

¹¹ Adalese so, e Hlojakere čerutne phende maje, mle phraljaljen, da maškara tumende isi kavge.

¹² Mislinava ko adava so svako tumen-dar vaćeri: “Me injum e Pavlesoro”, ili “Me injum e Apolosesoro”, ili “Me injum e Petresoro” ili “Me injum e Hristesoro.”

¹³ O Hrist li podelime? Nane o Pavle adava kova inele čivdo ko krsto zbog tumende niti na injen krstime ano anav e Pavlesoro.

¹⁴ Hvala e Devlese so nikas tumendar na krstindum, sem e Krispe hem e Gaje,

¹⁵ i niko našti te vaćeri dai krstime ano mlo anav.

¹⁶ Oja, krstindum pana hem e Stefanakere čerutnen, i uzalo adava, na setinav man da nekas avere krstindum.

¹⁷ Adalese so, o Hrist na bičhalđa man te krstinav, nego te propovedinav o evanđelje – ali na lafencar oti manuškani mudrost, sar te na našali plo zoralipe e Hristesoro krsto.

E Devlesoroi zoralipe hem mudrost o Hrist

¹⁸ Adalese so, o lafi oto krstoi dilinipe zako okola kola properena, a zoralipe e Devlesoro zako amende kola spasinaja amen.

¹⁹ Adalese soi pisime ano Sveto lil:

“Ka uništinav i mudrost e mudronengiri hem ka odbacinav o džandipe e džandengoro.”

²⁰ Kaj o mudro manuš? Kaj o učitelj e Zakonestar? Kaj o filozofi akale vremenoro? Na li o Devel ćerđa i mudrost akale svetosiri te ovel dilinipe?

²¹ Adalese so o Devel ani pli mudrost ćerđa o manuša oto sveto te na pendžaren le pali pumari mudrost. Nego, prekalo “dilinipe” oto okova so propovedini pe, o Devel odlučiđa te spasini okolen kola verujinena.

²² I dok o Jevreja rodna čudesna znakija, a o Grci mudrost,

²³ amen propovedinaja e Hriste kovai čivdo ko krsto – adavai zako Jevreja prepreka, a zako manuša taro avera nacije adavai dilinipe.

²⁴ Ali zako okola kolen o Devel vičinda, hem zako Jevreja hem zako Grci – adavai zoralipe e Devlesoro hem mudrost e Devlesiri.

²⁵ Adalese soi e Devlesoro dilinipe po mudro oto manuša, hem e Devlesoro bizoralipe po zoralo oto manuškano zoralipe.

²⁶ Dikhen tumen, phraljalén, save injenle kad o Devel vičinda tumen. Palo manuškano dikhiba, na injenle ni mudra, ni zorale ni bare manuša.

²⁷ Ali o Devel izabirinda okolen kolen ano sveto dikhena sar dilinen, te lađari okolen kolen dikhena sar mudronen, hem okolen kolen ano sveto dikhena sar bizoralen, te lađari okolen kolen dikhena sar zoralen.

²⁸ Ov izabirinda okolen kolai ano sveto nebitna, kolen dikhena po tele hem kolende phenena dai bezvredna, te uništini okova soi ano sveto bitno.

²⁹ Ađahar nijekh manuš našti te hvalini pe anglo leste.

³⁰ O Develi o izvor tumare dživdipnasoro ano Hrist Isus, kova amende ulo mudrost oto Devel, hem pravednost, hem posvećenje hem otkupljenje.

³¹ Baš sar soi pisime ano Sveto lil: "Ko mangela te hvalini pe, nek hvalini pe e Gospodeja."

2

¹ Kad aljum kora tumende, phraljalén, na aljum bare lafencar ili bare džandipnaja te vačerav tumende o svedočanstvo e Devlestar.

² Adalese so odlučinđum maškara tumende te na vačerav ništa aver sem e Isuse Hristestar, kova inele čivdo ko krsto.

³ Kad aljum kora tumende, injumle bi zoralo hem sa tresinđum oti dar.

⁴ Mlo vačeriba hem propovediba na inele ano ubedljiva lafija oti manuškani mudrost, nego ano mothojba o zoralipe e Duhosoro,

⁵ sar te na temeljini pe tumari vera ki manuškani mudrost, nego ko e Devlesoro zoralipe.

E Devlesiri mudrost hem e Devlesoro Duho

⁶ Ali i mudrost vačeraja maškaro zrela vernici. A adaja mudrost nane akale svetosiri niti e vladarengiri akale svetosere, kola properena.

⁷ Nego, vačeraja e Devlesiri tajno mudrost, savi inele garavdi hem sava o Devel angleder o ćeriba e svetosoro predodredinda zaki amari slava.

⁸ Ola nijekh vladari akale svetosoro na pendžarda. Adalese so, te pendžaren la

ine, naka čhiven ine ko krsto e slavnone Gospode.

⁹ Nego, sar soi pisime ano Sveto lil:

"Okova so i jakh na dikhlja
hem o kan na šunđa
hem i godi na pomislinda,
adava o Devel pripreminđa zako
okola kola volinena le."

¹⁰ A amende o Devel adava mothovđa palo Duho, adalese so o Duho sa istražujini hem džanel, čak hem o najbare tajne e Devlesere.

¹¹ Adalese so, ko e manušendar džanel soi ano manuš, sem e manušesoro duho, kovai ano leste? Isto ađahar niko, sem e Devlesoro Duho, na džanel soi ano Devel.

¹² A amen na priminđam e duho akale svetosere, nego e Duho kovai oto Devel, te džana sa so o Devel dinđa amen sar daro.

¹³ Amen vačeraja akalestar, ali na sikavde lafencar oti manuškani mudrost, nego ađahar sar so o Duho sikavđa amen, objasnindo o duhovna čaćipa duhovnone lafencar.

¹⁴ Ali o telesno manuš na prihvatin i okova so avela e Devlesere Duhostar. Olesei adava dilinipe, i našti te haljol, adalese so adalestar valjani te prosudini ko duhovno način.

¹⁵ A o duhovno manuš šaj te prosudini sa, ali ole niko našti te prosudini.

¹⁶ Adalese so:

"Ko pendžarda i godi e Gospodesiri,
i te šaj sikaj le?"

A amen isi i godi e Hristesiri.

3

Oto podele ani khandiri

¹ A me, phraljalén, našti ine te vačerav tumende sar duhovnone manušende, nego sar telesnonende, sar čhavorende ano Hrist.

² Dinđum tumen thud, a na zoralo hajba, adalese so pana na injenle spremna zako esavko hajba. A ni akana na injen spremna,

³ adalese so pana injen telesna. Kad maškara tumende isi zavist hem kavge, na

injen li telesna hem na ponašinena tumen li sar o manuša kolai ano sveto?

⁴ Adalese so, kad jekh phenela: "Me injum e Pavlesoro", a aver: "Me injum e Apolosesor", na injen li sar o manuša ano sveto?

⁵ A koi o Apolos? Hem Koi o Pavle? Oni samo sluge prekalo kolende poverujinden, pali služba savi o Gospod dinda svakonese.

⁶ Me sadindum o seme, o Apolos čorda lese pani, ali o Devel čerđa le te barjol.

⁷ I adalese, nane bitno okova kova sadini ni okova kova chorela pani, nego o Devel, kova čerela te barjol.

⁸ A okova kova sadini hem okova kova chorela pani jednakai hem svako ka primini pli nagrada palo adava kobor trudinda pe.

⁹ Amen injam saradnici ani služba e Devlesiri, a tumen injen e Devlesiri njiva, e Devlesiri građevina.

¹⁰ Pali milost savi o Devel dinda man, me sar mudro graditelji čivdum o temelji, a avera gradinena upro leste. Samo, svako nek pazini sar gradini.

¹¹ Adalese so, niko našti te čivel aver temelji, sem o temelji savoi već čivdo, a adavai o Isus Hrist.

¹² Hem ko god ko adava temelji gradini zlatoja, srebroja, dragone barencar, kašteja, puseja ili šuka čarjaja,

¹³ lesoro delo ka mothoj pe ko Dive oto sudo kad ka ovel proverime jagaja. Tegani ka mothoj pe kasoroi savo delo.

¹⁴ Te nekasoro delo savo gradinda na ovela uništite oti jag, ov ka primini nagrada.

¹⁵ A kasoro delo thabljola, ov ka našali pli nagrada. Ov korkoro ka ovel spasime, ali sar maškar i jag.

¹⁶ Na džanen li da injen e Devlesoro hram hem da e Devlesoro Duho živini ana tumende?

¹⁷ Te neko uništini e Devlesoro hram, ole ka uništini o Devel, adalese soi e Devlesoro hram sveto, a adava hram injen tumen.

¹⁸ Ma hovaven korkore tumen. Te neko tumendar mislini dai mudro premalo adava sar o sveto merini, nek ovel "dilino" sar te šaj ovel mudro.

¹⁹ Adalese soi anglo Devel i mudrost akale svetosiri dilinipe. Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Ov dolela ani zamka e mudronen ano lengoro lukavstvo."

²⁰ Hem palem:

"O Gospod džanel dai o mislija e mudro-nengere beskorisna."

²¹ Adalese niko te na hvalini pe adaleja so sledini nesave vođa, adalese so sa pripadini tumende,

²² bilo adava te ovel o Pavle, o Apolos ili o Petar, ili o sveto, ili o dživdipe, ili o meriba, ili okova soi akana, ili okova so ka ovel. Sa pripadini tumende!

²³ A tumen pripadinena e Hristese, a o Hrist pripadini e Devlese.

4

I služba e apostolengiri

¹ Adalese e Apolose hem man dikhen sar e Hristesere slugen kola zadužime te objasninen o tajne e Devlesere.

² A okolendar kolai zadužime, olendar očekujini pe samo te oven verna.

³ So tičini pe mandar, me ni hari na brininava zako adava so sudinena man tumen ili nesavo manuškano sudo da li čerđum verno mli buti ili na, adalese so ni korkoro maje na sudinava.

⁴ Mli savest čisto, ali čak hem adava na opravdini man. O Gospodi adava kova sudini maje.

⁵ Adalese ma sudinen angleder nego so avela o vreme, dok na avela o Gospod. Ov ka osvetlini okova soi garavdo ani tomina hem ka ikali ko svetlost o mislija e manušengere vilesere. Tegani svako ka primini taro Devel i pohvala savi zaslužini.

⁶ A man hem e Apolose, phraljalen, leljum sar primer zako tumende, te šaj sikljovent upra amende so značini: "Ma džan više okolestar soi pisime ano Sveto lil." Tegani naka frden baripe jekhe manušeja, a te oven protiv aver.

⁷ Palo soste tu injan bolje averestar? Na li sa so isi tut dinda tut o Devel? I

sose onda hvalineja tut okoleja so o Devel dinda tut?

⁸ Mislinena da več sa isi tumen? Mislinena da injen akana barvale hem da uljen carija bizo amende? Kaj te oven ine carija, i zajedno tumencar hem amen te carujina.

⁹ Adalese so, mislinava, da o Devel amen e apostolen čivda ko zadnjo than, sar zarobljenikonen kolai osudime te meren ani arena anglo sa o sveto, anglo anđelja hem anglo manuša.

¹⁰ Znači amen injam "diline" zbog o Hrist, a tumen mudra ano Hrist. Amen injam bazorale, a tumen zorale! Tumen injen cenime, a amen ani ladži!

¹¹ Sa di akana amen injam bokhale, žedna, jadno urjavde, marena amen hem živinaja sar beskućnici.

¹² Phareste čeraja buti amare vastencar. Kad dena amen armanja, amen blagoslovinaja, kad progoninen amen, amen trpinaja,

¹³ kad vredinena amen, amen irinaja šukare lafencar. Uljam lenđe sar o đubre akale svetosoro, sarijende injam sar bednici sa di akava dive.

¹⁴ Na phenava akava te lađarav tumen, nego te opomeninav tumen sar mle volime čhaven.

¹⁵ Adalese so, čak hem te ovel tumen deš hiljade okola kola barjarena tumen ano Hrist, nane tumen but dada, adalese so me uljum tumaro dad ano Hrist Isus prekalo evanđelje.

¹⁶ Adalese molinava tumen: dikhen tumen upra mande.

¹⁷ Adalese hem bičhalđum tumende e Timoteje, kovai mlo volime hem verno čhavo ano Gospod. Ov ka podsetini tumen ko mlo sikaviba ano Hrist Isus, sar so sikavava ko sa o thana ani svako khandiri.

¹⁸ Nesave tumendar ule barikane mislindo da naka avav tumende.

¹⁹ Ali, te o Gospod manglja, sigate ka avav tumende, hem tegani ka dodžanav na samo so adala barikane vačerena nego hem savo zoralipe isi len.

²⁰ Adalese so, o carstvo e Devlesoro nane ano lafija, nego ano zoralipe.

²¹ So više mangena? Te avav tumende e šibinkaja ili e mangipnaja hem e krotkone duhoja?

5

Osuda zako blud

¹ Šundilo da maškara tumende isi blud, hem adava esavko blud savo nane ni maškaro manuša kola na džanen e Devlese: da neko tumendar sovela ple dadesere romnjaja.

² A tumen pana frdena baripe adaleja, umesto te žalostini tumen adava, i te ciden tumendar okole kova adava čerđa.

³ Adalese so, iako na injum tumencar mle teloja, nego duhoja, već osudinđum okole kova adava čerđa, sar so bi hem čerava te ovav ine adari tumencar.

⁴ Kad čedena tumen ano anav e Gospodesoro e Isusesoro tumen hem mlo duho, e zoralipnaja amare Gospodesere e Isusesere,

⁵ preden adale manuše e Sotonese ki propast lesere telosiri, sar te šaj lesoro duho ovel spasime ko dive kad ka avel amaro Gospod.

⁶ Nane šukar adava so hvalinena tumen. Na džanen li dai o greh sar o hari kvasco, savestar sa o humer uštela?

⁷ Očistinen tumen oto greh, sar oto purano kvasco, te šaj oven nevo humer, bizo kvasco, sar so hem injen. Adalese soi i Pasha pripremimo, hem adavai o Hrist, amaro pashalno Bakroro, savoi već žrtvujimo.

⁸ Adalese valjani te slavina o prazniko, na e purane kvascoja, niti e kvascoja oto bišukaripe hem oto greh, nego e bikvascone mareja oto čačikanipe hem oto čačipe.

⁹ Pisinđum tumende ano lil te na družinen tumen e bludnikonencar.

¹⁰ Ali na mislinđum te na družinen tumen e bludnikonencar oto akava sveto, ili okolencar kolai pohlepna, ili okolencar kola čerena prevare, ili okolencar kolai idolopoklonici; adalese so onda bi ano adava slučaj valjani te ikljon avri taro akava sveto.

¹¹ Okova so pisinđum tumendei te na družinen tumen okoleja kova vičini pe phral, a bludnikoi, ili pohlepno, ili idolopokloniko, ili akoši, ili pijela, ili čerela prevare. Esavke manušencar ma ni te han!

¹² Adalese so, sose me te sudinav okolende kolai avri oti khandiri? Na sudinena li tumen okolende kolai andre ani khandiri?

¹³ Okolende kolai avri oti khandiri ka sudini o Devel. "A tumen ciden tumendar esavke bišukare manuše."

6

O rasprave maškaro vernici

¹ Kad nekas tumendar isi nešto protiv aver verniko, sose džana ko sudo anglo bezbožna sudije? Sose adava na rešineni maškaro e Devlesere manuša?

² Na džanen li da e Devlesere manuša ka sudinen e svetose? A te tumen ka sudinen e svetose, na injen li sposobna te presudinen hem ano tikore rasprave?

³ Na džanen li da amen ka sudina e andelende? A te na vačerav onda oto rasprave save tičinena pe akale dživdipnastar?

⁴ I, te isi tumen rasprave save tičinena pe akale dživdipnastar, čhiven tumende sar sudijen okolen kolen nane veze e khandirjaja!

⁵ Ladž te ovel tumen! Nane li maškara tumende nijekh mudro manuš kova šaj te presudini maškaro ple phralja?

⁶ Nego, o phral sudini pe e phraleja – hem adava anglo nevernici!

⁷ A so sudinena tumen maškara tumende, adavai bari ladž. Sose najangle na podnesinena i nepravda? Sose najangle na pretrpinena i šteta?

⁸ Nego, korkore tumen čerena nepravda hem šteta, hem adava e phraljende.

⁹ Ili, na džanen li da o nepravredna naka nasledinen o carstvo e Devlesoro? Ma oven hovavde! Ni o bludnici, ni o idol-opoklonici, ni o preljubnici, ni o murša kola sovena e muršencar,

¹⁰ ni o čora, ni o pohlepna, ni o pijanice, ni okola kola akošena, ni okola kola čerena prevare naka nasledinen o carstvo e Devlesoro.

¹¹ A nesave tumendar inele esavke. Ali, akana injen thovde, posvetime hem opravdime ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem ano Duho amare Devlesoro.

Tumaroj telo hram e Svetone Duhosoro

¹² Phenena: "Sai maje muklo te čerav", ali nane maje sa ki korist. "Sai maje muklo te čerav", ali nako nešto te ovel le vlast upra mande.

¹³ Phenena: "O hajbai zako vođi, a o vođi zako hajba, a o Devel ka uništini hem jekh hem dujto." Ali, o telo nane zako blud, nego zako Gospod, a o Gospod zako telo.

¹⁴ O Devel ple zoralipnaja vazdinda taro mule e Gospode, i ađahar hem amen ka vazdel taro mule.

¹⁵ Na džanen li dai tumare telija e Hristesere udovija? Me li, onda, ka lav o udovija e Hristesere hem ka čerav len te oven udovija e bludnicakere? Na, nisar!

¹⁶ Ili, na džanen li da ko dela pes e bludnicaće, ovela olaja jekh telo? Adalese soi phendo: "On duj ka oven jekh telo."

¹⁷ A ko dela pes e Gospodese, ovela oleja jekh duh!

¹⁸ Našen taro blud! Phenena: "Svako greh savo o manuš čerela, na čerela protiv plo telo." Ali okova kova čerela blud, grešini protiv plo telo.

¹⁹ Ili, na džanen li dai tumaro telo hram e Svetone Duhosoro, kovai ana tumende hem kole priminden e Devlestar? Tumen na pripadinena korkore tumende.

²⁰ Adalese so, skupo injen platime. Adalese tumare teloja proslavinen e Devle.

7

Oto brak

¹ A akana okolestar sostar pisinden maje: "Šukari e manušese te na sovel e đuvljaja."

² Ali, zbog sa edobor blud, svakone murše nek ovel odnos pla romnjaja hem svakona đuvlja nek ovel odnos ple romeja.

³ Nek o rom izvršini pli dužnost premali pli romni, a ađahar hem i romni premalo plo rom.

⁴ I romnja nane autoritet upro plo telo, nego e rome. Ađahar ni e rome nane autoritet upro plo telo, nego e romnja.

⁵ Ma zabraninen tumen jekh averese, sem palo dogovor, zako nesavo vreme, kad mangena te posvetinen tumen zaki molitva. Onda palem nek ovel tumen bračno odnos, te na iskušini tumen o

Sotoni zbog adava so naši te uzdržinen tumen.

⁶ Akava vačerava tumende sar dopuštenje, a na sar naredba.

⁷ Me bi mangava sa o manuša te oven sar mande biženime, ali svakone isi plo daro e Devlestar: nekas esavko, a nekas aver.

⁸ A kako okola kola nane ženime hem kako udovice phenava: šukari te ačhile korkore sar so injum me.

⁹ Ali, te naši uzdržinen pe, nek ženinen pe. Po šukari te ženinen pe nego te thabljon oti požuda.

¹⁰ A okolende kolai ano brak dava naredba savi na avela mandar, nego e Gospodestar: i romni te na ačaj ple rome.

¹¹ A te ačhavda le, nek ačhol bidindi ili nek mirini pe ple romeja. Ni o rom te na ačaj pla romnja.

¹² A averende vačerava me, iako akava o Gospod na naredinda direktno: te nesave phrale isi romni koja na verujini ano Devel, ali pristanini te živini oleja, ma te ačaj la.

¹³ Hem te e romnja isi rom kova na verujini ano Devel, ali pristanini te živini olaja, ma te ačaj le.

¹⁴ Adalese so, o rom kova na verujini posvetimej prekalj pli romni koja verujini hem i romni koja na verujini posvetimej prekalo plo rom kova verujini. Inače bi tumare čhave ovena nečista, a ađahari posvetime.

¹⁵ A te okova kova na verujini mangela te ačaj pla romnja, nek ačaj la. Tegani o phral ili i phen, kolai vernici, nane obavezna te ačhon ano brak. O Devel vičinda amen te živina ano mir.

¹⁶ Adalese so, ko džanel, romnije, da li ka spasine te rome? Ili ko džanel, roma, da li ka spasine te romnja?

¹⁷ Inače, nek svako živini sar so o Gospod odredinda lese, sar so o Devel vičinda le. Ađahar naređinava ano sa o khandirja.

¹⁸ Te neko inele obrezime kad o Devel vičinda le, ma te čerel pe da nane obrezime. Ađahar hem o manuš kova na inele obrezime angleder so o Devel vičinda le, ma te obrezini pe.

¹⁹ Nane bitno ni o obreziba ni o biobreziba, nego o ičeriba e Devlesere naredbe.

²⁰ Nek svako ačhol ano esavko stanje ano savo inele kad o Devel vičinda le.

²¹ Da li injanle vičime sar robo? Ma adava te brinini tut. Ali, te šaj ine te ove slobodno, iskoristin i prilika.

²² Adalese so, kas o Gospod vičinda kad inele robo, adale o Gospod čerda te ovel slobodno. A kas o Gospod vičinda sar slobodnone, ovi robo e Hristesoro.

²³ Skupo injen platime. Ma oven robija e manušende.

²⁴ Phraljalen, nek svako ačhol anglo Devel ano stanje ano savo inele kad o Devel vičinda le.

²⁵ A so tičini pe oto čhaja kola pana na dinde pe, iako akava o Gospod na naredinda direktno, me phenava mlo mišljenje sar neko kase, palo milosrđe e Devlesoro, šaj te verujini pe.

²⁶ Mislinava dai, zbog o pharo vreme savoi akana, bolje e manušese te ačhol ano esavko stanje ano savoi.

²⁷ Te isi tut romni, ma ačhav la. Te nane tut romni, ma rode la.

²⁸ Ali, hem te ženindan tut, na čereja greh, a na čerela greh ni hem i čhaj te dinda pe. A palem, okola kola đerdinena ano brak ka ovel len nevolje ano akava dživdipe, a me mangava te arakhav tumen adalestar.

²⁹ Akava mangava te phenav, phraljalen: na ačhilo but vreme. Od akana okola kolen isi romnja, nek živinen sar da nane len;

³⁰ okola kola rovena, sar da na rovena; okola kola radujinena pe, sar da na radujinena pe; hem okola kola činena, sar da nane len ništa;

³¹ hem okola kola koristinena o stvarija akale svetosere, sar da na marinena kako olende. Adalese so o oblik akale svetosoro nakhela.

³² Mangava te oven bizo brige. O biženime manuš brinini pe kako okova soi e Gospodesoro, sar te ugodini e Gospodese.

³³ A o ženime brinini pe kako stvarija akale svetosere, sar te ugodini pla romnjače,

³⁴ i ađahari podelime ana peste. I bidindi đuvli ili i čhaj brinini pe kako okova soi e Gospodesoro, te ovel sveto hem teloja hem

duhoja, a i dindi brinini pe zako stvarija akale svetosere, sar te ugodini ple romese.

³⁵ Akava vačerava zako tumaro šukaripe. Na mangava adaleja te čhivav tumende zabrane, nego te pomožinav tumende te živinen sar so dolikujini hem te oven pherdeste predime e Gospodese.

³⁶ Te neko smatrini da na postupini šukar premali pli verenica hem da lakere berša nakhena, a ov mislini da valjani te lel la romnjaće, nek čerel ađahar sar so mangela. Naka čerel greh te čerđa ađahar.

³⁷ Ali, okova kovai zoralo ani pli odluka hem nane talo pritisak, a šaj te suzdržini pe, te odlučinda te na lel romnjaće pla verenica, šukar čerela.

³⁸ Ađahar, ko lela romnjaće pla verenica, šukar čerela; a ko na lela la romnjaće, po šukar čerela.

³⁹ I romni phandli ple romeja sa đikotei ov dživdo. A te ov merela, slobodno te del pe kase mangela, ali samo okolese kovai ano Gospod.

⁴⁰ Ali ka ovel po bahtali te ačhili bidindi. Adavai mlo mišljenje, a mislinava dai hem ana mande o Duho e Devlesoro.

8

Oto hajba savoi žrtvujime e idolende

¹ A so tičini pe oto hajba savo dela pe sar žrtva e idolende: džanaja da “sarijen amen isi džandipe”, sar so phenena. Ali o džandipe legari ko barikanipe, a o mangipe izgradini.

² Te neko mislini da nešto džanel, ov pana na džanel edobor kobor valjani te džanel.

³ Ali, te neko volini e Devle, o Devel ole pendžari.

⁴ A zako hajba savo dela pe sar žrtva e idolende: džanaja da “o idoli na predstavini ništa” hem da “nane aver Devel sem jekh”.

⁵ Adalese so, čak hem te isi “develja”, sar so tvrdini pe da isi but develja hem gospodarija – bilo ko nebo ili ki phuv,

⁶ amen isi jekh Devel hem Dad kolestar sa avela hem kase amen živinaja, hem jekh Gospod, o Isus Hrist, prekala kastei sa stvorime hem prekala kaste isi amen dživdipe.

⁷ Ali, nane sarijen adava džandipe. Ne-save edobor navikninde te služinen e idolende, da kad hana esavko hajba, hana le sar dai žrtvujime e idolende, i ađahar lengiri bizorali savest meljari pe.

⁸ “A o hajba naka anel amen po paše e Devlese. Niti so našalaja te na haljam, niti so dobinaja te haljam.”

⁹ Samo, pazinen tumari sloboda te na ovel nešto so ka čerel e bizoralen te peren ano greh.

¹⁰ Adalese so, te neko dikhela tut kole isi džandipe sar haja maro ano hram e idolesoro, na li zbog pli bizorali savest ka ovel ohrabrimo te hal o hajba savoi žrtvujime e idolende?

¹¹ I ađahar zbog to džandipe properela to bizoralo phral kase o Hrist mulo.

¹² I adaleja so grešinena protiv tumare phralja dukhavindoj lengiri bizorali savest, grešinena hem protiv o Hrist.

¹³ Adalese, te o hajba legari ano greh mle phrale, nikad više naka hav adava mas, sar te na legarav le ano greh.

9

Savo pravo isi e apostolen?

¹ Na injum li me slobodno? Na injum li apostoli? Na dikhljum li e Isuse, amare Gospode? Na injen li tumen plod oto mlo trud ano Gospod?

² Te averende na injum apostoli, tumende injum, adalese so tumen injen dokaz oti mli apostolsko služba zako Gospod.

³ Akavai mli odbrana protiv okola kola tužinena man:

⁴ Nane amen li pravo te ha hem te pija adalestar so čeraja buti?

⁵ Nane amen li pravo, sar so adava čerena hem avera apostolja hem e Gospodesere phralja hem o Petar, te oven amen verna romnja kolen ka legara amencar ko drom?

⁶ Ili, samo li me hem o Varnava mora te čera buti sar te ovel amen zako dživdipe?

⁷ Ko služini i vojska pese ko troško? Ko sadini vinograd, a te na hal oto lesoro plod? Ili, ko parvari e bakren, a te na pijel lengoro thud?

⁸ Na li akava vačerava samo palo manuškano razmisliba? Na. Na vačeri li akalestar hem o Zakoni?

⁹ Adalese soi ano zakoni e Mojsijasoro pisime: "Ma phand o muj e guruvesoro sar te na hal kad čerela buti e điveja." E Devlese li ačhilo samo zako guruva?

¹⁰ Na vačeri li adava zbog amende? Oja, baš zbog amendei adava zapisime. Adalese so, okova kova handela hem okova kova čedela valjani te čeren adava ani nada da ka dobinen pumaro deo.

¹¹ Te sejindām duhovna šukaripa, but li adava te čedindām tumare materijalna šukaripa?

¹² Te averen isi pravo ko deo oto tumaro materijalno šukaripe, sose onda amen te na ovel po više?

Ali, amen na iskoristindām adava pravo, nego sa podnosinaja sar te na čiva prepreka zako e Hristesoro evanđelje.

¹³ Na džanen li da okola kola čerena i služba ano Hram, oto Hram dobinena hajbnase, hem da okola kola služinena koro žrtveniko, dobinena deo okolestar soi žrtvujime upro leste?

¹⁴ Ađahar hem o Gospod naredindā okolende kola propovedinena o evanđelje te živinen oto evanđelje.

¹⁵ Me ništa adalestar na iskoristindūm. A akava na pisinava tumende sar te bi dobinava nešto tumendar, adalese so najangle bi merava nego te našalav mlo pravo te hvalinav man adaleja so propovedinava besplatno.

¹⁶ Adalese so, te propovedinava o evanđelje, adava nane razlog te hvalinav man adalese soi maje adava dužnost hem jao maje te na propovedinava le.

¹⁷ Te adava čerava adalese so me birindūm, zaslužinava plata, ali adajai maje dužnost poverime – me na birindūm la.

¹⁸ Savi, onda, mli plata? Te šaj propovedinav o evanđelje besplatno, bizo te koristinav o pravo savo isi man zbog adava so propovedinava.

¹⁹ Adalese so, iako injum slobodno hem na pripadinava nikase, čerdūm man te ovav robo sarijende te šaj zadobinav buten zako Hrist.

²⁰ E Jevrejende injumle sar Jevrejco, te zadobinav e Jevrejen. Okolende kolai

talo Zakoni injumle sar manuš kovai talo Zakoni – iako me korkoro na injum talo Zakoni – te zadobinav okolen kolai talo Zakoni.

²¹ Okolende kolai bizo Zakoni injumle sar manuš kovai bizo Zakoni – iako na injum bizo e Devlesoro zakoni, nego injum talo e Hristesoro zakoni – te zadobinav okolen kolai bizo Zakoni.

²² E bizoralende injumle bizoralo, te zadobinav e bizoralen. Sarijende uljum sa sar te spasinav bilo kas bilo sar.

²³ A sa čerava zbog o evanđelje, te šaj ovel man udeo ano lesere blagoslovija.

²⁴ Na džanen li da ki trka sa o takmičarija prastana, ali samo jekh dobini i nagrada? Ađahar hem tumen prastan, te šaj dobinen la.

²⁵ Svako kova takmičini pe suzdržini pe oto sa. On adava čerena sar te dobinen i nagrada savi properela, a amen okoja savi na properela.

²⁶ Adalese me na prastava bizo cilj, niti khuvava ko prazno,

²⁷ nego disciplinujinava mlo telo hem čhivava le tali kontrola, sar te na ovav me, kova averende propovedindūm, isključime tari trka.

10

Upozorenje taro primer e Izraelesoro

¹ Phraljalen, mangava te džanen so ulo amare pradadencar ani pustinja. O Devel legarda len oblakoja savo džala ine anglo lende hem sare nakhle maškaro more.

² Hem sare inele ano oblako hem ano more krstime sar sledbenici e Mojsijasere.

³ Hem sare hale isto duhovno hajba

⁴ hem sare pile isto duhovno piba. Adalese so, pile tari duhovno stena savi džala ine palo lende, a adaja stena inele o Hrist.

⁵ Ali, but olendar na inele pali volja e Devlesiri, i inele mudarde maškari sa i pustinja.

⁶ A sa adava ulo amende zako primer, te na ovel amen želja zako bišukar stvarija sar so ine olen.

⁷ Ma oven idolopoklonici sar so nesave olendar inele, adalese so ano Sveto lil pisini: "O manuša beštine te han hem te pijen, i uštine te čhelen nemoralno."

⁸ Te na muka amen ano blud sar so nesave olendar mukle pe, i ano jekh dive mule bišu trin hiljade džene.

⁹ Ni te na iskušina e Gospode sar so nesave olendar iskušinde le, i inele mudarde oto sapa.

¹⁰ Ma gundinen sar so nesave olendar gundinde, i inele mudarde oto anđeo kova uništini.

¹¹ Sa adava ulo olende zako primer, a zapisime sar upozorenje amende, kola živinaja ano poslednja vremenja.

¹² Adalese, ko mislini da zorale terđola, nek pazini te na perel.

¹³ Na arakhlja tumen nesavo iskušenje savo nane hem avere manušen. Ali o Develi verno; naka mukel te oven iskušime više nego so šaj te podnosinen, nego ka ćerel te šaj ikljoven taro adava iskušenje, te šaj izdržinen.

O idolopoklonstvo hem i Gospodnjo večera

¹⁴ Adalese, mle manglalen, našen taro idolopoklonstvo.

¹⁵ Vaćerava sar manušenje kolai mudra: korkore prosudinen so vaćerava.

¹⁶ I čaša oto blagoslov zaki savi zahvalinaja, na predstavini li zajedništvo ano rat e Hristesoro? O maro savo phagaja, na predstavini li zajedništvo ano telo e Hristesoro?

¹⁷ I adalese soi o maro jekh, amen kola injam but, injam jekh telo, adalese so jekh maro delinaja.

¹⁸ Dikhen okolen kolai Izraelci palo telo. Olen li, kola hana oto žrtve, nane ništa zajedničko e žrtvenikoja?

¹⁹ So mangava te phenav adaleja? Da o hajba savoi žrtvujime e idolende nešto znaćini? Ili da o idolja nešto znaćinena? Na!

²⁰ Nego, okova so o manuša taro avera nacije žrtvujinena, e demonende žrtvujinena, a na e Devlese. Nako te ovel tumen ništa zajedničko e demonencar!

²¹ Našti te pijen hem oti čaša e Gospodesiri hem oti čaša e demonengiri! Našti te han hem ko astali e Gospodesoro hem ko astali e demonengoro.

²² Ili, mangaja te ćera e Gospode te ovel ljubomorno? Na li injam po zorale olestar?

E vernikonengiri sloboda

²³ Phenena: "Sai maje muklo", ali nane maje sa ki korist. "Sai maje muklo", ali nane maje sa ki izgradnja.

²⁴ Ma dikhen samo tumari korist, nego hem i korist averengiri.

²⁵ Han sa so biknela pe ko pijac, bizo te pućen nešto adale masestar zbog savest.

²⁶ Adalese so, "E Gospodese pripadini i phuv hem sa soi ano late."

²⁷ Te nesavo neverniko vićini tumen ano gostija hem mangena te džan, han sa so ikali pe angla tumende, bizo te pućen nešto e hajbnastar zbog i savest.

²⁸ Ali, te neko phenela tumende: "Akava hajba inele dindo sar žrtva", onda ma han zbog okolese kova upozorinda tumen ko adava hem zbog i savest.

²⁹ Na phenava te na han zbog tumari savest, nego zbog i savest averesiri. Pućena tumen: "Sose averesiri savest te odredini mli sloboda?"

³⁰ Te me hava zahvalindoj, sose mandar te vaćeren bišukar zbog okova zako sose zahvalinava?"

³¹ Adalese, bilo te han, te pijen ili te ćeren nešto aver, sa ćeren e Devlese ki slava.

³² Ma ćeren nikas te perel ano greh, ni e Jevrejen ni e manušen taro avera nacije, ni e Devlesere khandirja.

³³ Ađahar hem me trudinav man te ugodinav sarijende ano sa, bizo te rodav mli korist, nego i korist butengiri, te šaj oven spasime.

11

¹ Dikhen tumen upra mande sar so hem me dikhava man upro Hrist.

O đuvlja valjani te učaren pumaro šero

² Hvalinava tumen so ano sa setinena tumen mandar hem so ićerena o sikaviba ađahar sar so predindum len tumende.

³ Ali mangava te džanen dai o Hrist šero svakone muršese, dai o murš šero e romnjaće hem dai o Devel šero e Hristese.

⁴ Svako murš kova molini pe ili prorokujini učarde šereja, lađari plo šero.

⁵ Hem svako đuvli koja molini pe ili prorokujini bizo te učari plo šero, lađari plo šero, adalese so adavai isto sar kadi lakoro šero muravdo.

⁶ Adalese so, te i đuvli na učari plo šero, nek šišini pe. Ali adalese soi lađavo e đuvljaće te šišini pe ili te muraj pe, nek učari plo šero.

⁷ O murš na valjani te učari plo šero adalese soi ov e Devlesiri slika hem lesiri slava, a i đuvli e muršesiri slava.

⁸ Adalese so, o murš nane ćerdo e đuvljatar, nego i đuvli e muršestar.

⁹ Hem nane o murš stvorime zbog i đuvli, negoi i đuvli zbog o murš.

¹⁰ Zbog adava, a hem zbog o anđelja, e đuvlja mora te ovel znako pese ko šero dai tali vlast.

¹¹ Ali, ano Gospod, niti i đuvli nezavisno e muršestar, niti o murš nezavisno e đuvljatar.

¹² Adalese so, sar soi i đuvli ćerdi e muršestar, ađahar hem o murš bijandola prekali đuvli, a sa adava avela e Devlestar.

¹³ Korkore odlučinen: dolikujini li e đuvljaće te molini pe bizo učardo šero?

¹⁴ Na li korkori i priroda sikaj tumen dai lađavo zako murš te ovel le bare bala,

¹⁵ a te i đuvli isi la bare bala, dai adava laće ki slava? Adalese so, o balai laće dinde sar šamija.

¹⁶ Nesave manuša mangena te raspravinen pe akalestar, ali amen nane esavko adeti niti ađahar ćerena e Devlesere khandirja.

I Gospodnjo večera

¹⁷ Ano akala uputstvija, save akana dava tumen, našti te hvalinav tumen, adalese so tumare sastanci na džana ko bolje, nego ko gore.

¹⁸ Najangle, šunava da maškara tumende isi podele kad čedena tumen sar Khandiri, so hem verujinava ko nešto adalestar.

¹⁹ A hem valjani te oven podele maškara tumende sar te dičhol koi u pravu.

²⁰ Adalese, kad čedena tumen, tumen na hana i Gospodnjo večera,

²¹ adalese so, svako tumendar hala pli večera, bizo te delini la averencar, pa ađahar jekh ačhola bokhalo, dok aver čak hem mačola.

²² Nane tumen li čher, adari te han hem te pijen? Ili potceninena e Devlesiri khandiri hem lađarena okolen kolen nane? So te phenav tumende? Te pohvalinav tumen? Ko akava našti te pohvalinav tumen.

²³ Adalese so, me primindum o sikaviba e Gospodestar savo hem tumende predindum: o Gospod Isus adaja rat kad inele izdajime lelja o maro

²⁴ hem, zahvalindoj e Devlese, phaglja le hem phenda: "Akavai mlo telo savo dela pe tumende. Ćeren akava te setinen tumen mandar."

²⁵ Ađahar lelja hem i čaša e moljaja pali večera hem phenda: "Akajai čaša oto nevo savez ano mlo rat. Kad god olatar pijena, ćeren adava te setinen tumen mandar."

²⁶ Adalese so, kad god hana akava maro hem pijena oti akaja čaša, e Gospodesoro meriba mothovena dok ov na avela.

²⁷ Adalese ko nedostojno hala o maro e Gospodesoro ili pijela oti čaša e Gospodesiri, ka ovel krivo zako greh protiv o telo hem o rat e Gospodesoro.

²⁸ Nek svako ispitujini korkoro pes angleder nego so hala o maro hem pijela oti čaša.

²⁹ Adalese so, ko hala hem pijela, a na poštujini e Gospodesoro telo, hala hem pijela pese ki osuda.

³⁰ Adalese isi but bazorale hem nam-borme maškara tumende, a but hem mule.

³¹ Ali, kad bi korkore amen ispitujinaja, naka ovel amende ine sudime.

³² A kad sudini amende o Gospod, ov vaspitujini amen te na ova osudime e svetoja.

³³ Adalese, mle phraljalen, kad čedena tumen te han e Gospodesiri večera, adžićeren jekh avere.

³⁴ Tei neko bokhalo, nek hal čhere, te na aven tali e Devlesiri osuda kad čedena tumen.

A so tičini pe oto aver stvarija, ka dav tumen uputstvija kad ka avav.

12

Oto duhovna darija

¹ So tičini pe oto duhovna darija, phraljalen, na mangava te oven ano bidžandipe.

² Džanen da angleder, dok injenle manuša kola na džanen Devlese, injenle nesar hovavde hem legarde koro idolja kola na vačereni.

³ Adalese mangava akava te džanen: nijekh kovai legardo e Devlesere Duhoja, našti te phenel: "Prokleta te ovel o Isus." Hem isto ađahar, niko našti te phenel: "O Isusi o Gospod", te nane legardo e Svetone Duhoja.

⁴ Isi različita darija, ali jekhi o Duho.

⁵ Isi hem različita službe, ali jekhi o Gospod.

⁶ Isi različita delujiba, ali jekhi o Devel kova sa čerela ano sarijende.

⁷ A o Duho upro svakoneste mothoj plo delujiba zbog i zajedničko korist.

⁸ Adalese so, jekhese o Duho dela daro te vačeri lafi oti mudrost, dok o isto Duho averese dela te vačeri lafi oto džandipe.

⁹ Jekhese o Duho dela daro te verujini, dok o isto Duho averese dela daro te sasljadi.

¹⁰ Jekhese o Duho dela daro te čerel čudesija, a averese daro te prorokujini. Nekase dela daro te razlikujini e duhonen, nekase te vačeri ano avera jezici, a nekase te tumačini adala jezici.

¹¹ A sa akava čerela jekh isto Duho, kova pali pli volja dela daro svakonese.

Jekhi o telo, a but udovija

¹² O manuškanoi telo jekh, a isi le but udovija. Sa adala udovija, iakoi but, čerena jekh telo. Ađahari hem e Hristeja.

¹³ Adalese so, sare injam jekhe Duhoja ano jekh telo krstime. Bilo Jevreja ili manuša taro avera nacije, bilo robija ili slobodna, sare pijaja oto jekh Duho.

¹⁴ Adalese so jekh ud na čerela sa o telo, nego but udovija.

¹⁵ Te o pro phenela: "Adalese so na injum vas, na pripadinava e telose", zar zbog adava na pripadini e telose?

¹⁶ Hem te o kan phenela: "Adalese so na injum jakh, na pripadinava e telose", zar zbog adava na pripadini e telose?

¹⁷ Kad bi sa o telo ovela jakh, kaj bi ovela o šuniba? Kad bi sa o telo ovela kan, kaj bi ovela o mirišiba?

¹⁸ Ali, o Devel čivđa svako ud ano telo ađahar sar so ov manglja.

¹⁹ Kad bi sa ovela samo jekh ud, kaj bi ovela o telo?

²⁰ Ađahar, isi but udovija, ali samo jekh telo.

²¹ Našti i jakh te phenel e vastese: "Na valjaneja maje!", ni o šero e pređe: "Na valjanena maje!"

²² Naprotiv, okola udovija save dičhona sar po bizorale – oni but bitna.

²³ Hem okola udovija zako save mislinaja dai nečasna, olende daja po bari čast, hem posebno učharaja o udovija save na valjani te dičhon,

²⁴ dok zako udovija save dičhona na valjani esavki briga. Ali, o Devel sastavinda o telo ađahar da dinda po bari čast zako okola udovija saven nane čast,

²⁵ te na ovel podele ano telo, nego te šaj sa o udovija jednako te brininen jekh averestar.

²⁶ Te jekh ud patini, patinena hem sa avera; te zako jekh ud dela pe čast, oleja radujinena pe hem sa avera.

²⁷ A tumen injen e Hristesoro telo hem svakoi tumendar ud adale telosoro.

²⁸ A o Devel ani Khandiri čivđa prvo e apostolen, dujto e prorokonon, trito e učiteljen, onda okolen kola čerena čudesija, onda okolen kas isi daro te sasljaren, ili te pomožinen, ili te upravinen, ili te vačeren ano avera jezici.

²⁹ Sare li injam apostolja? Sare li injam proroci? Sare li injam učitelja. Sare li čerena čudesija?

³⁰ Sare li sasljarena? Sare li vačereni ano avera jezici? Sare li tumačinena o jezici?

³¹ Mangen but o po bare darija, a me akana ka mothovav tumende o najšukar drom.

13

O mangipe

¹ Kad bi vačerava sa e manušengere hem e anđelengere čhibja, a nane man o mangipe, onda ka ovav ine samo sar o zvono savo čerela buka hem o činele save zveckonena.

² Kad bi ovela man daro te prorokujinav, kad bi džanava sa o tajne hem kad bi ovela man sa o džandipe, kad bi ovela man vera čak hem o planine te cidav ko aver than, a te na ovel man o mangipe, ništa naka ovav ine.

³ Hem kad bi delinava e čororende sa so isi man hem kad bi dava mlo telo te žrtvujini pe, a te na ovel man o mangipe, ništa naka koristini maje ine.

⁴ O mangipei strpljivo hem ljubazno. O mangipe nane ljubomorno hem na hvalini pe, na čerela pe barikano,

⁵ na ponašini pe nepristojno, na rodela plo, na holjani, na pamtini o bišukaripe,

⁶ na radujini pe zaki nepravda, a radujini pe zako čačipe,

⁷ sa podnosini, nikad na našali pli vera, uvek nadini pe, sa trpini.

⁸ O mangipe nikad na prestanini. O daro oto prorokujiba ka prestanini; o daro oto vačeriba ano aver jezici ka nestanini; o daro oto džandipe ka prestanini.

⁹ Adalese so, amaro džandipe nane potpuno hem amaro prorokujiba nane potpuno.

¹⁰ A kad ka avel okova soi potpuno, ka prestanini okova so nane potpuno.

¹¹ Kad injumle čavoro, vačerđum sar čavoro, mišlindum sar čavoro, odlučindum sar čavoro. Kad bariljum, frdindum mandar sa okova soi čavorikano.

¹² Adalese so, akana dikhaja samo odraz sar ko ogledalo; a tegani ka dikha jasno – muj mujeja. Akana mlo džandipe nane potpuno, a tegani ka džanav potpuno, ađahar sar so hem man o Devel potpuno džanel.

¹³ A akana ačhona akala trin: i vera, i nada hem o mangipe; a najbaroi olendar o mangipe.

14

O prorokujiba hem o vačeriba ano avera jezici

¹ O mangipe te ovel tumaro cilj! Mangel but o duhovna darija, a posebno mangel but o daro oto prorokujiba!

² Adalese so, ko vačeri ano jezici, na vačeri e manušenje, nego e Devlese. Niko

na haljola le, adalese so Duhoja vačeri o tajne.

³ A ko prorokujini, e manušenje vačeri: izgradini len, ohrabrini len hem utešini len.

⁴ Ko vačeri ano aver jezici, izgradini samo pes, a ko prorokujini, izgradini i khandiri.

⁵ Me bi mangava sare te vačeren ano avera jezici, ali po više bi mangava te prorokujinen. Okova kova prorokujini po baroi okolestar kova vačeri ano avera jezici, sem te adava kova vačeri ano avera jezici na tumačini adava so phenda, te šaj i khandiri te izgradini pe.

⁶ Te me, phraljalen, avava kora tumende hem vačerava ano avera jezici, so adava ka koristini tumende te na anđum tumende otkrivenje, džandipe, proroštvo ili sikaviba?

⁷ Istoi ađahar hem o instrumenća, sar soi flauta ili harfa, te na dena jasno ton, sar te pendžari pe i melodija savi bašali pe upro lende?

⁸ Ili, te i truba čerela nejasno zvuk, ko ka spremi pe zako mariba?

⁹ Ađahar hem tumen, te vačeren a manušenje lafija save on na haljovena, sar onda on ka džanen so tumen vačeren a? Samo džabe ka frden tumare lafija.

¹⁰ Ko sveto isi edobor razna čibja hem nijekh nane bizo značenje.

¹¹ Te na haljovava i čib okolesiri kova vačeri maje, ondai adava manuš maje abandija, a hem me olese injum abandija.

¹² Ađahar hem tumen: adalese so mangena but o duhovna darija, mangel but više te oven tumen o duhovna darija save izgradinena i khandiri.

¹³ Adalese, ko vačeri ano avera jezici, nek molini pe te šaj tumačini adava so phenda.

¹⁴ Adalese so, te molindum man ano avera jezici, mlo duho molini pe, ali tegani na koristinava mli godi.

¹⁵ So, onda, te čerav? Ka molinav man duhoja, ali ka molinav man hem godaja. Ka đilabav duhoja, ali ka đilabav hem godaja.

¹⁶ Adalese so, te zahvalineja e Devlese samo duhoja, sar okova kova na haljola

ka phenel "Amen" ko to zahvaliba kad na džanel so vačereja?

¹⁷ Tu šukar zahvalineja, ali okova kova šunela na izgradini pe.

¹⁸ Zahvalinava e Devlese so više sarijen-dar tumendar vačerava ano avera jezici.

¹⁹ Ali, ani khandiri najangle ka vačerav pandž lafija mla godaja, te šaj hem averen te sikavav, nego deš hiljade lafija ano avera jezici.

²⁰ Phraljalen, ma razmislinen sar čhavore, nego ano bišukaripe oven nevina sar o bebice, a ano razmisliba oven zrela.

²¹ Ano Zakoni pisini:

"Averengere čhibjencar hem prekalo muja e abandijengere
ka vačerav akale narodose,
ali ni tegani naka šunen man,"

phenela o Gospod.

²² Adalese, o avera jezici nane znako zako vernici, nego zako nevernici, a o prorokujiba nane zako nevernici, nego zako vernici.

²³ Adalese, te čedinda pe sa i khandiri hem sare vačerenano ano avera jezici, i đerdinena o manuša kola na haljovena ili o nevernici, na li ka phenen da injen diline?

²⁴ Ali, te sare prorokujinena, i đerdini nesavo neverniko ili kova na haljola, ka dikhel dai grešniko hem tumare lafija ka osudinen le;

²⁵ o tajne lesere vilesere ka ikljon ko svetlost, i ka perel mujeja di phuv hem ka poklonini pe e Devlese, vačerindoj: "O Develi čače maškara tumende!"

O redo ani khandiri

²⁶ So, onda, phraljalen? Kad čedena tumen, svakone isi nešto: nekas psalam, nekas sikaviba, nekas otkrivenje, nekas ano avera jezici, nekas tumačenje zako adala jezici. Nek sa adava ovel e khandirjače ki izgradnja.

²⁷ Te neko vačeri ano avera jezici, nek vačeren duj džene, najviše trin, jekh po jekh, hem neko nek tumačini so phende.

²⁸ A te nane niko te tumačini, onda adava manuš nek traini, i nek vačeri samo pese hem e Devlese.

²⁹ A zako proroci: nek vačeren duj ili trin džene, a avera nek prosudinen adava so phende.

³⁰ Ali, te neko ko adari bešela primini otkrivenje, okova o prvo kova vačeri nek traini.

³¹ A sare tumen šaj, jekh po jekh, te prorokujinen, te šaj sare oven sikavde hem ohrabrime.

³² O duhija e prorokonengere pokorinena pe e prorokonende.

³³ Adalese so o Devel nane Devel oto nered, nego oto mir.

Sar so hem ano sa o khandirja e Devlese manušengere,

³⁴ o romnja valjani te trainen ani khandiri. Nane lende muklo te vačeren, nego nek pokorinen pe, sar so hem o Zakoni phenela.

³⁵ A te mangena nešto te sikljovent, nek čhere pučen pumare romen. Adalese so, na dolikujini e romnjače te vačeri ani khandiri.

³⁶ Na li tumendar iklilo e Devlesoro lafi? Ili samo kora tumende reslo?

³⁷ Te neko mislini dai proroko ili da isi le duhovno daro, valjani te džanel da akava so pisinava tumende naredbai e Gospodestar.

³⁸ A te neko adava na priznajini, ni ov korkoro naka ovel priznajime e Devlestar.

³⁹ Adalese, mle phraljalen, mangel but o daro oto prorokujiba hem ma braninen te vačeri pe ano avera jezici.

⁴⁰ Ali, nek sa ovel pristojno hem uredno.

15

O uštiba e mulengoro

¹ Podsetinava tumen, phraljalen, ko evandjelje savo propovedindum tumende, savo hem priminden, ano savo hem terdovena.

² Prekalo adava evandjelje tumen hem spasinena tumen, te ičerenano tumen upro okova so propovedindum tumende. Te na čerenano adahar, džabe verujinena.

³ Adalese so, predindum tumende okova soi najbitno, okova so hem me primindum: da o Hrist mulo zako amare grehija, baš sar so pisini ano Sveto lil,

⁴ da inele parume, da o trito dive uštino taro mule, sar so pisini ano Sveto lil,

⁵ hem da mothovđa pe e Petrese, a onda hem sa e dešu duje apostolende.

⁶ Onda mothovđa pe e phraljende, kola tegani zajedno inele više oto panšel džene. But olendar panai dživde, a nesave mule.

⁷ Onda mothovđa pe e Jakovese, i onda sa e apostolende.

⁸ A ko kraj mothovđa pe hem maje, e najbednone manušese.

⁹ Adalese so me injum najtikoro maškaro apostolja, hem na injum dostojno te vičinav man apostoli, adalese so progoinđum e Devlesere khandirja.

¹⁰ Ali, pali milost e Devlesiri injum akava so injum. Lesiri milost premala mande na inele džabe. Trudinđum man više sarijendar, ali na me, nego i milost e Devlesiri savi inele mancar.

¹¹ Ađahar, bilo me ili on: adava propovedinaja hem ano adava poverujinden.

¹² A te propovedini pe da o Hrist uštino taro mule, sar adava da nesave maškara tumende vačerena da nane uštiba taro mule?

¹³ Te nane uštiba taro mule, onda ni o Hrist na uštino taro mule.

¹⁴ A te o Hrist na uštino taro mule, džabei amaro propovediba, džabei hem tumari vera.

¹⁵ Onda hem amen injam hovavne svedoci adalese so svedočinaja da o Devel vazdinđa e Hriste taro mule, kole na vazdinđa taro mule tei čače da o mule na uštena sar so nesave phenena.

¹⁶ Adalese so, te o mule na uštena, onda ni o Hrist na uštino taro mule.

¹⁷ A te o Hrist na uštino taro mule, džabei tumari vera – pana injen ano tumare grehija.

¹⁸ Onda propele hem okola kola mule, a verujinde ano Hrist.

¹⁹ Te samo zako akava dživdipe čivaja amari nada ano Hrist, onda injam najbednija oto sa o manuša.

²⁰ Ali, o Hrist čače uštino taro mule, sar garancija da hem okola kola mule ka ušten.

²¹ Adalese so, sar so o meriba alo prekalo manuš, ađahar hem o uštiba taro mule alo prekalo manuš.

²² Adalese, sar so sare ano Adam merena, ađahar sare kolai ano Hrist ka oživinen.

²³ Ali, o uštiba taro mule džala palo redo: prvo o Hrist, a onda, kad ov ka avel, okola kola lese pripadinena.

²⁴ Tegani ka avel o kraj. O Hrist ka uništini sa e vladaren, sa i vlast hem o zoralipe, a onda ka predel sa o carstvo e Devlese e Dadese.

²⁵ Adalese so, o Hrist valjani te vladini sa đikote sa lesere neprijatelja na ovena čivde talo lesere pre.

²⁶ O meriba ka ovel uništine sar zadnjo neprijatelji.

²⁷ Adalese so, ano Sveto lil pisini: "O Devel sa čivđa talo lesere pre." A kad phenela: "sa čivđa talo lesere pre", jasnoi dai sa čivdo talo leste sem Okova kova sa čivđa talo leste.

²⁸ A kad sa ka ovel čivdo talo leste, onda hem korkoro o Čhavo ka čivel pe talo Okoleste kova sa čivđa talo leste, te šaj e Devle ovel vlast upro sa.

²⁹ I so čerena okola kola krstinena pe zako mule? Te o mule uopšte na uštena taro mule, sose krstinena pe zako olende?

³⁰ Sose hem amen stalno reskirinaja amaro dživdipe?

³¹ Hava sovli upro baripe savo frdava tumencar ano Hrist Isus amaro Gospod, phraljalen, da svako dive injum ani opasnost te merav.

³² Te zbog o manušikane motivija mardum man e "zverencar" ano Efes, savi korist isi man adalestar? Te o mule na uštena taro mule, onda, "Hajde te ha hem te pija, adalese so tejsa ka mera."

³³ Ma oven hovavde: "O bišukar društvo rumini o šukar navike."

³⁴ Rasvestinen tumen hem ma grešinen više! Nesave tumendar na pendžarena e Devle. Adava vačerava tumende sar te lađarav tumen.

³⁵ Ali nesave tumendar ka pučen: "Sar adava o mule uštena? Savo telo ka ovel len kad ka ušten taro mule?"

³⁶ Bigođakereja! O seme savo sejineja našti te oživini te prvo na merela.

³⁷ Hem okova so sejineja, nane da sejineja telo savo posle ka ovel, nego sejineja samo obično zrno, bilo te ovel zrno e đivesoro ili nesave avere semesoro.

³⁸ Ali o Devel dela le telo savo ov mangela. Svako e semese dela telo savo olese pripadini.

³⁹ Adalese so nane svako telo isto: aver telo isi e manušen, aver e životinjen, aver e čirikljen, a aver e mačhen.

⁴⁰ Isto ađahar isi e nebosere hem e phuvjakere telija; ali o sjaj oto e nebosere telijai averčhane e sjajestar oto e phuvjakere telija.

⁴¹ E khome isi plo sjaj, e maseke plo sjaj hem e čerenjen isi pumaro sjaj. A svako čereni razlikujini pe oti aver palo plo sjaj.

⁴² Ađahar ka ovel hem kad o mule ka ušten. Sejini pe raspadljivo telo, a taro mule uštela o neraspadljivo;

⁴³ sejini pe ani lađ, a taro mule uštela pe ani slava; sejini pe ano bizoralipe, a taro mule uštela pe ano zoralipe;

⁴⁴ sejini pe prirodno telo, a taro mule uštela o duhovno.

Te isi prirodno telo, isi hem okova duhovno.

⁴⁵ Adalese soi ađahar pisime ano Sveto lil: "O prvo manuš, o Adam, ulo dživdo biće." A o poslednjo Adam, o Hrist, ulo duho kova dela dživdipe.

⁴⁶ Ali na inele prvo duhovno telo, nego prirodno, a posle duhovno.

⁴⁷ O prvoi manuš tari phuv, čerdo oto prah e phuvjakoro, o dujtoi manuš taro nebo.

⁴⁸ Savo inele e phuvjakoro manuš, esavkei hem sa e phuvjakere manuša; savo e nebosoro manuš, esavkei hem sa e nebosere manuša.

⁴⁹ Hem sar so amen injamle slika e phuvjakere manušesiri, ađahar ka ova hem slika e nebosere manušesiri.

⁵⁰ Akava phenava tumende, phraljalen, adalese so o telo hem o rat našti te nasledinen e Devlesoro carstvo, niti o raspadljivo te nasledini o neraspadljivo.

⁵¹ Ače, phenava tumende i tajna: naka mera sare, ali sare ka ova menjime,

⁵² otojekhvar, ano trepkiba e jakhakoro, kad ka šundol i poslednjo truba. Adalese so, ka šundol i truba hem o mule ka ušten ano neraspadljivo telo, a amen ka ova menjime.

⁵³ Adalese so, akava raspadljivo telo mora te menjini pe ano neraspadljivo,

hem akava mulikano ano okova savo na merela.

⁵⁴ A kad akava raspadljivo telo ka menjini pe ano neraspadljivo hem akava mulikano ano okova savo na merela, tegani ka pherđol o vačeriba savo pisime ano Sveto lil:

"O meribai uništite."

⁵⁵ "Meriba, kaj akana ti pobeda?

Meriba, kaj akana to zoralipe saveja dukhaveja?"

⁵⁶ O meriba lela plo zoralipe taro greh, a o greh lela plo zoralipe taro Zakoni.

⁵⁷ Ali, hvala e Devlese kova dela amen pobeda prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

⁵⁸ Adalese, mle volime phraljalen, oven zorale hem iceren tumen! Uvek oven pherdeste predana zaki buti savi o Gospod dinda tumen adalese so džanen da tumaro trud ano Gospod nane za džabe.

16

Čediba o dobrovoljni prilog

¹ So tičini pe oto čediba o prilog zako e Devlesere manuša, čeren isto sar so phendum e khandirjenje ani Galatija.

² Svako nedelja nek svako tumendar ačaj ki strana nešto pare okolestar so zaradinda. Ađahar naka valjani te čedel pe pare kad ka avav.

³ A kad ka avav, ka bičhalav mle poruke okolencar kolen tumen ka izabirinen te legaren tumaro daro ano Jerusalim.

⁴ Te valjanda hem me te putujinav, on ka džan mancar.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

⁵ A kora tumende ka avav kad ka nakhav maškari Makedonija. Adalese so, maškari Makedonija samo ka nakhav,

⁶ a kora tumende šaj hem te ačhovav zako nesavo vreme, ili čak hem te nakhavav o jevend, te šaj spreminen man zako drom kaj god ka džav.

⁷ Adalese so akava puti na mangava samo te dikhav tumen ano nakhiba, adalese so nadinav man da, te o Gospod

dinda, ka ačhovav kora tumende nesavo vreme.

⁸ Ano Efes ka ačhovav di ko Pentekost,

⁹ adalese so phravdili maje bari prilika zaki bari buti, iako isi man but protivnici.

¹⁰ Te alo o Timotej, dikhen te ovel bizi dar maškara tumende, adalese so hem ov čerela e Gospodesiri buti sar hem me.

¹¹ Adalese, niko ma te dikhel le po tele. Ano mir spreminen le zako drom te avel kora mande, adalese so adžicerava le te avel e phraljencar.

¹² So tičini pe oto phral o Apolos, but hrabrindum le te avel kora tumende e phraljencar, ali ov nisar na inele voljno te avel akana. Ali, ka avel kad ka mothoj pe lese prilika.

¹³ Džangale pazinen, zorale terđoven ani vera, oven hrabra, oven zorale!

¹⁴ Sa čeren ano mangipe.

¹⁵ Džanen da e Stefanisiri porodica prva kola obratinde pe ani Ahaja hem da posvetinde pe zako služiba e Devlesere manušende. Adalese molinava tumen, phraljalen,

¹⁶ hem tumen te pokorinen tumen esavkenđe hem sarijende kola olencar sarađujinena hem trudinena pe.

¹⁷ Radujinav man zako e Stefanesimo, e Fortunatesoro hem e Ahaikesoro aviba, adalese so on nadoknadinde maje adava so tumen na injen akate.

¹⁸ Adalese so on umirinde mlo duho hem tumaro. Adalese ceninen esavke manušen.

¹⁹ Pozdravinena tumen o khandirja tari Tikori Azija. Pozdravinena tumen but ano Gospod o Akila hem i Priska e khandirjaja savi čedela pe olende ano čer.

²⁰ Pozdravinena tumen sa o phralja. Pozdravinen jekh avere svetone čumudipnaja.

²¹ Me, o Pavle, pisinava o pozdrav mle vasteja.

²² Te neko na volini e Gospode, nek ovel proketo! Marana ta!*

²³ I milost e Gospodesiri e Isusesiri tumencar.

²⁴ Mloi mangipe sarijencar tumencar ano Hrist Isus. Amen.

* **16:22** *Marana ta!* Adava ko aramejski značini "Ava, Gospode!"

O dujto lil e Korinćanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Isuse Hristesoro pali volja e Devlesiri, hem amaro phral o Timotej,

pisinaja e Devlesere khandirjaće ano Korint, hem sa e Devlesere manuśende ani sa i Ahaja:

² Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

O Devel dela uteha

³ Nek ovel blagoslovime o Devel hem o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, o milosrdno dad hem Devel oti svako uteha.

⁴ Ov teśini amen ani svako amari nevolja, sar te šaj hem amen te teśina okolen kolai ani nevolja, adala utehaja savaja korkore amen o Devel teśini.

⁵ Adalese so, sa so više patinaja zbog o Hrist, više priminaja uteha e Devlestar prekalo Hrist.

⁶ Te injam pritiskime e nevoljencar, adavai zaki tumari uteha hem spasenje. Te priminaja uteha e Devlestar, adavai zaki tumari uteha, savi ćerela strpljivo te nakhaven o ista patnje save hem amen nakhavaja.

⁷ A amari nadai zako tumende zorali, adalese so džanaja da isi tumen udeo ano amare patnje, ađahar hem ani amari uteha.

⁸ Mangaja, phraljalen, te džanen zaki nevolja savi arakhlja amen ani Tikori Azija. Injamle opteretime više nego so šaj ine te akhara, edobor da našaldam amari nada da ka ačhova dživde.

⁹ Osetindam da već injam osudime ko meriba. Ali sa adava ulo adalese sar te na pouzdajina amen više ana amende, nego ano Devel kova vazdela e mulen.

¹⁰ Ov ikalda amen oti bari opasnost e meribnasiri hem ka ikali amen. Ano leste pouzdajinaja amen da i dalje ka ikali amen.

¹¹ A hem tumen šaj te pomožinen amende tumare molitvencar. Tegani but manuśa ka zahvalinen e Devlese zako amende – hem o Devel amen ka blagoslovini zbog o but molitve.

O Pavle menjini plo plan

¹² Akavai amaro ponos: amari savest savi svedočini da ano sveto, a pogotovo maškara tumende, živindam ani e Devlesiri svetost hem čačikanipe, na pali manuśikani mudrost, nego pali e Devlesiri milost.

¹³ Adalese so, na pisinaja tumende ništa so naka šaj te čitinen ili te haljovent. A nadinav man da ka haljovent sa,

¹⁴ sar so hem već haliljen amen nešto, hem da ko Dive amare Gospodesoro e Isusesoro tumen ka ponosinen tumen amencar sar hem amen tumencar.

¹⁵ Adaleja so injumle uverime ano adava, odlučindum prvo te avav tumende sar te šaj duj puti oven blagoslovime.

¹⁶ Mangljum te posetinav tumen kad injumle ko drom za Makedoniju, a onda tari Makedonija palem te avav tumende, sar te pomožinen maje zako mlo drom ani Judeja.

¹⁷ Na li šaj injumle lakomisleno kad planirindum adava? Ili adava so planirina, planirina sar o manuśa ano sveto, pa najangle phenava “oja, ađahar”, a onda “na, nane ađahar”?

¹⁸ Ali, o Develi maje svedoko da amari poruka tumende nane hem “oja” hem “na”.

¹⁹ Adalese so o Čavo e Devlesoro, o Isus Hrist, kole tumende me, o Silvan hem o Timotej propovedindam, na inele hem “oja” hem “na”, nego ano leste uvek inele “oja”.

²⁰ Adalese so sa e Devlesere obećanja ano Hrist isi len pumaro “oja”. Adalese hem amen prekalo leste phenaja “Amen”, e Devlese ki slava.

²¹ A o Develi adava kova zajedno tumencar ćerela amen zoralen ano Hrist. Ov pomazinda amen

²² hem čivđa plo pečati ana amende, hem dinda ple Duho ano amare vile sar garancija da ka pherel ple obećanja.

²³ O Develi mlo svedoko da na hovavava: Odlučindum te na avav ano Korint sar te poštedinav tumen.

²⁴ Amen na injam gospodarija oti tumari vera, nego zajedno tumencar učestvujinaja ani tumari radost, adalese so injen zorale ani vera.

2

¹ Adalese, odlučindum te na avav palem tumende te žalostinav tumen.

² Adalese so, te me žalostindum tumen, ko onda man ka radujini? Okova li kole žalostinava?

³ Akava pisindum tumende baš adalese sar te na, kad ka avav tumende, žalostinen man okola kola valjani te radujinen man. Uverime injum dai mli radost – radost tumari sarijengiri.

⁴ Adalese so, pisindum tumende tari phari nevolja, phage vileja hem bute asvenkar. Ali, na te ožalostinav tumen, nego te pendžaren mlo baro mangipe savo isi man zako tumende.

Te oprostini pe e grešnikose

⁵ A te neko nekas žalostinda, na žalostinda edobor man kobor žalostinda sarijen tumen – na mangava te preterinav.

⁶ Ovi već dovoljno kaznime adaleja so but džene tumendar osudinde le zbog adava.

⁷ Ali akanai vreme te oprostinen lese hem te utešinen le, te na prelel le i bari tuga.

⁸ Adalese molinava tumen premalo leste te mothoven mangipe.

⁹ Akava pisindum tumende te proverinav save injen hem da li injen poslušna ano sa.

¹⁰ Kase tumen nešto oprostinenena, oprostinava hem me. Adalese so, hem me so oprostindum – te inele nešto te oprostini pe – adava, anglo Hrist, zbog tumende oprostindum,

¹¹ te na nadmudrini amen o Sotoni. Adalese so džanaja lesere namere.

Ani Troada

¹² Kad aljum ani Troada te propovedinav o evanđelje e Hristestar, o Gospod phravđa maje o udar zako adava,

¹³ ali na ine man mir ana mande adalese so na arakhljum mle phrale e Tite adari. Adalese pozdravindum man olencar hem dželjum ki Makedonija.

I pobeda ano Hrist

¹⁴ Ali, hvala e Devlese, kova uvek ćerela amen te ova pobednici ano Hrist. Ov prekala amende ko sa o thana, sar šukar miris, širini o džandipe pestar.

¹⁵ Adalese so amen e Devlese injam e Hristesoro šukar miris maškaro okolende kola ovena spasime hem maškaro okolende kola properena.

¹⁶ Okolende kola properena injam miris savo anela meriba, a okolende kola ovena spasime injam miris savo anela dživdipe. A isi li neko sposobno zako adava?

¹⁷ Adalese so, amen na trgujinaja e Devlesere lafeja, sar so but avera ćerena, nego ano Hrist vaćeraja čačikane anglo Devel, sar okola kolai bičhalde e Devlestar.

3

Sluge zako Nevo savez

¹ Počinaja li palem te hvalina korkore amen? Ili, amende li valjani, sar averende, pisime preporuke zako tumende ili tumendar?

² Tumen injen amaro lil, zapisime ano amare vile, save džanen hem čitinena sa o manuša.

³ Tumen mothoven da injen e Hristesoro lil, sastavime amara službaja, lil savo nane pisime mastiloja, nego e dživde Devlesere Duhoja, na ko ploče oto bar, nego ko ploče oto manuškane vile.

⁴ Esavko pouzdanje isi amen anglo Devel prekalo Hrist.

⁵ Adava na značini da amen tvrdinaja da injam sposobna te ćera bilo so korkore amendar – amari sposobnost avela taro Devel.

⁶ Ov amen osposobinda te ova službenici zako Nevo savez, na zako pisime zakoni, nego zako Duho. Adalese so o pisime zakoni anela meriba, a o Duho dela dživdipe.

I slava e Neve savezesiri

⁷ I te i služba e meribnasiri, savi slovo-nencar inele urezime ano bar, sijajinda esavka slavaja, da o Izraelci našti ine te dikhen o muj e Mojsijasoro zbog i prolazno slava lesere mujesiri,

⁸ kobor li tek po slavno i služba e Duhosiri?

⁹ Adalese so, te inele slavno i služba savi anela osuda, kobor li tek po slavno i služba savi anela pravednost?

¹⁰ Čače, okova so inele slavno nane slavno kad uporedini pe e slavaja savi po uzvisime.

¹¹ Adalese so, te okova soi prolazno inele slavno, kobor li tek po slavno okova so trajini zauvek?

¹² I adalese so isi amen esavki nada, vačeraja ani sa i sloboda.

¹³ Amen na injam sar o Mojsije kova učarda plo muj veoja sar te na dikhen o Izraelci o završetak e slavakoro savi prolazno.

¹⁴ Ali, lengere gođa inele phandle, adalese so sa di ko akava dive kad god čitini pe o Purano zavet, isto veo učari lengere gođa te naši haljojen o čačipe. A adava veo šaj te cidel pe samo ano Hrist.

¹⁵ Ađahar hem avdive kad čitinena pe e Mojsijasere lila, o veo učari lengere vile.

¹⁶ Ali kad god neko poverujini ano Gospod, o veo ovela cidime.

¹⁷ O Gospodi Duho, a kaj o Duho e Gospodesoro, adari i sloboda.

¹⁸ A sare amen mujeja savo nane učardo reflektujinaja e Gospodesiri slava hem ovaja preobrazime ani lesiri slika – oti slava ani slava savi avela e Gospodestar, kovai Duho.

4

Vernost ano propovediba o evanđelje

¹ I adalese so pali e Devlesiri milost isi amen akaja služba, ma te odustajina.

² Umesto adava, odreknindam amen taro lađutne hem garavde stvarija, na ponašinaja amen lukavo, niti preirinaja e Devlesoro lafi, nego phravdeste sikavaja o čačipe, i sare kolai iskrena džanen adava.

³ A tei o evanđelje savo amen propovedinaja učardo veoja, učardoj samo zako okola kola properena.

⁴ O devel akale svetosoro korjarđa lengiri neverno godi, te na dikhen o svetlost oto evanđelje e Hristesere slavatar, kovai i slika e Devlesiri.

⁵ Adalese so, na propovedinaja korkore amen, nego e Isuse Hriste sar Gospode, a amen sar tumare slugen zbog o Isus.

⁶ Adalese so o Devel, kova phenda: "Nek o svetlost zasvetlini tari tomina", zasvetlinđa ano amare vile, te pendžara e Devlesiri slava ko muj e Hristesoro.

⁷ Ali akava blago isi amen ano phuvjale čare, te ovel jasno da akava baro zoralipe avela e Devlestar, a na amendar.

⁸ Taro sa o strane pritiskinena amen o nevolje, ali na phagena amen. Injam zbnunime, ali na hem očajna,

⁹ injam progonime, ali na hem ačhavde, paravena amen, ali na uništinena amen.

¹⁰ Amen uvek ko amare telija akharaja e Isusesoro meriba, te šaj mothoj pe hem e Isusesoro dživdipe ko amare telija.

¹¹ Adalese so, amen kola injam dživde, uvek injam ani opasnost te mera zbog o Isus, te mothoj pe jasno e Isusesoro dživdipe upro amare telija save merena.

¹² I ađahar, o meriba delujini ana amende, a o dživdipe ana tumende.

¹³ Hem adalese so isi amen isto Duho oti vera, sar soi pisime ano Sveto lil: "Poverujindum, hem adalese vačerđum", ađahar hem amen verujinaja, i adalese vačeraja,

¹⁴ adalese so džanaja da o Devel kova vazdinđa taro mule e Gospode e Isuse, ka vazdel oleja hem amen, hem zajedno tumencar ka čhivel amen uzala peste.

¹⁵ Adalese so, sai adava zbog tumende, te širini pe e Devlesiri milost upro but avera manuša, hem olengoro zahvaliba te ovel ano izobilje e Devlese ki slava.

¹⁶ Adalese ma te odustajina, adalese so čak hem te raspadinaja amen od avrijal, od andral obnovinaja amen taro dive ko dive.

¹⁷ Adalese so, amare tikore hem prolazna nevolje pripreminena amen zaki večno slava savi but po bari adale nevoljendar.

¹⁸ Amende nane bitno okova so dičhola, nego okova so na dičhola, adalese so okova so dičholai prolazno, a okova so na dičholai večno.

5

Oto nevo telo

¹ Adalese so džanaja da kad akava šatori ano savo živinaja – amaro telo akate ki phuv – ka ovel peravdo, džanaja da isi

amen večno čer ko nebesija e Devlestar, čer savo nane čerdo manuškane vasten-car.

² Adalese uzdišinaja ano akava telo hem jedva adžiceraja o dive kad ka urja o nebesko telo.

³ Adalese so, kad ka ova urjavde ano leste, naka ova nange.

⁴ Dok živinaja ano akava šatori, uzdišinaja oto pharipe. Na adalese so na mangaja više te živina ano leste, nego mangaja upro leste te urja o nevo, nebesko telo, sar te šaj o večno dživdipe prelel amare telija save merena.

⁵ A baš zato adava hem pripremiŋda amen o Devel, kova diŋda amen ple Duho sar garancija.

⁶ Adalese uvek injam pherde pouzdanje, iako džanaja da sa đikote živinaja ano akava telo, dur injam e Gospodestar.

⁷ Adalese so, amen živinaja pali vera, a na palo okova so dikhaja.

⁸ Adalese hem phenava da injam pherde pouzdanje hem bi mangaja te ikljova taro amaro telo hem te dža te živina e Gospodeja.

⁹ Adalese hem trudinaja amen te ugodina lese, bilo te živinava akate – ano telo – ili adari oleja.

¹⁰ Adalese so, sare mora te ikljova anglo sudo e Hristesoro, te šaj svako primini i plata zato okova so čerđa dok živinđa ano telo, bilo šukaripe ili bišukaripe.

Oti služba savi anela mir

¹¹ I adalese so džanaja zaki dar e Gospodestar, trudinaja amen te uverina e manušen. O Devel but šukar džanel amen, a nadinav man da hem tumen džanen amen ano tumare vile.

¹² Na hvalinaja palem korkore amen angla tumende, nego daja tumen razlog te hvalinen tumen amencar, hem te džanen so te odgovorinen okolende kola hvalinena pe okoleja so dičhola, a na okoleja soi ano vilo.

¹³ Te dičhilo da injam sar diline, adavai zbog o Devel. Te injam razumna, adavai zbog tumende.

¹⁴ Adalese so, e Hristesoro mangipe prelela amen adalese so injam uverime ano akava: jekh mulo zato sa o manuša, so značini da sare mule.

¹⁵ O Hrist mulo zato sa, da o dživde više na živinena pumende, nego Olese kova mulo hem uštino taro mule zato olende.

¹⁶ Adalese amen od akana nikas na pendžaraja palo telo. Iako e Hriste hem pendžardam palo telo, akana na pendžaraja le više adahar.

¹⁷ Adalese, tei neko ano Hrist, ovi nevo stvorenje; o purano nakhlo, a o nevo, ače, ulo.

¹⁸ A sa adava avela e Devlestar kova amen prekalo Hrist pomirinda peja hem diŋda amen i služba oto miriba.

¹⁹ O Devel ano Hrist pomirinda o sveto peja hem na računinda e manušende lengere prestupija, a amende diŋda te propovedina o lafi oto miriba.

²⁰ Amen injam e Hristesere poslanici; o Devel opomenini prekala amende. E Hristese ano anav molinaja tumen: mirinen tumen e Devleja!

²¹ Ole kova na čerđa greh, o Devel čerđa te ovel žrtva zato amare grehija, te šaj ano leste ova pravedna anglo Devel.

6

¹ Sar e Devlesere saradnici, molinaja tumen te na len uzalud e Devlesiri milost.

² Adalese so Devel phenela:

“Šuŋđum tut ano pravo vreme,
hem pomožinđum će ko dive oto
spasenje.”

Ače, akanai o pravo vreme. Akanai o dive oto spasenje!

E Pavlesere nevolje

³ Nikase nisave prepreke na čivaja, sar te na arakhi niko zamerka amara službaće.

⁴ Nego, ano sa mothovaja amen sar e Devlesere sluge: ani bari istrajnost, ano nevolje, ano čororipe, ano pharipe,

⁵ dok marena amen, ano phandlipe, ano pobune, ano phare buća, ano bisovavne rača, ano bokhalipe,

⁶ ani čistota, ano džandipe, ani strpljivost, ano šukaripe, ano Sveto Duho, ano čačikano mangipe,

⁷ ano čačikano Lafi, hem ano zoralipe e Devlesoro. Isi amen i pravednost

sar amaro oružje, zako napad hem zaki odbrana.

⁸ Služinaja e Devlese bilo o manuša te pošujinen amen ili te mrzinen amen; bilo te vačeren amendar šukar ili bišukar. Vačeraja o čačipe, ali phenena amende da injam hovavne.

⁹ Injam sar okola kolen na pendžarena, iako šukar džanen amen; stalno injam anglo meriba, ali, ače, pana injam dživde. Injam kaznime, ali na injam mudarde.

¹⁰ Injam tužna, a palem uvek radosna; injam čorore, a palem buten čerđam barvalen; nane amen ništa, a palem isi amen sa.

¹¹ Phravdeste vačerđam tumende, Korinčanalen; amaro viloi širom phravdo tumende.

¹² Amaro vilo nane phandlo tumende, ali tumaro viloi phandlo amende.

¹³ Vačerava tumende sar mle čhavenđe, phraven tumare vile amende sar so amen phravđam amare vile tumende!

Hram e dživde Devlesoro

¹⁴ Ma vucinen isto jaram e neverniko-nencar. Adalese so, i pravednost hem o bezakonje na džana zajedno. O svetlost hem i tomina nane len ništa zajedničko.

¹⁵ Ano soste o Hrist složini pe e Sotoneja*? Ili so isi zajedničko e verniko hem e neverniko?

¹⁶ Hem savo dogovor isi maškaro e Devlesoro hram hem o idolja? Adalese so, amen injam o hram e dživde Devlesoro, baš sar so o Devel phenda:

“Me ka živinav ano lende hem ka phirav maškaro lende;
me ka ovav lengoro Devel, a on ka oven mlo narodo.”

¹⁷ Adalese,

“Ciden tumen olendar!
Odvojinen tumen! – vačeri o Gospod.
Ma pipinen ništa soi nečisto,
hem me ka priminav tumen.

¹⁸ Me ka ovav tumaro Dad,
a tumen ka oven mle čhave hem čhaja
– vačeri o Gospod kova sa šaj.”

7

¹ Adalese so isi amen akala obećanja, mle manglalen, valjani te očistina amen oto sa so meljari o telo hem o duh, usavršindoj amari svetost ani dar anglo Devel.

E Pavlesiri radost

² Čeren amende than tumende ano vile! Nikase na čerđam nepravda, nikas na oštetiđam, nikas na iskoristiđam.

³ Na phenava akava sar te osudinav tumen. Već angleder phendum tumende da edobor injen amende ano vile da injam spremna hem te živina hem te mera zajedno tumencar.

⁴ Isi man baro poverenje ana tumende hem but injum ponosno tumencar. Pherdo injum uteha hem but injum radosno uzalo sa amare nevolje.

⁵ Adalese so kad aljam ki Makedonija, na ine amen odmor, nego taro sa o strane arakhle amen o nevolje: od avrijal kavge, a od andral i dar.

⁶ Ali o Devel kova utešini e poniznonen, utešinda amen adaleja so alo o Tit.

⁷ Hem na samo adaleja so ov alo, nego hem e utehaja savi tumen dinden le. Ov phenda amende kobor but mangena te dikhen man, kobor but injen ožalostime hem kobor but brininena maje, pa ađahar mli radost inele po bari.

⁸ Iako ožalostiđum tumen mle lileja, nane maje žao. I te ine maje žao, dikhava da adava lil ožalostiđa tumen barem ko hari vreme.

⁹ Akana radujinav man, na adalese so ožalostiđen tumen, nego adalese so adaja žalost legarđa tumen ko pokajanje. Tumari žalost avela oto Devel, pa ađahar ano nisoste amendar na injen oštetime.

¹⁰ Adalese so i žalost savi avela oto Devel, bijani pokajanje savo legari ko spasenje – pokajanje palo savo na žalini pe – dok i svetsko žalost bijani žalost savi legari ko meriba.

¹¹ Adalese so, dikhen akana so sa anda tumende adaja žalost savi avela oto Devel. Kobor bari želja te odbraninen tumari nevinost, kobor baro holjaniba, kobor bari dar, kobor bari želja te dikhen amen,

* **6:15** Sotoneja Ko grčki terđola “Veljar” soi jekh oto anava e Sotonesere.

kobor bari briga hem želja zaki pravedno kazna okolese kova grešindā! Sa adaleja mothovđen da ano adava injen nevina.

¹² A iako pisindum tumende, na pisindum tumende niti zbog okoleste kova grešindā, niti zbog okoleste protiv kastei čerdi nepravda, nego te mothoj pe tumari revnost zako amende anglo Devel.

¹³ Adava utešindā amen.

A uzalo adava so injamle utešime, but više radujindam amen zbog e Titesiri radost, adalese so sare tumen ohrabrinden lesoro duho.

¹⁴ I te hvalindum tumen anglo leste, na lađardum man, adalese so sa so phendāam zako tumende inele čačipe, ađahar hem amaro hvaliba anglo Tit inele čačikano.

¹⁵ A lesere osećanja premala tumendei but po zorale kad setini pe zaki poslušnost tumari sarijengiri hem sar priminden le ani dar hem ano baro pošujiba.

¹⁶ Radujinav man so ano sa šaj te pouzdajinav man ana tumende.

8

O Pavle sikaj oti darežljivost

¹ Phraljalen, mangaja te džanen e Devlesiri milost savi inele dindi e khandirjende ani Makedonija.

² Iako inele iskušime bare nevoljen-car, lengiri bari radost hem lengoro baro čorope preirindā pe ani barvali darežljivost.

³ Svedočinava da dinde edobor kobor šaj ine – a hem po više adalestar. Dinde oti šukar volja

⁴ hem edobor puti molinde amen te muka lende te učestvujinen ano čediba pare zako e Devlesere manuša ano Jerusalim.

⁵ A dinde, na sar so amen očekujindam, nego hem korkore pumen dinde, prvo e Gospodese, a onda amende, pali e Devlesiri volja.

⁶ Adalese zamolindam e Tite, da sar so već angleder počindā, ađahar hem te završini maškara tumende akaja služba oto darujiba.

⁷ Adalese, sar so ano sa injen barvale: ani vera, ano lafi, ano džandipe,

ani čačikani želja te pomožinen hem ano mangipe premalo amende, oven barvale hem ani akaja služba oto darujiba.

⁸ Na naredinava tumende adava, nego sar primer vačerava tumende oti revnost averengiri sar te proverinav o čačikanipe tumare mangipnasoro.

⁹ Adalese so, tumen džanen i milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri – da iakoi barvalo, zbog tumende ulo čororo, sar te šaj tumen te barvaljoven lesere čororipnaja.

¹⁰ Ače so mislinava adalestar: angluno berš injenle prva kola mangle te den hem kola dinde darija zako e Devlesere manuša.

¹¹ Adalese završinen akana adava delo! Sar so injenle spremna hem mangljen te den, akana ađahar spremno završinen adava delo premalo adava kobor isi tumen.

¹² Adalese so, so god dena prihvatljivo te dinden oti šukar volja. Hem den premalo adava so isi tumen, a na premalo adava so nane tumen.

¹³ Na mangava averende te ovel ko pomoć adava so bi tumende ovela ko teret, nego te ovel jednakost maškara tumende.

¹⁴ Akana tumen isi buderi hem šaj te pomožinen lende. Nesavo aver puti, kad tumende ka valjani, olen ka ovel buderi hem ka šaj te delinen tumencar. Ađahar ka ovel jednakost.

¹⁵ Sar soi pisime ano Sveto lil:

“Okova kova but čedindā na ačhilo le bu-
eri,
hem okova kova hari čedindā na ačhilo
le hari.”

O Tit hem o phralja bičhalde ko Korint

¹⁶ Hvala e Devlese so isto esavki briga zako tumende čivdā e Titeso ano vilo.

¹⁷ Ov prihvatindā amari molba te pose-tini tumen palem. A hem korkoro but manglja te avel hem te dikhel tumen.

¹⁸ Oleja bičhalaja hem jekhe phrale kole hvalinena ano sa o khandirja zbog lesoro propovediba o evandjelje.

¹⁹ A na samo adava, nego o khandirja izabirinde le te putujini amencar zbog

akaja služba oto darujiba, savi ćeraja oti šukar volja hem e Gospodese ki slava.

²⁰ Ađahar izbegavinaja neko te optužini amen da na upravinaja šukar akale bare daroja.

²¹ Adalese so, amen na trudinaja amen te ćera šukaripe samo anglo Devel, nego hem anglo manuša.

²² Olencar bičhalaja hem jekhe phrale kova ano but so hem but puti potvrdinđa pli revnost, a akanai hem po više revno zbog o baro pouzdanje ana tumende.

²³ So tičini pe e Titestar, ovi mlo amal hem saradniko ano služiba tumenđe, a so tičini pe amare phraljendar, oni bičhalde e khandirjendar hem oni ki slava e Hristese.

²⁴ Adalese mothoven da ana tumende čaće isi mangipe olenđe, hem te džanen sa o khandirja sose isi amen pravo te hvalina amen tumencar.

9

Oto čediba pare zako e Devlesere manuša ano Jerusolim

¹ A so tičini pe oto pomožiba e Devlesere manušenđe, nane potrebno te pisinav tumenđe adalestar.

² Adalese so, džanav da injen spremna te pomožinen. Adaleja hvalinav man anglo Makedonci vaćerindoj: "I Ahajai spremno te pomožini pana taro prošlo berš." Tumari revnost ćerđa hem bute averen te oven spremna te den.

³ A bičhalava tumenđe akale phraljen sar te na ovel amaro hvaliba tumencar samo čuće lafija, adalese so već phendum lenđe da injen spremna.

⁴ Adalese so, te o Makedonci avena mancar, i arakhena tumen da na injen spremna, amen ka ova lađarde – a te na phenav kobor hem tumen – zako edobor poverenje ana tumende.

⁵ Adalese mislindum da valjani te bičhalav akale phraljen angleder amendar te džan kora tumende, hem te pripreminen tumaro daro, savo pana angleder obećinden, te šaj adava ovel spremno sar daro, a na sar nešto so morandiljen te den.

⁶ A ma bistren akava: ko hari sejini, hari hem ka čedel, a ko but sejini, but hem ka čedel.

⁷ Nek svako del edobor kobor odlučinđa ano vilo, a na žalosno ili adalese so neko terini le te del, adalese so o Devel volini okole kova dela radosno.

⁸ A o Devel šaj te blagoslovini tumen ano izobilje, i uvek hem ano sa te ovel tumen dovoljno, čak hem buderi zako svako šukar delo.

⁹ Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Ov izobilno dela e čororende.
Lesiri pravednost ačhola zauvek."

¹⁰ O Devel kova dela o seme e sejaćese hem o maro zako hajba, ka del hem tumenđe seme hem ka umnožini le, hem ka barjari i žetva oti tumari pravednost.

¹¹ Ađahar ano sa ka barvaljoven te šaj ani svako prilika oven darežljiva. Prekalo amende tumaro dejba ka ćerel e manušen te zahvalinen e Devlese.

¹² Adalese so, akaja služba savi ćerena na pomožini samo zako potrebe e Devlesere manušengere, nego ćerela buten izobilno te zahvalinen e Devlese.

¹³ I adalese so dokažinden tumen akala službaja, o manuša slavinena e Devle adalese so pokorno priznajinena e Hristesoro evanđelje hem so isi tumen baro vilo ano deliba olencar hem sarijencar.

¹⁴ On gorljivo molinena pe tumenđe zbog i but bari milost e Devlesiri savi upra tumende.

¹⁵ Hvala e Devlese zako olesoro neopisivo daro.

10

O Pavle branini pli služba

¹ A me, o Pavle, molinava tumen ani krotkost hem i nežnost e Hristesiri; me kova, sar so neko phenela, injum ponizno kad injum tumencar, ali oštro premala tumende kad injum dur tumendar.

² Molinava tumen, kad ka avav, te na terinen man te ovav oštro sar so odlučindum te ovav okolencar maškara tumende kola mislinena da živinaja sar o manuša ano sveto.

³ Iako živinaja ano akava sveto, amen na maraja amen sar akava sveto.

⁴ Adalese so, o oružje saveja maraja amen nane manuškano, nego isi le devlikano zoralipe te peraj o utvrde e neprijateljese. Amen peravaja o manuškano mudrujiba

⁵ hem svako barikanipe savo uštela protiv o pendžariba e Devle hem zarobinaja svako misao, te ovel poslušno e Hristese.

⁶ Hem spremna injam te kaznina svako neposlušnost kad ka ovel pherdi tumari poslušnost.

⁷ Tumen dikhena samo okova soi tumende anglo jača! Tei neko uverime dai e Hristesoro, palem nek razmislini akalestar: sar soi ov e Hristesoro, adahar hem amen injam.

⁸ Adalese so, hem te hvalinav man po but adaleja so isi amen vlast, savi o Gospod dinda amen te šaj zorjara tumen, a na te uniština tumen, naka lađav adalestar.

⁹ Na mangava te dičhol da mangava te daravav tumen mle pisibnaja.

¹⁰ Adalese so nesave phenena: "Oleserei lila stroga hem zorale, ali kadi ov adathe, bizoraloi hem lesoro vačeribai nisavo."

¹¹ Esavke valjani te haljojen akava: save injam ko lafija ano lila kad na injam tumencar, esavke injam hem kad injam tumencar.

¹² Na tromaja te uporedina amen nekasar kola korkore pumen preporučinena, niti čhivaja amen maškaro lende. Ali, oni nerazumna kad korkore pumen merinena pumencar hem korkore pumen uporedinena pumencar.

¹³ A amen naka hvalina amen više nego so valjani, nego pali mera savi odredinda amende o Devel, savi ukljućini amari buti maškara tumende.

¹⁴ Na hvalinaja amen više adalestar, sar so bi ovela kad ne bi avaja kora tumende. Adalese so amen prva andam tumende o evanđelje e Hristestar.

¹⁵ Amen na nakhaja adaja mera ni hvalibnaja averengere bućaja. Nego, nadinaja amen da, kad tumari vera ka barjol, hem amari buti maškara tumende ka barjol.

¹⁶ Tegani ka šaj te propovedina o evanđelje hem ko avera regije, a na te hvalina amen adaleja soi već ćerdo ko averesoro podrućje.

¹⁷ A pisimei ano Sveto lil: "Ko mangela te hvalini pe, nek hvalini pe e Gospodeja."

¹⁸ Adalese so, te neko korkoro pes preporučini, adava na znaćini ništa. Ali kad o Gospod nekas preporučini, adavai nešto aver.

11

O Pavle hem o hovavne apostolja

¹ O, kad bi šaj ine samo hari te trpinen mlo dilinipe! Molinava tumen, trpinen man.

² Ana mande thabljola e Devlesiri ljubomora zbog tumende, adalese so verindum tumen jekhe romese, e Hristese, te šaj anav tumen anglo leste sar čistona devica.

³ Ali, sar so o sap ano plo lukavstvo prevarinda e Eva, darava adahar hem tumare mislija te na ciden pe tari čaćikani hem čisto predanost e Hristese.

⁴ Adalese so, te neko avela hem propovedini tumende nesave avere Isuse, kole amen na propovedindam tumende, ili te priminena avere duho okolestar kole amendar priminden, ili aver evanđelje okolestar savo prihvatinden, tumen adava but šukar trpinena.

⁵ Mislinava da ano nisoste na injum po tikoro oto adala "bare apostolja".

⁶ A hem te na injum sposobno ano vačeriba, injum ano džandipe – adava jasno mothovdam tumende ko sa.

⁷ Me li ćerdum greh so korkore man ponizindum te šaj tumen oven povazdime kad besplatno propovedindum tumende o evanđelje e Devlesoro?

⁸ Oto avera khandirja leljum plata te šaj tumende te služinav.

⁹ A kad injumle kora tumende hem kad nešto valjanda maje, nikase na injumle ko teret, adalese so o phralja, kola ale tari Makedonija, pomožinde maje ano sa so valjanda maje. Ano sa pazindum hem ka pazinav man te na ovav tumende ko teret.

¹⁰ Hava tumende sovli e Hristesere čaćipnaja savoi ana mande, niko naka sprećini man te hvalinav man adaleja ani sa i Ahaja.

¹¹ Sose? Adalese so na volinava tumen? O Devel džanel da volinava tumen!

¹² A adava so cérava, pana ka cérav, sar te na mukav prilika okolende kola rodena la te šaj hvalinen pe dai jednaka amende.

¹³ Adalese so, esavke manušai hovavne apostolja, nepoštena bučarne, kola čerena pe dai apostolja e Hristesere.

¹⁴ Ništa čudno nane adava, adalese so hem korkoro o Sotoni čerela pe ano anđeo oto svetlost.

¹⁵ Adalese, nane ništa čudno so lesere sluge čerena pe ano sluge oti pravednost. Ali ko kraj ka dobinen okova so palo pumare delja zaslužinde.

E Pavlesere nevolje

¹⁶ Palem phenava: Niko ma te dikhel man sar bigođakere manuše. Ali, hem te neko dikhela man sar bigođakere manuše, prihvatinen man barem esavke, te šaj hem me hari te hvalinav man.

¹⁷ Ano akava hvaliba na vačerava sar so bi vačeri o Gospod, nego sar o bigođakoro manuš.

¹⁸ Pa kad but džene hvalinena pe sar o manuša oto sveto, ka hvalinav man hem me.

¹⁹ Adalese so, tumen kola injen džande, but šukar trpinena e bigođakere manušen.

²⁰ Adalese so, tumen trpinena te neko zarobini tumen, te neko iskoristini tumen, te neko čorela tumen, te neko povazdela pe, ili te neko khuvela tumen šamarke.

²¹ Lađavo maje te phenav da amen na injamle edobor zorale.

Ali, te neko tromal te hvalini pe – vačerava sar bigođakoro manuš – ka tromav hem me.

²² On li Jevreja? Hem me injum! On li Izraelci? Hem me injum! On li e Avraamesere potomci? Hem me injum!

²³ On li e Hristesere sluge? Sar bigođakoro vačerava: me injum po više! Više čerđum buti, više injumle ano phandlipe, but više marde man, hem but puti samo so na ine te merav!

²⁴ Taro Jevreja pandž puti haljum trijandu enja khujba bičēja.

²⁵ Trin puti injumle šibime; jekhvar frdinde bara upra mande sar te mudaren man; trin puti injumle ano brodo savo phađilo hem rat hem dive injumle ano pani ano more.

²⁶ Stalno putujindum, injumle ani opasnost oto lenja, ani opasnost oto razbojnici, ani opasnost oto mlo narodo, ani opasnost oto biedevlengere manuša, ani opasnost ani diz, ani opasnost ani pustinja, ani opasnost ko more, ani opasnost oto hovavne phralja.

²⁷ But čerđum buti hem mučindum man. But puti na sućum, injumle bokhalo hem žedno, but puti bizo hajba, ko šil hem na ine man dovoljno so te urjav.

²⁸ A uzalo sa adava, svako dive mučini man i briga zako sa o khandirja.

²⁹ Koi bizoralo, a me te na osetinav adava bizoralipe? Koi legardo ano greh, a maje te na ovel pharo zako adava?

³⁰ Te valjani te hvalinav man, ka hvalinav man e stvaronencar save mothovena mlo bizoralipe.

³¹ O Devel, o Dad amare Gospodesoro e Isusesoro, kovai blagoslovime zauvek, džanel da na hovavava.

³² Ano Damask o upravniko e carosoro e Aretesoro čivđa straže ki diz sar te dolel man,

³³ ali maškaro prozori, ani bari korpa, mukle man prekalo duvari, i ađahar našljum olestar.

12

E Pavlesere vizije hem otkrivenja

¹ Moram pana te hvalinav man, iako adalestar nane nisavo korist.

Ali ka phenav tumende nesave vizije hem otkrivenja e Devlestar.

² Džanav jekhe manuše ano Hrist, kova angleder dešu štar berš inele legardo ko trito nebo. Da li adava inele ano telo ili avri oto telo, adava na džanav. Adava samo o Devel džanel.

³ Džanav da adava manuš, korkoro o Devel džanel da li adava inele ano telo ili avri oto telo,

⁴ inele legardo ano raj hem šunđa esavke stvarija save lafencar našti opisinen pe, savendar o manuš na tromal te vačeri.

⁵ Esavke manušeja ka hvalinav man, a korkore mancar naka hvalinav man, sem adaleja ano so injum bizoralo.

⁶ Adalese so, te mangav ine te hvalinav man, naka ovav ine bigođakoro manuš, adalese so ka vačerav ine o čačipe. Ali na

mangava te hvalinav man adalese so na mangava neko te mislini da injum po šukar nego so mothovdum man ko lafija hem ko delja.

⁷ Sar te na ovav barikano zbog o bare otkrivenja save doživindum, dindoi maje karo ano telo, e Sotonesoro poslaniko, te mučini man sar te na hvalinav man.

⁸ Trin puti molindum e Gospode te cidel le mandar,

⁹ ali o ov phenda maje: "Dovoljnoi će mli milost, adalese so mlo zoralipe najšukar dičhola ano bizoralipe." Adalese najangle ka hvalinav man adaleja ano so injum bizoralo, te šaj e Hristesoro zoralipe živini ana mande.

¹⁰ Adalese, zbog o Hrist, radujinav man kad injum bizoralo, kad vređinena man, kad injum ano nevolje, kad progoninena man hem kad injum ano pharipa. Adalese so, kad injum bizoralo, tegani injum zoralo.

E Pavlesiri briga zako Korinćanja

¹¹ Vačerđum sar bigođakoro manuš, ali tumen terinden man ko adava. Tumen valjanđen te oven okola kola hvalinena man adalese so na injum ano nisoste po tikoro oto adala "bare apostolja", iako injum niko hem ništa.

¹² O znakija save dokažinena mlo apostolstvo: o čudesna znakija, o čudesija hem o zorale delja, čerdei maškara tumende ano baro strpljenje.

¹³ Ko savo način, onda, injen po tikore oto avera khandirja, sem adalestar so na injumle tumende ko teret? Oprostinene maje zaki adaja "nepravda"!

¹⁴ Ače, spremno injum te avav tumende palo trito puti. Naka ovav tumende ko teret, adalese so na mangava tumare pare, nego tumen. O čhave nane ani obaveza te stekninen pumare dadese hem dajaće, nego o dad hem i daj pumare čhavenđe.

¹⁵ A me najangle ka dav sa so isi man – pa čak hem korkoro man – zako tumende. Te me tumen volinava više, tumen li man ka volinen po hari?

¹⁶ Ali nek ovel – na injumle tumende ko teret, nego me tumen, sar lukavo savo injum, dolindum ki prevara.

¹⁷ Iskoristindum tumen li prekalo bilo kaste okolendar kolen bičhalđum tumende? Na!

¹⁸ Zamolindum e Tite te posetini tumen hem bičhalđum oleja amare phrale. O Tit li iskoristinda tumen? Na! Adalese so isi amen isto duho hem amare postupci inele ista.

¹⁹ Tumen sa akava vreme mislinena da amen braninaja amen angla tumende. Anglo Devel ano Hrist vačeraja tumende: sai adava, manglalen, ki tumari izgradnja.

²⁰ Adalese so, darava kad ka avav tumende, te na arakhav tumen esavken saven bi mangava te arakhav tumen, a darava hem da tumen man ka arakhen esavke save ne bi mangena te arakhen. Darava maškara tumende te na oven kavge, ljubomora, holjaniba, sebična ambicije, vređiba, ogovaranje, barikanipe hem neredija.

²¹ Darava, kad ka avav palem tumende, mlo Devel te na ponizini man angla tumende, pa te ožalostinav buten okolendar kola angleder grešinde, a pana na poka-jinde pe zaki pumari nečistota, blud hem nemoralno živiba savo čerde.

13

E Pavlesere završna lafija hem pozdrav-ija

¹ Akavai trito puti sar avava tumende. Pisimei ano Sveto lil: "Palo svedočiba duje ili trine svedokonengoro dokažini pe svako stvaru."

² Kad injumle o dujto puti tumencar, upozorindum tumen. Hem akana kad injum dur, palem upozorinava okolen kola angleder grešinde, a hem averen. Kad palem ka avav, naka štedinav tumen.

³ Adalese so, tumen rodna dokaz da prekala mande vačeri o Hrist. Ov premalo tumende nane bizoralo, negoi zoralo maškara tumende.

⁴ Čačei da inele bizoralo kad inele čivdo ko krsto, ali akana živini palo zoralipe e Devlesoro. Adahar hem amen injam bizorale ano Hrist, ali palo zoralipe e Devlesoro oleja ka živina zako tumende.

⁵ Ispitujinen korkore tumen: živinena li pali vera. Proverinen korkore tumen. Na

haljovena li dai o Isus Hrist ana tumende?
Te na haljovena, na nakhljen o ispit.

⁶ Ali nadinav man da ka haljovent da
amen nakhljam adava ispit.

⁷ Molinaja e Devle te na ćeren nisavo
bišukaripe. Na ćeraja adava sar te mothoj
pe da injam u pravu, nego sar te šaj ćeren
okova soi šukar, pa čak hem te mothovđa
pe da na injam u pravu.

⁸ Adalese so, ništa našti te ćera protiv o
čačipe, nego samo zako čačipe.

⁹ Radujinaja amen kad injam bizorale,
a tumen zorale. Hem molinaja amen te
oven usavršime.

¹⁰ Adalese hem pisinava tumende akava
dok injum dur tumendar, sar te na ovav
oštro premala tumende kad ka avav,
adalese so o Gospod dindā man vlast te
izgradinav tumen, a na te uništinav tumen.

¹¹ Ko kraj, phraljalen, radujinen tumen,
usavršinen tumen, hrabrinen tumen, oven
složna, živinen ano mir, hem o Devel, o
izvor oto mangipe hem oto mir, ka ovel
tumencar.

¹² Pozdravinen jekh avere svetone
čumudipnaja.

¹³ Pozdravinena tumen sa e Devlesere
manuša.

¹⁴ I milost e Gospodesiri e Isuse Hriste-
siri, hem o mangipe e Devlesoro, hem o
zajedništvo e Svetone Duhosoro tumencar
sarijencar.

O lil e Galatende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, o apostoli, kova na injum bičhaldo e manušendar, ni prekalo manuš, nego e Isuse Hristestar hem e Devlestar e Dadestar, kova vazdinda le taro mule,

² zajedno e vernikonencar kolai mancar, pisinava e khandirjende ani Galatija:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar,

⁴ kova pali volja e Devlesiri, amare Dadesiri, dinda plo dživdipe zako amare grehija sar te oslobodini amen akale bišukare svetostar.

⁵ Olese pripadini i slava zauvek. Amen.

Samoi jekh evanđelje

⁶ Čudinav man so adahar brzo cidinden tumen e Devlestar, kova vičinda tumen prekali milost e Hristesiri, hem džana palo nesavo aver evanđelje.

⁷ Ali, aver evanđelje nane. Isi samo nesave kola zbuninena tumen hem dikhena te menjinen o evanđelje e Hristesoro.

⁸ Ali, čak hem te amen, ili te o anđeo taro nebo propovedini o evanđelje averčhane okolestar so amen tumende propovedindam, nek ovel proketo!

⁹ Sar so angleder phendam, hem akana palem phenava: te neko propovedini tumende o evanđelje averčhane okolestar savo priminden, nek ovel proketo!

¹⁰ A me akana na mangava te odobrinen man o manuša, nego o Devel. Na mangava te ugodinav e manušende, nego e Devlese. Te ugodinav ine e manušende, naka ovav ine e Hristesoro sluga.

O Devel vičinda e Pavle

¹¹ Mangava te džanen, phraljalen, da o evanđelje savo propovedindum tumende na avela e manušestar.

¹² Adalese so, me na primindum le nesave manušestar, niti neko sikavđa man, nego prekalo otkrivenje e Isuse Hristestar.

¹³ Šunden sar nekad živindum ano judaizam, kobor zorale progonindum e Devlesere khandirja hem kobor dikhljum te uništinav la.

¹⁴ A ano judaizam injumle but po napredno avere Jevrejendar kola inele mle berša, adalese so but predano ičerdum o adetija mle pradadengere.

¹⁵ Ali angleder nego so injumle bijando, o Devel birinda man hem vičinda man pali pli milost. I kad ov manglja

¹⁶ te mothoj maje ple Čhave sar te šaj olestar propovedinav maškaro avera nacije, nikasar na savetujindum man,

¹⁷ niti dželjum ano Jerusalem okolende kola angleder mandar inele apostolja, nego odmah dželjum ani Arabija, i palem irindum man ano Damask.

¹⁸ Tegani, palo trin berš, dželjum ko Jerusalem te upoznajinav man e Petreja, i ačhiljum koro leste dešu pandž dive.

¹⁹ Avere apostolen na dikhljum sem e Jakove, e Gospodesere phrale.

²⁰ (Anglo Devel phenava: akava so pisinava tumende nane hovajba.)

²¹ Tegani dželjum ki Sirija hem ki Kilikija.

²² Tegani pana lično na injumle pendžarutno ano e Hristesere khandirja ani Judeja.

²³ On samo šunde akava: "Okova kova nekad progoninda amen akana propovedini e veratar sava angleder manglja te uništini."

²⁴ Hem slavinde e Devle zbog mande.

2

O apostolja priznajinena e Pavle

¹ I tegani, palo dešu štar berš, palem dželjum ko Jerusalem e Varnavaja, a mancar legardum hem e Tite.

² Dželjum adari adalese so o Devel mothovđa maje da valjani te džav. Adari posebno e khandirjakere vođende vačerdum savo evanđelje propovedinava e manušende taro avera nacije. Mangljum te ovav sigurno da on složinena pe adaleja sar te na isperel da prastava ili da prastandiljum džabe.

³ I čak ni e Tite, kova inele mancar, iako nane Jevrejco, na terinde te obrezini pe.

⁴ A sa adava inele zbog o hovavne phralja kola čorale đerdinde maškar amende sar špijunja te len amari sloboda savi isi amen ano Hrist Isus hem te ćeren amen robonen.

⁵ Ali amen ni hari na pokorindam amen olende, sar te šaj o čačipe oto evandjelje ačhol kora tumende.

⁶ A okola manuša, kolen dikhla pe sar vođen, na dodajinde ništa ko lafi savo propovedinava. Maje sa jekh ko inele on, adalese so o Devel na dikhela koi kova.

⁷ Naprotiv, dikhle dai maje dindo te propovedinav o evandjelje zako avera nacije, sar soi dindo e Petrese te propovedini e Jevrejende.

⁸ Adalese so, Okova kova e Petre osposobinda te ovel apostoli e obrezimende, osposobinda hem man te ovav apostoli e biobrezimende.

⁹ Kad o Jakov, o Petar hem o Jovan, kolen dikhla pe sar stubija e khandirjakere, pendžarde i milost savi o Devel dinda man, dinde maje hem e Varnavase pumaro desno vas sar znako zaki saradnja. Složinde pe amen te dža te propovedina e manušende taro avera nacije, a on e obrezimende.

¹⁰ Samo phende amende te na bistra te pomožina e čororende ano Jerusalem, sar so hem me korkoro trudinav man te ćerav ine.

O Pavle suprotstavini pe e Petrese

¹¹ A kad o Petar alo ki Antiohija, me anglo jača suprotstavindum man lese, adalese so zaslužinda ukor.

¹² Adalese so, angleder so ale e Jakovesere bičhalde manuša, ov hala ine e manušencar taro avera nacije. A kad on resle, ov lelja te cidel pe hem te odvojini pe e manušendar taro avera nacije, adalese so darandilo e obrezime vernikonendar.

¹³ Ko esavko dujemujengoro ponašiba pridružinde pe lese hem avera Jevreja, adahar da hem o Varnava hovavdilo olen-gere dujemujengere ponašibnaja.

¹⁴ Kad dikhjum da na ponašinena pe palo čačipe oto evandjelje, phendum e Petrese anglo sarijende: “Te tu, kova injan Jevrejco, živineja sar manuš taro avera

nacije, a na sar Jevrejco, sar šaj terine e manušen taro avera nacije te živinen sar Jevreja?”

¹⁵ Amen kola palo bijandipe injam Jevreja, a na grešnici taro avera nacije,

¹⁶ džanaja da o manuš na ovela pravedno anglo Devel palo ićeriba e Mojsijasoro zakoni, nego pali vera ano Isus Hrist. Adalese hem amen poverujindam ano Hrist Isus, te ova opravdime anglo Devel pali vera ano Hrist, a na palo ićeriba o Zakoni. Adalese so palo ićeriba o Zakoni niko naka ovel pravedno.

¹⁷ Ali, te amen o Jevreja, kola rodaja te ova opravdime ano Hrist, arakha amen sar “grešnici”, da li adava značini da o Hrist legarda amen ano greh? Na, nisar!

¹⁸ Adalese so, te me palem gradinava okova so peravđum, mothovava da injum prestupniko e Zakonesoro.

¹⁹ Adalese so me, palo Zakoni, muljum zako Zakoni te šaj živinav zako Devel. E Hristeja injum čivdo ko krsto.

²⁰ Adalese na živinava više me, nego o Hrist živini ana mande. A o dživdipe savo akana živinava ano telo, živinava pali vera ano Čhavo e Devlesoro, kova zavolinda man hem korkoro pes dinda zako maje.

²¹ Na odbacinava e Devlesiri milost. Adalese so, te o Zakoni legari di ki pravednost anglo Devel, onda o Hrist džabe mulo.

3

O manuš naši opravdini pe Zakoneja, nego veraja

¹ O, bigođakere Galatonalen, ko li omajinda tumen? E Isusesoro meriba ko krsto ine tumende edobor jasno vaćerdo sar da dikhljen le tumare jačencar.

² Samo akava mangava te džanav tumendar: e Svetone Duho li priminden adaleja so ićerđen o Zakoni ili adaleja so šunden hem poverujinden ano evandjelje?

³ Edobor li injen bigođakere? Počinden ano Duho, a akana li ka završinen ano telo?

⁴ Džabe li edobor trpinden? Nadinav man da na!

⁵ O Devel li kova dela tumen e Duho hem ćerela čudesija maškara tumende, ćerela adava adalese so ićerena o Zakoni ili

adalese so šunden hem poverujinden ano evanđelje?

⁶ Isto hem adahar o Avraam “poverujinda e Devlese hem adava ine lese uračunime sar pravednost.”

⁷ Te džanen, da okola kola verujinena, oni e Avraamesere čhave.

⁸ A o Sveto lil angleder dikhlja so o Devel e manušen taro avera nacije ka opravdini pali vera, i e Avraamese o evanđelje angleder mothovđa: “Prekala tute ka oven blagoslovime sa o narodija.”

⁹ Hem sar so o Avraam poverujinda, hem priminda o blagoslov, adahar hem okola kola verujinena priminena o blagoslov.

¹⁰ Adalese so, okola kasoroi pouzdanje ano ičeriba o Zakoni, oni ano prokletstvo. Adalese soi pisime: “Prokletoi svako kova nane istrajno ano ičeriba sa soi pisime ano Lil e Zakonesoro.”

¹¹ A jasnoi da niko našti te ovel pravedno anglo Devel prekalo Zakoni, adalese soi pisime: “O pravedniko ka živini pali vera.”

¹² A o Zakoni nane le ništa zajedničko e veraja, adalese so o Zakoni phenela: “Ko ičeri sa o naredbe, ano lende ka arakhi dživdipe.”

¹³ O Hrist otkupinda amen oto prokletstvija e Zakonesere adahar so ov korkoro ulo prokletstvo zbog amende. Adalese soi pisime: “Prokletoi svako kova visini ko kaš.”

¹⁴ Ov ćerđa adava sar te šaj o manuša taro avera nacije priminen e Avraamesoro blagoslov prekalo Hrist Isus, hem prekali vera te šaj primina e Svetone Duho kole o Devel obećinda amende.

O Zakoni hem o obećanje

¹⁵ Phraljalen, dava tumen jekh obično primer: kad o manuša maškara pumende phandena savez, našti više ni te dodel pe lese nešto ni te lel pe lestar nešto. Adahar isto hem akaleja.

¹⁶ A o Devel dinda o obećanja e Avraamese hem lesere potomstvose. Na phenela “hem e potomkonende”, ani množina, nego ani jednina: “hem te potomstvose”, a adavai o Hrist.

¹⁷ Akava mangava te phenav: o Zakoni, savo alo štaršelu trijanda berš palo

adava, na poništini o savez savo o Devel angleder dinda e Avraamese hem na činaj o obećanje.

¹⁸ Adalese so, te o nasledstvo dobini pe prekalo Zakoni, onda više na dobini pe prekalo obećanje, ali o Devel prekalo obećanje dinda le sar daro e Avraamese.

¹⁹ Sose onda isi Zakoni? Inele dindo te mothoj o prestupija, dok na avela e Avraamesoro Potomko upra kaste mislini pe ko obećanje. O Zakoni ande o anđelja prekalo Mojsije kova inele posredniko.

²⁰ A na valjani posredniko te isi samo jekh strana – a o Develi jekh.

²¹ Značini li adava da o Zakoni protivini pe zako e Devlesere obećanja? Na, nisar! Adalese so, tei dindo o zakoni savo šaj te anel dživdipe, onda i pravednost e manušesiri čače ka avel ine taro Zakoni.

²² Ali, o Sveto lil phenda dai sa o manuša tali vlast e grehesiri, te šaj prekali vera ano Isus Hrist del pe okova soi obećime okolende kola verujinena.

²³ A angleder so ali i vera, o Zakoni ičerđa amen sar phandlen, đikote i vera savi valjanda te avel na uli mothovdi.

²⁴ Adahar o Zakoni inele adava savo barjarđa amen sa đikote na alo o Hrist, te opravdina amen prekali vera.

²⁵ A akana, kad ali i vera, na valjani amende više o Zakoni sar okova kova barjari amen.

²⁶ Adalese so sare tumen injen čhave e Devlesere prekali vera ano Hrist Isus.

²⁷ Adalese so, sare tumen kola injen krstime ano Hrist, ano Hrist injen urjavde.

²⁸ Nane više razlika maškaro Jevrejco hem Grco, maškaro robo hem slobodno manuš, maškaro murš hem đuvli, adalese so sare injen jekh ano Hrist Isus.

²⁹ A te injen e Hristesere, onda injen e Avraamesoro potomstvo hem priminden o nasledstvo palo obećanje savo o Devel dinda le.

4

¹ Akava mangava te phenav: sa đikotei o nasledniko maloletno, nisar na razlikujini pe e robostar, iakoi gospodari oto sa.

² Ovi teleder okolende so barjarena le hem teleder o upravnici sa đi o dive savo odredinda lesoro dad.

³ Ađahari hem amencar: kad injamle maloletna, robujinđam zako duhovna zoralipa akale svetosere.

⁴ A kad alo o pravo vreme, o Devel bičhalđa ple Čhave kole i đuvli bijandā. Ov živinđa talo Zakoni,

⁵ sar te šaj otkupini okolen kolai talo Zakoni, te šaj ova čhave e Devlesere.

⁶ A adalese so injen čhave, o Devel ano tumare vile bičhalđa e Duho ple Čhavesere, kova vičini: "Abba, Dade!"

⁷ Ađahar na injan više robo, nego čhavo. A te injan čhavo, onda o Devel čerđa tut te ove hem nasledniko.

⁸ Ali angleder, sar pana na pendžarden e Devle, robujinđen e devlende kola nane čače develja.

⁹ A akana, adalese so pendžarden e Devle, ustvari, adalese so ov pendžarda tumen, sar adava da palem irinena tumen ko okola bizorale hem bedna zoralipa akale svetosere hem palem mangena te robujinen lende?

¹⁰ Tumen slavinena odredime dive, masekija, vreme hem berša.

¹¹ Darava tumende, te na ovel da džabe trudinđum man tumende.

¹² Molinava tumen, phraljalēn, oven sar me, adalese so hem me uljum sar tumen, adalese so na injum više talo Zakoni. A tegani ništa bišukar na čerđen maje.

¹³ Sar so džanen, prvo puti aljum tumende adalese so injumle namborme hem propovedinđum tumende o evandēlje.

¹⁴ Iako mlo nambormipe tumende inele iskušēnje, ni dikhlien man po tele ni odbacinden man, nego priminden man sar e Devlesere anđeo. Priminden man sar e Hriste Isuse.

¹⁵ Tegani injenle radosna. Kaj akana adaja tumari radost? Adalese so, sigurno injum da: te šaj ine, ka ikalen ine tumare jača hem ka den len maje.

¹⁶ Me li uljum tumende neprijatelji adalese so vačerava tumende o čačipe?

¹⁷ Adala manuša gorljivo pokušinena te prelen tumen zako pumende, ali na zbog tumaro šukaripe, nego mangena te irinen tumen protiv mande, te džan samo palo lende.

¹⁸ A šukari te neko interesujini pe tumende, ali samo tei adava oti šukar namera, na samo kad me injum maškara tumende nego uvek.

¹⁹ Mle čhavoralen, palem mukencar bijanava tumen đikote e Hristesoro oblik na dičhola ana tumende.

²⁰ So bi mangava ine akana te ovav tumencar, averčhane te vačerav tumencar, adalese so na džanav so te čerav tumencar.

O primer e Sarakoro hem e Agarakoro

²¹ Phenēn maje, tumen kola mangena te oven talo Zakoni: sar na šunena so o Zakoni vačeri?

²² Adalese so, pisimei da e Avraame ine duj čhave. Jekhe bijandā i ropkinja, a e dujtone i slobodno đuvli.

²³ Ali, okova kole bijandā i ropkinja, bijandoi ko telesno način, a okova kole bijandā i slobodno đuvli, bijandoi palo obećanje e Devlesoro.

²⁴ Adavai sa slikovito phendo, a značini akava: akala duj đuvlja predstavinena o duj savezija. O prvo i tari gora Sinaj hem ov bijani čhaven zako ropstvo – adavai i Agara.

²⁵ A i Agara predstavini i gora Sinaj ani Arabija, savi predstavini o avdisutno Jerusalim, adalese so robujini zajedno ple čhavencar.

²⁶ Ali o Jerusalim savoi ano nebo, ovi i slobodno đuvli kojai amari daj. Adalese soi pisime ano Sveto lil:

²⁷ "Radujin tut, đuvlije koja našti ačhove khamni, koja nikad na bijandan, vičin zorale hem radosno, tu koja na nakhavđan o dukha e bijandipnasere.

Adalese so, više čhave isi okola kojai ačhavdi nego okola kola isi rom."

²⁸ A tumen phraljalēn, injen sar o Isaak, čhave oto obećanje.

²⁹ Hem sar so ano adava vreme okova kovai bijando ko telesno način progoninđa okole kovai bijando palo Duho e Devlesoro, ađahari hem akana.

³⁰ Ali so o Sveto lil phenela? "Ispudin e ropkinja hem lakere čhave, adalese so o

čhavo e ropkinjakoro naka delini o nasledstvo e čhaveja e slobodnona đuvljakere.”

³¹ Adalese, phraljalen, na injam čhave e ropkinjakere, nego e slobodnona đuvljakere.

5

I slobodai ano Hrist

¹ O Hrist oslobodinda amen te živina ani sloboda. Adalese oven istrajna ano late hem ma palem muken tumen ano jaram oto robujiba.

² Ače, me, o Pavle, phenava tumende: te obrezinden tumen, o Hrist naka ovel tumende oti nisavi korist.

³ Hem palem upozorinava svakone manuše kova mangela te obrezini pe: te obrezinda pe, dužnoi te ičeri sa o Zakoni.

⁴ Cidinden tumen e Hristestar, tumen kola mangena te opravdinen tumen e Zakoneja; otpeljen oti milost e Devlesiri.

⁵ Ali amen, prekalo Duho, adžiceraja o opravdanje pali vera saveše nadinaja amen.

⁶ Adalese so, ano Hrist Isus na vredini ni obreziba ni biobreziba, nego i vera savi mothoj pe prekalo mangipe.

⁷ Šukar prastandiljen. Ko ačhavđa tumen adalestar te oven poslušna e čačipnase?

⁸ Esavko uveriba protiv o čačipe na avela e Devlestar kova vičinda tumen.

⁹ Sar so phenena: “Oto hari kvasco sa o humer uštela.”

¹⁰ Me injum uverime kako tumende ano Gospod da naka mislinen averčhane. A ko zbunini tumen, ka ovel kako adava kaznime e Devlestar, ko god te ovel adava.

¹¹ Ali te me, phraljalen, pana propovedinava oto obreziba, sose pana injum progonime? Te čače propovedinava oto obreziba, naka ovav ine progonime, adalese so adava propovediba, savo nane e Hristesere krstestar, naka ovel lende ine nisavi prepreka.

¹² O, so bi mangava ine adala kola zbuninena tumen, te činen pumendar sa tele!

O delja e telosere hem o plod e Duhosoro

¹³ Tumen injen vičime te oven slobodna, phraljalen. Samo, ma te ovel tumari sloboda izgovor te udovoljinen tumare

telosere požudende, nego ano mangipe služinen jekh averese.

¹⁴ Adalese so, sa o Zakoni pherdola ani jekh naredba: “Volin te pašutne sar kore tut.”

¹⁵ Ali, te maškara tumende kicinena tumen hem hana tumen, pazinen te na uništinen jekh avere.

¹⁶ Phenava tumende: živinen palo Duho, i naka udovoljinen tumare telosere požudende.

¹⁷ Adalese so o telo mangela okova so protivini pe e Duhose, a o Duho mangela okova so protivini pe e telose. Akala duj protivinena pe jekh averese, i adalese tumen na čerena okova so mangena.

¹⁸ Ali, te injen legarde e Duhostar, na injen talo Zakoni.

¹⁹ A o delja e teloserei pendžarutne: o blud, i nečistota, o nemoralno živiba,

²⁰ o idolopoklonstvo, o mađije, o neprijateljstvija, o kavge, i ljubomora, o holjaniba, o sebična ambicije, o razdorja, o podele,

²¹ i zavist, o mačojba, o perversna slavlja hem slična stvarija. Angleder so phendum tumende, adava palem akana phenava: okola kola čerena esavke stvarija naka nasledinen o carstvo e Devlesoro.

²² A o plod e Duhosoro i mangipe, i radost, o mir, i strpljivost, i ljubaznost, o šukaripe, i vernost,

²³ i krotkost hem i samokontrola, hem protiv akalende nane zakoni.

²⁴ Okola kola pripadinena e Hriste Isuses pumaro telo čhive ko krsto lesere željenar hem požudencar.

²⁵ Te živinaja palo Duho, onda hajde te živina sar so o Duho mangela amendar.

²⁶ Ma te ova umislime, ma te izazivina jekh avere hem ma te ova ljubomorna jekh upro avereste.

6

Te čera šukaripe sarijende

¹ Phraljalen, tei neko dolime ano ne-savo prestup, tumen kola injen duhovna ispravinen le ano duho oti krotkost. Samo pazin hem tu korkoro te na pere ano iskušenje.

² Akharen o pharipa jekh averesere, i adahar ka pheren e Hristesoro zakoni.

³ Adalese so, te neko mislini dai nešto, a nane ništa, korkoro pes hovaj.

⁴ Svako valjani te ispitujini plo delo. Tegani ka šaj te ovel ponosno upra peste, bizo te uporedini pe averencar.

⁵ Adalese so svako valjani te akhari plo teret oto odgovornostija.

⁶ Okova kovai sikavdo oto Lafi e Devlesoro, nek sa ple šukaripa delini ple učiteljeja.

⁷ Ma oven hovavde: e Devleja niko naši marel muj. Adalese so, okova so o manuš sejini, adava hem ka čedel.

⁸ Ko sejini te udovoljini ple telose, oto telo ka čedel propast. A ko sejini te udovoljini e Duhose, oto Duho ka čedel večno dživdipe.

⁹ Te na umorina amen ćerindoj šukaripe, adalese so, te na odustajindam, ano pravo vreme ka čeda i žetva.

¹⁰ Adalese, sar pana isi amen vreme, te ćera šukaripe sa e manušende, a najangle e phraljende pali vera.

Nane bitno o obreziba, nego o nevo stvorenje

¹¹ Dikhen save bare slovija pisinava tumende mle vasteja.

¹² Okola kola mangena te hvalinen pe e teloja, čhivena tumen te obrezinen tumen, samo sar on te na oven progonime zbog o krsto e Hristesoro.

¹³ Čak ni okola kolai obrezime na ícerena o Zakoni, nego samo mangena te hvalinen pe adaleja so čhivde tumen te oven obrezime ano telo.

¹⁴ A me, te na del o Devel te hvalinav man bilo soja sem e krstoja amare Gospodesere e Isuse Hristesere, prekalo savoi o sveto mulo zako maje, hem me zako sveto.

¹⁵ Adalese so, nane bitno da li o manuš obrezime ili na, negoi bitno te ovel nevo stvorenje.

¹⁶ Mir hem milosrđe sarijende kola ícerena pe ko akava pravilo hem e Devlesere Izraelese.

¹⁷ Od akana ma niko te uznemirini man, adalese so me ko mlo telo akharava ožiljci zbog o Isus.

¹⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumare duhoja, phraljalen. Amen.

O lil e Efežanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali volja e Devlesiri, pisinava e Devlesere manuŝende kolai ano Efes, okolende kola verujinena ano Hrist Isus:

² Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Duhovna blagoslovija ano Hrist

³ Blagoslovime te ovel o Devel hem o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, kova ano Hrist blagoslovinda amen svakone duhovnone blagosloveja ko nebesija.

⁴ Ano leste izabirinda amen angleder so ulo o sveto, te šaj anglo leste ova sveta hem bizi mana. Ano mangipe

⁵ predodredinda amen, pali pli šukar volja, te ova lesere čhave prekalo Isus Hrist,

⁶ hem te hvalina lesiri slavno milost savi dinda amen sar daro ano plo volime Čhavo.

⁷ Ano Hrist isi amen otkupljenje prekalo lesoro rat, o oprostiba e grehengoro palo barvalipe oti e Devlesiri milost.

⁸ Ola o Devel izobilno čhorda upra amende, zajedno sa e džandipnaja hem e haljojbnaja.

⁹ Čerđa amen te džana i tajna oti lesiri volja, savi palo plo plan angleder odredinda ano Hrist.

¹⁰ Akava plan, savo ka ovel ano pravo vreme, sa soi ko nebo hem ki phuv ka čhivel talo jekh šero – talo Hrist.

¹¹ Ano leste injam izabirime sar naslednici, predodredime palo plan Okolesoro kova sa čerela pali odluka oti pli volja,

¹² te hvalina lesiri slava – amen kola prva čhivdam amari nada ano Hrist.

¹³ Ano leste injen hem tumen kad šunden o Lafi e čačipnasoro – o evandjelje oto tumaro spasenje. Ano leste hem, kad poverujinden, injen obeležime pečateja – e obečime Svetone Duhoja.

¹⁴ Ovi sar garancija zako amaro nasledstvo di ko otkupljenje okolengoro kolai e Devlesere, ki hvala oti olesiri slava.

E Pavlesiri molitva

¹⁵ Adalese hem me, od kad šundum zaki tumari vera ano Gospod Isus hem zako tumaro mangipe sa e Devlesere manuŝende,

¹⁶ stalno zahvalinava e Devlese zako tumende hem ičerava tumen ano mle molitve.

¹⁷ Molinav man o Devel amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, o slavno Dad, te del tumen e Duho oti mudrost hem oto otkrivenje, te pendžaren le.

¹⁸ Molinav man te phravel o duhovna jača tumare vilesere, te dikhen savi i nada ki savi vičinda tumen, kobori o barvalipe oto lesoro slavno nasledstvo savo pripremina ple manuŝende

¹⁹ hem kobori lesoro but baro zoralipe premalo amende kola verujinaja. Adavai zoralipe isto sar okova baro zoralipe

²⁰ savo mothovđa upro Hrist, kad vazdinda le taro mule hem čhivđa le ko počasno than, pese oti desno strana ko nebesija.

²¹ Čhivđa le upreder sa o poglavarstvija hem o vlastija, o zoralipa, o gospodstvija, hem upreder svako anav savo šaj te del pe, na samo ko akava sveto, nego hem ko okova savo avela.

²² O Devel sa čhivđa talo lesere pre hem čhivđa le upreder sa te ovel Šero e Khandirjaće.

²³ A e Hristesoro i telo i Khandiri – pherdi e Hristeja kova pherela sa ano sa.

2

Taro meriba ano dživdipe

¹ A tumen injenle mule zbog tumare prestupija hem grehija,

² ano save nekad živinden sar so živini akava sveto. Injenle poslušna e bengese, e demonengere vladarese ano vazduho, kova akana čerela buti maškar okola kola nane poslušna e Devlese.

³ Hem amen sare nekad živindam maškar olende, palo požude amare telosere hem čerdam adava so mangela amaro telo hem i godi. Hem amen pali priroda zaslužindam e Devlesiri holi, sar avera.

⁴ Ali o Devel, kovai barvalo ano milosrđe, oto plo baro mangipe premalo amende,

⁵ dživdarda e Hristeja amen kola injamle mule zbog amare prestupija. Spasime injen pali milost e Devlesiri.

⁶ O Devel vazdinda amen taro mule e Hristeja hem čivda amen ko nebesija ano Hrist Isus.

⁷ Adava čerda te šaj ano vremenja save avena mothoj o but baro barvalipe oti pli milost ano šukaripe premalo amende ano Hrist Isus.

⁸ Adalese so, pali milost injen spasime prekali vera. Adava na avela oto tumaro trud, adavai e Devlesoro daro.

⁹ Na injen spasime zbog tumare delja, sar te našti nijekh hvalini pe.

¹⁰ Adalese so, amen injam lesoro delo, stvorime ano Hrist Isus, te čera o šukar delja save o Devel angleder pripreminđa zako amende.

Jekh ano Hrist

¹¹ Adalese, setinen tumen da injenle bijande sar manuša taro avera nacije. O Jevreja, kola pumen vičinena "obrezime" (palo adeti savoi čerdo upro telo), tumen vičinde "biobrezime".

¹² Tegani živinden bizo Hrist, i na injenle ani zajednica e izraelesiri hem injenle abandije zako savezija oto obećanje; živinden ano sveto bizi nada hem bizo Devel.

¹³ A akana ano Hrist Isus tumen, kola nekad injenle dur e Devlestar, aljen paše prekalo rat e Hristesoro.

¹⁴ Adalese soi o Hrist amaro mir. Ov čerda o Jevreja hem o avera narodija te oven jekh. Ple teloja peravda o duvari oto neprijateljstvo savo razdvojinda len.

¹⁵ E jevrejengere Zakone ine but naredbe hem pravilja, ali o Hrist poništinda le sar te šaj oto duj grupe manuša te čerel ana peste jekh nevo narodo hem te anel mir.

¹⁶ Ple meribnaja ko krsto, o Hrist činavda o neprijateljstvo taro soduj strane hem čerda len te oven jekh telo. Adahar soduj strane pomirinda e Devleja.

¹⁷ Ov alo hem propovedinda o mir tumende kola injenle dur e Devlestar hem amende e Jevrejende kola injamle paše.

¹⁸ Prekalo leste hem jekh hem dujta šaj te ava koro Dad ano jekh Duho.

¹⁹ Adalese na injen više ni abandije ni okola kola ale tari aver phuv, nego dizutne zajedno e svetone manušencar hem čerutne e Devlesere porodicakere.

²⁰ Tumen injen i građevina savi čerdi upro temelji e apostolengoro hem e prorokonengoro, a korkoroi o Hrist Isus lakoro najbitno bar.

²¹ Ano lestei sa i građevina sastavime hem barjola ano sveto hram ano Gospod.

²² Prekalo leste hem tumen injen ugradime ano hram ano savo o Devel živini ple Duhoja.

3

E Pavlesiri buti te propovedini avere nacijende

¹ Me o Pavle, injum phandlo so služinava e Hriste Isuse zako šukaripe tumaro kola injen taro avera nacije.

² Tumen, sigurno, šunden zaki služba savi maje pali e Devlesiri milost poverime zako tumende.

³ O Devel mothovda maje pli tajna, sar so ukratko pisindum tumende.

⁴ Čitindoj adava, šaj te dikhen sar me haljovava i tajna e Hristestar,

⁵ savi angleder na inele mothovdi zako anglune generacije, ali akanai prekalo Duho mothovdi lesere svetone apostolende hem e prorokonende.

⁶ Adajai tajna dai prekalo evanđelje o manuša taro avera nacije, zajedno e Jevrejencar, naslednici okolestar so o Devel pripreminđa. Oni udovija oto jekh telo hem zajedno delinena o obećanje savo o Devel dinda ano Hrist Isus.

⁷ Me uljum sluga zako akava evanđelje palo daro oti e Devlesiri milost savi maje dindi palo delujiba oto lesoro zoralipe.

⁸ A maje, e najtikorese maškaro sa e Devlesere manuša, dindi akaja milost te propovedinav avere nacijende o beskrajno barvalipe e Hristesoro,

⁹ hem sarijende te mothovav i namera oti akaja tajna savi ano anglune vremenja inele garavdi ano Devel, kova sa stvorinda.

¹⁰ O Devel adaleja manglja, prekali Khandiri, akana te mothoj pli raznoliko mudrost zako poglavarstvija hem zako vlastija ko nebesija.

¹¹ Adava inele lesoro večno plan, savo ostvarinda prekalo Hrist Isus, amaro Gospod.

¹² Zbog o Hrist hem zbog amari vera ano leste, amen akana šaj slobodno hem bizi dar te ava anglo Devel.

¹³ Adalese molinava tumen te na oven obeshrabrime zbog akala mle nevolje save nakhavava zbog tumende – olencar šaj te ponosinen tumen.

E Pavlesiri molitva zako Efežanja

¹⁴ Adalese hem perava ko kočija anglo Dad,

¹⁵ kolestar svako porodica ko nebo hem ki phuv dobini anav.

¹⁶ Molinav man, palo barvalipe oti lesiri slava, ple Duhoja te zorjari tumen andral,

¹⁷ te šaj o Hrist prekali vera, te živini ano tumare vile, hem te oven ukorenime hem utemeljime ano mangipe,

¹⁸ te šaj zajedno sa e Devlesere manušencar haljoven kobori i širina, i dužina, i visina hem i dubina e Hristesere mangipnastar,

¹⁹ hem te pendžaren adava mangipe e Hristesoro savoi upreder svako džandipe. Ađahar ka oven pherde ano sa o pherdipe e Devlesoro.

²⁰ A Okolese kova ple zoralipnaja, savo delujini ana amende, šaj te ćerel but više nego so amen šaj te molina le ili te zamislina,

²¹ olese nek ovel slava ani Khandiri hem ano Hrist Isus prekalo sa o generacije zauvek. Amen.

4

Jedinstvo ano telo e Hristesoro

¹ Adalese, me, o phandlo zbog o Gospod, molinava tumen te živinen dostojno zako poziv ko savo injen vićime.

² Ani sa i poniznost hem krotkost, strpljivo podnosinen jekh avere ano mangipe.

³ Den sa tumendar te ićeren o jedinstvo ano Duho, palo mir savo povezini tumen.

⁴ Jekhi telo hem jekhi Duho, sar soi jekh i nada ki savi o Devel vićinda tumen.

⁵ Samoi jekh Gospod, jekh vera, jekh krstiba.

⁶ Samoi jekh Devel hem Dad sarijen-goro. Ovi upreder sa, prekalo sa hem ano sarijende.

⁷ A svakonese amendar dindi i milost edobor kobor o Hrist odredinda.

⁸ Adalesei pisime ano Sveto lil:

“Kad uklinda ko ućipe,
peja legarđa bute phandlen,
hem dinda darija e manušende.”

⁹ A adava “uklinda”, so šaj aver te znaćini nego da angleder huljinda ano naj telune, e phuvjakere krajevija.

¹⁰ Okova kova huljinda, istoi Okova kova uklinda više oto sa o nebesija, te pherel sa.

¹¹ Ov korkoro dinda jekhen zako apostolja, a averen zako proroci, jekhen zako evangelizatorja, a averen zako pastirija hem ućitelja,

¹² te pripremini e Devlesere manušen zaki služba, te izgradini pe o telo e Hristesoro.

¹³ Ađahar sare ka ava di ko jedinstvo ani vera hem ano pendžaripe e Devlesere Čhave, di ko zrelo manuš, sa dok na ovaja savršena sar o Hrist.

¹⁴ Ađahar naka ova više nezrela sar čhavore kolencar čhelenafse o talasija hem kolen upre tele frdela svako barval oto sikaviba e lukavone manušengoro, kola kandena pe prevaraja sar te legaren len ko bišukar drom.

¹⁵ Nego, vaćerindoj o čaćipe, ano mangipe, ano sa ka barjova ano Hrist, kovai o Šero.

¹⁶ Ov ćerela sa o telo te barjol hem te gradini pe ano mangipe, ađahar so o zglobija ićerena o telo zajedno, a svako ud ćerela pli buti.

Nevo dživdipe ano Hrist

¹⁷ Adalese vaćerava tumende hem upozorinava tumen ano e Gospodesoro anav: ma živinen više sar okola kola na džanen e Devlese, kasere mislija zako ništa nane šukar.

¹⁸ Lengiri godi ani tomina, hem oni dur oto dživdipe e Devleja zbog pumaro bidžandipe hem zbog pumare steđime vile.

¹⁹ Adalese so našalde o osečaj zaki lađ, mukle pe ano grešna požude, i požudno čerena svako vrsta oto bišukar buća.

²⁰ Ali tumen adava na sikliljen e Hristes-tar.

²¹ Te čače šunden e Isusestar hem te sikliljen dai ano leste o čačipe,

²² huljaven tumendar o purano dživdipe, e purane manuše ana tumende kova prop-erela zbog o hovavne požude.

²³ Muken e Duhose te obnovini tumaro razmisliba.

²⁴ Urjaven upra tumende e neve manuše, kovaj čerdo te ovel slično e Devlese ani čačikani pravednost hem ani svetost.

²⁵ Adalese ačhaven tumen taro hovajba! "Vačeren o čačipe jekh averese", adalese so sare zajedno injam udovija oto isto telo.

²⁶ "Kad holjanena, ma grešinen." Ma muken te perel i rat, a tumen te ačhoven holjame,

²⁷ ni ma den prilika e bengese.

²⁸ Ko čorđa, ma više te čorel, nego nek čerel buti, čerindoj šukaripe ple vastencar, te šaj ovel le so te podelini okolencar kas nane.

²⁹ Ma vačeren bišukar lafija, nego šukar, save, pali potreba, šaj te služinen ki iz-gradnja hem ko blagoslov okolende kola šunena.

³⁰ Ma žalostinen e Devlesere Svetone Duho, saveja injen zapečatime zako Dive oto tumaro otkupljenje.

³¹ Ciden tumendar svako gorčina, holi hem gnev, vičiba hem akošiba, hem svako aver bišukaripe.

³² Oven šukar hem milosrdna jekh premalo avereste hem oprostinen jekh averese sar so o Devel ano Hrist oprostinda tumende.

5

¹ I adalese, dikhen te oven sar o Devel, adalese so injen lesere volime čhave.

² Živinen ano mangipe, sar so o Hrist zavolinda amen, i korkoro pes dinda zako amende sar mirisno prinos hem žrtva e Devlese.

³ O blud hem svako nečistota, ili pohlepa te na pominen pe maškara tumende – sar so dolikujini e Devlesere manušende.

⁴ Ni lađutne lafija, ni dilino vačeriba, ni prosta šale, adalese so adava na dolikujini tumende. Umesto adava zahvalinen e Devlese.

⁵ Adalese so, akava šukar te džanen: nijekhe bludniko, nečistone ili pohlepniko – soi isto sar hem o idolopokloniko – nane nasledstvo ano Carstvo e Hristesoro hem e Devlesoro.

⁶ Ma muken niko te hovaj tumen čuče lafencar. Adalese so, zbog adava e Devle-siri holi avela upro neposlušna manuša.

⁷ Adalese ma te ovel tumen ništa olen-car!

⁸ Adalese so, angleder injenle tomina, a akana injen svetlost ano Gospod. Živinen sar čhave e svetlosere.

⁹ Adalese soi o plod oto svetlost sa soi šukar, pravedno hem čačikano.

¹⁰ Istražujinen soi šukar anglo Gospod.

¹¹ Ma oven saučesnici okolengere kola čerena o beskorisna delja e tominakere. Umesto adava ikalen ko svetlost adala delja.

¹² Adalese so, lađavoi čak hem te vačeri pe adalestar so on garavde čerena.

¹³ A sa so ikali pe ko svetlost, dičhola,

¹⁴ adalese so sa so ikali pe ko svetlost, ovela svetlost. Adalese phenela pe:

"Ušti, tu kova soveja,
ušti taro mule,
hem o Hrist ka osvetlini tut."

¹⁵ Adalese, pazinen sar živinena: na sar o nerazumna, nego sar o mudra.

¹⁶ Šukar koristinen o vreme, adalese soi akala dive bišukar.

¹⁷ Adalese ma oven nerazumna, nego haljoven soi i volja e Gospodesiri.

¹⁸ Ma mačon oti mol, savi legari ano nemoralno živiba, nego pherđoven e Sve-tone Duhoja.

¹⁹ Jekh averese vačeren psalmija, zah-valna đilja hem duhovna đilja. Đilaben hem slavinen e Gospode sa tumare vileja.

²⁰ Uvek zahvalinen zako sa e Devlese hem e Dadese ano anav amare Gospodes-oro e Isuse Hristesoro.

²¹ Pokorinen tumen jekh averese ani dar anglo Hrist.

O romnja hem o roma

²² O romnja te pokorinen pe pumare romende sar e Gospodese.

²³ Adalese soi o rom šero e romnjaće sar soi o Hrist šero e Khandirjaće, ple telose, kasoroi Spasitelj.

²⁴ I sar so i Khandiri pokorini pe e Hristese, adahar hem o romnja ano sa te pokorinen pe pumare romende.

²⁵ Romalen, volinen tumare romnjen sar so hem o Hrist volinda i Khandiri, hem dinda plo dživdipe zako olaće,

²⁶ te posvetini la, čistindoj ola adahar so thovda la ano pani lafeja,

²⁷ te ikali angla peste i Khandiri ani pherdi slava, bizi mana hem bizi mrlja, ili bizo avera nedostaci, te ovel sveto hem bizi greška.

²⁸ Adahar hem o roma dužnai te volinen pumare romnjen sar pumaro telo. Ko volini pla romnja, korkoro pes volini.

²⁹ Adalese so, niko nikad na mrzinda plo telo, nego parvari le hem brinini pe olesar, sar so hem o Hrist e Khandirjatar.

³⁰ Adalese so, amen injam o udovija lesere telostar.

³¹ Sar so pisini ano Sveto lil: "Adalese o manuš ka ačaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja, hem on duj ka oven jekh telo."

³² Akavai bari tajna, ali me adava vačerava tumende e Hristestar hem e Khandirjatar.

³³ Adahar svako tumendar te volini pla romnja sar korkore pes, a i romni te pošujini ple rome.

6

O čavore hem lengere dada hem o daja

¹ Čavoralen, pošujinen tumare dade hem e daja zbog o Gospod, adalese soi adava ispravno.

² "Pošujin te dade hem te daja", adajai i prvo naredba ani savi isi obećanje:

³ "te ovel će šukar hem but berša te živine ki phuv."

⁴ A tumen, dadalen, ma ogorčinen tumare čhaven, nego vaspitujinen len hem sikaven len palo e Gospodesere uputstvija.

O robija hem o gospodarija

⁵ Robonalen, oven poslušna tumare phuvjakere gospodarende ano baro pošujiba hem ani dar. Čeren adava čakikane, sar so bi ovena poslušna e Hristese.

⁶ Ma adava čeren samo anglo lengere jača, sar okola kola ulizinena pe e manušende, nego sar e Hristesere robija kola sa vileja čerena e Devlesiri volja.

⁷ Služinen lende radosno, sar e Gospodese, a na sar e manušende,

⁸ adalese so džanen da o Gospod ka nagradini svakone kova čerela šukaripe, bilo te ovel robo ili slobodno manuš.

⁹ Hem tumen kola injen gospodarija, isto adahar oven šukar tumare robonen-car. Ma više pretinen lende, adalese so džanen da hem tumen hem olen isi jekh isto Gospodari ko nebo, kova na dikhela koi kova.

E Devlesiri oprema zako mariba

¹⁰ A ko kraj, oven zorale ano Gospod hem ano lesoro baro zoralipe.

¹¹ Urjaven tumen sa i oprema e Devlesiri zako mariba, te šaj suprotstavinen tumen zako lukavstvo e bengesoro.

¹² Adalese so, amaro mariba nane protiv o manuša, nego protiv o poglavarstvija, protiv o vlastija, protiv akale svetosere zoralipa e tominakere, protiv o bišukar duhovna zoralipa ko nebesija.

¹³ Adalese, urjaven tumen sa i oprema e Devlesiri zako mariba, te šaj suprotstavinen tumen kad avela o bišukar dive hem – kad ka završinen sa – te šaj zorale terdoven.

¹⁴ Adalese, terdoven zorale! Phanden tumaro maškar čakipnaja, urjaven o oklop oti pravednost,

¹⁵ hem čhiven ko pre i spremnost te vačeren o evanđelje oto mir.

¹⁶ Uzalo sa adava, len o štit oti vera saveja ka šaj te mudaren sa o jagale strele e Bišukaresere.

¹⁷ Čhiven ko šero i kaciga oto spasenje hem len o mači e Duhosoro, savo i o lafi e Devlesoro.

¹⁸ Uvek hem ani svako prilika roden hem molinen tumen ano Duho. Hem adalese oven džangavde hem istrajna ano moliba zako sa e Devlesere manuša.

¹⁹ Molinen tumen hem maje, o Devel te del man pravo lafi kad phravava mlo muj, te šaj hrabro mothovav i tajna oto evanđelje.

²⁰ Zako evanđelje hem služinava sar poslaniko ano lancija. Molinen tumen te vaćerav o evanđelje hrabro, sar so hem valjani te vaćerav le.

Završna pozdravija

²¹ A o Tihik, o volime phral hem o verno sluga ani služba e Gospodesiri, sa ka vaćeri tumende mandar, te džanen sar injum hem so ćerava.

²² Ole baš adalese hem bićhalava tumende, te džanen sar injam hem te ohrabrini tumen.

²³ Mir e phraljende hem mangipe e veraja oto Devel o Dad hem oto Gospod Isus Hrist.

²⁴ Milost sarijencar kola volinena amare Gospode e Isuse Hriste mangipnaja savo nikad na nakhela.

O lil e Filipljanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle hem o Timotej, o sluge e Hriste Isusesere, pisinaja sa e Devlesere manuŝende ano Hrist Isus kolai ani diz Filipi, sa tumare stareŝinende hem e đakonende:

² Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri molitva zako Filipljanja

³ Zahvalinava mle Devlese kad god setinav man tumende.

⁴ Ani svako mli molitva zako sarijende tumende, uvek molinava radosno

⁵ zbog tumaro učeŝtvujiba ano ŝiriba o evanđelje taro prvo dive đi akana.

⁶ Uverime injum da o Devel, kova započinđa te ćerel ana tumende okova soi ŝukar, ka dovrŝini adava đi ko Dive kad o Hrist Isus ka avel.

⁷ Ispravnoi ađahar te mislinav sarijen-dar tumendar, adalese so akharava tumen ano mlo vilo, sarijen tumen kola učeŝtvujinena mancar ani milost e Devlesiri, sar ano mle okovija, ađahar hem ano braniba hem ano potvrdiba o evanđelje.

⁸ O Develi maje svedoko kobor, e Hriste Isusesere mangipnaja, but volinava tumen.

⁹ Hem akavai mli molitva:

tumaro mangipe sa viŝe te barjol ano ċaċikano džandipe hem ani ŝukar procena,

¹⁰ te ŝaj prosudinen soi ŝukar, sar te ŝaj oven ċista hem bizi mana zako Dive e Hristesoro,

¹¹ pherde plod oti pravednost savo avela prekalo Isus Hrist, ki slava hem ki hvala e Devlese.

E Pavlesoro phandlipe ohrabrini averen te ŝirinen o evanđelje

¹² Phraljalen, mangava te džanen da akava so ovela mancar, ćerđa te ŝirini pe o evanđelje.

¹³ Ađahar sa e carikana stražaće hem sarijende averende ulo jasno da akharava o okovija zbog o Hrist.

¹⁴ I većina e phraljendar, ohrabrimo ano Gospod mle okovencar, sa viŝe bizi dar lena te vaćeren o lafi e Devlesoro.

¹⁵ Ćaće, nesave propovedinena e Hriste tari zavist hem sar te takmićinen pe, a avera adava ćerena taro ŝukar namere.

¹⁶ Adala avera ćerena taro mangipe, adalese so džanena so akari ano phandlipe injum zbog o braniba o evanđelje,

¹⁷ a okola o prva na vaćerena e Hristestar ċaċikane, nego tari sebićnost, mislindoj da ađahar ka ćeren te ovel maje po phare ano phandlipe.

¹⁸ Ali so akana? Ko bilo savo naćin, oto ŝukar namere ili na, vaćeri pe e Hristestar, hem adalese radujinav man.

I ka radujinav man,

¹⁹ adalese so džanav da akava so mancar ovela, zbog tumari molitva hem zbog i pomoć e Isuse Hristesere Duhosiri, ka preirini pe ko mlo oslobođenje.

²⁰ Ćaċikane adžićerava hem nadinav man da ano nisoste naka lađarav man, nego da uvek, sar hem akana, ka ovav bizi dar zako Hrist hem da ov ano mlo telo ka proslavini pe, bilo te živinav ili te merav.

²¹ Adalese soi maje o Hrist dživdipe, a o meriba dobitak.

²² Ali, te nastavindum te živinav ano telo, adava ka znaćini maje plodno buti. A so ka izabirinav, na džanav.

²³ Pritiskime injum taro duj strane: mangava te džav hem te ovav e Hristeja, soi maje but po ŝukar,

²⁴ ali zbog tumendei po bitno te aćhovav ano telo.

²⁵ Uverime injum ko adava. Ka aćhovav tumencar te barjovent hem te radujinen tumen ani vera.

²⁶ Ađahar, kad palem ka avav kora tumende, ka ovel tumen viŝe soja te hvalin tumen mancar ano Hrist Isus.

²⁷ Samo živinen dostojno palo e Hristesoro evanđelje. Ađahar, bilo te avav hem te dikhav tumen, ili samo te ŝunav tumendar, ka džanav da zorale terđovena ano jekh duho hem sar jekh marena tumen zaki vera oto evanđelje,

²⁸ bizo ano nisoste te daran e protivnikonendar. Olendei adava znako zaki propast, a tumende zako spasenje, hem adava e Devlestar.

²⁹ Adalese so, tumendei dindi i milost na samo te verujinen ano Hrist, nego hem te patinen zbog olese.

³⁰ Hem tumen injen ani isto borba zaki savi dikhljen da man isi, a hem akana šunena da isi man.

2

I poniznost e hrišćanengiri te ovel sar e Hristesiri

¹ Adalese, te isi tumen nesavo ohrabrenje ano Hrist, nesavi uteha lesere mangipnastar, nesavo zajedništvo ano Duho, nesavi nežnost hem saosećanje,

² onda čeren mli radost te ovel pherdi: oven jekh ano misliba, nek ovel tumen jekh mangipe, oven jekh ano duho hem roden jekh svrha.

³ Ništa ma čeren tari sebičnost ni zaki beskorisno slava, nego ani poniznost jekh avere dikhen sar po bare tumendar.

⁴ Ma dikhen samo tumari korist, nego svako te dikhel hem i korist averengiri.

⁵ Razmislinen maškara tumende isto sar hem o Hrist Isus:

⁶ Ov, kova palo plo obličje inele isto sar o Devel,
na zahtevinda plo pravo te ovel jednako e Devleja,

⁷ nego odrekniđa pe oto sa. Lelja o obličje e slugasoro
hem bijandilo ano manuškano obličje.

I kad mothovđa pe sar manuš,

⁸ ponizinda korkoro pes hem inele poslušno sa di ko meriba,
čak di ko meriba ko krsto.

⁹ Adalese o Devel vazdinda le upreder sa hem dinda le anav savoi upreder sa o anava,

¹⁰ te šaj anglo e Isusesoro anav perel svako koč
ko nebo, ki phuv, hem tali phuv,

¹¹ hem svako čhib te priznajini dai o Isus Hrist Gospod,
ki slava e Devlese e Dadese.

O hrišćanja valjani te oven svetlost ano sveto

¹² Adalese, mle manglalen, sar so uvek injenle poslušna, na samo kad me injumle adathe, nego po više hem akana kad na injum adathe, daraja hem tresibnaja napredujinen ano tumaro spasenje.

¹³ Adalese so, o Develi adava kova ana tumende čerela te mangel hem te čeren okova soi pali olesiri volja.

¹⁴ Sa čeren bizo gundiba hem raspraviba,

¹⁵ te oven bizi mana hem čista, savršena čhave e Devlesere maškari bišukar hem rumime generacija, ani savi svetlinena sar o čerenja ano svemir,

¹⁶ zorale ičerindoj o Lafi e dživdipnasoro, te šaj ponosinav man ko Dive e Hristesoro, da na prastandiljum džabe, ni da trudindum man džabe.

¹⁷ Ali, hem te mlo dživdipe mora te čordol sar žrtva zaki tumari vera, radosno injum hem radujinav man tumencar sarijencar.

¹⁸ Ađahar hem tumen oven radosna hem radujinen tumen mancar.

O Timotej hem o Epafrodit

¹⁹ Ali nadinav man ano Gospod Isus da sigate ka bičhalav tumende e Timoteje, te šaj hem me te ohrabrinav man kad ka dodžanav sar tumen injen.

²⁰ Adalese so niko nane maje edobor paše sar ov, kova ka mothoj da čače brinini pe zako tumaro šukaripe.

²¹ Adalese so, sare rodna pumaro, a na okova soi e Isuse Hristesoro.

²² Ali tumen džanen da o Timotej dokažinda pe, adalese so mancar, sar o čavo e dadeja, služinda ano širiba o evanđelje.

²³ Adalese, nadinav man da ka bičhalav le tumende kad ka dikhav so ka ovel mancar.

²⁴ A uverime injum ano Gospod da sigate hem me lično ka avav.

²⁵ Palem, mislinava dai potrebno te bičhalav tumende palal e Epafrodite, mle phrale, e saradniko hem e saborco, kovai tumendar bičhaldo te pomožini maje ano mle potrebe.

²⁶ Adalese so, ov but manglja te dikhel tumen hem inele uznemirime so šunden da inele namborme.

²⁷ A čače inele edobor namborme di o meriba, ali o Devel smilujinda pe lese, hem na samo lese, nego hem maje, te na ovel maje po phare.

²⁸ Adalese mangava po sig te bičhalav le hem te šaj palem radujinen tumen kad ka dikhen le, a onda hem me naka brinjav edobor.

²⁹ Adalese, priminen le ano Gospod ani sa i radost hem pošujinen esavken sar oleste.

³⁰ Adalese so, ov samo so na mulo zaki buti e Hristesiri – plo dživdipe rizikujinda sar te pomožini okoleja so tumen našti ine te pomožinen maje.

3

Najbaroi dobitak o Hrist

¹ A akana te phenav tumenđe, mle phraljalen, radujinen tumen ano Gospod! Nane maje pharo palem te pisinav tumenđe akala stvarija, a ka pomožini tumenđe te oven po sigurna.

² Arakhen tumen okole đuklendar, okolendar kola čerena bišukar buća, e kasapendar kola rodona o obreziba e telosoro.

³ Adalese so, amen injam o čačikano obreziba, amen kola služinaja e Devlese lesere Duhoja hem hvalinaja amen e Hriste Isuseja hem amaro pouzdanje nane ano telo,

⁴ iako me čak hem ano telo šaj te pouzdajnav man.

Te neko mislini da šaj te pouzdajini pe ano telo, me šaj po više:

⁵ injum obrezime ko oftoto dive, injum taro e izraelesoro narodo, taro pleme e Venijaminesoro, Jevrejco oto Jevreja, palo Zakoni farisej,

⁶ pali revnost progoninđum e Khandirja, pali e zakonesiri pravednost injum bizi mana.

⁷ Ali okova so nekad mislinđum dai dobitak, adava akana, zbog o Hrist, dikhava dai gubitak.

⁸ I na samo adava, nego mislinava dai sa gubitak kad uporedini pe e najbare dobitkoja – o pendžariba e Hriste Isuse, mle Gospode. Sa ačhavđum zbog o Hrist. Hem sa adava dikhava sar đubre, samo sar te dobinav e Hriste

⁹ hem te arakhav man ano leste – na pali mli pravednost savi avela taro ičeriba o Zakoni, nego pali okoja savi avela prekali vera ano Hrist: pali pravednost savi avela e Devlestar prekali vera.

¹⁰ Sa so mangava adavai te džanav e Hriste hem o zoralipe savo vazdinda le taro mule. Mangava te ovel man udeo ano lesere patnje hem te ovav jekh oleja, čak hem ano lesoro meriba,

¹¹ sar te šaj, nesar, ovav vazdime taro mule.

Ustrajno di ko cilj

¹² Pana na doresljum adava hem pana na uljum savršeno, ali ustrajno dikhava te osvojinav adava cilj zako savo o Hrist osvojinda man.

¹³ Phraljalen, me na mislinava da već osvojindum o cilj, ali jekh čerava: bistrava okova soi pala mande, a dava sa mandar te doresav adava soi angla mande.

¹⁴ Prastava nakoro cilj, nakori nagrada zaki savi o Devel palo Hrist Isus vičini amen ko nebo.

¹⁵ Adalese, sare kola injam zrela valjani te razmislina ađahar. A te nane tumen isto mišljenje ko nešto, o Devel hem adava ka razjasnini tumenđe.

¹⁶ Samo, valjani te ičera amen ko čačipe di savo resljam.

¹⁷ Phraljalen, pridružinen tumen okolende kola dikhena pe upra mande, hem posmatrinen okolen kola živinena palo primer savo dindam tumen.

¹⁸ Adalese so, but okola kolendar but puti vačerđum tumenđe, a akana hem asvencar vačerava, živinena sar neprijatelja e sikavibnasere da o Hrist mulo ko krsto.

¹⁹ Lengoroi kraj o uništenje, lengoroi devel o vođi, čerena pe barikane adaleja savestar valjani te lađan hem mislinena samo ko akala phuvjakere stvarija.

²⁰ A amen injam dizutne e nebosere, kotar jedva adžičeraja e Spasitelje, e Gospode e Isuse Hriste.

²¹ Ov ka preobrazini amaro bizoralo telo savo merela hem ka čerel le esavko sar soi lesoro slavno telo, palo zoralipe saveja sa šaj te čivel tali pli vlast.

4

¹ Adalese, mle volime phraljaljen, kolen jedva adžicerava te dikhav, kola injen mli radost hem mli krana, zorale terđoven ano Gospod, mle manglalen.

E Pavlesere završna savetija

² Molinava e Evodija hem e Sintiha te oven složna ano Gospod.

³ Oja, hem tut molinava, mle čačikane amale, pomožin adale đuvljende te oven složna, adalese so phari buti čerde zajedno mancar ko vačeriba o evandjelje, zajedno e Klementeja hem mle avere saradnikonen-car, kaserei anava zapisime ani Knjiga e dživdipnasiri.

⁴ Radujinen tumen ano Gospod uvek! Palem phenava: radujinen tumen!

⁵ Nek tumari nežnost ovel pendžarutni sa e manušende. O Gospodi paše!

⁶ Ma brininen tumen zako ništa, nego ano sa molibnaja hem rodibnaja ano zahvaliba anen tumare molbe anglo Devel,

⁷ hem e Devlesoro mir savo i upreder svako manuškano haljojba ka arakhi tumare vile hem tumare mislija ano Hrist Isus.

⁸ Ko kraj, phraljaljen, mislinen oto sa soi čačikano, soi plemenito, soi pravedno, soi čisto, soi ljubazno, soi ko šukar glaso, soi časno, soi vredno te hvalini pe.

⁹ Čeren okova so mandar sikliljen, priminde, šunde ili dikhljen, hem o Devel, kova dela mir, ka ovel tumencar.

E Pavlesiri zahvalnost zaki lengiri pomoć

¹⁰ But radujinav man ano Gospod so palem mothovden da brininena tumen maje. Tumen hem angleder brininden maje, ali na ine tumen prilika adava te mothoven.

¹¹ Na phenava akava adalese so injum ani potreba, adalese so, sikliljum te ovav zadovoljno ano sa o situacije.

¹² Džanav sari kadi manuš ani potreba, hem džanav sari kad isi le but. Sikliljum ko sa: hem te ovav čalo hem te ovav bokhalo, hem te ovel man but hem te na ovel man dovoljno.

¹³ Sa adava šaj ano Hrist kova dela man zoralipe.

¹⁴ A palem, šukari adava tumendar so pomožinden maje ani mli nevolja.

¹⁵ A hem tumen, o Filipljanja, džanen: pana ko početak kad priminden o evandjelje, kad dželjum tari Makedonija, nijekh khandiri na dinda man pomoć, sem tumende.

¹⁶ Čak hem ko Solun više puti bičalden maje pomoć kad injumle ani potreba.

¹⁷ Nane da rodava daro tumendar, nego rodava tumen te priminen nagrada zako tumaro dejba.

¹⁸ Akana isi man sa so valjani maje hem buderi sar e Epafroditestar primindum okova so bičalden maje. Tumaro i daro sar prijatno miris, prihvatljivo hem šukar žrtva e Devlese.

¹⁹ A mlo Devel, palo barvalipe oti pli slava ano Hrist Isus, ka pherel svako tumari potreba.

²⁰ E Devlese, amare Dadese, nek ovel slava zauvek. Amen.

Završna pozdravija

²¹ Pozdravinen sa e Devlesere manušen ano Hrist Isus. Pozdravinena tumen o phralja kolai mancar.

²² Pozdravinena tumen sa e Devlesere manuša, a posebno okola tari palata e carosiri.

²³ I milost e Gospodesiri e Isuse Hriste-siri tumare duhoja.

O lil e Kološanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, o apostoli e Hriste Isus-esoro pali volja e Devlesiri, hem o phral o Timotej,

² pisinaja e Devlesere manušenđe, e vernone phraljende ano Hrist, kolai ani diz Kolos:

Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar.

O Pavle zahvalini e Devlese zako Kološanja

³ Uvek zahvalinaja e Devlese, e Dadese amare Gospodesere e Isuse Hristesere, kad molinaja tumende,

⁴ adalese so šunđam zaki tumari vera ano Hrist Isus hem zako mangipe savo isi tumen zako sa e Devlesere manuša.

⁵ Adaja vera hem o mangipe avena oti nada savi tumende spremime ko nebesija, a zaki savi tumen već šunđen ano čačikano lafi oto evanđelje

⁶ savo alo tumende. Adava evanđelje ko sa o sveto anela plodija hem barjola, sar so hem maškara tumende oto okova dive kad šunđen zaki milost e Devlesiri hem čačikane haliljen la.

⁷ Olatar sikliljen e Epafresestar, amare volime saradnikostar, kova verno služini e Hristese zaki amari korist.

⁸ Ov hem vačerđa amende tumare mangipnastar ano Sveto Duho.

⁹ Adalese amen, taro dive kad adava šunđam, na ačhavaja te molina amen tumende. Rodaja e Devlestar:

te oven pherde džandipnaja oti lesiri volja ani sa i mudrost hem o haljojba savo o Sveto Duho dela.

¹⁰ Tegani ka šaj te živinen sar so o Gospod mangela hem ano sa te ugodinen lese, te anen plodija taro svako šukar delo hem te barjoven ano pendžariba e Devle.

¹¹ Nek o Devel zorjari tumen svakone zoralipnaja savo avela taro lesoro slavno zoralipe, sar te šaj strpljivo sa te nakhaven. Radosno

¹² zahvalinen e Dadese kova čerđa tumen dostojnonen te ovel tumen udeo ano

nasledstvo e Devlesere manušencar kolai ano svetlost.

¹³ Ov ikalđa amen tari vlast e tominakiri hem čivđa amen ano Carstvo ple volime Čhavesoro,

¹⁴ ana kaste isi amen otkupljenje hem oprostiba e grehengoro.

O Hrist, ovi upreder sa soi čerdo

¹⁵ Ovi slika e Devlesiri kova našti te dikhel pe.

Ovi o Prvobijando hem ovi upreder sa soi stvorime.

¹⁶ Adalese so, prekalo lestei stvorime sa, sa soi ko nebo hem ki phuv, so šaj te dikhel pe ili so našti te dikhel pe, o prestolja ili o gospodstvija, o poglavarstvija ili o vlastija, sai prekalo leste hem zako olese stvorime.

¹⁷ Ovi angleder sa hem ano leste sa íceri pe zajedno.

¹⁸ Ovi hem Šero e telose, e Khandirjaće. Ovi o Početak, o Prvobijando taro mule, te šaj ano sa ovel prvo.

¹⁹ Adalese so, e Devlesiri volja inele te živini ano leste ano sa plo pherdipe,

²⁰ hem prekalo leste, te mirini peja sa, bilo ki phuv, bilo ko nebesija, čerindoj mir lesere rateja savo čordilo ko krsto.

²¹ Nekad, zbog tumare bišukar mislija hem delja, hem tumen injenle dur e Devlestar hem injenle lesere neprijatelja.

²² Ali, akana meribnaja e Hristesere manušikane teloja o Devel mirinđa tumen peja te čivel tumen angla peste sveta, bizi mana hem bizo greh.

²³ Samo te ačhiljen utemeljime hem zorale ani vera, hem te na cidinđen tumen tari nada oto evanđelje savo šunđen. Oto adava evanđelje savo propovedini pe zako sa o stvorenja teleder o nebo, a save se me, o Pavle, uljum sluga.

E Pavlesoro trud zaki Khandiri

²⁴ Akana radujinav man so patinava zako tumende, adalese so adaleja upro

mlo telo dovršinava o patnje e Hristesere save pana valjani te nakhavav zako lesoro telo, savoi i Khandīri.

²⁵ Me uljum sluga e Khandīrjakoro pali naredba savi o Devel dinda man: te propovedinav tumende e Devlesoro lafi ano sa lesoro pherdipe –

²⁶ i tajna savi beršencar hem generacijencar inele garavdi, a akanai mothovdi e Devlesere manušende.

²⁷ Olende o Devel manglja te mothoj kobori barvali hem slavno adaja tajna, savi zako sa o narodija. Akajai i tajna: o Hrist živini ana tumende, hem adavai tumari nada zako učestvujiba ani slava e Devlesiri.

²⁸ Amen propovedinaja e Hriste, opomenindoj hem sikavdinaj svakone manuše ani sa i mudrost, sar te šaj svakone manuše ana di i zrelost ano Hrist.

²⁹ Zako adava me but trudinav man, koristindoj e Hristesoro zoralipe, savo ana mande zorale delujini.

2

¹ Mangava te džanen savi borba isi man zako tumende hem zako okola ani Laodikeja hem zako sa okola kola na džanen man lično.

² Mangava lengere vile te ohrabrinen pe hem te oven jekh ano mangipe, sar te šaj aven di ko sa o barvalipe oto sa o haljojba, di ko pendžariba e Devlesiri tajna – e Hriste,

³ ana kastei garavdo sa o barvalipa oti mudrost hem oto džandipe.

⁴ Akava vačerava te na hovaj tumen niko gudle lafencar.

⁵ Adalese so, iako na injum tumencar ano telo, palem ano duho injum hem radujinav man dikhindoj o redo savo vladini maškara tumende hem o zoralipe tumara verakoro ano Hrist.

Sai o dživdipe ano Hrist

⁶ Adalese, sar so priminden e Hriste Isuse sar Gospode, ađahar hem živinen ano leste.

⁷ Oven ano leste zorale ukorenime hem upro leste izgradime, zorjarde ani vera, sar so injen sikavde, hem but zahvalinen e Devlese.

⁸ Pazinen niko te na zarobini tumen čuče hem hovavne filozofijaja savi samo manušikani tradicija. Esavke sikaviba na avena e Hristestar, nego avena taro zoralipa akale svetosere.

⁹ Adalese so, ano e Hristesoro telo živini sa o pherdipe e Devlesoro.

¹⁰ Hem tumen isi pherdipe ano leste, kovai šero upreder svako poglavarstvo hem vlast.

¹¹ Ano leste injen obrezime, ali na manuškane vastencar, nego obrezibnaja savo o Hrist čerđa, savejai cidime tumari grešno priroda.

¹² Adalese so, kad krstinden tumen, tegani e Hristeja injenle parume, hem oleja uštinjen taro mule veraja ano zoralipe e Devlesoro kova vazdinda le taro mule.

¹³ Hem tumen nekad injenle mule zbog tumare prestupija hem zbog adava so pana na inele cidime tumari grešno priroda, ali o Devel vazdinda tumen taro mule e Hristeja. Oprostinda amende sa o prestupija,

¹⁴ ađahar so poništinda i optužnica savakere odredbe inele protiv amende hem cidinda la ađahar so kovinda la ko krsto.

¹⁵ Lelja o zoralipe oto poglavarstvija hem vlastija hem javno lađarđa len pobeđaja ko krsto.

¹⁶ Adalese, niko te na osudini tumen zbog okova so hana ili so pijena, ili zbog nesavo prazniko, terno masek ili savato.

¹⁷ Sai adava samo senka okolestar so valjanda te avel, a okova soi čaće adavai o Hrist.

¹⁸ Ma muken neko te lel tumendar i nagrada, adaleja so ov korkoro uživini ani hovavni poniznost hem ano slaviba e andelen, hem premukela pe ano vizije. Esavko bizo razlog čerela pe barikano ple manuškane džandipnaja,

¹⁹ hem na ičeri pe upro Hrist kovai o šero, savestar sa o Telo, podupirime hem povezime zglobonencar hem žilencar, barjola ađahar sar so o Devel dela le te barjol.

²⁰ E Hristeja muljen hem injen oslobodime oto duhovna zoralipa akale svetosere. Sose onda živinena sar te phene da pana

pripadinena e svetose? Sose ícerena tumen upro odredbe:

²¹ “Ma dole! Ma probin! Ma pipin!”

²² Sa adava properela kad upotrebini pe, adalese so adava odnosini pe upro manuškane naredbe hem sikaviba.

²³ Adava dičhola sar mudrost, ali adavai samo deo oti izmislime pobožnost savi legari ki hovavni poniznost hem ko kazniba e telosoro, ali nisar na pomožini e manušese te nadvladini ple telesna želje.

3

Nevo dživdipe ano Hrist

¹ Adalese, te injen vazdime taro mule e Hristeja, roden okova soi upre, adari kaj o Hrist bešela e Devlese oti desno strana.

² Mislinen ko okova soi upre, a na ko okova soi ki phuv.

³ Adalese so, tumen muljen hem tumaroi dživdipe garavdo e Hristeja ano Devel.

⁴ A kad ka mothoj pe o Hrist, tumaro dživdipe, tegani hem tumen oleja ka mothoven tumen ani slava.

⁵ Adalese, mudaren okova soi akala phuvjakoro ana tumende: o blud, i nečistota, i požuda, i bišukar želja, i pohlepa – soi idolopoklonstvo.

⁶ Zbog esavke stvarija avela e Devlesiri holi [upro okola kolai lese neposlušna].

⁷ Hem tumen nekad dželjen adale dromeja kad živinden ano adala grehija.

⁸ A akana frden tumendar sa akava: o gnev, i holi, o bišukaripe, o vrediha, o lađutne lafija tumare mujestar.

⁹ Ma hovaven jekh avere, adalese so huljavden tumendar e purane manuše sa olesere delja,

¹⁰ a urđen e neve manuše, kova ovela obnovime premali slika ple Stvoriteljesiri sar te šaj šukar džanen le.

¹¹ Adathe nane više razlika maškaro Grco hem Jevrejco, obrezime hem bio-brežime, stranco hem necivilizovano, robo hem slobodnjako, negoi o Hrist sa hem ovi ano sarijende.

¹² Adalese so injen e Devlesere izabirime manuša, sveta hem volime, urjen tumen ano milosrđe, ani ljubaznost,

ani poniznost, ani krotkost hem ani strpljivost.

¹³ Podnosinen jekh avere hem oprostinen jekh averese kad neko čerela tumende nesavo bišukaripe. Sar so o Gospod oprostinda tumende, adahar hem tumen oprostinen averende.

¹⁴ Upro sa adava urjen o mangipe, savo sa adava íceri ano savršeno jedinstvo.

¹⁵ Nek e Hristesoro mir, ko savo injen vičime ano jekh telo, vladini ano tumare vile. Hem oven zahvalna.

¹⁶ Nek e Hristesoro lafi ana tumende barvale živini. Sikaven hem opomeninen jekh avere ani sa i mudrost. Ani zahvalnost ano vile đilaben psalmija, zahvalna hem duhovna đilja e Devlese.

¹⁷ Sa so čerena ili so vačerena, sa čeren ano anav e Gospodesoro e Isusesoro, zahvalindoj e Devlese e Dadese prekalo leste.

Pravilja zaki verno porodica

¹⁸ Romnjalen, pokorinen tumen tumare romende, sar so dolikujini okolende kolai ano Gospod.

¹⁹ Romalen, volinen tumare romnjen hem ma oven gruba premalo lende.

²⁰ Čhavalen, ano sa šunen tumare dade hem e daja, adalese soi adava šukar e Gospodese.

²¹ Dadalen, ma ogorčinen tumare čhaven, te na oven obeshrabrime.

Robija hem gospodarija

²² Robonalen, ano sa šunen tumare phuvjakere gospodaren, na samo kad on dikhena tumen, sar okola kola mangena te ulizinen pe lende, nego čačikane vileja, ani dar e Gospodestar.

²³ Sa so čerena, čeren taro vilo, sar dai zako Gospod, a na zako manuša,

²⁴ adalese so džanen da e Gospodestar ka priminen sar nagrada o nasledstvo. Služinen e Hristese kovai čačikano Gospodari!

²⁵ Adalese so, okova kova čerela bišukaripe, ka ovel kaznime zako bišukaripe savo čerđa. O Devel na dikhela koi kova.

4

¹ Gospodaronalen, den tumare robo-nende okova soi pravedno hem pošteno,

adalese so džanen da hem tumen isi Gospodari ko nebo.

Avera uputstvija

² Posvetinen tumen e molitvaće, oven džangavde ano late, zahvalindoj e Devlese.

³ Molinen tumen hem amende o Devel te phravel o udar zako amaro lafi, te vaćera e Hristesere tajnatar – zaki savi injum ano phandlipe –

⁴ te šaj mothovav la, propovedindoj sar so valjani.

⁵ Oven mudra premalo okolende kola nane verna. Šukar koristinen o vreme.

⁶ Nek tumaro lafi ovel uvek ljubazno, začinime loneja, te šaj džanen đijekhese te odgovorinen sar so valjani.

Završna pozdravija

⁷ A mandar ka vaćeri tumende o Tihik, o volime phral, o verno saradniko hem sluga kova zajedno mancar ćerela buti zako Gospod.

⁸ Adalese hem bićhalava le tumende te šaj vaćeri tumende so isi nevo kora amende hem te ohrabrini tumare vile.

⁹ Oleja bićhalava hem e Onisime, e vernone hem e volime phrale, kovai jekh tumendar. On sa ka vaćeren tumende sari akate.

¹⁰ Pozdravini tumen o Aristarh, kovai zajedno mancar ano phandlipe, hem o Marko, e Varnavasoro rođako. Te alo tumende, šukar priminen le, palo uputstvija save dinđam tumen.

¹¹ Pozdravini tumen hem o Isus, vićime “Just”. Akalai trin džene jedina Jevreja kola zajedno mancar ćerena buti zako carstvo e Devlesoro. On inele mli uteha.

¹² Pozdravini tumen hem o Epafra, kovai jekh tumendar hem sluga e Isuse Hristesoro. Ov ano molitve uvek marela pe zako tumende te zorjari tumen o Devel, te oven zrela hem pherdeste uverime ano okova so o Devel mangela.

¹³ Me injum svedoko da ov but trudini pe zako tumende hem zako okola ani Laodikeja hem ano Jerapolj.

¹⁴ Pozdravini tumen hem o volime doktori o Luka hem o Dimas.

¹⁵ Pozdravinen e phraljen ani Laodikeja hem e Nimfana hem i khandiri olaće ano čher.

¹⁶ Kad akava lil ka čitini pe maškara tumende, dikhen te čitini pe hem ani khandiri ani Laodikeja, a tumen čitinen o lil savo pisindum e khandirjaće ani Laodikeja.

¹⁷ E Arhipese phenen: “Dikh te završine i služba savi o Gospod dinda tut.”

¹⁸ Me, o Pavle, pisinava akava pozdrav mle vasteja. Ma bistren da injum ano phandlipe!

I milost e Devlesiri tumencar!

O prvo lil e Solunjanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, zajedno e Silvaneja hem e Timotejeja, pisinava e khandirjaće ano Solun, savi ano Devel o Dad hem ano Gospod Isus Hrist:

Milost tumende hem mir.

I vera e Solunjanengiri

² Uvek zahvalinaja e Devlese kako sar-ijende tumende kad molinaja amen kako tumende.

³ Stalno setinaja amen, anglo amaro Devel hem Dad, oti tumari buti ani vera, oto tumaro trud taro mangipe hem oti tumari istrajnost savi nadahnime nadaja ano amaro Gospod Isus Hrist.

⁴ Džanaja, phraljaljen, kola injen e Devlestar volime, da o Devel izabirinda tumen,

⁵ adalese so amaro evandjelje na alo tumende samo lafencar nego hem zorlipnaja hem e Svetone Duhoja hem ano baro uverenje ano lesoro čačipe. Korkore džanen sar živindam maskara tumende zbog tumaro šukaripe.

⁶ Tumen dikhljen tumen upra amende hem upro Hrist, prihvatindoj o lafi ani radost oto Sveto Duho, iako ine tumen but nevolje.

⁷ Adahar uljen primer sa e vernikonende ani Makedonija hem ani Ahaja.

⁸ Adalese so, na samo da tumendar e Gospodesoro lafi šundilo ani Makedonija hem ani Ahaja, nego tumari vera ano Devel uli pendžarutni ko sa o thana. Adalese na valjani ništa adalestar te vaćera.

⁹ O manuša korkore vaćerena adalestar sar amen aljam kora tumende hem sar irindjen tumen taro idolja ko Devel, te služinen e dživde hem e čačikane Devlese.

¹⁰ Hem vaćerena adalestar sar tumen adžicerena o aviba lesere Čavesoro e Isusesoro taro nebesija, kole ov vazdinda taro mule, kova spasini amen tari holi e Devlesiri savi avela.

2

E Pavlesiri služba ano Solun

¹ Phraljaljen, tumen korkore džanen da amaro aviba kora tumende na inele džabe.

² Angleder adalestar, sar so džanen, trpindam hem injamle zlostavime ano Filipi, ali iako inele baro protiviba, amen ine hrabrost ano amaro Devel te vaćera tumende o evandjelje e Devlesoro.

³ Adalese so, adava so amen tumende propovedindam, na inele tari zabluda, niti taro kriva motivija. Na mangljam nikas te prevarina.

⁴ Nego vaćerdam sar manuša kolen o Devel dikhlja sar dostojnonen te propovedinen o evandjelje. Amen na mangaja te ugodina e manušende, nego e Devlese, kova ispituji amare vile.

⁵ Adalese so, sar so džanen, na aljam tumende gudle lafencar ni garavda pohlepaja – o Develi amaro svedoko.

⁶ Na mangljam pohvala e manušendar, ni tumendar, ni averendar.

⁷ A sar e Hristesere apostolja, šaj ine te zahtevina nešto tumendar, ali amen maskara tumende injamle nežna sar i daj koja parvari ple čhaven hem brinini pe olendar.

⁸ Injamle edobor pherde mangipe kako tumende da injamle spremna te da tumende na samo o evandjelje e Devlesoro, nego hem amaro dživdipe, adalese so but zavolindum tumen.

⁹ Adalese so, setinen tumen, phraljaljen, oto amaro trud hem oti amari phari buti: sar propovedinaja tumende ine o evandjelje e Devlesoro, dive hem rat ćerdam buti te na ova ko teret nikase tumendar.

¹⁰ Tumen injen svedoci, a hem o Devel, sar amen sveta, pravedna hem bizi mana injamle premala tumende kola verujinena.

¹¹ A džanen hem adava da dijekhe tumendar, sar o dad ple čhaven,

¹² hrabrindam, tešindam hem opomenindam te živinen dostojno e Devlese, kova vićini tumen ano plo carstvo hem ani pli slava.

¹³ Adalese bizo aćhojba zahvalinaja e Devlese, adalese so prihvatindjen o lafi e Devlesoro savo amendar šunden, hem adava na sar manuškano lafi, nego esavko

sar soi čače: sar lafi e Devlesoro, savo delujini ana tumende kola verujinena.

¹⁴ Adalese so, tumen, phraljalen, dikhljen tumen upro e Devlesere khandirja ani Judeja, savei ano Hrist Isus, adalese so hem tumen trpinden tumare manušendar sar so on e Jevrejendar.

¹⁵ O Jevreja na samo da mudarde e Gospode Isuse hem e prorokonon, nego hem amen progoninde. On na ugodinena e Devlese hem protivinena pe sa e manušende,

¹⁶ branindoj amende te propovedina e manušende taro avera nacije sar te na spasinen pe. Ađahar on stalno pherena i mera pumare grehengiri. Ali, konačno reslja len i holi e Devlesiri.

E Pavlesiri želja palem te dikhel e Solunjanen

¹⁷ A amen, phraljalen, adalese so injamle ko hari vreme odvojime tumendar teloja, ali na hem vileja, but više, ani bari želja, mangljam te dikha tumen.

¹⁸ Adalese mangljam te ava kora tumende – me, o Pavle, hem adava nekobor puti – ali o Sotoni sprečinda amen.

¹⁹ Adalese so, koi amari nada, ili radost, ili kruna oto amaro ponos anglo amaro Gospod Isus kad ka avel te na injen tumen?

²⁰ Oja, tumen injen amari slava hem amari radost!

3

¹ Adalese so našti ine više te izdržina, složindam amen dai po šukar korkore te ačhova ani Atina,

² a tumende te bičhala e Timoteje, amare phrale hem saradniko ani e Devlesiri služba zako širiba o evandjelje e Hristesoro, te zorjari hem te ohrabrini tumen ani tumari vera,

³ te na ovel niko uznemirime akale nevoljencar. Adalese so, hem korkore tumen džanen da injam odredime zako nevolje.

⁴ Hem čače, kad injamle tumende, angleder vačerđam tumende da ka arakhen amen nevolje, hem sar so džanen, ađahar hem inele.

⁵ Adalese, kad našti ine više te izdržinav, bičhalđum e Timoteje te dodžanav sar terđovena ani vera. Darandiljum zako tumende te na anda tumen ano iskušenje o Kušači, i da sa amaro trud inele za džabe.

⁶ A akana o Timotej irinda pe tumendar hem anda amende šukar vestija tumare veratar hem mangipnastar. Phenda amende da pamtinena amen palo šukaripe hem da mangena palem te dikhen amen, sar hem amen tumen.

⁷ Adalese, phraljalen, uzalo sa amare muke hem nevolje, utešindam amen tumara veraja.

⁸ Akana čače živinaja, adalese so džanaja da zorale terđovena ano Gospod.

⁹ Edobor radujinaja amen zbog tumende anglo amaro Devel! Našti dovoljno te zahvalina lese zako adava.

¹⁰ Dive hem rat čačikane molinaja te šaj palem te dikha tumen hem te dophera okova so falini ani tumari vera.

¹¹ A korkoro o Devel, amaro Dad, hem amaro Gospod Isus, nek pripremini o drom zako amaro aviba tumende.

¹² Nek o Gospod čerel te barjol hem te prepherđol tumaro mangipe jekh zako aver hem zako sa o manuša, sar so hem amen isi but mangipe zako tumende.

¹³ Nek zorjari tumare vile te oven bizi mana hem sveta anglo amaro Devel hem Dad, kad amaro Gospod Isus palem ka avel sa ple manušencar.

4

O dživdipe savoi ugodno e Devlese

¹ Ko kraj, phraljalen, sikavđam tumen sar valjani te živinen hem te ugodinen e Devlese – ađahar sar so hem živinena – a akana molinaja hem ohrabrinaja tumen ano Gospod Isus adava te čeren hem po više.

² Adalese so, tumen džanen save uputstvija dindam tumen ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

³ Adalese soi e Devlesiri volja te oven sveta – te ciden tumen oto blud,

⁴ hem svako tumendar te džanel te kontrolišini plo telo ko časno hem sveto način

–

⁵ a na ani požudno želja sar so adava ćerena okola manuša kola na džanen e Devlese,

⁶ hem ađahar ano adava te na ćeren nepravda tumare phralese hem te na prevarinen le ađahar so ka džan lesere romnjaja. Adalese so, o Gospod ka kaznini sa okolen kola ađahar ćerena, sar so već phendām tumenđe hem upozorindām tumen.

⁷ Adalese so, o Devel na vičinda amen ki nečistota, nego ko posvećenje.

⁸ Adalese, ko odbacini akava uputstvo, na odbacini e manuše, nego e Devle kova dela tumen ple Svetone Duho.

⁹ A so tičini pe e mangipnastar maškaro phralja, nane potreba te pisinav tumenđe adalestar, adalese so korkore e Devlestar injen sikavde te volinen jekh avere.

¹⁰ A tumen čače volinena sa e phraljen ani sa i Makedonija. Samo molinaja tumen, phraljaljen, te ćeren adava po više.

¹¹ Den sa tumendar te živinen mirno dživdipe, te dikhen tumenđe tumari buti hem te zaradinen tumare vastencar, sar so već phendām tumenđe.

¹² Ađahar hem okola kolai nevernici ka pošujinen tumen zbog adava sar živinena, a tumen naka zavisinen nikastar ano tumare potrebe.

O aviba e Gospodesoro

¹³ Na mangaja te oven ano bidžandipe, phraljaljen, so ka ovel okolencar kola mule, te na tugujinen sar avera kolen nane nada.

¹⁴ Adalese so, te verujinaja da o Isus mulo hem uštino taro mule, verujinaja hem da o Devel oleja ka vazdel okolen kola mule verujindoj ano leste.

¹⁵ Vaćerava tumenđe e Gospodesoro lafi: amen, kola živinaja hem kola ačhovaja di ko aviba e Gospodesoro, sigurno naka resa le angleder okolende so mule.

¹⁶ Adalese so, korkoro o Gospod ka huljel taro nebo, i olese ki naredba, ko glaso e arhandeosoro, ko zvuk e Devlesere trubakoro, ka ušten taro mule najangle okola kola mule verujindoj ano Hrist.

¹⁷ Tegani hem amen o dživde, kola ačhiljam, ka ova zajedno olencar legarde ko oblaci, te resa amen e Gospodeja ano

vazduho. Hem ađahar zauvek ka ova e Gospodeja.

¹⁸ Akale lafencar ohrabrinen jekh avere!

5

Oven spremna zako aviba e Gospodesoro

¹ A so tičini pe oto vreme hem oto sati, phraljaljen, na valjani te pisini pe tumenđe,

² adalese so hem korkore but šukar džanen da o Dive e Gospodesoro ka avel sar o čor ani rat.

³ Kad o manuša ka len te vaćeren: "Sai mirno hem sigurno", tegani otojekhvar ka arakhi len i propast, sar o dukha e khamnja đuvlja, hem naka šaj te našen.

⁴ Ali tumen, phraljaljen, na injen ani tomina, i adava dive te iznenadini tumen sar o čor.

⁵ Adalese so, sare tumen injen čhave e svetlosere hem čhave e divesere. Amen na pripadinaja e račaće hem e tominaće.

⁶ Adalese, ma te sova sar avera, nego te ova džangale hem trezvena.

⁷ Adalese so, okola kola sovena, sovena račate, hem okola kola maćona, maćona račate.

⁸ A amen, adalese so pripadinaja e divese, te ova trezvena, te urja amen o oklop oti vera hem oto mangipe hem i kaciga oti nada ano spasenje.

⁹ Adalese so, o Devel na odredinda amen zaki lesiri holi, nego te primina o spasenje prekalo amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁰ Ov mulo zako amende te šaj amen oleja te živina, bilo te injam pana dživde ili već muljam.

¹¹ Adalese, ohrabrinen hem barjaren jekh avere, sar so hem ćerena.

Poslednja uputstvija hem pozdravija

¹² Molinaja tumen, phraljaljen, te pošujinen okolen kola trudinena pe maškara tumenđe, okolen kola vodinena tumen hem sikavena tumen ano Gospod.

¹³ Ceninen len but, ano mangipe, zbog lengiri buti. Živinen ano mir jekh avereja.

¹⁴ Molinaja tumen, phraljaljen, opomeninen okolen kola na mangena te ćeren buti, ohrabrinen e darutnen, pomožinen e bizoralen, oven strpljiva sarijencar.

¹⁵ Dikhen niko nikase te na irini bišukaripe zako bišukaripe, nego uvek trudinen tumen te ćeren šukaripe jekh averese hem sarijende.

¹⁶ Uvek radujinen tumen.

¹⁷ Stalno molinen tumen.

¹⁸ Zahvalinen e Devlese ano sa, adalese soi adava i volja e Devlesiri zako tumende ano Isus Hrist.

¹⁹ Ma mudaren i jag e Svetone Duhosiri.

²⁰ Ma dikhen po tele o proroštvoja,

²¹ nego sa proverinen, i prihvatinen soi šukar.

²² Ciden tumen taro svako bišukaripe.

²³ A korkoro o Devel oto mir nek pherdeste posvetini tumen hem nek sa tumaro biće – o duh, i duša hem o telo – ovel bizi mana arakhlo zako aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro.

²⁴ Vernoi o Devel kova vićini tumen, ov hem ka ćerel adava.

²⁵ Phraljalen, molinen tumen hem amende.

²⁶ Pozdravinen sa e phraljen svetone čumudipnaja.

²⁷ Molinava tumen anglo Gospod te čitinen akava lil sa e phraljende.

²⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumencar.

O dujto lil e Solunjanende

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me o Pavle, zajedno e Silvaneja hem e Timotejeja, pisinava e khandirjaće ano Solun, savi ano Devel, amaro Dad, hem ano Gospod Isus Hrist.

² Milost tumende hem mir e Devlestar e Dadestar hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

Ohrabrenje ano progonstvo

³ Dužna injam, phraljalen, uvek te zahvalina zako tumende. Adahar hem dolikujini adalese so tumari vera sa po više barjola. Barjola hem o mangipe savo isi tumen jekh averese.

⁴ Adalese hvalinaja amen tumencar anglo avera khandirja e Devlesere, zbog tumari strpljivost hem vera savi isi tumen ano sa o progonstvija hem nevolje save nakhavena.

⁵ Sai adava dokaz dai e Devlesoro sudo pravedno hem da ka oven dostojna e Devlesere carstvose zako savo hem patinena.

⁶ Adalese soi o Devel pravedno, ov ka irini nevolja okolende kola tumende čerena nevolja,

⁷ a ka del odmor tumende kola patinena, a adahar hem amende. Adava ka ovel kad o Gospod Isus ka mothoj pe taro nebesija ple zorale andelencar,

⁸ e jagale plamenoja, te kaznini okolen kola na džanen e Devle hem okolen kola nane poslušna zako evandjelje amare Gospodesoro e Isusesoro.

⁹ On ka oven kaznime sa večno propast, cidime oto muj e Gospodesoro hem oto leso ro slavno zoralipe,

¹⁰ ko okova dive kad ov ka avel te ovel proslavime ple manuendar hem te divinen pe lese sare kola verujinena. A adava odnosini pe hem upra tumende, adalese so poverujinden zako amaro sve-dočanstvo.

¹¹ Adalese uvek molinaja amen zako tumende o Devel te čerel tumen dostojnonen zako dživdipe ko savo vičinda tumen hem

ple zoralipnaja te pherel svako tumari šukar namera hem svako delo savo avela tari vera.

¹² Molinaja amen te šaj o anav amare Gospodesoro e Isusesoro ovel proslavime ana tumende, a tumen ano leste, pali milost amare Devlesiri hem e Gospodesiri e Isuse Hristesiri.

2

O dujto aviba e Hristesoro hem o antihrist

¹ A so tičini pe oto aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro hem oto amaro čediba uzalo leste, molinava tumen, phraljalen,

² ma muken lokhe te zbuninen tumen ano misliba ili neko te uznemirini tumen, ni proroštvoja, ni lafencar, ni lileja – save se vačerena da amen pisindam, vačerindoj da o Dive e Gospodesoro već alo.

³ Ma muken nikase te hovaj tumen ko nisavo način, adalese so o Dive e Gospodesoro naka avel dikote prvo na avela i pobuna protiv o Devel hem dikote na mothoj pe o Manuš oto bezakonje, kova ka ovel uništme.

⁴ Ov suprotstavini pe zako sa so vičini pe “devel” ili zako sa so slavini pe, hem čhivela pes upreder adava. Ov čak hem ka bešel ano hram e Devlesoro tvrdindoj dai ov Devel.

⁵ Setinena tumen li da vačerđum tumende adalestar dok pana injumle kora tumende?

⁶ I tumen akana džanen so ičeri le te na mothoj pe dikote na avela leso ro vreme.

⁷ Adalese so, o tajno zoralipe e bezakonesoro već delujini, ali ov ka mothoj pe tek kad ka ovel cidime okova kova akana zadržini le.

⁸ Tegani ka mothoj pe o Manuš oto bezakonje, kole o Gospod Isus ka mudari daheja ple mujestar hem ka uništini ple slavnone avibnaja.

⁹ O Manuš oto bezakonje ka avel e Sotonesere zoralipnaja hem ka čerel razna hovavne znakija hem čudesija.

¹⁰ Ka koristini svako vrsta oti nepravda te hovaj okolen kola properena, adalese so na prihvatinde o mangipe premalo čačipe hem adahar te spasinen pe.

¹¹ Adalese o Devel ka bičhali lende zorali zabluda, te poverujinen ano hovajba.

¹² Adahar ka oven osudime sare kola na verujinde ano čačipe, nego uživinde ano bišukaripe.

Izabirime zako spasenje

¹³ A amen injam dužna uvek te zahvalina zako tumenđe, phraljalen kolen o Gospod volini, adalese so o Devel oto početak izabirinda tumen te oven spasime prekalo posvećenje e Duhostar hem prekali vera ano čačipe.

¹⁴ Ko adava vičinda tumen prekalo evanđelje savo amen propovedindam tumenđe, te ovel tumen udeo ani slava amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri.

¹⁵ Adalese, phraljalen, zorale terđoven hem iceren o sikaviba savo amen dindam tumen bilo lafencar, bilo lileja.

¹⁶ A korkoro amaro Gospod, o Isus Hrist hem o Devel, amaro Dad, kova edobor zavolinda amen, hem kova pali pli milost dinda amen večno uteha hem šukar nada,

¹⁷ nek utešini tumare vile hem nek zorjari tumen ano svako šukar delo hem lafi.

3

Molinen tumen zako amende

¹ Ko kraj, phraljalen, molinen tumen zako amende, te šaj e Devlesoro lafi sigate te širini pe hem te ovel poštujime, sar so inele hem kora tumende.

² Molinen tumen hem te izbayina amen oto rumime hem bišukar manuša, adalese so nane sarijen vera.

³ Ali, o Gospodi verno. Ov ka zorjari tumen hem ka arakhi tumen e Bišukarestar.

⁴ A amen injam uverime zako tumenđe ano Gospod da čerena hem da ka čeren okova so naredinaja tumenđe.

⁵ O Gospod nek usmerini tumare vile nakoro e Devlesoro mangipe hem e Hristesiri strpljivost.

Upozoriba ko besposlenost

⁶ A naredinaja tumenđe, phraljalen, ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro, te ciden tumen svakone phralestar kova živini besposleno, a na palo sikaviba savo priminden amendar.

⁷ Tumen hem korkore džanen da valjani te dikhen tumen upra amende, adalese so

amen na injamle besposlena kad injamle tumencar.

⁸ Nikasoro maro na haljam besplatno, nego dive hem rat čerđam phari buti te na ova tumenđe ko teret.

⁹ Čerđam adava, na adalese so nane amen pravo ko adava, nego sar te da tumen primer, te šaj dikhen tumen upra amende.

¹⁰ Adalese so, kad injamle kora tumende, dindam tumen akaja naredba: "Ko na mangela te čerel buti, ma ni te hal."

¹¹ Adalese so šunaja da nesave tumendar živinena besposleno. Ništa na čerena, nego mešinena pe ko averengere buća.

¹² Esavkenđe naredinaja hem molinaja len ano anav e Gospodesoro e Isuse Hristesoro ki mir te čeren pumari buti hem te han pumaro maro.

¹³ A so tičini pe tumendar, phraljalen, ma te dosadini pe tumenđe te čeren šukaripe.

¹⁴ Te neko na šunela adava so phendām tumenđe ano akava lil, izdvojinen le. Ma družinen tumen oleja, te šaj lađal,

¹⁵ ali ma dikhen le sar neprijatelje, nego upozorinen le sar phrale.

Završna pozdravija

¹⁶ A korkoro o Gospod oto mir uvek hem ano sa nek del tumen mir. O Gospod tumencar sarijencar!

¹⁷ Me, o Pavle, pisinava tumenđe akala pozdravija mle vasteja. Adahar me pisinava. Akavai o znako ano sa mle lila.

¹⁸ I milost amare Gospodesiri e Isuse Hristesiri tumencar sarijencar.

O prvo lil e Timotejese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isusesoro pali naredba e Devlesiri, amare Spasiteljesiri, hem e Hriste Isusesiri kovai amari nada,

² pisinava e Timotejese, mle čačikane čhave se ani vera:

Milost, milosrđe hem mir e Devlestar e Dade star hem e Hriste Isuse star, amare Gospode star.

Upozoriba upro hovavne sikaviba

³ Angleder so te džav ki Makedonija, rodinđum tutar te ačhave ano Efes, te naredine nesave manušen de te na sikaven nesave avera sikaviba,

⁴ hem te ačhaven pe oto verujiba ano paramiza hem ano bare rodoslovija. Sa adava više anela rasprave, nego so mothovela e Devlesoro plan savo čerela pe veraja.

⁵ O cilj oti akaja naredbai mangipe taro čisto vilo, tari šukar savest hem tari čačikani vera.

⁶ Nesave cidinde pe adalestar, hem irinde pe ko beskorisna vačeriba.

⁷ On mangena te oven učitelja e Zakonestar, a na haljovena ni so vačeren a ni so zorale tvrdinena.

⁸ Džanaja dai o Zakoni šukar te neko ičeri le sar so valjani.

⁹ Džanaja hem adava da o Zakoni nane dindo zako pravednici, nego zako okola kola na ičeren a le hem kolai protiv o Devel, zako nepobožna hem zako grešnici, zako nesveta hem zako biedevlesere, zako okola kola mudarena e dade ili e daja, zako okola kola mudarena e manušen,

¹⁰ zako bludnici, zako murša kola sovena e muršencar, zako okola kola činena hem biknena e manušen, zako okola kola hovavena, zako okola kola hovavne hana pe sovli hem zako sa kola čerena okova so protivini pe e saste sikavibnase.

¹¹ Akava sikavibai palo slavno evanđelje amare blagoslovime Devlestar savo maje poverime te vačerav.

O Pavle zahvalini zako e Devlesoro milosrđe

¹² Zahvalinava e Hriste Isuseso, amare Gospodeso, kova dinda man zoralipe, so inole poverenje ana mande hem čivđa man ani pli služba,

¹³ iako angleder injumle hulitelji, progonitelji hem nasilniko. Ali ov smilujinda pe maje, adalese so adava čerđum ano bidžandipe, sar neverniko.

¹⁴ Amaro Gospod mothovđa maje but bari milost! Pherđa man veraja hem mangipnaja savei ano Hrist Isus.

¹⁵ Akavai lafi čačipe hem zaslužini pherdeste te ovel prihvati me: O Hrist Isus alo ki phuv te spasini e grešnikonen, kolendar me injum najbaro.

¹⁶ Ali, adalese mothovđa pe milost maje, e najbare grešnikose, te šaj upra mande o Hrist Isus mothoj pli bari strpljivost, sar primer okolende kola ka verujinen ano leste te priminen o večno dživdipe.

¹⁷ A e večnone Carose, e jekhe Devlese, kova naši merel, kova na dičhola, čast hem slava zauvek! Amen.

E Timotejesiri odgovornost

¹⁸ Timotej, mlo čhavo, poverinava će akava uputstvo palo proroštija save pana angleder inele tutar vačerde. Te ičerđan tut upro lende, ka mare šukar mariba,

¹⁹ ađahar so ka ovel tut vera hem šukar savest. Nesave odbacinde akava hem uništinde pumari vera.

²⁰ Maškar olendei o Imenej hem o Aleksandar, kolen predinđum e Sotonese te sikljo ven te na hulinen.

2

Uputstvija zaki molitva

¹ Angleder sa, mangava te ovel rodiba, molitve, molbe hem zahvaliba zako sa o manuša,

² zako carija hem zako sa kolai ki vlast, te šaj živina mirno hem tiho dživdipe ani sa i pobožnost hem ano poštenje.

³ Adavai šukar hem ugodno e Devlese, amare Spasiteljese,

⁴ kova mangela sa o manuša te oven spasime hem te pendžaren o čačipe.

⁵ Adalese so jekhi o Devel hem jekhi kova terdola maškaro Devel hem o manuša – o manuš o Hrist Isus.

⁶ Ov dinda plo dživdipe sar otkup zako sa o manuša. Adavai svedočanstvo savo o Devel dinda ko pravo vreme.

⁷ I adalese o Devel čivda man te ovav propovedniko hem apostoli, te ovav učitelji avere nacijengoro ani vera hem ano čačipe. Na hovavava, vačerava tumende o čačipe.

⁸ Adalese, mangava o murša te molinen pe ko svako than, vazdindoj pumare sveta vasta bizi holi hem bizi rasprava.

⁹ Ađahar da, o đuvlja te urjen pe pristojno, skromno hem sar so džala ano redo, te na kitinen pe frizurencar, ni zlatoja ili biserencar ili skupone šejencar.

¹⁰ Umesto adava, nek čeren šukaripe, sar so dolikujini e đuvljende kola mothovena pe sar pobožna.

¹¹ O đuvlja nek sikljoen ani tišina hem ani sa i pokornost.

¹² E đuvljaće na mukava te sikaj ili te ovel upreder o murš, nego nek traini.

¹³ Adalese so, najangle inele čerdo o Adam, i tegani i Eva.

¹⁴ Hem na ine o Adam adava kova inele prevarime, nego i đuvli inele prevarime hem peli ano greh.

¹⁵ Ali i đuvli ka ovel spasime adaleja so ka bijani čhaven, te ačhile ani vera, ano mangipe hem ani svetost anglo Devel, sar so džala ano redo.

3

Save valjani te oven e khandirjakere vođe

¹ Akavai lafi čačipe: te neko mangela te ovel nadgledniko, šukar služba mangela.

² O nadgledniko valjani te ovel bizi mana, te ovel rom jekha romnjakoro, te ovel trezveno, razumno, pošujime, gostoljubivo, hem sposobno te sikaj,

³ te na ovel pijanica, ni nasilniko, nego te ovel nežno, ni kavgađija, ni halano parende.

⁴ Valjani te upravini šukar ple čhereja, hem te oven le čhave kola šunena le hem but pošujinena le.

⁵ Ali, te na džanda te upravini ple čhereja, sar ka upravini e Devlesere khandirjaja?

⁶ O nadgledniko na tromal te ovel manuš kova samo so obratinda pe, sar te na ovel barikano hem te na perel ani isto osuda sar o beng.

⁷ I valjani te ovel pošujime hem avere manušendar kola nane ani khandiri, te na lađari pe hem te na perel ani zamka e bengesiri.

Save valjani te oven o đakonja

⁸ Ađahar hem o đakonja valjani te oven cenime, te na oven dujemujengere, te na pijen but mol hem te na džan palo nepošteno barvalipe.

⁹ Valjani te ičeren pe ko hor čačipe e verakoro, ani čisto savest.

¹⁰ E đakonen najangle valjani te proverini pe, i tei bizi mana, šaj te oven ani služba.

¹¹ Ađahar hem lengere romnja valjani te oven cenime, te na ogovorinen, te oven trezvena hem ko sa te oven verna.

¹² O đakoni valjani te ovel rom jekha romnjakoro, hem šukar te upravini ple čhavencar hem ple čhereja.

¹³ Adalese so, okola kola šukar čerena i služba, ovena pošujime maškaro narodo hem troman bizi dar te vačeren oti pumari vera ano Hrist Isus.

O čačipe amara verakoro

¹⁴ Iako isi man nada da pana hari i ka avav tute, pisinava će akava

¹⁵ sar te šaj, te zadržindum man, džane sar valjani te ponašini pe o manuš e Devlese ano čher, savoi i khandiri e dživde Devlesiri, stubo hem temelji e čačipnasoro.

¹⁶ Bizi sumnja, bari i tajna oti pobožnost:

Ov inele mothovdo ano telo,
inele opravdime e Duhostar,
inele dikhlo e anđelendar,
inele propovedime maškaro avera nacije,
ano leste o manuša verujinde
hem legardilo upre ani slava.

4

Upozoriba protiv o hovavne učitelja

¹ O Duho jasno vačeri so ko poslednja vremenja nesave ka otperen oti vera, hem ka džan palo hovavne duhija hem palo sikaviba e demonengere.

² Esavke sikaviba avena taro dujemu-jengere hovavne manuša kolengiri savest otupinda.

³ On na mukena e manušende te ženinen pe hem vačerena lende te na han nesavo hajba save o Devel čerđa te ovel primime ani zahvalnost okolendar kola verujinena hem kola pendžarena o čačipe.

⁴ Adalese so, šukari sa o Devel so čerđa hem na valjani te odbacini pe ništa so primini pe ani zahvalnost,

⁵ adalese soi adava posvetime e Devlesere lafeja hem molitvaja.

Šukar sluga e Isuse Hristesoro

⁶ Te akalestar sikaveja e phraljen, ka ove šukar sluga e Hriste Isusesoro, parvardo verakere lafencar hem šukare sikavibnaja palo savo džaja.

⁷ Cide tut taro biedevlesere hem e puranengere paramiza, a vežbin tut ani pobožnost.

⁸ Adalese so, i vežba zako telo anela tikori korist, a i pobožnost šukari zako sa, adalese so ana peste isi la obećanje hem zako akava dživdipe hem zako dživdipe savo avela.

⁹ Akavai lafi čačipe hem zaslužini pherdeste te ovel prihvati.

¹⁰ Zako adava trudinaja amen hem maraja amen, adalese so amari nada čivdam ano dživdo Devel, kovai Spasitelj sa e manušengoro, najangle okolengoro kola verujinena.

¹¹ Adava naredin hem sikav.

¹² Niko te na dikhel tut po tele adalese so injan terno, nego ov primer e vernonende ano vačeriba, ano ponašiba, ano mangipe, ani vera hem ani čistota.

¹³ Đikote na avava, dikh te na ačhave o čitiba o Lafi anglo manuša, o propovediba hem o sikaviba.

¹⁴ Ma zanemarin o daro savoi ana tute, savoi će dindo prekalo proroštvoja kad o starešine čivde pumare vasta upra tute.

¹⁵ Dikh sa adava te cere, sa vileja de tut adalese, te šaj sare te dikhlen so džaja anglal.

¹⁶ Arakh korkore tut hem o sikaviba. Ačhov ko adava, adalese so, čerindoj adava ka spasine hem tut hem okolen kola šunena tut.

5

E udovicendar

¹ E purane manuše ma ukorin strogo, nego vačer lese sar dadese, e ternende sar phraljende,

² e purane romnjende sar dajende, a e ternjende sar phenjende, ani sa i čistota.

³ Poštujin e udovicen kolen nane ko te dikhel.

⁴ Ali, te e udovica isi čhave ili unukija, najangle on nek sikljovent te mothoven pobožnost dikhindoj pumare čerutnen hem adahar te irinen pumare dadende hem dajende, adalese soi adava šukar anglo Devel.

⁵ A i đuvli kojai čače udovica hem nane ko te dikhel la, čivđa pli nada ano Devel, hem dive hem rat terđola ano moliba hem ano rodiba.

⁶ A okoja koja živini raspusno, već muli iakoi dživdi.

⁷ Vačer lende sa adava, te oven bizi mana.

⁸ A te neko na dikhela pla familija, najangle ple čerutnen, adava odrekninda pe oti vera hem po bišukari e nevernikostar.

⁹ Ano popis oto udovice šaj te čivel pe okoja koja nane po terni taro šovardeš berš, kola inele jekh rom.

¹⁰ Oj valjani te ovel pendžardi palo šukar delja, te barjarđa čhaven, te inele gostoljubivo, te thovđa o pre e Devlesere manušengere, te pomožinda okolende kola ine ani nevolja, te posvetinda pe zako svako šukar delo.

¹¹ E terne udovicen ma čiv ko popis, adalese so kad i požuda cidela len e Hristestar, mangena te den pe.

¹² Adahar upra peste anena osuda, adalese so phagle pumaro angluno dindo lafi e Devlese.

¹³ Sem adalestar soi lenjiva, siklile te džan oto čher ko čher, hem na samo soi lenjiva, nego hem ogovorinena hem mešinena pe kaj nane lengiri buti, vačerindoj so na valjani.

¹⁴ Adalese mangava o terne udovice te den pe, te bijanen čhaven, te dikhen pumaro čher, te na den than e neprijateljese zako prigovor.

¹⁵ Adalese so, nesave več cidinde pe e veratar hem džele palo Sotoni.

¹⁶ Te nesava vernica isi udovice kolen dikhela, nek čerel adahar, te na perel o pharipe upri khandiri, te šaj i khandiri te pomožini e udovicen kolen čače nane ko te dikhel.

E starešinendar

¹⁷ O starešine kola šukar vodineni i khandiri zaslužinena duplo čast, najangle okola kola propovedinena hem sikavena.

¹⁸ Adalese so o Sveto lil vačeri: "Ma phand o muj e guruvesoro sar te na hal kad čerela buti e dīveja" hem "O bučarno zaslužini pli plata."

¹⁹ Ma prihvatin i tužba protiv o starešina, sem kad isi duj ili trin svedoci.

²⁰ Okolen kola grešinena ukorin anglo sarijende, te šaj averen te ovel dar te grešinen.

²¹ Rodava tutar anglo Devel, anglo Hrist Isus hem anglo izabirime anđelja te icere tut ko sa akava bizo predrasude hem te na icere nekasiri strana.

²² Ma sidar te rukopoložine nekas. Ma te ovel tut ništa averengere grehencar; dikh te ačhove čisto.

²³ Ma više pi samo pani, le pohari hem mol zako to želuco hem zako adava so but puti injan namborme.

²⁴ Nesave manušengere grehija dičhoveana, hem angleder olendar džana ko sudo e Devlesoro. A isi hem okola kasere grehija ka dičhoven ko sudo.

²⁵ Adahar, hem e manušengere šukar delja dičhoveana, a hem kad na dičhoveana, našti te ačhoven garavde.

6

¹ Sare kola akharena pharipe sar robija nek dikhen pumare gospodaren sar dostojnonen zako sa o pošujiba, te na vačeri pe bišukar e Devlesere anavestar hem amare sikavibnastar.

² A okola robija kaserei gospodarija vernici, te na ceninen len po hari adalese soi on lengere phralja. Nego, nek služinen

lende po šukar, adalese so korist adalestar isi e mangle phraljen kolai vernici.

Adava sikav hem rode e manušendar te čeren!

O hovavno sikaviba hem mangipe zako pare

³ Te neko averčhane sikaj e manušen hem na složini pe e saste sikavibnaja amare Gospodesere e Isuse Hristesere hem e sikavibnaja savoi pobožno,

⁴ ovi barikano hem na džanel ništa. Esavko patini oti namborme želja te raspravini pe hem te irini lafija, saveshtar ikljovena ljubomora, kavge, bišukar vačeriba hem bišukar misliba averendar.

⁵ hem stalna rasprave maškaro manuša kolen isi rumime godi, kolai cidime e čačipnastar, kola mislinena da prekali pobožnost ka barvaljon.

⁶ A čačei i pobožnost baro barvalipe tei o manuš zadovoljno okoleja so isi le.

⁷ Adalese so, ništa na anđam ko akava sveto, i ništa olestar našti ni te legara.

⁸ Adalese, te isi amen so te ha hem so te urja, valjani adaleja te ova zadovoljna.

⁹ A okola kola mangena te barvaljon, perena ano iskušenje hem ani zamka, hem ano but nerazumna hem bišukar želje save legarena e manušen ani propast hem uništenje.

¹⁰ Adalese soi o mangipe zako pare koreno dijekhe bišukaripnasoro. Nesave edobor mukle pe ano adava, i cidinde pe e veratar hem korkore pumende ande but dukha.

E Pavlesere poslednja uputstvija

¹¹ Ali tu, e Devlesere manušeja, naš adalestar, a dža pali pravednost, pobožnost, vera, mangipe, strpljivost hem krotkost.

¹² Mar šukar e verakoro mariba, icer tut ko večno dživdipe ko savo o Devel vičinda tut hem ko savo anglo but svedoci šukar ispovedindan ti vera.

¹³ Anglo Devel, kova dela dživdipe zako sa, hem anglo Hrist Isus, kova svedočinđoj anglo Pontije Pilat dinda šukar ispovediba, naredinava će

¹⁴ te icere akaja naredba bizi mana hem čisto di ko dive kad ka avel amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁵ Adava ka ćerel te ovel ano pravo vreme o blagoslovime hem o jekh Vladari, o Caro upreder o carija hem o Gospodari upreder o gospodarija.

¹⁶ Ovi o jekh kova nikad naka merel hem kova bešela ano svetlost kaj niko našti te avel. Ole nijekh manuš na dikhlja, ni šaj te dikhel le. Olese čast hem večno zoralipe. Amen.

¹⁷ E barvalenđe kolai ko akava sveto naredin te na ćeren pe barikane hem te na čhiven plo pouzdanje ano nesigurno barvalipe, nego ano Devel kova barvale dela amen sa zako uživiba,

¹⁸ te ćeren šukaripe, te oven barvale šukare ćeribnaja, te oven darežljiva hem spremna te delinen pumaro averencar.

¹⁹ Ađahar ka čedenfse barvalipe kova ka ovel zoralo temelji zako vreme savo avela, te šaj ićeren pe ko čačikano dživdipe.

²⁰ Timotej, arakh šukar okova soi tuće poverime. Cide tut taro biedevlesere čuće vaćeriba hem taro adava soi hovavne vićime džandipe savo protivini pe e čačipnase,

²¹ save nesave manuša ićerde hem adaleja cidinde pe e veratar.

I milost te ovel tumencar!

O dujto lil e Timotejese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Me, o Pavle, o apostoli e Hriste Isus-
esoro pali volja e Devlesiri, bičhaldo injum
te vačerav e obečime dživdipnastar savoi
ano Hrist Isus,

² pisinava e Timotejese, mle volime
čhavese:

Milost, milosrđe hem mir e Devlestar e
Dadestar hem e Hriste Isusestar, amare
Gospodestar.

O Pavle hrabrini e Timoteje te na ačaj te čerel pli buti

³ Zahvalno injum e Devlese, kolese kan-
dava ani čisto savest, sar so čerde hem mle
preci, đikote dive hem rat, bizo ačhojba
ičerava tut ano mle molitve.

⁴ Kad setinava man te asvende, avela
maje te dikhav tut, te pherdovav radost.

⁵ Setinava man te čačikane veratar, savi
najangle inele ani ti baba i Loida hem ani
ti daj i Evnika, a uverime injum dai akana
hem ana tute.

⁶ Adalese podsetinava tut te barjare i jag
e Devlesere darosiri savoi dindo tuće kad
čhivdum mle vasta upra tute.

⁷ Adalese so, o Devel na dinda amen
duho savo čerela amen te dara, nego duho
savo pherela amen zoralipnaja, mangip-
naja hem godaveripnaja.

⁸ Adalese ma lađa te svedočine amare
Gospodestar. Ma lađa ni mandar, kova
injum ano phandlipe zbog oleste, nego
palo zoralipe e Devlesoro, ov mancar ano
patiba zbog o evanđelje.

⁹ Ov spasinda amen hem vičinda amen
te živina sveto dživdipe, na zbog amare
delja, nego zbog plo plan hem zbog pli
milost. Adajai milost amende dindi ano
Hrist Isus angleder o početak e vremesoro,

¹⁰ a mothovđa pe amende akana kad
alo amaro Spasitelji o Hrist Isus. Ov
čerđa o meriba te ačhol bizo zoralipe hem
anda o večno dživdipe ko svetlost prekalo
evanđelje,

¹¹ zako savo injum čhivdo sar propoved-
niko, apostoli hem učitelji.

¹² Adalese hem trpinava sa akava, ali na
lađava, adalese so džanav kase verujindum
hem uverime injum da okova soi maje
dindo ov šaj šukar te arakhi đi ko okova
dive kad ka avel.

¹³ Ičer tut šukar ko saste lafija save man-
dar šundān, nek oven će sar primer, ani
vera hem ano mangipe ano Hrist Isus.

¹⁴ Arakh o šukar lafi savoi će poverime;
arakh le prekalo Sveto Duho kova živini
ana amende.

¹⁵ Džaneja so ačhavde man sare tari
regija Azija, maškaro lendei hem o Figel
hem o Ermogen.

¹⁶ O Gospod te mothoj plo milosrđe e
Onisiforosere čherutnende, adalese so but
puti hrabrinda man hem na lađandilo so
injum ano phandlipe,

¹⁷ nego, kad alo ano Rim, šukar rodinda
man đikote na arakhlja man.

¹⁸ O Gospod te del le ko okova Dive te
arakhi milosrđe e Gospodestar. A tu but
šukar džane kobor ov kandlja man ano
Efes.

2

Šukar vojniko e Hriste Isusesoro

¹ A tu mlo čhavo, ov zoralo ani milost
savi ano Hrist Isus.

² O sikaviba savo šundān mandar anglo
but svedoci, de le e manušende kolai pouz-
dana, kola ka šaj hem averen te sikaven.

³ Ov mancar ano patiba sar šukar vo-
jniko e Hriste Isusesoro.

⁴ Nijekh kova kandela sar vojniko, na
mešini pe ko avera buća, sar te šaj ugodini
ple narednikose.

⁵ Ađahar hem kad neko takmičini pe, na
primini i nagrada te na takmičinda pe palo
pravilja.

⁶ O bućarno ki njiva kova dela sa pestar
ki buti, prvo ov valjani te lel oto bijandipe
e žetvakoro.

⁷ Razmislin akalestar so vačerava,
adalese so o Gospod ka del tut te haljove
sa.

⁸ Ma bistri e Isuse Hriste, kova uštino
taro mule, kovai potomko e Davidesoro.
Adavai o evanđelje savo propovedinava,

⁹ zako savo edobor patinava da phan-
dena man ano lancija sar zločinco. Ali e
Devlesoro lafi nane phandlo ano lancija.

¹⁰ Adalese sa nakhavava zbog o izabirime manuša, te šaj hem on te dobinen o spasenje savo i ano Hrist Isus hem i večno slava.

¹¹ Akavai lafi čačipe:

Te muljam oleja,

oleja hem ka živina.

¹² Te nakhavdam o patnje,

oleja hem ka vladina.

Te odreknindam amen olestar,

hem ov ka odreknini pe amendar.

¹³ Te na injam lese verna,

ov ačhola verno,

adalese so našti te odreknini pe korkore pestar.

O bučarno kova dokažinda pe anglo Devel

¹⁴ Podsetin e manušen ko adava. Upozorin len anglo Devel te na raspravinen pe e lafendar; adalese so nane korist adalestar, a legari ani propast okolen kola šunena.

¹⁵ De sa tutar te mothove tut anglo Devel sar dokažime manuš, sar o bučarno kova nane le sostar te lađal, hem sar okova kova ispravno koristini pe e čačipnasere lafeja.

¹⁶ Cide tut taro biedevlesere hem taro čuče vačeriba, adalese so okola kola mukena pe ano lende, sa po dur cidena pe e Devlestar.

¹⁷ Lengoro sikaviba ka širini pe sar o rako. Maškar olendei o Imenej hem o Filit,

¹⁸ kola cidinde pe taro čačipe vačerindo; da o uštiba taro mule već inele, i adaleja phagena averengiri vera.

¹⁹ Ali e Devlesoro zoralo temelji zorale terđola hem upro lestei akava pečati: "O Gospod džanel okolen kolai olesere", hem "Nek cidel pe tari nepravda svako kova vičini o anav e Gospodesoro."

²⁰ Ali, ano barvalo čher nane samo zlatna hem srebrna čare, nego hem kaštunale hem phuvjale; nesavei olen dar zako časno koristiba, a nesave zako nečasno.

²¹ Okola kola ka čistinen pe oto nečasno, ka oven čare zako časno koristiba, posvetime hem korisna pumare Gospodarese, spremime zako svako šukar delo.

²² Naš taro bišukar želje e ternengere, a dža pali prevednost, vera, mangipe hem

mir; zajedno okolencar kola taro čisto vilo vičinena e Gospode.

²³ Cide tut taro hulava hem nerazumna rasprave, adalese so džane da legarena ani kavga.

²⁴ A e Gospodesoro sluga na tromal te ovel kavgadija, nego te ovel ljubazno sarijenar, spremno te sikaj, te ovel strpljivo e manušenar,

²⁵ krotko te sikaj e protivnikonen, ani nada da o Devel ka del len te pokajinen pe hem te pendžaren o čačipe,

²⁶ te phravdon lengere jača hem te oslobodinen pe tari zamka e bengesiri, kova phandlja len te čeren lesiri volja.

3

Save ka oven o manuša ano poslednja dive

¹ Te džane hem akava: ano poslednja dive ka oven but phare vremenja.

² Adalese so, o manuša ka dikhen samo korkore pumen, but ka volinen o barvalipe, ka hvalinen pe, ka oven barikane, ka hulinen, ka oven neposlušna pumare dadende hem e dajende, ka oven nezahvalna, nesveta,

³ bivilesere, naka mangel te oprostinen averende, ka ogovorinen, naka ovel len kontrola upra pumende, ka oven nasilna hem ka mrzinen o šukaripe,

⁴ ka oven izdajnici, bizo razmisliba ka čeren ani holi, but ka ičeren pe ko bare hem više ka volinen o zadovoljstvija nego so ka volinen e Devle,

⁵ ka čeren pe da ičeren pe ki pobožnost, a ka odrekninen pe lakere zoralipnastar. Cide tut esavkendar!

⁶ Maškar olendei okola so arakhena sar te đerdinen ko čhera hem te prelen i kontrola upro đuvlja kola lokheste verujinena sa, kolai opteretime grehencar hem kolai legarde bute požudencar,

⁷ đuvlja kola stalno sikljovena, ali nisar našti te pendžaren o čačipe.

⁸ Hem sar so o Janije hem o Jamvrije suprotstavinde pe e Mojsijase, ađahar hem akala manuša suprotstavinena pe e čačipnase. Olen isi rumime godi hem lengiri vera nane dokažime.

⁹ Ali naka resen dur, adalese so lengoro bigodaveripe sare ka dikhen, sar so dičhilo o bigodaveripe e Janijesoro hem e Jamvri-jesoro.

Poslednja uputstvija hem ohrabrenja e Timotejese

¹⁰ A tu leljan te dža palo mlo sikaviba, živiba, plan, vera, strpljivost, mangipe, istrajnost,

¹¹ progonstvija hem patnje, sar esavke save ine man ani Antiohija, ano Ikonijum hem ani Listra. Save sa progonstvija nakhavdum! A o Gospod taro sa ikalđa man.

¹² Ali hem sare kola mangena te živinen pobožno ano Hrist Isus, ka oven progonime.

¹³ A o bišukar manuša hem o hovavne ka oven sa po bišukar, adahar so ka hovaven averen hem so ka oven hovavde.

¹⁴ Ali tu ičer tut ko okova so sikliljan hem ko so injan uverime, adalese so džane kastar sikliljan.

¹⁵ Pana taro tikoripe džaneja o Sveta lila, save šaj te den tut mudrost zako spasenje prekali vera ano Hrist Isus.

¹⁶ Sai o Sveto lil nadahnime e Devlestar hem korisnoi zako sikaviba, zako ukoriba, zako ispraviba, zako barjariba ani pravednost,

¹⁷ te šaj e Devlesoro manuš ovel pherdeste pripremimo zako svako šukar delo.

4

¹ Anglo Devel hem anglo Hrist Isus, kova ka sudini hem e dživdenđe hem e mulenđe, lesere avibnaja hem lesere carstvoja hava tut sovli:

² propovedin o Lafi, spremno hem kadi pravo vreme hem kad nane, ispravin, ukorin, hrabrin, ani sa i strpljivost hem sikavibnaja.

³ Adalese so ka avel o vreme kad o manuša naka mangel te šunen o sasto sikaviba, nego palo pumare požude, ka čeden uzala pumende bute učiteljen kola vačerena okova soi šukar lengere kanenđe,

⁴ i ka ciden pumare kana e čačipnastar hem ka irinen pe e paramizenđe.

⁵ A tu ko sa ov trezveno, nakhav o nevolje, čer i buti sar evanđelista, čer pherdeste ti služba.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

⁶ Adalese so me već ovava žrtvujime, hem paše o vreme te ačhavav akava dživdipe.

⁷ Šukar mariba marđum, i trka di o kraj prastandiljum, i vera ičerđum.

⁸ Akanai maje pripremimo i kruna oti pravednost, savaja ko okova Dive ka nagradini man o Gospod, o pravedno Sudija, hem na samo man nego hem sarijen kola mangipnaja adžičerde lesoro aviba.

⁹ Dikh po sig te ave mande.

¹⁰ Adalese so, o Dimas ačhavđa man adalese so gudlilo lese akava sveto. Ov dželo ko Solun, o Kriskent ki Galatija, o Tit ki Dalmacija.

¹¹ Samoi o Luka mancar. Le e Marko hem ana le tuja, adalese soi maje korisno ani služba.

¹² E Tihike bičaldum ko Efes.

¹³ Kad ka ave, ana maje o ogrtači savo ačhavdum koro Karpa ani Troada, hem o lila, najangle o pergamentija*.

¹⁴ O kovači o Aleksandar čerđa maje but bišukaripa. O Gospod ka irini lese premalo lesere delja.

¹⁵ Hem tu arakh tut olestar, adalese so but protivinđa pe amare lafende.

¹⁶ Kad prvo puti branindum man anglo sudo, niko na inele uzala mande, nego sare ačhavde man. O Devel te na računini adava protiv olende.

¹⁷ Ali o Gospod inele uzala mande hem dinda man zoralipe te šaj prekala mande pherdeste te vačeri pe o evanđelje hem te šunen le sa o manuša kola na džanen e Devlese; hem injumle ikaldo taro danda e lavesere.

¹⁸ O Gospod ka ikali man taro svako bišukaripe hem bezbedno ka legari man ko plo carstvo e nebosoro.

¹⁹ Pozdravin e Priska hem e Akila hem e Onisiforosere čerutnen.

²⁰ O Erast ačhilo ano Korint, a e Trofime ačhavdum ano Milet adalese so inele nam-borme.

* 4:13 *pergamentija* Adavai koža e životinjakiri ki savi šaj ine te pisini pe.

²¹ Dikh te ave angleder o jevend. Pozdravinena tut o Euvul, o Pud, o Lin, i Klaudija hem sa o phralja hem o phenja.

²² O Gospod te ovel te duhoja. I milost tumencar!

O lil e Titese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava me, o Pavle, o sluga e Devlesoro hem o apostoli e Isuse Hristesoro, kova injum bičhaldo te barjarav i vera e Devlesere birimengiri hem o pendžariba e čačipnasoro savo legari ki pobožnost.

² Adaja vera hem o pendžariba dena nada e večnone dživdipnastar, saveše o Devel, kova nikad na hovaj, dinda plo lafi angleder o početak e vremesoro.

³ A ano pravo vreme mothovđa plo lafi prekalo propovediba savoi maje poverime pali naredba amare Spasiteljesiri, e Devlesiri.

⁴ Pisinava e Titese, mle čačikane čhaveše ani zajedničko vera:

Milost hem mir e Devlestar e Dadeštar hem e Hriste Isusestar, amare Spasiteljestar.

E Titesiri služba ko Krit

⁵ Ačhavđum tut ko Krit te čere okova so nane čerdo di o krajo hem ki svako diz te čhive starešinen, sar so me naredinđum će,

⁶ a o starešina te ovel manuš kastar našti ništa bišukar te vačeri pe, rom jekha romnjakoro, hem te oven le čhave kolai vernici hem kolendar našti te vačeri pe dai razmukle ili buntovna.

⁷ Adalese so, o nadgledniko, sar upravniko e Devlesere čheresoro, valjani te ovel manuš kastar našti ništa bišukar te vačeri pe, te na ovel manuš kova nikas na šunela, te na holjani sigate, te na mačol, te na ovel nasilniko, te na džal palo nepošteno barvalipe.

⁸ Ali valjani te ovel gostoljubivo, te volini o šukaripe, te ovel razumno, pravedno, sveto, uzdržljivo,

⁹ zorale te ičeri pe ko čačikano lafi amare sikavibnasoro, te šaj hrabrini averen saste sikavibnaja hem te uverini e protivnikonen.

¹⁰ Adalese so, isi but kolai buntovna, kola vačerena čuče lafija hem čerena averen te oven hovavde, a najangle maškaro kola kolai oti e jevrejengiri vera.

¹¹ Olengere muja valjani te phanden pe, adalese so zbog o nepošteno barvalipe

upropastinena sa e porodicen ađahar so sikavena len okova so na valjani.

¹² Jekh olendar, lengoro proroko, korrkoro phenda: "O manuša tari Krit uvek hovavena, oni divlja zverija, lenja hem halane."

¹³ Adavai čačikano vačeriba. Adalese zorale ukorin len, te oven saste ani vera,

¹⁴ te na ičeren pe ko paramiza e jevrejengere hem ko naredbe e manušengere kola cidinde pe taro čačipe.

¹⁵ E čistonende sai čisto, a e meljardende hem e nevernikonende ništa nane čisto, nego hem lengiri godi hem i savest meljarde.

¹⁶ Vačerena da pendžarena e Devle, ali pumare čeribnaja dokažinena da na pendžarena le. Oni odvratna hem neposlušna, nesposobna zako bilo savo šukar delo.

2

O dživdipe palo sasto sikaviba

¹ A tu, Tite, vačer okova so složini pe e saste sikavibnaja:

² o purane te oven trezvena, cenime, razumna, saste ani vera, ano mangipe hem ani strpljivost.

³ Ađahar hem o puranja te ponašinen pe sar so džala ano redo okolende kolai sveta: te na ogovorinen hem te na robujinen e pibnase, nego te sikaven okova soi šukar,

⁴ te sikaven e terne đuvljen te volinen pumare romen hem e čhaven.

⁵ Te oven razumna, moralno čista, bučarne ano čer, šukar, pokorna pumare romende – te na kaljari pe e Devlesoro lafi.

⁶ Ađahar hem, hrabrin e terne muršen te oven razumna.

⁷ Ano sa ov lende primer čerindoj šukar delja. Ano to sikaviba mothov čačikanipe hem ozbiljnost.

⁸ To sikaviba nek ovel sasto, te našti niko te vačeri protiv oleste, te ovel lađardo to protivniko, adalese so nane le ništa bišukar te vačeri amendar.

⁹ Sikav e robonen ko sa te pokorinen pe pumare gospodarende, te ugodinen lende hem te na irinen lende lafija,

¹⁰ te na čoren lendar, nego te mothoven pe sar manuša kolende šaj te verujini pe,

te šaj o sikaviba amare Spasiteljesoro, e Devlesoro, ko sa te ovel mothovdo dai šukar.

¹¹ Adalese so o Devel mothovđa pli milost savi šaj spasini sa e manušen.

¹² Adaja milost sikaj amen te odreknina amen e biedevlesere dživdipnastar hem akala phuvjakere požudendar, te živina ano akava sveto razumno, pravedno hem pobožno,

¹³ adžicerindoj o blagoslovime dive saveše nadinaja amen hem o slavno mothojba amare bare Devlesoro hem e Spasiteljesoro, e Isuse Hristesoro.

¹⁴ Ov dinda korkoro pes zako amende te otkupini amen taro svako bezakonje hem te očistini pese e narodo savo pripadini lese, savo željno te čerel okova soi šukar.

¹⁵ Akava valjani te sikave. Hrabrin hem ukorin ano sa o autoritet. Niko te na dikhel tut po tele!

3

Sar valjani te živinen o vernici

¹ Podsetin e manušen te pokorinen pe e vladarende hem zako vlastija, te oven poslušna, hem spremna zako svako šukar delo.

² Podsetin len nikastar te na vačeren bišukar, te na oven kavgadije, hem te oven krotka hem ljubazna premalo sa o manuša.

³ Adalese so hem amen nekad injamle nerazumna, neposlušna, hovavde, robujindam zako požude hem zako zadovoljstvija oti svako vrsta, nakhavindoj amaro dživdipe ano bišukaripe hem ani zavist. Mrzinde amen hem amen mrzindam jekh avere.

⁴ A kad amaro Spasitelji, o Devel, mothovđa plo šukaripe hem plo mangipe e manušende,

⁵ ov spasinda amen, ali na zbog amare pravedna delja save čerđam, nego zbog plo milosrđe. Ov spasinda amen prekalo thojba e neve bijandipnastar hem obnovinda amen e Svetone Duhoja.

⁶ O Devel upra amende barvale čorda e Svetone Duho prekalo Isus Hrist, amaro Spasitelji,

⁷ te šaj, opravdime pali lesiri milost, te ova naslednici e večnone dživdipnastar saveše nadinaja amen.

⁸ Akavai čačikano lafi, hem adalese mangava zorale te tvrdine, adahar te šaj hem okola so verujinena ano Devel te posvetinen pe te čeren šukar delja. Akavai šukar hem korisno e manušende.

⁹ Cide tut taro hulava debate hem taro rodoslovija, taro kavge hem taro rasprave zbog o Zakoni, adalese soi sa adava beskorisno hem nane vredno.

¹⁰ E manuše kova anela podela opomenin jekhvar, hem o dujto puti, a palo adaleste, ma više ništa te ovel tut oleja,

¹¹ adalese so džane dai esavko manuš rumime hem da grešini. Ov korkoro pes osudinda.

E Pavlesere završna lafija hem pozdravija

¹² Kad ka bičhalav tute e Arteme ili e Tihike, de sa tutar te ave di mande ko Nikopolj, adalese so adari mangava te nakhavav o jevend.

¹³ E Zino e advokate hem e Apolose šukar pomožin ko sa so valjani lenđe zako drom, te na falini lenđe ništa.

¹⁴ A hem amare manuša nek sikljoven te posvetinen pe te čeren šukar delja kaj zako adava čače isi potreba, te na živinen beskorisno dživdipe.

¹⁵ Pozdravinena tut sare kolai mancar akate. Pozdravin sarijen kola volinena amen ani vera.

I milost tumencar sarijenar.

O lil e Filimonese

E Pavlesoro pozdrav

¹ Pisinava me o Pavle, kova injum ano phandlipe zbog o Hrist Isus, hem o phral o Timotej, amare šukare amalese hem saradnikose e Filimonese,

² hem e phenjaće e Apfijaće, hem e Arhipese, kovai amaro saborco zako Hrist, hem sa e khandirjaće koja čedela pe e Filimonese ano čher:

³ Milost tumende hem mir e Devlestar, amare Dadestar, hem e Gospodestar e Isuse Hristestar.

E Pavlesiri zahvalno molitva

⁴ Uvek zahvalinava mle Devlese kad molinava tuće Filimone,

⁵ adalese so šunava zako to mangipe sa e Devlesere manušenje hem zaki ti vera ano Gospod Isus.

⁶ Molinav man zako amaro zajedništvo savo isi amen ani vera te anel će po baro haljojba oto svako šukaripe savo isi amen ano Hrist.

⁷ Adalese so to mangipe but radujinda man hem hrabrinda man, adalese so tu, phrala, osvežinda o vile e Devlesere manušenje.

E Pavlesiri molba zako Onisim

⁸ Adalese, iako ano Hrist tromam te naredinav će so valjani te cere,

⁹ zbog o mangipe najangle zamolinava tut, esavko savo injum, me o phuro Pavle, a akana hem ano phandlipe zbog o Hrist:

¹⁰ molinava tut mle čhaves e Onisimese, kase ano phandlipe uljum duhovno dad.

¹¹ Ov tuće angleder na inele korisno, a akanai korisno* hem tuće hem maje.

¹² Bičhalava le palal kora tute, ole, kovai mlo vilo.

¹³ Mangljum te ačhol kora mande, te šaj tuće ko than te kandel man đikote injum phandlo ano lancija zbog o evanđelje,

¹⁴ ali na mangljum ništa te cerav, a tu te na pristanine, te na cere akava šukar delo adalese so injan terime, nego adalese so isi tut šukar volja.

¹⁵ Šaj hem adalese inele hari cidime tutar, te šaj ov te ovel klo zauvek

¹⁶ hem na više sar robo, nego sar više oto robo – sar volime phral. Ovi maje but manglo, a kobor li više tuće, na samo sar manuš nego hem sar phral ano Gospod.

¹⁷ Adalese, te man dikheja sar saradniko, primin le sar man.

¹⁸ A te cerda će nesavo bišukaripe ili te avela će nešto, me adava lava upra mande.

¹⁹ Me, o Pavle, pisinava akava mle vasteja: ka platinav će sa so ov avela će. Te na phenav kobor tu maje aveja zako to duhovno dživdipe.

²⁰ Oja, phrala, te ovel man tutar korist ano Gospod. Osvežin mlo vilo ano Hrist!

²¹ Pisinava će akava adalese so injum uverime ani ti poslušnost, adalese so džanav da ka cere hem više adalestar so rodava.

²² Hem pana akava, spremin maje i soba sojbnase, adalese so nadinav man da o Devel ka irini man tumende zbog tumare molitve.

Poslednja pozdravija

²³ Pozdravinena tut o Epafra, kovai mancar ano phandlipe zbog o Hrist Isus,

²⁴ hem mle saradnici o Marko, o Aris-tarh, o Dimas hem o Luka.

²⁵ I milost e Gospodesiri e Isuse Hriste-siri tumare duhoja.

* **1:11** korisno O anav "Onisim" značini "korisno".

O lil e Jevrejende

O Čhavo e Devlesoroi po baro e anđelendar

¹ O Devel ani prošlost but puti hem ko but načinja vačerđa amare pradadende prekalo proroci,

² a ano akala poslednja dive vačerđa amende prekalo plo Čhavo kole odredinda te ovel nasledniko oto sa, prekala kaste hem stvorinda o sveto.

³ Ovi odsjaj oti e Devlesiri slava hem pravo slika e Devlesiri, ov kova sa ičeri ple zorale lafeja. I kad omogućinda e manušenje te oven očistime oto grehija, bešlo ko nebo, ko počasno than, oti desno strana e Najzorate Devlesiri.

⁴ Ađahar ulo edobor po zoralo e anđelendar, kobor o Devel dinda le anav po baro olengere anavendar.

⁵ Adalese so, o Devel nikad na phenda nijekhe andeose:

“Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum će Dad.”

Hem ko aver than ano Sveto lil o Devel phenela:

“Me ka ovav lese Dad,
a ov ka ovel maje Čhavo.”

⁶ A palem, kad bičhalđa ko sveto ple jekhore Čhave, phenda:

“Nek peren ko kočija anglo leste sa o anđelja e Devlesere.”

⁷ Zako anđelja phenela:

“Ple anđelen čerela sar barvalja
hem ple slugen sar o plamen e ja-gakoro.”

⁸ A e Čhave phenela:

“To tron, Devla, terđola zauvek.

Tu vladineja ano to carstvo žezloja oti pravednost.

⁹ Zavolinda i pravda, a zamrzinda o bezakonje.

Adalese o Devel, to Devel, pomazinda tut uljeja oti radost,
više nego bilo kas te amalendar.”

¹⁰ Hem akava phenela:

“Ano početak tu, Gospode, čivdan o temelji e phuvjakoro,
hem o nebesija čerdan te vastencar.

¹¹ Tu ačhoveja, a on ka nestaninen
hem ka purandon sar o akharde šeja.

¹² Ka pačare len sar o ogrtači,
ka oven zamenime sar o purane šeja.

A tu injan uvek isto
hem te beršende nane kraj.”

¹³ Nijekhe andeose o Devel na phenda:

“Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
dikote na pašjarava te neprijatelj
talo te pre.”

¹⁴ Soi onda o anđelja? Oni duhija kolai bičhalde e Devlestar te služinen okolende kola ka nasledinen o spasenje.

2

O baro spasenje

¹ Adalese but po više valjani te pazina ko okova so šundam, te na promašina o cilj.

² Adalese so te o lafi savoi dindo prekalo anđelja mothovđa pe dai čačikano hem te svako prestup hem neposlušnost dobinde pravedno kazna,

³ sar onda amen ka naša oti kazna ako zanemarinaja edobor baro spasenje? Prvo o Gospod propovedinda adava spasenje, a amende potvrdinde le okola kola šunde le.

⁴ O Devel isto potvrdinda le znakonencar, čudesencar hem raznone zorale deljencar hem e Svetone Duhosere daronencar saven ov delinda pali pli volja.

O Isus legari amen ano spasenje

⁵ O Devel na dinda e andelende te vladi-nen e svetoja savo avela, savestar amen vačeraja.

⁶ A neko negde phenda:

“Soi o manuš te misline upro leste?

Soi o čhavo e manušesoro te brinine tut olestar?

⁷ Čerđan le ko hari vreme po tikore e andelendar,
a dindan le i slava hem i čast sar kruna,

⁸ sa čivđan talo lesere pre.”

A adava dai lese sa pokorime, značini da na ačhilo ništa so nane lese pokorime. Akana pana na dikhaja dai lese sa pokorime,

⁹ ali dikhaja e Isuse, kova ko hari vreme inele čerdo po tikoro e andelendar, a dindi lese i slava hem i čast sar kruna zbog o meriba savo nakhavđa sar te šaj, pali e Devlesiri milost, okusini o meriba zako sa o manuša.

¹⁰ O Devel, zako kase hem prekala kaste sa postojini, manglja te oven le but čhave kola ka učestvujinen ani lesiri slava i adalese valjandā prekalo patiba te čerel savršeno e Isuse kova legari len ano spasenje.

¹¹ Adalese so, o Isus kova posvetini e manušen, hem on, kolai posvetime, sarei oto jekh Dad. Adalese ov na lađala olen te vičini “phraljalen”

¹² kad phenela:

“Ka mothovav to anav mle phraljende,
ka đilabav će zahvalna đilja anglo
čedime manuša.”

¹³ Hem palem:

“Ano Devel ka pouzdajinav man.”

Hem palem:

“Ače me hem o čhave kolen dinda man o Devel.”

¹⁴ A adalese soi o čhave manuša oto rat hem oto mas, hem ov valjandā te ovel

manuš sar olende, te šaj ple meribnaja uništini e benge kole isi vlast upro meriba,

¹⁵ hem te oslobodini okolen kola, ađahar so darana ine oto meriba, celo pumaro dživdipe inele ano ropstvo.

¹⁶ Adalese soi jasno da ov na alo te pomožini e andelende, nego e Avraamesere potomstvose.

¹⁷ Adalese valjandā ano sa te ovel slično ple phraljende, sar te šaj ovel milosrdno hem verno Prvosvešteniko kova služini anglo Devel, hem te čerel pomirenje zako grehija e manušengere.

¹⁸ I adalese so hem korkoro patinda hem inele iskušime, šaj akana te pomožini sarijende kola ovena iskušime.

3

O Isusi po baro e Mojsijastar

¹ Adalese, sveta phraljalen, tumen kola isi tumen udeo ano nebesko poziv, dikhlen tumen upro Apostoli hem Prvosvešteniko oti amari vera – upro Isus.

² Ov inele verno e Devlese kova čivđa le te ovel prvosvešteniko, sar so hem o Mojsije inele verno ano sa o čher e Devlesoro.

³ A palem, o Isus zaslužini po bari čast nego o Mojsije, sar so hem o graditelj i zaslužini po bari čast oto čher savo izgradinda.

⁴ Adalese so, svakoi čher izgradime nekastar, ali o Devel izgradinda sa so postojini.

⁵ O Mojsije inele verno ano e Devlesoro čher sar sluga, sar te šaj svedočini oto stvarija save tek ka oven mothovde.

⁶ Ali o Hrist verno upravini e Devlesere čhereja sar Čhavo. A amen injam lesoro čher te ičeraja o pouzdanje hem i nada savaja hvalinaja amen.

Upozorenje protiv i nevera

⁷ Adalese, sar so o Sveto Duho phenela:

“Avdive, kad šunena lesoro glaso,

⁸ ma oven phandle vilesere sar so inele tumare pradada kad pobuninde pe,

ano dive oto iskušenje ani pustinja.

⁹ Saranda berš tumare pradada dikhle mle delja,

- a palem izazivinde man hem iskušinde man.
- 10 Adalese holjandum upri adaja generacija hem phendum:
 'Lengere vile uvek cidena pe mandar, hem na pendžarena mle droma.'
- 11 Ani holi tegani haljum sovli:
 'Nikad naka đerdinen ano mlo than oto odmor.'

12 Phraljalen, pazinen te na ovel nekasoro vilo tumendar bišukar hem neverno, pa te cidel pe e dživde Devlestar.

13 Nego, svako dive ohrabrinen jekh avere, dok god phenela pe "avdive". Ađahar nikas tumendar te na prelel o greh hem te ćerel tumaro vilo te ovel phandlo.

14 Adalese so, sarijen amen isi udeo ano Hrist te ićeraja amen đi o kraj zorale ko pouzdanje savo ine amen ano početak.

15 Sar soi pisime ano Sveto lil:

"Avdive, kad šunena lesoro glaso, ma oven phandle vilesere sar so inele tumare pradada kad pobuninde pe."

16 Kolai adala so šunde e Devlesoro glaso, pa pobuninde pe? Nane li adala sa okola kolen o Mojsije ikalđa taro Egipat?

17 Hem upra kaste o Devel saranda berš inele holjame? Na li upro okolende kola grešinde, kasere telija mule ani pustinja?

18 Hem kase adava halja pe sovli da naka đerdini ko lesoro than oto odmor te na okolende kola inele neposlušna?

19 Ađahar dikhaja da našti ine te đerdinen ko lesoro than oto odmor zbog adava so na verujinde.

4

Odmor zako vernici

1 Adalese, iako e Devlesoro obećanje da ka đerdina ano lesoro odmor pana vredini, daran neko tumendar te na propustini le.

2 Adalese so, hem amende propovedinđa pe o evanđelje, sar so hem olende. Ali olende o lafi savo šunde na inele oti nisavi korist adalese so na prihvatinde le veraja sar okola kola ine lese poslušna.

3 Adalese so, amen, kola verujinaja, ka đerdina ano odmor e Devlesoro, sar so o Devel phendā:

"Ani holi tegani haljum sovli:
 'Nikad naka đerdinen ano mlo than oto odmor.'"

Ov adava phendā iakoi lesere delja završime taro ćeriba e svetosoro.

4 Adalese so, ko nesavo than ano Sveto lil zako eftato dive phenela ađahar: "A ko eftato dive o Devel odmorinđa pe oto sa ple delja."

5 A akatei palem phendo: "Nikad naka đerdinen ano mlo than oto odmor."

6 Adalese, pana isi prilika nesave te đerdinen ano than oto lesoro odmor. Ali okola kola prva šunde o evanđelje na đerdinde ano leste zbog pumari neposlušnost.

7 Adalese, o Devel palem odredinđa jekh dive savo vićini "avdive". Ov vaćeri oto adava dive but berša posle prekalo David, sar soi već phendo:

"Avdive kad šunena lesoro glaso, ma oven phandle vilesere."

8 Adalese so, te o Isus Navin legarđa len ano than oto odmor, ne bi o Devel posle vaćeri oto aver nesavo dive.

9 I ađahar e Devlesere manušenje aćhola o odmor sar kad o Devel odmorinđa pe ko eftato dive.

10 Adalese so, ko god đerdini ano e Devlesoro odmor, odmorini oto ple delja, baš sar so o Devel odmorinđa palo ćeriba e svetosoro.

11 Adalese, ana te da sa amendar te đerdina ano adava odmor hem nijekh amendar te na properel sledindoj o primer okolengoro kola inele neposlušna e Devlese.

12 Adalese soi o lafi e Devlesoro dživdo hem delotvorno, po oštroi oto svako maći savoi oštroi taro soduj strane. Ov ćhinela sa đi ko than kaj spojinena pe i duša hem o duh, hem đi ko maškar oto zglobija hem o kokala, pa sudini o mislija hem o namere e vilesere.

13 Nane stvorenja kola šaj te garavan pe e Devlestar. Sai phravdo hem jasno anglo okoleste kase mora te da računi.

O Isusi amaro Prvosvešteniko

¹⁴ O Isus, o Čhavo e Devlesoro, kovai amaro baro Prvosvešteniko kova nakhino maškaro nebesija. Adalese, te icera amen zorale upri vera savi ispovedinaja.

¹⁵ Adalese so, amen isi Prvosvešteniko kova šaj te saosetini pe amencar ano amare bizoralipa, adalese so nakhino maškaro sa o iskušnja sar hem amen, ali na grešinda.

¹⁶ Adalese, bizi dar te ava anglo e Devlesoro prestolje oti milost, te šaj primina milost hem milosrđe baš kad valjani amende.

5

¹ Adalese so svako prvosvešteniko birini pe maškaro manuša hem čhivela pe te zastupini e manušen anglo Devel, te anel darija hem žrtve zako grehija.

² Hem korkore ole isi bizoralipa hem adalese šaj te ovel nežno premalo okolende kolai ano bidžandipe hem ani zabluda.

³ Adalese ov mora te del žrtve hem zako grehija e narodosere hem zako ple grehija.

⁴ Niko na dinda pese adaja čast te ovel ani adaja služba, nego o Devel vičini le, sar so vičinda hem e Aarone.

⁵ Adahar ni o Hrist korkoro pese na dinda adaja čast te ovel Prvosvešteniko, nego čhivda le o Devel kova phenda lese:

“Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum će Dad.”

⁶ Adahar hem ko aver than phenela:

“Tu injan zauvek svešteniko
palo redo e Melhisedekesoro.”

⁷ Zako vreme kad o Isus živinda ki phuv, o molitve hem o molbe bare glasaja hem asvencar anda anglo Devel kova šaj ine te spasini le oto meriba. I adalese so inele pokorno, o Devel uslišinda le.

⁸ Iako inele e Devlesoro Čhavo, siklilo te ovel poslušno taro adava so patinda.

⁹ A kad ulo savršeno, ulo izvor oto večno spasenje sarijende kolai lese poslušna

¹⁰ hem o Devel proglasinda le zako Prvosvešteniko palo redo e Melhisedekesoro.

Te ovel pe zrela sledbenici e Isusesere

¹¹ Adalestar šaj pana but so te vačera, ali pharoi te objasnini pe, adalese so uljen lenja te šunen.

¹² I so di akana već valjanden te oven učitelja, palem valjani neko te sikaj tumen o osnovna sikaviba e Devlesere. Pana valjani tumende thud, a na o zoralo hajba.

¹³ Adalese so, ko pana parvari pe thudeja, na haljola o sikaviba oti pravednost, adalese soi pana čhavoro.

¹⁴ A o zoralo hajbai zako zrela manuša, kola zbog pumaro zrelo stanje isi len sposobnost te razlikujinen o šukaripe hem o bišukaripe.

6

¹ Adalese ana te ačhava o osnovno sikaviba e Hristestar hem te irina amen nakoro zrelo sikaviba. Na valjani palem te dža oto početak: oto pokajanje zako delja save legarena ano meriba, oti vera ano Devel,

² oto uputstvija zako krštenja, zako rukopolaganje, zako uštiba taro mule hem zako večno sudo.

³ A hem ka čera adava, te dinda o Devel.

⁴ Adalese so, nemogući okolen kola jekhvar inele prosvetlime, kola okusinde o nebesko daro, kolen ine udeo ano Sveto Duho

⁵ hem kola okusinde o šukaripe oto lafi e Devlesoro hem oto zoralipe e svetosoro savo avela,

⁶ pa otepele oti vera, palem te anel pe ko pokajanje, adalese so on adaleja palem korkore pumende čhivena ko krsto e Devlesere Čhave hem javno lađarena le.

⁷ Adalese so, i phuv upri savi često perela o bršim hem savi bijani biljke savei korisna okolende kola čerena buti ki adaja phuv, primini e Devlesoro blagoslov.

⁸ A i phuv savi bijani kare hem korov ništa na vredini hem oj ani opasnost te ovel prokletime, hem ko kraj ka ovel uništine ani jag.

⁹ Iako adahar vačeraja, mle manglalen, uverime injam zako tumende da isi tumen o po šukar blagoslovija save pripadinena zako tumaro spasenje.

¹⁰ Adalese so, o Devel nane nepravredno; ov naka bistrel tumaro delo hem o

mangipe savo mothovđen premalo leste ađahar so služinđen hem so služinena lesere manušenđe.

¹¹ A amen mangaja svako tumendar te mothoj isto revnost đī o kraj sar te pherđol okova zako sose nadinena tumen.

¹² Ađahar naka oven lenja, nego ka sledi-nen o primer okolengoro kola prekali vera hem i strpljivost nasledinena okova so o Devel obećinđa.

E Devlesoro obećanje dela nada

¹³ Adalese so, o Devel kad dinda o obećanje e Avraamese, adalese so na inele neko po baro olestar kasar šaj ine te hal pe sovli, halja pe sovli korkore peja,

¹⁴ vaćerindo: "Čaće ka blagoslovinav tut ano izobilje hem ka dav tut bute potomko-nen."

¹⁵ O Avraam inele strpljivo, hem ađahar priminđa okova so o Devel obećinđa lese.

¹⁶ Adalese so o manuša hana pe sovli okoleja soi po baro olendar, pa e sovljaja potvrdinena okova so inele phendo hem adaleja završinena svako rasprava.

¹⁷ Ađahar hem o Devel, mangindo e naslednikonende oto obećanje jasno te mothoj da naka menjini pli odluka, potvrdinđa o obećanje sovljaja.

¹⁸ O Devel dinda hem o obećanje hem i sovli. Adala duj našti te menjinen pe hem o Devel našti te hovaj. Adalese, amen, kola ano Devel arakhaja sigurnost, šaj te ovel amen baro ohrabrenje te icera amen zorale upri nada savi o Devel čivđa angla amende.

¹⁹ Adaja nada isi amen sar zoralo hem pouzdano sidro e dušakoro. Oj legari amen pali zavesa e hramesiri,

²⁰ kaj o Isus đerdinđa te zastupini amen ađahar so ulo večno Prvosvešteniko palo redo e Melhisedekesoro.

7

O Isusi o Prvosvešteniko palo redo e Melhisedekesoro

¹ A adava Melhisedek inele caro oti diz Salim hem svešteniko e Najbare Devlesoro. Kad o Avraam irinđa pe taro mariba ano savo pobedinđa e štare caronen, o Melhisedek iklilo anglo leste hem blagoslov-inđa le.

² Tegani o Avraam lelja o desetak oto sa so osvojinda ano mariba hem dinda e Melhisedekese. Prvo, o anav Melhisedek znaćini "caro oti pravednost", a caro oto Salim znaćini "caro oto mir".

³ Niko na džanel kola inele e Melhisedekesoro dad hem daj. Niko na džanel lesoro rodoslov. Niko na džanel kadi bijando hem kad mulo. Ovi slično e Devlesere Čhavesse hem ačhola svešteniko zauvek.

⁴ Dikhen samo kobori baro adava manuš kase čak hem o Avraam, o dad amare narodosoro, dinda desetak okolestar so inele najšukar osvojime ano mariba.

⁵ A e Levijesere potomkonende, kola ovena sveštenici, e Mojsijasoro zakoni naredini te len o desetak e narodostar – pumare phraljendar – iako i hem on e Avraamesere potomci.

⁶ O Melhisedek na inele e Levijesoro potomko, ali lelja o desetak e Avraames-tar hem blagoslovinda le, ole kas inele o obećanja e Devlesere.

⁷ A šukar džana da o po baro blagoslovini e po tikore.

⁸ Ano slučaj e sveštenikonengoro, o de-setak lena o manuša, kola merena, a ano slučaj e Melhisedekesoro, o desetak lela o Melhisedek kolese tvrdini pe dai dživdo.

⁹ Šaj hem te phenel pe da hem o potomci e Levijesere, kola lena o desetak, dinde o desetak prekalo Avraam,

¹⁰ adalese so o Levije pana inele ano telo ple pradadesoro e Avraamesoro kad o Melhisedek iklilo anglo leste.

¹¹ I te o savršenstvo šaj ine te doresel pe prekalo levitsko sveštenstvo savo inele uspostavime premalo Zakoni savo inele dindo e narodose, sose bi onda pana ovela potreba te ikljol aver svešteniko palo redo e Melhisedekesoro, a na palo redo e Aaronesoro?

¹² A kad menjini pe o sveštenstvo, mora te menjini pe hem o zakoni.

¹³ A o Isus, kastar sa akava vaćeri pe pripadinđa zako aver pleme, a niko taro adava pleme na služinda uzalo žrtveniko.

¹⁴ Adalese soi jasno da amaro Gos-pod avela taro pleme e Judasoro, a e

8

sveštenikonende taro adava pleme o Mojsije ništa na phenda.

¹⁵ A sa ovela po jasno adaleja so ikילו aver svešteniko kovai slično e Melhisedekese.

¹⁶ O Isus ulo svešteniko, ali na pali zakonsko odredba oto poreklo, nego palo zoralipe e dživdipnasoro savo našti te ovel uništite.

¹⁷ Adalese so olestar svedočini o Sveto lil: "Tu zauvek injan svešteniko palo redo e Melhisedekesoro."

¹⁸ Adaleja činavdili i purani naredba, adalese so inele bizorali hem beskorisno.

¹⁹ O Zakoni ništa našti ine te usavršini, ali akana dobindam po šukar nada savaja avaja paše e Devlese.

²⁰ Bitnoi hem adava da o Devel prekalo obećanje čivđa e Isuse te ovel prvosvešteniko. Okola angleder oleste inele sveštenici bizo obećanje.

²¹ A o Isus ulo svešteniko kad o Devel phenda hem halja pe sovli:

"O Gospod halja pe sovli
hem naka predomislini pe:
"Tu injan svešteniko zauvek."

²² Zbog adaja sovli, o Isus ulo garancija oto po šukar savez.

²³ But sveštenici inele, adalese so o meriba sprečinda len te ačhoven ani služba.

²⁴ Ali adalese soi o Isus večno, lesoro sveštenstvo nikad na nakhela.

²⁵ Adalese ov šaj potpuno te spasini okolen kola prekalo leste avena koro Devel. Ov živini večno te zastupini len anglo Devel.

²⁶ A esavko Prvosvešteniko hem valjanda amende – sveto, bizi krivica, bizi mana, odvojime oto grešnici, hem po uzvisime oto nebesija.

²⁷ Ov na valjani sar avera prvosveštenici svako dive te anel žrtva, prvo zakon ple grehija, a onda zakon grehija e narodosere. Ov adava čerđa jekhvar zauvek adahar so dinda pes sar žrtva.

²⁸ O Zakoni čivela zakon prvosveštenici manušen kolai bizorale. Ali i sovli, savi ali posle o Zakoni, čivđa e Čhave ko adava than, kovai savršeno zauvek.

O Isusi prvosvešteniko oto Nevo savez

¹ Glavno ano sa akavai da isi amen esavko Prvosvešteniko kova beštino ko prestolje, ko počasno than, oti desno strana e bare Devlesiri ko nebesija,

² kova služini ani Svetinja, ano čakikano Šatori savo vazdinda o Gospod, a na o manuš.

³ Svako prvosvešteniko čivdoi te anel darija hem žrtve. Adalese hem amaro Prvosvešteniko morandilo nešto te anel.

⁴ Te živini ine akana ki phuv, ni naka ovel ine svešteniko, adalese so već isi okola kola palo Zakoni anena darija,

⁵ okola kola služinena ani svetinja savi samo slika hem senka okolestar soi ko nebo. Adalese o Mojsije inele upozorime kad valjanda te vazdel o Šatori. O Devel tegani phenda lese: "Dikh sa te čere palo nacrt savoi će mothovdo ki gora."

⁶ A akana o Isus dobinda sveštetičko služba savi po bitno oti olengiri, adalese so o savez zakon savoi ov posredniko, po šukari oto Purano savez, adalese soi utemeljime ko po šukar obećanja.

⁷ A te ovel ine o prvo savez bizi mana, naka rodel pe ine o dujto te zamenini le.

⁸ Adalese so, korkoro o Devel arakhlja lese mana hem ple narodose phenda:

"Ače, avela o vreme – phenela o Gospod – kad ka dovršinav o nevo savez e narodoja oto Izrael hem e narodoja oti Juda.

⁹ Adava naka ovel sar o savez savo phandljum lengere pradadencar kad dolindum len oto vas te ikalav len taro Egipat. Adalese so, on na ačhile verna mle savezese, pa hem me irindum lende mlo dumo – phenela o Gospod.

¹⁰ A akavai savez savo ka phandav e izraelesere narodoja palo adava vreme, phenela o Gospod: ka čivav mle zakonja ano lengere mislija, hem ka pisinav len ano lengere vile. Me ka ovav lengoro Devel, a on ka oven mlo narodo.

¹¹ I niko više naka valjani te sikaj ple dizutne ni ple phrale vačerindoj: 'Pendžar e Devle', adalese so ka pendžaren man sare, oto najtikoro di o najbaro.

¹² Adalese so, ka oprostina v lende len-gere nepravde hem više naka setina v man-lengere grehendar.”

¹³ Kad phenda “nevo savez”, o Devel proglasinda o prvo savez dai purano. A sa so purandola, sigate ka nestanini.

9

Služba e Devle ano Purano zavet

¹ A hem e prvone saveze ine odredbe zako služba e Devle hem svetišče ki phuv.

² Adalese so, inele postavime o prvo deo oto Šatori, ano savo inele o svečnjako, o astali hem o sveta mare, a vičinda pe “Svetinja”.

³ O dujto deo oto Šatori, pali dujto zavesa, inele than savo vičinda pe “Svetinja upreder o svetinje”,

⁴ a ano leste inele o zlatno žrtveniko zako kadiba hem o Kovčeg oto savez savoi obložime zlatoja. Ano Kovčeg inele zlatno čaro e manaja hem e Aaronesoro štapi savo procvetinda, hem o ploče oto savez.

⁵ Upreder o Kovčeg inele o heruvim-ija kola predstavinde e Devlesiri slava. Olengere phaka inele raširime upreder o than kaj ovena oprostime o grehija. Ali adalestar akana naka vačera detaljno.

⁶ Kad sa adava inele adahar postavime, o sveštenici stalno derdinena ine ano prvo deo oto Šatori te čeren pumari služba.

⁷ Ano dujto deo oto Šatori derdini samo o prvosvešteniko, hem adava jekhvar ano berš, e rateja oti žrtva savi anela zako ple grehija hem zako grehija e narodosere savei čerde ano bidžandipe.

⁸ Adaleja o Sveto Duho mothoj da o drom ani Svetinja upreder o svetinje pana nane phravdo sa dikote postojini o prvo Šatori.

⁹ Adavai slika zako akava vreme, savi mothoj da o ande darija hem o žrtve naši ine te čeren te ovel savršeno i savest okole-siri kova služini e Devle.

¹⁰ O darija hem o žrtve tičinena pe samo oto hajba hem piba hem oto razna adetija e thojbnasere – oto pravilja save odnosinde pe samo upro telo hem

vredinde di ko vreme kad anda pe o nevo način e dživdipnasoro.

I savršeno žrtvai o Hrist

¹¹ A kad o Hrist alo sar Prvosvešteniko oto škaripa save akana isi amen, nakhino maskaro po baro hem po savršeno Šatori, savo nane čerdo manuškane vasteja – savo na pripadini akale svetose.

¹² I kad derdinda jekhvar zauvek ani Svetinja upreder o svetinje, ov na anda o rat e buznjengoro hem e gurutengoro, nego plo rat, hem adahar postigninda amende o večno otkupljenje.

¹³ Adalese so, te o rat e buznjengoro hem e gurutengoro hem o pepeo e gurut-vnjakoro, savencar poškopinena pe okola kolai nečista palo adeti, posvetini te oven telesno čista,

¹⁴ kobar više o rat e Hristesoro, kova prekalo večno Duho anda pes sar savršenona žrtva anglo Devel, ka očistini amari savest oto delja save legarena ano meriba, te šaj služina e dživde Devlese.

¹⁵ Zbog adavai o Hrist posredniko oto Nevo savez, te šaj okola kolai vičime prim-inen o obečime večno nasledstvo, adalese so ov mulo sar otkupljenje zako prestupija savei čerde ano prvo savez.

¹⁶ Adalese so, kad isi amaneti, valjani te utvrdini pe o meriba okolesoro kova ačhavda le.

¹⁷ Adalese so o amaneti važini tek palo meriba, a nikad na važini doki dživdo o manuš kova ačhavda le.

¹⁸ Adalese hem zako prvo savez val-janda rat sar te šaj važini.

¹⁹ Adalese so, kad o Mojsije e narodose vačerda sa o naredbe e Zakonesere, lelja o rat e gurutengoro hem e buznjengoro e panjeja, e lole vunaja hem e biljkaja isop, i poškopinda hem i knjiga oto Zakoni hem sa e narodo.

²⁰ I phenda: “Akavai o rat oto savez savo o Devel tumende odredinda.”

²¹ Isto adahar poškopinda o Šatori hem sa o čare savencar čerela pe i služba e Devlese.

²² A premalo Zakoni skoro sa čistini pe rateja, hem bizo čoriba e ratesoro nane oprostiba.

²³ Adalese valjani o predmetija savei čerde premali slika oto nebeska stvarija te čistinen pe ko esavko način, ali o čačikane nebeska stvarija valjani te čistinen pe po šukare žrtvencar nego soi akala.

²⁴ Adalese so, o Hrist na đerdindā ani Svetinja savi čerdi vastencar premali slika oti okoja soi čačikani, nego ano nebo, te šaj akana ikljol anglo Devel umesto amende.

²⁵ Ov na đerdindā adari te anel pes sar žrtva but puti, sar so o prvosvešteniko svako berš đerdini averesere rateja ani Svetinja upreder o svetinje.

²⁶ Tei adahar, onda o Hrist valjandā te patini ine but puti taro čeriba e svetosoro. Nego, ov mothovda pe akana, ko kraj e vremesoro, pla žrtvaja te cidel o greh jekhvar zauvek.

²⁷ Hem sar soi e manušenđe odredime jekhvar te meren, a onda te ikljon ko sudo e Devlesoro,

²⁸ isto adahar hem o Hrist inele ando sar žrtva samo jekhvar, te legari o grehija butengere. A ka avel hem palo dujto puti, ali na zbog o grehija, nego te anel spasenje okolende kola željno adžicerena le.

10

E Hristesiri žrtvai prinosime jekhvar zauvek

¹ O Zakoni samo senka oto šukar stvarija save avena – ali na hem lengoro pravo oblik. I adalese nane moguće istone žrtvencar, save ponovinena pe berš palo berš te usavršini okolen kola avena koro Devel.

² Te šaj ine o Zakoni te čerel len savršena, onda naka den pe više ine žrtve. A okola kola slavinena e Devle ka oven ine očistime jekhvar zauvek hem naka osetinen pe ine kriva zako pumare grehija.

³ Ali, o žrtve svako berš samo podsetinena upro grehija,

⁴ adalese so o rat e gurvengoro hem e buznjengoro našti nikad te cidel o grehija.

⁵ Adalese o Hrist, kad alo ko akava sveto, phenda:

“Na mangljan o žrtve hem o prinosija, nego pripreminda manje telo.

⁶ Na injanle zadovoljno e žrtvencar save tharena pe, ni avere žrtvencar zako greh.

⁷ Tegani phendum: ‘Ače, avava, te izvršinav ti volja, Devla, adalese soi adahar pisime mandar ano Sveto lil.’”

⁸ Prvo phenda: “Na mangljan o žrtve hem o prinosija” hem “na injanle zadovoljno e žrtvencar save tharena pe, ni avere žrtvencar zako greh”, iako o Zakoni rodela on te prinosinen pe.

⁹ Palo adava phenda: “Ače, avava te izvršinav ti volja.” Adaleja o Devel činaj o prvo prinosiba e žrtvengoro sar te šaj uspostavini o dujto prinosiba.

¹⁰ O Isus Hrist inele poslušno e Devlesere voljaće: prinosinda plo telo sar žrtva jekhvar zauvek hem adahar čerda amen te ova sveta.

¹¹ Svako svešteniko taro dive ko dive čerela pli služba anglo Devel. Bizo ačhojba prinosini istone žrtven, save nikad našti te cidel o grehija.

¹² A o Hrist jekhvar dinda pes zako grehija hem zauvek beštino ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

¹³ Ov pana taro adava vreme adžiceri lesere neprijatelja te oven čivde talo lesere pre.

¹⁴ Adalese so, ov jekha žrtvaja zauvek anda di ko savršenstvo okolen kolai posvetime.

¹⁵ A hem o Sveto Duho svedočini amende adalestar kad phenela:

¹⁶ “Akavai o savez savo ka phandav olen-car, palo adava vreme, vaćeri o Gospod:

ka čivav mle zakonja ano lengere vile, hem ka pisinav len ano lengere mislija.”

¹⁷ Hem:

“Naka setinav man više oto lengere grehija hem oto lengere bezakonja.”

¹⁸ A kadi o grehija oprostime, na prinosinena pe više žrtve.

Poziv ki istrainost

¹⁹ I adalese, phraljalen, isi amen sa i sloboda te đerdina ki Svetinja upreder o svetinje prekalo rat e Isusesoro,

²⁰ kova phravđa amende nevo hem dživdo drom maškari zavesa – ple teloja.

²¹ I adalese so isi amen baro Svešteniko kova vladini upreder o čher e Devlesoro,

²² te ava anglo Devel čačikane vileja hem veraja savi pherdi pouzdanje, adalese soi amare vile očistime oti bišukar savest, a o telija thovde čistone panjeja.

²³ Adalese zorale te icera amen upri nada savi ispovedinaja, adalese soi verno Okova kova dinda amen obećanje.

²⁴ Te pazina ko adava te hrabrina jekh avere ko mothojba mangipe hem šukar delja.

²⁵ Ma te ačhava amare zajednička sastanci, sar so nesaven isi običaj, nego hrabrinen jekh avere. Akava čeren but po više sar dikhena da avela o dive e Gospodesoro.

²⁶ Adalese so, te namerno grešinaja palo adava so pendžardam o čačipe, onda nane više aver žrtva savi ka cidel o greh,

²⁷ nego ačhola samo o darutno adžiceriba o Sudo hem i bari jag savi sa ka uništini e Devlesere protivnikonen.

²⁸ Ko odbacini e Mojsijasoro zakoni, bizi milost mudari pe palo svedočiba e duje ili trine svedokonengoro.

²⁹ Zamislinen kobor po bari kazna ka zaslužini okova kova pregazini e Devlesere Čhave hem smatrini dai nečisto o rat oto savez savejai posvetime, hem ko vredini e Duho oti milost!

³⁰ Adalese so, amen džana Okole kova phenda: "I osvetai mli, me ka irinav", hem: "O Gospod ka sudini ple narodose."

³¹ Strašnoi te perel pe ko vasta e dživde Devlese!

³² Setinen tumen e anglune divendar, kad, palo adava so injenle prosvetlime, nakhavden but nevolje hem patnje.

³³ Nesavo puti javno injenle vredime hem marde, a nesavo puti pomožinden averende kola isto adava nakhavde.

³⁴ Tumen učestvujinden ano patiba okolengoro kolai phandle, hem radosno prihvatinden kad ki sila lelje tumendar sa

so ine tumen, adalese so džanden da ani večnost isi tumen nešto soi po šukar hem trajno.

³⁵ Adalese ma odbacinen tumaro pouzdanje savo anela bari nagrada.

³⁶ Adalese so, valjani tumende istrainost te čeren e Devlesiri volja hem te priminen okova so obećinda.

³⁷ Adalese so:

"Pana hari, pana samo hari,
pa ka avel Okova kova valjani te avel,
hem naka kasnini.

³⁸ A mlo pravedniko ka živini oti vera,
a te cidinda pe,
naka ovav zadovoljno oleja."

³⁹ Ali, amen na injam okolendar kola cidena pe, pa properena, nego injam okolendar kolen isi vera hem kolai spasime.

11*I vera hem istrainost*

¹ A i verai sigurnost ano okova zako so nadinaja amen hem uverenje zako okova so na dikhaja.

² Prekali vera amare pradada dobinde pohvala e Devlestar.

³ Veraja haljovaja dai o sveto čerdo e Devlesere lafeja, da okova so dičhola čerdoi okolestar so na dičhola.

⁴ Veraja o Avelj prinosinda po šukar žrtva e Devlese nego o Kain, hem zbog pli vera ine pohvalime sar pravedno kad o Devel pohvalinda lesere darija. Hem, iakoi mulo, pana vačeri prekali pli vera.

⁵ Veraja o Enoh inele legardo taro akava sveto te na dikhel o meriba, hem "našti ine te arakhen le, adalese so o Devel lelja le." A angleder so te ovel legardo, pohvalimei sar okova kova ugodinda e Devlese.

⁶ A bizi verai nemoguće te ugodini pe e Devlese, adalese so ko avela anglo leste, valjani te verujini da o Devel postojini hem da nagradini okolen kola rodena le.

⁷ Veraja o Noje izgradinda i barka te spasini pla porodica oto potop. Inele poslušno e Devlese kova upozorinda le da ka ovel okova so nikad angleder na

inele. Ađahar o sveto inele osudime, a Noje opravdime prekali pli vera.

⁸ Veraja o Avraam, kad inele vičime te džal ko than savo posle ka primini ano nasledstvo, inele poslušno e Devlese hem dželo, iako na džanda kaj džala.

⁹ Veraja živinda ani obečime phuv sar abandija ani tuđina. Živinda ano šatorija, sar hem o Isaak hem o Jakov, kolende o Devel dinda isto obečanje.

¹⁰ Čerđa ađahar adalese so adžicerđa i diz sava isi zorale temelja, savakoroj graditelj hem tvorco o Devel.

¹¹ Veraja čak hem i Sara, koja inele nerotkinja, dobinda zoralipe te ovel la potomstvo, iako više na inele ano berša kad šaj ine te bijani, adalese so smatrinda vernone e Devle kova dinda la o obečanje.

¹² Ađahar oto jekh manuš, kova inele sar mulo, bijandilo o potomstvo, “edobor but sar o čerenja ko nebo hem bezbroj sar i pošik ki obala e moresiri.”

¹³ Sare on živinde ani vera sa di ko pumaro meriba, bizo te priminen o stvarija savei lende obečime. Samo odural dikhle len hem radujinde pe, priznajindoj dai on ki akaja phuv samo abandije hem putnici.

¹⁴ A okola kola ađahar vačerenja, moth-ovena da rodjena pli phuv.

¹⁵ Te mislinde upri phuv tari savi iklile, ka arakhen ine prilika adari hem te irinen.

¹⁶ Ali, umesto adava, on radujinde pe zaki po šukar phuv – okoja i nebesko. Adalese o Devel na lađala te vičini pes olen-goro Devel, adalese so ov pripreminđa diz olende.

¹⁷ Veraja o Avraam, kad o Devel testirinda le, anda e Isaake sar žrtva. O Avraam, kova priminda o obečanja, inele spremno te žrtvujini ple jekhore čhave,

¹⁸ iako o Devel phenda lese: “To potomstvo ka nastavini pe prekalo Isaak.”

¹⁹ O Avraam smatrinda da o Devel šaj te vazdel taro mule e Isaake. Adalese, slikovito vačerdo, čače hem priminda e Isaake palal taro mule.

²⁰ Veraja o Isaak blagoslovinda e Jakove hem e Isave zaki budućnost.

²¹ Veraja o Jakov, anglo meriba, blagoslovinda e Josifesere soduje čhaven

hem, oslonime upro plo štapi, pokloninda pe e Devlese.

²² Veraja o Josif, kad inele anglo meriba, vačerđa oto ikljojbja e Izraelconengoro taro Egipat hem naredinda so te čeren lesere kokalencar.

²³ Veraja e Mojsija, kad bijandilo, lesoro dad hem i daj garavde trin masek, adalese so dikhle dai o čavoro posebno hem na darandile oti e carosiri naredba.

²⁴ Veraja o Mojsije, kad barilo, na manglja te vičinen le “e faraonesere phenjakoro čhavo.”

²⁵ Radije izabirinda te ovel mučime zajedno e Devlesere narodoja, nego ko hari vreme te uživini ano greh.

²⁶ O patiba zako Hrist smatrinda dai po baro barvalipe nego sa o egipatsko barvalipe, adalese so dikhlja upri nagrada savi ka dobini oto Devel.

²⁷ Veraja dželo taro Egipat hem na darandilo e faraonesere holjatar. Nastavinda dalje adalese so na cidinda ple jača okolestar kovai nevidljivo.

²⁸ Veraja naredinda e Izraellesere narodose te slavinen i Pasha hem te prskinen rateja o dovratnici sar te na mudari lengere prvobijande čhaven o anđeo kova uništini.

²⁹ Veraja o Izraelci nakhle o Lolo more sar upri šuki phuv, a kad o Egipcjanja mangle te čeren isto adava – taslile.

³⁰ Veraja pele hem o jerihonska duvarija palo adava so o Izraelci ehta dive phirde okolo leste.

³¹ Veraja i bludnica i Raava na muli zajedno okolencar kola inele nepokorna, adalese so šukar priminda e špijunen.

³² I so pana te phenav? Nane man vreme detaljno te phenav tumende oto Gedeon, oto Varak, oto Samson, oto Jeftaj, oto David, oto Samuilo hem oto avera proroci.

³³ On veraja pobedinde o carstvija, pravedno vladinde, priminde e Devlesere obečanja, phandle e lavengere muja,

³⁴ mudarde o bare jaga, našle e meribnastar oto mači, dobinde zoralipe ano bizoralipe, ule zorale ani borba, terinde ko našiba e abandijengere vojsken.

³⁵ O đuvlja, zbog o uštiba taro mule, palem dobinde pumare mulen. Avera manuša inele čivde ko muke, ali radije mule nego te odrekninen pe e Devlestar sar te oven oslobodime. Ine len nada da ka ušten taro mule ano po šukar dživdipe.

³⁶ Nesavende marde muj hem šibinde len, čivde lende okovija hem frdinde len ano phandlipe.

³⁷ Inele mudarde barencar, činde ko ekvaš, mudarde mačeja. Phirde okolo ano e bakrengere hem buznjengere kože. Inele čorore, progonime hem zlostavime.

³⁸ O sveto na inele dostojno olende. Lutinde pustinjencar hem bregonencar, garavde pe ano pećine hem ano jame ani phuv.

³⁹ Hem sarei on pohvalime zbog pumari vera, ali na priminde okova so o Devel obećinda.

⁴⁰ Adalese so, o Devel odredinda nešto po šukar zako amende, a adavai on, zajedno amencar, te resen di ko savršenstvo.

12

E Devlesoro vaspitujibai dokaz oto lesoro mangipe

¹ I adalese so injam okružime edobor bute svedokonencar, te frda amendar svako pharipe hem greh savo ćerela te sapletina amen, hem istrajno te prasta amari trka savi angla amende.

² Tumare jača nek oven upro Isus kovai Začetniko hem o Usavršitelj amara verakoro! Zbog i radost savi inele anglo leste, patinda ko krsto bizo te razmislini oti ladž, hem beštino ko prestolje, ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

³ Razmislinen olestar, kova nakhavđa edobor protiviba e grešnikonengoro, sar tumen te na oven obeshrabrime hem sar te na odustajinen.

⁴ Ani tumari borba protiv o greh pana na aljen di adava te den tumaro dživdipe,

⁵ hem bisterđen e Devlesoro ohrabrenje savo sar čavende vaćeri tumende:

“Mlo čavo, obratin pažnja kad o Devel vaspitujini tut,
hem ma ov obeshrabrime kad ukorini tut.

⁶ Adalese so, o Gospod vaspitujini okole kole volini,
hem ispravini svakone kas prihvatini sar ple čhave.”

⁷ Prihvatinen o vaspitujiba, adalese so o Devel postupini tumencar sar ple čhavencar. A isi li čavo kole o dad na vaspitujini zorale?

⁸ Ali te na injen vaspitujime zorale, sar so svako čavoro adava mora te nakhel, onda injen kopilja, a na lesere čhave.

⁹ Pa hem amare dada palo telo vaspitujinde amen zorale hem amen poštujindam len. Sar onda te na pokorina amen but po više e duhovnone Dadese sar te šaj živina?

¹⁰ Amare dada zako hari vreme vaspitujinde amen zorale sar smatrinde da valjani, a o Devel vaspitujini amen zako amaro šukaripe, sar te šaj ovel amen udeo ani lesiri svetost.

¹¹ A palem, o vaspitujiba nane ugodno, nego dukhala dok trajini. Ali, posle okola kolai zorale vaspitujime, ka ovel len mir savo avela oto ispravno živiba.

¹² Adalese zorjaren tumare malaksime vasta hem tumare bizorale kočija.

¹³ Ravnonen o droma zako tumare pre, te na iščašinen pe o bizorale pre, nego te oven sasljarde.

Poziv ki poslušnost e Devlese

¹⁴ Den sa tumendar te živinen ano mir sarijencar hem te posvetinen tumen. Bizi svetost niko naka dikhel e Gospode.

¹⁵ Šukar pazinen te na ačhol neko bizi e Devlesiri milost hem te na barjol nesavo ćerko koreno, pa te izazivini nevolje hem te otrujini buten.

¹⁶ Pazinen niko te na ovel bludniko ili biedevlesoro, sar o Isav, kova zako jekh hajba bikninda plo pravo ko prvorodstvo.

¹⁷ Sar so džanen, palo adava ov manglja te dobini e dadesoro blagoslov. Ali lesoro dad odbinda te del le o blagoslov iako o Isav asvencar rodinda le. O Isav nisar našti ine te promenini okova so lesoro dad već ćerđa.

¹⁸ Tumen na aljen, sar o Izraelci, paše zaki gora savi šaj te pipini pe hem savi thabljola ani jag. Na aljen paše ko than kaj vladini i tomina, o kalipe hem i barval.

¹⁹ Na aljen paše ni zako zvuk e trubakoro ni zako glaso savo vačerda adahar da okola kola šunde le, molinde te na vačeri lende više.

²⁰ Našti ine te podnosinen okova soi lende naredime: “Čak hem i životinja, savi ka pipini i planina, ka ovel mudardi barencar.”

²¹ A adava inele edobor strašno da o Mojsije phenda: “Sa tresinava oti dar.”

²² Nego, aljen kori Sionsko gora hem koro nebesko Jerusalem savoi diz e dživde Devlesiri, hem koro but hiljade anđelja ko radosno čediba.

²³ Aljen kori Khandiri oto prvobijande, kaserei anava pisime ko nebesija. Aljen koro Devel kovai Sudija sa e manušenje. Aljen koro duhija e savršenone pravednikonengere.

²⁴ Aljen koro Isus kovai posredniko oto Nevo savez, hem aljen koro prskime rat savo po šukar vačeri oto rat e Aveljesoro.

²⁵ Pazinen te na odbinen Okole kova vačeri tumende! Adalese so, te na našle oti kazna okola kola odbinde te šunen okole kova opomeninda len ki phuv, sar ka naša oti kazna amen te irinaja amen Okolestar kova opomenini amen taro nebesija?

²⁶ Lesoro glaso tegani potresinda i phuv, a akana dela akava obećanje: “Pana jekhvar ka potresinav na samo i phuv nego hem o nebesija.”

²⁷ O lafija “pana jekhvar” mothovena da okova soi stvorime ka ovel potresime hem cidime, a ka ačhol okova so našti ovel potresime.

²⁸ I adalese so isi amen Carstvo savo našti ovel potresime, te ova zahvalna! Ani adaja zahvalnost ka slavina e Devle adahar sar soi lese ugodno – ani dar hem ano pošujiba.

²⁹ Adalese so, “amaroi Devel jag savi tharela”.

13

Završna opomene

¹ Volinen i dalje jekh averen sar phraljen ano Hrist.

² Ma bistren te oven gostoljubiva premalo abandije, adalese so nesave manuša ugostinde e anđelen, bizo adava te džanen.

³ Ma bistren upro okola kolai ano phandlipe, sar te phene da hem korkore tumen injen ano phandlipe olencar. Ma bistren upro okola kolai zlostavime, sar te phene da hem korkore tumen patinena.

⁴ Sare nek pošujinen o brak, a o rom hem i romni nek oven verna jekh averese, adalese so o Devel ka sudini e bludnikonende hem e preljubnikonende.

⁵ Ma te ovel tumen mangipe premalo pare, nego oven zadovoljna okoleja so isi tumen. Adalese so, o Devel phenda:

“Nikad naka cidav man tutar,
nikad naka ačhavav tut.”

⁶ Adalese bizi dar šaj te phena:

“O Gospod maje pomožini, adalese naka darav.
So šaj te čerel maje o manuš?”

⁷ Ma bistren upro tumare vođe, kola propovedinde tumende e Devlesoro lafi. Setinen tumen sar on živinde hem sar mule, hem dikhen tumen upri lengiri vera.

⁸ O Isus Hrist istoi erati, avdive hem zauvek.

⁹ Pazinen te na oven hovavde oto razna sikaviča averengere. Adalese so, šukari zako vilo te ovel zorjardo oti milost e Devlesiri, a na oto pošujiba o pravilja e hajbnastar, savendar na ine korist okolen kola ičerde len.

¹⁰ Amen isi žrtveniko savestar na troman te han okola kola služinena ano Šatori.

¹¹ O prvosvešteniko ani Svetinja upreder o svetinje anela o rat e životinjengoro sar žrtva zako greh, a lengere telija tharena pe avri oto tabor.

¹² Adalese hem o Isus, sar te šaj ple rateja posvetini e narodo, patinda avri oti kapija e dizjakiri.

¹³ Adalese, hajde te ikljova nakoro leste avri taro tabor hem te akhara lesiri lađ.

¹⁴ Adalese so amen akate nane trajno diz, nego rodaja okoja diz savi ka avel.

¹⁵ Prekalo Isus, onda, bizo ačhojba te ana žrtva zahvalnica e Devlese – o plod e voštengoro save ispovedinena lesoro anav.

¹⁶ Hem ma bistren te ćeren šukaripe hem te delinen averencar okova so isi tumen, adalese soi esavke žrtve ugodna e Devlese.

¹⁷ Šunen tumare vođen hem pokorinen tumen lenđe, adalese so on brininena pe zako tumare duše sar okola kola ka den računi zako tumenđe. Šunen len, te šaj on adava ćeren ani radost, a na pharipnaja, adalese so adava ne bi ovela tumenđe ki korist.

¹⁸ Molinen tumen zako amende, adalese so injam uverime da isi amen čisto savest hem mangaja ano sa te ponašina amen šukar.

¹⁹ A po više rodava tumendar te molinen tumen po sig te irinav man tumende.

²⁰ A o Devel, o izvor oto mir, kova prekalo rat oto večno savez vazdinda taro mule amare Gospode e Isuse, e bare Pastire e bakrengere,

²¹ nek opremeni tumen svakone šukaripnaja savo valjani tumenđe te šaj ćeren lesiri volja. Nek ćerel ana amende okova soi olese ugodno, prekalo Isus Hrist, kase slava uvek hem zauvek. Amen.

²² Molinava tumen, phraljalén, te prihvatinen akava lafi oto ohrabrenje, savo ukratko pisindum tumenđe.

²³ Mangava te džanen dai amaro phral o Timotej muklo taro phandlipe. Te alo sigate akari, ka avav oleja te dikhav tumen.

²⁴ Pozdravinen sa tumare vođen hem sa e Devlesere manušen. Pozdravinena tumen o phralja tari Italija.

²⁵ I milost tumencar sarijencar.

O lil e Jakovesoro

Uvod

¹ Me, o Jakov, o sluga e Devlesoro hem e Gospodesoro e Isuse Hristesoro, pozdravinava o dešu duj plemija e Izraelesere kolai rasejime ko sa o sveto.

O iskušnja

² Mle phraljalen, kad upra tumende avena o razna iskušnja, dikhen adava sar bari radost,

³ adalese so džanen da o proveriba tumara verakoro barjari tumari istrajnost.

⁴ A i istrajnost nek delujini ana tumende te šaj oven savršena hem potpuna, bizo nešto te falini tumende.

⁵ Te nekase falini mudrost, nek rodel la e Devlestar kova sarijende dela phravde vileja hem nikas na ukorini, hem ka del pe lese.

⁶ Ali nek rodel ani vera, bizi nisavi sumnja, adalese so okova kovai nestabilno sličnoi zako e moresoro talas save i barval vazdela hem legari tari jekh strana ki aver.

⁷ Esavko manuš ma te mislini da bilo so ka primini e Gospodestar,

⁸ adalese soi ko duj gođa hem nane stabilno ko sa so ćerela.

⁹ O ćororo phral nek hvalini pe adaleja so o Devel povazdinda le,

¹⁰ a o barvalo adaleja so ponizinda le, adalese so ka nakhel sar i luludi ko polje.

¹¹ Adalese so, kad o kham ikljola, ovela baro tatipe hem šućari i biljka, a i luludi olakiri otperela, i properela lakoro šužipe. Adahar hem o barvalo ka nakhel sar džala palo ple buća.

¹² Blago e manušese kova istrajini ani kušnja. Adalese so, kad ka nakhaj i kušnja, ka primini i krana e dživdipnasiri sava o Devel obećinda okolende kola volinena le.

¹³ Kad neko avela ano iskušnje, ma te phenel: "O Devel iskušini man", adalese so o Devel našti te ovel iskušime bišukaripnaja, a ni ov korkoro nikas na iskušini.

¹⁴ Nego, svakone iskušini korkori olesiri požuda savi privucini le hem mamini le.

¹⁵ Tegani i požuda ovela khamni hem bijani greh, a o ćerdo greh bijani meriba.

¹⁶ Ma oven hovavde, mle volime phraljalen!

¹⁷ Svako šukar daro hem svako savršeno poklon avela taro nebo, e Dadeštar kova ćerđa sa so svetlini ko nebo, kova na menjini pe sar i senka.

¹⁸ Ov odlučiđa te bijani amen e čaćipnasere lafeja, te ova prva maškaro sa so ćerđa.

Te šunel pe hem te ćerel pe

¹⁹ Akava te džanen, mle volime phraljalen: svako manuš te siđari te šunel, te na siđari te vaćeri hem te na siđari te holjani,

²⁰ adalese so e manušesiri holi na anela pravednost anglo Devel.

²¹ Adalese, frden tumendar sa o melalipe hem svako bišukaripe hem krotko priminen o lafi savoi usadime ana tumende, savo šaj te spasini tumare duše.

²² Ma oven okola kola samo šunena o lafi e Devlesoro hem adahar pumen hovavena, nego oven okola kola ćerena palo adava lafi.

²³ Adalese so, te neko šunela o lafi, a na ćerela le, sličnoi e manušese kova šukar dikhela plo muj ko ogledalo:

²⁴ šukar dikhela pe, i džala hem odmah bistrela sar dićhola.

²⁵ Ali, ko šukar dikhela pe ano savršeno zakoni savo anela sloboda, hem nastavini te dikhel ano leste, hem na bistrela okova so šunđa, nego ćerela palo leste, adava ka ovel blagoslovime ano okova so ćerela.

²⁶ Te neko pes dikhela sar pobožnone, a na ićeri tali kontrola pli čhib, adava korkoro pes hovaj; lesiri pobožnost ništa na vredini.

²⁷ Akajai pobožnost savi čisto hem bimeljardi anglo Devel o Dad: te brinini pe zako čhavore bizo dad hem bizi daj hem zako udovice ano lengere patnje hem te na meljari pe e svetoja.

2

Te na ćerel pe razlika maškaro manuša

¹ Mle phraljalen, tumen kola verujinena ano amaro slavno Gospod Isus Hrist, ma ćeren razlika maškaro manuša.

² Na primer, avela ko tumaro čediba manuš zlatnona angrustikaja hem ano barvale šėja, a avela hem o čororo ano pharavde šėja,

³ i tumen po šukar dikhena okole kovai ano barvale šėja hem phenena lese: "Beš akate, ko šukar than", a okole čororese phenena: "Tu terđov adari", ili "Beš akate uzalo mle pre".

⁴ Na li ađahar čerđen razlika maškara tumende hem uljen sar o nepravredna sudije?

⁵ Šunen, mle volime phraljalen: Na li o Devel birinda okolen kolai čorore ano sveto te oven barvale ani vera hem te nasledinen o Carstvo savo o Devel obečinda okolende kola volinena le?

⁶ A tumen potceninden e čorore! Nane li baš o barvale adala kola iskoristinena tumen hem vucinena tumen ko suđa?

⁷ Nane li on adala kola vačerena bišukar e Gospodesere šukare anavestar kase tumen pripadinena.

⁸ Te čače ičeren a carikano zakoni sar soi pisime ano Sveto lil: "Volin te pašutne sar korkore tut", tegani šukar čeren a.

⁹ Ali, te čeren a razlika maškaro manuša, čeren a greh hem o Zakoni osudini tumen sar okolen kola phagen a le.

¹⁰ Adalese so, te neko ičeri sa o Zakoni, a grešini samo ko jekh, krivoi zak o phagiba sa o Zakoni.

¹¹ Adalese so okova kova phenda: "Ma čer preljuba", isto hem phenda: "Ma mudar." Adalese, te na čereja preljuba, a mudareja, krivo injan zak o phagiba o Zakoni.

¹² Vačeren hem čeren sar okola kolende ka sudini pe palo Zakoni savo oslobodini.

¹³ Adalese so, o sudo naka ovel milosrdno okolese kova hem korkoro na ine le milosrdno. A o milosrde nadvladini e sudo.

I verai bizo delja muli

¹⁴ Mle phraljalen, te neko vačeri da isi le vera, a nane le šukar delja, lesiri vera na vredini ništa. Šaj li te spasini le esavki vera? Na!

¹⁵ Te nesavo phral ili phen nane len so te urjaven ili nane len dovoljno hajbnase,

¹⁶ a neko tumendar phenela lende: "Mangava tumende sa najšukar, tačoven hem čaljo ven!", a na den a lende okova

so valjani lengere telose, savi korist adalestar?

¹⁷ Ađahar hem te i vera korkori, te nane la delja, ondai muli.

¹⁸ Ali neko ka vačeri: "Tut isi vera, a man isi delja." Mothov maje ti vera bizo delja, a me ka mothovav će mli vera mle deljencar.

¹⁹ Tu verujineja da isi samo jekh Devel? Šukar čereja. Ali hem o bišukar duhija adava verujinena hem tresinena!

²⁰ Mangeja li dokaz, bigođakere manušeja, dai i vera bizo delja beskorisno?

²¹ Sar amaro prada o Avraam ine le opravdime anglo Devel? Prekalo ple delja, kad predinda ple čhave e Isaake ko žrtveniko.

²² Dikheja li da i vera sarađujinda lesere deljencar, hem da i vera palo delja uli pherdi.

²³ A ađahar pherdilo hem okova soi pisime ano Sveto lil: "O Avraam poverujinda e Devlese hem adava uračuninda pe lese sar pravednost" hem ine le vičime e Devlesoro amal.

²⁴ Dikhena da o manuš na ovela pravedno anglo Devel samo prekali vera, nego hem e čeribnaja.

²⁵ Hem isto ađahar, i Rahava koja ine le bludnica, opravdinda pe ple čeribnaja ađahar so ugostinda e izraelesere špijunen hem bičalđa len avere dromeja.

²⁶ Adalese sar soi o telo bizo duho mulo, ađahari hem i vera bizo delja muli.

3

Kontrola upri čhib

¹ Mle phraljalen, ma but tumendar te mangel te oven učitelja, adalese so džanaja da amende e učiteljende po zorale ka sudini pe.

² Adalese so, sare amen ko but so grešinaja. Ali te neko na grešini ko lafija, ovi savršeno manuš, sposobno te ovel le kontrola upro sa plo telo.

³ Kad e grastende čhivaja o uzde ano muj sar te pokorinen pe amende, upravinaja sa lengere teloja.

⁴ Dikhen hem o brodija: edobori bare hem o zorale barvalja legarena len, a olen-car upravini o but tikoro kormilo adari kaj o kormilari mangela te džal.

⁵ Ađahari hem i čhib tikoro ud, ali šaj te hvalini pe bare bućencar. Dikh, sar i tikori jag šaj tharel i bari šuma!

⁶ Ađahari hem i čhib jag, o sveto oti nepravda maškaro amare udovija. Mel-jari sa amaro telo hem tharela sa e manušesoro dživdipe jagaja savi avela taro pakao.

⁷ Svako vrsta oto divlja životinje, oto čiriklja, oto okola so lazinen phuvjaja hem oto životinje kolai ano pani šaj te oven pokorime hem o manuš pokorinda len.

⁸ Ali i čhib – adava bišukaripe savo na mirujini, pherdi e meribnasere otroveja – niko našti te pokorini.

⁹ Olaja blagoslovinaja e Gospode hem e Dade hem olaja daja armanja e manušen kolai čerde pali slika e Devlesiri.

¹⁰ Taro isto muj ikljola hem blagoslovija hem armanja. A adava na valjani ađahar te ovel, mle phraljaljen.

¹¹ Šaj li taro isto izvor te ikljol hem gudlo hem čerko pani?

¹² Šaj li i smokva, mle phraljaljen, te bi-jani masline, ili i drakh te bijani smokve? Ađahar ni o londo izvor našti te del gudlo pani.

I čačikani mudrost

¹³ Koi maškar tumende mudro hem razumno? Nek adava mothoj ple šukare dživdipnaja, čerindoj šukar delja ani poniznost savi avela tari mudrost.

¹⁴ Ali, tei tumende ano vilo i čerki ljubomora hem i sebičnost, ma grešinen protiv o čačipe ađahar so ka hvalinen tumen da injen mudra.

¹⁵ Esavki mudrost na avela taro nebo, negoi tari phuv, telesno hem demonsko.

¹⁶ Adalese so, kaj isi ljubomora hem sebičnost, adari isi nered hem svako bišukaripe.

¹⁷ A i mudrost savi avela taro nebo, najanglei čisto, onda miroljubivo, nežno hem pokorno, pherdi milosrđe hem šukar plodija, na čerela razlika maškaro manuša hem nane dujemujengiri.

¹⁸ A o mirotvorci, kola sejinen ano mir, čedena o plod oti pravednost.

4

Preden tumen e Devlese

¹ Kotar avena o mariba hem o kavge maškar tumende? Na avena li andral, tumare požudendar save marena pe ana tumende?

² Tumen mangena, ali nane tumen, i adalese mudarena. Injen ljubomorna upro okova so isi averen, a našti te dobi-nen adava, i adalese marena tumen hem čerena kavge. Nane tumen, adalese so na rodena e Devlestar.

³ A kad rodena, na dobinena adalese so rodena taro bišukar motivija, te šaj adava te koristinen zako tumare zadovoljstvija.

⁴ Preljubnikonalen! Na džanena li dai o amalipe akale svetoja neprijateljstvo premalo Devel? Adalese, ko mangela te ovel amal e svetose, ovela neprijatelji e Devlese.

⁵ Ili mislinena da o Sveto lil džabe vačeri da o Devel ljubomorno mangela e duho kole čerđa te živini ana amende?

⁶ Ali ov amende mothoj po bari milost. Adalese o Sveto lil vačeri:

“O Devel protivini pe e barikanende, a e poniznonende mothoj milost.”

⁷ Adalese pokorinen tumen e Devlese, a protivinen tumen e bengese, i ka našel tumendar.

⁸ Aven paše uzalo Devel, hem ov ka avel paše uzala tumende. Thoven tumare vasta, grešnikonalen! Thoven tumare vile, tumen kola injen ko duj gođa!

⁹ Tugujinen, žalinen hem zorale roven zbog tumare grehija! Nek tumaro asajba irini pe ano rojba, a tumari radost ani žalost!

¹⁰ Ponizinen tumen anglo Gospod, hem ov ka povazdel tumen.

Ma osudinen jekh avere

¹¹ Phraljaljen, ma vačeren jekh protiv avereste. Ko vačeri protiv plo phral, ili osudini ple phrale, vačeri protiv o Zakoni hem osudini o Zakoni. A te osudineja

o Zakoni, onda na ícereja le, nego injan lesoro sudija.

¹² Samoí o Devel adava kova dinda o Zakoni hem kovai Sudija, kova šaj te spasini hem te uništini. A ko tu injan te osudine te pašutne?

Našti planirini pe bizo Devel

¹³ Šunen akana, tumen kola vačeren: “Avdive ili tejsa ka dža ki adaja hem adaja diz. Adari ka ačhova berš dive, ka čera buti hem ka zaradina.”

¹⁴ Tumen na džanen ni so ka ovel tejsa. Soi tumaro dživdipe? Ovi kratko sar i magla savi sigate ikljola, a onda našaldola.

¹⁵ Adahar valjani te vačeren: “Tei e Gospodesiri volja, ka živina hem ka čera akava ili okova.”

¹⁶ Ali tumen pana hvalinena tumen ano tumare barikane planja. Svako esavko hvalibai bišukar.

¹⁷ Adalese, ko džanel te čerel šukaripe, a na čerela le, čerela greh.

5

Upozoriba zako barvale

¹ Šunen akana, tumen barvalalen! Zorale roven hem kukinen zbog i bari nevolja savi ka arakhi tumen.

² O barvalipe tumaro čirnjola, a o šeja tumare hana o moljci.

³ O zlato hem o srebro tumaro rđavini, i rđa olengiri protiv tumende ka sve-dočini, hem ka hal tumare telija sar i jag. Čedinden tumende blago, a poslednjai dive.

⁴ Ače! O bučarne čerde buti tumende ko njive, ali tumen na platinden lende. O Gospod e nebosere vojskengoro šunda o rojba okolengoro kola čedena ine tumende ko njive.

⁵ Živinden ki phuv raskošno hem uživinden; pherden tumare vile sar i stoka so pherela pe anglo činiba.

⁶ Osudinden hem mudarden e pravedniko, a ov na protivinda pe tumende.

Strpljivost ano patnje

⁷ Adalese, phraljalén, oven strpljiva đikote o Gospod na avela. Ače hem o manuš so čerela buti phuvjaja adžiceri o dragoceno bijandipe e phuvjakoro hem

strpljivo adžiceri upro jesensko hem o prolečno bršim.

⁸ Hem tumen strpljivo adžiceren hem zorjaren tumare vile, adalese soi paše e Gospodesoro aviba.

⁹ Phraljalén, ma gundinen jekh protiv avereste te na oven osudime. Ače o sudija terđola anglo udar!

¹⁰ Phraljalén, nek o proroci, kola vačeren ine ano anav e Gospodesoro, oven tumende sar primer. On but patinde, ali inele strpljiva.

¹¹ Ače, okolende kola izdržinde vačeraja dai blagoslovime. Šunden zaki e Jovesiri istrajnost hem dikhljen so ko kraj o Gospod čerđa. O Gospodi but milostivno hem milosrdno.

¹² A angleder sa, mle phraljalén, ma han tumen sovli ni e neboja, ni e phuvjaja, ni nisava avera sovljaja. Kad phenena: “Oja”, nek adava čače značini “oja”, kad phenena: “Na”, nek adava čače značini “na”, te na oven osudime.

I molitva ani vera

¹³ Nekoi tumendar ani nevolja? Nek molini pe. Nekoi tumendar radosno? Nek slavini e Devle điljencar.

¹⁴ Nekoi tumendar namborme? Nek vičini kora peste e starešinen e khandirjakere, a on nek molinen pe upro leste hem te makhen le uljeja ano anav e Gospodesoro.

¹⁵ I molitva vačerdi ani vera ka saslari e namborme – o Gospod ka vazdel le. Hem te čerđa grehija, ka ovel lese oprostime.

¹⁶ Adalese, vačeren tumare grehija jekh averese hem molinen jekh averese te oven sasljarde. I molitvai e pravednikosiri zoralí hem but šaj te čerel.

¹⁷ O proroko o Ilija inele samo manuš sar hem amen. Sa vileja molinda pe te na perel bršim, hem o bršim trin berš hem šov masek na pelo ki adaja phuv.

¹⁸ Onda palem molinda pe, hem o nebo dinda bršim, hem i phuv anda plo bi-jandipe.

Te irini pe e našalden ko pravo drom

¹⁹ Mle phraljalén, te neko tumendar našaldola taro čačipe, a neko irini le,

²⁰ te džanen da adava kova irinda e
grešniko taro našaldo drom ka spasini
lesoro dživdipe taro meriba hem ka učari
but grehija.

O prvo lil e Petresoro

Uvod

¹ Me, o Petar, o apostoli e Isuse Hristesoro, pisinava e Devlesere izabirimende kola živinena sar abandije rasejime ko Pont, ki Galatija, ki Kapadokija, ki Tikori Azija hem ki Vitinija,

² kolen o Devel o Dad džanda hem pana angleder izabirinda, a o Duho posvetinda, te oven poslušna e Isuse Hristese hem očistime lesere rateja:

Milost hem mir tumencar ano izobilje.

I dživdi nada

³ Nek ovel blagoslovime o Devel, o Dad amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro. Ov amen ano plo baro milosrđe, e Isuse Hristesere ušibnaja taro mule, palem bijanda zaki dživdi nada,

⁴ zako nasledstvo savo nikad na properele, na rumini pe hem na šućola, a upre ko nebo arakhi pe tumende.

⁵ Tumen prekali vera injen zaštitime e Devlesere zoralipnaja te priminen o spasenje savo spremno te mothoj pe ko kraj e vremesoro.

⁶ Adalese radujinen tumen iako akana ko hari vreme rastužinena tumen o razna iskušnja.

⁷ O nevoljei adathe te dokažinen o čačikanipe tumara verakoro, savi po vredno oto zlato. Čak hem o zlato, iakoi propadljivo, mora te ispitujini pe jagaja. Ađahar pali tumari vera ka priminen hvala, slava hem čast, kad ka mothoj pe o Isus Hrist.

⁸ Iako na dikhljen le, tumen volinena le; iako na dikhena le akana, ano leste verujinena hem injen pherde slavnone radujibnaja savo našti lafencar te objasnini pe,

⁹ adalese so ostvarinena o cilj tumara verakoro: o spasenje tumare dušengoro.

¹⁰ Adava spasenje šukar istražujinde hem ispitujinde o proroci, kola prorokujinde oti milost e Devlesiri savi pripremime tumende.

¹¹ On mangle te dodžanen kad hem sar adava spasenje ka ostvarini pe. Ko adava vreme uputinda len o Duho e Hristesoro kova inele ano lende, angleder vačerindoj e Hristesere patnjendar hem e slavatar savi avela palo adava.

¹² Olendei mothovdo da na služinde pumende, nego tumende kad vačerde akalestar soi akana mothovdo prekalo okola kola propovedinde o evandjelje ano Sveto Duho, kovai bičhaldo taro nebo. Akalai stvarija savendar bi čak hem o anđelja mangena te džanen.

Živinen sveto dživdipe

¹³ Adalese, pripreminen tumari godi, oven trezvena, tumaro pouzdanje pherdeste te ovel ani milost savi ka anel tumende o aviba e Isuse Hristesoro.

¹⁴ Sar o poslušna čhave e Devlesere, ma živinen sar angleder ano bidžandipe, kad injenle legarde požudencar.

¹⁵ Nego, sar soi sveto Okova kova vičinda tumen, hem tumen oven sveta ano sa so čerena.

¹⁶ Adalese soi ano Sveto lil pisime: "Oven sveta, adalese so me injum sveto."

¹⁷ I te vičinena "Dade" e Devle kova na čerela razlika maškaro manuša, nego đijekhese sudini palo lesere delja, živinen ani dar anglo leste đikote injen sar abandije ki phuv.

¹⁸ Adalese so, tumen džanen da oto čučo način e dživdipnasoro, savo nasledinden tumare pradađendar, na injen otkupime okoleja soi propadljivo, sar soi o srebro ili o zlato,

¹⁹ nego e dragocenone rateja e Hristesere, kova inele sar Bakroro bizi mana hem bizi mrlja.

²⁰ Ovi predodredime angleder o početak e svetosoro, a mothovda pe ano akala poslednja vremenja zako tumende,

²¹ kola prekalo leste verujinena ano Devel, kova vazdinda le taro mule hem proslavinda le, te šaj tumari vera hem i nada oven ano Devel.

²² A akana, adalese so očistinden tumare duše ađahar so injenle poslušna e čačipnase te šaj čačikane volinen tumare phraljen ani vera, taro sa o vilo volinen čačikane jekh avere.

²³ Adalese so, injen palem bijande, na taro propadljivo seme, nego taro ne-propadljivo, prekalo dživdo hem večno lafi e Devlesoro.

²⁴ Adalese so ano Sveto lil pisini:

“Svako i manuš sar i biljka
hem sai i slava olesiri sar i luludi ko polje;

i biljka šučola hem i luludi otperela,

²⁵ ali o lafi e Devlesoro ačhola zauvek.”

A adavai lafi o evandjelje savoi tumende propovedime.

2

¹ Adalese, frden tumendar svako bišukaripe hem prevara, svako licemerje, zavist hem ogovaranje.

² Sar o tek bijande čhavore roden o čisto duhovno thud, te šaj olestar barjoven zako spasenje,

³ te čače okusinden dai o Gospod šukar.

O dživdo bar hem o sveto narodo

⁴ Aven koro Isus, koro dživdo bar, save o manuša odbacinde, ali savoi izabirime hem dragoceno e Devlese ano jača.

⁵ Hem tumen injen sar o dživde bara, savendar o Devel gradini o duhovno hram, te oven sveto sveštenstvo kova prekalo Isus Hrist dela duhovna žrtve savei šukar e Devlese.

⁶ Adalesei zapisime ano Sveto lil:

“Ače čhivava ko Sion
o glavno bar,
o bar savoi izabirime hem dragoceno.
I ko ano leste verujini,
naka lađal.”

⁷ Adahar, tumende kola verujinena, ovi dragoceno, a zako okola kola na verujinena pisini:

“O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro”

⁸ hem:

“bar ko savo zapninena
hem stena savi čerela len te peren.”

On perena adalese soi neposlušna zako lafi e Devlesoro, a adavai lende hem odredime.

⁹ A tumen injen izabirime manuša, carikano sveštenstvo, sveto narodo, narodo savo pripadini e Devlese. Ov vičinda tumen tari tomina ano plo čudesno svetlost te vačeren averende olesere slavnja delja.

¹⁰ Angleder na injenle narodo, a akana injen e Devlesoro narodo. Angleder na priminden e Devlesiri milost, a akana priminden la.

¹¹ Manglalen, tumen injen sar abandije hem sar okola kola ale ko sveto. Adalese molinava tumen, ciden tumen taro tumare telosere požude kola borinena pe protiv tumare duše.

¹² Živinen šukar maškaro neverna, te šaj, iako optužinena tumen zako bišukaripa, dikhen tumaro šukar ponašiba hem te den slava e Devlese ko dive kad ka avel te sudini e svetose.

Valjani te poštujini pe i vlast hem e gospodaren

¹³ Zbog o Gospod, pokorinen tumen zaki svako manuškani vlast: bilo e carose sar e najbarese,

¹⁴ bilo e upravnikonende kolen o caro bičhali te kazninen okolen kola čerena bišukaripe, a te pohvalinen okolen kola čerena šukaripe.

¹⁵ Adalese so, akavai e Devlesiri volja: te šaj, čerindoj šukar, phanden o muja e bigođakere manušengere kola vačerenja tumendar ano bidžandipe.

¹⁶ Živinen sar slobodna manuša, ali na sar okola kola koristinena pli sloboda sar izgovor zako bišukaripe, nego sar e Devlesere sluge.

¹⁷ Poštujinen sarijen, volinen tumare phraljen e vernikonon, daran e Devlestar, poštujinen e caro.

¹⁸ Tumen o sluge, pokorinen tumen tumare gospodarende ano sa o poštujiba, na samo okolende kolai šukar hem krotka, nego hem okolende kolai okrutna.

¹⁹ Adalese so, adavai zaki pohvala kad neko podnosini o nevolje hem trpini nepravedno, svesno da adava čerela zbog o Devel.

²⁰ Adalese so, so isi pohvalno ano adava te kazninena tumen zako tumare grehija, a tumen adava strpljivo trpinena? Ali, te trpinena čerindoj šukar, hem injen istrajna ano adava, adavai pohvalno anglo Devel.

²¹ Ko adava injen vičime, adalese so hem o Hrist trpinđa zako tumende hem ačhavđa tumende primer te džan lesere dromeja.

²² "Ov kova na grešindā hem niti jekh hovajba na iklilo lesere mujestar."

²³ Kad vređinde le, na irindā lende uvreda, hem kad patindā – nikase na pretindā, nego sa muklja upro Devel kova pravedno sudini.

²⁴ Ov korkoro upro plo telo legarđa amare grehija ko krsto, te šaj amen, ađahar so muljam e grehese, živina zaki pravednost. Ano lesere rane injen sasljarde.

²⁵ Adalese so, injenle sar o bakre save našaldile, a akana irindēn tumen koro Pastiri hem koro Čuvari tumare dušengoro.

3

Savetija zako roma hem romnja

¹ Ađahar hem tumen, romnjalen, pokorinen tumen tumare romende, čak hem te nesave olendar na verujinena e Devlesere lafese, te šaj oven pridobime zaki vera, na palo lafija nego palo tumaro ponašanje,

² dikhindoj o poštujiba hem i čistota ano tumaro ponašanje.

³ Ma te ovel tumaro šužipe ano izgled: ano čeriba frizure, ano kitiba zlatoja ili ano urjajba šuže šejā.

⁴ Umesto adava, kitinen tumen andral šužipnaja savo na nakhela, savo avela oto krotko hem mirno duho, adalese soi adava dragoceno anglo Devel.

⁵ Adalese so, ađahar nekad kitinde pe o sveta đuvlja kolengiri nada inele ano Devel. On pokorinde pe pumare romende,

⁶ sar i Sara, koja inele pokorno e Avraamese hem vičindā le "gospodarona". Tumen injen lakere čhaja te čerena okova soi šukar hem te na mukena ništa te daraj tumen.

⁷ Ađahar hem tumen, romalen, len ano obzir dai tumare romnja kasar živinena po bizoralo pol. Poštujinen len, adalese soi on, zajedno tumencar, nasledinice oto daro e dživdipnasoro. Tegani ništa naka terđol ko drom tumare molitvende.

O patiba zaki pravednost

⁸ I ko kraj, oven sare sar jekh ano misliba, saosećajna, volinen tumare phraljen, oven ljubazna hem ponizna.

⁹ Ma irinen bišukaripe zako bišukaripe ni uvreda zaki uvreda, nego blagoslovinen, adalese so ko adava injen vičime – te nasledinen o blagoslov.

¹⁰ Adalese soi ano Sveto lil pisime:

"Ko mangela te ovel le bahtalo dživdipe hem te dikhel šukar dive, nek arakhi pli čhib oto bišukaripe, hem ple vošta oto hovajba;

¹¹ nek cidel pe oto bišukaripe hem nek čerel šukaripe, nek rodel o mir hem nek del sa pestar te ačhol ano leste.

¹² Adalese so, e Gospodesere jačha dikhena upro pravedna, hem lesere kana šunena lengere molitve,

ali e Gospodesoroi muj protiv okola kola čerena bišukaripe."

¹³ Ko ka čerel tumende bišukar te trudinena tumen te čeren okova soi šukar?

¹⁴ Ali, čak hem te patinena zbog i pravednost, tumen injen blagoslovime. Ma daran oto lengere pretnje hem ma oven uznemirime.

¹⁵ Nego, den čast e Hristese sar e svetone Gospodese ano tumare vile hem oven uvek spremna te odgovorinen svakonese ko tumendar rodela objašnjenje oti nada savi ana tumende.

¹⁶ Ali čeren adava krotko hem ano poštujiba. Nek tumari savest ovel čisto! Ađahar, te o manuša ogovorinena tumen, okola kola kaljarena tumaro šukar ponašiba ano Hrist, ka oven lađarde.

¹⁷ Adalese so, po šukari te patini pe čerindoj okova soi šukar, tei adava e Devlesiri volja, nego čerindoj okova soi bišukar.

¹⁸ Adalese so, o Hrist jekhvar zauvek mulo zako grehija – pravedno zako nepravedna – te anel tumen anglo Devel. Mudardoi ano telo, ali ano duhoi irime ano dživdipe.

¹⁹ Ano duho hem huljilo te propovedini e duhende ano phandlipe,

²⁰ kola angleder, e Nojese ano vreme, inele neposlušna e Devlese. O Devel strpljivo adžicerđa sa đikote cerđa pe i barka ani savi samo nekobor džene – ukupno ofto – inele spasime prekalo pani.

²¹ Adavai pani slika oto krstiba savo akana spasini hem tumen adaleja so o Isus Hrist uštino taro mule. A adava nane thojba o melalipa e telosere, nego zavet e Devlese ani čisto savest.

²² O Hrist dželo ko nebo hem bešlo ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri, kaj pokorinena pe lese o anđelja, o vlastija hem o zoralipa.

4

Te živini pe e Devlese

¹ Adalese, sar so o Hrist patinđa ano telo, zorjaren tumen hem tumen ano isto razmisliba. Adalese so, ko god patini ano telo, ačhavđa pe oto grešiba.

² Adalese o vreme savo ačhilo tumare dživdipnastar ano telo, nakhaven le pali volja e Devlesiri, a na palo ugodiba e manuškane požudende.

³ Adalese so dovoljnoi so nekad živinden sar o manuša kola na džanen e Devlese: ano nemoralno živiba, ani požuda, ano mačojba, ano perverzna hem divlja slavlja, hem ano gadno idolopoklonstvo.

⁴ On čudinena pe sose hem tumen zajedno olencar na mukena tumen ano isto divljo hem nemarno živiba, pa adalese vredinena tumen.

⁵ Ali ka den računi Okolese kovai spremno te sudini e dživdende hem e mulende.

⁶ Adalese o evanđelje inele propovedime hem e mulende, te šaj, iakoi osudime sar manuša ano telo, živinen ano duho sar so živini o Devel.

⁷ Alo paše o kraj e svetosoro. Adalese oven razumna hem trezvena, te šaj molinen tumen.

⁸ Angleder sa, istrajno volinen jekh avere, adalese so o mangipe učari but grehija.

⁹ Oven gostoljubiva jekh premalo avereste, bizo te gundinen!

¹⁰ Sar šukar upravnici oto razna darija e Devlesere, služinen jekh averese e daroja savo svako tumendar priminđa e Devlestar.

¹¹ Te neko propovedini, nek ovel svesno da vačeri o lafija save o Devel dela le! Te neko služini, nek ovel svesno da služini e zoralipnaja save o Devel dela le, te šaj ano sa te proslavini pe o Devel prekalo Isus Hrist! Olese slava hem zoralipe zauvek. Amen.

E hrišćanengoro patiba

¹² Ma čudinen tumen, mle manglalen, zako požar savo thabljola maškar tumende te iskušini tumen. Adava so ovela tumen-car nane ništa čudno!

¹³ Nego, radujinen tumen so učestvujinena ano e Hristesere patnje, sar te šaj radujinen tumen hem te oven bahtale kad ka ovel mothovdi lesiri slava.

¹⁴ Bahtale injen te vredinde tumen zbog e Hristesoro anav, adalese so ana tumende živini o Duho e slavakoro, e Devlesoro Duho.

¹⁵ Nijekh tumendar te na patini sar ubica, sar čor ili sar nesavo aver zločinco, ili sar o manuš kova mešini pe ko averesere buća.

¹⁶ A te neko patini adalese soi hrišćanin, ma te lađal adalestar, nego nek slavini e Devle so akhari adava anav.

¹⁷ Adalese so, alo o vreme zako Sudo savo ka počini oto e Devlesoro čer. A te o Sudo počini amendar, savo tek kraj adžiceri okolen kolai neposlušna zako e Devlesoro evanđelje?

¹⁸ Adalese soi pisime:

“Te o pravedniko jedva spasini pe,
so ka ovel e biedevlesere manušeja
hem e grešnikoja?”

¹⁹ Adalese, okola kola patinena pali e Devlesiri volja, nek poverinen pumare duše e vernone Stvoriteljese čerindoj šukar delja.

5

Uputstvija e starešinende hem e ter-nende

¹ A akana, me kova injum starešina, mangava te phenav nešto e starešinende maškara tumende. Me injum svedoko e Hristesere patnjendar hem ka učestvujinav ani slava savi ka ovel amende mothovdi.

² Parvaren o stado e Devlesere savoi tumende poverime. Oven lesere nadglednici na adalese so mora, nego oti šukar volja – sar so o Devel mangela; na zbog i korist, nego sa vileja.

³ Ma oven sar gospodarija upro okolende kolai tumende poverime te brininen lendar, nego oven primer zako stado!

⁴ A kad ka mothoj pe o Najbaro pastiri ka priminen i kruna oti slava, savi na properela.

⁵ Adahar hem tumen, ternalen, pokorinen tumen e starešinende. A sare jekh premalo avereste urjaven tumen ani poniznost, hem služinen jekh averese, adalese so:

“O Devel protivini pe e barikanende,
a e poniznonende mothoj milost.”

⁶ Adalese, ponizinen tumen, talo zoralo vas e Devlesoro, te uzvisini tumen ko pravo vreme.

⁷ Sa tumari briga frden upro leste, adalese so ov brinini pe tumendar.

⁸ Oven uvek spremna hem džangavde pazinen. Adalese so, tumaroi protivniko, o beng, sar o lav savo vičini hem okolini rodindoj kas te hal.

⁹ Protivinen tumen lese, zorale ani vera, adalese so džanen da ista patnje arakhena hem tumare phraljen ano sa o sveto.

¹⁰ A o Devel, kovai milostivno ano sa, kova tumen prekalo Hrist Isus vičinda ani pli večno slava, ov tumen, pali tumari kratko patnja ka usavršini, učvrstini, zorjari hem utemeljini.

¹¹ Olese pripadini o zoralipe zauvek. Amen.

¹² Pisindum tumende akava kratko lil adahar so pomožinda man o Silvan, kole dikhava sar vernone phrale, te opomeninav tumen hem te potvrdinav dai akava čačikani milost e Devlesiri. Zorale ičeren tumen upro late.

¹³ Pozdravini tumen i khandiri ano Vavilon*, savi zajedno tumencar izabirime e Devlestar, hem o Marko, mlo čhavo ani vera.

¹⁴ Pozdravinen jekh avere ano mangipe. Mir sarijende tumende kola injen ano Hrist.

E Petresere završna pozdravija

* 5:13 Vavilon Akate o Petar kad vačeri Vavilon mislini upri diz Rim

O dujto lil e Petresoro

¹ Me, o Simon Petar, o sluga hem apostoli e Isuse Hristesoro, pisinava okolende kola prekali pravednost amare Devlesiri hem e Spasiteljesiri e Isuse Hristesiri priminde isto dragoceno vera sar hem amen:

² Milost hem mir tumencar ano izobilje prekalo pendžariba e Devle hem e Isuse, amare Gospode.

O dživdipe savo potvrdini e Devlesoro poziv

³ Olesoro devlikano zoralipe dinda amen sa so valjani amende zako živiba ani pobožnost, prekalo pendžariba Okole kova vičinda amen ple slavaja hem šukaripnaja.

⁴ Adaleja amendei dinde o dragocena hem o but bare obećanja, te šaj prekalo lende ova učesnici ani devlikani priroda hem te naša oti pokvarenost savi ano sveto, a savi avela taro požude.

⁵ I adalese den sa tumendar tumara veraće te doden šukaripe, ko šukaripe džandipe,

⁶ ko džandipe samokontrola, ki samokontrola strpljivost, ki strpljivost pobožnost,

⁷ ki pobožnost mangipe premalo phralja, a ko mangipe premalo phralja mangipe premalo sarijende.

⁸ Adalese so, te sa akava isi tumen hem te barjovena ano lende, ka oven korisna hem plodonosna ano pendžariba amare Gospode e Isuse Hriste.

⁹ A kas nane adava, ovi kororo hem na dikhela šukar, adalese so bisterda da inele očistime oto ple anglune grehija.

¹⁰ Adalese, phraljaljen, den sa tumendar tumare dživdipnaja te potvrdinen da o Devle vičinda tumen hem izabirinda tumen; te čerden adahar, nikad naka otperen,

¹¹ hem ka ovel tumende mothovdi bari dobrodošlica ano večno Carstvo amare Gospodesoro hem Spasiteljesoro e Isuse Hristesoro.

¹² Adalese uvek ka podsetinav tumen ko adava, iako adava već džanen hem injen zorjarde ano čačipe savo isi tumen.

¹³ Mislinava dai ispravno so podsetinava tumen ko sa adava sa đikote injum ano akava telo.

¹⁴ Džanav da sigate ka mukav akava telo, sar so phenda maje amaro Gospod Isus Hrist.

¹⁵ Ali ka dav sa mandar te šaj hem palo mlo džajba uvek te setinen tumen ko adava.

E Hristesiri slava hem o proročko lafi

¹⁶ Kad vačerđam tumende oto zoralipe hem oto aviba amare Gospodesoro e Isuse Hristesoro, na vačerđam tumende lukavo izmislime paramiza, nego amen korkore amare jačhencar dikhlijam lesoro veličanstvo.

¹⁷ Adalese so, kad priminda i čast hem i slava e Devlestar e Dadeštar, šundilo o glaso e Devlesoro savo veličanstveno ani pli slava, vačerindoj: "Akavai mlo čhavo o volime, oleja injum bahtalo!"

¹⁸ Hem amen šundam adava glaso savo avela ine taro nebo, kad injamle e Isuseja ki sveto gora.

¹⁹ Adahari amende potvrdime o lafi e prorokonengoro, a tumen šukar čerena so pazinena upro leste sar upri svetiljka savi svetlini ki tomina – đikote na disljola o dive hem na mothoj pe i čereni e divesiri ano tumare vile.

²⁰ Angleder sa, te džanen akava: nijekh proroštvo oto Sveto lil o manuš našti te tumačini korkoro pestar.

²¹ Adalese so, nikad o proroštvo na ulo oti manuškani volja, nego o manuša, legarde e Svetone Duhoja, vačerde e Devlesere lafiya.

2

O hovavne proroci hem učitelja

¹ Ali, maškaro narodo inele hem hovavne proroci, sar so hem maškara tumende ka oven hovavne učitelja, kola čorale ka anen o hovavne sikaviba hem ka odbacinen e Gospodare kova otkupinda len. Adahar upra peste ka čhiven brzo propast.

² But džene ka džan palo lengoro nemoralno živiba hem zbog olende ka vačeri pe bišukar e čačikane Dromestar.

³ Ani pli pohlepa, on ka iskoristinen tumen ađahar so ka vačeren tumende izmislime priče. Lengiri osudai več od angleder pripremimo, hem lengiri propast adžiceri len.

⁴ Adalese so, o Devel na poštedinđa ni e anđelen kola čerde greh, nego phandlen frdinđa len ani tomina e pakaosiri, kaj iceri len đī ko Sudo.

⁵ Na poštedinđa ni o purano sveto, nego bičalđa o baro pani upro biedevlesere manuša, ali spasinđa e Noje, e propovedniko oti pravednost, hem oleja ehta averen.

⁶ Ađahar hem o dizja i Sodoma hem i Gomora osudinđa ki propast hem uništinda len jagaja, čerindoj len primer zako avera biedevlesere manuša.

⁷ A palem, spasinda e pravednone Lote kova patinda zbog o nemoralno živiba e biedevlesere manušengoro.

⁸ Živindoj maškar olende, lesiri pravedno duša patinda, đī sar dive palo dive dikhela ine hem šunela olengere bezakonja.

⁹ Znači o Gospod džanel sar te ikali taro iskušnja e pobožnonen, hem te iceri tali kazna đī ko Dive oto sudo e nepravednonen,

¹⁰ najangle okolen kola džana pali rumime požuda e telosiri hem mrzinena e Gospodesoro autoritet.

Adalai okola kola na darana nikastar hem kolai šerale, kola na darana te vređinen e nebeskone bičen.

¹¹ A čak ni o anđelja, iakoi po bare ani sila hem ano zoralipe, na vačerenena uvredljiva optužbe protiv olende anglo Gospod.

¹² Adalai manuša sar o nerazumna životinja, so živinena palo nagon, savei bijande te oven dolime hem mudarde; on vređinena okova so na pendžarena. Adalese sar o životinja ka oven hem uništimo.

¹³ Ka oven kaznime zaki pumari nepravda. On ko sred dive nemoralno živinena hem uživinena ano adava. Oni mel hem ladž maškara tumende. Uživinena ano pumare prevare dok hana tumencar.

¹⁴ Lengerei jača pherde preluba. Nisar te čaljon e grehestar hem legarena ko greh e manušen kola nane stabilna. Lengerei

vile trenirime te oven pohlepna. Upro lendei e Devlesoro prokletstvo.

¹⁵ Džele taro pravo drom hem našaldile. Džele e Valaamesere dromeja, e Veroovesere čavesere, kova zavolinda i plata zako nepravedno delo.

¹⁶ Ali, inele ukorime zako plo bišukaripe: i herni – životinja savi naši te vačeri – lelja te vačeri manuškane glasvoja hem zaustavinda e prorokosoro dilinipe.

¹⁷ Oni sar o izvorija bizo pani hem o oblaci saven legari i zoralī barval. Olendei pripremimo i najbari tomina zauvek.

¹⁸ On vačerenena barikane hem čučē lafija hem nemoralnone telesnone požudencar zavodinena okolen kola samo so našle okolendar kola živinena ano hovajba.

¹⁹ Obečinena lende sloboda, a korkorei robija zaki pokvarenost. Adalese so, svako robujini okolese so oleja vladini.

²⁰ Adalese so te, okola kola našle oto bišukaripa akale svetosere ađahar so pendžarde amare Gospode hem Spasitelje e Isuse Hriste, palem upletinena pe ano lende hem perena tali lengiri vlast, ondai lengoro poslednjo stanje gore nego angleder.

²¹ Esavkenđe ka ovel ine po šukar te na pendžaren ine o drom oti pravednost, nego so, kad pendžarde le, irinde pumaro dumo zaki sveto naredba savi ine lende dindi.

²² Olende ulo okova so phenela o čačikano vačeriba: "O đuklo irini pe ko plo čhadipe" hem "o thovdo balo džala palem te meljari pe ani čik."

3

O Dive e Gospodesoro

¹ Mle manglalen, akavai o dujto lil savo pisinava tumende. Ano soduj lila podsetinava tumen te ovel tumen sasto razmisliba

² hem mangava te setinen tumen e lafendar save angleder vačerde o sveta proroci, hem e naredbendar amare Gospodesere hem Spasiteljesere savei tumende dinde prekalo apostolja.

³ Najangle, valjani te džanen da ano poslednja dive ka aven okola so marena

muj kola ka živinen premalo pumare požude. On ka maren muj

⁴ hem ka pučen: "So ulo adaleja so o Hrist obećinda da palem ka avel? Adalese so hem amare pradada mule, a sai isto pana taro ćeriba e svetosoro."

⁵ Adalese so, on namerno bistrena da ano anglune vremenja o nebesija inele ćerde palo lafi e Devlesoro, hem da palo isto lafi inele ćerdi i phuv taro pani hem prekalo pani.

⁶ Adale panjeja hem inele potopime hem uništine adale vremesoro sveto,

⁷ a adale lafeja akanai o nebo hem i phuv ačhavde zako uništiba jagaja. On arakhena pe zako Dive e sudosoro kad e biedevlesere manuša ka oven uništine.

⁸ Ali jekh ma te bistren, manglalen: koro Gospod jekhi dive sar hiljada berša, a hiljada berša sar jekh dive.

⁹ O Gospod na kasnini te pherel plo obećanje, sar so neko mislini, negoi strpljivo tumencar, adalese so na mangela niko te merel, nego sare te pokajinen pe.

¹⁰ A o Dive e Gospodesoro ka avel sar o čor. O nebo bare zvukoja ka nestanini, hem e nebosere zoralipa jagaja ka oven uništine, a i phuv hem sa soi ano late ka ovel thardo.

¹¹ I adalese so sa ađahar ka ovel uništine, sar tek sveto hem pravedno tumen mora te živinen,

¹² tumen kola adžicerena hem siđarena o aviba e Devlesere divesoro, kad sa o nebo ani jag ka nestanini hem e nebosere zoralipa ani jag ka topinen pe.

¹³ A amen palo e Devlesoro obećanje adžiceraja o nevo nebo hem i nevi phuv, kaj živini i pravednost.

¹⁴ Manglalen, adalese so adava adžicerena, den sa tumendar o Gospod te arakhi tumen ano mir, bizi mel hem bizo greh.

¹⁵ A te džanen da lesiri strpljivost znaćini spasenje, sar so hem amaro volime phral o Pavle pisinda tumenđe pali mudrost savi lese dindi.

¹⁶ Ov ađahar pisini ano sa o lila kad adalestar vaćeri. Ano lende isi nesave stvarija savei phare te haljojen pe, save o bisikavde hem o nestabilna manuša naopako tumaćinena. On adava ćerena

hem ko avera thana ano Sveto lil, pese ki propast.

¹⁷ Tumen, manglalen, adalese so akava angleder džanen, arakhen tumen te na vucini tumen pala peste i zabluda e biedevlesere manušengiri, i te otperen taro tumaro zoralo stav.

¹⁸ Barjojen ani milost hem ano pendžariba amare Gospode hem Spasitelje e Isuse Hriste. Olese slava hem akana hem zauvek. Amen.

O prvo lil e Jovanesoro

O Lafi e dživdipnasoro

¹ Okova so inele taro anglunipe, so šundam, so amare jačencar dikhljam, so dikhaja ine hem so amare vastencar dolindam, adava mothovaja oto Lafi e dživdipnasoro.

² Adava dživdipe mothovđa pe, hem amen dikhljam le hem svedočinaja olestar, hem vačeraja tumende e večnone dživdipnastar, savo inele koro Devel o Dad hem savo mothovđa pe amende.

³ A mothovaja tumende adava so dikhljam hem so šundam, te šaj hem tumen ovel zajedništvo amencar. A amaroj zajedništvo e Dadeja hem lesere Čhaveja, e Isuse Hristeja.

⁴ Akava pisinaja tumende te šaj amari radost ovel pherdi.

O Develi svetlost

⁵ A akavai o lafi savo šundam olestar hem savo tumende vačeraja: O Develi svetlost hem ano leste nane ni hari tomina.

⁶ Te phenaja da isi amen zajedništvo oleja, a phiraja ani tomina, hovavaja hem na živinaja palo čačipe.

⁷ Ali, te phiraja ano svetlost, sar soi ov ano svetlost, isi amen zajedništvo jekh avereja, hem o rat lesere Čhavesoro e Isusesoro čistini amen taro svako greh.

⁸ Te phenaja da nane amen greh, korekore amen hovavaja hem nane ana amende čačipe.

⁹ Te priznajinaja amare grehija, ovi verno hem pravedno: ka oprostini amende o grehija hem ka očistini amen tari svako nepravda.

¹⁰ Te phenaja da na grešindam, e Devle čeraja hovavne hem lesoro Lafi nane ana amende.

2

¹ Mle čhavoralen, akava pisinava tumende te na grešinen. Ali, hem te neko čerela greh, isi amen Zastupniko koro Dad, e Isuse Hriste, e pravedniko.

² Ovi žrtva dindi zako oprostiba amare grehengoro, hem na samo amare nego hem sa e manušengere grehengoro.

O vernici valjani te ičeren pe ko naredbe e Devlesere

³ A palo akava džanaja da pendžaraja le: te ičeraja amen ko lesere naredbe.

⁴ Okova kova vačeri da pendžari le, a na ičeri pe ko lesere naredbe, ovi hovavno hem ano leste nane čačipe.

⁵ A ko ičeri pe ko lesere lafija, ano leste o mangipe e Devlesoro čače alo di ko savršenstvo. Palo adava džanaja da injam ano leste.

⁶ Ko vačeri da ačhola ano leste, ov mora te živini adahar sar so o Hrist živinda.

Nevi naredba

⁷ Mle manglalen, na pisinava tumende nesavi nevi naredba, nego i purani naredba savi ine tumen taro anglunipe. Adaja purani naredbai o lafi savo šunden.

⁸ A palem, pisinava tumende nevi naredba, savakoro čačipe dičhola ano leste hem ana tumende. Adalese so, i tomina nakhela, a o čačikano svetlost već sijajini.

⁹ Ko vačeri dai ano svetlost, a mrzini ple phrale, panai ani tomina.

¹⁰ Ko volini ple phrale, živini ano svetlost hem nane so te peraj le ano greh.

¹¹ A ko mrzini ple phrale, ovi ani tomina – phirela ani tomina hem na džanel kaj džala, adalese so i tomina korjarđa lesere jača.

¹² Pisinava tumende, čhavoralen, adalese soi tumare grehija oprostime zbog olesoro anav.

¹³ Pisinava tumende, dadalen, adalese so pendžardžen okole kovai taro anglunipe.

Pisinava tumende, terne muršalen, adalese so pobedinden e Bišukare.

¹⁴ Pisindum tumende, čhavoralen, adalese so pendžardžen e Dade.

Pisindum tumende, dadalen, adalese so pendžardžen okole kovai taro anglunipe.

Pisindum tumende, terne muršalen, adalese so injen zorale hem so e Devlesoro lafi živini ana tumende hem so pobedinden e Bišukare.

¹⁵ Ma volinen akava sveto ni okova soi ano sveto. Te neko volini e sveto, ano leste nane e Dadesoro mangipe.

¹⁶ Adalese so, sa soi ano sveto – i požuda e telosiri, i požuda e jačhengiri hem o barikanipe zbog o barvalipe – na avela e Dadeštar, nego e svetostar.

¹⁷ O sveto hem lesere požude nakhena, a ko čerela e Devlesiri volja živini zauvek.

¹⁸ Mle čhavoralen, poslednjoj vreme, hem sar so šunđen, avela o antihrist. Već akana iklile but antihristija, hem palo adava džanaja dai poslednjo vreme.

¹⁹ Cidinde pe amendar, ali na inele čače amare. Adalese so, te čače inele amare, ka ačhoven ine amencar. Ali adaleja mothovđa pe da on nane amare.

²⁰ Ali tumen isi pomazanje e Svetones-tar, i sare džanen soi čačipe.

²¹ Na pisinava tumende adalese so na džanen o čačipe, nego adalese so džanen le hem adalese so nijekh hovajba na avela e čačipnastar.

²² Koi hovavno te nane okova kova na priznajini dai o Isus o Hrist. Ko na priznajini e Dade hem e Čhave – ovi o antihrist.

²³ Ko na priznajini e Čhave, nane le ni e Dade. Ko priznajini e Čhave, isi le hem e Dade.

²⁴ Okova so šunđen taro anglunipe, nek ačhol ana tumende. Te adava so šunđen taro anglunipe ačhola ana tumende, onda hem tumen ka ačhoven ano Čhavo hem ano Dad.

²⁵ A akavai o obećanje savo dinda amen: o večno dživdipe.

²⁶ Akava pisinava tumende okolendar kola legarena tumen ko hovajba.

²⁷ Ali tumen priminden o pomazanje olear, savo ačhola ana tumende, i na valjani neko te sikaj tumen. A lesoro pomazanje sikaj tumen oto sa, hem adavai čačipe, a na hovajba. Adalese, sar so sikavđa tumen, adahar ačhoven ano Hrist.

²⁸ I akana, mle čhavoralen, ačhoven ano leste, te šaj ovel amen pouzdanje anglo leste kad ov ka mothoj pe, te na lađa kad ka avel.

²⁹ Sar so džanena dai o Hrist pravedno, džanena hem dai olear bijando svako kova čerela okova soi pravedno.

3

E Devlesere čhave

¹ Dikhen kobor mangipe dinda amen o Dad: te vičina amen e Devlesere čhave. A čače amen adava injam. O manuša e svetosere na pendžarena amen adalese so na pendžarde ole.

² Mle manglalen, akana injam e Devlesere čhave, a pana nane amende mothovdo so ka ova. Ali džanaja so, kad o Hrist ka mothoj pe, ka ova sar olete, adalese so ka dikha le esavke sar soi ov čače.

³ I svakone kas isi adaja nada ano leste, čistini pe sar soi hem o Hrist čisto.

⁴ Svako kova čerela greh, phagela o Zakoni, adalese soi o greh bezakonje.

⁵ Tumen džanen da o Hrist mothovđa pe te cidel o grehija hem da ano leste nane greh.

⁶ Ko ačhola ano leste, na živini ano greh. A ko živini ano greh, ni dikhlja le ni pendžarda le.

⁷ Mle čhavoralen, ma muken nikas te hovaj tumen. Ko čerela okova soi pravedno, ovi pravedno sar soi o Hrist pravedno.

⁸ Ko živini ano greh, ovi e bengestar, adalese so o beng grešini taro anglunipe. Adalese mothovđa pe o Čhavo e Devlesoro, te uništini e bengesere delja.

⁹ Koi bijando e Devleštar, na živini ano greh, adalese so e Devlesoro seme živini ano leste. Ov našti te živini ano greh, adalese soi bijando e Devleštar.

¹⁰ Palo akava pendžardona e Devlesere čhave hem e bengesere čhave: ko na čerela okova soi pravedno hem ko na volini ple phrale, nane e Devleštar.

Te volina jekh avere

¹¹ Adalese soi akava o lafi savo šunđen oto anglunipe: te volina jekh avere.

¹² Ma oven sar o Kain, kova pripadinda e Bišukarese hem mudarda ple phrale. A sose mudarda le? Adalese so lesere delja inele bišukar, a o delja lesere phralesere inele pravedna, i mrzinda le.

¹³ Ma čudinen tumen, phraljalalen, te o manuša e svetosere mrzinena tumen.

¹⁴ Amen džanaja da nakhljam taro meriba ano dživdipe, adalese so volinaja e

phraljen. Ko na volini ple phrale, ačhola ano meriba.

¹⁵ Svako kova mrzini ple phrale, ovi ubica, a džanen da nijekh ubica nane le ana peste večno dživdipe.

¹⁶ Palo akava džanaja soi o mangipe: o Hrist dinda plo dživdipe amende. Adalese hem amen injam dužna te da amaro dživdipe amare phraljende.

¹⁷ Kas isi barvalipe akala phuvjakoro hem dikhela ple phrale so nane le, i na čerela ništa te pomožini lese, sar šaj e Devlesoro mangipe te ačhol ano leste?

¹⁸ Mle čavoralen, na volinaja samo lafencar hem čibjaja, nego čeribnaja hem čačipnaja.

¹⁹ Palo adava ka džana da injam e čačipnastar hem ka ovel amen ani savest mir anglo Devel

²⁰ te i savest osudini amen. Adalese so, o Develi po baro oti amari savest hem ov sa džanel.

²¹ Mle manglalen, te amari savest na osudini amen, isi amen pouzdanje anglo Devel

²² hem dobinaja olestar sa so rodaja, adalese so ičeraja lesere naredbe hem čeraja okova soi olese šukar.

²³ A akavai olesiri naredba: te verujina ano anav lesere Čhavesoro e Isuse Hristesoro hem te volina jekh avere sar so naredinda amende.

²⁴ Ko ičeri lesere naredbe ačhola ano Devel, hem o Devel ačhola ano leste. A palo akava džanaja da ov ačhola ana amende: palo Duho kole dinda amen.

4

E Duhen valjani te proverini pe

¹ Mle manglalen, ma verujinen svakone duhose, nego proverinen e duhen – te dikhen avena li taro Devel – adalese so iklile but hovavne proroci ano sveto.

² Palo akava ka pendžaren e Devlesere Duho: svako duho kova priznajini da o Isus Hrist alo ano telo, ovi taro Devel.

³ I svako duho kova na priznajini e Isuse, nane taro Devel, nego ovi taro antihrist. A šunden zako antihrist da avela, hem već akanai ano sveto.

⁴ Mle čavoralen, tumen injen e Devlestar hem pobedinden len, adalese so okova kovai ana tumende po baroi okolestar kovai ano sveto.

⁵ O hovavnei proroci akale svetostar – adalese vačereni sar o sveto so vačeri hem o sveto šunela len.

⁶ Amen injam e Devlestar. Ko pendžari e Devle, šunela amen, a ko nane e Devlestar, na šunela amen. Adahar pendžaraja kovai o Duho e čačipnasoro, a kovai o duho e hovajbnasoro.

O Develi mangipe

⁷ Mle manglalen, hajde te volina jekh avere, adalese soi o mangipe e Devlestar. Svako kova volini, ovi e Devlestar bijando hem pendžari e Devle.

⁸ Ko na volini, ov na pendžari e Devle, adalese soi o Devel mangipe.

⁹ Adahar o Devel mothovđa plo mangipe amende: bičhalđa ple jekhore Čhave ano sveto te šaj živina prekalo leste.

¹⁰ Ano akavai o mangipe: na ano adava da amen zavolinda e Devle, nego da ov zavolinda amen hem bičhalđa ple Čhave sar žrtva zako oprostiba amare grehen-goro.

¹¹ Mle manglalen, te amen o Devel edo-bor zavolinda, onda hem amen injam dužna te volina jekh avere.

¹² E Devle niko nikad na dikhlja; ali te volinaja jekh avere, o Devel živini ana amende hem lesoro mangipe ana amende savršeno.

¹³ Palo adava džanaja da živinaja ano leste hem ov ana amende: dinda amen ple Duhostar.

¹⁴ A amen dikhljam hem svedočinaja da o Dad bičhalđa e Čhave te ovel Spasitelji e svetosoro.

¹⁵ Ko priznajini dai o Isus o Čhavo e Devlesoro, o Devel živini ano leste hem ov ano Devel.

¹⁶ A amen pendžardam hem verujindam ano mangipe savo o Devel isi le premalo amende. O Develi o mangipe. Ko živini ano mangipe, ano Devel živini hem o Devel živini ano leste.

¹⁷ Palo adava o mangipe ana amende ovela savršeno, te šaj ovel amen pouzdanje ko Dive oto sudo; adalese so, savoi o

Hrist, esavke injam hem amen ano akava sveto.

¹⁸ Ano mangipe nane dar, nego o savršeno mangipe ispudini i dar. Okova kova darala, isi le dar oti kazna, so značini da nane savršeno ano mangipe.

¹⁹ Amen volinaja adalese so o Devel najangle zavolinda amen.

²⁰ Te neko phenela: "Volinava e Devle", a mrzini ple phrale, ovi hovavno. Adalese so, ko na volini ple phrale, kole dikhela, ov našti te volini e Devle, kole na dikhela.

²¹ A akaja naredba isi amen olestar: ko volini e Devle, te volini hem ple phrale.

5

Pobedini pe e veraja ano Čhavo e Devlesoro

¹ Svako kova verujini dai o Isus o Hrist, bijandoi e Devlestar. I svako kova volini e Dade, volini hem okole kovai bijando lestar.

² Palo akava džanaja da volinaja e Devlesere čhaven: kad volinaja e Devle hem kad čeraja lesere naredbe.

³ Adalese so, akavai o mangipe premalo Devel: te icera amen lese ko naredbe. A olesere naredbe nane phare.

⁴ Adalese so, sa soi e Devlestar bijando, pobedini e sveto. A akavai pobeda savi pobedinda e sveto: amari vera.

⁵ Koi pobedniko upreder o sveto te nane okova kova verujini dai o Isus o Čhavo e Devlesoro?

⁶ Ov, o Isus Hrist, alo prekalo pani hem o rat – na samo prekalo pani nego prekalo pani hem o rat. A o Duhoi adava kova svedočini adalestar, adalese soi o Duho o čačipe.

⁷ Adahar, isi trin so svedočinena:

⁸ o Duho, o pani hem o rat – hem adala trin dena jekh svedočanstvo.

⁹ Te prihvatinaja o svedočanstvo e manušengoro, sar onda te na prihvatina o svedočanstvo e Devlesoro savoi po baro, adalese soi adava o svedočanstvo saveja o Devel svedočinda zako plo Čhavo.

¹⁰ Ko verujini ano Čhavo e Devlesoro, isi le adava svedočanstvo ana peste. A ko na verujini e Devlese, čerđa le dai hovavno,

adalese so na verujinda ano svedočanstvo saveja o Devel svedočinda zako plo Čhavo.

¹¹ A akavai adava svedočanstvo: o Devel dinda amen večno dživdipe, hem adavai dživdipe ano lesoro Čhavo.

¹² Kas isi e Čhave, isi le dživdipe. Kas nane e Čhave e Devlesere, nane le dživdipe.

E Devlesere čhave na ačhovea ano greh

¹³ Akava pisindum tumende kola verujinena ano anav e Devlesere Čhavesoro te džanen da isi tumen večno dživdipe.

¹⁴ A akavai o pouzdanje savo isi amen ano leste: te rodaja nešto soi pali olesiri volja, ov šunela amen.

¹⁵ A te džanaja da šunela amen kad so god rodaja, džanaja da isi amen adava so rodindam lestar.

¹⁶ Te neko dikhela ple phrale da čerela greh savo na legari ano meriba, nek molini olese hem o Devel ka del le dživdipe. Vačerava okolendar kasoro greh na legari ano meriba. Ali, isi hem greh savo legari ano meriba. Zako adava greh na phenava te molini.

¹⁷ Svako nepravdai greh, ali isi greh savo na legari ano meriba.

¹⁸ Džanaja da svako kovai bijando e Devlestar na živini ano greh, nego arakhi le o Čhavo e Devlesoro, hem o Bišukar našti te čerel lese ništa.

¹⁹ Amen džanaja da injam e Devlestar, a dai sa o sveto ani vlast e Bišukaresiri.

²⁰ A džanaja da o Čhavo e Devlesoro alo hem dinda amen godi te pendžara e čačikane Devle. A amen injam ano čačikano Devel, ano lesoro Čhavo o Isus Hrist. Ovi o čačikano Devel hem o večno dživdipe.

²¹ Mle čhavoralen, arakhen tumen e idolendar!

O dujto lil e Jovanesoro

Uvod hem pozdrav

¹ Me, o Jovan o starešina, pisinava e gospodaće* kojai birimi e Devlestar hem lakere čhavenđe kolen volinava ano čačipe – hem na samo me nego hem sa okola kola pendžarena o čačipe –

² zbog o čačipe savo živini ana amende hem savo ka ovel amencar zauvek.

³ Milost, milosrđe hem mir e Devlestar e Dadestar hem e Isuse Hristestar, e Dadesere Čhavestar, ka ovel amencar ano čačipe hem ano mangipe.

Te živini pe ano čačipe hem ano mangipe

⁴ But radujindum man so maškaro te čhave arakhljum nesaven kola živinena palo čačipe, baš ađahar sar so primindam i naredba e Dadestar.

⁵ I akana molinava tut, gospodo – a na pisinava će nesavi nevi naredba, nego isto okoja savi isi amen taro anglunipe – te volina jekh avere.

⁶ A akavai o mangipe: te živina palo e Devlesere naredbe. Hem sar so šunden taro anglunipe, adaja naredbai: živinen ano mangipe.

⁷ Adalese so, ano sveto iklile but hovavne manuša kola na priznajinena da o Isus Hrist alo ano telo. Svako esavkoi hovavno hem antihrist.

⁸ Arakhen tumen te na našalen okova zako so čerđam buti, nego te priminen pherdeste i plata.

⁹ Svako kova na ačhola ano sikaviba e Hristesoro, nego cidela pe olestar, nane le e Devle. A ko ačhola ano adava sikaviba, isi le hem e Dade hem e Čhave.

¹⁰ Te neko avela tumende, a na anela adava sikaviba, ma priminen le ano čher hem ma pozdravinen le.

¹¹ Adalese so, ko pozdravini le, učestvujini ano lesere bišukar delja.

Završna pozdravija

¹² Pana but so isi man te phenav tumende, ali na mangava prekalo lil, nego

nadinav man da ka avav tumende hem muj mujeja tumencar te vačerav. Ađahar amari radost ka ovel pherdi.

¹³ Pozdravinena tut o čhave te phenjakere kojai birimi e Devlestar.

* **1:1** e *gospodaće...čhavenđe* Akate mislini pe upri lokalno khandiri hem upro lakere vernici.

O trito lil e Jovanesoro

Uvod

¹ Me, o Jovan o starešina, pisinava e volime Gajese, kas volinava ano čačipe.

² Mangleja amala, molinava tuće te ovel će šukar ko sa hem te ove sasto, sar soi šukar hem te dušace.

³ Adalese so but radujindum man kad ale nesave phralja hem vačerde tari ti vernost e čačipnase – adalestar so tu živineja palo čačipe.

⁴ Maje nane po bari radost nego kad šunava so mle čhave živinena palo čačipe!

O Jovan hvalini e Gaje

⁵ Mangleja amala, verno injan ano sa so ćereja e phraljenje, di hem okolende kolai abandije.

⁶ On e khandirjaće vačerde te mangip-nastar. Šukar ka ćere te spremindan len zako drom adahar sar so valjani anglo Devel.

⁷ Adalese so on zbog o anav e Hriste-soro lelje te džan ko drom hem na priminena nisavi pomoć e manušendar kola na džanen e Devlese.

⁸ Adalese amen valjani te pomožina esavkenđe, te šaj zajedno ćera buti zako čačipe.

E Diotrefestar hem e Dimitrijastar

⁹ Pisindum nešto e khandirjaće, ali o Diotref, kova mangela te ovel prvo maškar olende, na mangela te primini amen.

¹⁰ Adalese, te aljum, ka podsetinav le ko okova so ćerela, hem sar ogovorini amen bišukare lafencar. Hem adava nane lese dovoljno, nego ov korkoro na primini e phraljen, ni na mukela okolende kola mangena adava te ćeren hem ikali len tari khandiri.

¹¹ Mangleja amala, ma dikh tut upro bišukaripe, nego upro šukaripe. Ko ćerela šukaripe, ovi e Devlestar. Ko ćerela bišukaripe, ov na dikhlja e Devle.

¹² E Dimitrijastar sare vačerena sa najšukar – di hem o čačipe složini pe adaleja, i adahar hem amen vačeraja sa

najšukar olestar. A tu džane dai okova so amen vačeraja čačipe.

Završna pozdravija

¹³ Pana but so isi man te phenav će, ali na mangava prekalo lil,

¹⁴ nego nadinav man da ka dikhav tut sigate, hem ka vačera muj mujeja.

¹⁵ Mir tuja. Pozdravinena tut o amala! Hem tu pozdravin e amalen, dijekhe palo anav.

O lil e Judasoro

¹ Me o Juda, o sluga e Isuse Hriste-soro hem o phral e Jakovesoro, pisinava okolende kolai vičime hem volime e Devlestar e Dadestar hem zaštitime ano Isus Hrist.

² O milosrđe, o mir hem o mangipe te barjol tumende.

O greh e biedevlengoro hem lengiri osuda

³ Mle manglalen, iako but mangljum te pisinav tumende amare spasibnastar ano saveste injam zajedno, osetindum potreba mle pisibnaja te ohrabrinav tumen te maren tumen zaki vera savi jekhver zauvek dindi e svetone manušenje.

⁴ Adalese so, maškar tumende čorale đerdinde nesave kolai već angleder odredime zako sudo. Adalai e biedevlesere manuša kola i milost amare Devlesiri preirinde ano nemoralno živiba hem kola odbacinena amare jekhe Vladare hem Gospode e Isuse Hriste.

⁵ A mangava te podsetinav tumen, iako tumen sa adava već džanen, da o Isus prvo spasinda e Izraelconen tari phuv Egipat, a posle uništinda okolen kola na verujinde.

⁶ Hem e anđelen kola na ičerde pe ko pumaro autoritet savoi lende dindo, nego ačhavde pumaro than, o Devel ičeri len phandlen večnone lanconencar ki tomina zako sudo savo ka ovel ko baro dive.

⁷ Ađahar o manuša tari Sodoma hem Gomora hem taro pašutne dizja kola sar lende čerde preljuša hem džele muš muršeja, čivdei sar primer, trpindo i kazna ani večno jag.

⁸ Esavkei adala kola čorale đerdinena maškara tumende. Ađahar soi legarde pumare sunencar, meljarena pumaro telo e grehencar, odbacinena e Devlesoro autoritet hem vredinena e slavnone anđelen.

⁹ A čak ni o arhandeo o Mihailo, kad raspravinda pe e bengeja zako e Mojsijasoro telo, na tromandilo vredindoj te osudini le, nego phenda: "O Gospod nek ukorini tut!"

¹⁰ A akala manuša vredinena sa okova so na haljovena, a okova so haljovena premalo nagon, sar o nerazumna životinje, adavai okova so legari len ani propast.

¹¹ Jao olende! Adalese so lelje te džan e Kainesere dromeja, hem zbog o pare mukle pe ano hovavdipe sar o Valaam, hem sar o Korej, uniština pe ani pumari pobuna.

¹² Sar soi o garavde stene talo more opasna zako brodija, ađahar hem adala manuša opasna ko tumare zajednička gozbe;* hana tumencar bizi lađ hem dikhena samo korkore pumen. Oni sar o oblaci bizo pani kolen legari i barval, sar o kašta ano jesen kolen nane bijandipe, kola duj puti mule, hem ikalde taro koreno.

¹³ I sar so o divlja talasija e more-sere frdena i pena, ađahar on mothovena pumare lađarutne delja. Oni sar o čerenja save lutinena savendei pripremimo i najbari tomina zauvek.

¹⁴ Olendar prorokujinda o Enoh, kova inele eftato generacija e Adamestar, vačerindoj:

"Ače, o Gospod avela

ple bute hiljade svetone anđelencar

¹⁵ te sudini sarijende hem te kaznini sa e biedevlesere manušen
zako sa o bezbožna delja save
bezbožno čerde
hem zako sa o uvredljiva lafija
save o biedevlesere grešnici vačerde
protiv oleste."

¹⁶ Adala manuša uvek gundinena hem nikad nane zadovoljna, živinena samo palo ple požude; mujeja vačerenena barikane lafija hem zaki korist čerena pe šukar e manušencar.

Ohrabrenje e vernikonende

¹⁷ A tumen, mle manglalen, setinen tumen e lafendar so angleder phende o apostolja amare Gospodesere e Isuse Hristesere.

¹⁸ Adalese so phende tumende: "Ano poslednjo vreme ka ikljoven manuša kola marena muj, kola ka živinen palo pumare biedevlesere požude."

* **1:12 zajednička gozbe** Adavai čediba e vernikonengoro ko hajba kote slavini pe o mangipe e Devlesoro.

¹⁹ Adalai okola kola ćerena podele, telesna manuša kolai bizo Sveto Duho.

²⁰ A tumen, mle manglalen, barjovent ani tumari but sveto vera hem molinen tumen ano Sveto Duho.

²¹ Íceren tumen ano mangipe e Devlesoro đikote adžićerena amare Gospode e Isuse Hriste, ano plo milosrđe, te legari tumen ko večno dživdipe.

²² Oven milosrdna okolende kola nane sigurna ko so te verujinen.

²³ Spasinen averen adahar so ka ikalen len oti jag. Averende oven milosrdna, ali ko isto vreme oven oprezna, mrzindoj hem o šēja savei meljarde lengere grehen-car.

I slava e Devlese

²⁴ A okolese kova šaj te arakhi tumen te na peren ano greh, hem bizi mana, ani bari radost, te čhivel tumen angli pli slava,

²⁵ e jekhe Devlese, amare Spasiteljese, prekalo Isus Hrist amaro Gospod, te ovel slava, veličanstvo, zoralipe hem vlast angleder sa o vreme, akana hem zauvek! Amen.

Otkrivenje

Uvod

¹ Akavai o otkrivenje e Isuse Hristesoro, savo o Devel dinda le te šaj mothoj ple slugende so valjani sigate te ovel. Hem ov adava mothovda adahar so bičalda ple andeo ple slugase e Jovanese.

² Ov svedočini oto sa so dikhlja: oto lafi e Devlesoro hem oto svedočanstvo e Isuse Hristesoro.

³ Blagoslovimej okova kova čitini hem okola kola šunena hem ičerena pe ko lafija taro akava proroštvo hem okolestar soi pisime ano leste, adalese soi o vreme paše.

Pozdrav e eftane khandirjende

⁴ Me, o Jovan, pisinava e eftane khandirjende ani Tikori Azija:

Milost hem mir tumende Okolestar kovai, kova ine hem kova avela, hem e eftane duhendar kolai anglo lesoro presto,

⁵ hem e Isuse Hristestar, kovai verno svedoko, prvo kova inele vazdime taro mule hem Vladari upreder e phuvjakere carija.

Okolese kova volini amen hem kova oslobodinda amen ple rateja oto amare grehija,

⁶ hem cerda amen te ova carstvo hem sveštenici kola služinena e Devlese, lesere Dadese, olese slava hem zoralipe zauvek. Amen.

⁷ Ače, ov avela e oblakonencar hem svako jakh ka dikhel le, čak hem okola so posavde le. I but ka roven palo leste sa o plemija ki phuv. Oja, adahari. Amen.

⁸ “Me injum Alfa hem Omega, Prvo hem Poslednjo”, vačeri o Gospod o Devel, okova kovai, kova ine hem kova avela, Okova kova sa šaj.

O Jovan ani vizija dikhela e Isuse

⁹ Me, o Jovan, tumaro phral, kova zajedno tumencar injum ano patiba zako Carstvo e Devlesoro hem ani istrajnost ano Isus, injumle phandlo ko ostrvo Patmos zbog o lafi e Devlesoro hem zbog o svedočanstvo e Isusesoro.

¹⁰ Ko Dive e Gospodesoro, sar injumle ano Duho, šundum pala mande zoralo glaso, sar o zvuk e trubakoro,

¹¹ savo vačerda maje: “Pisin ano lil okova so dikheja hem bičal ko efa khandirja: ano Efes, Smirna, Pergam, Tijatira, Sard, Filadelfija hem Laodikeja.”

¹² Irindum man te dikhav kasoro glaso vačerda maje hem, kad irindum man, dikhljum efa zlatna svečnjaci,

¹³ a maškaro svečnjaci nekas sar o Čhavo e manušesoro. Inele urjavdo ano baro ogrtači, a ko gruda inele phandlo zlatno pojas.

¹⁴ Lesoro šero hem o bala inele parne sar i parni vuna, sar o hiv, a lesere jača sar o plamen e jagakoro.

¹⁵ Lesere pre inele sar i sjajno bronza kadi pročistime ani jagali peć, a lesoro glaso sar o zvuk e zorale panjengoro.

¹⁶ Ano desno vas ičerda efa čerenja, a lese taro muj ikljola ine mači oštaro taro soduj strane. Lesoro muj inele sar o kham savo sijajini ano sa plo zoralipe.

¹⁷ Kad dikhljum le, peljum uzalo lesere pre sar mulo, a ov plo desno vas čivda upra mande hem phenda: “Ma dara! Me injum o Prvo hem o Poslednjo.

¹⁸ Me injum o Dživdo. Injumle mulo, a akana injum, ače, dživdo zauvek hem isi man o ključija oto meriba hem oto Had – o than e mulengoro.

¹⁹ Adalese pisin okova so dikhljan, okova soi akana hem okova so posle ka ovel.

²⁰ A ače o garavdo značenje oto efa čerenja saven dikhljan ano mlo desno vas hem o efa zlatna svečnjaci: o efa čerenjai o anđelja e eftane khandirjengere, a o efa svečnjaci o efa khandirja.”

2

O lil e khandirjaće ano Efes

¹ “E andeose e khandirjakere ano Efes pisin:

‘Akava vačeri Okova kova ičeri o efa čerenja ano plo desno vas hem kova phirela maškaro efa zlatna svečnjaci:

² Džanav te delja, to trud hem ti istrajnost hem so našti te trpine e bišukare

manušen. Iskušindan okolen kola pese vaćerena dai apostolja, ali nane, hem arakhljan len dai hovavne.

³ Istrajno injan, but patindan zako mlo anav hem na odustajindan.

⁴ Ali, isi man nešto protiv tute: ačhavdan to prvo mangipe.

⁵ Adalese, setin tut kotar peljan. Pokajin tut hem ćer okova so ano početak ćerđan. Te na pokajindan tut, ka avav hem ka cidav to svećnjako lesere thanestar maškaro khandirja.

⁶ A palem, akava ćereja šukar: mrzineja o delja e nikolaitengere save hem me mrzinava.

⁷ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende. E pobednikose ka dav te hal taro kaš e dživdipnasoro, savoi e Devlese ano raj.' "

O lil e khandirjaće ani Smirna

⁸ "E andeose e khandirjakere ani Smirna pisin:

'Akava vaćeri o Prvo hem o Poslednjo, okova kova inele mulo, ali uštino:

⁹ Džanav ti nevolja hem to čororipe, ali tu injan barvalo. Džanav hem zako bišukar vaćeriba save vaćerena će okola kola zako pumende vaćerena dai Jevreja, ali nane, nego oni e Sotonesiri sinagoga.

¹⁰ Ma dara okolestar so valjani te nakhave o patnje. Aće, o beng nesaven tumendar ka frdel ano phandlipe, te iskušini tumen, i deš dive ka oven ani nevolja. Ov verno di o meriba, hem ka dav tut i kruna e dživdipnasiri.

¹¹ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende. E pobednikose ništa naka šaj te ćerel o dujto meriba.' "

O lil e khandirjaće ano Pergam

¹² "E andeose e khandirjakere ano Pergam pisin:

'Akava vaćeri Okova kole isi o mači oštro oto soduj strane:

¹³ Džanav kaj živineja, adari kaj e Sotonesoro presto. A palem zorale ićereja mlo anav hem na odreknindan tut tari ti vera ana mande, čak ni zako vreme kad tumende, adari kaj živini o Sotoni, inele mudardo mlo verno svedoko o Antipa.

¹⁴ Ali isi man nešto hari protiv tute: isi tut adari nesave kola ićerena pe ko sikaviba e Valaamesoro, kova sikavđa e Valake te čivel e Izraelconen te grešinen ađahar so hale o mas savoi žrtvujime e idolende hem so mukhle pe ano blud.

¹⁵ Hem isto ađahar, isi tut hem esavke save ićerena pe ko sikaviba e nikolaitengoro.

¹⁶ Adalese, pokajin tut! Te na ćerđan adava ka avav kora tute sigate, hem ka marav man olencar maćeja taro mlo muj.

¹⁷ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vaćeri e khandirjende. E pobednikose ka dav o garavdo maro vićime mana hem o parno bar, a ko adava bar pisime lesoro nevo anav, savo niko aver na džanel sem okolestar kova dobini le.' "

O lil e khandirjaće ani Tijatira

¹⁸ "E andeose e khandirjakere ani Tijatira pisin:

'Akava vaćeri o Čhavo e Devlesoro, kaserei jača sar o plamen e jagakoro, a o pre sar i sjajno bronza:

¹⁹ Džanav te delja, to mangipe, ti vera, to služiba, ti istrainost hem so akana ćereja više nego so ćerđan ano početak.

²⁰ Ali isi man nešto protiv tute: mukeja e đuvlja e Jezavelja, koja pese vaćeri dai proročica, te sikaj hem te hovaj mle slugen te muken pe ano blud hem te han o mas savoi žrtvujime e idolende.

²¹ Dinđum la vreme te pokajini pe, ali oj na mangela te pokajini pe zako plo blud.

²² Aće, ka frdav la ani e nambormipasiri postelja, a okolen kola olaja mukena pe ano blud ani bari nevolja, te na pokajinde pe zako ple delja.

²³ Hem ka mudarav lakere čhaven nambormipaja. Hem ađahar sa o khandirja ka džanen da me injum Okova kova ispitujini o mislija hem o vile. Hem đijekhesse tumendar ka dav palo tumare delja.

²⁴ A tumende averende ani Tijatira, kola na ićerena tumen ko adava hovavno sikaviba hem kola na džanen "o bare tajne" e Sotonesere, phenava: naka čhivav upra tumende aver nesavo pharipe.

²⁵ Samo, zorale ićeren okova so isi tumen đikote na avava.

²⁶ E pobednikose, okova kova di o kraj čerela okova so naredinđum, ka dav le vlast upreder o narodija –

²⁷ ov ka vladini upreder lende sastrenale palicaja,
ka zdrobini len sar e phuvjale čaren

²⁸ – sar so hem me dobindum la e Dadestar. A ka dav le hem e divesere čerenja.

²⁹ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende.’ ”

3

O lil e khandirjaće ano Sard

¹ “E anđeose e khandirjakere ano Sard pisin:

‘Akava vačeri Okova kole isi ehta duhija e Devlesere hem ehta čerenja: Džanav te delja – dičhola sar da injan dživdo, ali injan mulo.

² Phrav te jača! Zorjar okova so ačhilo, savo samo so nane te merel. Adalese so, te delja nane savršena anglo mlo Devel.

³ Adalese setin tut okolestar so primindan hem so šundān. Ičer tut upro adava hem pokajin tut. Ali, te na phravdan te jača, ka avav sar o čor, i naka džane ko savo sati ka avav tute.

⁴ A palem, isi tut ano Sard nekobor manuša kola na meljarde pumare šeja e bišukare čeribnaja. On ka phiren mancar urjavde ano parno, adalese soi dostojna.

⁵ Ađahar o pobedniko ka ovel urjavdo ano parne šeja hem naka kosav lesoro anav tari Knjiga e dživdipnasiri, nego ka priznajinav lesoro anav anglo mlo Dad hem anglo lesere anđelja.

⁶ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende.’ ”

O lil e khandirjaće ani Filadelfija

⁷ “E anđeose e khandirjakere ani Filadelfija pisin:

‘Akava vačeri o Sveto hem o Čačikano, kole isi o ključo e carosoro e Davidesoro – kad ov nešto phravela, niko našti adava te phandel, hem kad ov nešto phandela, niko našti adava te phravel:

⁸ Džanav te delja. Ače phravdum o udar angla tute, savo niko našti phandel.

Adalese so, nane tut edobor zoralipe, a palem ičereja tut ko mlo Lafi hem na odreknindan tut mle anavestar.

⁹ Ače, ka anav nesaven tari e Sotonesiri sinagoga kola zako pumende vačerenā dai Jevreja, ali nane, nego hovavena. Ka čerav te aven tute hem te peren ko kočija anglo te pre, i ka haljovent da volinava tut.

¹⁰ Adalese so šundān mli naredba te ačhove istrajno, hem me ka arakhav tut e vremestar oto iskušenje savo ka avel upro sa o sveto, te iskušini okolen kola živinena ki phuv.

¹¹ Avava sigate. Zorale ičer adava so isi tut, te našti niko te lel ti kruna.

¹² E pobedniko ka čerav te ovel stubo ano hram mle Devlesoro hem nikad više naka ikljol olestar. Upro oleste ka pisinav o anav mle Devlesoro hem o anav mle Devlesere dizjakoro – e neve Jerusalimesoro – savo huljela taro nebo mle Devlestar, hem mlo nevo anav.

¹³ Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende.’ ”

O lil e khandirjaće ani Laodikeja

¹⁴ “E anđeose e khandirjakere ani Laodikeja pisin:

‘Akava vačeri o Amen, o Verno hem o Čačikano svedoko, okova prekala kaste o Devel čerđa sa:

¹⁵ Džanav te delja. Na injan ni šudro ni tato. Te ove ine barem šudro ili tato!

¹⁶ Ali adalese so injan mlako – ni tato ni šudro – ka čungarav tut mle mujestar.

¹⁷ Tu vačereja: “Barvalo injum. Uljum barvalo hem na valjani maje ništa”, a na dikheja da injan jadno hem bedno, čororo, kororo hem nango.

¹⁸ Savetujinava tut mandar te čine zlato pročistime ani jag. Ađahar čače ka ove barvalo. Čin hem parne šeja hem urjav len te na dičhol to lađutno nangipe. Čin hem mast te makhe te jača, te šaj dikhe.

¹⁹ Me ukorinava hem disciplinujinava okolen kolen volinava. Adalese, ov revno hem pokajin tut.

²⁰ Ače, terđovava anglo udar hem khuvava. Ko šunela mlo glaso hem phravela o udar, ka đerdinav oleste hem ka hav oleja, hem ov mancar.

²¹ E pobednikose ka dav mancar te bešel ko mlo presto, sar so hem me pobedindum hem bešljum mle Dadeja ko lesoro presto.

²² Kas isi kana, nek šunel so o Duho vačeri e khandirjende.' ”

4

O presto ko nebo

¹ Palo adava dikhljum: eče, phravdo udar ko nebo.

A okova glaso savo angleder šundum sar vačeri maje sar truba, phenda: “Uklji akari, i ka mothovav će so palo akava valjani te ovel.”

² Otojekhvar prelelja man o Duho, hem dikhljum ko nebo presto hem nekas sar bešela upro leste.

³ Adava kova beštino ko presto dičhilo sar o skupa bara jaspis hem sard, a uzalo presto inele duga savi dičhili sar o smaragd.

⁴ Adava presto okružinde bišu štar prestolja upra savende beštine bišu štar starešine, urjavde ano parne šėja hem ine len zlatna krune upro šere.

⁵ Taro presto ikljona ine munje, grmljavina hem gromija. Anglo presto thabljona ine ehta baklje, a adalai o ehta duhija e Devlesere.

⁶ Anglo presto inele hem nešto sar stakleno more savo dičhola sar kristali.

Ko maškar, o presto okružinde štar dživde bičija pherde jačhencar anglal hem palal.

⁷ O prvo biće inele slično e lavesi, o dujto inele slično e guruvese, e tritone ine muj sar e manušesoro, a o štarto inele slično e oraose ano letiba.

⁸ Svakone e štare bičendar ine po šov phaka, pherde inele jačhencar talo phaka hem upro phaka. On dive hem rat bizo ačhojba vačereni:

“Sveto, sveto, sveto! o Gospod o Devel,
Okova kova sa šaj,
kova ine, kovai akana hem kova
avela!”

⁹ I kad god o dživde bičija dena slava, čast hem zahvalnost okolese kova bešela ko prestolje, Okolese kova zauvek živini,

¹⁰ okola bišu štar starešine perena mujeja di phuv anglo Okoleste kova bešela ko prestolje hem pokloninena pe Okolese kova zauvek živini. Čivena pumare krune anglo presto, vačerindoj:

¹¹ “Dostojno injan, Gospode hem Devla amareja,
te primine i slava, i čast hem o zoralipe,
adalese so tu sa stvorindan,
hem pali ti voljai čerdo hem postojini.”

5

O bakroro phavela o svitak – o pačardo lil

¹ Tegani ano desno vas Okolesoro kova beštino ko presto dikhljum jekh pačardo lil, ko savo inele pisime andral hem avrijal. Inele zapečatime eftane pečatencar.

² I dikhljum jekhe zorale andeo sar oto sa o glaso vičini: “Koi dostojno te phagel o pečatija hem te phavel o pačardo lil?”

³ Ali niko ko nebo, ni ki phuv, ni tali phuv našti ine te phavel o pačardo lil hem te dikhel ano leste.

⁴ I me but rundum so niko na arakhlja pe dostojno te phavel o pačardo lil hem te dikhel ano leste.

⁵ Tegani jekh oto starešine phenda maje: “Ma rov! Ače, pobedinda o Lav taro pleme e Judasoro, o Koreno e Davidesoro. Ov šaj phagel o ehta pečatija hem te phavel o pačardo lil.”

⁶ I dikhljum sar maškaro prestolje hem o štar dživde bičija hem o starešine terđola o Bakroro. Dičhilo sar dai čhindo. Ine le ehta šinga hem ehta jača, a adalai o ehta duhija e Devlesere bičalde upri sa i phuv.

⁷ O Bakroro alo, i lelja o pačardo lil oto desno vas Okolesoro kova bešela ko prestolje.

⁸ A kad lelja le, okola štar dživde bičija hem o bišu štar starešine pele mujeja di phuv anglo Bakroro. Svakone olen-dar ine harfa hem zlatna čare pherde tamjan, a adavai o molitve e Devlesere manušengere.

⁹ On đilabde nevi đilib:

“Dostojno injan te le o pačardo lil

hem te phage lesere pečatija
adalese so injanle čhindo
hem te rateja otkupindan e manušen
zako Devel
taro svako pleme, čhib, narodo hem
nacija.

10 Čerđan len te oven carstvo hem
sveštenici amare Devlese,
hem on ka vladinen upri phuv.”

11 Tegani dikhljum hem šundum o glasija
bute anđelengere uzalo prestolje hem e
dživde bićengere hem e starešinengere. Sa
edobor milionja hem milionja anđelja in-
ele.

12 Vačerde oto sa o glaso:

“Dostojnoi o Bakroro, savoi čhindo,
te primini i moć hem o barvalipe,
i mudrost hem o zoralipe,
i čast, i slava hem i hvala!”

13 I šundum sa o stvorenja ko nebo hem
ki phuv, tali phuv hem ko more hem sa soi
ano lende, sar vačerena:

“Okolese kova bešela ko prestolje hem e
Bakrorese,
hvala hem čast, slava hem vlast
zauvek!”

14 O štar dživde bićija phende: “Amen!”
A o starešine pele mujeja di phuv hem
pokloninde pe.

6

O Bakroro phagela o prva šov pečatija

1 Tegani dikhljum sar o Bakroro phagela
jekh oto ehta pečatija hem šundum jekhe
oto štar dživde bićija sar glasoja, zoralo sar
o grom, phenela: “Ava!”

2 Dikhljum, i eče, parno gras hem upro
leste bešela okova kova ičerđa đidajka. Ine
lese dindi i kruna hem ov sar pobeđniko
dželo te pobeđini.

3 Kad o Bakroro phaglja o dujto pečati,
šundum sar o dujto dživdo biće phenela:
“Ava!”

4 I iklilo o dujto gras, jagale lolo, a upro
leste bešela okova kova dobinđa vlast tari
phuv te lel o mir, i o manuša maškara

pumende te mudaren pe. Olesei dindo
baro mači.

5 Kad o Bakroro phaglja o trito pečati,
šundum sar o trito dživdo biće phenela:
“Ava!”

Dikhljum, i eče, kalo gras hem upro leste
bešela okova kova ičerđa vaga ano plo vas.

6 I šundum nesavo glaso sar maškaro štar
dživde bićija phenela: “Jekh kilo điv ili trin
kilja ječam zaki jekh dnevnic! A zako ulje
hem zaki mol ma ana šteta!”

7 Kad o Bakroro phaglja o štarto pečati,
šundum o glaso oto štarto dživdo biće sar
phenela: “Ava!”

8 Dikhljum, i eče, sivo gras. O anav
okolesoro kova bešela upro leste inele
Meriba, a odmah palo leste džala ine o
Had. On dobinde vlast upreder jekh
četvrtina e phuvjakere manušendar, te mu-
daren len mačeja, bokhalipnaja, zarazaja
hem divljone životinjencar.

9 Kad o Bakroro phaglja o pandžto
pečati, dikhljum talo žrtveniko o duše
okolengere kola inele mudarde zbog o Lafi
e Devlesoro hem zbog o svedočanstvo savo
ičerde.

10 On taro sa o glaso vičinde: “Gospo-
darona, svetoneja hem čačikaneja, pana
kobor ka nakhel đikote na osudineja e
manušen ki phuv hem na osvetineja
amaro rat?”

11 Tegani svakonese olendar dindža pe
parno ogrtači hem ine lende phendo
te oven strpljiva pana hari, đikote na
pherđola o broj lengere phraljengoro, e
Isusesere slugengoro, kola valjani te oven
mudarde sar on.

12 I dikhljum sar o Bakroro phaglja o
štofto pečati. Ulo baro zemljotres, o kham
ulo kalo sar o neudobna šeja zako žaliba, a
o masek ulo lolo sar rat.

13 O čerenja pele taro nebo ki phuv sar
so o nezrela smokve perena taro kaš kad
tresini le i zorali barval.

14 O nebo ulo pačardo sar o lil kad pačari
pe, a sa o planine hem o ostrvija cidinde
pe pumare thanestar.

15 Tegani sa e phuvjakere carija, o bare
manuša, o narednici, o barvale hem o zo-
rale, o robija hem o slobodna garavde pe
ano pećine hem maškaro e planinengere
stene.

¹⁶ On phende e planinende hem e stenende: "Peren upra amende hem garaven amen taro muj Okolesoro kova bešela ko prestolje hem e Bakroresere holjatar!

¹⁷ Adalese so alo o baro dive lengere holjatar, hem ko šaj te ačhol dživdo?"

7

144.000 obeležime pečateja

¹ Palo adava, dikhljum štare anđelen sar terđona ko štar krajevija e phuvjakere. Zadržinena ine o štar barvalja e phuvjakere, sar te na phudel nijekh barval ki phuv, ni ko more, ni ko bilo savo kaš.

² Tegani dikhljum avere anđeo sar avela taro istok. Peja legarda o pečati e dživde Devlesoro. Ov zorale glasvoja vičinda okole štare anđelende kolende inele dindi vlast te anen šteta e phuvjaće hem e morese:

³ "Ma anen šteta ni e phuvjaće, ni e morese, ni e kaštende dikote e pečateja na obeležinaja o čekat amare Devlesere slugengoro!"

⁴ I šundum o broj okolengoro kola inele obeležime e pečateja – 144.000 taro sa e izraelesere plemija:

⁵ taro e Judasoro pleme: 12.000 obeležime pečateja,

taro e Ruvimesoro pleme: 12.000,

taro e Gadesoro pleme: 12.000,

⁶ taro e Asiresoro pleme: 12.000,

taro e Neftalimesoro pleme: 12.000,

taro e Manasijasoro pleme: 12.000,

⁷ taro e Simeonesoro pleme: 12.000,

taro e Levijesoro pleme: 12.000,

taro e Isaharesoro pleme: 12.000,

⁸ taro e Zavulonesoro pleme: 12.000,

taro e Josifesororo pleme: 12.000,

taro e Venijaminesoro pleme: 12.000 obeležime pečateja.

Sa edobor narodo anglo e Devlesoro presto

⁹ Palo adava dikhljum sa edobor manušen, kolen niko našti ine te dženel, tari svako nacija, pleme, narodo hem čhib. Terđona ine anglo prestolje hem anglo Bakroro urjavde ano parne ogrtačija hem e palmakere grankencar ano lengere vasta.

¹⁰ Zorale glasvoja vičinde: "O spasenje avela amare Devlestar, kova bešela ko prestolje, hem e Bakrorestar!"

¹¹ A sa o anđelja, kola okružinena ine o prestolje hem e starešinena hem e štare dživde bićen, pele mujeja di phuv anglo prestolje, i pokloninde pe e Devlese,

¹² vačerindoj:

"Amen! I hvala, i slava,
i mudrost, o zahvaliba, i čast,
i sila hem o zoralipe
pripadinena amare Devlese zauvek. Amen!"

¹³ Tegani jekh e starešinendar pučlja man: "Džane li kolai akala ano parne ogrtačija hem kotar avena?"

¹⁴ Me phendum lese: "Adava tu džane, gospodarona."

A ov phenda: "Adalai okola so ale taro bare nevolje hem e Bakroresere rateja thovde hem parnjarde pumare ogrtačija.

¹⁵ Adalese terđona anglo e Devlesoro prestolje hem dive hem rat lese služinena ano lesoro Hram, a Okova kova bešela ko prestolje ka živini maškar olende hem ka zaštitini len.

¹⁶ On nikad više naka oven bokhale ni žedna, hem o kham naka tharel len, ni nisavo aver tatipe.

¹⁷ Adalese so o Bakroro, kovai ano maškar anglo prestolje, ka ovel lengoro pastiri hem ov ka legari len ko izvor e panjesoro savo dela dživdipe. A o Devel ka kosel svako asvi lengere jačendar."

8

O Bakroro phagela o eftato pečati

¹ Kad o Bakroro phaglja o eftato pečati, ko nebo lelja te ovel tišina di sar ekvaš o sati.

² Tegani dikhljum eftane anđelen kola terđovena anglo Devel. Olende inele dinde efa trube.

³ Aver anđeo alo e zlatnone čareja zako tamjan hem terdino anglo žrtveniko. Olese inele dindo te anel but tamjan ko zlatno žrtveniko anglo prestolje, zajedno e Devlesere manušengere molitvencar.

⁴ O čuro e tamjanesoro savo inele ano vas e anđeosoro vazdinda pe anglo Devel, zajedno e Devlesere manušengere molitvencar.

⁵ Tegani o anđeo lelja o čaro e tamjaneja, pherđa le jagaja taro žrtveniko i frdinda ki phuv, i palo adava ule gromija, grmljavine, munje hem zemljotres.

O ehta anđelja hem o trube

⁶ O ehta anđelja kolen ine o ehta trube spreminde pe te phuden ano lende.

⁷ Kad o prvo anđeo phudinda, i kukudi hem i jag mešimi e rateja inele frdime ki phuv, i trećina oti phuv hem trećina oto kašta thabile hem sa i zeleno čar thabili.

⁸ Kad o dujto anđeo phudinda, nešto sar bari planina thardi jagaja inele frdime ano more. Trećina oto more čerđa pe ano rat

⁹ hem trećina oto dživde bićija ano more mule, a trećina oto brodija inele uništíme.

¹⁰ Kad o trito anđeo phudinda, taro nebo peli jekh bari čereni, savi thabljola ine sar baklja. Oj peli upri trećina lenja hem upro izvorija e panjengere.

¹¹ A o anavi e čerenjakoro Pelen – so znaćini “Ćerki”. Trećina oto panja inele čerke olatar, hem ađahar but manuša mule oto čerkipe e panjengoro.

¹² Kad o štarto anđeo phudinda, nešto khuvđa trećina e khamesiri, trećina e masekesiri hem trećina e čerenjengiri, i ađahar kalile zaki trećina. O dive našalđa pli trećina oto svetlost, a ađahar hem i rat.

¹³ Tegani dikhljum hem šundum jekhe orao savo letini ine ano maškar e nebosoro hem taro sa o glaso vićini: “Jao! Jao! Jao e phuvjakere manušende kad ka šundol o zvuk taro poslednja trube e trine anđelengere kola valjani te phuden!”

9

¹ Kad o pandžto anđeo phudinda, dikhljum i čereni savi peli taro nebo ki phuv. Olaće inele dindo o ključo oto prolaz savo legari ani Beskrajno rupa.

² Kad i čereni phravđa o prolaz savo legari ani Beskrajno rupa, olestar iklilo čuro sar o čuro tari nesavi bari peč. O kham hem o nebo kalile oto čuro tari Beskrajno rupa.

³ A taro čuro ki phuv iklile o skakavci, save dobinde moć savi isi e phuvjakere škorpijen.

⁴ Ine lende naredime te na čeren ništa e phuvjakere čarjaće, ni bilo sava biljkaće, ni bilo save kaštese, nego samo e manušende kolen nane e Devlesoro pečati ko čekati.

⁵ Ali na ine lende muklo te mudaren e manušen, nego samo te mućinen len pandž masek. A adavai mućiba sar i dukh savi čerela i škorpija kad posaj e manuše.

⁶ Ko adala dive, o manuša ka roden o meriba, ali naka arakhen le. Ka mangel te meren, ali o meriba ka našel olendar.

⁷ O skakavci dićhile sar o grasta savei spremime zako mariba. Upro šero ine len nešto sar zlatno kruna, a lengere muja inele sar manuškane.

⁸ Lengere bala inele sar e đuvljengere, a o danda sar e lavengere.

⁹ Upra peste ine len oklopija sar oto sas-tren, a o zvuk lengere phakendar šundilo sar kad but kočije hem grasta prastana ko mariba.

¹⁰ Upro porika ine len karo sar e škorpija, hem ano adala porika ine zoralipe te mućinen e manušen pandž masek.

¹¹ Upreder lende vladinda o caro, o anđeo oti Beskrajno rupa, kova ki čhib e jevrejengiri vićini pe Avadon, a ko grćki Apolion (so znaćini “Okova kova uništini”).

¹² I prvo nevolja nakhini. Aće palo late avena pana duj!

¹³ Kad o šofto anđeo phudinda, šundum jekh glaso savo avela taro štar šinga upro zlatno žrtveniko savo terđola anglo Devel.

¹⁴ O glaso phenda e šoftone anđeose kole ine truba: “Oslobodin okole štare anđelen kolai phandle ki bari len Eufrat!”

¹⁵ Tegani inele oslobodime o štar anđelja kola inele spremna baš ko adava sati, dive, masek hem berš te mudaren trećina e manušendar.

¹⁶ O broj e vojniconendar upro grasta inele dušel milionja – šundum lengoro broj.

¹⁷ A o grasta hem okola so jašinena len, kolen dikhljum ani mli vizija, dićhile ađahar: Okola upro grasta ine len upra peste oklopija lole sar jag, tamnoplava hem žuta sar o sumpor. E grastengere šere

inele sar o šere e lavengere, a taro lengoro muj ikljola ine jag, čuro hem sumpor.

¹⁸ Taro adala trin nevolje – i jag, o čuro hem o sumpor save ikljona ine taro lengere muja – mudardile trećina e manušendar.

¹⁹ O zoralipe akale grastengoro inele ano lengere muja hem ano porika. Adalese so, o porika inele sar e sapengere šere savencar povredinena ine e manušen.

²⁰ Ali o manuša so ačhile, kola na mule taro akala nevolje, pana na pokajinde pe zbog o idolja saven čerde pumare vastencar. On na ačhavde te slavinen e demonen hem e idolen oto zlato, srebro, bronza, bar hem kaš, kola našti ni te dikhen, ni te šunen, ni te phiren.

²¹ Na pokajinde pe ni zako pumare mudariba, ni zako pumare mađije, ni zako pumaro blud, ni zako pumare čoriba.

10

O anđeo hem o tikoro pačardo lil

¹ Tegani dikhljum pana jekhe zorale anđeo sar huljela taro nebo. Inele urjavdo ano oblako, a upro šero ine lese i duga. Lesoro muj inele sar o kham, a o pre sar o stubija e jagakere.

² Ano vas ine lese tikoro, phravdo lil. Ov pe desnene preja terdino upro more, a e levoneja upri phuv,

³ i taro sa o glaso vičinda – sar o lav kad vičini. A kad vičinda, o ehta gromija pumare glasonencar lelje te vačeren.

⁴ A kad o ehta gromija vačerde, mangljum te pisinav, ali taro nebo šundum o glaso savo phenda: “Ićer ani tajnost adava so o ehta gromija vačerde hem ma pisin adava.”

⁵ Tegani o anđeo kole dikhljum sar terđola upro more hem upri phuv vazdinda plo desno vas nakoro nebo

⁶ hem halja pe sovli Okoleja kovai zauvek dživdo, kova čerđa o nebo hem sa soi ano leste, hem i phuv hem sa soi ano late, hem o more hem sa soi ano leste: “Nane više odložiba!

⁷ Nego, ko dive kad o eftato anđeo ka phudel i truba, ka ovel završime e Devlesoro tajno plan, sar so hem ov ple slugende e prorokonende vačerđa.”

⁸ Tegani šundum o glaso taro nebo savo palem phenda maje: “Dža hem le o phravdo lil oto vas e anđeosoro kova terđola upro more hem upri phuv.”

⁹ I dželjum uzalo anđeo i phendum lese te del man adava tikoro lil, a ov phenda maje: “Le hem ha le. Ano muj ka ovel će gudlo sar avđin, a ano to vođi ka ovel će čerko.”

¹⁰ Me leljum o lil oto vas e anđeosoro hem haljum le. Ano muj ine maje gudlo sar avđin, ali kad haljum le, ano vođi ine maje čerko.

¹¹ Tegani ine maje phendo: “Palem valjani te prorokujine e bute narodendar, nacijendar, čhibjendar hem caronendar.”

11

O duj svedoci

¹ Tegani dobindum i trska slično e štapese saveja merini pe, i ine maje phendo: “Ušti hem izmerin e Devlesoro hram hem o žrtveniko hem džen okolen kola ano leste perena ko kočija anglo Del.

² Ali ma merin o boro e hramesoro savoi avri, adalese soi dindo e avere nacijende, kola ka gazinen upri Sveto diz sarandu duj masek.

³ A me ka bičhalav mle duje svedoken, urjavde ano neudobna šeja zako žaliba te prorokujinen adala hiljadu dušelu šovardeš dive.”

⁴ Oni duj masline hem duj svećnjaci save terđovena anglo Gospodari e phuvjakoro.

⁵ Te neko mangela te čerel lenđe bišukaripe, i jag ikljola taro lengoro muj hem hala lengere neprijateljnen. Te neko mangela te čerel lenđe bišukaripe, ađahar mora te ovel mudardo.

⁶ Olen isi vlast te phanden o nebo te na perel bršim zako vreme kad prorokujinena. A isi len hem vlast o panja te čeren ano rat hem i phuv te khuven svakona nevoljaja, kad god adava mangena.

⁷ Kad ka završinen pumaro svedočiba, protiv olende ka marel pe i Zver savi

ikljola tari Beskrajno rupa. Oj ka pobedini len hem ka mudari len.

⁸ Olengere telija ka pašljon ki ulica e bara dizjakiri, savi duhovno vičini pe Sodoma hem Egipat, kaj hem lengoro Gospod inele čivdo ko krsto.

⁹ Trin tekvaš dive o manuša taro sa o nacije, plemija, čibja hem narodija ka dikhen lengere telija hem naka muken lengere telija te oven čivde ano grobo.

¹⁰ Okola kola živinena ki phuv ka radujinen pe hem ka slavinen lengiri propast hem ka bičhalen darija jekh averese, adalese so adala duj proroci mučinde len.

¹¹ Ali palo trin tekvaš dive, e Devlesoro dah savo dela dživdipe đerdinđa ano proroci, i on terdine pumende ko pre hem bari dar uklinđa okolen kola dikhena len ine.

¹² Tegani šunde zoralo glaso taro nebo sar vačeri lende: "Aven akari upre!"

I on anglo jačha pumare neprijateljengere upro oblako legardile ko nebo.

¹³ I ko adava momenti ulo baro zemljotres hem dešto kotor e dizjakoro ulo uništine. Taro zemljotres mudardile ehta hiljade manuša. Avera darandile, i dinde slava e Devlese kovai ano nebo.

¹⁴ I dujto nevolja nakhli. Ače, sig avela i trito.

I eftato truba

¹⁵ O eftato anđeo phudinđa i truba, hem ko nebo šundile zorale glasija save vačerde:

"O carstvo e svetosoro ulo carstvo amare
Gospodesoro
hem lesere Hristesoro.
Ov ka vladini zauvek!"

¹⁶ A o bišu štar starešine, kola bešena ko pumare prestolja anglo Devel, pele mujeja đi phuv hem pokloninde pe e Devlese,

¹⁷ vačerindoj:

"Zahvalinaja će, Gospode Devla, kova sa šaj,

kova injan hem kova injanle,
so leljan to baro zoralipe
hem leljan te vladine!

¹⁸ O narodija holjande,
hem ali ti holi
hem o vreme te sudini pe e mulende.

Alo o vreme te nagradine te slugen e prorokonon,

hem te manušen, hem okolen kola darana te anavestar, e tikoren hem e baren,

hem te uništine okolen kola uništinenena i phuv!"

¹⁹ Tegani phravdilo e Devlesoro hram ko nebo, hem ano leste mothovđa pe o Kovčeg oto lesoro savez. Tegani khuvde o munje, i grmljavina, o gromija, ulo zemljotres hem lelja te perel bari kukudi.

12

I Đuvli hem i Aždaja

¹ Ko nebo mothovđa pe baro znako: i đuvli urjavdi ano kham, talo pre olakerei o masek, a upro šero ine la krana oto dešu duj čerenja.

² Inele khamni hem vičinda oto dukha e bijandipnasere.

³ Tegani ko nebo mothovđa pe aver znako: bari Aždaja, loli sar jag, sava ine ehta šere hem deš šinga, a upro šere ine la ehta krune.

⁴ Pla porikaja cidinda trećina oto čerenja taro nebo hem frdinđa len upri phuv. I Aždaja terdini angli đuvli koja valjanda te bijani, te hal lakere čhavore kad ka bijandol.

⁵ Oj bijanda murše čhavore, kova ka vladini upro sa o narodija sastrenale palicaja. I lakoro čhavore inele vazdime koro Devel hem koro lesoro prestolje.

⁶ A i đuvli našli ani pustinja, ko than savo o Devel pripreminda laće, adari te brininen pe olaće hiljadu dušelu šovardeš dive.

⁷ Tegani ano nebo ulo mariba: o Mihailo ple anđelencar marda pe protiv i Aždaja hem lakere anđelja.

⁸ Ali i Aždaja hem lakere anđelja na inele dovoljno zorale, i našalde pumaro than ano nebo.

⁹ I bari Aždaja inele frdime taro nebo – o Purano sap, savo vičini pe beng hem Sotoni, savo legari sa e sveto ano greh. I Aždaja hem olakere anđelja inele frdime ki phuv.

¹⁰ Tegani šundum o zoralo glaso ko nebo sar vačeri:

“Akana reslo o spasenje hem o zoralipe
hem o carstvo amare Devlesoro
hem i vlast lesere Hristesiri,
adalese soi frdime o tužitelji amare phral-
jengoro
kova dive hem rat optužini len ine
anglo amaro Devel.

¹¹ On pobedinde le e Bakroresere rateja
hem e lafencar oto pumaro sve-
dočanstvo.
On inele spremna te den pumaro dživdipe
hem te meren.

¹² Adalese radujinen tumen, o nebesija
hem sare kola živinena ano lende!
A jao tumende, kola živinena ki phuv hem
ano more,
adalese so o beng huljilo tumende!
Zorali holi uklinda le,
adalese so džanel da na ačhilo le but
vreme.”

¹³ Kad i Aždaja dikhlja dai frdime ki
phuv, lelja te progonini okola đuvlja koja
bijanda e murše čhavore.

¹⁴ Ali i đuvli dobinda duj phaka e bare
oraosere te odletini di ko plo than ani
pustinja, dur e Sapestar, kaj ka brininen
pe olatar trin tekvaš berš.

¹⁵ Tegani o Sap muklja taro plo muj pani
sar len pali đuvli, sar te šaj i len legari la.

¹⁶ Ali i phuv pomožinda e đuvljaće:
phravda plo muj hem pilja i len savi i
Aždaja muklja taro plo muj.

¹⁷ I Aždaja inele but holjame upri đuvli,
i dželi te marel pe protiv lakere potomci
kola ačhile. Adala inele okola kola ičerena
e Devlesere naredbe hem ičerena pe upro
svedočanstvo e Isusesoro.

¹⁸ I Aždaja ačhili ki obala e moresiri.

13

I Zver taro more

¹ Tegani dikhljum sar taro more ikljola i
Zver. Ine la deš šinga hem efa šere, a ko
ple šinga ine la deš krune hem ko svako
šero anav savo hulini upro Devel.

² I Zver sava dikhljum inele slično
sar o leopard. Lakere pre inele sar e
medvedesere, a o muj sar e lavesoro. I

Aždaja dinda la plo zoralipe, plo presto
hem bari vlast.

³ Jekh lakere šerendar dičhilo sar dai
čhindo, ali olesiri mulikani rana uli sasli-
jardi. Hem sa o sveto divinda pe hem lelja
te džal pali Zver,

⁴ i sare pokloninde pe e Aždajaće,
adalese so dinda vlast zaki Zver.

O manuša pokloninde pe hem zaki Zver,
vačerindo: “Koi sar i Zver, hem ko šaj te
marel pe olaja?”

⁵ Zaki Zver inele muklo te vačeri
barikane hem te hulini upro Devel. Dindi
ine laće i vlast te čerel adava sarandu duj
masek.

⁶ I tegani lelja te hulini upro Devel, upro
lesoro anav, upro than kaj o Devel živini
hem upro okola kola živinena ko nebo.

⁷ Ine laće muklo hem te marel pe protiv
e Devlesere manuša hem te pobedini len.
Ine laće dindi vlast upro svako pleme,
narodo, čhib hem nacija.

⁸ Sare kola živinena ki phuv ka pok-
loninen pe zaki Zver, svako kasoro anav
nane upisime ani Knjiga e dživdipnasiri e
Bakroresiri savo inele čhindo angleder so
o sveto ulo.

⁹ Kas isi kana, nek šunel!

¹⁰ Koi odredime zako ropstvo,
ko ropstvo hem ka džal.

Koi odredime te ovel mudardo mačeja,
mačeja hem ka ovel mudardo.

Adava rodela istrajnost hem vera e Devle-
sere manušendar.

I Zver tari phuv

¹¹ I tegani dikhljum i dujto Zver sar
ikljola tari phuv. Ine la duj šinga sar so
isi e bakrore, a vačerda sar i Aždaja.

¹² Oj izvršini ine sa i vlast e prvona
Zverakiri ano lakoro anav hem ki zor
čhivda i phuv hem sarijen kola živinena
ano late te pokloninen pe zaki prvo Zver
kolakiri mulikani rana uli sasljardi.

¹³ Čerda bare čudesija – di hem i jag
mukela ine taro nebo ki phuv anglo
manuša,

¹⁴ hem prevarinda okolen kola živinena
ki phuv, adahar so kandlja pe e zoralipnaja
savo ine laće dindo te čerel čudesija ano

anav oti prvo Zver. Oj vaćeri ine okolende kola živinena ki phuv te ćeren kip oti Zver sava ine rana oto maći, ali oživinda.

¹⁵ Ine laće muklo te phudel o dživdipe ano kip e prvona Zverakoro, te šaj o kip vaćeri hem te ćerel okola kola na pokloninena pe lese te oven mudarde.

¹⁶ Oj hem ki zor čivda sa e manušen – e tikoren hem e baren, e barvalen hem e čororen, e slobodnonen hem e robonen – te priminen o žig ko desno vas ili ko čekati,

¹⁷ ađahar da niko našti ine te biknel ni te činel te nane le o žig e anaveja oti prvo Zver ili lakere anavesere brojeja.

¹⁸ Akate valjani mudrost. Kas isi godi, nek haljol o broj oti Zver, adalese so adava broj predstavini e manuš. A akavai adava broj: 666.

14

O Bakroro hem o 144.000 otkupime

¹ Tegani dikhljum, i eće, o Bakroro terđola ki gora Sion, hem oleja 144.000 okola kolendei ko čekati pisime lesoro anav hem o anav lesere Dadesoro.

² Šundum o glaso taro nebo slično zako zvuk e zorale panjengoro hem zako zvuk e zorale gromesoro. O glaso inele slično zako bašaliba e manušengoro ko pumare harfe.

³ Đilabde nevi đilib anglo prestolje, anglo štar dživde bićija hem anglo starešine. Adaja đilib niko našti ine te sikljol sem o 144.000 kolai otkupime tari phuv.

⁴ Adalai okola kola aćhile čista, adalese so na leljeffe romnjen, kolai nevina. On džana palo Bakroro kaj god ov džala. Oni otkupime maškaro manuša sar i prvina savi pripadini zako Devel hem zako Bakroro.

⁵ Nijekh hovajba na arakhlja pe ano lengoro muj. Oni bizi mana.

O trin anđelja

⁶ Tegani dikhljum avere anđeo sar letini ano maškar e nebosoro. Ole ine o večno šukar lafi te vaćeri okolende kola živinena ki phuv, svakona nacijaće, plemese, čibjaće hem narodose.

⁷ Ov zorale glasoja phenda: “Daran e Devlestar hem den lese slava, adalese so alo o vreme zako lesoro sudo! Slavinen

okole kova ćerđa o nebo, i phuv, o more hem o izvorija e panjengere!”

⁸ Palo leste alo aver anđeo, vaćerindoj: “Peli! Peli i bari diz Vavilon, savi sa e naroden maćarđa moljaja oti holi hem oto plo blud!”

⁹ Palo lende alo o trito anđeo hem zorale glasoja phenda: “Ko poklonini pe e Zveraće hem lakere kipeše, hem primini o žig ko plo čekati ili ko plo vas,

¹⁰ hem ov ka pijel i mol oti e Devlesiri holi, savi birazblažime čordi ani čaša oti lesiri holi, hem ka ovel mućime ani jag hem ano sumpor anglo sveta anđelja hem anglo Bakroro.

¹¹ Hem o ćuro oto lengoro mućiba ka uštel zauvek. Naka ovel len mir ni diveste ni račate, okolen kola pokloninena pe e Zveraće hem lakere kipeše hem priminena o žig lakere anaveja.”

¹² Akate, e Devlesere manuša, okola kola ićerena o naredbe e Devlesere, valjani te oven istrajna hem te aćhoven verna e Isuse.

¹³ Tegani šundum o glaso taro nebo sar vaćeri maje: “Pisin: Blagoslovime! okola kola od akana merena ano Gospod!”

Oja, vaćeri o Duho, on ka odmorinen pe oti pli phari buti, adalese so ka oven nagradime zako pumare delja.”

I žetva e phuvjakiri

¹⁴ Tegani dikhljum, i eće, parno oblako, a upro oblako bešela neko sar o Čavo e manušesoro. Ko šero ine lese zlatno krana hem ano vas oštro srp.

¹⁵ Tegani nesavo aver anđeo iklilo taro hram vićindoj taro sa o glaso okolese kova ine bešela upro oblako: “Le o srp hem čede o plod, adalese so alo o vreme zaki žetva. Zreloi i žetva ki phuv.”

¹⁶ Okova kova bešela ine upro oblako zamahninda ple srpeja nakori phuv hem ki sa i phuv ulo čedime o rod e žetvakoro.

¹⁷ Pana jekh anđeo iklilo taro hram e nebosoro, hem ole ine oštro srp.

¹⁸ A taro žrtveniko iklilo jekh aver anđeo – okova so isi le vlast upri jag – i taro sa o glaso vićinda okole anđeose kole ine o oštro srp: “Le to oštro srp hem čede i drakh

taro čokot e phuvjakoro, adalese soi zrelo lesiri drakh!"

¹⁹ I o anđeo zamahninda ple srpeja nakori phuv, čedinda i drakh taro čokot e phuvjakoro hem čivđa la ani bari presa e Devlesere holjatar.

²⁰ I drakh ani presa inele gazime avri tari diz, hem tari presa thavdinda o rat di sar trišel kilometrija dur hem di sar metari tekvaš uče.

15

O ehta anđelja e ehtane nevoljencar

¹ Tegani dikhljum pana jekh baro hem čudesno znako ko nebo: ehta anđelja e ehtane poslednjone nevoljencar, adalese so olencar završini pe e Devlesiri holi.

² I dikhljum nešto sar stakleno more mešime e jagaja hem okolen kola pobe-dinde i Zver, lakoro kip hem o broj lakere anavesoro. Terđovena ine uzalo stakleno more hem ičerena harfe save o Devel dinda len.

³ Đilabde i đilib e Mojsijasiri, e Devlesere slugasiri, hem e Bakroresiri đilib:

"Barei hem čudesna te delja,
Gospode Devla, tu kova sa šaj!
Pravednai hem čačikane te droma,
Carona e nacijengere!

⁴ Ko te na daral tutar, Gospode,
hem te na slavini to anav?
Adalese so samo tu injan sveto.
Sa o narodija ka aven

i ka peren ko kočija angla tute,
adalese soi mothovde te pravedna delja."

⁵ Palo adava dikhljum sar ko nebo phravdilo o Hram – o Šatori oto sve-dočanstvo,

⁶ hem olestar iklile ehta anđelja kolen ine o ehta nevolje. On inele urjavde ano skupo hem čisto lan hem ko gruđa inele phandle zlatnone pojasencar.

⁷ Tegani jekh taro štar dživde bičija dinda e ehtane anđelende ehta zlatna čare pherde e Devlesere holjaja, kova zauvek živini.

⁸ O Hram pherdilo čuroja e Devlesere slavatar hem lesere zoralipnastar, hem niko našti ine te đerdini ano Hram sa đikote

na završini pe o ehta nevolje e ehtane anđelendar.

16

O ehta čare e Devlesere holjatar

¹ Tegani šunđum zoralo glaso taro Hram savo phenđa zako ehta anđelja: "Džan hem čoren o ehta čare e Devlesere holjatar ki phuv!"

² O prvo anđeo dželo hem čorda plo čaro upri phuv. Tegani iklile gadna hem dukhavne čirevija upro manuša kolen ine o žig oti Zver hem kola pokloninde pe lakere kipese.

³ O dujto anđeo čorda plo čaro upro more, a o more čerđa pe ano rat savoi slično e mulengere ratese, hem svako dživdo biće ano more mulo.

⁴ O trito anđeo čorda plo čaro upro lenja hem upro e panjengere izvorija, hem on čerde pe ano rat.

⁵ Tegani šunđum e anđeo kole ine vlast upro panja sar phenela:

"Pravedno injan hem Sveto, tu kova injan hem kova injanle,
so ađahar presudinda.

⁶ Adalese so, on čorde o rat te svetone manušengoro hem te prorokonengoro,
hem adalese tu dinda len rat te pijen,
sar so zaslužinde."

⁷ Tegani šunđum o žrtveniko sar phenela:

"Oja, Gospode Devla, tu kova sa šaj,
čačikanei hem pravedna te presude!"

⁸ O štarto anđeo čorda plo čaro upro kham, hem e khamese inele dindo zoralipe te tharel e manušen jagaja.

⁹ O manuša thabile oto baro tatipe hem dinde armanja e Devle kas isi vlast upreder akala nevolje. A palem, na poka-jinde pe hem na dinde lese slava.

¹⁰ O pandžto anđeo čorda plo čaro ko presto oti Zver, hem lakere carstvo učarda i tomina. O manuša taro dukha lelje te kicinen pumare čibija,

¹¹ hem te den armanja e nebosere Devle zbog pumare dukha hem o čirevija, ali na pokajinde pe zako pumare delja.

¹² O šofto anđeo čhordā plo čaro upri bari len Euftrat, hem lakoro pani šučilo sar te pripremini pe o drom zako carija taro istok.

¹³ Tegani dikhljum sar taro muj e Aždajakoro, taro muj e Zverakoro hem taro muj e Hovavne prorokosoro ikljona trin bišukar duhija savei slična e žabende.

¹⁴ Adala duhija inele demonja save čerena čudesija. On džana koro carija e svetosere sar te čeden len zako mariba ko Baro dive e Devlesoro, kova sa šaj.

¹⁵ “Ače, avava sar o čor! Blago okolese kovai džangalo hem urjavdo, sar te na džal nango hem avera te na dikhen lesiri lađ!”

¹⁶ I o demonja čedinde len ko than savo ki e jevrejengiri čhib vičini pe Armagedon.

¹⁷ O eftato anđeo čhordā plo čaro upro vazduho, a taro Hram, taro presto, iklilo jekh zoralo glaso savo phenda: “Završime!”

¹⁸ Tegani khuvde o munje, i grmljavina hem o gromija, hem ulo baro zemljotres savo na inele od kadi o manuša ki phuv. Adava zemljotres inele but zoralo.

¹⁹ I bari diz pharavdili ko trin kotora, a o dizja e narodengere rušinde pe. O Devel setinda pe e bare Vavilonestar, hem dinda le i čaša e moljaja oti pli bari holi.

²⁰ Sa o ostrvija nestaninde, hem nijekh planina na ačhili.

²¹ Tegani upro manuša peli bari kukudi taro nebo, hem svako inele phari sar saranda kilja. O manuša dena ine armanja e Devle zbog i nevolja oti kukudi, adalese so adaja nevolja inele but bari.

17

I kazna zako Vavilon – i Bari bludnica

¹ Tegani alo jekh taro efta anđelja kolen ine o efta čare, hem phenda maje: “Ava te mothovav će sar ka ovel kaznime i Bari bludnica, koja bešela upro but panja.

² Olaja o carija e phuvjakere mukena pe ine ano blud, a okola kola živinena ki phuv mačona ine oti mol oto lakoro blud.”

³ Tegani o anđeo ano Duho legarda man ani pustinja. Adari dikhljum jekha đuvlja

sar bešela upri loli Zver. I Zver inele pherdi anavencar save hulinena upro Devel hem ine la efta šere hem deš šinga.

⁴ I đuvli inele urjavdi ano skupa lole šeja hem kitime zlatoja, dragone barencar hem biserencar. Ano vas ine la zlatno čaša pherdi gadost hem melalipe oto lakoro blud,

⁵ a ko čekat ine laće pisime o anav save ine garavdo značenje:

“O BARO VAVILON,
I DAJ ZAKO SA O BLUDNICE
HEM ZAKO GADOSTIJA E PHUVJAKERE.”

⁶ Dikhljum dai i đuvli mati oto rat e Devlesere manušengoro hem oto rat e Isusesere svedokonengoro.

Kad dikhljum la, but začudinđum man.

⁷ O anđeo phenda maje: “Sose čudineja tut? Me ka phenav će o garavdo značenje akala đuvljakoro hem oti Zver koja akhari la hem kas isi efta šere hem deš šinga.

⁸ I Zver sava dikhljan nekad inele, ali akana nane, palem ka ikljol tari Beskrajno rupa hem ka džal ani propast. A okola kola živinena ki phuv, kasere anava nane pisime ani Knjiga e dživdipnasiri pana taro čeriba e svetosoro, ka divinen pe dikhindoj ani Zver, savi nekad inele, a više nane, ali koja palem ka avel.

⁹ Akate valjani mudro godi. O efta šerei o efta bregija upro savende bešela i đuvli. A adavai hem o efta carija

¹⁰ – pandž već pele, jekh vladini, a o dujto pana na alo; a kad ka avel, hari ka vladini.

¹¹ I Zver savi nekad inele, a akana nane, oj korkori o oftoto caro. Oj da hem jekh oto adala efta carija hem džala ani propast.

¹² O deš šinga saven dikhljan, oni o deš carija, kola pana na vladinena, ali ka dobinen i vlast te vladinen zajedno e Zveraja samo zako jekh sati.

¹³ Olen isi jekh cilj: pumaro zoralipe hem pumari vlast te preden e Zveraće.

¹⁴ On ka maren pe protiv o Bakroro, ali o Bakroro ka pobedini len, adalese soi ov Gospodari upro gospodarija hem Caro

upro carija. Oleja ka oven olesere vičime, o izabirime hem o verna.”

¹⁵ Tegani o anđeo phendā maje: “O panja saven dikhljan, upro savende bešela i Bludnica, adavai o narodija, o manuša, o nacije hem o čhibja.

¹⁶ A okola deš šinga saven dikhljan hem i Zver – on ka mrzinen e Bludnica, ka len latar sa so isi la hem ka ačhaven la nanga; ka han lakoro mas hem ka tharen la jagaja.

¹⁷ Adalese so, o Devel čhivđa ano lengere vile te čeren okova so ov mangela: te čeren pumaro zajedničko cilj hem te pređen pumaro carstvo e Zveraće đikote na pherdona e Devlesere lafija.

¹⁸ A e đuvlja kola dikhljan, adavai i bari diz savi vladini upreder o carija e phuvjakere.”

18

O uništenje e Vavilonesoro

¹ Palo adava dikhljum avere anđeo sar huljela taro nebo. Ole ine bari vlast hem lesoro sjaj osvetlinda i phuv.

² Ov zorale glasoja vičinda:

“Peli! Peli i bari diz Vavilon!

Uli čher kote bešena o demonja,
hem than zako sa o bišukar duhija,
than zako sa o nečista čiriklja,
than zako sa o nečista hem odvratna zverija.

³ Adalese so sa o narodija pile
i mol oti lakiri holi hem oto lakoro blud.
Olaja e phuvjakere carija mukle pe ano blud,
a e phuvjakere trgovci barvalile
lakere barikane barvalipnastar.”

⁴ Tegani šundum hem aver glaso taro nebo sar vačeri:

“Ikljoven olatar, mle manušalen,
te na čeren olaja grehija
hem te na arakhen tumen lakere nevolje.

⁵ Adalese so, lakere grehija barile di o nebo hem o Devel setinda pe oto lakere bišukaripa.

⁶ Irinen laće palo lakere delja,

irinen laće duj puti više zako okova so čerđa.

Ani čaša ani savi oj čhorda averende tumen duj puti više čhoren olaće.

⁷ Kobor muklja pe ano sjaj hem ano barikano barvalipe,
edobor muke hem tuga den la,
adalese so vačeri ana peste:

‘Ko prestolje bešava sar carica.

Na injum udovica hem naka tugujinav.’

⁸ Adalese ano jekh dive ka resen la sa akala nevolje:

o meriba, i tuga hem o bokhalipe.

Ka ovel thardi jagaja,

adalese soi zoralo o Gospod o Devel,
kova sudini laće.

⁹ A e phuvjakere carija, kola olaja mukle pe ano blud hem kola uživinde ano lakoro barikano barvalipe, ka roven hem ka kukinen palo late dikhindoj o čuro hem ola sa ani jag.

¹⁰ Ka terđoven dur olatar, ani bari dar oto lakere muke, hem ka vačeren:

‘Jao! Jao, i bari diz Vavilon, i zorali diz!
Otojekhvar reslja tut ti osuda!’

¹¹ A e phuvjakere trgovci ka roven hem ka tugujinen palo late, adalese so niko više naka činel lengiri roba:

¹² o zlato, o srebro, o draga bara hem o biserja, o šukar lan, o lole šeja, i svila hem o skerlet, sa o vrste oto mirisno kaš hem sa o vrste predmetija oti slonovača, sa o vrste predmetija oto skupo kaš, oti bronza, oto sastren hem oto mermer,

¹³ o cimet, o začin, o šukar mirisija, i smirna, o tamjan, i mol hem o ulje, o parno varo hem o điv, e stoka hem e bakren, e grasten hem e kočijen, e robonen hem o manuškane duše.

¹⁴ Ačhiljan bizo šukaripa palo save te duša ine bari želja. Sa to baro barvalipe hem to sjaj propele hem nikad više naka irine len.

¹⁵ O trgovci so čerde buti adaleja, kola ule barvale adalestar, ka terđoven po dur, ani bari dar oto lakere muke. Ka roven hem ka tugujinen,

¹⁶ vačerindoj:

'Jao! Jao, i bari diz!

Injanle urjavdi ano šukar lan, ano skupa
lole šeja hem ano skerlet. Injanle
ukrasime zlatoja, dragone barencar
hem biserencar.

¹⁷ Otojekhvar sa adava baro barvalipe ulo
uništíme!

Hem sa o kapetanja e brodonengere
hem sa o putnici, o mornarija hem okola
kola čerena buti ko more, terdine po dur.

¹⁸ A dikhindoj o čuro hem ola sa ani jag,
vačerde: 'Savi diz inele edobor bari sar
akaja?'

¹⁹ On čhorde i prašina upro pumare šere
hem runde hem tugujinde, vačerindoj:

'Jao! Jao, i bari diz!

Olakere barvalipnaja barvalile
sare kolen ko more ine brodija,
a oj otojekhvar uli uništíme!

²⁰ Radujinen tumen zbog olakoro
uništenje, nebo hem tumen o manuša e
Devlesere, hem o apostolja hem o proroci,
adalese so o Devel osudinda la zako okova
so čerda tumende!

²¹ Tegani jekh zoralo anđeo vazdinda
i stena bari sar o bar e mlinesoro hem
frdinda la ano more, vačerindoj: "Ađahar
zorale ka ovel frdime hem i bari diz Vav-
ilon, i nikad više te na ovel arakhli!

²² Nikad više ana tute naka oven
muzičarija,
naka šundon zvukija oti harfa, oti
frula ni oti truba!

Nikad više ana tute naka aračhoven
zanatlije oto nijekh zanati!

Nikad više ana tute naka šundol o zvuk oto
mlin!

²³ Nikad više ana tute naka sijajini o svet-
lost e svetiljakoro!

Nikad više ana tute naka šundol o glaso e
mladoženjasoro ili e borjakoro!

Te trgovci inele najbare manuša ki phuv.
Sa o narodija hovavdile te mađijendar.

²⁴ Hem ano late aračhilo o rat e pro-
rokonengoro hem e Devlesere
manušengoro
hem sarijengoro kola inele mudarde
ki phuv."

19

I pobedničko đilib ano nebo

¹ Palo adava šundum nešto sar zo-
ralo glaso bute dženengoro ko nebo sar
vičinen:

"Haleluja!

O spasenje, i slava hem o zoralipe pripadi-
nena amare Devlese,

² adalese soi lesere presude čačikane
hem pravedna.

Ov osudinda e Bara bludnica,
koja rumini ine i phuv ple bludeja,
hem ov osvetinda pe laće zako rat ple
slugengoro."

³ Hem palo dujto puti vičinde:

"Haleluja!

O čuro oto lakoro uništenje ka vazdel
pe zauvek!"

⁴ Tegani o bišu štar starešine hem o štar
dživde bičija pele ko kočija hem pokloninde
pe e Devlese, kova bešela ko prestolje, hem
phende: "Amen, Haleluja!"

⁵ A taro prestolje šundilo glaso savo
phenda:

"Hvalinen amare Devle,
sare tumen kola injen lesere sluge,
kola darana olestar, o bare hem o
tikore!"

⁶ Tegani šundum nešto sar glaso bute
dženengoro hem sar zvuk e zorale panjen-
goro hem sar zvuk e zorale gromengoro,
sar phenena:

"Haleluja!

Adalese so, vladini o Gospod, amaro
Devel, kova sa šaj!

⁷ Te radujina amen hem te veselina amen
hem te da lese slava.

Adalese so, alo o vreme zako bijav e
Bakroresoro
hem lesiri nevesta spreminda pe.

⁸ Dindo laće sjajno hem čisto lan
te urjel pe ano leste."

(A o lan, adavai o pravedna delja e Devlesere manušengere.)

⁹ Tegani o anđeo phenda maje: "Pisin: Blago okolende kolai vičime ko bijav e Bakroresoro!"

Hem phenda maje: "Akalai čačikane lafija e Devlesere."

¹⁰ Peljum ko kočija anglo lesere pre te pokloninav man lese, a ov phenda maje: "Ma čer adava! Me injum sluga, isto sar so hem tu hem te phralja kola svedočinena pla veratar ano Isus. E Devlese poklonin tut. Adalese so, okola kola svedočinena e Isusestar, olen isi Duho oto proroštvo."

O jahači ko parno gras

¹¹ Tegani dikhljum phravdo nebo, a adari, parno gras. O anavi okolesoro kova ine upro gras Verno hem Čačikano, hem ov pali pravda sudini hem džala ko mariba.

¹² Lesere jačhai sar o plamen e jagakoro, a ko šeroi lese but krune. Ole isi pisime anav savo niko na džane! sem leste.

¹³ Urjavdoi ano ogrtači savo natopime rateja hem vičini pe: Lafi e Devlesoro.

¹⁴ Palo leste džana e nebosere vojske upro parne grasta, urjavde ano sjajno hem čisto lan.

¹⁵ Taro lesoro muj ikljola oštro mači saveja ka khuvel e nacijen. Ka vladini upreder lende sastrenale palicaja hem ka gazini i drakh ani presa oti bari holi e Devlesiri, kova sa šaj.

¹⁶ Ko lesoro ogrtači, ko bedro, pisimei lesoro anav:

CARO UPREDER O CARIJA HEM
GOSPODARI UPREDER O GOSPODARIJA

¹⁷ Tegani dikhljum jekhe anđeo kova terđola ko kham hem taro sa o glaso vičini sa e čirikljen kola letinena ano maškar e nebosoro: "Aven! Čeden tumen zaki bari gozba e Devlesiri!"

¹⁸ Aven te han o mas e caronengoro, e narednikonengoro hem e bare manušengoro, hem o mas e grastengoro hem okolengoro kola jašinena len, hem o mas sa avere manušengoro kolai slobodna hem kolai robija, hem e tikorengoro hem e barengoro!"

¹⁹ Tegani dikhljum i Zver hem e phuvjakere caronen pumare vojskencar sar čedinde pe te maren pe protiv Okova kovai upro gras hem protiv olesiri vojska.

²⁰ I Zver inele dolime, a olaja hem o Hovavno proroko, kova ano lakoro anav čerđa čudesija savencar hovavđa okolen kola priminde o žig oti Zver hem kola pokloninde pe lakere kipese. Soduž dživde inele frdime ano jagalo jezero savo thabjolja sumporeja.

²¹ A okole averen mačeja mudarđa Okova kova bešela upro gras, taro kasoro muj ikljola o mači. Sa o čiriklja čalile oto lengoro mas.

20

Carujiba ko hiljada berš

¹ Tegani dikhljum jekhe anđeo sar huljela taro nebo. Ano vas ine lese o ključo oti Beskrajno rupa hem baro lanco.

² Ov dolinda e Aždaja, e Purane Sape, kovai o beng, o Sotoni, hem phandlja la lancoja ko hiljada berš,

³ i frdinda la ani Beskrajno rupa, savi zaključinda hem zapečatinda, te na hovaj više e nacijen sa đikote na nakhena o hiljada berš. Palo adava valjani te ovel mukli ko hari vreme.

⁴ I dikhljum o prestolja ko save bešena ine okola kolende inele dindi i vlast te sudinen. I dikhljum o duše okolengere kasere šere inele činde zbog o svedočiba zako Isus hem e Devlesoro lafi, okola kola na pokloninde pe e Zveraće ni lakere kipese hem kola na priminde o žig ko pumaro čekat ni ko pumaro vas. On uštine taro mule, i e Hristeja vladinde hiljada berš.

⁵ Akavai o prvo uštiba taro mule. (Avera kolai mule na uštine sa đikote na nakhena o hiljada berš.)

⁶ Bahtalei hem sveta okola kola učestvujinena ko prvo uštiba taro mule. O dujto meriba nane le vlast upreder lende. On ka oven sveštenici e Devlesere hem e Hristesere hem ka vladinen oleja hiljada berš.

E Sotonesoro kraj

⁷ I kad ka nakhen o hiljada berš, o Sotoni ka ovel muklo taro plo phandlipe,

⁸ i ka ikljol te legari ano hovajba e naroden, kolen vičinena Gog hem Magog, taro štar krajevija e phuvjakere, hem ka čedel len zako mariba. Ka oven edobor – sar i pošik ki obala e moresiri.

⁹ On iklile hem širinde pe ki phuv hem opkolinde o kamp e Devlesere svetone manušengoro hem i volime diz. Ali taro nebo huljili i jag hem uništinda len.

¹⁰ A o beng, kova legarda len ano hovajba, inele frdime ano jagalo hem sumporno jezero, kaj več inele i Zver hem o hovavno proroko. Adari ka oven mučime zauvek – dive hem rat.

Sudiba e mulende

¹¹ Tegani dikhljum o baro parno presto hem Okole kova bešela upro leste. I phuv hem o nebo našle anglo lesoro muj hem na arakhlja pe lende than.

¹² I dikhljum e mulen, baren hem tiko-ren, sar terđovena anglo prestolje, a o knjige phravdile. Hem aver knjiga ine-ele phravdi – i Knjiga e dživdipnasiri. E mulende sudinda pe palo okova so inele zapisime ano knjige – palo lengere delja.

¹³ O more dinda e mulen kola inele ano leste, hem o Meriba hem o Had dinde e mulen kola inele ano lende, i svako inele osudime premalo ple delja.

¹⁴ Tegani o Meriba hem o Had inele frdime ano jagalo jezero. O jagalo jezero – adavai o dujto meriba.

¹⁵ I kasoro anav na inele zapisime ani Knjiga e dživdipnasiri, inele frdime ano jagalo jezero.

21

O Nevo Jerusalem

¹ Tegani dikhljum o nevo nebo hem i nevi phuv, adalese so o prvo nebo hem i prvo phuv nakhle, a ni more više na inele.

² Dikhljum i Sveto diz, o Nevo Jerusalem, sar huljela taro nebo e Devlestar. Inele pripremimo sar i nevesta koja ukrasinda pe zako plo rom.

³ I šundum zoralo glaso taro prestolje sar vačeri: “Ače, e Devlesoroi šatori maškaro manuša hem ka živini olencar, a on ka oven lesoro narodo, hem korkoro o Devel ka ovel olencar hem ka ovel lengoro Devel!

⁴ Ov ka kosel svako asvi lengere jačendar hem više naka ovel meriba, ni tuga, ni rojba, ni dukh, adalese so nakhlo okova so inele angleder.”

⁵ Tegani Okova kova bešela ko prestolje phenda: “Ače, sa čerava nevo!”

Hem phenda: “Pisin, adalese soi akala lafija čačikane hem šaj te verujini pe lende.”

⁶ I phenda maje: “Završime! Me injum Alfa hem Omega, Početak hem Kraj. E žednonese besplatno ka dav te pijel taro izvor e panjesoro savo dela dživdipe.

⁷ O pobedniko ka nasledini sa akava, hem me ka ovav lesoro Devel, a ov ka ovel mlo čhavo.

⁸ A o kukavice, o neverna, o rumime, o ubice, o bludnici, o vračarija, o idolopoklonici, hem sa kola hovavena, ka priminen pumari plata ano jezero savo thabljola jagaja hem sumporeja. Adavai o dujto meriba.”

⁹ Tegani alo jekh oto ehta anđelja kolen isi ehta čare pherde e eftane poslednjone nevoljencar, i phenda maje: “Ava, ka mothovav će e nevesta, e Bakroresere romnja.”

¹⁰ I legarda man ano Duho upri jekh bari hem uči gora, i mothovda maje i sveto diz Jerusalem sar taro nebo huljela e Devlestar.

¹¹ Sijajinda oti e Devlesiri slava sar ne-savo but skupo bar, sar o kristalno bar jaspis.

¹² E dizja ine baro hem učo duvari hem dešu duj kapije. O kapije pazinde o dešu duj anđelja, a ko kapije inele pisime o anava oto dešu duj plemija e Izraelesere.

¹³ Ko istok inele trin kapije, ko sever trin kapije, ko jug trin kapije hem ko zapad trin kapije.

¹⁴ E dizjakere duvare ine dešu duj temelja ko save inele pisime o anava oto e Bakroresere dešu duj apostolja.

¹⁵ A okova so vačerda mancar, inole zlatno štapi saveja merini pe, te šaj merini i diz, lakere kapije hem o duvari.

¹⁶ A i diz inele ano oblik sar četvorougao, jednako glego hem buli. O anđeo izmerinda i diz e štapeja: inele glego di sar duj

hiljade hem dušel kilometarija;* edobor inele hem buli hem uči.

¹⁷ Izmerinda hem e dizjakoro duvari: thulo inele di sar šovardešu šov metarija†, merime manuškane meraja savaja o anđeo koristinda pe.

¹⁸ O duvari inele ćerdo oto jaspis, a i diz oto čisto zlato – čisto sar o staklo.

¹⁹ O temelja e dizjakere duvaresere inele ukrasime oto sa o vrste oto drago bar: o prvo temelji inele oto jaspis, o dujto oto safir, o trito oto kalcedon, o štarto oto smaragd,

²⁰ o pandžto oto sardoniks, o šofto oto sard, o eftato oto hrisolit, o oftoto oto viril, o enjato oto topaz, o dešto oto hrisopras, o dešujekhto oto jakint, o dešu dujto oto ametist.

²¹ A o dešu duj kapije inele dešu duj biserija – svako kapija inele ćerdi oto jekh biseri. E dizjakoro glavno drom inele oto čisto zlato – prozirno sar o staklo.

²² Ani diz na dikhljum nisavo hram, adalese soi lakoro hram o Gospod o Devel, kova sa šaj, hem o Bakroro.

²³ E dizjaće na valjani ni kham ni masek te svetlinen laće, adalese so osvetlinda la e Devlesiri slava, a o Bakroroi lakiri svetiljka.

²⁴ O narodija ka phiren ano lakoro svetlost hem e phuvjakere carija ano late ka anen pli slava.

²⁵ Lakere kapije naka phandljon diveste, a adari naka ovel rat.

²⁶ Ano late ka oven ande i slava hem i čast e narodengiri.

²⁷ Ali naka đerdini ništa nečisto, niti niko ko ćerela okova soi gadno hem hovavno, nego samo okola kaserei anava upisime ani e Bakroresiri Knjiga e dživdipnasiri.

22

¹ Tegani o anđeo mothovđa maje i len e panjeja savo dela dživdipe. Inele čisto sar o kristali, a thavdela ine taro e Devlesoro hem e Bakroresoro prestolje

² maškar o glavno drom e dizjakoro. Taro soduj strane e lenjakere inele o kaš e dživdipnasoro savo anela bijandipe dešu duj puti, jekhvar ko masek. O listija

e kašesere inele zako sasljarija e narendende.

³ Adari naka ovel više nisavo prokletstvo. Ani diz ka ovel e Devlesoro hem e Bakroresoro presto, a lesere sluge ka služinen lese.

⁴ Ka dikhen lesoro muj hem lesoro anav ka ovel lende ko čekat.

⁵ Rat više naka ovel, a ni ka valjani lende više svetlost e svetiljkengoro ni o svetlost e khamesoro, adalese so o Gospod o Devel ka svetlini lende, a on ka vladinen uvek hem zauvek.

⁶ Tegani o anđeo phenda maje: “Akalai lafija čačikane hem šaj te verujini pe lende. O Gospod, o Devel kova dela e prorokonon ple Duho, bičhalđa ple anđeo te mothoj ple slugende okova so sigate isi te ovel.”

⁷ I o Isus phenda: “Aće, avava sigate! Blago okolese ko ićeri pe ko proročka lafija akala knjigakere.”

⁸ Me, o Jovan, šunđum hem dikhljum sa akava. I kad adava šunđum hem dikhljum, peljum mujeja di phuv anglo pre e andeosere kova sa adava mothovđa maje, te pokloninav man lese.

⁹ Ali ov phenda maje: “Ma ćer adava! Hem me injum sluga sar tu hem te phralja o proroci hem sare kola ićerena pe ko lafija akala knjigakere. E Devlese poklonin tut!”

¹⁰ Hem phenda maje: “Ma zapečatin o proročka lafija akala knjigakere, adalese soi o vreme paše.

¹¹ O nepravedniko pana nek ćerel nepravda, o nečisto pana nek meljari pe, a o pravedniko pana nek ćerel soi pravedno, hem koi sveto pana nek posvetini pe.”

¹² I o Isus phenda: “Aće, avava sigate hem anava mancar i plata, te platinav svakonese premalo lesere delja.

¹³ Me injum Alfa hem Omega, Prvo hem Poslednjo, Početak hem Kraj.

¹⁴ Blago okolende kola thovena pumare šeja, adalese so ka ovel len pravo te đerdinen ki kapija e dizjakiri hem te han taro kaš e dživdipnasoro.

¹⁵ Avri ačhovena o đukle, o vračarija, o bludnici, o ubice, o idolopoklonici hem

* **21:16** *duj hiljade hem dušel kilometarija* Ko original terđola: “12.000 stadija” † **21:17** *di sar šovardešu šov metarija* Ko original terđola: “144 kunja”

sare kola volinena o hovajba hem kola hovavena.

¹⁶ Me, o Isus, bičhalđum mle anđeo te mothoj tumenđe akava lafi zako khandirja. Me injum o Koreno hem o Potomko e Davidesoro, i sjajno čereni e divesiri.”

¹⁷ O Duho hem i nevesta phenena: “Ava!”

Hem ko šunela akava, nek phenel: “Ava!”

Koi žedno nek avel; ko mangela, nek besplatno dolel pani savo dela dživdipe.

¹⁸ Upozorinava svakone kova šunela o proročka lafija akala knjigakere: ko do-

dela lende nešto, olese o Devel ka dodel nevolje savei zapisime ani akaja knjiga.

¹⁹ A ko lela nešto e lafendar akala knjigakere oto proroštvo, olesar o Devel ka lel lesoro deo oto kaš e dživdipnasoro hem oti sveto diz, savendar pisimei ani akaja knjiga.

²⁰ Okova kova svedočini zako sa akava, phenela: “Oja, avava sigate!”

Amen! Ava, Gospode Isuse!

²¹ I milost e Gospodesiri e Isusesiri nek ovel sarijencar.